

ПЕТЪР ДЪНОВ УЧИТЕЛЯ

УТРИННО СЛОВО
(1939 - 1940)

Първият момент
на любовта

ПЕТЪР ДЪНОВ
УЧИТЕЛЯ

УТРИННО СЛОВО
(1939 - 1940)

ПЕТЪР ДЪНОВ УЧИТЕЛЯ

УТРИННО СЛОВО
(1939 - 1940)

Първият момент на Любовта

Издателство
„БЯЛО БРАТСТВО“

Поредицата Утринно слово на Издателство „БЯЛО БРАТСТВО“ ще представи в многотомно издание утринните беседи на Учителя Петър Дънов в тяхната хронологична последователност: от 1930 до 1944 година. Оформянето на томовете в частта им, касаеща обема на отделните книжки, не повтаря оформянето от предишните издания. Многотомникът ще даде възможност на читателя да се запознае с вълнуващите проповеди на Учителя, които съпътстват лекциите от класовете на Школата и вдъхновено допълват окултното знание, предадено в нея.

Настоящото издание включва непубликувани до 1949 г. беседи, издадени в сборниците:

*ПЪРВИЯТ МОМЕНТ НА ЛЮБОВТА,
Издателство „Бяло Братство“, София, 1997*

*ОБИЧАЙТЕ И РАДВАЙТЕ СЕ,
Издателство „Бяло Братство“, София, 1997*

© Издателство „БЯЛО БРАТСТВО“, 2015

ISBN 978-954-744-268-9

Съдържание

1. Първият момент на Любовта, 24.09.1939.....	7
2. На Него можем да разчитаме, 1.10.1939.....	20
3. Ободрителни мисли, чувства и постъпки, 8.10.1939	34
4. Слуги на Божествения ум и на Божественото сърце, 15.10.1939.....	48
5. Ще бъдат опитани, 5.11.1939.....	66
6. Намиране на изгубената дума, 12.11.1939	81
7. При Бога, ангелите и добрите хора, 19.11.1939	102
8. Път към изгубената дума, 26.11.1939	121
9. Победата на Доброто, 3.12.1939.....	139
10. Посещение на Бога, 10.12.1939	150
11. Аз, ти, той, 17.12.1939.....	167
12. Даром, 24.12.1939	184
13. Два момента, 7.01.1940	203
14. Служение на Бога, 14.01.1940	222
15. Един ден, 28.01.1940	242
16. Постиженията на човека, 4.02.1940.....	255
17. Без кал, 11.02.1940.....	274
18. Добрият път, 18.02.1940.....	288
19. Обичайте и радвайте се, 25.02.1940.....	303
20. Нови пътища, 3.03.1940	319
21. Трите обещания, 10.03.1940	335
22. Великото благо, 24.03.1940	351
23. Светлина, топлина, сила, 31.03.1940	366
24. Майката на съвършенството, 14.04.1940.....	380
25. Божията мисъл, 21.04.1940	393
26. Както Ме е Отец въздигнал, 28.04.1940	406
27. Най-малката погрешка и най-малкото добро, 5.05.1940 ..	416
28. Здравословно гледище, 12.05.1940	427
29. Четири неща, 2.06.1940.....	439
30. Нови и стари неща, 9.06.1940.....	447

31. Свещено чувство16.06.1940	456
32. Търпението, 23.06.1940	466
33. Първата запалка, 30.06.1940	483
34. Комедия, драма, трагедия, 7.07.1940	498
35. Съвършенство във възприемането и даването, 14.07.1940	507
Речник на чужди и остарели думи	513
Обяснителни бележки.....	518

ПЪРВИЯТ МОМЕНТ НА ЛЮБОВТА

Отче наш

В начало бе Словото

Ще прочета 61. глава от Исая.

Размишление

Има два начина за изучаване на свещените книги. Някои ги изучават без опитност, а пък други – с опитност. Какво значи да опитааш? Някой човек изравя земята, за да види колко е корава. Някой път варите ястие или сладко и все трябва да го опитвате. Наскоро видях една сестра при една тава – върти с лъжица в някакъв сос. Отначало сосът е рядък, но след 4–5 часа става по-гъст. Това е сериозна работа. Тя въртеше с дървена голяма лъжица, но сама не знае, че това е сериозна работа. Вие ще кажете: „Голяма жена на 45 години, а хванала една дървена дръжка и бърка в тази тава“.

Една госта възрастна сестра един ден идва и ми казва: „В Библията намерих едно госта мъчно място“. Попитах: „Какво място?“. Тя след като чела, чела, дошла до един стих: „Направете си приятели от богатството на неправдата, за да ви приемат, като осиромашеете, във вечните обиталища“. Казах: „Ти си хванала най-мъчното в Библията“.

Един от турските султани, Махмуд¹, ходил инкогнито между народа. Веднъж си сложил обикновени дрехи и чалма и излязъл като обикновените хора да се разхожда, иначе трябвало да има около него ескорт. Тогава не би могъл да види нещата както трябва. Той влиза в една лодка и казва на лодкаря: „Прекарайте ме на другата страна на Босфора, за да се поразодя“. Той попитал лодкаря по време на плаването: „Как се поминавате във вашия занаят?“. А пък лодкарят бил много умен, познал, че това

е преправеният султан, и казал: „Във времето на султан Махмуд много добре поминаваме“. Султанът му рекъл: „Синко, този свят е един казан, който има седем клупа. Хвани единия и ще поминеш“. Логкарят казал: „Много хубаво изречение, я го напиши! Не съм учен човек, но като мед ми падна“. Султанът казал това на турски, на български то може да се преведе така: „Светът прилича на един голям казан. В него нещо се вари, но не знаете какво е. Той има седем гръжки. Хвани едната от тях и си гледай работата“. Султанът си извадил перогръжката и мастилницата от джоба, написал това изречение и му го дал. Логкарят казал: „Много ви благодаря“.

Излезли на другия бряг. Султанът искал да плати, но онзи отказал: „Не, не, аз благодаря за изречението“. Той бил умен човек. Отива при всички логкари и им заръчва: „Ще ми съберете двеста лири“. И почнал да ги назначава, дал им висока служба. Те веднага му събират тая сума. Той им казал: „Няма какво да се мъчите на пристанището, да прекарвате хората от едно място на друго“. Те му повярвали. За двеста лири той си направил хубави грехи на пръв министър. Отива и намира един, който скоро бил уволнен и разбирал законите. Казал му да напише един указ. Този чиновник направил указа и понеже логкарят имал вече името на Махмуд, извадил листчето и казал на чиновника: „Отголу ще напишеш името на султан Махмуд, така както е написано тук“. В указа пишело, че султанът уволнява стария министър-председател и назначава него на служба. Направил си той една свита. И когато министър-председателят бил вътре в джамията, онзи му казал: „Аз те арестувам“. Заел мястото му и управлявал.

Три месеца работил, и то много добре, всичко много добре нареждал. Бившият министър-председател написал на султана така: „Ако има грешка, няма ли прошка? Искам да зная погрешката си“. Султанът попитал околните: „Кой го затвори?“. Казали му, че младият министър-председател е направил това. Той попитал: „Кой е той, я го повикайте!“.

Онзи се явил пред султан Махмуд. Султанът го попитал: „Тебе кой те постави?“. Онзи изважда онова листче

и му го показва. Султанът му казал: „Синко, аз ти казах да хванеш единия клуп, а пък ти си хванал седемте“.

Та тази сестра е дошла до този стих, който означава да хванеш седемте клупа. Много трудна работа е тази. Всичко е позволено в света, когато си учен, но не е позволено всичко, когато си глупав. Ако си учен, позволено ти е всичко да направши. Този човек хваща стария министър-председател, който бил неспособен, слага го в затвора и той управлява, и то управлява добре – султанът бил доволен. Та казвам, верующите по някой път питат: „Защо работите вървят така?“. Ти гръж единия клуп на казана и не питай какво се вари вътре; защо го бъркат така, и това не питай. Като се свари, ако можеш да вземеш от свареното, добре. Вие седите и може да разглеждате въпроса както искате. Ако попитате защо човек се ражда и защо остарява, какъв отговор ще дадете? Питам: ако аз ви попитам защо гайдата свири и защо мълчи, какъв отговор ще дадете? Тя сама не е станала гайда – нито свири от само себе си, нито мълчи от само себе си – карат я да свири и да мълчи. Пита: „Защо трябва да свирия?“. Че няма какво да прави, ще свири – от нея не зависи дали да мълчи.

Вие имате някой път едно състояние и казвате: „Човек трябва да бъде търпелив“. Но знаете ли, че за търпението трябва хиляди години, за да го научите? Вие опитвали ли сте се да бъдете търпеливи? Например допуснете, че дойде едно дете при вас. То не знае и забие иглата, която носи, на един милиметър в ръката ти – ти не чувстваш това. После то я забие на дълбочина два милиметра, три милиметра, 4, 5, 6 мм. Ти търпиш, търпиш – и изведнъж излезеш от търпение и му зашлевиш една плесница така, че то да се търкулне. Питат ме: „Защо го удари? Какво лошо има, че детето забива иглата в ръката на един голям герой?“. Ти отговаряш: „Понеже вие нямате опитност и не знаете, че боли, затова казвате – нека да търпи. Но ако сте на мое място и детето забива иглата на 5–6 мм навътре, какво ще направите?“. В гадения случай това сравнение не изяснява нещата – изобщо примерите не изясняват напълно нещата.

Някой от вас, гледам, се е облякъл с черни грехи. Турил си е черна връзка, на ръцете си е сложил черни ръкавици, всичко черно. „Защо се е облякъл с черно?“ – питаш. Умрял е някой. Тази красива млада жена от главата до петите е само с черно облечена. Който я види, казва: „Горката жена!“. Някой пита: „Защо се е облякла с черно?“ „Голямо нещастие има.“ „Какво нещастие?“ „Умрял е другарят ѝ“. Хубаво, той е умрял, а защо тя трябва да се облече в черни грехи? Трябва да се облече, защото ако се облече с пъстри грехи, тогава всички групи мъже ще обръщат внимание на нея и ще отвличат вниманието ѝ. И тя не ще може да концентрира ума си върху умрелия, за да му помогне. За да му помогне, трябва да се облече с черни грехи – това показва, че го обича. Тя казва: „Мене светът не ме интересува. Сега, като си замина той, за мен светът е черен“.

Едно тълкувание е това. Питам: тя като се облече с черни грехи, светът станал ли е черен? Това показва нейното състояние, състоянието на нейното сърце и на нейния ум. Така тя носи една година черния свят, обаче един ден нейният мъж възкръсва. Тя види някой, по-красив от първия ѝ мъж, и почва любовни работи. Доскоро не искаше да говори, не искаше да приказва с никого, но току погледнеш, че е със светли грехи, със светла рокля. Това е, защото нейният възлюбен е възкръснал от гроба. Понеже е възкръснал, той е по-красив – и светът пак става светъл. Значи умре първият – и светът потъмнее, възкръсне той – и светът пак е светъл.

Това, което ви представям, не е самата реалност. Има нещо действително вътре, но казвам: трябва едно вътрешно разбиране. Външният свят с всички свои прояви, които стават, си има далечни причини – ние не знаем причините. Ти се влюбваш – това пак не зависи от тебе. Аз често питам младата мома: „В този момък какво си обикнала?“. В този момък аз не виждам нищо особено. Вие отговаряте: „Очите му“. Аз казвам: „Очите му не са нещо особено“. Ти казваш: „Очите му са кестеняви, каква дълбочина, каква светлина имат“. Действително има

светлина. Преди да го е видяла, всичко ѝ е било тъмно, а пък като го е видяла, светлина има в нея, тя не се спъва. По-рано за нея всичко е било тъмно, но като го е видяла в тази светлина, тя ходи и работи. Питам: като срещнеш някого, който ще ти внесе светлина, какво лошо има в тая светлина? Но това е един вътрешен свят.

Сега аз като разказвам, вие схващате двамата влюбени по обикновен начин – имате много повърхностно схващане за влюбените. Вие не сте изучавали влюбените – първа трябва да изучавате какво нещо е влюбването, първа трябва да изучавате любовта на младата мома и на младия момък. Това, което знаете, ни най-малко не представлява истината. Ако вие бихте знаели какво нещо е влюбването, то младата мома и младият момък щяха да ви бъдат пример. По-добри, по-чисти хора и по-големи светии от тях няма. Момъкът не иска нито прах да падне на нея, той като я види, сърцето му трепери, застава като войник и казва: „Този ангел!“. Пък като се разлюбят, гледам, че всички вече го хвалят; а като любя, то било глупаво нещо, другото е умно. Щом я няма любовта, идат противоречията: става тъмно в човека, всичко е без смисъл, когото срещнеш, не ти е приятен.

Та казвам: ако хората биха могли да задържат това състояние на Любовта! Вие питате: „Какво е Божествената Любов“. В първата минута на любовта – там е Любовта; във втората минута хората развалят любовта. Ако вие сте млад момък и млада мома, ще знаете какво е Любовта, какво е Божествената Любов – в първата минута е Любовта. Момъкът си затваря очите, когато я види, понеже от нея излиза много светлина. Но по-късно вече не си затваря очите – те почват да привикват, да привикват – и той ги отваря, отваря, става вече като едно нощно животно, като вълка, който си отваря нощно време очите. Една сестра казва: „Едно време бях пансионерка, глупости вършех, пишех любовни писма“. Рекох ѝ: „Едно време вършеше най-хубавите работи, а пък сега вършиш глупости, като си остаряла“. Глупости не се вършат на млади, а на стари години.

В първите години на вашето тръгване в Божествения път бяхте като млади влюбени момичета, а пък сега приличате на старци и казвате: „Едно време каква любов имахме към Господа!“. Това е първата любов. Не изгубвайте първата любов, всички хора трябва да се върнат към първата любов – това е подмладяване. Любовта всякога подмладява, ще ви обясня в какво отношение – тя отхвърля всички онези противоречия, които съществуват в човешкото съзнание. Ти седиш и си недоволен, има някакво противоречие в твоето съзнание. Противоречията могат да произтичат от това – да мислиш, че не си здрав. Какво нещо е здравето? Здравето в света произтича от Любовта. Щом обичаш, ти си здрав, щом не обичаш, си болен. Всички болести в света произтичат от безлюбие – и степените на болестта показват степените на безлюбието, а степените на здравето показват степените на любовта.

Някой казва: „Кажете ми истината“. Отговарям: „Обичай – това е истината. Обичай и ще бъдеш здрав, обичай и ще бъдеш богат, щастлив, пред теб светът ще се отвори“. Той казва: „Аз съм обичал“. Не, вие другояче схващате това – моментът на Любовта не е само в един обикновен момент. Любовта за единия момент обикаля целия свят, обикаля всички живи същества и им задоволява нуждите – в един момент тя е навсякъде. Този момент на Любовта, в който тя задоволява нуждите на всички живи същества – от най-големите до най-малките, това е Божествената Любов. В онзи момент, в който това задоволяване става непълно, любовта е паднала едно стъпало по-ниско. Но важен е първият момент – Любовта като проникне в тебе, тя ще задоволи всички твои нужди. Някой казва: „Като дойде Духът, ще разберем“. Някои казват, че в друго прераждане ще чуят гласа на Христа и ще оживеят. Че в тези тела вие сте заровени в гробища – и сега ако не чуете първия зов на Любовта, кога ще го чуете. Вие мислите, че като умрете, ще го чуете. Ще опитате, това е въпрос на опит; другото е само теория, че от гробищата ще ви извикат.

В Англия един апаш нямало къде да ходи и чул, че в една църква се събирали много хора и проповедникът говорел много красноречиво – всички хора се захласвали и плачели. И той си казал: „На мен такова място ми трябва – те ще се захласват и ще плачат, а пък аз ще бъркам в джобовете им“. Отива при плачещите и чака да се захласнат, за да бърка в джобовете им, сяда при най-богатия и дава ухо на проповедта. Те се захласнали, но и апашът се захласнал – и той почнал да плаче. Свършила проповедта, хората дошли на себе си. Апашът излязъл навън и си казал: „Глупава работа направих – да ходиш и ти да се захласваш и да слушаш!“. Втори път пак отива и се захласва и плаче. Най-после казва: „Няма да ходя повече, ще изгубя занаята си“. Това, което захласва човека, концентрира и дава светлина на неговия ум. Това, което дава светлина на неговия ум, което дава топлина на неговото сърце и сила на неговия живот, това е Божествената Любов – човек се захласва и плаче при нея. Това наричам аз свещен плач, това е свещената скръб, свещеното захласване.

Пренесъл се е някъде човек... Хубаво е човекът да се пренесе. Да се пренесете на една височина от 4–5 хиляди метра не е ли хубаво – каква гледка ще се открие пред вас! А каква гледка ще имаш, ако влезеш в един дълбок кладенец? Едва ще видиш на 4–5 метра далече, светът ще се затвори за теб. Любовта е изкачване на една голяма височина – всякакви възможности има в Любовта. От тази височина може да хванете каквато пътека искате – аз говоря за разумното. За онези, които не са изучавали Божията Любов, там има привидни опасности. Който не разбира Любовта, той ще намери, че на този планински връх има опасни работи, че на него има отвесни скали и канари, а пък за разбраната любов няма такива отвесни канари. Питам: когато някоя птица се разхожда, има ли опасност за нея да слезе от някаква отвесна канара? Тя си разпростира крилата и слиза надолу. И когато иска да се качва нагоре, пак няма опасност. Човек без любов е

птица без крила, а пък човек с любов е птица с крила, която слиза и се качва свободно.

Някой от вас казва: „Аз изгорях от любовта“. Всеки, който не разбира Любовта, изгаря, а пък всеки, който разбира, се благославя. Мнозина от вас казвате, че сте млади. Човек се подмладява чрез Любовта, старостта не е нищо друго освен изтощаване. Една майка, която е родила десет деца, като се е грижила, грижила за тях, остарява. Десет деца да роди – знаете ли какво е това? Един мъж не може да оцени една жена, понеже за да оцени жената, той трябва да роди десет деца. За да станеш майка, трябва да минеш през границата на смъртта, трябва да минеш през най-големите страдания. Когато майката е родила едно дете, е дошъл някой ангел и се е преродил. И когато този ангел си замине, знаете ли какво страдание е това? Вие не сте го опитали, казвате: „Ще има второ дете“. Второто дете е наполовина като първото. Умре и второто, дойде третото – третото е три пъти по-долно от първото. А най-последното, което ще се роди, ще бъде най-глупавото. Тогава защо им е? Ако първото дете е умно и живее, то всички други деца приемат последователно от него нещо – и всички са умни. Но ако първото дете умре, всички деца оглуляват. Вие тук сте религиозни хора, но понякога някои искат първите места. Гледам, едни питат: „Все тези ли ще излязат на първо място? Други искат да ги заместят“. Вие не разбирате – всички благословения идат чрез първите деца. Ако те се благословят, ще се благословят и другите, ако първото дете умре, то останалите оглуляват.

Ако във вас първата, Божествената мисъл умре, то всички други мисли ще оглушеят; ако във вас първото чувство умре, то всички други ще оглушеят; ако първата постъпка умре, всички други ще оглушеят. Законът е този: пазете първата любов, първата светла мисъл, която иде от Бога – най-скъпоценната мисъл е тя, дар от Бога. Първото чувство е един голям дар от Бога – пази го! Първата постъпка е голям дар от Бога – пази я! Ако мислиш, че те после ще гойдат, лъжеш се.

Сега като говоря, някои от вас може би се засягат. Много трудно е да се говори. Вие казвате: „Толкова години се подвизавам, и още не съм намерил нищо“. Че ако 20 години се подвизавам и съм изгубил първата любов, какво струва моят подвиг?

Сега да ви направя едно сравнение. Представете си, че имате една свещена книга. Тя има ценно съдържание вътре, но е просто подвързана; а пък втората книга, която е малко по-долна по съдържание, е по-хубаво подвързана – несъдържателните книги може да са най-добре подвързани. Вие ако вземете една книга с най-хубава подвързия, може да мислите, че е хубаво и съдържанието ѝ, а пък тя може да има най-обикновени работи. Например пише се в нея за говедарство, за свинарство, за готварство, как да сготвиш кюфтета. Това са най-глупавите работи, които можеш да ядеш – кюфтета от кълцано месо. Като отидеш в онзи свят, главата ти ще бъде пълна с мисли за тях. Като те видят в онзи свят така, ще кажат: „Тук кюфтета не се продават“ – и ще те върнат в този свят, за да си продадеш кюфтетата.

Това е фигуративно, то е фигура на речта, но е вярно. Ти ще носиш със себе си всички свои лоши мисли, чувства и постъпки – те са кюфтета; и ще кажат: „Върнете го този“. Има един анекдот. Имало един най-виден, най-първ адвокат в света, евреин. Той излъгал апостол Петър² и влязъл в Рая, но като отишъл там, почнал да практикува занаята си. И когато ставало нещо, казвал: „Въз основа на еди-кой си член не е право това“. Не могли да му кажат, че не е хубаво това, което прави. Събрали се най-учените хора и искали да намерят начин как да го изпъдят от Рая. Те скроили да му намерят работа и му казали: „На Земята се завежда един процес и търсят някой адвокат“. Той рекъл: „Аз ще защитавам в този процес“. И отварят вратата, той слиза на Земята да защитава този процес – и досега защитава, не е завършил. А Раят е освободен от него.

При всеки едного от вас има вътре по един евреин адвокат. И като ти кажат нещо, ти питаш: „На какво

основание?“. Ще образуват някой процес вън, за да отиде той да защитава нещо някъде – и вашата гуша да се освободи от този вътрешен тормоз. Този адвокат знаете ли какъв е? Ти се влюбиш, а той ти казва: „Какво ще любиш – това е вятър, това са младежки глупости. Има нещо по-хубаво“. Започнеш научен труд, а той казва: „Остави това, има нещо още по-велико“. Кое е то, и той сам не знае. Започнеш нещо, а той ти казва: „Остави, няма да излезе нищо от това“. Българите имат поговорка: „Дето чуеш, че има много череши, не вземай голяма кошница“.

Онова, което има външен блясък, не представлява самата реалност. Нима мислите, че хубавият цвят представлява същността на грехата? Една греха може да има много хубав цвят, но да няма съдържание; но тя може да има много прост цвят, а да има всички качества, които са необходими за грехата. Сега да гоидем до онова разбиране – колцина от вас сте щастливи?

Вие седите и слушате една беседа и после, като се върнете, казвате: „Това не е право, онова не е право! Имаше някои празници – трябваше да каже нещо ново“. Според мен всяка беседа съдържа три изречения. Аз като ви проповядвам, трябваше да кажа: внесете светлина във вашия ум, внесете топлина във вашето сърце, внесете сила във вашата гуша! И ще се свърши беседата. Във втората беседа ще кажа така: внесете бялата светлина във вашия ум, внесете червената светлина във вашето сърце, внесете черния цвят във вашата гуша. Как ще ме разберете? За да се концентрираш, трябва да гоиде някое голямо нещастие. Докато си богат, ти се разсейваш с автомобили, с шапки, с обувки. Я вижте онази млада мома с шапки, с чорапи, с копринени грехи, наниз и пръстени. Като ѝ се вземат шапките и обувките, тя се концентрира в себе си и мисли за смисъла на вътрешния живот. Докато има всичко това отвън, тя се занимава с външния живот, с това, което не е реално. Добрите грехи трябва да гоидат най-после – хубавите, красивите неща са само за разумните хора, когато умът ти има всичката светлина, когато сърцето ти има всичката

топлина. И под думите *черен цвят* разбирам, когато за този, външния свят, имате вътрешно разбиране – това е черният цвят. А пък когато нямаш това вътрешно разбиране в душата си, и то е хубаво, но не ще намериш това, което трябва.

От невидимия свят пращат някой път черния цвят и в душата ти се заражда ропот, питаш: „Мене ли намериха да облекат в черния цвят?“. Всички хора са опитали черния цвят, всеки човек поне веднъж в годината трябва да се облече с черния цвят. Под думите *черни дрехи* разбирам да се концентрираш, да оставиш външния свят и да разбереш вътрешното съдържание на живота. Да кажем, че една майка плаче за изгубеното си дете. Да можеш да влезеш в положението ѝ. Да влезеш в положението на един студент, когото са скъсали на изпита; да влезеш в положението на една млада мома, която се е влюбила и нейният възлюбен я е напуснал и е заминал някъде. Няма по-голяма скръб от скръбта на младата мома, която е изгубила възлюбения си. Онова, което мъчи майката, това е любовта – майката се е влюбила. И ако речем да обясним нещата така, както са, хората веднага ще разберат това, което не е.

В истинските страдания ние изучаваме великия Божи път на вътрешното разбиране, което трябва да имаме. Влизайте в положението на другите, за да не страдате. И ако разбирате страданията на другите, значи вие ще имате едно право разбиране – и тогава скръбта ви ще бъде малка. Аз съм привеждал следния пример: има деца, които, когато ги кърмят майките им, обичат да ги хапят със стиснати зъби на мястото, отдето тя ги храни – и майката им удари една плесница. Но има някои майки, които не искат да бият детето – те го хванат за ухото, когато рече да ги ухапе, и то кресне. Един човек, когато не слуша Бога, хапе майка си – тогава Господ го хване за ухото и той кресне. Не хапете майка си, която ви храни!

Аз съм слушал много сестри, които казват: „Мене ми проповядват за Любовта, но когато гойде Христос,

тогава“ – и маха с ръце. Това значи, че те като с лопата изхвърлят боклук. Неразбиране е това. Мнозина сте влезли в Школата със своите неразбирания, вие имате едно външно разбиране. Аз гледам – някой се представя за много сериозен; цяло изкуство е това. Знаете ли, че често правим гримаси – и някой път ги правим, без да съзнаваме това. Който ни наблюдава, забелязва колко навици имаме. Например върви някой и си движи ръката или седи някъде и си маха краката. Туй са навици, те са проява на нервност. Това са навици, от които трябва да се освободиш. Някой прави движение, като че си движи ръцете върху клавишите на пианото. Тогава вземи пиано и свири! Гледам някой пианист, че е нервен – свири бързо-бързо от единия до другия край на пианото. Ти ще вземеш онзи, основния тон *до* – имаш основна идея в себе си. Като седнеш на пианото, ще вземеш най-първо най-силните тонове. Не вземай всичките тонове – трябва нежно да пипнеш пианото, като бутнеш клавишите. Ще слушаш един дълбок тон, че излиза от пианото. Тези пианисти, които имат хубава техника, могат да свирят така, че всички в салона да плачат.

Та казвам: аз съм на мнение да има едни малки пиана – човек да ги сложи на масата и да се занимава. Всички ще се представите в един свят, дето ще ви изпитват. Всички ваши навици, това са разумни подтици, на които вие не разбирате смисъла. Някой път вие си сложите пръста тук, на челото – това е един разумен подтик. С него питате: „Как ще разрешим тази работа?“. Някой път си сложиш пръста тук, към слепите очи, искаш да кажеш: „Трябва да знаеш как да смяташ“. Или искаш да направих някоя работа и се почесваш отзад. Щом се чешеш зад главата, отзад, това значи, че трябва да поправиш една погрешка. Каква погрешка? Малките деца, които мислят да отидат на училище, като дойдат до някоя круша, най-първо се почесват отзад. Това дете трябва да си върви! Някой ти казва една обидна дума и ако се почешеш, значи искаш да отговориш. Това е все едно, че искаш да вземеш плод от градината. Не се спирай, а върви! Някой чеше

горния връх на ухото си. Това показва, че трябва да бъде честен. Ако се чешеш зад ухото, това показва, че трябва да бъдеш деятелен. Ти си мързелив; чистиш си очите. Това казва: „Трябва да ти бъдат отворени очите“.

Трябва да бъдеш разумен във всяка своя постъпка. Имаш една мисъл, чувство или постъпка – разумно трябва да ги оцениш. Всяко едно попиране показва какво трябва да бъде бъдещото ти състояние. В невидимия свят ще те съдят, ще ти кажат: „Ти употреби хиляди пъти първия си пръст и това, което той ти каза, не го взе под внимание“. Като вдигнеш първия си пръст, той иска да ти каже: „Ти ще бъдеш честен и справедлив и няма да онеправдаваш никого. Трябва да бъдеш като Бога!“. Това ти говори първият пръст.

Бог те гледа, оценява всичките ти постъпки и на всеки човек раздава това, което трябва. Като си вдигнеш първия пръст, кажи: „В разбиранията си искам да бъда справедлив като Бога!“. Това е вътрешният смисъл, когато се вдига първият пръст – показалеца.

В тази 61. глава от Исая е писано: „Духът на Господа е върху мене, който ме прати да проповядвам“. Това е разумното в нас – Той ни праща да проповядваме. Това, разумното в нас, е хубавото, което ни говори, и ние трябва да го слушаме. В това е успехът на всяка една душа, която е дошла на Земята, която се е въплътила на нея. Там е и вашият успех.

Добрата молитва

Ако ми гадяха мед, щях да се спра най-първо да размишлявам върху следното: в колко хиляди цвятта пчелите са влезли, отде са взели меда? И ще благодаря на Бога за събрания мед, за този нектар, че е дошъл при мене, че пчелите са имали добрината да донесат този мед до мен.

24 септември 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

НА НЕГО МОЖЕМ ДА РАЗЧИТАМЕ

Отче наш

В начало бе Слово

Ще ви прочета първата глава от пророк Захария. Имайте предвид, че той е говорил преди повече от 2000 години.

Духът Божий

Не е лесно нещо човек да бъде пророк. Пророците са изложени на известни изпитания. Не е лесно човек да бъде учен, ясновидец. Ако всички хора бяха ясновидци при сегашното положение, главата щеше да ви побелее преждевременно. До ясновидеца идват непоносимите страдания, които съществуват в света, онзи вик, онзи зов за помощ, който съществува навсякъде. Например един параход потъва и издава вик, но няма кой да помогне. Казвам: трябваше да бяга.

Някой път вие речете: „Колко са жестоки!“, но знаете ли и ние колко сме жестоки, всеки един човек лично колко е жесток! В хората съществува голяма жестокост, но тя трябва да се изнесе. Някой път вие сте неразположени – защо? Само една ваша мисъл, която сте приели, или едно ваше чувство е изнотрепало 200–300 хиляди клетки – за нищо и никакво ти ги изнотрепваш; не са само 2 хиляди. Това е едната страна. При всяка скръб измират достатъчно клетки и при всяка радост се раждат нови. Следователно при една радост могат да се родят 100 хиляди, 200, 300, 500 хиляди, един милион клетки. И вие се радвате, че са се родили нови клетки, които носят нещо ново, Божествено отгоре. Какъв е този процес, който Бог постоянно извършва? И ако няма кой да се застъпва за тях, то не зная какво би станало с хората – човек нямаше да може да се обновява. Тогава страданието

се оправдава с това, че при него човек придобива знание – то е отрицателната страна; а пък от радостите той вкухва от Божиите блага. Всяка една радост, това е един обед, а пък всяко едно страдание е гладуване – и ти при това гладуване добиваш една опитност – да оценяваш Божиите блага.

Вие например не оценявате какво благо ви носят вашите очи. Те са прозорци, чрез които идва храната за човешката мисъл, за онази красота, за която вашата гуша седи и копнее. И чрез ушите ви влиза храна, и те са проводници – всички звукове, които идат, носят храна. Та когато човек оглушее, той гладува, а пък като чуваш, ти се храниш с всички хубави работи; а пък като слушааш лоши думи, те рушат. Не обръщайте внимание на лошите думи, понеже те развалят яденето ви. Например предста-ви си, че тъкмо си седнал пред едно хубаво ядене, и една муха кацне и умре в него. Може мухата да е една, но някой път ти сипят едно ядене – и гледаш вътре десет мухи. Знаете ли, че те носят отрова и известна зараза вътре. Какво ще правиш? Ще оставиш яденето. Всички имате тази опитност.

Някой път чуете една дума и ви се развали цялото настроение. Разправяше един наш приятел, който е сега в Америка – Граблашев³, че гържал в един от българските градове една сказка. Много добра сказка гържал, публика имало много. Той разправя: „Един господин ми каза: „Г-н Граблашев, ще ти кажа нещо много важно“. И аз мислех, че ще ме похвали, а той ми каза тихо: „Страшен вага-бонтин си“. Това било в Плевен. Разбира се, тези неща стават в плевнята. И мнозина от вас искат все да си дадат мнението. Някой казва: „Трябва да му кажа истината – че е лош човек“. Какво ще му кажеш, той си знае, че е лош – каква нужда има да му кажеш? Пияницата не знае ли, че е пияница; крадецът не знае ли, че е крадец; онзи, който одумва, не знае ли, че е одумник? Това не е знание. На онзи, който иска да каже някому, че е лош, каква е неговата цел? Той е станал слуга на дявола. Слуга си на Бога, ако отидеш и му кажеш – и този човек

изправи живота си. А пък този човек тъкмо е намислил да изправи живота си, и ти отидеш и му кажеш това. Пази едно правило: не поправяй един човек в погрешка, която ти сам имаш – поправяй човека в погрешка, която нямаш. Ръцете ти тогава са чисти и каквото кажеш, Бог ще те благослови.

Някои сега искат да проповядват, да говорят. Какво ще проповядваш? Това, което нямаш ли, или това, което имаш. Някой пита: „Как да започна?“. Един цигулар откъде трябва да започне? Най-първо той трябва да има една хубава цигулка. Цигулката, това е жената, момата – като не се свири на нея, тя още не е женена. Лъкът е мъжът – той на сърцето ѝ свири, на четирите ѝ струни: като я стисне, така свири. Сега това е един вътрешен процес, който става в човека. Че твоето сърце е младата мома, а умът е младият момък – и постоянно той ще те смущава. Всяка скръб или всяка радост минава на тези четири струни на сърцето ти. Ти питаш: „Не може ли без страдание?“. Може. „Как?“. Когато човек поумнее, може без страдание. Щом ти кажеш една лоша дума, трябва да я поправиш, и тази дума, като я кажеш на другите, те няма да страдат. Защото иначе, като я кажеш на другите, те все ще страдат. Лошата дума трябва да прилича на онова, което причинява създаването на бисера в мидата. Като влезе една песъчинка в мидата, тя прави нещо ценно от нея – около нея създава един бисер. Има госта красиви бисери.

В сегашните времена вие седите и очаквате нещо добро да дойде. Но ако дойдат тези хубави птици, модерните птици – 20, 30, 40, 50 църкела или 4–5 орли, или някой път стотина, както във Варшава са били 200, и всички хора на колене са се молили, а птиците са снасяли своите яйца отгоре, как ще примирите тези неща? Хората измират. Не е лошо човек да умре. Че ще се мре, ще се мре – и да дойде да вика някой, няма кой да чуе. Дори да живееш и 120 години, ще дойде време да чуеш последната дума и да приемеш последния лъч на Слънцето – и после ще дойде пак ново повторение. Питам: би ли желал някой да остане до 120 години и после, на стари

години, да го бият по гърба с по 20–30 удара? Или бихте ли желали да станете на 120 години и да ви се смеят, да ви развеждат, както развеждат един кон. Няма нито един от вас, който би желал това положение. Ние, като искаме да живеем на Земята, чакаме нещо хубаво. Да живее човек и да възприема Божиите блага – да, разбирам, има смисъл; но да живее на Земята в едно вечно поругание, няма смисъл.

Та питам: кое спъва хората? Човек като яде нечиста храна, здрав не може да бъде. Човек като не знае как да мисли, като има нечисти мисли, нечисти чувства и желания, здрав не може да бъде, не може да има щастие. Та казвам: кое е чистата храна? Словото Божие е чистата храна. Ако четете литература, в която няма храна, тя не е полезна. Има някои хубави книги, които носят отлична храна – те са полезни; но всяка книга, която няма тази храна, е безполезно да се учи. И ние за какво сме пратени на Земята? Човекът е пратен да се учи – да учи, но да не повтаря нещата. Сега нашата погрешка е там, че ние повтаряме. Способният, гениалният ученик веднъж като прочете нещо, запомня го. На някой човек 35 хиляди думи да му кажеш, напред и назад ги повтаря. На някой 5 хиляди думи като му кажеш, запомня ги. Някой запомня хиляда думи, а пък на друг една дума като му кажеш, моли: „Я, я повтори!“ – не я е запомнил. И този човек иска да мине за учен. Някой казва: „Снощи ми говори един ангел, но не можах да запомня нищо“. Умът му е бил отвлечен. Че този ангел като ти е говорил толкова сладко и не си запомнил, и аз като ти говоря, пак ще забравиш. Всеки, който е дошъл на Земята, не е от много умните хора. Това е обидно, но ще го кажа по-меко – не е от много учените хора. За учение сме дошли тука, за предметно учение. Страдаш – това е предметно учение.

Ти не знаеш какво нещо е страданието, не знаеш какво нещо е злото, не знаеш какво нещо е доброто. Злото и доброто не съществуват на Небето – доброто и злото са на Земята. Вие мислите, че като станете добри, ще отидете на Небето. Това е една греха за Земята, а не за Небето. За да отидеш на Небето, трябва да отидеш с

грехата на Любовта. За да отидеш при ангелите, трябва да отидеш с грехата на вярата, с човешката интелигентност, да не правиш погрешки; а пък за да живееш на Земята, трябва да облечеш грехата на надеждата. Надеждата – това значи да наденеш нещо. Това, което не можеш да наденеш, не е надежда.

Сега казвам: за какво може да обичате един човек в света? Един човек може да го обичате за онова, което може да ви даде, или за това, на което той е проводник. Можеш да го обичаш за неговия ум, за неговото сърце или за силата, която има, понеже всеки слаб човек, като влезе в съприкосновение със силния, възприема от силата му. Затова слабите хора обичат силния; и силният обича слабия, понеже иска да предаде някому. Онзи, който има добро сърце, иска да предаде някому. Добрият човек обича лошия, понеже добрият има къде да вложи своето добро. Аз сега говоря за едно зло в света не в смисъл на постъпки, но като за един материал необработен. Да обясня тази мисъл със следното пояснение: един музикант може да стане добър само тогава, когато от всеки тон може да изважда уханье. Един музикант от всеки тон трябва да изважда сок, както пчелите го изваждат от цветовете. Умна е една пчела, която от всеки цвят изважда сок. И ако музикантът от всеки тон изважда сок, той е добър музикант; а пък онзи, който от 10 тона изважда оттук-оттам по-малко, той не е музикант; и за певеца е същото.

Законът е все същият и за онзи, който мисли. Ако от всяка мисъл, която минава през тебе, можеш да изваждаш сок, ти си умен. Ако от всяко чувство, което минава през твоеото сърце, можеш да изваждаш сок, ти си добър човек, ти си любящ човек. Някой ще попита: „Как можеш да изваждаш сок от мисълта?“. Там е изкуството! Някой път трябва да посочим едно от предметните учения на музиката. Трябва някой музикант пианист да свири, за да ви покаже класическа музика. Мнозина свирят на пиано, но така не се свири. Ако аз бях взел да свиря на пиано, ето как бих започнал, ще ви го кажа, вие може да го приложите на друго място, понеже не сте пианисти.

Аз ще ударя *до* много силно. Това е за глухите – да грънка; онези, които са музиканти, трябва да седят най-малко на другия край. Ако свиря на някои по-музикални, трябва да свиря така леко, че едва да се чуе гласът. Някой ще каже: „Ако се свири тихо, няма да се чуе“. Не, най-силните звукове са тихите: това, което не чуваш, се чува по цялата Земя.

Значи една мисъл, на която не можеш да се радваш, никой не може да я разбере, понеже тя се предава чрез тебе. Ти си предавател на тази мисъл – ако я разбереш, ще я предадеш правилно. Ти си една глава, която предава мислите на хората, мислите на ангелите и мислите на Бога. Твоята глава има една трудна задача: най-първо трябва да знаеш да предаваш човешките мисли, а след това трябва да се научиш да предаваш Божествените мисли. Знаете ли каква велика задача е това? Знаете ли, че ако хората бяха почнали да предават ангелските мисли, щяха да светнат, както тези лампи светят, но не с такава светлина. Като влезе един човек, вие ще почувствате, че той има известна светлина.

Разправяше ми един ученик: „Учителят по математика ми зададе една задача и аз бях се объркал. И той само като ме погледна, изведнъж разбрах задачата и я реших“. Онзи му е предал, хвърлил е светлина върху тази тъмна задача. А пък има способни математици, но ученикът като ги погледне, обърква всичко; и религиозни хора има, които като гойдат, объркват хората. Бъдете носители на Божествената светлина. Човек има госта тъмнина, защо ще му носиш още? Светът сега е пълен с тъмнина; отвън имаме достатъчно светлина, но вътре има тъмнина – в избите; прозорците са още затворени.

Ние сега минаваме за много големи критици, почваме да се критикуваме кой как живее. Ще живееш като човек, ще мислиш като ангел и ще обичаш като Бога – това е наука вече. Да живееш като човек, да мислиш като ангел и да обичаш като Бога – знаете ли какво е това? Та казвам: имаме една велика задача в живота. Вие питате: „За какво трябва да живея?“. Да живеем като човек, така, както всички хора живеят – не като един човек, но

както цялото човечество живее. Така да живея: да почна да мисля, както всички ангели мислят, да нося светлина навсякъде и да почна да обичам, както Бог обича. Христос казва на едно място: „Както Отец Ме е възлюбил, така и Аз ви възлюбих“. Вие опитвали ли сте някой път да обичате, както Бог обича? Мъчна работа е! Ако ти не си живял, ако ти не си мислил, не можеш да обичаш. Защото под *живот* разбирам движение. Да живее човек, това е най-ниското състояние, в което той се намира. И трябва да проявиш това, което виждаш в хората.

В човека виждам само движението, мърдането на устата. Представете си, че сте глухи и някой трябва да ви изяснява какво означава вдигането на двата пръста, на трите, на четирите и прочие. Когато пианистът седне на пианото, какво иска да ви каже? Всеки може да свири, но от свирене до свирене има разлика. Всеки може да мисли, но от мисъл до мисъл има разлика; всеки може да чувства, но има разлика. Аз наричам силен човек онзи, който не осиромашава; силен човек е онзи, комуто никои не може да заграби това, което има. Ако всеки ден ти казваш: „Изгубих си мира“, знаеш ли каква загуба е това? Може да те обере някой, може да дойде някой и да те раздразни. Като дойде някоя голяма буря, да не може да те изкърти; може само малко да се наведеш и като замине, пак да се изправиш. Като духат ветровете, оная планина могат ли да я отвеят? Ако си някоя голяма планина, не, но ако си някой малък лист, тогава е друго.

Аз като се върнах от Рила, видях, че са пожълтели листата на лимоните. Сега са пак раззеленени. Питайте ме: „Защо са пожълтели?“. Някои мислят, че е от голяма скръб, а всъщност не са ги поливали. И се оплакваха, казваха: „Много малко водица ни даваха и пожълтяхме“. Не са им дали вода и те са пожълтели, казваха: „Вода!“. На сестрите рекох: „Вода трябва да им сложите“. И сега от водата позеленяха вече. Казвам: на онзи, който пожълтява, живот му трябва, вода. Вие не знаете откъде идват причините за вашите страдания. Някой е бил глупав, че е счупил едно шише, а пък друг е бил глупав, че е ходил

бос по стъклата. Трети е отишъл да лекува рани, а не е знаел как да ги лекува, та са се събрали трима глупци. Онзи, който е направил погрешката, е глупав; онзи, който е пострадал, е глупав; и онзи, който ги лекува, е глупав. Дето има счупени шишета, носете на обувките си два пръста гъон и няма да има нужда да ви лекуват. Защото имали ли сте вие опитността на селските деца? Те често вземат някой клас и го турят в гърлото си много лесно, но ако речеш да го извадиш, е много мъчно, понеже има шипове. Но знаете ли колко мъчно се лекува това – как ще го извадите, кажете ми. Не е лесно.

И някоя човешка мисъл има, която като влезе, прилича на клас – лесно влиза и мъчно излиза. И някой ако гоїде, който не разбира законите, ще си причини големи страдания. По-добре е класът да влезе в стомаха, отколкото да го изваждаш. Та по-добре е да претърпиш думата, отколкото да я изваждаш навън – така по-малко страдания ще имаш. Аз съм за по-малкото страдания: по-добре едно страдание, отколкото десет. Сега по някой път човек сам си причинява своите страдания. Знаете ли колко мъчно е човек да търпи? Например аз съм виждал някого, че минава и се закачи някъде. Случва се, че вървиш и палтото ти се закачи на кревата, ти дръпнеш гневно и палтото ти се скъса. Креватът ти казва: „Чакай, не бързай!“; ти отговаряш: „Работа имам, нямаш право да ме спираш“ – и скъсаш палтото. Хубаво, ако беше някой човек, ще му кажеш: „Защо ме хващаш, че ми късаш палтото?“. Сега какво ще кажеш за кревата, кой е виновен? И ако някой човек те е обидил, къде е причината? Ти си дошъл много близо до него.

В света съществува един закон – Бог е сложил път на всеки човек; всеки човек си има особен път, както Месечината, Слънцето, Земята и прочие. И всички тези, които правят погрешки, се отделят от Божия път, който Бог е определил, и влизат в нов път, влизат в страданието. Поздравявайте се отдалече, защото някой път ще кръстосаш орбитата на другите. Но ти гледай да я кръстосаш по-рано, че двамата да не минавате едновре-

менно. Някой път кръстосването е неизбежно – тогава ще пътувате с голяма бързина, няма да я намалявате. Ако се спираш да слушаш кой какво говори, ти ще се сблъскаш с някого. Ако си пощаджия и се спираш да се разправяш за ежедневните новини, как ще раздадеш писмата?

Какви са сегашните новини? Вземете кой и да е вестник, все едно и също пишат. Вземете вестниците *Утро*, *Зора* и *Заря*⁴. Който и да разгледате, те са с много малко различия. Някой път вземаш два вестника, но каквото има в единия, има го и в другия.

Често в политическия и в религиозния живот има еднообразие, дошло е еднообразието. Казваш: „Да живеем добре“. Само с добро живеене не става тази работа. Добрият живот е резултат от нещо: ти не можеш да живееш добре, докато не си мислил добре, докато не си чувствал добре; добрият живот е резултат на мисълта. Доброто зависи най-първо от Любовта, то зависи и от мисълта – тогава иде вече добрият живот. Значи каквато е била любовта ни в миналото, каквито са били мислите ни в миналото, такава ще бъде и проявлението на нашия живот сега – ние не можем да се избавим от последствията. Ако на сто километра разстояние е ваял гъжд, ще се образува порой – и реката не може да се избави от последствия. Колко време ще продължава пороят, това ще зависи от туй, колко дълго е ваял гъждът. Ако два часа е ваял гъжд, два часа ще трае пороят.

Сега всички се спъват в следното – някой казва: „Аз 20 години вече как живея и вярвам в Христа“. Ти няма да вкусиш сега от плодовете на тези 20 години, които си живял – това е за в бъдеще. Ти ще вкусиш плода сега на онова, което преди 20 години си живял – това минало идва до тебе. Сега си станал добър, но миналото ти не е добро. Лошото трябва да изтече – и после ще дойде ред за сегашните ти добри мисли, за сегашната ти любов. Това ще стане може би след 20, след 10 години, а може би и след една година. Сегашните ни добри мисли, сегашната ни любов ще дадат резултати в бъдеще, а пък сега трябва да ликвидираме с миналите мисли, желания

и прочие. Някой път ние сме ги имали и сега вкусваме сладчината им. От всички хора, с които се срещаш, едни са добри, а други са лоши към тебе. Това е последствие от миналото. Някой те обира – значи ти си го обрал в миналото. Ако разбираш закона, ще бъдеш благодарен, че си се отплатил. Ти си бил и сега те набиват – ликвидира се кармама⁵.

При сегашните условия се изисква един разумен живот. Трябва една наука, с която да се ликвидира миналото не само на отделните хора, но и на народите. Законът е същият: един народ трябва да ликвидира със своето минало. Цялото човечество също има карма, с която трябва да ликвидира. И Христос, когато дойде на Земята, учеше този закон. Как може да се ликвидира миналото? Само по три начина: може само чрез закона на Любовта, чрез закона на мисълта и закона на доброто да се ликвидира кармама. Това е цяла една школа. Хиляди години сме живели и хиляди години ще живеем, докато кармама се ликвидира.

Да любим, както Бог люби, да мислим, както ангелите мислят, и да постъпваме, както всички добри хора знаят да постъпват. Всеки един ученик, всеки един от вас иска да бъде съвършен – по този път се добива съвършенство. Казано е: „Бъдете съвършени, както Отец ваш е съвършен“. Това подразбира онзи живот, по който всички хора трябва да вървят – и не трябва да се обезсърчаваме. Някой път казвам: радвайте се и на страданията. Защо? Радвайте се, че сте научили нещо; радвайте се и на радостите си, понеже сте вкусили от доброто, което Бог ви дава. В страданията ти вкусваш от знанието, от опитността, от учението, а пък чрез радостта вкусваш от Божията Любов. Ти не можеш да добиваш знания, ако не страдаш, и не можеш да се радваш, ако не обичаш. Радвай се на радостта, понеже ще вкусиш плода на Божията Любов. Светът е създаден за вас. Най-първо е създаден, за да страдате, за да добиете знание; създаден е и за радостта, за да опитате плодовете на Любовта. Като разберете това вътрешно, вие ще можете да се примирите много лесно с нещата, ще разберете Божиите пътища.

Много мъчно е човек да се примири със страданията. Мислите ли, че Бог не страда? Той страда много повече от нас, но трябва да ни търпи. Ние не мислим както трябва, не обичаме както трябва и не правим добро както трябва – и Той трябва да ни дълготърпи. Минават се ред поколения, Бог казва: „Не прави това!“, ти питаш: „Защо да не го направя?“, Бог казва: „Не вкусвай това!“, ти питаш: „Защо да не го вкусвам?“ – и после сме недоволни. Като страдаш, ти си недоволен; и като се радваш, си недоволен, понеже казваш: „Онзи има по-голяма радост, по е богат, има повече да яде и пие!“. Той е снажен, червендалест, а пък ти си едно джудже – и мислиш, че Господ е виновен за всички тия работи. Ти се радвай на Господа, че си малък, понеже в сегашните времена ако имаш 2–3 метра височина, знаеш ли колко мъчно щеше да се движиш и колко мъчно щеше да се нахраниш? А пък сега си едно малко човече, до 120 см – по е икономично така.

Сега всички тези неща ще ги преведете към духовния живот. Красивото в света седи в две неща: че човек изучава великото в света, безпределното. Ще изучиш законите и на малкото, на онова малко, от което по-малко няма. Идва положение, гето всяка форма изчезва между тези два полюса. Ако в малкото си доволен, ти ще разбираш и голямото; ако не си доволен в малкото, и в голямото няма да си добре. На малкото отговорностите са малки, но в голямото има големи отговорности. Представете си един ангел, който ръководи Земята – знаете ли каква отговорност има той? Един цар, който управлява народа, каква отговорност има; една майка, която ражда деца, каква отговорност има; един учител, който учи деца, каква отговорност има? При всичките работи, които вършат, хората имат отговорности. Малко знаеш – малко си отговорен; много знаеш – много си отговорен. Малко зло правиш – малко наказание имаш; голямо зло правиш – голямо наказание имаш. Малко добро правиш – малка награда имаш; голямо добро правиш – голяма награда имаш.

Та пророкът казва във връзка с кармата: „Оставете тези пътища, за да живеете добре!“. Та казвам: живеете

добре, мислете добре и любете добре! Или казано другояче: главата ни трябва да има добро осветление, сърцето ни да има добро осветление и тялото ни да бъде въоръжено със сила, та да не могат да ни нападнат и бомбардират. Как се въоръжават сега Русия, Англия, Франция, Германия и прочие? И ако не си добре въоръжен, ще те нападнат; ако си въоръжен с отлични силни мисли, няма да могат да те атакуват лошите духове. Ако си слаб, другите може би ще искат да те защитават, но ако остане друг да те защитава, ще те защити така, както защитиха Полша. Нали Англия щеше да я защити? Остане ли отвън да ти помагат, то работата е загубена.

В това отношение само Бог прави изключение. Но аз казвам, че Бог е Този, Който е над всичко, във всичко и под всичко. На Него можеш да разчиташ, а пък на всички други, които не са във всичко, една трета можеш да разчиташ – те не са под всичко и над всичко. Погрешката ви е там, че вие не се надявате на Този, Който е във всичко. Надявайте се само на Онзи, Който е над всичко, под всичко и във всичко; на Онзи, Който е в живота, Който е в човешката мисъл, Който е в Любовта. Той е Духът, Божественият Дух – на Него трябва да разчитаме. Там е силата на човека – да бъде постоянно във връзка с разумния живот! И при всичко, каквото става в света, от едни неща да се учи, а други да ги вкусва и да се радва на Божиите блага. Знание трябва да придобива по който и да е начин и да не роптае. Ти ще си роптаеш, но като роптаеш, трябва да не роптаеш! Знаете ли какво нещо е това? Ропотът е едно вътрешно недоволство.

Вчера ми носят едно писмо. Идва един и ми казва: „Учителю, нося ви едно писмо“. Аз зная какво е то – онзи, който ми го праща, иска пари от мене. Разрязах писмото, хвърлих само един поглед, турих му числото 5. Сложих моето писмо вътре и му го пратих назад – и аз му пиша същото писмо. Искан той – аз му сложих каквото иска и му пращам писмото отново. Та казвам: когато вие пращате едно писмо до Господа, Той ще го отвори, ще сложи нещо и ще ви прати писмото назад. Няма архив в

Небето за писмата ви. Този пише така: „Високоуважаеми г-н Учителю, понеже се намирам в лоши условия, жена ми е болна от малка простуда и много страдаме, понеже нямам пари за доктор, а пък тя се нуждае от лекар...“ и т.н. Топла вода да взема, повече да диша, малко повече да работи, да не ходи със скръстени ръце, да не чака крушата да капне в устата ѝ. Значи тя не се нуждае от лекар, а от това. Ако аз бях на негово място, ето какво щях да направя. Щях да кажа: „Г-н Учителю, мога ли да ви донеса малко вода? Или мога ли да отида в града да ви донеса нещо?“. Щях да направя някаква услуга – и като ми направя някоя услуга, щях да му дам два пъти повече. А пък той сега ми заповядва да му дам – не се е отучил още от господарските си навици; казва: „Трябва да ме послушаш и ако не стане така, ще се разгневя, ще дам заявление, ще се оплача“. И тук всеки ден аз имам такива екземпляри, хем по Бога служат. Онзи е руснак, не е от Братството, но и от Братството, и те са руснаци, братски руснаци.

Един ден намирам една сестра, която отива към лозето. Тя ми каза следното: „Гледам един откъснат грозд“. Рекох на един брат, когото намерих там: „Няма да късаш грозде“, той каза: „Аз откъснах пет грозда“. Отговорих: „Много си откъснал – за всекиго трябва да има по един грозд“. Онзи рече, че това е братско, но трябва да знаете, че ви се пада само една круша или две круши, вие не разбирате идеята. Някой казва: „Ние работим за Господа“. Че тогава, ако работите и искате да изпоядете всичко, за онзи свят какво ще остане? Един брат идва и ми казва: „Все намирам една сестра в лозето и тя ми говори: „Дойдох да видя прасковите, дойдох да видя как е лозето“. Когато се копае лозето, никой не идва да го гледа. Сега не че не можем да отучим хората от един лош навик – можем да ги отучим, но не е хубаво. Ти можеш да изядеш една круша и това да ти коства много скъпо.

В Египет има мумии, върху които са произнесени заклинания, и всеки, който е взел тази мумия, е имал нещастия. Върху всеки плод може да се направи заклинание.

Не яж това, в което няма Божието благословение! Искам да ви кажа закона: не яж това, което няма любов; не яж това, което няма мисъл; не яж това, в което няма добро! Светът защо страда? Аз само изнасям това за изяснение. Да кажем, че някой човек иска да сподели мислите си с вас. Той не може да сподели мислите си с вас, ако нямаме любов към него; нито пък вие трябва да споделяте мислите си с друг човек, който не ви обича. Той може да ви унизи, може да каже: „Колко е глупав“. Всеки човек, който ви повери своите мисли и чувства, вие може да го цените – той е като скъпоценен камък. Някой ще каже: „Глунави работи са това“. Няма нищо глупаво в света – ние трябва да го разбираме. За да разбираме нещата, трябва да ги ценим.

Всички неща, които носят в себе си Божията Любов, Божията Мъдрост и оная доброта, те носят благословение. И Бог казва: „Не яж от онзи плод, който няма любов! Не яж от онзи плод, който няма мисъл! Не яж от онзи плод, който няма доброта! И в който ген ядеш от този плод, ще умреш“. Това е тълкуването, най-обикновеното тълкуване: яж от Дървото на живота, дето е Божията Любов, дето е Божествената мисъл и дето е доброто! И тогава ще имате и радости, и скърби, и те ще ви бъдат приятни. На Земята не можете да се издигнете над страданията. В земния живот е немислимо да избегнете страданията, но по възможност трябва да имате най-малките страдания; а пък най-малките страдания – това са радости. Големите страдания са за много силни хора.

Добрата молитва

Това, което ви говоря сега, то е за вашата душа. Това, което ви говоря сега, то е за вашия дух. Това, което ви говоря сега, то е за вашия вътрешен живот.

1 октомври 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ОБОДРИТЕЛНИ МИСЛИ, ЧУВСТВА И ПОСТЪПКИ

Добрата молитва

91. псалм

Молитва на Царството

Духът Божий

Ако си загадете въпрос защо човек трябва да бъде добър, как може да стане добър? За да стане човек, той трябва да мисли; като не мисли, не е човек. Дотолкова, доколкото неговата мисъл е права, дотолкова той е човек.

Сега искам да ви наведа върху една мисъл – върху ободрителните мисли, чувства и постъпки. Мнозина сте слушали да казват: „Да вярва човек!“, но каква вяра е необходима? Има една положителна и една отрицателна вяра. Положителната вяра е вяра, в която шишето е пълно с вода, отрицателната вяра е вяра, в която шишето е празно: шише ще имаш, но е празно. Всички отрицателни неща в света са празни – форма имат, но нямат съдържание. Казва някой: „Да вярваме в Бога!“ – това е празно шише. „Ама да се обичаме!“ – и това е празно шише. „Ама да имаме надежда!“ – това е празно шише. Да имаме, да имаме – и нищо нямаме. Като кажеш, че трябва да го имам – и да имаш! За това, което имаш, ще кажеш: „Имам го!“, а за това, което нямаш, казваш: „Нямам“. Имаш една вяра, но твоята вяра е празно шише; имаш ум, но твоят ум е празно шише; сърцето и душата ти – и те са празни; и духът ти е празен. Всичко е празно, значи нуждаеш се.

Вие сега мислите, че всичко като е празно, имате обширен план за работа. Много хора, които нямат работа, можете да ги сложите на работа. Ти цял ден седиш и мислиш какво да правиш; например някои от вас мислят как да обърнат света. Отлична идея е това, по-хубава

от нея няма – да обърнете света, но вие не сте обърнали както трябва. Един американски проповедник е казал тъй: „Аз вярвам в онова обръщане, което обръща не само сърцата на хората, но и техните кесии“. Ако твоята кесия не е обърната, ти още не си обърнат. Грешка е, че ние не искаме да признаем своите погрешки. Мислим, че каквото говорим, го вършим, и каквото говорим, е право. Право е за нас, но ти имаш едно състояние и казваш тъй: „Аз вече съм се обезверил“. Това е едно празно шише. „Аз нямам смисъл в живота“ – и това е празно шише. Казвам: щом имаш празно шише, то може да се напълни.

Това са сега ред изяснения. Вие всички имате една вяра, но не сте проверили до каква степен тя е реална. По някой път може да кажете тъй: „Ама хората вярват в мен!“, но питайте тези хора доколко вярват. Може да направите опит: идете при един ваш приятел и опитайте доколко се простира неговата вяра. Пускайте му назаем десет лева – той ще ви даде; пускайте му сто лева – пак ще даде. При петстотин лева спира да дава – неговата вяра е до петстотин лева. Идете при някой друг, той ви гарантира до хиляда лева – там се спира и понататък не отива. Наскоро на един младеж, който върви в този път, му дошло наум за нещо да се подвизава, но пари му трябвали. Искал да строи къща и отишъл при свои богати роднини. Те като го видели, казали: „Лесна работа е, ще я уредим“. Като отишъл втори път, те му казали: „Времената са лоши, ние сме вложили парите, не можем да ти помогнем“.

Това е материалната страна. В духовно отношение дойде някой при вас и ви говори, че така и така ще служи на Господа – и иска да му помагате. Вие го погледнете някой път, за да видите докъде може да му помогнете. Аз другояче разсъждавам. Вие идвате при мен. Това, което мога да ви дам, се ограничава – вие сами сте ограничили възможността на онова, което мога да ви дам. Тук има две страни. Вие идвате при мене с едно шише, което събира един килограм – масло ви трябва и искате от мене 1 кг. Представете си, че имам масло, но нямам

шише – колко мога да ви дам? Толкова, колкото може да събере вашето шише. Вие казвате: „Дайте ми повече!“. Отговарям: „Намерете някое шише“. Казвате: „Нямам“. В кого е погрешката? Другото положение е следното: носите едно шише от 5 кг, а пък аз имам само един килограм масло. Казвате: „Дайте ми 5 кг“, а аз ви давам един. Къде е погрешката? Няма погрешка – аз имам само един килограм на разположение. Вие намерете другаде, тази година маслините не станаха.

Та някой път всички вие сте така възискателни, като отивате при Господа. Някой път носите големи шишета, а някой път носите малки шишета и сте в най-големи противоречия, защото не стават така, както вие мислите. Погрешката е в самите вас. С големите шишета ти трябва да бъдеш предвидлив – не вземай голямо шише, защото твоят приятел има по-малко масло, вземи по-малко шише. А пък когато твоят приятел има много масло, вземи голямо шише, не вземай малко. Имаш намерение да искаш 5 кг масло, а носиш един килограм – вземи голямо! Това са разсъждения сега.

Вие седите тук, ние разсъждаваме и говорим. Сега какво мислите? Вие мислите, че има един невидим свят, но къде е, не знаете. Във вашия ум седи мисълта, че този свят е далече някъде. Това е право – много е далече и много е близо: по форма е далече, а по съдържание е много близо. Духовният свят по съдържание е вътре в нас. Ако слушате по радиото, Англия е много близо: отворете радиото и ще чуете веднага. Всичко, каквото се говори там, вие го слушате толкова скоро, че гаже и онези, които са в зданието в Англия, го чуват след вас – вие слушате по-бързо от онези, които са там. Лесно се предава по радиото. Аз като говоря на вас, които сте се събрали тук, в онзи свят слушат ли ни, или не ни слушат?

Да кажем, че вие сте при едно радио и проверявате станциите, имате едно радио с 50, 60, 100 станции. Има радио и с повече от сто станции, но вие се спирате на някоя, понеже от нея се предава нещо интересно. На всяка станция, която може да ви даде нещо интересно, вие се спирате и слушате. Ние сме тук една станция – и

ако има нещо интересно, ще отворят радиото и ще ви слушат; ако не е интересно, затварят я с едно копче и минават на друга станция. И ти си една станция: молиш се, но молитвата ти е толкова безсъдържателна, че като слушат отгоре известно време, завъртат и затворят радиото.

Един американец искал да повика един свой приятел на гости. Това било в един от големите американски градове. Отива той на станцията и говори на жена си по телефона. Когато ѝ говорел, до него бил неговият приятел, когото канел. Американецът казал на жена си: „Моля, любезна, ще доведе един мой приятел на гости. Бъди така добра да приготвиш нещо за ядене“. Тя рекла: „Този да не ми го довлечаиш“. Американецът слушал и приятелят му слушал – и двамата слушали. Че вие седите на станцията и говорите на Господа – и жена ви се обажда отвътре. Ти се молиш, но нещо в тебе се обажда: „Остави тези празни работи. Толкова години сме се молили на този Господ и Той досега нищо не ни е дал. Не ходи да се молиш!“. Че Господ слуша какво говори отвътре твоята жена – това е твоето сърце. То ти казва: „Ако не бяхме се молили на Господа, щяхме да уредим много по-добре работите. Сега съвсем загазихме“.

Всички хора загазват по единствената причина, че не употребяват своя ум, своето сърце и своята воля на мястото им. От три неща зависят нещата: от човешките мисли, които са навременни, от човешките чувства, които не са навременни, и от постъпките, които не са навременни. А нещата не могат да станат произволно. Бог е едно същество абсолютно свободно – и ако искате да употребите насилие върху Него, това ще се отрази зле върху вас. Вие искате да изнасилите всякога Бог, но с изнасилването Му вредите на себе си. Ако се зароди някоя нечиста мисъл във вас, Бог ще ви я върне, при Него тя не може да остане. Или ако се появи във вас едно нечисто желание, то ще се върне при вас – при Бога не може да остане. Или когато извършите някоя нечиста постъпка, тя пак ще се върне на вас. Някои постъпки изглеждат много добри, но всъщност не са.

Аз съм забелязал у мнозина следното: след като говоря на някого, той казва: „Ти искаш само да ме забавляваш“. Аз се обръщам и го питам: „Ти като дойде при мене, колко плати?“, защото на един концерт, на едно представление можеш да се забавляваш, като си вземеш билет: ще прегледаш програмата, да видиш дали ще се ползваш, или не. Казах на този: „Ти не си от много умните, защото мислиш дали ще се забавлявам с тебе, или не, и защото не си предвидил дали ще ти кажа нещо съществено, или не. Щом мислиш, че аз те забавлявам, вземи си шапката и не си губи времето – и ще намериш някой човек, който няма да те забавлява. Според мене, както виждам, ти нямаш търпение. Трябват ти три дена, за да се свърши твоята работа, както смяташ, а пък искаш да снесеш яйцето днес и целия свят да събереш. Но ти не можеш да го снесеш днес“.

Казваш: „Аз вярвам в Бога“. Та и аз вярвам в Бога. Казваш: „Хората не постъпват добре“. Но хората мислят, че и аз не постъпвам добре. Той мисли дали него го заблуждавам. Аз не го забавлявам, но съм в противоречие, понеже не мога да изпълня желанието му, както той иска – и да искам, не мога да изпълня желанието му. Той иска да му ходатайствам пред някой министър, но министъра го няма – отишъл е в странство по политически работи. Този ми казва: „Иди при министъра“, но него го няма. Не мога да ви помогна – при всичкото добро желание, което имам, не мога. Ти настояваш: „Но кажи му по телефона“, ала той си има друга работа, баница се пече на главата му. И всички, които отивате при Бога, приличате на тези, припряните – вие мислите, че само с вас ще се занимава Той. В цялата Вселена Бог има толкова работи, толкова прошения. Вие мислите: как така може да не се изпълни вашата молба, която сега сте подали. А преди вас има десет милиона – и като уреди Бог десетте милиона прошения, ще дойде ред и до вас – по човешки говоря. И оттам се заражда обезверяването на хората.

Колко пъти на ден човек трябва да се моли? Някои поддържат идеята, че постоянно трябва да се молим. Че

ти като се молиш постоянно и никак не работиш, тогава какво? Много се молиш и никак не работиш, постоянно вземаш пари и никак не ги връщаш – какво ще стане? Като вземаш постоянно уроци по музика и никак не ги заучаваш, какво се ползваш? Само плащаш – не заучаваш, плащаш и не заучаваш. Тогава професорът печели, а ти губиш. Казваш: „Да се молим“. Как? „*Отче наш* да четем.“ *Отче наш* ще казваш, но ти вярваш ли, че този баща, Който управлява света, е един и че ти трябва да изпълниш Неговата воля? И ако ти не си готов да изпълниш Неговата воля без никакво противоречие, каква е твоята вяра? Да знаеш, че всичко, каквото направи Той, е все за добро. Едно нещо, макар и да е неприятно, каквото Той е направил за тебе, е на мястото си. И ако ти гържиш тази мисъл в ума си, Бог един ден ще оправи твоите работи, понеже Той разполага със сърцата на хората. Ще ги оправи не когато ти искаш, но навреме, и ти ще бъдеш много по-благодарен.

Ти си тъжен сега. Няма нищо, човек никога не може да бъде винаги весел. И някой път си поплакваш – плачът няма да бъде завинаги. Даже ангелите се пращат някой път на Земята от Небето, за да опитат скърбите на хората, и те се нуждаят от това. Ако човек има вечното блаженство, ще опита едно малко недоволство, че няма нещо друго. И ангелът, като дойде тук и опита една малка скръб, знаете ли каква цена дава на това? Като отиде после на Небето, разказва какво нещо е скръбта и изнася това пред другите ангели като една научна теза, сериозно разсъждава. Ти казваш: „Домегнаха ми тези страдания!“. Че те много струват – и какви бяха? Много пари струват: онези, които са създали страданията, знаете ли колко векове са мислили, за да ги измислят? В края на краищата във всяко едно страдание има нещо добро, което ще дойде.

Сега има два вида канализация. В едната канализация водата иде отгоре, тя лесно слиза; а пък има друга канализация, гето водата се качва нагоре. Двете води се разговарят. Коя вода е на зор? При първия случай е лесно,

но тази, която се качва нагоре, казва: „Докато изляза нагоре, ще ми пати главата“. Това е, защото се качва нагоре. А защо на другата е лесно? Защото слиза надолу. Щом вие страдате, нагоре се качвате, а пък щом се радвате, надолу слизате. Кой печели – който се качва или който слиза? Кои клони печелят – които отиват нагоре или които отиват надолу? Онези, които отиват нагоре и дават плодове, печелят повече.

Аз ви говоря за вътрешния живот, за вътрешната фамилия. Онези от вас, които сте мъже, ще научите жените вътре да не цапат по телефона, да не говорят такива работи, които ще ги чуят вашите приятели. А пък онези жени, които имат мъже, ще им кажат и те да не цапат; и на дъщерите си, и на синовете си ще кажете да не цапат. Това казвам на женените от вас, а пък онези, които не са женени, ще кажат на своите приятели да не цапат. Някой иска да бъде женен. Защо да се жениш, та да те цапат – жени се, дето няма да те цапат. Да се ожениш и да те цапа жена ти по три пъти на ден – там ще научиш голямото търпение. Ала не може без цапане. Един пример ще ви дам за цапането. Жената мисли, че нейният възлюбен не я обича. Може ли нейният възлюбен да не я обича? Щом не я обича, въпросът е вече разрешен.

Чудни сте, вие искате да ви обичат! Че за какво ще ви обичат, кажете ми? Вие сте слепи – възлюбеният ви няма какво да ви обича за очите ви; глухи сте – няма за какво да ви обича за ушите ви; и носът ви не чувства – няма какво да ви обича за носа ви. И езикът ви плещи всичко – за какво ще ви обича? И ръцете ви не са на свят: не са меки, хубави; като ви погледне този ваш възлюбен, вие сте едно страшилище. Кажете ми, кой ще ви обича? Идеино погледнете на любовта сега! Ако вашето сърце не може да праща онези хубави Божествени сокове, онова ухание, ако вашият ум не може да изпраща онази Божествена светлина, ако от вашата воля не може да излиза онази благотворна сила, която освежава, тогава за какво ще ви обичат? Аз не ви говоря като на деца сега. Вие казвате: „Толкова години сме в този път, какво

трябва да правим?“. Сега трябва да посеем на нивата най-хубавото семе, за да имаме една отлична реколта за в бъдеще.

Сега аз не ви казвам това като възражение, но казвам причините, които спъват живота. Ще ви приведа един пример – малки работи могат да спъват. Има хора, които са много религиозни. Такъв един религиозен човек в Америка по три пъти се молил на ден и на всяко събрание отивал – гето имало събрание, отивал и се молил. Един ден, като минал покрай един прозорец, там един банкер бил забравил една голяма торба с пари. Онзи си казал: „Господ е оставил тази торба за мен“. Загизга торбата, отива вкъщи, оставя я и казва: „Господи!“, но като поускал да се моли, молитвата не върви. Спира се; към вечерта пак поускал да се моли, но молитвата пак се спира, не може да се моли. Връща торбата на банкера и му казва: „Този дявол го взех, но не ми трябва, връщам ти го назад“.

Вие ако сте като този човек, дали ще върнете торбата при сегашните условия? Този религиозен човек след една седмица връща торбата. Една сестра ми рече: „Без пари не може“. Аз казвам: не отричам парите. Аз мога да кажа, че и без въздух не може, че и без вода не може, и без хляб не може, и без обед не може. Всичко това го приемам – че без пари не може, не може. В дадения случай не може, но ако ти се давиш, в този случай защо ти са парите? Значи в един уреден свят без пари не може, но думите *не може* са относителни. Ти си беден човек, трябва да носиш пари, но един царски син, като отива някъде, само като го видят, кредитират го. А пък тебе като беден парите ще те кредитират. Да вземем думата *кредитиране*. Разменни монети има навсякъде в света, не мислете, че не е така. Ти като отиваш някъде, твоят ум ще бъде разменна монета, твоего сърце ще бъде разменна монета. Три монети има в света: във физическия свят – волята, в духовния свят – сърцето, и в Божествения свят – умът. Ти казваш: „Без пари не може“. Във физическия свят твоята воля са парите – там без пари не може. В духовния свят без сърце не може, а в Божествения свят без ум не може.

Та казвам: мислете правилно! Ако досега вие бихте употребявали, ако бихте държали великия закон на Любовта, ако знаехте закона на Любовта, щяхте да бъдете свързани с всички добри хора на Земята, особено с тези, с които си хармонирате. Те ви обичат и вие ги обичате – и ако държите тази връзка, то щом се намерите в затруднително положение, щом нямате условия, те щяха да ви помогнат, парите щяха да дойдат.

Ще ви приведа един пример, който е изключителен. На един американец му дошла идеята да стане проповедник. Но той казва: „На проповедниците не им върви“, и напуска Америка, отива в Австралия. Там започва търговия и забогатява. Друг един американец отива в Китай и само с вяра издържа цяла една мисия. Не пише писма на никого за помощ, но иска, като се моли, да му пращат пари. Той се моли, но парите не идват. Онзи в Австралия, който искал да стане проповедник, а станал търговец, обещал тази година, че ако спечели, ще отдели една сума и ще я прати за Господа. Един ден чете във вестника името на онзи проповедник в Китай и му праща сумата, като му пише така: „Аз съм обещал на Господ една сума и сега ви я пращам. Употребете я, както вие намерите за добре“. Онзи проповедник в Китай бил станал вече знаменит и името му се пишело във вестниците. Ако някой и да иска да ви помогне, като не ви пише името във вестниците, отде ще ви намерят?

Трябва една специална школа. Аз не мога да ви разказвам за това, има неща свещени, които се опорочават. Ти казваш: „Господ трябва да ми помогне“. Така не се говори, това е ропот – издържай и при най-лошите условия. Щом те обича Господ, Той има нещо предвид, Той нещо е оставил за тебе. И ако не ти дава това благо, което искаш, то е, за да ти даде нещо по-хубаво, отколкото това, което очакваш. И Писанието казва: „Нито ухо е чуло, нито око е видяло това, което Бог е приготвил за онези, които Го любя“. И не мислете, че само тук, на Земята, ще живеем при Господа – в трите свята трябва да живеете при Него. Вашата воля трябва да бъде пос-

ветена на Него, вашият ум и вашето сърце трябва да бъдат посветени на Него. Волята ви, сърцето ви и умът ви трябва да бъдат посветени на Господа. Досега вие сте дошли до положението, че само волята ви е посветена на Господа, но умът и сърцето – не.

Аз вземам думата *посвещение* в най-хубавия смисъл. Няма нещо по-хубаво от това, човек да бъде посветен на някоя идея. Ако музикантът е посветен на музиката със своя ум, сърце и воля, то гето иде, хората ще го посрещат. Същото е с художника, с военачалника и прочие – всички хора, които са посветени, добре ги посрещат навсякъде; ако някой не ги посреща, те не са посветени. Посветените хора са добре посрещнати навсякъде, а пък непосветените, за да ги посрещнат, трябва да се посветят. А как се посвещава човек? На български думата *посветен* значи да имаш винаги светлина, вечерно време да не ходиш без свещ и навсякъде, където отидеш, да има светлина при тебе – и трябва да бъде голяма светлината и пътят ти да бъде ясен. За всяко нещо, което искаш, трябва да има условие. Не се стреми да направиш това, за което няма никакви условия.

Та казвам: вие трябва да се посветите сега. На някого волята и сърцето му са посветени, но умът му не е посветен – гве си направил и едно още остава. Някой само волята си е посветил и сега трябва да посвети сърцето и ума си – трябва да работиш за това. Някой още и волята си не е посветил – нека да започне с волята си. Та започнете сега с посвещение на волята, на сърцето и на ума си. Някой път човек има някое вътрешно изпитание, като че ли ще се пукне – обезсмисля се животът му, минава през тъмнина. Тогава се усещаш подритнат, изоставен, излъган и искаш да се самоубиееш – не искаш да живееш, искаш да избягаш някъде. Къде ще отидеш – никъде не те искат! Това е една вътрешна хипноза, дяволска хипноза. От какво се зараждат тези противоречия? Това са лъжливи неща в нас. Имате едно дете и искате да знаете дали е добро, или не. Давате му една ябълка, то се зарадва; като му вземете ябълката, ревне. От това

дете не очаквай много. Като му кажеш *гай*, то трябва да я даде, не да чака. Майката, която ви дава ябълката и я взема, има нещо предвид – да ти даде нещо по-хубаво. Всякога, когато ви се случват неща, непредвидени в живота, невидимият, разумният свят има нещо по-добро, предвидено за вас. Няма да ви убеждавам, понеже вие сами трябва да се убедите – трябва да го опитате, за да се убедите. Ако ми повярвате без опит, това е празното шише. Реално трябва да го опиташ, за да гоидеш го убеждение сто и един процента, че е вярно.

Та казвам: при сегашните условия имате един пример. Вземете Полша, народ от 35 милиона. Те имаха голямо мнение за себе си, че са силни, че могат да се борят. Не искат да отстъпят нито педя земя, казваха: „Ще се бием!“, а пък сега ги подчиняват. Сега какво мислят поляците? Завладяха ги германците, гоиде и Русия. Какво има толкова в това? Това е едно становище неразбрано. Ако един поляк владее един германец или един германец владее един поляк, в какво седи противоречието? Тогава ще ви приведа примера къде е противоречието на живота.

Един англичанин отива на лов в Индия. Той си сложил пушката, носил си я така и гледал тук-там за лов. В това време отгоре се стоварва един удар върху лявата му ръка и тя увисва. Един тигър го хваща и го понася – носи го на общо основание, с пушката му заедно го носи. Отнася го до своето леговище, дето имало две малки тигърчета, слага го на земята, оставя го – и ако англичанинът рече да си издигне главата нагоре, то тигърът му я натиска, за да не се плашат тигърчетата – и пак ще се отдалечи. Тигърът искал да научи своите малки да го давят. И пак си вдига главата англичанинът, а тигърът му я натиска. После той казвал: „Не съжалявам, че ми счупи ръката, но като ми натискаше главата, това беше много обидно за мене“.

Обидата е там, че е имало едно нисше същество – този тигър е едно глупаво същество. Ако той беше направил англичанина свой приятел, онзи щеше да нахрани по-добре децата му. След известно време, както си лежал,

англичанинът не вдигал вече главата си, но с дясната ръка извадил пушката. Тигърът не разбира това – англичанинът гръмва и го убива. Та казвам: носете вашето оръжие и ще биете на месо тигъра, който ще ви хване. Един лош навик е това. Значи тигърът символизира един лош навик във вас. В сърцето ще го удариш, иначе пак ще ти натиска главата и ще учи малките тигърчета как да давят.

Това са реални неща. Вие някой път сте готови да захвърлите и вашата вяра, и вашите убеждения или заради някой син, или заради гъщеря си, или за търговски работи. Има хиляди работи, които могат да ви спънат. Един човек, който е тръгнал по Божествения път, трябва да мълчи. И добре ще бъде – като някой философ ще бъдете. Не разправяйте скърбите си, но намерете някой много умен човек, който е минал през това, и нему разкажете. Не ходете да разказвате скърбите си на някого, който нищо не разбира: той ще ви погледне и ще ви каже, че не сте на себе си. Вие на десет души разправяте вашите скърби и на тях им става тягостно. Не им разказвайте, бъдете юнаци! Трябва да си носите скърбите. Намерете някой брат, който е минал през това, и той ще ви даде един много добър съвет.

Сега ще ви прочета само няколко стиха от Евангелието на Йоан, глава 12., стихове от 1 до 9. Тук имаме числото три: единият беше Лазар, възкръсналият, другите бяха Марта и Мария – те бяха тримата. Аз избирам тази глава във връзка с това, което ви говорих: посветения ум, посветеното сърце и посветената воля. Сега вие ще намерите кой къде е. Лазар на кое място е, от кое посвещение е? Марта и Мария от кое посвещение са? Това е във втори стих. Този Лазар излезе от своите посвещения – той отиде в гроба и като дойде Христос, извади го от гроба. Неговата смърт беше смърт на посвещение и възкресението му беше възкресение на посвещение. Марта и Мария направиха вечеря. В трети стих Мария помаза нозете Исусови с мирото, защото Христос трябваше да дойде за едно голямо посвещение. Защо дойде Христос? Той дойде не само да изкупи хората, но за да мине едно

от великите посвещения в Своя живот – 4. и 5. стих. В тези стихове Юда казва: „Защо не се продаде това миро за 300 динарии и да се раздадат на сиромасите“.

Че вие не правите ли същата погрешка? Казвате: „Защо за духовни работи да си губя толкова времето?“. Имаше един евангелски проповедник, казваше се Паламидов, сега е на онзи свят. Той ми казваше: „Когато хората си уреждаха работите, аз пасях магаретата на владиката,“ т.е. проповядвал е на хората. Аз му рекох: „Ти докато си пасъл магаретата на владиката, си бил на правия път. И щом напуцаш, тогава не е хубаво“. Той после стана тързовец на дървен материал, забатачи се и се самоуби. Докато човек пасе магаретата на владиката, той е на добрия път; щом престане да ги пасе, фалира. Докато служиш на Господа, ти си на правия път; щом почнеш да служиш на себе си, си на кривия път. Няма по-опасно в света от това, човек да служи на себе си. Да служи човек на себе си е най-опасното нещо. И всички нещастия в нашия живот на Земята произтичат от служене на себе си.

Научете се сега на следното – казвам на онези, които още вярват: не ви карам да не служувате на себе си, но най-първо сложете груго – първо служувайте на Бога, на второ място служувайте на вашите ближни, и най-последно служувайте на себе си. Или да ви преведа тази мисъл по-ясно – служувайте на своя ум: ако служуваш на ума си, и той ще ти служи. Служувай на сърцето си: ако служуваш на сърцето си, и то ще ти служи. И най-последно поставям човека на волята. Като дойде до волята, то ти си там, ти си човекът, който ще служи на себе си. Ако си служувал добре на своя ум и на своето сърце, ще знаеш как да служиш и на своята воля. Тези три сили, събрани в едно, това е идеята. Когато човек се научи да служи на своя ум, сърце и воля, той е силен човек. Когато говорим, че трябва да служуваме на Бога, това е великата идея. Служуването на ближния и на себе си също е нещо велико. Бог е главата на нещата, отдето излизат хубавите мисли; ближният представлява духовното сърце – от

него излизат всички хубави желания. И най-после е човешката воля, която е личният живот на човека. Събрани ли са главата, сърцето и тялото в едно място, чрез тях може да се извършат велики работи. Но ако няма глава, ако няма сърце, ако няма и воля, ако няма и тяло, човек тогава нищо не може да постигне.

Та всички неща за постижение трябва да турим на работа. Ума си трябва да сложим на работа, на отлична работа, а не да чакаме да дойдат времена отвън. Това е едно малко материалистично схващане. Ние мислим някой път, че ще се подобрят условията. Условията могат да се подобрят, ако знаеш как да направиш нещата. Често ние се обезсърчаваме в доброто в света. Един добър човек се обезсърчил, понеже правил все добро и намирал зло. Казал си: „Отсега нататък не искам да правя добро никому. Всеки ще се грижи за себе си – и аз ще се грижа за себе си“ – и отишъл да се дави. Рекъл си: „Ще отида да се удавя, та да се освободя“, но вижда, че се дави една млада мома. Той си казал: „Да се удавя ли, или да помогна? Да я извадя ли, че тогава да се удавя. Да ѝ направя едно последно добро – и после аз ще се удавя вместо нея“. Отива той и я спасява, после тръгва да се дави. Но го хваща стражар и му казва: „Няма да лъжеш. Кажу адреса си, името си, всичко“. Онзи си рекъл: „Втасахме я!“. А пък тази мома била царската гъщеря – и оттам насетне всичко му потръгнало.

Като извадиш царската гъщеря, ще ти потръгне. Та ви пожелавам сега да извадите царската гъщеря от водата – и тогава всичко ще ви тръгне. Тази царска гъщеря, това е Божествената Любов, която трябва да извадите, и да тръгнете да служувате в света. Тогава всичко ще ви тръгне напред.

Отче наш

Благодарете в ума си, благодарете в сърцето си и в душата си за всичко онова, което ви се случва!

8 октомври 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

СЛУГИ НА БОЖЕСТВЕНИЯ УМ И НА БОЖЕСТВЕННОТО СЪРЦЕ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Духът Божий

Размишление

Ще ви прочета 27. глава от Евангелието на Матей, от 1. до 26. стих.

Венир Бенир

Има два вида хора в света – едни, които мислят, че нищо не знаят, и други, които мислят, че всичко знаят. Едните, които нищо не знаят, аз ги кръщавам празни шишета, хубави шишета без вода; а пък тия, които всичко знаят, ги наричам пълни шишета с хубава вода. Всеки ще каже, че той не иска да бъде празно шише, но пълно. Но мислите ли, че ако човек е пълен и държи винаги своята пълнота, ще има някаква приятност в нея? Младите и старите обичат две неща: младите обичат да са пълнички, а не сухички, те имат загладени лица, намазанички, както Природата ги е направила хубаво. А пък когато изгубят тази пълнота, съжбяляват, че имат хлътноло лице и ребрата им почват да се броят. От моето гледище и сухичките са хубави, и пълничките са хубави. Или от гледището на Природата няма нещо в света, което става, да е без съдържание – зло или добро, омраза или любов, надежда или безнадеждност, скръб или радост и прочие. Може ние да не го одобряваме, но това е наш морал. Казваме, че това или онова не е хубаво, но туй е една човешка философия.

Сега има два възгледа: това да се прави, онова да не се прави. Това, което овцата прави, вълкът не го прави; и

това, което вълкът прави, овцата не го прави. Има неща, които всички хора еднакво правят, а пък има неща, които всички хора еднакво не ги правят. Всички се хранят, няма съществуване, което да не се храни; и всички живи същества дишат, с изключение на мъртвите само – те престават да дишат въздух. Това, което вие наричате смърт, е едно голямо благословение за тялото, понеже всички тези потиснати клетчици, които за 70–80 или повече години са били роби на този господар, се освобождават. Някои ги считат за 300 милиарда. И човекът като умре, дава им свобода и всички заминават у дома си, при своите родители. Те са били събрани както войници на война – да воюват. Вие казвате: „Колко хубаво е организиран човекът“. Да, вие не сте влизали в тази организация на стомаха, да видите каква е тя. Вие не сте влизали в организацията на тънките и дебелите черва, на черния гроб, на белите гробове, на нервната система, на кръвоносните съдове, на артериите и вените. Всички искат да бъдат щастливи, и имат право да бъдат; но всеки, който избира щастието, за да влезе в него, трябва да стане нещастен. Ако ти не станеш нещастен, щастлив не можеш да бъдеш, защото щастието е плод на нещастие – и ти не можеш да намериш щастието, докато не си бил нещастен.

Сега вие имате известни възгледи, които донякъде са прави. Прави са от ваше становище, а пък от друго гледище не са прави. Може ли един плод, преди да е цъфнал, да завърже? Той трябва да цъфне, а в цъфтенето се дава едно голямо нещастие. Защото като цъфне този цвят и стане красива мома, всички вестници пишат за нея и всички кавалери я посещават. И кой ли няма да дойде – с хиляди влизат и излизат да ѝ предлагат да им даде поне един любовен поглед. Това благоухание, което излиза от нея, тя раздава на всички – и чуваш бръмченето, тропота на тези гости. Но не се минават 20–30 дена, и момата изгубва тази красота, от нея нищо не остава. И знаете ли колко сълзи се проливат? Тя плаче, някой път листата ѝ окапват и нищо не остава – от тази, красивата мома, остава гол връх. И тя си казва: „Какъв хубав цвят бях“, но цветът е окапал.

Питам: как ще обясните това? Този цвят е дал нещо на всички тези кавалери, каквито са онези малки мушици и бръмбарчета. Те не са големи бръмбари, а такива бръмбарчета, които могат да влязат в един цвят. Те влизат и вземат онзи аромат, който има там. Тая мома беше дошла на този свят на изложение със своите съкровища и тези кавалери ѝ взеха всичките богатства и я уволниха. Тя осиромаша и най-после, за да се върне у дома си, трябваше да продаде всичките си съкровища и да се върне, защото всеки цвят се връща в другия свят. Някой може да каже: „Как може един цвят да се върне в онзи свят?“. Връща се. Вие може да ми зададете въпроса: „Как може да се върне?“. Връща се. Аз няма да ви доказвам това, защото всяко нещо, което се доказва, не е вярно. Бих употребил една дума, но не искам да я употребявам, понеже ще си оцапам езика, а пък нещо, което не се доказват, са верни. Например трябва ли някой учен човек да ви доказва какво нещо е светлината, че тогава да я виждате? И без да доказва, вие я виждате и си служите с нея. И след като сте си служили хиляди години с нея, идва някой човек да ви учи, че в червения цвят имало 400 билиона трептения в една секунда. Това се нарича червен лъч: не едно трептене, не две, а милиони. И вие казвате, че червеният цвят има толкова милиона трептения.

Питам: какво сте научили? Има една практическа страна в изучаването на цветовете. Червеният цвят прави човека активен, носител е на живота – той е първата стъпка на живота. Животът като почне да се проявява, развява червено знаме и казва: „Напред“ – има вече война. Животът като влезе в света, това е организирана армия – и тя почва да си проправя път, намира условия, започва да поставя своите жилища и да се размножава. Вие седите някой път и питате: „Защо сме нещастни?“. Имате 300 милиарда клетки – и всяка една клетка е център на живот, една душа, която самостоятелно мисли, малка душичка. И всички тези души се групират в известни органи, гласуват, имат си народно събрание. После всяка една клетка е организирана – и когато гадеш една

заповед, трябва да се събере тяхното народно събрание да гласува – да изпълни ли, или не твоята заповед. Някои клетки са много бавни, отлагат, протакат събранието с часове и дни и вие се чудите, че вашата идея не е станала. Вие искате да станете богати. Че това не зависи от вас – най-първо има една парламентарна група горе, в мозъка. Тя ще създаде един проект как ти да станеш богат – и ще се събере общото народно събрание. Всяка една способност има цял апартамент – всички способности имат свои апартаменти, те ще гласуват. Ти за да станеш богат, всички твои способности и чувства трябва да вземат участие в твоето богатство. Ако те не вземат участие, ти богат не можеш да станеш.

Някой казва: „Човек трябва да бъде късметлия“. Всеки човек, на когото умът, сърцето и волята работят, е късметлия; всеки човек у когото има съгласие в неговия ум, т.е. съгласие в неговите мисли, е късметлия. Щом мислите не са в съгласие, умът не е в нормално положение; щом чувствата не са в съгласие, сърцето не е в нормално положение; щом постъпките не са в нормално състояние, волята на човека не е нормална. Това са процеси. Мъчно ви е, криво ви е, като че ли всички хора, които срещате, не са ви приятни, и когото срещнете, виждате нещо лошо в него. Тогава вие се намирате в положението на онази маймуна, гето като се види в огледалото, ще иска да хване зад огледалото другата маймуна. И като види, че не може да я хване, се чуци как оная се е скрила, та не може да я стигне. Като рече да я хване, онази се измества и маймуната вижда, че другата я няма зад огледалото.

Тя се намира в положението на Настрадайн Ходжа. Той вижда 10 магарета, качва се на едно и ги брои – 9. Слезе от магарето и ги брои – 10; качва се, пак ги брои – 9, и пита: „Къде отиде едното магаре?“, а пък трябва да се качи на него. Той се чуци, когато се качи, къде се изгубва това магаре. Вие всякога не вземате предвид онова магаре, на което яздите, не вземате предвид основната идея, с която работите. Вие имате 9 идеи и като слезете, броите – 10 – не знаете откъде иде едната. Но тази идея,

която отпосле идва, тя е основната идея, която ще ви допринесе във вашата работа.

Каква е основната идея на красивата мома? Да бъде учена ли? Не. Да бъде богата ли? Не. Тя вече има едно богатство – трябва да бъде хубава. Дрехите, които ѝ са гадени, са за да покаже своята хубост – всичката ѝ сила седи в това. Ако на тази мома ѝ сложите една раница на гърба, ще я обезобразите, ако ѝ сложите човешки чепици на краката или ако ѝ поставите човешки огърлици, ако ѝ намажете веждите, да са по-черни, или ги оскубете, както някои правят, ще я обезобразите. Тя е направена така красива, че нито с косъм не търпи изменение. Когато Природата прави някого красив, тя не обича да я коригират. И всички хора страдат, понеже коригират своята красота.

Има художници, които искат да представят любовта. Най-първо любовта се представя в устата – има една любовна линия на нея. Аз съм гледал много художници – те рисуват, но любовта я няма там. Някои рисуват, че човек е справедлив – справедливостта е в неговите очи. Има един център в окото – и още като погледна човека, ще кажа дали е справедлив, или не. Ако е справедлив, другояче е поставен погледът. Турците имат една поговорка: „Тебе гледа, мене вижда“. Ако си представим една хоризонтална площ, която минава през окото на човека, то погледът на онзи, който не е справедлив, е обърнат наоколо, под тая плоскост; а пък на онзи, който е справедлив, погледът му е над тази плоскост. И онзи художник, който иска да покаже дали човек е справедлив, или не, ще покаже това в погледа. Има някои своенравни деца – когато им говори майка им, гледат наоколо. Те искат да кажат: „Аз имам известна идея“. И всички вие се отличавате с крайно своенравие. И това е много хубаво: най-хубавата черта на хората на Земята е тяхното своенравие, по-хубаво нещо от него няма.

За онзи, който разбира, своенравие то е най-хубавата черта. Как ще ме разберете? Ако вие мислите, че го защитавам – не, аз не искам да го защитавам, нито ис-

кам да го хваля, нито пък да го коря. Оставам човек да се прояви такъв, какъвто си е. Да бъде такъв, какъвто си е – това е най-хубавото. Защото ако го защитавам и го хваля, вземам неговата страна – и тогава ставам като него, а пък Природата не търпи двама еднакви хора. Ще бъде най-голямо нещастие, ако събереш двама добри хора на едно място или ако събереш двама лоши хора на едно място. Двама светии на едно място не могат да се търпят и двама лоши хора на едно място не могат да се търпят. Не могат да се търпят светиите – няма да се заблуждавате, но те са толкова деликатни някой път, че като се съберат двамата, поговорят си като гургулицуци, като гълъбчета, но ще забележите, че в единия има едно малко мръдване на едно място. Не искам да ви кажа погрешките на светиите – това не е престъпление. И най-после светията, у когото има недоволство, ще каже на другия, след като са си говорили дълго време: „Какви са твоите бъдещи проекти, има ли някакво изкуство, някакво намерение?“.

Един светия може да бъде художник, той може да бъде и най-красивата мома на 21 година. Че две красиви момичета като се съберат на едно място, те са двама светии, не се търпят. Едната казва: „Отде се е явила оная?“ – не може да я търпи, но се покланя и ѝ казва: „Приятно ми е, че ви срещам“. Обаче ще направи едно движение с лицето си, гримаса на недоволство, ще каже: „Колко са хубави грехите ви“ – и пак направи същото движение. Ще каже: „Ами шапката ви, колко е хубава“ – и пак същото движение. Това са двама светии, които се разправят. Вие казвате: „Две красиви момичета“. За вас са две красиви момичета, а пък за мене са двама светии. За онзи, който не се интересува, това са две красиви момичета – и някои момци искат да завъртят главите им. А пък тези са толкова умни, че те завъртат главите на момциите – и всеки момък, който иска да им завърти главата, ще помни това целия си живот. Баща им и майка им се самозалъгват, като дойде такъв светия в техния дом, и казват: „Да я оженим“. Но светията не се жени – тя е

яла попарата на женитбата. „Не се женя“, казва, и ще цитира онзи стих: „Онези, които се сподобят с бъдещия век, нито се женят, нито за мъж отиват“. Или казано другояче, онези, които се сподобят с онзи век на Любо-вта, нито се женят, нито за мъж отиват.

Що е женитба? Женитбата е едно училище, в което онези, които са влезли, трябва да се учат. Та казвам: аз сега искам да ви изнеса една истина, която ви е необ-ходима. Някой казва: „Мене ми готегна, че се ожених“. Ти си влязъл в гимназията – цял живот няма да седиш в нея. В една гимназия се позволява, според сегашните закони, които има в България, да се повтаря един клас две години, но в третата година – извън класа. Като останеш три години в един клас, не те пуцат по-горе. В България е така, може би в странство да са малко по-снизходителни. Ако седиш във всеки клас по три години, то за да завършиш гимназия, ще ти трябва 24 години. Три по 8 равно на 24. И 4 години в университета, по три години за всеки курс – 12 години. За 12 години ще завършиш университет, 24 и 12 – равно на 36; и 4 години в отделенията, всичко 40 години. А 40 години какво е – 40 години много ли са? Ако вие живеехте като Матусал⁶, 40 години, това е много малко. Всички бързат да завършат гимназия и университет. Някои ги завършват тук, на Земята, за 5 години, други – за десет, някои – за 25. Други за 30, 50, 70, 80, а някои за 120 години завършват университета на Земята.

А пък на Адам, който беше първият човек, му трябва 900 години, за да завърши този университет – и след 900 години, като го завърши, повикаха го в онзи свят. Адам беше много учен, той много се учи, а пък сега учените по-малко се учат. Адам мислеше: „Много ми трябва още“, а пък сегашните мислят, че малко им трябва, те мислят, че всичко знаят. Адам не беше прост човек, той държа първо изпит по зоология. Бог прекара пред него всички буболечки и други животни и каквито имена им сложи, тези имена им останаха. А човек, който в своя изпит може да даде имена на всички животни,

прост човек ли е? Той е много умен. И след като беше толкова учен, сложиха го на служба и му се каза: „Ще ти дадем един ученик да го възпиташ, да го научиш“. Първият ученик се наричаше Ева – аз я наричам Евера. Това е наука за познаване на живота – да се познае и да се приложи живота.

Сега ако хвана да ви разказвам за това, ще се отвлечем от главната цел, която имам предвид, а аз не искам да се затрупате с непотребни работи. Например вие често се питате защо са страданията в света? Казвам: страданията, това са корените на живота. Защо са радостите? Радостите са клоните на живота. Сега ако вие нямате тези корени и клонове, върху вас не могат да израснат листата и пъпките на живота – и това растение не може да даде плод. Следователно човек носи своите страдания, те са свойствени само на човешкото сърце, а пък радостите са свойствени само на човешкия ум. Ти страдаш, понеже умът ти не взема участие в живота ти и го разбираш едностранчиво. Ти се радваш, понеже си разбрал най-първо страданието и разбираш какво предназначение имат радостите в живота. И Писанието казва: „Всичко, което се случва на онези, които любят Господа, ще се превърне за добро“ – на тези, които разбират смисъла. Ти питаш: „Защо ни е сърце?“. Понеже в сърцето са вложени корените на живота и без тях потребните сокове на живота не могат да дойдат. А пък умът представлява друг един свят – клоните, които ще възприемат от Слънцето тази енергия, която е необходима за живота.

Та казвам: в страданията си вие трябва да мислите, за да могат соковете на вашето сърце да минават правилно във вашата душа. Сърцето е слуга на душата, а умът е слуга на човешкия дух – слуги са те. Вие в дадения случай ще бъдете слуга на вашия ум и ще се учите от него; и пак едновременно ще бъдете слуга и на вашето сърце. Аз харесвам, че някои хора са слуги на сърцето си, но малко хора имат слуги на ума си. И лоши слуги са на сърцето си, защото каквото каже то, те всичко правят. Сърцето без съгласието на ума се е научило да яде от

всички видове яденета. Ако един ден съберете всички плодове, които съществуват, и искате да ги опитате, вие няма да имате достатъчно време за това. Ако искате да опитате всички ваши желания, знаете ли на какво бихте приличали? В какво седи хубостта на една картина – да се наслаждат цветовете ли? Не, всеки един цвят трябва да се сложи на своето място. Вземете дъгата: в първата дъга къде е поставен червеният цвят, отвътре или отвън? Има втора греха, в която червеният цвят не е поставен на същото място, а на противоположното – в нея цветовете са разместени. Всеки един цвят носи в себе си една енергия. Ако ти не разбираш законите на червения цвят, няма да можеш да извадиш от него енергията на живота и няма да можеш да се проявиш правилно в живота си. И трябва да знаеш кой е истинският живот, защото в червения цвят има много нюанси. Има един тъмночервен цвят, който показва нездравословно състояние; има един червен цвят, който показва нездравословно състояние на нервната система, друг – на мускулите, трети – на костната система, т.е. показва, че те не са в естествено състояние, че тяхното състояние не е хубаво. В червения цвят може да се види това.

Ако ти разбираш, можеш да знаеш в какво положение се намира цялото ти тяло. После искаш да знаеш дали като човек на науката ще можеш да прогресираш, или не. Има един зелен цвят, който показва стремежа на човешката душа да се развива правилно. Той е истинският зелен цвят – и ти усещаш тогава, че във всичките работи, които вършиш, има смисъл. Аз съм гледал художници, които след като рисуват, рисуват и вече не могат, хвърлят четката и цветовете се смесват. Такъв рисува окоето или ухото и не може да ги нарисува. Има художници, които не рисуват вярно – например някой не е нарисувал устата както трябва. Ако един художник издаде долната устна повече навън, какво изразява това? У този, когото рисува, долната устна не е издадена така. Или някой път ще направи горната устна по-издадена, отколкото трябва. И това не е вярно. Долната устна показва състоянието на

човека да възприема нещата – каквото му говориш, той ще го възприеме. А пък ако горната устна е развита, това показва, че той ще приложи, ще даде. Долната устна показва какво ще възприемеш, а горната – какво ще дадеш. Ако и двете не са добре развити, това показва, че ти си в ненормално състояние, не знаеш как да възприемеш и как да дадеш. Когато някои хора не разбират, те се хващат с ръката си близо до долната устна – значи нямат материал. Такъв иска да каже: „Трябва ми нещо“.

Художникът, за да рисува, най-първо трябва да има бои и в себе си трябва да има някаква идея. А пък ако не си възприел идеята, тогава ти ще рисуваш без съдържание. Когато идеята съществува в твоя ум, ти се радваш и се веселиш, а когато изчезне тази идея, в тебе изчезва и радостта. Тогава ти се молиш на Господа и казваш: „Господи, благослови ме“, но Господ иска да Му кажеш конкретно какво искаш. Ти казваш: „Ти знаеш, благослови ме, както Ти знаеш“. Тогава знаете ли в какво положение ще се намерите?

Един български шоп отишъл в Цариград да си търси работа и се хванал слуга при един турски паша. *Паша* се превежда нещо като български генерал, виден човек. След като живял в Цариград 20 години, дотъжило му да дойде в Софийско, да види своите роднини, и поискал 40 гена отпуски. Пашата казал: „Четиридесет дни ти давам, но ако не дойдеш точно навреме, ще те обеся. Ако закъснееш дори един час, ще те обеся“. Зарадвал се шопът, върнал се у дома си. Пояли, попили, повеселили се, останали му много малко дни и тръгнал към Цариград. Вижда шопът, че ще го обесят, и почнал да се моли да му даде Господ някое конче и да се качи на него, та да стигне до Цариград по-лесно. Когато бил към Пловдив нататък, вижда един турски бирник, който събира даждията. Той язди една кобила и зад нея едно конче, което тича подир кобилата. Бирникът казал: „Спри се“. Шопът си рекъл: „Намерих конче, ще се кача и ще отида в Цариград по-лесно“. Но бирникът заповядал: „Я вземи кончето, за да го носиш на врата си. Умори се то“. Взел го шопът и

казал: „Господи, аз ли не знаех как да се помоля, че освен дето не можах да възседна кобилата, но и кончето гоїде на врата ми“. Къде е погрешката на шопа? Той не трябва да закъснява и да се моли на Господа да му даде кон, а да прекара 20 гена у дома си и да определи 20 гена за път – и да тръгне.

Та казвам: тази погрешка всички хора в света я правят. Че един ден, ако отидат някои в невидимия свят, ще намерят толкова молитви и писма, че ако биха ни дали писмата така, както ние ги искаме, щяхме да бъдем най-нещастните хора в света. Ти искаш да бъдеш богат човек, но знаеш ли какво нещо се крие в богатството? Ти не искаш да бъдеш сиромаш, но знаеш ли, че като се отказваш от сиромашията, какво нещастие те очаква? Трябва да разберете, че богатството е символ на белия цвят, а пък сиромашията е символ на черния цвят. Сега трябва да изясним това. Черният цвят приема нещата, акумулира ги в себе си. И след дълго време черният цвят, който е трупал енергия, като не може да приема повече, става бял. А белият цвят показва как трябва да раздадеш богатствата, които имаш – и като ги раздадеш, ще придобиеш приятели. Богатството е едно средство, за да придобиеш приятели, а пък сиромашията е едно средство, за да се освободиш от всички свои неприятели. Ако искаш да се освободиш от всичките си врагове, стани сиромаш – никой няма да те търси.

Сиромашията освобождава човека от всички лоши навици. Ти си се научил да пиеш, да правиш много работи, които не са хубави: след като осиромашееш, в сиромашията ще изправиш живота си. Не всякога трябва да бъдеш сиромаш, но щом човек има много грехове, непременно трябва да стане сиромаш. Щом човек има много добродетели, трябва непременно да стане богат, за да бъде полезен на другите. Това е само едно тълкуване. Сиромашът носи черния цвят, външно носи черния цвят. Сиромашията е вдълбнато огледало, а пък богатството е изпъкнало огледало, което разпръсква светлината; едното събира светлината, а другото я разпръсква.

В прочетената глава имаме едно противоречие. Еврейският народ мисли, че ако се освободи от Христа и Го осъди, всички работи ще му се уредят. Евреите бяха учени хора и мислеха така: „Ако този човек остане сред народа, народът съвсем ще загази“. И хората повярваха, макар че не всички направиха така. В един град бяха се събрали няколко хиляди евреи – това не беше целият еврейски народ, казано е малко иносказателно.

Днес какво показват фактите – освободи ли се еврейският народ от страданието? Освен че не се освободи, но неговите страдания се увеличиха. Христос дойде на времето да им каже: „Слушайте, вие трябва да станете сиромаси хора. Трябва да спечелите едно богатство и после да го раздадете на хората. Всичко онова, което имате от толкоз години, онова, което сте взели от пророците, онова, което знаете за Божественото учение, трябва да го проповядвате на целия свят“. Те отговориха: „Ние не искаме да се занимаваме с такива глупави работи“. Много практични хора са евреите. Единайсетте братя на Йосиф⁷, като го хванаха, едни искаха да го убият, а пък други казваха: „Защо да го убием? Да го продадем и ще вземем пари“ – и го продадоха – навик беше у тях да продават. И Юда знаеше този занаят, и той продаде Христос за 30 сребърника. И като Го продаде, каза: „Какво може да стане с 30 сребърника?“. Той се мъчеше, че евтино Го продаде и не ще бъде осигурен. „Какво може да се направи с 30 сребърника – си каза той? – Един път ми се падна да Го продам скъпо, а този скъпоценен камък го продадох пощо-защо.“ Но ако един скъпоценен камък го продадете за хиляда лева, няма ли да ви е мъчно?

Вие Христа за колко ще Го продадете? Мислите ли, че някой път и вярващите не Го продават? Че ако почнеш да се разклащаш в убежденията си, не Го ли продаваш, ако кажеш например: „Ние като тръгнахме по Неговия път, всички тези бели ни дойдоха до главата“? Тогава вие не разбирате от живота. Да кажем, че един камък е седял тихо и спокойно на планината, дългого го е миел, и идва един скулптор и казва: „Вземете го“. И той го взема и

го отнася, после със своя чук го удря отгоре, отдолу. Вие питате: „Какво иска този човек?“. Чукчето се клати и камъкът казва: „Побеля ми главата, Господ да премахне това страдание“. Този камък не разбира, че скулпторът ще изкара от него една видна статуя, която ще турят на видно място; и когато минават всички хора, ще имат уважение и почитание към него, а по-рано са нямали уважение и почитание.

Та всички онези страдания, които вие преминавате, това са ударите на онзи, Божествения скулптор, който работи някъде върху вас. Дойде някоя болест на сърцето ви – там е чукът. Дойде ти някоя болест на стомаха – там е същият чук. Или на главата ви, на бъбреците и прочие – там е чукът. Дойде някой и ми казва, че го болят бъбреците. Аз се поусмихна. Той казва: „Ти се усмихваш, но аз...“, и продължава: „Ще ме умори тая болка“. Казвам на онзи, който удря с чука: „Както удряш, хубаво правиш“. Не, вие, които се страхувате от смъртта, умирали ли сте? Като умрете, тогава имате право и може да се произнесете, но вие предполагате, че ще умрете. Какво нещо е умирането? Има едно такова умирање – ще престанеш да дишаш въздух. Като умреш, ще престанеш да ядеш, ще престанеш да гледаш този свят, да говориш, да пипаш пари. Като умреш, младите момци няма да ти правят вече впечатление, твоите кредитори няма да те търсят. Ти ще се освободиш при смъртта от всички отрицателни страни, които спъват твоя живот, и ще започнеш както малките деца, ще учиш буквата *a*.

Съвременните учители как разкриват буквата *a*? Някой казва: „Аз не съм дете, да ме учат на букви“. Българският език има 30 букви – и най-учените хора се занимават само с тях. Че какво съставлява една поезия – не е ли тя тези 30 букви, сложени в разни съчетания? Например *планина висока, долина дълбока* – контрасти; или *светлина светла, тъмнина черна*. В поезията това по не иде: поетично е, само че няма ритъм. „Светлината весели очите, а тъмнината успокоява душата“. Трябва да се освободиш от всичките тези впечатления: като ги няма,

ти оставаш в себе си и няма какво да се сравняваш с този или онзи. А пък като виждаш другите, ти се сравняваш и казваш: „Нямам къща като този, не съм учен като онзи“. Представи си, че си сам: цялата Земя е за тебе и ти си сам. Питам: ще имаш ли радост за туй, което имаш? Радостта е едно психично състояние на човека, което произтича от това, че благого, което имаме, можем да го предадем на другите хора. Това е радостта, а пък тя произтича от факта, че можем да предадем доброто, което е в нас. А когато не можем да го предадем, това образува скръбта. Когато предадем злото, това образува в нас скръбта, а когато предадем доброто, ние имаме радост. Ти скърбиш, следователно си дал ход на злото; радваш се – дал си ход на доброто. Питам: „Какво трябва да правим?“. Тури злото на работа. Чук като имаш, сложи го да прави звездец; имаш ли мотика, копай земята с нея.

Всяка твоя мисъл може да бъде един чук, едно перо и прочие; всяка ваша мисъл може да бъде една нежна ръка, едно нежно ухо, едно нежно око – зависи в гадения случай как разбирате Волята Божия. По някой път ние сме толкова нахални и искаме да заставим Бога да ни даде това, което искаме – и се сърдим, че не ни го е дал. Ние, хората на Земята, нямаме право за нищо да се сърдим, понеже ако се сравним с дърветата, с животните, виждаме, че най-високо надарените същества са хората. Онези са по-благодарни, а пък ние, високо надарените, сме неблагоприятни. И при това какво ли не сме говорили на Господа... Казваме, че Бог е несправедлив в Своите постъпки, а пък ние сме единствените, които сме справедливи. По-несправедливи същества от хората на Земята няма. Казвам: по-лошо същество на Земята от човека няма, и по-добро от него няма – двете неща той ги носи със себе си.

Та казвам сега: в света две неща трябва да изберете – или да вземете страната на Любовта, на вярата, страната на надеждата, на милосърдието и кротостта, или пък да вземете обратното. В туй сеги различието. В какво сеги Любовта? Вие искате да служите на Бога по

любов. Служенето по любов е служене без насилие в мисли, в чувства и в постъпки. Някой ми казва: „Аз ви обичам“. Това е насилие. Или казва: „Аз постоянно правя добро“. Че това е насилие, да ми прави някой добро. Скоро имах един пример, ще ви го приведа. Аз знам един човек, доста възрастен, който се подвизава добре. Няма нищо лошо в това. Отива една млада сестра при него и той ѝ целува ръката. И стана цял един въпрос от това, че ѝ е целунал ръката: защо този, старият, да целуне ръката на младата мома. Че само младите ли имат свободата да целуват? Ако един стар човек погледне една красива жена, де е престъплението? Ако се вгледа в картина, има ли престъпление? Младият гледа и няма никакво престъпление... Къде е моралът?

Престъплението сега е в това, когато старият иска да задигне картината за себе си, та да не могат другите да я гледат. И младият ако иска да я вземе, пак има престъпление – в това е престъплението. Щом ти гледаш картината и даваш и другите да гледат, това е благо за всички; щом искаш да я обсебиш и казваш: „Искам аз да я имам“, това е престъпление. Ако старият види една млада мома и каже: „Аз да съм млад сега“, той прави престъпление. Старият съжалява, че не е млад, а пък много младият, като гледа момата, и той съжалява и казва: „Ако бях малко по-голям“. И двамата извършват престъпление. Ти не си пратен за търговец в света, та да стъваш Божията работа. Ти за себе си можеш да имаш каквато и да е критика, но във всички хора Бог е вложил един ум и едно сърце и всеки трябва да мисли така, както е създаден. И ако не мислиш така, както трябва, ти правиш престъпление спрямо себе си и спрямо другите.

Сега мисълта, която искам да ви оставя, е следната: трябва да бъдете абсолютно безкористни във вашата любов. Законът е този: да обичаш другите както себе си и най-идеално да обичаш Бога. Ти не можеш да обичаш Бога, ако не Го обичаш с ума си. Всичките ти мисли трябва да бъдат така чисти, че никога да не допускаш в себе си за Бога някоя нечиста мисъл. После трябва да Го обичаш

със сърцето си и никога да не допускаш никакво лошо желание в сърцето си. И накрая да Го обичаш с всичката си сила, че никога да не допуцаш една постъпка, която не е по Неговата воля. Ако рисуваш, да знаеш, че за Него рисуваш: да рисуваш както са нещата, защото и в най-лошите хора има нещо много хубаво. Много пъти добрите хора слагат злото отвън като една предпазна мярка. Те са добри хора, но слагат злото като предпазна мярка за доброто. А някои много лоши хора слагат доброто отвън, за да постигнат своите намерения отвътре. Та тези, които имат хубавата маска, минават за добри; а пък тези, които имат лоша маска, минават за лоши, и онзи, който не разбира, ще се заблуди. И двамата са намясто.

Питам сега: Бог ли създаде злото в света? Не, Бог в края на краищата, като дойде, ще превърне злото в добро. Но в света нямаме право да вземем мястото на Бога, ние не можем да изменим злото и доброто: нито доброто можем да изменим, нито злото. Злото какво е? Че хората искат да изменят доброто. Някои казват: „Не си струва човек да бъде добър“, а пък други казват: „Не е хубаво да бъде човек лош“. И двамата са на кривата посока. Питам: когато видиш, че вълкът изядва овцата, ще го похвалиш ли? Ти трябва да хванеш вълка, да отвориш устата му, за да пусне овцата, и да ѝ кажеш: „Върви си по работата“. И на този вълк ще му туриш един чукундур, ще му кажеш: „Криво си хванал това меню – готвачът не ти е сложил това. Твое меню е чукундурът“. На всички ваши лоши мисли сложете по един чукундур.

Главното, което искам да остане, е следното: всякога се стремете да имате една чиста мисъл. Не се опасявайте от онези мисли, които минават през вас, те да не ви безпокоят, защото вие сте като едно радио, гето се хващат всички вълни от всички станции. И вие трябва да бъдете умни, за да уловите тези станции, които са ви необходими. Всички станции имат еднаква програма и вие ще хванете онези мисли и желания, които са ви необходими. Това, което не е необходимо за вас, е необходимо за другите. А във вашата станция на волята ще хванете онези енергии, които са необходими за вашите постъпки.

Та казвам: работете върху вашия ум. Всеки ден се оглеждайте в огледалото: докато не се харесате, има нещо, което куца. Един ден, като се погледнете, да ви стане приятно – и щом ви стане приятно, да намерите откъде иде тази приятност. Много пъти, като се оглеждате в огледалото, ви е приятно и не знаете откъде е приятното. Тази приятност може да бъде само една линия на вашите вежди. Ако сте способен и се оставите в едно успокоително състояние, ако мисълта ви, сърцето ви, волята ви са спокойни и погледнете носа си, ще забележите на него една хубава линия. А пък ако умът ви не е спокоен, няма да забележите такава линия на носа си и той ще се движи. Има хора, които движат ушите си, устата си. Знаете ли какво нещо е спокойната уста? Някои си пипат устата, други са си притиснали устните, някои са си сложили устата в едно неестествено положение или си отварят устата – това е друга крайност.

Любовта има две неща: долната устна ще покаже честен ли си бил в любовта – да приемеш толкова, колкото трябва; горната устна ще покаже честен ли си бил, или си дал повече, отколкото трябва. Ако си взел повече, отколкото трябва, ти не си честен човек; ако дадеш повече, отколкото трябва, също не си честен човек. Защото ако дадеш повече на едного, отколкото трябва, оцетяваш другите. Бог те е пратил в света, за да направиш едно добро някому – и ако го направиш, както трябва, това е добре. Ако имаш съображение да станеш светия, за да те хвалят хората и прочие, ти си на крив път. Всичко сега в онова служене на Бога: да възприемеш Любовта и да я препратиш. И ако си я възприел добре и си я препратил, ти си извършил една хубава служба – тогава ще имаш Божието благословение.

Да възприемем Божията Любов, както трябва, и да я предадем, както трябва, това е основата. Това е нужно сега в новия живот, който иде във вас. Казано е: „Ако се не родите от вода и дух, не може да влезете в Царството Божие“. Под *вода* се разбира: ако не възприемете Любовта; а под *дух* се разбира, ако не предадете Любо-

вта. Значи ако не възприемете Любовта и ако не я предадете, както трябва, не може да влезете в Царството Божие. Понеже чрез водата ще възприемем нещата, а пък чрез духа ще ги предадем, водата ще ни научи да възприемаме и да градим отвътре, а пък духът ще ни научи да предадем онова, което сме взели. И в това възприемане и предаване седи знанието и мъдростта на Божествения живот.

И това е бъдещото благо, което очаква всички ви.

Отче наш

15 октомври 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ЩЕ БЪДАТ ОПИТАНИ

*Отче наш
Духът Божий
В начало бе Словото*

Ще прочета 14. глава от Евангелието на Йоан.

Венир Венир

У всички хора има едно вътрешно очакване. Всеки един, като стане сутринта, все очаква нещо: гладният очаква да се нахрани, жадният – да се напие; бедният очаква как да се справи с бедността, богатият размишлява как да запази това, което има; онзи, който се учи, размишлява как да придобие знание. Всеки човек все мисли за нещо. Има хора, които не мислят за тези работи. Сутрин като стане, такъв човек мисли как някой го е обидил и как да се справи с него. Има някой, който се е скарал с баща си и мисли какво да направи – да бяга или да се примири. Та вие, които ме слушате, сте от разни категории – всеки си мисли по нещо. Когато младите момичета играят на хорото, казват, че те се забавляват. Забавляват се, обаче всяка мома, като играе на хорото, все хвърля око нанякъде. Децата, които обикалят плодните дървета, се спират на това дърво, на онова дърво, но някое дърво им обръща специално внимание – спират се на него с по-голяма научна любов, за да го огледат. Разглеждат го ден, два, три, все го обикалят – това дърво е особено, обръща им внимание. Може да запитате: „Защо обръщат внимание на дървото?“. Има нещо, което ги интересува.

Има нещо в човека, което му причинява приятност, а пък има неща, които му причиняват болки и страдания. Разправяше ми един мой приятел: „По някой път ние не оценяваме услугите, които хората ни правят. Аз бях много немарлив, когато падне някоя канка на грехата ми или

когато яката ми не е на мястото, или когато палтото ми тук-там се е поокъсало. Тези работи не са важни, си казвах. Ние все мислим за философски работи. За какви философски работи? Мислех да стана голям човек, да напиша голяма книга, че като я четат, всички хора да говорят за мен – и гледах за в бъдеще как ще израсне моят портрет, как хората ще ме гледат. И действително, написах една книга, че като ме зачесаха... Обръщам да прочета един вестник, да видя какво е писал за книгата. Най-първо ме понамажат и после критикуват. След това чета друг вестник – те са безпощадни, не мога да спя“. Казах му: „Нали искаше всички хора да ти обръщат внимание? Ето, всички хора обръщат внимание на теб“. Питам го: „Как се справихте после с въпроса?“. Той отговори: „Три-четири вечери не можах да спя. Мислех едн-кой си вестник какво е писал и си казвах: „Чакай, аз ще му се отплатя“. Това е една беля: писаха, че съм бил голям профан, че стилът ми не бил добър, че глаголите, местоименията, прилагателните не съм турил намясто, че точките, запетаите, точките и запетаите не съм сложил както трябва. Дотогава аз мислех, че глаголите, местоименията, точките ми са намясто, а пък като излезе тази книга, се оказа, че глаголите не са намясто“.

Та вие, които сте при мене и ме слушате, сте все от видните писатели. Как ще обоснова това? Понеже сте недоволни от живота – значи писали са вестниците нещо недобро за вас. Сега има една философия в живота: вие не разбирате, когато хората ви хвалят или корят, какво произвежда похвалата и укоряването, не знаете това. Всички, които ме слушате, не го знаете – няма нито един, който да го знае. Ако бихте знаели, аз бих се поучава от вас. Като те хвалят хората, какво придобиваш; и като те укоряват, какво придобиваш? А пък това са две неща много намясто. Най-първо или ще почнат хората да те хвалят и после ще те укоряват, или най-първо ще те укоряват и после ще те хвалят – не може да бъде другояче.

Всякога похвалата произвежда в човека сухота. Щом почнат да те хвалят хората, ще станеш сух, а пък знаете, че при сухотата растенията не растат. В една

година, която е суха, всичко съхне в растителното царство, следователно необходимо е укорът да дойде – той донесе влага. Някой път може да падне много влага, че да образува кал, но това е в реда на нещата. По-добре е да има кал и измокряне, но да има растеж в живота, който е едно благо. Лошавината не е в сушата, не е и във влагата, но в крайната влага и в крайната сухота. Ако през целия живот само те хвалят, ти ще изсъхнеш, ще станеш на пастърма; а пък ако през целия ти живот само те укоряват, ще станеш само на мухъл, всичко в тебе ще мухляса и ще почне да гние.

Когато те укоряват хората, ти не знаеш кого укоряват. Например актьор си, играеш известна роля на сцената. Да кажем, че играеш роля в българската пиеса „Иванко убиецът“⁸ или в „Хамлет“ от Шекспир⁹ с прочутото изречение „То be or not to be“ („Да бъдеш или да не бъдеш“). Питам: кого укоряват? Ти не си Стоян, Драган, Петко, Иван, но играеш някоя роля с това име, например на Иванко. Тогава хората те укоряват като Иванко в тази грама или трагедия. Драмата и трагедията се отличават по две неща. В драмата героите минават през големи изпитания, но остават живи, а пък в трагедията героите умират. Та който пише трагедия, но не умъртвява героите си, е простак; а пък който пише грама и уморява своите герои, и той е простак. В драмата ще прекараш героя през най-големи изпитания и ще го оставиш жив – тогава ти си гениален; а пък в трагедията ще умориш и двамата – тогава също си гениален; ако не ги умориш, простак си.

Всички вие сте писатели – пишете или грама, или трагедия. Ако минавате през големи изпитания и героите във вас остават живи, това е грама; а пък ако имате едно изпитание, при което всичките ваши герои измират, това е трагедия. Питам: каква е загубата в една трагедия, когато героите умират? От икономическо гледище има печалба: умират героите, значи по-малко ще ядат, по-малко разноски ще има. Всяка година героият ще похарчи по 24 хиляди лева; значи като умориш двамата герои, 48 хиляди лева са спестени пари. Следователно онзи, кой-

то пише трагедия, спестява парите за сиромасите, за бедните деца. Двама герои са умрели и най-малко 10–20 деца с тези пари ще прекарат добре. Онзи, който оставя своите герои живи, не разбира от икономия – той често претърпява фалит.

Всякога аз познавам кой пише грама и кой – трагедия. Някой рече: „Не ми са уредени сметките, имам да давам – не ми достигат парите“. Казвам, че той пише грама. А пък някой рече: „Аз си уредих работите вече, всичко ми тръгна“. Казвам: той пише трагедия. Аз разглеждам въпроса от икономично гледище, разглеждам го другояче, а не както обикновено. Сега похвалявам онзи, който пише трагедия, защото уморява героите. Той казва: „Вие живеете в един свят, който не е така уреден. Ако ви оставя тук, много ще страдате – искам да ви пратя в онзи свят, дето много добре ще ви посрещнат, ще бъдете обикнати; а пък в този свят няма да имате нищо, няма да имате шапки, къщи, обувки и прочие. В онзи свят ще ви пратят при ангелите, ще хвъркате с крила от един свят в друг“. Не е ли хубаво да уморяваш героите си? Това не е уморяване, но значи да им купиш един билет и да ги изпратиш. Когато някои заминават за онзи свят, другите плачат, а пък щом има влага, има и плодове. Пък понякога е хубаво да останеш в този свят, понеже има блага. За онези от вас, които не сте изучавали живота, някой път не е удобно да отидете на онзи свят. Христос казва: „Ще отида да ви приготвя място. И като ви приготвя, ще ви взема“. Но понеже там няма място още, тук да останете е по-добре. По-добре е да имате една малка работа, отколкото да нямате никаква работа. Като не си ял 4–5 дни, по-добре е един сух хляб, отколкото никакъв.

Та ония от вас, които искате да изучавате живота, трябва да вникнете добре в него. Бог, който е създал света, го е наредил много умно. Онези, които не са мислили, искат един весел живот, но веселият живот на Земята е комедия. Ти можеш да играеш роля в комедия, в грама и в трагедия. И комедията не е лошо нещо. Какво добива човек в нея? Когато всички хора са тъжни, комедията

като влезе, разсмива всички. Тя е едно отлично лекарство за лекуване: има известни лекари, които лекуват само със смях. Дојде при лекаря някой неврастенник или някой, когото го боли стомахът, и казва: „Г-н лекарю, боли ме коремът“. Лекарят почне да се смее: кис-кис-кис. „Боли ме коремът, сериозна е тая работа.“ Кис-кис-кис. „Умирам!“ Кис-кис-кис – той все се смее. Но по едно време и болният почне да се смее – лекарят се смее, но и той се смее. После болният казва: „Г-н лекарю, олекна ми“. Лекарят иска да му отвлече вниманието, да не мисли за стомаха си – понеже болният мисли, че го боли стомахът, затова го боли.

Тези лекари, които така се смеят, са надарени – не всеки може да се смее така. В Америка имало един проповедник смешник на име Сем Джонс. Джон е Иван, а пък Сем не може да се преведе. Той бил такъв голям смешник, че като говори, цялата публика се смее – и всички отиват да го слушат. Ако някой американец е меланхолик и иска да се самоубие, казва: „Преди да умра, ще слушам Сем Джонс, пък тогава да отида на другия свят“. И като отиде при него, забравя своите тъги. Цялата публика се смее: всички влизат сериозни, като излизат, искат да се смеят. Този проповедник разказва: „Аз бях знаменит евангелски проповедник и видях, че тази работа не върви, затова реших да напусна проповедничеството. Преди да го напусна, проповядвах на хората, но те не ме разбираха – все казваха, че критикувам ненамясто. И реших: „Ще го ударим на смях – на комедия. Писах грама, трагедия – не върви, и почнах комедия. Бях известен проповедник. Имаше един виден член в църквата, богаташ, много opak човек – никому добро не прави и все някого ще намери да критикува. Всички бяха лоши за него, всички трепереха от него. Една вечер идва един при мене към 10 часа и ми казва: „Господин пастор, този човек се е разболял и умира. Да се молим за него! Той иска да те види, понеже умира“.

Аз рекох: „Да се молим ли, защо? По-добре е да си замине“. Отивам при богатия и го питам: „Защо ме викате?“ „Умирам, да се помолите за мене.“ „Да се помоля, но за какво? Какво ще кажа на Господа за тебе? Че ти

никога нищо добро не си казал. Какво ще туря под коленете си? За какво ще моля Господа да поживее едно сухо дърво? Да замине на онзи свят!“ „Моли се да не умирам!“ „Ще напиша трагедия. Какво искаш да напиша?“ „Напиши една грама.“ „Но за да напиша грама, какво ще платиш? Ти си богат човек, какво ще дадеш, колко хиляди? Хиляда лева не слагам под колената си. Оная сума, която ще дадеш, трябва да бъде толкова голяма, че да бъде меко под коленете ми, като я туря. Понеже евангелистите се молят на колене, рекох: „Половин час ще се моля, трябва да бъде меко под коленете ми“. Болният каза: „Каквото искаш, ще дам“. Проповедникът разправя: „И като седнах на това, мекото, почнах да пиша грамата. Помолех се, след това го попитах как е? Болният каза: „Почувствах едно малко облекчение!“. Рекох му: „Ти си герой на грамата! Но ако не изпълниш всичко, което обеща тази вечер, ще напиша трагедия. Почни да раздаваш, че ако не изпълниш това обещание, което сега даде, ще заминеш за онзи свят!“. Онзи каза: „Искам да си поживея малко.“ „Тогава ще ме слушаш – каквото обещаеш, трябва да го направиш“. Сем Джонс така говори на своята публика. Вие всички, които сте живи, ако не знаете как да живеете, Господ ще напише от вас или грама, или трагедия.

А пък аз ви предупреждавам: ако искате Господ да напише нещо хубаво, добре ще живеете, разбирате ли го това! Аз ви мисля доброто и искам, като излезете като герои на сцената, да кажа добро за вас, да не река: „Какви герои,“ но да бъдете пълни с добродетели, с благородни постъпки, с отлично държание, да сте добре облечени. Такива герои да бъдете, че всеки да пожелае да бъде герой в света като вас. Може да ме попитате защо ви говоря тези работи? Проповедникът казвал, че човек трябва да бъде смел, за да се справи – да знае как да се справи със своята грама и със своята трагедия. И Сем Джонс разказва на публиката си живота на груг проповедник. А пък в Америка в тези времена се случвали такива работи.

Сем Джонс разправял така: „В едно село дошъл един проповедник и не знаел как да проповядва. Хората го

били и го изпъдили. Все имало такива, които не харесвали проповедника, и след като им проповядвал, биели го. Пратили един проповедник – набили го; пратили друг – и него набили; трети, четвърти – също. И като трябвало да се назначи някой там, нямало кандидати. Който дойде в това село, бият го, понеже не знае как да проповядва. Най-сетне излиза един проповедник бабачко, висок около два метра, със силни мускули: „Аз искам да отида“ – и тръгнал за селото. Казали на селяните: „Пратиха ви един много голям проповедник“ – и те излезли да го бият, преди да е проповядвал още. Гледа той, че дванадесет души чакат да го бият, за да си върви от селото. Той слеза от коня, засуква ръкавите си и всички ги натъркалва и ги връзва – и дванадесетте души. После ги докарал, сложил ги пред себе си и почнал да проповядва една хубава проповед. И дванадесетте души се обърнали към Господа. Той им казал: „Още веднъж да не биете Божиите посланици, че мене Господ ме прати. Той е недоволен от вас. Изпотрепвам ви втори път!“.

Вие ще питате: „Дали това е уместно?“. Ще кажете, че това е грубо. Че когато хората се бият на бойното поле, културните народи – германци, англичани, французи – с всички свои съоръжения, и въпрос не става. Всеки ден може да се избиват не двама-трима, но по стотина души най-малко – и въпрос не става. В съгласие ли е това с Божията Воля? Не е. На бойното поле сега пишат трагедия. Един ден авторите ще пишат за войната¹⁰ между Германия, Франция, Англия, ще пишат една трагедия – ще пишат колко е коствала тя, колко хора са измрели, и след това ще извадят известна поука от нея.

Ние, хората, и в себе си всякога правим една война. Понякога се възмуцаваме от войната, която става отвън, но в годината всяка седмица водим по една война. Петдесет и две седмици има в годината – петдесет и две войни водим през нея, и във всяка една война има едно голямо изстребление. По някой път измират по 2, 3, 4, 5, някой път по 10 милиона клетки в тялото. След като си боледувал, колко много клетки измират! А знаете ли колко много клетки са измрели от един нередовен жи-

вот? Казваш: „Простудих се“. Простудил си се, защото си създад условия за това. Има хора, които и при голям студ не се простудяват – кръвта им е намясто, т.е. тя е чиста; мислите им са намясто, умът и сърцето им са намясто. А пък на тези, които се простудяват, умът и сърцето им не са намясто.

Пътуват двама души зимно време при 25 градуса студ на коне. Свили са се, гледат – един пътник паднал на пътя. Тези и двамата са проповедници, отиват да проповядват. Единият казва: „Да слезем да помогнем на този човек“. Другият рекъл: „Какво ще слезем, ако слезем, ще умрем.“ „Аз смятам, че трябва да сляза.“ „Ти слез, а пък аз ще вървя, да стигна до целта“. Онзи като слязъл, почнал да търка падналия пътник и го съживил, в същото време и сам се стоплил. Двамата тръгват и намират другия, паднал от коня и замръзнал. Онзи, който не разбира живота, не иска да помага някому. Помогни на замръзналия и като помагаш, ти помагаш и на себе си. Законът на света е такъв: с всяка помощ, която можеш да дадеш на когото и да е, ти помагаш на себе си. Животът – това са скачени съдове. Хиляди тръби могат да се сложат – те са само проводници на онази вода, която може да мине през тях за един град. Тази вода пренася блага за всички същества – всеки може да си прекара вода от тази тръба.

Ти като помагаш за общото добро, това добро ще гоїде и за тебе. Та всичката погрешка на хората сега в това, че те не искат да работят за Бога, а казват: „Трябва да работим за себе си“. Как започва общото благо? Ти трябва да посееш една семка в земята – това е общо благо: от тази семка има условия да се развие едно дърво, да живее и да даде плод. Пък ако считааш, че е маловажно да посееш тази семка, ти не можеш да вкусиш от плода. Ако посееш семката, след няколко години ще опитааш благата, които си направил. Та изпърво ти ще посееш. Някои от вас питате: „Каква полза, като направя добро?“. Ти разглеждаш въпроса механически: като направиш едно добро, ти си първият човек, който ще вкуси своя плод. Примери има много, ще ви дам един. В

Австро-Унгария¹¹ един голям търговец, богаташ, бил посетен от беден човек, който му казал: „Дайте ми хиляда лева назаем, аз ще ви върна парите. Може един ден да имате нужда от тези пари“. Богаташът се усмихнал и казал: „Няма нужда да ги връщаш“ – извадил и му дал хиляда лева. Минават се 15 години, богаташът забравил за парите. Бедният човек отива в Америка и с тези пари забогатява, а търговецът изпаднал, станал беден, изгубил своето състояние за 15 години. Той получава един чек от 15 хиляди долара, а в писмото пише: „Господине, преди толкова години вие ми дадохте хиляда лева. В знак на признателност за вашата услуга сега ви изпращам малка сума от 15 хиляди долара“. Петнадесет хиляди долара не са малко, това са един милион и половина – тъкмо навреме дошли тия пари. Той си спомнил, че преди 15 години дал хиляда лева назаем. Питам: ако не беше направил тази услуга, би ли получил тая сума? Онзи му връща за тая услуга десеторно и повече, отколкото е взел.

Та казвам: при днешните условия вярващите трябва да разбират тези основни неща – всички на Земята са дошли не да служат на себе си. Защото ако човек служи на себе си, той непременно ще умре, трагедия е това. Ако живееш за себе си, ще напишеш трагедия, ако живееш за Бога, ще напишеш грама: пак ще страдаш, но жив ще останеш и виден ще станеш. Онези хора, които Бог е оставил живи, Той ги оставя на Земята, понеже има защо да направи това. А пък друг минава през трагедия – той е един престъпник, който не знае как да живее и му се написва трагедия, осъжда се на смъртно наказание. Всеки, който не е живял добре, написва една трагедия.

Сега има и изключения: например когато един автор пише трагедия, а е трябвало да напише грама. Когато Христос дойде на Земята, евреите трябваше да напишат грама, а те написаха трагедия. Мислите ли, че Христос не трябваше да умре? Не, Христос трябваше да пострада, както казва Писанието, но не и да умре. Евреите мислеха, че ако Христос остане жив, от техния народ нищо няма да остане; те смятаха, че Той ще

бъде едно голямо зло за тях. Евреите се страхуваха, че ако Христос остане жив, римляните ще ги съсият, ще дойдат и ще ги унищожат. И ако четете историята на Йосиф Флавий¹², еврейски историк, ще видите, че това, от което са се страхували евреите, а именно, че ще дойдат римляните и ще ги унищожат, е станало. Те искали смъртта на Христа и казвали, че по-добре е да замине един, отколкото цял народ. Но това, от което те се страхували, става с тях. Когато Тит¹³ обсади Йерусалим, след превземането му той е разпънал на кръст 60 хиляди евреи – по цялото протежение от Йерусалим до Рим все е било кръстове – 60 хиляди разпънати на кръст! Такова отчаяние и ожесточение и имало между евреите! На едно място били обсадени 2500 от тях и те, за да не се предадат, избират 12 души, които да избият 2500. След това 12-те души избират един да избие 11-те герои, а онзи, който остава сам, се самоубива. И когато са влезли римляните да видят града, римските сърца, които са били толкова жестоки, се потърсили. Такова отчаяние дойде на евреите заради смъртта на Христа! Христос казва: „От нине няма да Ме видите, докато не кажете – благословен Онзи, Който иде в Името Господне!“.

Този пример е един живот на безлюбие. Някой път ние сме готови да извършим в себе си какво ли не. Ако ви се случи някоя малка неприятност, вие не можете да приложите закона на Любовта. Но мислите ли, че на Господ, Който е създал света, Му е добре? Нему много пъти Му е било неприятно. Както живеем с нашите мисли, ние ни най-малко не сме благоугодни на Господа. Колко мисли има в нашия ум, които не трябва да съществуват; колко желания, колко постъпки има в нас всеки ден, които не трябва да съществуват. Защото тези лоши мисли, желания и постъпки произвеждат всички трагедии в света. И казвам: ако ние имаме Любовта на Христа, ще се избавим от всички противоречия. Ние очакваме да получим възкресение. Какво показва възкресението? То е един опит да познаеш дали си изпълнил Волята Божия, или не. Всички ще бъдат опитани дали обичат, или не. Всеки от вас

казва, че обича Бога; всеки казва, че обича ближния си и себе си. Ако си обичал Бога, ближния си и себе си, както трябва, ти ще възкръснеш в общото възкресение – това ще го видиш. Но ако не си обичал Бога, ближния си и себе си, както трябва, ти ще останеш в гроба. Всички очаквате, като умрете, да възкръснете. Ако възкръснете, блажени сте, но ако не възкръснете?

Мнозина от вас ще кажат: „Ние сме ходили редовно на събрание, слушали сме беседи“. Всички тия работи са хубави. Човек може да яде: болният яде, но страда, здравият яде и се радва. Да слушаш една беседа като здрав е едно нещо, а пък да слушаш като болен е друго нещо. Разбирам да бъдеш болен един-два дена, но цял живот да бъдеш болен, това е друго. Аз не разбирам това, да си болен през целия си живот. Разбирам да си недоволен 1–2 секунди, но да бъдеш недоволен от себе си през целия си живот, това не разбирам. Някой път ние не оценяваме живота, който Бог ни е дал, не оценяваме ума и тялото, които Бог ни е дал. Някой път се сравняваме с други и казваме: „Този човек колко е оправен!“. Оправянето на човека зависи от неговата мисъл, сърце и постъпка. Тялото е съградено по законите на човешките постъпки. Аз говоря за непрерывния живот: от непрерывните човешки мисли, желания и постъпки е съграден човешкият живот, той е съграден от светлината. Мисълта е донесла всичките тези материци. Най-здравата материя е материята на светлината, на топлината и на силата. Материята, която носи сила в себе си, материята, която носи топлина в себе си, материята, която носи светлина в себе си, това са запаси, това са три богатства, от които се гради човешкото тяло. Ако ти не мислиш, ако нямаш запас, който постоянно да поддържа вечния живот, не можеш да напредваш.

Казано е: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога“. Значи познанието почва с Мъдростта. Не можеш да приложиш закона на Любовта, ако нямаш познание на Бога – това е Мъдростта. Ти трябва да оцениш нещата: Любовта е капитал, с който трябва да започнеш; Истината е крайният резултат – това е сво-

богата, която човек търси в света. Защото всеки човек, който е слязъл от невидимия свят на Земята, е дошъл в голямо ограничение. Мислите ли, че за един ангел, за една душа, която слеза от невидимия свят и която трябва да се въплъти на Земята и затова трябва да стои 9 месеца в утробата на майка си, това е щастие? Това е голямо изпитание, голямо ограничение. И 9 месеца това дете трябва да мине през изпитания, през ограничения. Този велик дух трябва да се отрече от всичката си слава и да се научи на дисциплина, да го турят в коритото, да го забиват, да го хранят, като че не е способен никаква работа да върши, като един болник. Но с това самоограничение той се повдига. Онова, от което се отреча, повдига майката, тя влиза в него. Затова тези духове се снишават, за да повдигнат майката; а пък когато майките се снишават и остаряват, децата се възвишават. Когато децата се смиряват, майката и бащата се възвисяват, та всичко това, което претърпяваме на Земята, има дълбок смисъл. Христос казва: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие“. Ако вие не можете да пожертвате вашия живот за вашата майка, за вашия баща, за вашия ближен, вие не може да се повдигнете.

Повдигни ближния си, за да те повдигне ближният ти. Или другояче казано: възлюби Бога, за да те възлюби Бог. Аз говоря за Любовта в друг един смисъл. Ние не се познаваме, ние не съзнаваме Любовта. Всяка една Любов, която не съзнаваш, не можеш да я проявиш, тя не може да прояви в тебе тези резултати, които ти искаш. Само при самосъзнателната любов, само при оная любов, при която осъзнаваш, че живееш за Бога и си пожертвал всичко, само при нея Бог ще те възлюби. Казано е: „Както Отец Ме възлюби, така и Аз ви възлюбих“ – тъй рече Христос. Той казва: „Аз живея с любовта, която Отец Ми е дал“. Ние сега сме дошли на Земята, за да проявим Божията Любов. Бъдещето на всеки един от вас зависи от Любовта, която ще прояви към Бога и към ближните, без разлика дали това е негова майка, баща, слуга, приятел и прочие. Вие трябва да проявите своята любов, понеже

с това показвате, че обичате Бога. Христос казва: „Ако Ме любите, вие ще бъдете възлюбени от Отца Ми и тогава ние двамата с Него ще дойдем и ще направим жилище във вас“.

И когато Бог и Христос направят жилище във вас, ще бъдете съвършени, а пък съвършенството е жива функция. Значи съвършения може да работи и всичко може да постигне. Аз разбирам под съвършенство следното: умът да е намясто, сърцето да е намясто, волята да е намясто; Любовта да е намясто, Мъдростта – намясто, Истината – намясто, животът да е намясто, знанието – намясто и свободата – намясто. Това е дълбокият смисъл, това е съвършенството – това се подразбира да бъде човек съвършен. А пък някои под съвършенство разбират една изваяна статуя и хората да я гледат. Това не е никакво съвършенство – съвършен човек е онзи, който се радва на плода на Божията Любов, на Божията Мъдрост и Божията Истина, и за него всичко в света е възможност за неговото повдигане.

Това трябва да бъде сега вашата идея, за да разберете Христа – отсега нататък има да Го разберете. Досега както сте живели, това е само едно встъпление в училището, в което ще влезете. Първото отделение за детето е встъпление; и второ отделение, и трето, и четвърто, и прогимназията, и гимназията, и университета са встъпления. И след като завършите университета, вие ще влезете във великия университет на живота. Тогава значи ще влезете в Божествения живот. Най-първо трябва да имаме встъпление на онова знание, което е необходимо за Земята, и след като го придобием, ние ще бъдем готови да работим така, както Бог изисква. Ти искаш да говориш някому: онзи човек е скръбен, баща му или майка му са умрели или той е имал един приятел, когото е обичал, и той е умрял. Как ще утешите онзи човек, чийто приятел е умрял. Та вие, като отивате да му говорите, сте приели в себе си приятеля, който е умрял. Ще му кажете: „Аз съм вашият приятел“. Сега ще покажете вашата любов към него и той ще разбере,

че вие сте приятелят му – тогава ще се зарадва. Не само трябва да му говорите, но носете и всички условия, носете в себе си всички блага за него.

Да ви направя мисълта по-ясна – в какво седи важността на вашия приятел. Представете си, че имате всички удобства на Земята, но сте екскурзиант на планината. Всичко имате – храна, хляб и прочие, но нямате запалка. Имате 40 градуса студ и ръцете ви са вкочанявали. Кой е вашият приятел? Който носи кибритени клечки и може да запали огън.

Аз разбирам в Любовта онзи Божествен огън, който ще ни спаси от смъртта. Всички ние умираме от безлюбие, а всички, които умират, замръзват – външните условия са толкова лоши, че не могат да живеят. А пък когато дойде Любовта и се запали този огън, това е възкресението. Казано е, че всички хора ще възкръснат. Ще възкръснат, когато дойде Любовта – тя ще запали огъня – и всички запалени хора ще оживеят. Под думата *замръзнали* разбирам най-лошите условия, когато животът не може да се прояви. Една семка без топлина, светлина и влага не може да се прояви – без тях тя ще изгние и ще умре. Но ако ѝ дадете условията на светлината, топлината и влагата, веднага тази семка ще поникне, ще се развие и ще даде плод. Това е сега вътрешното разбиране.

Често слушам: „Ние не живеем добре“; често някои казват: „Онези не живеят добре“. Въпросът не е дали не живеят добре, аз питам: живеят ли съобразно Божествените закони. Знаете ли колко е мъчно да се живее. Някой път ние от любов уморяваме хората. Аз съм гледал как някои хранят куркои и те понякога затлъстяват. Натъпчат в гърлото им три-четири ореха с черупките и куркоите стават много тлъсти, гребените им са червени. Та много майки хранят децата си по 5–6 пъти на ден. Под *хранене* аз разбирам нахранване с добрата мисъл – това е хранене за мен. Човек се храни не само по един начин – с устата си. Като възприемаме светлината през очите си, ние се храним – светлината е храна за очите. Като слушаме, ние се храним с ушите си; когато гово-

рим, се храним с устата си; когато ходим, пак се храним. Ако не се храниш с очите си, с носа си, с ушите си, с устата си, с ръцете си, с краката си, ти не можеш да функционираш.

Това е новото разбиране – хранене отвсякъде! Трябва да знаеш, че в твоите крака има добродетели. В човешките крака има добродетели, в човешката уста има любов, в ръцете има правда, в ушите има мъдрост. В човешките очи постоянно се влива Божията Истина – в твоята гуша. И всички тия неща трябва да се трансформират. Това е разбиране на нещата.

Христос казва: „Както Отец Ме е възлюбил, така и Аз ви възлюбих. Станете да отидем!“. Станете да отидем в този, новия живот, в драмата, която пишем, та на всички хора, които слушат тази драма, мед да им падне на сърцето. Аз слушам някои да казват: „Домегна ми да живея“. Домегнало му както на този българин, който ми разправи една своя история. Той ми каза така: „Едно време аз се учех да пиша и всякога мислех, че като напиша една книга, ще ми светне нещо, че хората ще заговорят за мене, ще кажат: „Глава е той!“. А пък като ме зачесаха, аз си казах: „Що ми трябваше да пиша тази книга!“.

Пишете с мастилото на Любовта, пишете със светлината на Мъдростта, пишете със свободата на Истината. Така като напишете книгата, тя ще бъде добра за всички хора – и ще ви похвалят, защото в книгата има храна. Всички ще ви похвалят, понеже ще дадете от храната и на тях.

Добрата молитва

Като прекарате вашите мисли и чувства през цялата драма, оставете ги живи, не ги умъртвявайте. Ако прекарате всички ваши мисли и желания, понеже казвате, че човек трябва да научи всичко, и напишете трагедия, тогава възкресете вашите мисли и желания. Това ще бъде благоприятно за Господа, Който ви е пратил на Земята.

5 ноември 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

НАМИРАНЕ НА ИЗГУБЕНАТА ДУМА

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Духът Божий

Размишление

Ще прочета 3. глава от Евангелието на Йоан.

В начало бе Словото

По какво се отличават живият и умрелият човек? Те се отличават по две диаметрално противоположни качества: живият постоянно расте, уголемява се, а пък мъртвият постоянно се смалява. Единият от ден на ден става по-красив, по-моцен, по-силен, а пък другият постепенно изнемощява и от него вече нищо не става. Смъртта не е еднократен, а непрекъснат процес. Човек в живота си или оживява, или умира. Все констатираме само един факт, че той е умрял, но това не е право разбиране. И животът не е еднократен процес, и той е непрекъснат процес.

Та казвам: животът трябва да се разгледа в неговата цялостност, във всичките си области, през които трябва да мине. Някои от вас сте на 60 години: знаете ли през коя област минавате? Някои сте на 15, на 20 години. Не зная дали има тук някой на 15 години. Хората през първите седем години са във физическия свят, в гъстата материя – и това дете ще го видиш, че от сутринта до вечерта мляска; де какво види – в устата слага. Първите седем години детето изучава всичко физически, всичко опитва. Докато опитваш всичко, ти си дете на физическото поле. През вторите седем години човек става малко особен, в него се развива чувствителността. Той прави избор на нещата – когато яде, прави

вече избор. Най-първо той е доволен от тази храна, която е ял; после почне да прави избор на храната и ако не му гадеш това, което иска, вече се сърди. Едно ново качество проявява – господар става; казва: „Такова нещо не ми давайте“. През следващите седем години желае не само да му сготвиш хубаво, но иска, като седне, ти да му пееш, да му кажеш: „Колко хубаво пееш, каква музика излиза от устата ти. Твоите зъби колко са хубави, като прака – като ангел си“.

Трябва да се проучва духовният живот. Някои искат да бъдат духовни. Но духовността не е нещо, което можете да купите отнякъде. За сравнение аз ще направя следното уподобление: вие виждате червения цвят, но този цвят, който виждате в дъгата, е в статическо положение. В някоя картина гледате червения цвят – този цвят е еднократен, такъв цвят не може да ви ползва. Той прилича на човек, който казва в грамофона веднъж: „Добър си“ – и свършва, втори път не си отваря устата. Това е еднократен процес. Върти го, както искаш, като каже: „Добър си“ или „Лош си“, не казва нито дума повече. Нали някой път, като се разсърди човек, не говори вече. С тази сръдня, за която много говори, той прогресира, има надежда в него. Но у този, който не говори, в него надеждата е много малка. И за добрия, и за лошия човек е същото. Добрият човек, който не говори много, много работи не върши. Мълчаливата работа е дълбока, но мислите ли, че вода, която мълчи в шише, е дълбока. Съгласен съм, че мълчаливата вода е дълбока, но водата в шишето също е мълчалива, ала дълбока ли е? Мълчаливата вода е дълбока, но такава, която тече, а не която стои без движение.

Има едно мълчание в движението – човек не че не иска да говори тогава, но няма време. Например ако се движите с бързината на светлината, колко време ще имате да говорите някому, когато в една секунда трябва да изминете 300 хиляди километра; каква дума ще кажете на един човек при такава бързина? И да му кажете, той няма да разбере, няма да чуе, понеже бързината е голяма. Човек трябва да бъде много духовен, за да разбере.

Някои искат да бъдат много духовни, но движенията в духовния свят са много бързи. Някое същество от духовния свят ако ви проговори, ще се изтърколите на земята. Вие мислите, че тези същества са много нежни, много деликатни, че пипат много меко, но вие имате едно физическо разбиране. Че знаете ли, ако вечерно време ви блъснат с един рефлектор, с една светлина от един милион свещи, какво ще стане с вас? Вие ще ослепеете, ще се търколите на земята. Правила са опити с такава светлина на 3–4 километра: като им светнат с тази светлина от един милион свещи, говедата стават шашави, не могат да се движат.

Тук ние имаме вече една светлина, която е нагодена към нас – тя иде от Слънцето. Ако нямаше тези среди, през които минава, за да се приспособи към нашето състояние, тая светлина, тая хубава светлина би ни причинила много вреди, защото не сме готови. Та онзи, който иска да изучава духовния свят, трябва да се подготви, постепенно да се подготви.

Едно сравнение: аз мога да ви докажа, че сто е равно на хиляда, но всъщност не е така. Имате едно число – 100, и друго – 1000. Кое е по-голямо? По брой хиляда е по-голямо, но по тежест или по мярка някой път не е по-голямо. Например сто сантиметра и хиляда милиметра имат същата дължина. Ти казваш *хиляда* и *сто*, но не казваш дали са сантиметри, или милиметри – мислиш, че сто е по-малко, а те може да са равни. Само че в хилядата имате по-голям брой, а в сто – по-малък брой. Но по големина и по тежест те се различават.

Някой е спал много време и мисли, че е живял много време. Когато си спал, ти си странствал в друг свят, не си бил на физическото поле; когато си буден, си на физическото поле. Вечерно време ти не си на физическото поле – тогава ходиш, пееш, говориш и казваш, че си живял. Не, не си бил ти – и като се върнеш от онзи свят, нищо не можеш да донесеш. Някой път се разхождаш в градина с цветя, с вода и прочие, но кои цветя си донесъл оттам? Нямаме донесени цветя. Някои гаже са ходили

в онзи свят, те го описват, но го описват така, както този свят. Сега да не се впускаме в това, не искам да произведа във вас противоречие.

В музиката трябва да се развива ухото, за да може да я разберете. И ако не се развие ухото ти, не ще можеш да разбереш музиката в нейните потънкости. Сега имате червения цвят. Вие може да имате само едно понятие за цвета в статическо състояние, но червеният цвят в едно динамическо състояние, като цвят на живота, има друго качество. Ти без червен цвят ще бъдеш малокръвен, хилав, апатичен, няма да имаш подбуждане към нищо, ще седиш недоволен, кисел; ще кажеш: „Животът е безсмислен“. Гледаш това-онова и казваш, че нищо не струва. И най-после, като не си доволен, ще заспиш. Събудиш се – недоволен си; заспиш, отиваш в другия свят – и там сънищата не вървят. Като влезеш в другия свят, и там някоя мечка или някои разбойници ще те гонят.

Един наш приятел беше ходил в онзи свят и разправя една своя опитност. Отива там и го хващат няколко души стражари. Затварят го, осъждат го на смърт, съдията седи там. Приятелят пита: „Кажете ми какво престъпление съм направил, че ме осъждате“. Съдията му казва: „За тази бяла книга“ – и му показват бялата книга. За една бяла книга го осъждат – и като го осъждат на смърт, заравят го. Той се чуди – като се събужда, изпотил се е вече. Добре, че се събудил, така е избягал от онзи свят – не са могли да изпълнят присъдата. Ако беше седял по-дълго време, непременно нямаше да може да се върне; и пита: „Какво значи това?“. То значи, че могат да те осъдят за една бяла книга. Аз не му казах подробно, но съдията му е казал: „На тебе ти дадоха една бяла книга и ти не я опази чиста, затова те осъждаме на смърт. Дадохме ти една бяла книга и те пратихме на Земята, за да я държиш чиста, а паднаха няколко петна върху книгата. Ти трябваше да я пазиш и затова те осъждаме на смърт“. Някой може да пита: „Толкова ли са жестоки те?“. Въпросът не е за жестокостта.

Какво означава жестокостта? Ако един стар човек носи торбата си с хляб и я хванат и му вземат хляба, жестоки ли са тези гладни хора? Не, на него не му трябва хляб, той се е наял. Ти като се наядеш, онова, което останане, трябва да го дадеш; ако не го дадеш, другите имат право да го вземат. Вие всеки ден ходите и вземате от крушата това, което тя не позволява – това право ли е? Всеки ден вземате въздух и го изпуцате – право ли е това? Вие смятате, че имате право да дишате въздуха. Имате право да дишате въздуха, ако обичате Бога, иначе нямате право. Вие имате право да пиете вода, ако обичате Бога, иначе нямате право. Вие имате право много неща, ако обичате Бога, иначе се наказвате със смъртно наказание.

Следователно всеки човек, който прави нещо без любов, за тази постъпка, за бялата книга, на общо основание от невидимия свят го осъждат на смъртно наказание. Сега този приятел не знае името на съдията, който го е осъдил, не знае имената на стражарите и ако рече да заведе дело, че неправедно са постъпили спрямо него, ще питат: „Кой беше съдията, кои бяха стражарите?“. Той не ги знае, следователно делото му пропада, а пък щом пропада делото, то е фиктивно. Аз го питам: „Ти искаш ли да заведеш дело, втори път искаш ли да минеш през това?“. Той казва: „Не, втори път не искам. Аз научих, че е страшно нещо човек да умира“.

Човек трябва да си изправи погрешките. В земния живот всичко седи в разширението на зрението. Ти можеш да влезеш в един свят с по-високи трептения. Вземеш основния тон от 16 трептения в секундата, да кажем, че оттам започваш. Вземаш *до, ре, ми, фа, сол, ла, си* – трептенията се увеличават. По-високите трептения спадат вече към по-високите светове.

Първата октава, в която обикновено сегашните хора пеят, отговаря на физическия свят; втората октава пак започва от *до* – тя отговаря на духовния свят. Третата, още по-горна октава, е Божествената. Колко от вас можете да пеете в третата октава? Някои едва вземате

една и половина октава, някои – две октави. Има някои певици, които влизат в Божествения свят с няколко тона; в Божествения свят, но всъщност това е едва предисловието на Божествения свят с неговите високи трептения. Вижте до коя октава можете да пеете. Можете ли да минете от първата октава във втората и третата? В цигулката се започва от сол. „Мъчно човек може да достигне по-горе от две октави.“ Мъчно може да достигне онзи, който не се е трудил, но онзи, който се е трудил, може да достигне, защото целият свят, това е една възможност за всинца ви.

Като отидете в другия свят, ще се пробуди едно друго съзнание във вас. Там трябва да учите: дето и да бъдете, все трябва да учите и да служувате. Ако мислите, че в другия свят ще почивате, не – почивката зависи от съвсем други съображения. На Земята ние не страдаме затова, че много работим, но защото трудът ни не е оценен; ние страдаме от живота на безлюбието. Като слуга ще работиш 10 часа – и като се върнеш, ще ти кажат, че това не е хубаво, онова не е хубаво. Не се върши така работа с любов. Вземете работата на един съвременен учител в прогимназията или гимназията. Мислите ли, че работата му е много завидна. Много еднообразна е работата му – преподава в три-четири класа по български език. Събрали са се 200–300 тетрадки с еднообразни упражнения – той седне да провери какво е писал ученикът. Ще поправи ь, после запетаите и прочие, ще поправи една тетрадка, 2, 10, 20 – ще му се надуе главата и ще се подпише с червено мастило. И като върне тетрадките, всички ще плюят отгоре му и ще кажат: „Нищо не разбира учителят“.

Поне българският език да е установен, но не е установен езикът ни, понеже и българите не са установени. Германците не са установени в звука *p*, не могат да го произнасят; англичаните пък, като не са се научили да го произнасят, едва го изговарят. Но този звук какво значение има? Звукът *p*, ако не знаеш как да го употребяваш, огрубява човека. *P* значи да държиш ръката си свита,

то тази ръка ще изгуби своята пластичност. Факирите в Индия и някои други правят много работи, понеже са изгубили значението на живота. Някой 20–30 години ще седи и ще си държи ръката свита; а пък има религиозни хора в Индия, които ще отидат в свещените места и ще почнат от мястото на тръгването да лягат на земята, след това ще направят няколко крачки и пак ще легнат – и така ще ходят, докато отидат на святото място. Вие правили ли сте таква пътешествие? Или пък у православните ще направят 500 поклона. Правили ли сте 500 поклона? Доста хубава гимнастика е това. Ще коленичиш, ще наведеш главата си чак до земята и ще се изправиш, после пак ще клекнеш, пак ще се изправиш и т.н. Веднъж-два пъти е приятно, но 500 пъти?

Тук, в България, мисля, че в Сливен, има една жена от религиозните, която искала да покаже пред църквата, че дълго време може да се моли. Владиката няколко пъти пращал хора да ѝ кажат да прави това въкъщи, да не безпокои хората в църквата. Един ден владиката отишъл сам да ѝ го каже. Тя рекла: „Дядо владика, и за тебе има място“. На нея ѝ е приятно, но на владиката не му е приятно. Ние не сме свободни. Иска човекът да направи 500 поклона – да ги направи.

Имаме тук една сестра, която си вдига ръцете нагоре. Какво ли не са ѝ правили на нея? Някой казва: „Учителю, компрометира ни. Хората какво ще мислят“. Отговарям: знаете ли какво мислят хората? Те много хубаво мислят, казват: „Те са събрани тук. Имат двама капелмайстори – млад и стар“. Питат: „Виждали ли сте стария капелмайстор? Без него събранието не върви“. Аз говоря без име сега – не се отнася само за една сестра: тук сутрин на гимнастиката не правим ли същото – има ли някой от вас, който да не си вдига ръката?

Та казвам: нещата трябва да бъдат направени навреме. Всяко нещо, което не е направено навреме, среща едно противоречие. Да кажем, че ти изкажеш една дума и тази дума няма кой да я възприеме. Тази енергия не се е използвала. Човек всякога е отговорен за нещата, които е направил.

Христос дава един пример. Имало трима души. На единия господарят дал пет таланта¹⁴, на другия – два, а на третия – един. Последният заробил таланта си и господарят му го осъдил, като се върнал, понеже не е работил. Онзи, който взел единия талант, имал лоша мисъл, казал си: „Я се върне господарят, я не“; и за да се оправдае, рекъл му: „Зная, че ти си много възискателен: вземаш, дето не си сял, и искаш там, дето не си дал“. Тогава господарят го попитал: „Щом знаеш, че съм такъв, защо не даде таланта на някой banker, та ти като не искаш да работиш, парите сами по себе си да растат?“. Аз казвам това за тези хора, които мислят, че нямат никакви дарби. Не само мързеливият има един талант: опасността е там, че можеш да имаш големи богатства, може да си даровит, но ако не учиш, нищо няма да постигнеш. Ти мислиш, че не си даровит, но ако работиш, много може да постигнеш.

Вие вярвате, че сте млади. Като се погледнете в огледалото, то ви е заблудило. Най-първо огледалото показва, че си млад; но после, след години, това огледало показва, че си остарял. Но ако отидете в театъра и играете някоя роля, младия може да го направят като стар дядо с мустаци. Аз съм виждал някоя жена да играе ролята на дядо в театъра, пък на мъжа обръснат брадата и става жена. Вие сте в театъра – това са външни заблуждения.

Човек остарява всякога, когато изгуби подтика на Любовта. Щом изгубиш подтика на Любовта, старостта идва и ти не намираш смисъл да се движиш. Старият счита, че животът, който е живял на младини, не е бил умен, и мисли, че като остарява, все ще живее по-добре и по-добре, но той не е доволен от живота на миналото. А какъв е животът на стария? Старият живот е разумен живот. Един пеец като почне да пее, когато изпее песента без никаква погрешка, това е старият живот. Една песен, изпята добре, стара ли е? Песен, изпята добре, е млада песен; а пък песен, изпята не както трябва, е стара песен. Като живееш както трябва, това е млада

песен; животът, от който си доволен, е млад живот; живот от който не си доволен, е стар живот. Съгласен съм с това.

За да не остареееш, ще се учиш да пееш. Понятието *стар* може да се вземе в два смисъла – положителен и отрицателен. Когато казах, че старият живот е разумният живот, разбирам думата *стар* в положителен смисъл; а след това разгледах думата *стар* в отрицателен смисъл. Вие казвате: „Песента е за младите“. А пък за старите какво е? Леността. Тези понятия може да се дължат на далечното минало.

Сега вие ще ме запитате: „Какво се разбира под думата *роденият* в прочетената глава?“. Това, което се ражда по плът, е плътско, а пък роеното от Духа дух е. Това раждане, за което говори Христос, не е раждането на Земята – раждането на Земята е една обвивка, една външна дреха на онова, духовното раждане. В духовното раждане има Любов, непреривна Любов. Щом ти се родиш духовно, няма да имаш тези несгоди в духовния свят. Ако се родиш в духовния свят, ще се движиш в него навсякъде, ще бъдеш свободен. Ако се родиш физически, ще бъдеш ограничен. Един българин и в България да живее, и целия свят да обиколи, той е ограничен от земните условия. Колцина от вас сте ходили до Месечината, до планетите, до Слънцето; кои от вас сте ходили до груги някои звездни системи? Това са възможности за бъдещето – всяка една звезда е една възможност за твоя ум. Ти по физически начин до Слънцето не можеш да отидеш – ще изгориш там. Съвременните астрономи казват, че във външната атмосфера на Слънцето има 6 хиляди градуса. Ти 100 градуса не можеш да издържиш, а при 10 хиляди градуса нищо няма да остане от тялото ти. Невъзможно е по този начин да отидем до Слънцето, но човек със своя ум може да отиде там.

Та казвам: до Слънцето не можем да отидем без Любов – Любовта е пропускът. Ти никога не можеш да отидеш във Вселената без Любов. Понеже Бог е Любов, то щом Го обичаш, пътят ти е отворен да отидеш

навсякъде; щом не Го обичаш, пътят ти навсякъде е затворен. Помнете това: щом обичаш Бога, всичко можеш да постигнеш, но не изведнъж – няма нужда изведнъж да постигнеш нещата.

Някои от вас пеете. Пеенето аз го препоръчвам, понеже е един трансформатор, за да се сменят състоянията на човека. Музиката е една възможност за подобрене на човешките състояния. Човек, който иска да се подмлади, трябва да знае, че без музика не може да направи това. Всяка работа, която се захваща без музика, без хармония, не може да успее; и мисъл, чувство и постъпка, в които няма музика, не могат да успеят. Няма успех в тях, защото мярка е музиката: тя се нарича хармония и с нея всичко можеш да постигнеш. Аз говоря за онова, което Бог е установил – музиката е нещо Божествено. Светът е създаден по законите на музиката и всички ние се учим да мислим, да чувстваме и да постъпваме добре – това е вътрешна хармония. Опитвали ли сте, когато един ваш приятел, когото обичате, ви е обидил, да трансформирате това свое състояние? Вие си представяте много неща, а обидата може да е много малка.

Аз един ден питам една сестра: „Знаете ли коя е най-малката погрешка в света, отдето започват всичките нещастия на хората?“. Аз ще ви кажа на вас, понеже минавате за ученици. Това, което ще ви кажа, няма да го разправяте на никого, но аз съм уверен, че ще го чуя пак. Решил съм да го кажа – ще ви кажа сега най-малката погрешка. Тя е едно младо момиче на 15–16 години, ученичка в гимназията. Учи по математика, но си има симпатия – вие знаете какво нещо е симпатия. Тя е сложила книгата, пише там – решава доста трудна задача. Нейната симпатия влиза, но тя не иска да покаже, че го е видяла, ала го усеща. Ученичката пише там и докато пише, поглежда настрана, но се преструва, че не го е видяла – поглежда настрана, без да си движи главата. Той седи и си мисли: „Какво съществуване е тя, колко се е вгълбила в разсъжденията?“, а тя никак не мисли тогава за математиката. Това аз наричам най-малката погрешка. След като тя

седци половин час, го поглежда и казва: „Ха!“, като че не го е видяла дотогава. И ще му каже: „Седнете тук! Аз имам една задача, какво мислите вие?“ – и ще го сложи на работа. Тя първо показва, че не го вижда, че е заета с работа, а после, като го погледне, се преструва, че за пръв път го вижда. Това е най-малката погрешка.

Не е лошо това, то е една сцена, но казвам: една такава погрешка след години може да произведе много лоши последствия. Онзи свят малките погрешки не ги търпи. Например ако един астроном в своите измервания е направил една малка погрешка, например в някой ъгъл е сбъркал с една десета от милиметъра, то тази погрешка в пространството ще се увеличи, понеже ъгълът прави там голяма амплитуда. В началото погрешката почти не се вижда, но в края се образува доста голяма грешка. Една малка погрешка произвежда много лоши последствия. Някой не те е погледнал добре или е казал дума по твоя адрес. Например казал е за някого: „Той не е много от учените“, или: „Еди-кой си не знае добре да говори“, или: „В него няма стил, той не знае да пише както трябва, не знае да слага както трябва запетаите, двоеточието, точката“ и прочие. Онзи, за чийто адрес са казани тези думи, като го срещне, се чувства спрямо него неразположен, но той не го е чул, а друг някой му го е казал.

Дръжте едно правило: може някой да ти каже, че еди-кой си много добре говори за тебе, но той нищо да не е говорил. Или дойде някой и може да ти каже: „Всички вестници много добре пишат за тебе“; или пък: „Всички вестници много зле пишат за тебе“, а пък всъщност те нищо не са писали. Ти се самоизмамваш – кажи: „Аз нямам нужда вестниците да пишат нито добро, нито зло за мене“. Ако искаш да не се самоизмамваш, не възприемай тези техни думи, понеже после ще научиш, че никой не е писал добре, и ще ти стане мъчно. Пък ако ти кажат, че вестниците са писали лошо за тебе, и после ако научиш, че не са писали, ще се зарадваш. Но двете величини се самоунищожават: пет си спечелил и пет си похарчил – никаква печалба нямаш.

Та щом ме похвали някой, казвам: аз съм първият, който се хвали. Като искам да живея, аз с това се хваля: никой вестник не може да пише по-добре или по-лошо от това, което аз съм написал. Например някой казва: „Аз съм неспособен човек“. Това не е право, ще кажеш: „Не, способен съм, но съм мързелив. Способен съм, но не се занимавам“. Някои се смеят, че едн-кой си много се е молил. Че какво лошо има, като се моли? Човек като се моли, учи един език. Ето, има стари сестри, които учат френски, в първи и втори курс има: по един час седят, учат, пишат, изучават произношението. Че ти като се молиш, учиш небесния език – какво лошо има в това? Че ти ако се молиш и не си научил езика, тогава как си се молил? Ако 10 години учиш френски език и поне *бонжур* не можеш да кажеш, тогава какво си научил? За онзи, който е дошъл на Земята, всичко в света е една задача, която той трябва да реши. Тази задача ти или някой друг, който и да е, трябва да я решиш.

Тези хора на бойното поле сега какво разрешават? Разрешават един труден въпрос. Онзи, който никога не е мислил за самопожертване, разрешава въпроса за самопожертването, за това, кой иска да умре? Казват: „Невъзможно е да се пожертваш“, но този човек на бойното поле може да го удари граната. Какво ще разреши, ако го удари гранатата? Като го удари гранатата, той ще разбере, че не е живял добре – тя го удря, понеже не е живял добре; ако е живял добре, тя не може да го удари. Ако някой път стана такъв, че с микроскоп не могат да ме видят, как ще ме ударят с граната? Гранатата удря само големите работи, а малките никой не може да ги удари. Някой казва: „Не ми трябва смирение“. Ако си смирен, никоя граната, никоя картечница не може да те удари, нищо не може да те намери; а пък ако не си смирен, каквото не мислиш, ще ти дойде до главата.

Причината за падането на хората спада към умствения свят – това е човешката гордост. Гордостта е следното: някои да помислят, че много са постигнали, че могат без Бога, че имат права; те са помислили за себе си това,

което не са. Ангелите, които паднаха, се бяха помислили за това, което не са; а пък хората се мислеха за това, което искаха да бъдат. Хората съгрешиха в това, което искаха да бъдат; изкушението дойде от думите, които им се казаха: „Ако ядеш от този плод, ще станеш като Бога“. Първият човек искаше да стане като Бога и като каже нещо, всичко да стане. И кой от вас няма това желание? Някой седи и казва: „Много съм нещастен“. Питам го защо, а той казва: „Хората си имат много слуги, а пък аз нямам – трябва сам да си служавам“.

Най-първо трябва да се освободите от мисълта, че други трябва да ви служат: вие сами трябва да се научите да си служувате. И като се научите да служувате на другите, тогава ще станете професори и ще имате при себе си ученици – да ги учите как да служат. Нали отварят курс по шивачество: младите шивачки стават слугини на главната шивачка. Тя ще им даде ризи, гащи, рокли да шият пощо-защо – и малко им плащат. А пък на някои освен че не им плащат, но и те трябва да плащат на учителката за онова, което ги учи. Ние, съвременните хора, живеем в един превзет свят, искаме да имаме високо положение, някой иска да стане директор, друг – проповедник. Хубаво нещо е, отлично нещо е това. Един евангелски проповедник, като бил ученик в България, става и казва веднъж: „Неизчерпаема книга е Библията! Има да се говори во веки веков върху нея“. Много нещо има да се говори върху Библията, но като излезе той от училището, като проповядва 10–15 години, изчерпва се. Проповядва веднъж за спасението, за любовта, за истината, за мъдростта – после ще каже, че вече не знае какво да говори, и почне да повтаря пак същото. Това е като един човек, който знае на френски само три думи и постоянно ги повтаря.

Любовта е една велика наука, един свят на красота е това. Като влезеш в него, безброй са цветята и формите, с които Любовта се изразява. Като влезеш в този свят и като намериш едно цвете, за него можеш да говориш колкото искаш. Присъствали ли сте при някой

професор, когато сте изучавали анатомия? Цял час говори професорът за една кост: какви отлични работи може да говори за нея, ще каже какви нерви и мускули минават край нея. Човешкият организъм е много интересен. Вие не сте изучавали вашите крака: колко връзки имат те, какви мускули, как са свързани костите, как могат тези кости да се движат. Вие ни най-малко не сте изучавали краката си, за да видите колко разумно са направени благодарение на висшите разумни същества и на тяхната предвидливост. Този крак може да вземе разни положения. Или не сте проучвали своята шия. В нея има една кост, върху която може да се движи вратът. Ти си движиш врата, но защо и как го движиш, не знаеш. Онези, които са те изпратили на Земята, всичко са предвидили, предвидили са какви движения ще правиш. Ако ние изучаваме външните погрешки на хората, няма да знаем онова, което сме ние.

Много ученици в училището се спъват. Седне ученикът да учи, но си казва: „Онзи учител ми каза, че от мене нищо няма да стане, неспособен съм“. На това няма да вярваш, ще кажеш на учителя си: „Много съм невежа сега, но с труд и постоянство мисля да уча. Аз, неспособният, след време ще стана способен“. Защото способността на човека зависи от любовта му. Учителят те опитва и ти казва: „Много си неспособен“, но ти сложи запетая и кажи: „Не, способен съм!“. Той те изпитва, той е враг на запетаята. Ще кажеш: „Господине, не съм“ – и ще туриш запетаята. Някой е изтрил запетаята, но ти ще я сложиш.

Та онези, които са влезли в света, са изтрили много запетаи. Ако изучавате еврейския език, там няма никакви запетаи и точки и запетаи; този език върви без точки и запетаи. И после, там няма гласни букви, а са все съгласни – гласните се подразбират, а пък се пишат само съгласните. Доста труден е този език. У нас всякога се пишат гласните и съгласните – по-хубаво се говори така.

Та казвам: сегашните противоречия, които усещате в живота, показват, че вие сте дошли до едно по-ви-

соко развитие. Има някои трудни задачи, които трябва да разрешите. Дали аз трябва да обичам един човек, или не, това е една задача за мене. Да обичам някого, това подразбира да мога да употребявам по-голяма част от Божията Любов за другите. Ако кажа, че аз го обичам, то след време той ще ми разправя, че не го обичам. И много естествено е това. Да допуснем, че в едно шише има един литър вода. Ти си това шише с водата – ти обичаш. Но шишето се изпразни и онзи казва: „Едно време ти ме обичаше“. Едно време те обичах, понеже имаше вода в шишето. Не че не те обичам, но никой не е дошъл да налее вода в шишето. Как ще обичаш другите хора, когато Бог не е в тебе? Това е невъзможно! И когато Бог ни напусне, след това ние мислим как сме били толкова глупави, че сме обичали... Един дядо казва: „Аз се чудя как я обичах, сега виждам каква е станала тя. Едно време беше мила, а пък сега гледа като някой неприятел и постоянно ми намира погрешки. Чудя се как съм я обикнал“. Попитах го: „Но ако тя се подмлади и стане по-красива, ще можеш ли да я обичаш?“ „Вярно ли е това?“ „Вярно е.“ „Можеш ли да я подмладиш?“. Казах му: „Дядо, опасявам се, че ако сега я подмладя, тя ще те остави, няма да иска да те гледа“. Той каза: „Нека да седи тогава такава“.

Аз вземам всичките тези неща в тяхната чистота, виждам причините. В старата баба е станала една промяна, която тя не знае как се е случила. Тази промяна е станала, когато тя е спала – всичко става в съня. Ще ви дам едно правило: като си лягаш, ще си кажеш така: „Няма да остаряваш!“ – и тогава ще отидеш да спиш. Защото ако не кажеш така, то като заспиш, тогава остаряваш – в спането остарява човек. И като се събудиш, пак ще си кажеш: „Няма да остаряваш!“. Седнеш да ядеш, ще речеш: „Няма да остаряваш!“; станеш от яденето, пак ще речеш: „Няма да остарявам!“. Легнеш да спиш, ще кажеш: „Няма да остарявам!“. Ако не кажеш така, ще остарееш. Писанието казва: „Които чакат Господа, тяхната сила ще се обнови“. Ще чакаш Божията Любов да

се прояви в тебе. На тялото си ще речеш: „Няма да остаряваш!“; като се събудиш – пак: „Няма да остарявам!“ – и в това, което казваш, трябва да вярваш. Ако не е това подмладяване, кое може да даде смисъл в живота? Вие имате един тънък конец – той може да се скъса, слаб е. Но ако сложите втори конец, трети, четвърти, сто, 200, 300 конци и прочие, ще стане як.

Бог сега ти е дал един щастлив живот. Но казваш: „Остарях малко“ – извадил си един конец. Утре казваш: „Остарях“ – още един конец изваждаш, и т.н. Като остане един конец, той лесно се скъсва – и като се скъса, заминаваш за другия свят. Не късай конците, които Бог ти е дал! На старост, като влезеш в другия свят, там ще бъдеш млад. Старият ще влезе в другия свят със своите убеждения, че е стар, че е живял 80 години. Но дойде един там, че го подхвърли, друг го подхвърли – и той счита най-първо, че това е голямо безобразие, докато го убедят, че не е стар. Той мисли, че има брада, но като се подмлади, дойде на ума на стария да се погледне в огледалото – и вижда, че няма нито брада, нито мустаци и че е млад. Та като влезете в онзи свят, след като умрете, най-първо ще трябва да ви разхипнотизират от мисълта, че сте стар, че имате големи страдания. А пък всичко, което сте преминали тук, то е било едно благо за вас.

И на вас казвам: ще видите, че в образа на един ваш неприятел е скрит ваш приятел – гали ще го познаете. Само така се разбират гумите, че Бог ще примири всички. Като разберем закона на Любовта, ще видим, че във всички неща, които са станали, е скрит Бог и Той работи. Нещата са били лоши, за да ви опита Бог дали любовта ви е користна, или безкористна – не че не е реална. Например някой ти взема богатството, но Бог те опитва, за да види какво ще помислиш. Ако си доволен при богатството, а си недоволен, когато ти се вземе, ти не си разбрал Любовта. Бъди доволен и в двата случая и благодари. Богатството и званието могат да ти се дадат и могат да ти се отнемат, но вярвай в Любовта, която носи със себе си всички блага. Тези блага ще се

гадат точно навреме, когато си готов: ще дойде един ден, когато Любовта ще те направи отличен, гениален певец, ще ти даде ангелски глас – и като дойдеш, всички хора ще те посрещнат. Но може Любовта да ти вземе това благо. Знаете ли защо? Тя като види, че ще направиш една малка погрешка, ти взема благо, за да не те сповети голямото зло. Питам: на една млада мома, която е красива, може ли да ѝ се случи едно нещастие? Може да дойде някой и да ѝ нацапа лицето с катран, че да не могат да я познаят. Но нацапването е за предпочитане пред онзи позор, който тя може да понесе като красивица. Всички изпити, които ви се случват съзнателно, са едно благо. Това не го налагайте на другите, то е една вътрешна опитност. Много мъчно е да се разбере това.

Някой път казваш, че човек трябва да прощава, но знаете ли колко мъчно е човек да прощава? Най-мъчната работа е да простиш. Аз съм забелязал, че като счупиш стомната на някого и му купиш нова, много по-хубава, онзи помни това и казва: „Преди години той ми счупи стомната. Върна я, но ми счупи стомната“. Защо да каже така: „Счупи ми стомната“ и защо да не каже: „Той ми донесе една много хубава стомна“ – защо не държи това в ума си?

У вас някой път стане една погрешка и не знаете кой я е направил. Че ако нямаше погрешки, какво щяха да поправят учителите? Ако нямаше гладни хора, какво щяха да правят хлебарите; ако нямаше болни хора, какво щяха да правят лекарите; и ако нямаше нужда хората да се усъвършенстват, какво щяха да правят майките и бащите? Благодарете за всичко – по-добър живот от онзи, който сега имаме, не може да има. Вие някой път искате един живот, който не съществува. Някой казва: „Аз не искам да боледувам“. Ти се радвай, че болестта съществува в света, радвай ѝ се, запознай се с нея. Не оставяй болестта да се качи на гърба ти: като се качи на гърба ти, тя е доста тежка – толкова е тежка, че като се качи на гърба ти, ще клекнеш. По какво се отличава светията? Той носи болестта и си играе с нея,

както една майка с детето си, прегръща я. И тогава той се сприятелява с болестта. Че в какво седят болестите? Те са малки живи същества, които са влезли в организма, понеже не знаят да живеят един чист живот, оставят своите извержения – и ти като не знаеш как да чистиш тези извержения, те те отравят. Лекарите угват да премахнат тези отрови.

Не се поддавайте на духовните бацили. Всеки един лош образ е бацил, всяко съмнение е бацил; всяко неразположение или недоволство е един бацил – всички онези лоши разбирания, които може да имате, са бацили. Като дойде такъв бацил, трябва да има едно такова шишенце: отвори го, тури вътре бацила и го запуши. Бацила на недоволството тури вътре в шишето, бацила на безлюбието и на омразата – също. Като ги наредиш в шишето вътре, ще ги разглеждаш; и като дойде някой, който не вярва, сложи му една спринцовка. На наши приятели, които са отишли войници, са им слагали спринцовки, и от инжекцията известно време са боледували. Дойде една сестра и казва за един наш приятел: „Много е пожълтял той, припадна – от спринцовката е“. Тези малки същества, като влязат вътре, причиняват болезнени процеси.

Същественото е това – Любовта е един велик закон, с който трябва да знаете как да постъпвате, да знаете как да я употребявате. Тя не е само едно разположение: Любовта носи топлина, светлина, успех във всички работи. Но това е извън нея, това са нейни качества – тя е нещо, което не може да се определи. Щом Любовта се приближава до тебе, животът ти се осмисля, става красив; и яденето ти е ядене – става ти сладко; и учението ти е приятно – мед ти пада на сърцето. Щом дойде Любовта, говориш добре; щом си замине тя, ти говориш, но в говоренето ти няма смисъл, в яденето няма смисъл; правиш добро, но и в това няма смисъл. Вложете тази идея в себе си: мислете за Онзи, Който е създал света и Който ни обича. Има за какво да мислите.

Някой път разгледайте устата си и си кажете: „Колко хиляди години Господ е мислил, докато измисли моята

уста и моите очи, докато ми сложи такива очи, каквито трябва“. Като си погледнеш ушите, кажи: „Колко хиляди години Господ е мислил, за да ми даде тези уши, за да възприемам знания от целия външен свят“. И като погледнеш косата си, кажи: „Бяла или черна, благодаря за всеки косъм“, защото всеки от тях е една антена, която може да е свързана с някоя звезда или с някоя планета. Има антени на главата, свързани с висши същества – с ангелите, с херувимите, със серафимите, с боговете; има антени, свързани с корените долу. Вие разбирате що е антена: чрез нея се възприемат вълните и се пренасят навънка.

Някой път усещаме някое приятно чувство, то иде отнякъде. Щом възприемеш влиянието на Юпитер, веднага чувстваш достойнство, усещаш, че си повдигнат, че си благороден; щом възприемеш влиянието на Венера, чувстваш нещо под лъжичката, очите почват да премигват – и стиснеш устата си. Щом дойде Венера, обувките стават изчистени, връзките са намясто, шапката е намясто, хубаво изчистена – всичко е поставено много добре. Щом дойде влиянието на Марс, идват пушка, мотика, брадва и прочие, хората са готови за война. Войната, това е една работа в света; например едно дърво да се отреже оттука, да се махне, че да се отвори път. Дойде влиянието на Сатурн – ти веднага седнеш и почнеш да преглеждаш старите тефтери: кои са подбудителните причини за това или онова – и разсъждаваш, и си недоволен.

Та казвам: вие сте дошли сега до една мъртва точка. Сегашният свят се намира в една мъртва точка: всички очакват един подтик, очакват да дойде Божията Любов; окултистите чакат да се намери изгубената дума. Хората са лишени от подтик, а без него човек няма как да действа. Някой път съм гледал – при някоя локва има 200–300 жаби – като се приближа, те се скрият вътре. Те мислят, че са в голям свят, а пък са в малка локва, и като дойде лятото, тази локва ще изсъхне. Жабите питат: „Отде знаеш?“. Казвам им: „Като дойде юли, ще видите“. И като дойде юли, те наистина остават на сухо и се чудят как е дошъл този живот.

Не оставайте да живеете в един свят, който няма смисъл, не трябва да се връщаме към старото. Всички трябва да се заемете да учите, не правете като младата мома. Това е най-малката погрешка на всички ви, но ти се освободи от нея. И гледам тук, по време на беседата – аз говоря нещо, но вие все ще погледнете настрана. Когато човек учи, целият свят трябва да е затворен за него. Оставете външния свят, всички погрешки на хората нека да не ви интересуват – когато свършиш задачата си, тогава ги виж. Щом завърши своето упражнение, ще намеря един свой приятел и ще му кажа: „Тази задача така се решава“. Да видиш погрешката на някой човек не е лошо, да му кажеш за тази погрешка също не е лошо, но тя трябва да се поправи. Но казваш сега, че си направил погрешка – изправи я. „Че как ще я поправя? Счупена е стомната.“ Поправи стомната. „Как ще я поправя?“

Сега има един начин за изправяне в духовния свят. Аз взема стомната, сложа я в тази реторта, тя се стопи в нея и излезе нова стомна. Не сте ли усещали това в живота? Някой път всичко се обезсмисля. Аз ще ви приведа един пример. Срецам една 85-годишна баба; тя сега и ми казва: „Обезсмислен е животът ми, нищо не ме интересува. Младото поколение сега е друго, а ние едно време бяхме други. И в онзи свят не ме приемат, готегна ми да седя тук“. Рекох: „Знаеш ли да четеш?“ „Не зная, спяна съм.“ „Ти можеш да се подмладиш.“ „Ха, ще се подмладя!“ „Аз мога да те подмладя и да те направя 19-годишна“. Изведнъж старата баба се изненадва. „На 19-годишна мога да те направя. Ти имаш един възлюбен – и него мога да го доведа.“ „Че как става това? Ти си много интересен, не може да бъде!“. Казах: „Вярно е“. Аз като си отивах, тя крече: „Ти пак ела да ми говориш за това нещо, толкова ме заинтересува!“ Аз виждам в погледа ѝ, че е млада, а тя се вижда, че е остаряла. Онази потенциална енергия се събужда в душата, а тя не остарява, казва: „Да има хора да ми разказват тези работи, но не ми разказват. Аз досега мислех, че човек като остарее, не се подмладява“. Рекох ѝ: „Подмладява се и по-красив става“.

Има закон, в който е казано: от слава към слава, от сила към сила, от съвършенство към съвършенство. Съвършенството, това е вечният Божествен свят. Да бъдем съвършени – това значи да имаме здравето на един Божествен живот. След като живеем хиляди години, ние ще дойдем до положението да имаме здравето на Божественния свят, да почнем добре и да свършим добре. И сега, като ученици, всякога трябва да възприемаме благомото на Божествената Любов и да я прилагаме във всички области на нашия живот.

Погрешките ще се изправят, не се спирайте на тях; не се спирайте върху калта на вашите обувки. Не се спирайте върху калта на вашето лице, не се спирайте върху гурелите на вашите очи. Не се спирайте върху някоя нечистотия на вашите вежди или на носа си; не се спирайте върху петната, които са се образували върху вашите грехи – с една вода изчистете всичко.

Онзи, който носи Любовта в душата си, той ще се подмлади – и животът ще се осмисли. Това е бъдещето. Казано е: „Ако се не родите от вода и дух“. Това е вечното, ново раждане. Значи ако Любовта не дойде във вас чрез Духа и не мине през водата, не можете да влезете в Царството Божие. Ако Любовта дойде от Духа и мине през водата, тогава ще влезете в Царството Божие и ще имате всички постижения. Това са постиженията, които Бог е създал за човешката душа, която сега е на Земята.

Отче наш

12 ноември 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ПРИ БОГА, АНГЕЛИТЕ И ДОБРИТЕ ХОРА

Добрата молитва Духът Божий

Ще прочета 6. глава от Исая, една книга от Стария Завет. В гумата *Исайя* са важни две букви: *и* и *а*, а пък другите съгласни букви са само бентове; от *и* и *а* е станало *я*. Някой от вас, който се интересува, може да намери как е на еврейски гумата *Исайя*. Турците казват: „Иса пергамбре“ (Исайя пророкът). Езикът в Стария Завет е много пряк. Тази глава започва с думите: „Така говори Господ“. Тук се говори, че е дошло време за спасение – сега не е време за посяване. Някои искат да им се говори за спасение, а пък сегашната епоха не е епоха на спасение. В 8. стих се казва: „Така говори Господ Иехова, който събира разточените израелеви“. Ако ударението в гумата *разточени* се премести от втората сричка на третата, изменя се смисълът на гумата.

Венир Бенир

Да разправя човек за стари работи е трудно нещо, понеже те са празни приказки. Да продаваш сухи гърва лятно време и да правиш тогава въглища няма нужда, защото е топло, а пък ако ги продаваш зимно време, ръцете на хората изстиват, докато ги занесат. Някой път се продават известни работи от Стария Завет, които са неприложими. От памтивека се е говорило, че Господ ще дойде на Земята. Когато хората очакват, че Господ ще дойде на Земята, какви са техните разбирания? Това са много детински разбирания. Очакват Го да дойде като човек, като цар със Своя свита; и после, след като някой е проповядвал, му казват: „Нали каза, че ще дойде, и не дойде“. Тогава другият, който е проповядвал, отговаря:

„Не му е дошло още времето“. Ако човек запали една свещ и мисли, че ще освети цялата Земя, той може да вярва и всички може да вярват. Той може да накара хората да повярват, но никога няма да накара свещта да огрее цялата Земя.

Някой път вие се чудите в себе си защо известни работи не стават, и казвате: „Вярваме“. Че как ще станат – една свещ не може да даде на човека живот. Тя може да му запали плевнята, хамбара, да му изгори сламата, може да му направи една услуга – да четете една книга на нея, но повече тая свещ не може да направи. Ти имаш едно верую, което прилича на една малка свещ; казваш: „Вярвам в Бога, а пък не успявам“. Че как ще успееш – с такава вяра не може да се успее. Като вярваме в Бога, какви са идеите ни сега? Цитират, че без вяра не може да се угоди на Бога. В този смисъл в какво седи вярата, в какво именно трябва да угодим на Бога? Един ученик как ще угоди на учителя си? Трябва да учи много хубаво, да научи това, каквото учителя е предал. Едно дете, за да угоди на баща си и майка си, трябва да бъде крайно послушно – и каквото му кажат, да го направи, а не да има някакви философи, че знае много. Ни най-малко не се иска детето да знае повече от баща си и от майка си.

Всички, които ме слушате, ви уподобявам на хора, които се наплашени, и като ви говорят, не знаете какво ще излезе. Знаете ли какво значи наплашен човек? Например бил си богат и си давал пари на доверие. На този даваш на доверие, на онзи даваш на доверие – и не връщат парите. Нямаш документи – как ще ги съдиш? Не можеш да ги осъдиш. Всички богати хора са наплашени от сиромасите, понеже не връщат. Пратил един чорбаджия слугата си да отнесе пет риби на един свещеник. Слугата вървял до едно място, пък седнал, опекал ги и казал: „Докато ги занеса, може да се развалят. Я да ги опека – тогава по-лесно се носят“. После си казал: „Защо му са на свещеника пет риби? Хайде да изям една за здравето на попа“; но после си рекъл: „Но той не е вдовец, има си жена. Хайде да изям втората за здравето на жена му,

попадията“. После казал: „Той не е бездетен, а е свещеник и трябва да има дете, защото не може да бъде свещеник, ако няма деца. Хайде за здравето на неговите деца“. Така настанил трите риби. Мислил какво да прави с последните две и рекъл: „Понеже искам да освободя попа от отговорност, че иначе един ден, като отиде на онзи свят, ще го питат: „Защо опече рибите и ги изяде?“, ще изям и четвъртата риба“. И най-после казал: „Трябва да му върви в живота“ – и изял и последната риба за това.

Отишъл при свещеника и му рекъл: „Нося ти пет риби.“ „Къде са, синко?“ „Едната ти я пратих, като я изядох за твоето здраве; втората изпратих на попадията за нейно здраве; третата изпратих на гъщерите и синовете ти, те да бъдат здрави; а четвъртата я изпратих, за да не те съди Господ, когато умреш. А пък петата изядох, за да ти върви всичко в живота“. Свещеникът казал: „Много добре си направил, синко. Ти ставаш ли мой слуга?“. Слугата отговорил: „Ставам, стига все да ти пращат риби“. Този анекдот е измислен в гръцко време, за гръцки свещеник и за тогавашните времена, а пък донякъде има приложение и за сегашно време.

Едно време се е казвало, че трябва да се пази съботата – тогава съботата е израела важна роля. Ако си позволиш тогава в събота да направиш нещо, ще намериш ешафода: евреите с камъни убиваха онзи, който работи в събота.

Исайя казва в прочетената глава, че жертвите били благоприятни на Бога. Ако се вземе това буквално, според това учение трябва всеки да носи по едно агне, което да се заколи и с кръвта му да се наръси олтарът. Ако се вземе това буквално и за вас, то трябваше да имате 300 агнета, за всеки по едно. Зимно време те не са се родили още, откъде ще ги вземете? В тогавашните времена хората не ходеха често в църквата, а само по някой път, веднъж в годината – те идваха отдалече.

Мислите ли, че с храната, която вземаме, ние сме чисти? За да бъдем благоугодни на Бога, трябва да принесем жертвоприношение. Всяко ядене е такова жертво-

приношение и ако отиваш при Господа без него, не можеш да влезеш в храма – и ще изгубиш живота си. Каква важна роля играе при сегашните условия яденето, колко спорове стават заради него! У евреите този, който е бил сиромаш, е принасял в жертва гургулица, някой по-богат е принасял агне, а пък други са принасяли и по-големи животни. И като разгледаме сегашното време, ще благодарим, че оная епоха е свършила, но пак си има заместници. Днес имаме вегетарианство и месоядство. Ако ядеш ябълки, ще имаш един характер, а пък ако ядеш месо, ще имаш друг характер. Но и в месната храна има разлика: например ако ядеш свинско месо, ще имаш един характер; ако ядеш биволско месо, ще имаш друг характер; ако ядеш волско, овче, агнешко месо, ще се различава характерът ти. Правили са опити, че когато някой актьор иска да представи един драматичен сюжет, дълго време се е хранил с овче месо и това му е дало импулс хубаво да изнесе ролята, имал е вдъхновение. И даже художникът, ако вземе известна храна, ще нарисова по-хубаво една картина.

Това са теории сега. И поетът, ако се храни с овче месо, ще напише нещо по-хубаво, отколкото ако се храни със свинско. Сега вас да не ви смуцава това: аз започвам не със самия костюм, но с панделките му. Женският костюм има особени панделки отзад, отляво – червени и сини; някъде е сложен някой тръгълник. Има работи, които не са съществени. Същественото е в това, грехата да бъде добре скроена от горе до долу; и без панделки може. На две сестри аз дадох една нова мода, нова мода внесох в обществото. Едната сестра беше заболяла и не можеше да се повдигне, едва върви. Казах ѝ: „Ще вземеш един червен шал и ще го сложиш на врата си“. Това беше старата сестра, рекох ѝ: „Червен шал ще сложиш и ще ти тръгне напред“. На една слаба млада сестра казах: „И ти ще сложиш червен шал, копринен. Ще избереш хубав червен цвят, ярък“. Ти седиш, обезсърчил си се в живота; щом си се обезсърчил, сложи червеното знаме на врата си – този червен цвят ще те храни. Ако те е срам да го носиш на врата си, вкъщи го окачи – и като го по-

гледнеш, ще се настърчиш. Не вишнев цвят, но ален, цвят на живота.

На мнозина ви трябва червеният цвят. Какво ще бъде всички вас да ви видя с червени шалове – братя и сестри. Но на вас ви се вижда странно това. Че в дъгата първият цвят, основният цвят е червеният. Тогава през седмицата ще имаме седем шала. Сутринта в първата неделя на годината – червения цвят; на следващия ден – портокален; после зелен, жълт, ясносин, тъмносин, виолетов; и после пак ще ги повтаряме. Биха казали: „Тези хора са бамбашка“. Какво лошо има в това? Какво разнообразие ще има! Това, което се вижда смешно на физическото поле, в духовния свят е естествено. Духовният свят е свят на голямо разнообразие. Често, когато на Земята не спазваме голямо разнообразие, нас ни натискат мрачни мисли и чувства. Разнообразие трябва да има в чувствата. Сега често вие говорите за вярата, но не знаете кой цвят носи вярата. Често говорите за доброто, често говорите за любовта, но не знаете какъв цвят носи любовта. И Любовта си има цвят – и не само един цвят, но няколко. Говорите за Мъдростта, но знаете ли какъв цвят носи тя?

Цветът, това е външно проявление. Когато цветята цъфтят, тях ги обличат с най-хубавите краски. Някой път, като отидете на полето, в гората или в някоя градина, ще видите онова голямо разнообразие, което съществува у цветята. Или като изучавате пеперудите, ще видите в един малък мацаб много цветове. Някой път върху пеперудите има внесени четиридесет цвята в малък мацаб – това, каквото и цариците не носят. Ако видите райската птица, облечена със своята премяна, знаете ли кой се е занимавал, кой е онзи майстор, който ѝ е дал грехите? Всички тези перца се боядисват така, че и художникът не може да ги направи.

Сега хората, след като остаряят, се обличат с черния цвят, почерният се; децата ги обличат с белия цвят, майката облича детето в бяло. Тези два цвята са два полюса, две разбираня. Отвътре всички сме облечени с

бели ризи. Белият цвят е емблема на даването. Ако искаш да бъдеш щедър, ще даваш; а пък черният цвят казва: „Ако искаш да забогатееш, никакво даване, само вземане“. Отвътре даваме, отвън вземаме – и какво става тогава? Законът е прав, но ако ти не знаеш да направиш една обмяна между черния и белия цвят, ще се случи това, което засега се случва: ти вземаш, но дойде болестта – и нея вземеш. Какво ще правиш тогава? Ти поставяш закона: ще даваш! А пък онзи, черният цвят, казва: „Не, ще вземаш“.

Хубаво, но изведнъж ще ти пратят една болест и ще я вземеш. Болестта е едно богатство. Дойде ти едно голямо нещастие, но в тебе се зароди едно желание да бъдеш щедър, да гадеш – и ти искаш да гадеш болестта някъде. Но трябва да дойдат толкова лекари и да я убеждават, трябва да платиш на доктора, докато убеди болестта да си замине. Ще дойде лекар да я храни по особен начин – тя е толкова възискателна в яденето, че иска скъпи ястия. И после, някой път се съдира костюмът и трябва да дойде грехарят да зашиє грехата. Едно зашиване струва някой път 3–4 хиляди лева – не всеки може да зашиє грехата. Аз ви говоря за нещата образно, обличам ги в поетична форма, а ако сложим обикновени думи, трябва да кажем, че зашиването значи операция.

В живота често казваме: „Трябва да мислим“. Три неща са потребни на човека, три съществени неща: той трябва да бъде добър, справедлив и умен. Но за да бъде умен, трябва да следва с хиляди години. Човек следва и е следвал, той се учи. Животните сега представляват само предметно учение за човека – и те се учат от тук-оттам, понучават се, но нямат училища. Разправят ми за един слуга при един професор в странство. Този слуга бил толкова способен, че макар нищо да не е завършил, всички професори в университета започнали да се допитват до него. Работи, които професорът не знаел, този слуга в университета е знаел: най-сложни работи по химия и прочие ги е знаел. Ще го питат по физика, по математика, по геометрия, по правните науки – някои

особености той ги е знаел, без да е учил човекът. Но това са изключения.

Човекът е дошъл най-късно и е станал слуга на животните. И понеже е бил способен, всичко е научил. Животните като се карат, отиват при човека да ги съди. Дошли са воловете при човека да отсъди, а той им е казал: „Само при мене ще бъдете щастливи“. И на пуйките е казал така; всички птици, като са дошли при него да ги отсъди, той им е казал: „Само при мене е вашето щастие! Ако живеете при мене, вие ще имате един щастлив живот“. Човекът е отсъдил така, а пък той, за да бъде щастлив, къде трябва да отиде? Сега белята е дошла до главата му. Беля дойде до животните и те отидоха при човека, за да ги пазят, а пък сега белята дойде до него. Тази голяма беля, която ние имаме от хиляди години, е смъртта, която е дошла при човека. Тя когото хване, все го изяжда, на общо основание, не го оставя. Като забогатееш и станеш мазен, тя идва. Смъртта, когато хване някой беден и неугоен, казва: „Не са го хранили хубаво“. Тя много хубаво се хранят – като намери някой богат, казва: „Много хубаво е охранен“.

Аз сега говоря за вътрешните противоречия, които имаме в живота. Питаме: „Защо светът е такъв?“. При мен дойде един недоволен човек и ми каза: „Аз съм набожен човек, по три пъти се моля, а пък големи нещастия дойдоха до главата ми“. Рекох му: „Кой се е избавил от нещастие, кому животът е уреден?“. Той каза: „Да си уреди човек работите“. Какво ще ги уредиш? Онази мома е свободна, щастлива е, няма никакви главоболия, ходи на училище – и един ден и тя почва да става недоволна от живота, почва да намира, че грехите ѝ са детински. Най-напред майка ѝ ѝ слага къси рокли и тя казва: „Роклята да бъде по-голяма, защото е детинска“. Първо роклите са много прости и къси и момата казва: „Не трябва така“. На младата мома ѝ трябва хубава, угледна рокля. Някои мислят, че сте млади. В какво седи младостта? Така, както сега седи животът, това не е младост, а е робуване. Младата мома е робиня, станала е робиня.

Има ли щастие сега? Щастие има, то съществува, но пътят, по който го търсим, не е верен. Бащата е богат и на момата почват да ѝ шият рокли: една, две, три. Но тя е недоволна и от роклите, защото не ѝ обръщат внимание. Родителите искат да я изведат вън, в света – тя сама не трябва да живее; казват: „Трябва да ѝ се намери другар“. Намерят ѝ другар и после казват: „Двама не могат да живеят – трябва да дойде трети, четвърти, пети, шести“ и прочие. Хубаво, но близките ѝ започват да боледуват, умират, замиснат си – и тя остава пак такава, каквато си е била. И се пита: „Защо бях млада и защо остарях?“. Хубаво е да се ожениш, но какъв е смисълът на женитбата? Женитбата е едно училище, едно от хубавите училища. Там се учи законът на самоотричането, защото човек трябва да се отрече. Какво нещо е женитбата? Ще се откажеш от яденето и ще го даваш на сиромасите. Имаш много грехи: ще се обличаш скромно и ще ги даваш на другите. Доброволно ще се самоотречеш: самоотричането значи доброволно да се отречеш, а пък когато те заставят, това спада към друга категория.

При сегашните условия де е нашата воля? Под думата *воля* аз разбирам най-високото у човека. Един човек не може да бъде волеви, ако не обича Бога. Когато пиша един предмет, ти го цениш. Ти не можеш да станеш музикант, докато не обикнеш музиката; не можеш да станеш художник, ако не обичаш художеството; не можеш да станеш певец, ако не обикнеш пеенето; не можеш да станеш шивач, ако не обикнеш кроячеството; не можеш да станеш военен, ако не обикнеш военцината. Ако обикнеш красотата, ще станеш красив; ако обикнеш науката, ще станеш учен; ако обикнеш силата, ще станеш силен; ако обикнеш здравето, ще станеш здрав; ако обикнеш доброто, добър ще станеш. Каквото обикнеш, това ще станеш, а пък ние искаме да станем такива, без да обичаме. Ако обикнеш хубавото ядене, то ще дойде; ако обикнеш хубавата вода, тя ще дойде.

Следователно всичко в света, което Бог е създал, ни дава известни блага. Най-напред чрез яденето човек добива някои блага в света. Ти ако не ядеш, не можеш да придобиеш тези блага. Основното нещо започва с яденето. Ако не знаеш как да ядеш, ако не обичаш яденето, ако това или онова ядене не обичаш и ако не може да ти се угоди, от тебе нищо не може да стане. Има едно ядене, което трябва да обичаш, за да стане нещо от теб. Ако ти не обичаш свещения хляб и житото, от тебе човек не може да стане; и колкото повече яденета обичаш, по-добър ще станеш. И не само това – трябва да обикнеш въздуха. Ако не дишаш добре, от тебе човек не може да стане: ще обичаш хубавия въздух. И не само това: ако не обикнеш светлината, сляп ще останеш; ако не обикнеш звука, глух ще останеш; ако не обикнеш уханията на хубавите цветя, ти ще изгубиш тези ухания; и ако не обикнеш работата, без ръце ще останеш.

Много работи има, които трябва да обикнеш в света. Например вие, които дойдохте сега, не сте броили колко крачки сте направили от вашата къща дотук. Казваш: „Това не ми влиза в работата“. Влиза ви в работата това: ходенето е едно благо за човека. Вземете един съвременен търговец: той като върви на разходка, разсъждава като философ, но за всичко е сляп, не обръща внимание на небето, на хубавите цветя; философски разсъждава, все мисли за търговските си книги, казва: „Драган има да ми дава толкоз, такава полица ми дължи“. Всички хора са заети с вътрешния си живот и не обръщат внимание на това, което има вън, в Природата; и казват: „Минах през там и не обрънах внимание на изворите, на пеперудите и цветята. Те не ме интересуват“. Питам: какво може да стане от този човек? Ти като излезеш сред Природата, ще забравиш твоите книги. Всеки човек, като излезе от дома си, вън трябва да забрави своите търговски книги.

В нас има един вътрешен живот, който ни смуцава. Недоволен си от себе си, но очакваш другите да ти дадат твоего доволство. Най-първо ти си роден с възможност да бъдеш добър човек. Добротата е цял един

свят, който изпътва физическия свят. Ти не можеш да разбереш физическия свят без доброто. Всички тези науки на физическото поле съдържат добротата – и ако не си добър, не можеш да разбереш физическия свят. А ако не си справедлив, не можеш да разбереш духовния свят: справедливостта представя духовния свят. Без правдата кракът ти не може да стъпи в духовния свят; ако не си разумен, кракът ти не може да стъпи в Божествения свят – тогава той ще бъде за тебе нещо незнайно. Във физическия свят с краката си ще отидеш, в духовния свят с работата си ще отидеш, а пък в Божествения свят с мисълта си ще идеш. Когато слизат ангели на Земята, с краката си слизат. А пък в духовния свят с работата си ще идеш – работата ще те препоръча там. Ако свириш, това е една работа. Каквото извършваш с ръцете си, това е духовният свят. Ако рисуваш, ако напишеш една книга, ако направиш едно добро с ръцете си, ако кажеш една сладка дума, това е в духовния свят.

Ние, съвременните хора, търсим физическото благо в света. Богатството е една възможност да завържеш приятелство с хората. Някои хора Бог е направил сиромаси, а пък други – богати, за да се сприятелят, защото ако всички бяха богати, то никой и пет пари не щеше да дава за другите. Представете си, че всички хора бяха генерали в света без войска: всички си носят формата, но нямат войници; или представете си, че всички са философи. Кому ще говорят? Никой няма да слуша. Представете си, че всички хора вярват еднакво: тогава кой кому ще проповядва? Ако вие знаете толкова, колкото аз зная, няма да гоидете. Ако нямаше някого, който да знае повече от мен, и аз не бих дошъл. Аз разказвам сега за този, който знае повече, разказвам ви, както знае Той, Който е направил целия свят. Този, Който е направил целия свят, вие не Го знаете. Имате глава и даже не знаете какво има в главата ви, имате гробове и не знаете какво има в гробовете ви, имате стомах и не знаете какво имате в стомаха. Дойде някой и ми се оплаква, че не му вървяло. Аз виждам защо не му върви. „Като узнаеш как да си мърдаш палците, ще ти върви“, му казвам.

Една богата милионерка отива при един лекар, който ѝ казва: „Госпожице, трябва да правиш упражнения“. И тя почнала да прави следните упражнения: съединила си ръцете и си движела в кръг двата палеца; на другата сутрин пак почва да прави така. Това е един сложен процес. Ако ти не можеш да вложиш волята си в една права, в една благородна мисъл, в една красива форма, ако някои работи не можеш да направиш с практическия си усет, как ще ти върви? (*Учителя посочи петте пръста и каза:*) Ще бъдеш благороден човек – това е показалецът, ще бъдеш справедлив – това е средният пръст, ще бъдеш изящно облечен – слънчевият пръст. Като казвам, че трябва да бъдеш справедлив, разбирам между другото, че не трябва да харчиш излишна енергия, да не се смущаваш.

Привеждал съм онзи пример за древния философ Епиктет¹⁵. Той бил роб на един от римските патрици. Господарят обичал да налага робите си. Когато той бил Епиктет, последният го гледал спокойно. Господарят си казал: „Бамбашка човек е този“ – той искал да го види, че плаче. Един ден почнал да му натиска крака. Епиктет му рекъл: „Господарю, като натискаш така крака ми, ще го счупиш и няма да ти бѣда полезен“. Онзи го счупил, а Епиктет му казал: „Аз ти казах, че ще го счупиш; сега трябва да го лекуваш, за да ти бѣда полезен“. Господарят харесва характера му, освобождава го и му дава една голяма сума. След това Епиктет написал хубави книги. Казват, че той живял през времето на апостол Павел, че се срещнал с него и се запознал с християнството преди 1900 или преди 1800 години и нещо.

Епиктет е живял един християнски живот, бил е спокоен. А пък сега, през 1939 г., хората не живеят като него: като дойде една малка неприятност, се смущават. Щом ти дойде едно страдание, кажи: „Аз съм човек, способен да разбере едно страдание“. Заг всяко едно нещастие и заг всяко едно щастие, заг всяка една скръб и заг всяка една радост, заг всяко престъпление и заг всяко добро седи това, незнайното – Бог. Бог седи заг злото и заг доброто. И ако Той е донесъл всички тези

противоречия, които ние виждаме, Той един ден ще ги превърне в нещо хубаво и красиво.

Някой път вие искате да знаете защо е злото в света. Ако имате търпение, един ден ще разберете защо идват противоречията в живота. Защото ако Бог не беше допуснал противоречията в живота, тогава щяхме да изгубим много. Що е безлюбието в света? Без Любовта. Що е безправиеето в света? Без Правдата. Що е тъмнината в света? Без Светлина. Ако я нямаше тъмнината в света, каква картина бихте нарисували вие? Че един художник се учи как да сложи светлината и тъмнината наместо, за да даде сенки. И ако искаш да представиш човека малко по-весел, няма да сложиш много сенки под очите му. А някой път, като рисуваш скици, ще поставиш само линии, както децата рисуват гаргите: една линия за носа, друга – за веждите, трета – за тялото, една линия за устата, една крива линия – за ушите, друга – за брадата. Може ли такава картина да я сложиш на изложбата? Трябват сенки, ще направиш онзи поглед жив.

Добрният човек ще гледа по един начин, окото му ще нарисуваш по един начин и то ще има особена форма; лошият човек ще гледа по друг начин. Умният човек има особен ъгъл на главата си, а глупавият има друг ъгъл. После има особен ъгъл на красотата. Човек, който обича красотата, знае ли какви ъгли има? Не можеш да разбереш една картина, докато не станеш красив – ти ще вземеш формата на красотата. За да разбере една картина, аз трябва да хвърля своята красота върху картината. Ти не можеш да бъдеш художник, докато не обикнеш красотата: тази красота трябва да излиза от тебе във външния свят, понеже красотата е влязла в нас и после се проектира вън от нас. Най-напред красотата идва вътре и после тази светлина се връща навън.

Ние нямаме ясна представа за света, а имаме представа за нещата, доколкото те се отразяват, та трябва да живеем, за да разберем реалността. Ние се учим сега, за да разберем реалността. И трябва много голямо знание, опитно знание, за да се разбере побудителната причи-

на на онова Същество, което е работило. Бог с хиляди години е работил, за да познае външния свят, Неговото проявление. Една жена гледа един мъж, но какво разбира не има тя за мъжа? Или един мъж гледа една жена, но какво разбиране има той за жената? Казва: „Толкова проста работа е жената“. Един мъж, за да разбере себе си, трябва да разбере жената; една жена, за да разбере себе си, трябва да разбере мъжа, понеже светлината, която е в нея, е минала през неговия ум. После трябва да излезеш от мъжа, за да гоидеш в онази Божествена светлина, която е минала през ума на ангелите. И там има едно пречупване на лъчите – и във всяко едно пречупване има цял един свят. Онзи художник просто е начупил светлината, в цялата картина аз виждам начупени линии: във физическия свят са пречупени, в духовния и в Божествения свят – също.

В Божествения свят ще видите какво нещо е изкуство, там картините се движат и говорят. В ангелския свят картините се движат, без да говорят, а пък във физическия свят те седят и мъчат, не се движат. Ще закачиш картината на стената и тя стои като статуя – има само едно изражение, едно основно изражение. Вие може да попитате: „Какво искаш да ни кажеш?“. Сега искам да ви позабавлям, ето каква е идеята в моя ум. Представете си, че тялото на един човек се е схванало, има болки навсякъде. Ако му дам сладко ядене, той не може да яде. Трябва да го разтривам с палеца, да му направя разтривка по цялото тяло и да се изпоти три пъти, за да изчезнат тези болки, които има. И след като болестта си замине, мога да му дам това сладко и той ще каже: „Като мед ми падна това ядене“.

Та казвам сега: желая ви да си направите едно правилно разтриване с палеца и с всички други пръсти. Аз гледам някои, които разтриват, и виждам, че не могат да правят това – те разтриват само с палеца, а пък другите пръсти са свити. И онзи вика: „Олеле!“ – като гайда. Ако аз разтривам, най-първо ще разтъркам лекичко с палеца, без да разтривам, след това с няколко пръста, и

най-после с цялата ръка надолу и настрани. Ако някой път вие страгате, правете си разтривка. Ако аз виках хората да ме разтриват, не би имало този резултат, който би се получил, ако аз сам бих се разтривал. Някой път ме заболи тялото: аз си правя разтривка по лявата ръка и рамената; след това си изтърсвам ръката навън и после правя същото с лявата ръка върху дясната. В такъв момент трябва да няма никой. Ако ти концентрираш ума си върху Великата Разумност и ако твоят ум е буден и активен, то ти като направиш едно движение с ръката си, всички тези болезнени състояния ще изчезнат. Всички болки произтичат от простата причина, че температурата не е еднакво разпределена по цялото тяло, то е изгубило своята нормална топлина.

Следователно за да оздравее човек, трябва да възстанови нормалната температура на тялото си. По едната ръка върви магнетическата сила, а пък в другата – електрическата. За дясната ръка можем да кажем, че е носителка на топлината, защото се управлява от лявата мозъчна половина. Ако лявата ръка страда, тогава причината е в ума, понеже нервите на лявата ръка идат от дясната хемисфера; и обратно. Има едно изключение: някои работят с лявата и с дясната ръка. Някой път ти си свиваш пръстите на ръката и ако при всяко свиване не участва умът ти, ти не си негов господар. Събираш всичките пръсти на ръката си в едно – какво означава това? После допираш само показалеца и палеца: правиш това движение, но какво означава то? Всички движения трябва да бъдат съзнателни.

Една птица като дойде, като види зрънцето, глътне го. Устата е символ на любовта. Кokoшката като види зрънцето и дойде при него, скрива го на най-ценното си място. И ако един художник нарисува кokoшката, когато кълве, каква красота има в това? Някои от тях не знаят да кълват, а някои кълват добре. Спре се кokoшката, погледне и полека глътне, после си повдигне очите нагоре и след туй пак ги насочи към земята – тази кokoшка е умна.

Та казвам: ние трябва да изследваме гържането и движението на животните – в тях има нещо разумно. От една кокошка много работи можем да научим, но можем да видим и някои неестествени работи в нея. Неестественото в кокошката е, че като снесе яйцето, вдига шум в цялата махла. Първоначално след снасянето на яйцето кокошката е мълчала, а пък сега при човека тя е добила този навик. Можеш да познаеш господаря по кокошките: цом те крякат, и той кряка. Вие искате да знаете доколко се е преобразил вашият характер. Купете си една кокошка и тя ще ви покаже в религиозно отношение докъде сте дошли, каква любов и вяра имате. Ако вземете една креслива кокошка и ако седи при един светия, като снесе яйца, тя ще почне да мълчи, ще се научи на това полека-лека – няма да казва нищо, всичко ще върши мълком. А пък дойде ли кокошката при един светски човек, тя ще вдига шум. Съвременните животни изразяват характера на хората. Тук имаме един приятел, който знае как да възпитава животните. Той имаше една много упорита кобила и казваше: „Намерих се в чудо! Колкото и да я биеш, упорства“. Но той съумял да я възпита.

Веднъж пътувам от София за Изгрева и гледам – карат един полковник с файтон, впрегнат с два хубави коня. Спряха се конете и не вървят. Войникът слиза, полковникът също слиза от каруцата. Единият кон гледа назад. Качи се войникът – конете вървят; качи се полковникът – конете не вървят, спират се. Това пак се повтори и полковникът каза на войника: „Ти се качи на файтона и карай, а пък аз отподире ще вървя“. Ето как работил и нашият приятел с коня си, когато каруцата спре на пътя. Той разказва: „Ще отида да го погледя, ще му дам нещо от джоба си, той ще похапне и ще върви. После пак спре, аз пак ще извадя от джоба си и ще му дам нещо. Тази кобила ме научи как да постъпвам. Почнах да ѝ купувам гевречета и тя оценяваше това“. Рекох си: ето един умен човек. И този мой приятел ми каза още: „По този начин аз разбрах, че трябва да постъпваме добре с животните“.

Аналогично трябва да постъпваме добре и със себе си; трябва да постъпваме добре с ума си, със сърцето си, трябва да имаме една обхода. Това е разумният живот. Най-първото нещо е: трябва да се научим да се обхождаме, да работим разумно и да ходим разумно. Ако ти не ходиш, не работиш и не мислиш разумно, нищо не можеш да направиш. Най-първо ще помислиш за ума си и за сърцето си и ще благодариш на Бога: ще благодариш на Бога и за ръцете си, и за всичко ще благодариш. Вие искате често хората да ви милват. Научете се да милвате вашите ръце, благодарете на Бога, че ви ги е дал. Всички вие живеете под наем. Един ден, ако не сте доволни, ще ви изпъдят и ще кажат: „Такива наематели не искаме. Навън из апартаментите, други ще сложим!“. Ако човек не живее добре, ще го изпъдят навън от тялото. Вие искате да имате един апартамент. Много добре мислите, един ден ще имате апартамент – това е вашето тяло. И тогава никой не може да ви изпъди от този апартамент: като тръгнете за онзи свят, ще си вдигнете и апартамента. Ако при вашето тръгване за онзи свят апартаментът ви остане тук, това показва, че работата ви не е наредена още. Има няколко примера за занасяне горе и на апартамента. На Христа Му взеха апартамента, но като умря, гадоха Му го, а пък някои очакват в бъдеще да научат това изкуство. Аз сега ви съветвам да извадите хубав документ за апартамента си, защото ако нямате такъв, ще умрете.

Ако ние имаме любов към Бога, ако в нас функционират мъдростта и знанието, което Той ни е дал, и ако виждаме Бога в Любовта, Мъдростта и Истината, ние ще бъдем собственици на това, което Бог ни е дал. Но ако в нас не функционират Любовта, Знанието и Истината, което Бог ни е дал, тогава ще ни вземат и онова, което Бог ни е дал.

Някои питат: „Като умрем, къде ще идем?“. Като умрете без любов, ще останете на Земята; ако умрете без знание и без мъдрост, тук, на Земята ще останете. Ако умрете без истина и без свобода, на Земята ще ос-

танете. Някои казват: „Отишъл при Бога“. При Бога ще отидеш, ако имаш любов; при ангелите ще отидеш, ако имаш знание; а пък за да отидеш при добрите хора, ти трябва да бъдеш свободен. Ако вие не сте свободни, при добрите хора не можете да отидете; ако нямате любов, при Бога не може да отидете – така се ди въпросът. Мнозина са ме питали: „Къде е другият свят?“. Някой замине и питат: „Къде е той?“. На училище. Той може да е завършил тука университет, но там е бебе, сега започва там. Като завършите четири факултета в тукашния университет, едва тогава може да изучавате азбуката на горното училище; като не си завършил четири факултета тук, там ще бъдеш в забавачница. Дали ще ми вярвате, или не, но като влезете, ще проверите. Не искам да ми вярвате: ти като завършиш четири факултета тук и знаеш всичко на Земята, си готов да влезеш в основното училище на духовния свят; а като завършиш и там, имаш право да влезеш в основното училище на Божествения свят.

Някой път, като ви говоря, казват ми: „Аз това го зная“. Някога, като посещавам изложба на художници, казват ми: „Дай си мнението“. Отговарям: „Аз не мога да си дам мнението. Трябва да нарисувам една картина, за да се види, че критиката ми е намясто“. А пък ние сега казваме за картината, че светлината била повече на някое място, че това-онова не било хубаво и прочие. Някой казва: „Много въздух има в картината“. Никакъв въздух няма в нея, това е една перспектива. Много зависи и от това, как ще постави художникът картината си. Много художници не знаят как да поставят картините си. Трябва да ги сложиш така, че отражението да става правилно.

Тайната на художниците е такава: картината на онзи художник е хубава, който е вложил любов в нея. Любов е вложил той, неговото внимание е било концентрирано, за нищо друго не е мислил. После, той е носил знание, добродетели, радвал се е на Природата; този художник е бил свободен, обичал е Истината. После, сложил е свет-

лина в картината си, вложил е любов – тя е съществена. Любовта е, която отваря картината – някой път виждаш, че тя е нарисувана с любов. Като вляза и видя картините на изложбата, най-първо гледам дали художникът е рисувал с любов; аз веднага познавам това – има известни линии, по които се познава. После виждам, че този човек е имал знание и разбиране, виждам, че той е бил свободен – свобода е вложил в картината си. Казвам: тази картина, която изразява любов, светлина, знание, истина и свобода, тя е художествена картина – това е моята преценка за изкуството. И в музиката е същото правило: виждам дали един музикант е творил с любов, знание и свобода; и ако ги е вложил в музиката, той е гениален композитор или изпълнител. Гледам някой военен, като си вдига пушката, дали я вдига с любов, със знание и със свобода. И ако ги вдига така, казвам: отличен военен е! Свещеник ли е някой, същото правило важи; и за писателят е същото правило. Всяко нещо, което вършите, вършете го от любов.

Аз някой път решавам да ви говоря по-малко, например 10 минути, и после, след като съм говорил и се върна горе, казвам си: много са гълзи моите минути. Мислете с любов, работете с любов и ходете с любов. Като ходиш, с любов да ходиш; като работиш, с любов да работиш; и като мислиш, с любов да мислиш. Поставете това като цел в живота си и ще бъдете по-близо до Истината. Като ходиш, да ти е приятно, че ходиш; като работиш, да ти е приятно, че работиш; и като мислиш, да ти е приятно, че мислиш. И благодари на Бога, че ти е дал един хубав ум, че ти е дал хубавите ръце, отличните крака, че ти е дал условия да можеш да ходиш навсякъде, че е направил толкова обширно небе, че можеш да гледаш навсякъде. Благодари на Бога, че си свободен – да Му благодариш за всичко. Кажу си: „Много добре е направил Господ всичко и аз искам да оценя това, което е направил. И желая да направя като Него“. Като нарисуваш една картина, да сложиш всяко нещо на мястото му – да поставиш Любовта, Мъдростта и Истината в нея.

Като говориш, вложи в говора си Любовта, Мъдростта и Истината.

Това са новите хора в света, които идат сега. Кой трябва да дойде, кой трябва да преобрази света? Само по този начин светът може да се поправи, няма друг път. Всичко друго можем да направим, но тогава ще имаме един свят като сегашния. Ние сме към края на този свят, на тая епоха – сега иде това, което наричат *Второ пришествие*; или аз го наричам *идването на Любовта в света*. Бог ще се прояви като Любов в света, а пък щом дойде Любовта, иде животът и свободата; безсмъртието иде сега. Или с други думи – ние влизаме в един свят на безсмъртие или в един свят на Любов. И всеки от вас, който е готов, ще придобие живот и безсмъртие. Това е новата епоха, това ще се проповядва – безсмъртието; а пък сега проповядват спасение. Майката носи най-първо детето си на ръце, после го оставя и го води за ръка, най-после го праща в училище и като се върне, го пита какво е учило.

Ние вече влизаме в новата епоха, в която ще ни пратят в Божественото училище да научим що е любов, що е знание и свобода. Това е новата епоха, която иде сега.

Отче наш

Повече живот, повече знание, повече свобода!

19 ноември 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ПЪТ КЪМ ИЗГУБЕНАТА ДУМА

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Духът Божий

Ще прочета 6. глава от Матей.

Венир Бенир

Всички хора изобщо живеят все в миналото. Дали си здрав, или болен, сиромаш или богат, това е все още минало. Бил си нещо преди години и постоянно за него говориш: приказваш за майка си, за баща си – все за нещо от миналото. Говориш, че някой велик Учител е казал някоя дума, а за настоящето никой не приказва. А пък като се опитаме да говорим за бъдещето, то едва се очертава като някоя сянка – така си представяме какво ще бъде то.

Бъдещето ще бъде точно каквото е било миналото, а пък миналото и бъдещето заедно ще бъдат такива, каквото е настоящето. За да разбере настоящето, човек трябва да събере миналото и бъдещето. Миналото и бъдещето, събрани заедно, това е настоящето. И тогава говорят за реалното – кое е било реалност. Водата, която е замръзнала, реална ли е? Под думите *реални неща* се подразбират неща, които никога не се изменят и не изчезват. Ако имаш пари и те изчезнат, изпарят се някъде, като бръкнеш в джоба си, каква реалност са? Или ако твоята къща почва да се разтопява, каква реалност има в това? И възгледите, които имаме в живота, и те са на миналото. Питааш: „Какво съм мислил като дете?“. Мислил си за майка си – да ти сготви, да те опере, мислил си в миналото и за сестра си и за брат си. Един

ген майка ти излиза от къщи и не се връща. Тук майка ти, там майка ти – изчезнала е тя. И като не можеш да я намериш, казваш най-после: „Отишла е на онзи свят“. Къде е той? Гледаш нагоре, надолу – навсякъде. Онзи свят е нагоре и надолу, вляво и вдясно – навсякъде е той. Онзи свят дето не го търсиш, там го намираш, а пък където го търсиш, не го намираш. И питаш: „Какъв е онзи свят? Дето не го търсиш, го намираш, а дето го търсиш, не го намираш“. Хората искат да докажат сега, че това, което търсиш и не можеш да намериш, било нереално, а туй, което търсиш и го намираш, било реално.

Вие сега нямате опитност за онзи свят, не сте ходили там. Толкова роднини имате вече, заминали за онзи свят: всеки един от вас има заминали най-малко по 10–20 души, но и досега нямате поща, нямате агресите им, не знаете къде са – заминалите не са ви дали даже агресите си. Казвате: „Нямам писма“. Ами как знаете тогава къде са? От миналото знаем, от него казваме, че който умира, отива на онзи свят.

Ти мислиш за баща си, той е в главата ти. Това, което мислиш за него, то е бащата. Мислиш за майка си – ти си я представяш в ума си; в тая, малката глава си я представяш като нещо във въздуха, нещо като пара. Мислиш, мислиш – и искаш сега тя да ти се представи такава, каквато е била на Земята. Че къде ще се събере в главата ти? Онзи свят не е по-голям от главата ти, той не е по-голям от човешката глава. Че когато направите една фотография на Слънцето, то цялото е вътре във фотографията, в умалена форма е там. Но това слънце вече се е изменило. На книга може да го направих да свети, но на това светецко слънце не можеш да учиш. Гледаш, че от него излиза светлина – на картината се представя така, но няма никаква светлина.

Някои твърдят: „Хората живеят, ако ти живееш; ако си умрял, и хората са мъртви. Хората са учени, ако ти си учен; ако не си учен, всички са неучи“. Та всичко зависи от твоето разбиране. Вие искате да знаете реалното. Най-първо изучете себе си, започнете със себе

си. Вие искате да знаете дали го има онзи свят и дали майка ви и баща ви са там. Хубаво е, аз не опровергавам нещата, но ние не мислим право. Казвате: „Къде е онзи свят?“. Вечерно време, като легнеш и оставиш тялото си и те гонят, някой път влизаш в хубава градина със сливи, ябълки и круши, късаш, ядеш, върнеш се и се събутиш. Ти си ходил там не с тялото си. Гледаш Слънцето горе във време на сън, но през нощта няма слънце, а пък ти си ходил през нощта и си видял Слънцето. Не си видял това Слънце, а друго. После видиш в някой сън, че петлите пеят, че кучетата лаят. Тукашните ли петли са това? Не са.

Имаме един приятел, който искаше да живее до сто и двадесет години. А пък сега виждаме, понеже война ще има, лоши времена ще има, отця му се да живее до 120 години, замина си на 70 – 50 години по-рано. Някой път хората са чудни. Защо умират те? Казват някои: „То ще има умиране, но да не се мъчим много“. Ще има умиране, но трябва да не се мъчиш, докато излезеш; и като те заробят в гроба, пак да можеш да излезеш. Хората колкото и да те обичат, искат да видят дали си герой. Ти си проповядвал, че си християнин. Турят те в пръстта да видят как ще излезеш от нея навънка. Някой път садиш нещо и то израства, а пък някой път садиш и не израства.

Путам как ще оправдаете следното: тези, които най-много обичаме, като умрат, ние ги задигаме и ги скриваме. Види се, че хората са големи богатства и ги скриваме в земята. Нали когато дойде бозгунук – размирни времена, хората каквото имат ценно, го скриват в земята и после не могат да го намерят. Разправят за един стар българин на 85 години, че при освобождението на България си скрил парите в едно кюпче и после го търсил и не могъл да го намери; после заболял и умрял. Казват, че от тъга умрял. Той и да не беше скрил парите, пак щеше да умре. И да не криеш, и да криеш, пак ще умреш.

„Яж хляб, за да не умреш“, казват някои. Казвам, че и хляб да ядеш, пак ще умреш. Някои казват: „Пий вода

да не умреш“. И като пиеш вода, пак ще умреш. Друг казва: „Да не ти дойде беля до главата“. На онези хора, които са учени, по-голяма беля им идва до главата. Белята, това е една неразрешена задача. На силните хора им дават силни работи, непоносими за слабите. Като видят някой силен и умен, казват: „Стига му умът“ – и му дават трудна работа. А сега мислят, че на добрите и на умните хора не им дават никаква работа.

Всички вие се готвите тук, казвате: „Дано прекараме добре зимата“. Ти си в къщата, но трябва да излизаш навън. Двадесет-тридесет градуси студ има. Сега няма, но на Северния полюс има даже и по-голям студ. Някой път ние страдаме. Страданията произтичат от две неща: някои хора страдат от голям студ, а някои страдат от голяма горещина. Вземете предвид, че умните хора са намерили цяр за топлината. Например ти пътуваш с някой трен. Колелата на вагоните като се въртят, осите се нагорещяват и би станало катастрофа. Отгоре осите си имат леговица с масълце и малко по малко то пада върху тази ос, която се движи, за да не се образува голяма топлина.

Сега някой път и у вас при голямото движение се развива голяма топлина – и вие се спрете някъде. Вървиш по пътя и погледнеш, че си изгубил кесията си. Връщаш се, вървиш, търсиш парите, които са били в джоба ти, и не можеш да вървиш напред, понеже ги няма. Спреш се: масло нямаш, а не може да се пътува бързо без масло. Без пари също не можеш крачка напред да стъпиш; можеш, но на пътя ще се спреш – и не само в единия, но и в двата джоба трябва да имаш пари. Христос, когато изпрати първо учениците Си, каза им: „Не вземайте нито тържик, нито друго нещо, нищо не вземайте“. Но Той ги прати пеш, на близко разстояние, понеже така за краката по-малко масло се изисква. Тук-там ние ще ви дадем на заем. А пък после Христос им каза: „Дълъг път ще имате, трябва ви масло. И събирайте си съкровища за небето“. И там трябва да имате масло. Ако нямаш съкровища на Небето, ще кажат: „Колко в наличност имате събрани?“.

Ако отидеш в Америка, ще питат: „Колко долара имаш“. Ако нямаш достатъчно долари, ще те върнат обратно. Сега вие искате да ви убедя, че без пари може да отидете в онзи свят. Опасна е тази работа.

Сега християните ще кажат, че те знаят Христа, че за Него са говорили. Не, не, много строго е учението Христово! Едни ще кажат: „Нали в Твое име правихме това, правихме онова?“. Христос ще им каже: „Не ви познавам, махнете се!“; а пък на другите ще каже: „Елате вие!“ – едните повиква, а пък другите не повиква. Едни ще попитат: „Кога правихме в Твое име нещо? Ние нищо не сме направили“, а Христос ще им отговори: „Каквото сте сторили на най-малкия, на Мене сте го сторили“. Ако живеете за себе си, в онзи свят не можете да отидете. Вие ще живеете във вашия собствен свят. Искам да имате малко по-положителни възгледи. Доколкото съм говорил с всички, възгледите ви за онзи свят са много отрицателни. Питал съм някои учени: „Колко разстояние има оттук до Слънцето?“. Отговарят: 92 или 93 милиона мили. Казвам: това не е наука – разликата е един милион мили. Че ако един се готви да иде на Слънцето, ще иска точно да направи сметка. И при вашите изчисления, ако той остане на един милион мили от Слънцето, тогава какво е това изчисление? Разбирам на един метър да остане от Слънцето и да прекрачи, а пък на един милион мили – голяма е разликата. Едни казват: „Точно изчислихме – 92 милиона“, други казват: „Точно изчислихме – 93 милиона“, а пък не е вярно изчислението.

Някой казва: „Аз го разбирам“. Че какво погразбирате под думата *любов*? Аз считам, че обичате един човек и че той ви обича, ако при вашето отиване в неговата къща вратата ви е отворена, огън гори, хлябът е приготвен, яденето е приготвено, легло има, всичко е на ваше разположение. Този човек ви обича. А пък отидете някъде при някого и вратата му е затворена, на огнището нищо няма запалено и хазяите ги няма вкъщи. Вие тогава се самозаблуждавате, че той ви обича. И колко съм наблюдавал... Аз съм наблюдавал вярващите в църквата,

наблюдавал съм и хората в света, наблюдавал съм проповедници, владици и попове, майки и бащи, слуги, войници, офицери, генерали, полковници и най-малките буболечици – всички си приличат. Гледам, че някой се приближава. Единият е хубаво облечен, а другият е по-просто облечен. Единият казва: „Добър ден, Иване“, а другият, от повисокото произхождение, отговаря: „Дал ти Бог добро!“. Първият пита: „Как си?“, онзи отговаря: „Нали имахме една сметка? Преди 5, 6, 7 години ти взе пари от мене. Трябват ми, може ли да ми ги дадеш?“. Той още е весел, но бедният казва: „Жена ми се разболя. Бях ги пригответил и всичките ги похарчих“. Лицето на богатия става сериозно, той казва: „Сега ли намери жена ти да се разболе?“ „Че разболя се!“ „Та онова, което имам да вземам от тебе, няма нищо общо с живота на жена ти. Ти за нея трябваше да имаш особен бюджет.“ „Щеше да умре жена ми без малко!“.

Питам сега: защо той не се радва, че неговите пари са били похарчени, за да оздравее жената? Аз вземам този пример, но той не е действителен – такива двама души не съм срещал. Да допуснем, че съм шивач. Като ми се даде един плат, вземам мярка от човека, премервам отгоре гърдите му колко са широки, ръката колко е широка и дълга, и правя изчисления. И погледнеш, че след един-два часа имаш панталони и жилетка. Ако са по-широки, ще ви убедя в това така: „Ще станете по-пълни в бъдеще и ще се наместят дрехите ви“. А пък някой път съм скроил дрехите по-тесни и казвам: „Те ще се разширят“. Така не се говори истината. Че аз ще стана по-пълнен, за да изпълня дрехите, това е въпрос, туй са неща за в бъдеще; а пък че са по-тесни и не са за носене, това е факт. Ти казваш: „Те ще се разпуснат“.

Аз наблюдавах хората и държах научни сказки, отидох в Ямбол. Един ямболски евангелист ми каза: „Харесах ви сказките, обикнах ви, искам да ви направя едни хубави обувци, да ме помните!“. Рекох: „Слушайте, аз съм много възискателен и обичам много хубави обувки, да прилягат добре. Не обичам никак да ме стягат обувката. За дре-

хите търпя да ме стягат, но за обувките съм много нетърпелив. Гледайте да ги направите добре“. Той казва: „Аз ще ви направя обуца, че да ме помните“ – и ми меру крака. Обувките бяха тесни. Казах му: „Слушай, левия си го направил много хубав, но десният ме стяга.“ „Той ще се поправи, като ги носиш, ще се разпусне. То кожата е еластична. Този, десният, ще стане като левия“. Аз рекох: „По някой път обуцата са много своенравни. Ще те компрометира дясната обувка, не си я възпитал добре, предал си ѝ някои лоши качества. Ще ми направи беля“. Обуцарят каза: „Не бой се, аз каквото ти казвам, така е, ще се разпусне кожата“. Лявата обувка се разпусна, но дясната не. Аз вадя заключение, че и двата сме прави. Той казва, че дясната обувка ще стане като лявата, аз рекох: „Лявата обувка е добра, но дясната, според както се уещам, няма да се поправи“. И аз каквото казах, стана, и той каквото каза, излезе вярно за лявата обувка. Дясната обувка ме стягаше на малкия пръст върху един мазол.

Казах на себе си: „Какво има да роптаеш – ти каза, че така ще стане, и така стана. Каквото предсказа, стана – какво има да роптаеш? И онзи каквото предсказа, стана“. Той каквото предсказа, стана за лявата обувка, а пък аз каквото предсказах, стана за дясната. Аз си рекох: „Няма какво да роптая“. Отивам при друг обуцар и му казвам: „Стяга ме дясната обувка“, той рече: „Да я турим в калъп“. Сложи я и пак не стана. Обуцарят каза: „Ще ти направя нова обувка – само дясната“. Като направи дясната обувка, стана както той предсказа, аз нямаше какво да предсказвам вече. Този обуцар, първият, предсказа само за миналото, а пък аз предсказах за бъдещето. Лявата обувка е миналото, тя беше хубаво направена, нямаше никакъв недостатък; дясната обувка имаше такъв и трябваше да направя друга. Колкото обуца са ми правили, не са ми ги правили и двете хубави, все в едната има дефект. Защо не могат да направят хубави обуца? Някой път те вземат мярка на десния крак, и понеже той е по-голям, а левият е по-малък, то дясната обувка е добра; а някой път се случва обратното, че ля-

вата обувка е по-широка. Та според мен, ако съм обуцар, ще взема мярка и на десния, и на левия крак, а пък те вземат мярка само на десния.

Ако ти вземат само една мярка, например само по мярката на ума, работите няма да станат добре. Ако вземат мярка само по мярката на човешкото сърце, работите пак няма да станат добре. Ще вземеш онази мярка, която твоеото сърце изисква, и мярката, която твоят ум изисква. По повод на този ямболски обуцар си казах: „Слушай, както казва Толстой¹⁶, ти трябва да вземеш сам да си правиш обуца. Докато разчиташ другите да ти ги правят, никога няма да ти направят такива обувки, каквито ти искаш“. И ако очакваш хората да ти създадат един добър характер, добър ум и добро сърце, никога няма да ги имаш. Ти сам можеш да направиш характера, ума и сърцето си, каквито ти искаш. И ако очакваш другите хора да ти повлияят, всякога ще имаш мазол на десния крак. И сега всички страдат, сега всички имате страдания като мене, все от мазоли, все от обуца.

Вие имате едно верую за живота. Един ми разправя, че за каквото и да се е молил, Господ все му го е давал. Питам го: „До колко ти дава?“, а той отговаря: „До 100 лева, до 200, до 1000 лева все са ми идвали, като се моля“. А пък аз за каквото и да помисля, като се моля, все идва: и до 1000, и до 10 хиляди, и до 20 хиляди идват; и молитвата ми не е много дълга. Имам вложени в банката 500 хиляди лева, да кажем. Напиша само на една книжка, туря си името – и веднага взимам от банката 5 хиляди лева, без да се моля. Тръгнал човекът подир един богат: ще му чете една молитва жена му да бъде жива, синът му да бъде жив – и онзи извади един лев и го дава. И казва: „Да не ме безпокоиш... Децата и жена ми са здрави“. Сиромахът казва: „Ако не дадеш, жена ти ще заболее“. И богатият изважда, дава 5 лева и казва: „Махни се!“. Ти имаш едно криво понятие за Бога. Молиш се на Бога да ти даде това и това, но нищо не правиш за Него. Това е законът на безлюбието – ти се молиш и не идват работите, защото за Господа не си готов много

да гадеш. Един разбойник ти посочва своето верую и ти казва: „Колкото пари имаш, ще ми ги гадеш, иначе ще те убия“. Ти изваждаш и даваш парите. Защо отстъпваш нему?

Та казвам: засега всички повече проповядват, че ако не живееш добре, ще страдаш. Всички проповядват учението на страха – и от страха ние искаме да станем свети хора. Било е такова време, това е било учението за децата. Най-напред майките са възпитавали децата с пръчката; казвали са им: „Ще има наказание, ако не слушаш“. Но това не трябва да бъде бъдещият идеал за човечеството, когато детето стане голямо и умно. Трябва да се проповядва Любовта. Сега имаме просяци на любовта. Щом проси човек, това е безлюбие; просията е безлюбие. Христос казва: „Просете, търсете и хлопайте“. Три неща трябва да направиш. Христос свързва първата дума с човешкия ум, втората – с човешкото сърце, а пък третата – с човешката воля. Ти в една работа ако не впрегнеш своя ум да мисли правилно, ако не впрегнеш сърцето си да чувства правилно и ако не впрегнеш волята си да има сила, не можеш да имаш резултати. Волята, когато действа без сила, и сърцето, което действа, без да чувства, не дава резултати.

Чувстването иде от истинското ухо, т.е. от слушането. Който слуша, има чувства; който не слуша, няма чувства, той има усети. Глухият има усети, а пък който не е глух, има чувствания. Сърцето отговаря на слушането, а пък умът – на гледането. Ако ти не можеш да виждаш нещата, какво можеш да направиш? Ако вашето сърце не слуша и ако вашият ум неподвижда нещата, тогава какво може да направите? Каква картина може да нарисува един художник, който е глух и сляп и чиито ръце нямат сила? Може да отидете при някой благодетел, който да нарисува картината, и първият да си сложи името отгоре, но това е друг въпрос. Та казвам, че искам да ви наведе на един въпрос: трябва да почнем да работим с онова, което Бог е вложил в нас. Новата култура, новото в света е да работим само с онова, което Бог ни е

дал. Да употребим само онзи ум, който Бог ни е дал; да употребим само онзи ум, който Бог е вложил в нас, това сърце и тази воля, които Бог е вложил в нас. И само там можем да намерим Истината, Божествената Мъдрост и Божествената Любов.

Някой казва: „Аз ви обичам“. Хубаво, ти казваш, че ме обичаш, но аз виждам, че твоята къща е затворена за мене. Какво обичаш ти? Човек, който обича, според мене не може да бъде беден, не може да бъде невежа, не може да бъде слаб. Човек, който ви обича, не може да каже: „Аз не мога да направя това за теб“. И когато ти обичаш, не можеш да кажеш така. Любовта се проявява в малките работи. Всеки един човек носи мярката за това. Писанието казва: „Люби ближния си като себе си“. Някой пита: „Ти нали ме обичаш?“ „Като себе си те обичам. Всичко, което мога да направя за себе си, мога да направя и за теб. Но всичко, което не мога да направя за себе си, не мога да направя и за теб.“

Някой идва и иска да направя за него нещо, което и за себе си не мога да направя – не мога да те обичам повече от себе си. Не изисквайте от хората да правят за вас повече, отколкото правят за себе си. Никога не прави за другите повече, отколкото можеш да направиш за себе си. Казано е: „Да любиш ближния си като себе си, а пък да възлюбиш Бога с всичкия си ум, сърце, душа и сила“. В какво седи различието. Не се казва да възлюбиш Бога като себе си, понеже Бог те е възлюбил с пълнотата, с четирите неща – и ти само като любиш Бога с ума си, със сърцето си, с душата си и духа си, Бог счита, че Го обичаш. И ако не любиш Бога с всичкия си ум, сърце, душа и дух, Бог не счита, че ти Го обичаш. Бог, който те обича, те е направил свободен и те е поставил на Земята – и от хиляди години не е дошъл никой да иска нещо от тебе. Само хората са искали нещо от вас. Господ за светлината, която ви е дал, за топлината и прочие пратил ли е някой с квитанция да му платите? И въпрос не прави за това. Той не прави въпрос, а пък вие правите въпрос. Вие сте Му запалили една свещ, направи-

ли сте една малка милостиня и казвате: „Аз се моля на Бога, направил съм една малка милостиня. Как Той да не вземе това предвид!“.

Казвам: със сегашните си възгледи ще се намерите в положението на онзи американски милионер, който бил много скържав. Той не обичал да дава никому, само на една вдовица, която ходила подире му половин километър, дал един долар, само за да се махне тя. И този американец заминава за онзи свят и не носи със себе си богатството си. Дошъл при свети Петър, почнал да му разправя: „Направих една църква“. Свети Петър попитал: „Вестниците писаха ли за нея?“ „Всички писаха.“ „Това добро тук не минава.“ „Едно училище направих. Толкова милиона струва.“ „Вестниците писаха ли?“ „Писаха.“ „Не минава и това.“ „Направих и сиропиталище“ – и почнал да изрежда. Свети Петър казал: „Не минава и това. Кажете нещо, което си направил и за което вестниците не са писали“. Милионерът почнал да си чеше главата и най-после му дошло наум, че дал на една вдовица един долар, за който никои вестник не споменал нищо. Апостол Петър казал: „За това ще видя, ще питам Господа“. Господ казал: „Дайте му два долара и го пратете пак на Земята“.

Сегашните ви възгледи, като казвате, че това сте направили, онова сте направили, приличат на възгледите на този американец. Тогава ще ви дадат пак долара и пак на Земята ще ви върнат. Чудни са някои, като казват: „Умрял, че отишъл на онзи свят...“. Аз го виждам, че върви подир погребението: отива подир този, подир онзи, но те не го виждат. Те са сложили да ядат и умрелия не го канят; и той се чуди защо не го канят, казва: „Синете ми малко!“. И като казва така, другите казват: „Да беше нашият Иван тука, щеше да яде“. И той казва: „Споменават ме, но нищо не ми дават сега“. Искате ли да отидете в другия свят?

Да оставим сега тези неща, да дойдем до следното. Аз изнасям вашия битпазар за векторици. Вашето минало е хубаво, но то си е изиграло ролята. Няма нищо лошо в него, но с миналото трябва да се опростите. Христос

е много възискателен, Той казва: „Ако не се отречеш от всичкото си минало, от миналото на баща си, на майка си, на сестра си и на жена си и от миналото на своя живот, ти не можеш да бъдеш Мой ученик, не можеш да бъдеш ученик на новото и не можеш да бъдеш ученик, който може да изучава Любовта“.

Любовта е един велик свят, той не е свят на сълзи. Дојде някой и почне да плаче, иска да ме трогне с плача си. Той най-първо не разбира, че аз не обичам да плаче, че като плаче без мене, ще ме държат отговорен за сълзите му. Той иска сто лева, а пък двете сълзи, като паднат на земята, струват хиляда лева. Тогава ще ме глобят 900 лева, ще водят едно дело против мене и ще кажат: „Защо накара този човек да плаче?“. Аз съм ви казвал да имате едно шишенце и никога да не оставяте сълзите да падат на земята – ще ги сложите в шишето. Всичките наказания в света идат заради сълзите. Щом причинявате страдания комуто и да е, непременно страданието ще дойде и върху вас. Този закон е толкова неумолим и за синовете, и за майките, и за дъщерите и пр. Всеки, който причини и най-малката вреда, ще страда. Ако кажеш една празна дума на някого, ако една твоя дума дойде до ухото на онзи и го разтревожи, ще бъдеш съден за нея. Тук кой от вас, които ме слушате, не е разклацал така въздуха, и то не само с една дума.

Някой път сте недоволни. Най-напред вие не сте пратени на Земята, за да бъдете доволни. Ти ще бъдеш доволен само при едно условие: можеш да бъдеш доволен, когато те обичат; можеш да бъдеш доволен и само когато обичаш. Щом не те обичат и щом не обичаш, не можеш да бъдеш доволен. И щастието на човека зависи от любовта, която ти показваш към него, и от любовта, която той показва към тебе. Светът е създаден по единствената причина, че в онова, което Бог е създал, Той е излял Своята Любов. Затова Слънцето грее и всичко расте на Земята, понеже Бог е излял Своята Любов. В Божествената Любов е реалността – и ние живеем, понеже Бог е излял Своята Любов в нас.

Но сега всичко зависи от нас. Нашите страдания произтичат от това, че любовта ни не е като Божията Любов – и ние трябва да започнем да обичаме ближния си като себе си. Три неща са ти необходими: ще обичаш Бога с всичкия си ум, душа, сърце и сила; ще обичаш ближния си като себе си, после ще се научиш да обичаш и себе си. Докато не се научиш да обичаш както трябва Бога, ближния си и себе си, ти не можеш да разбереш света, в който живееш. Като се научиш да обичаш Бога, ближния си и себе си, както трябва, тогава става верен законът: „Всичко, каквото попросите, ще ви бъде“. Казано е: „Търсете първом Царството Божие и Неговата правда, и всичко друго ще ви се приложи“. Но тези неща са постижими само при Любовта. Ако ти имаш в себе си тази Божествена Любов, ако имаш любов към Бога, към себе си и към ближния си, тогава нещата са постижими.

Че ние не обичаме себе си! Ако ти обичаш тялото и му даваш ядене и пиене, каква е обичта ти спрямо сърцето ти? Тялото е нашият ближък. За него сега доста вършим, почти всичко вършим за него. Гледаме да му е удобно, да си има юрган, ризи, сладкиши, баници, какво ли не. Като дойдем до сърцето, до ума и душата си, работите ни не са уредени, ние не сме се научили да обичаме ума си, сърцето си и душата си. И добрината, която правим за другите, правим за техните тела: тялото на някого страда и ти му помагаш. Ти още не обичаш душата на ближния както трябва; и своята душа не обичаш както трябва. Ти като обичаш душата си, ще гледаш да не създаваш на себе си излишни страдания. Всеки, който създава на себе си излишни страдания, не обича душата си, а я измъчва. И след като направиш една погрешка, не съзнаваш погрешката си и търсиш причините отвън. Казваш: „Този или онзи е станал причина“. Но главната причина сме ние. В Рая Ева стана причина: най-първо дяволът стана причина, а след това втората причина е Ева; а Адам е третата причина. Три причини, три погрешки има: дяволът е първата причина, Ева е втората, а пак Адам – третата. За доброто е пак същият закон: причината за

доброто е Бог, причината за доброто е Ева, причината за доброто е Адам – трима души.

Та казвам: ако в твоята любов Бог не взема участие, ако твоят ближнен не участва и ти сам не участваш, то с тази любов нищо не може да постигнеш. В любовта ти като участвате Бог, ближният ти и ти, тази любов е магическата тояжка: тогава всичко е възможно и имате всичко на разположение. Ако Бог участва в твоята любов, ти ще разбираш нещата правилно. В твоята любов трябва да участва и ближният. Под *ближен* разбирам онзи, който те обича. И ти трябва да участваш в своята любов. Под *тебе* разбирам разумното, Божественото в теб. Във всяка една работа, в която участваме Бог, ближният и ние, с тази любов всичко е възможно. Това е донякъде иззубената гума.

Та казвам: тогава нещата стават. Мене ми разправяше един българин, който бил в Америка. При него идва друг един българин. Единият от тях е вярващ, той казва: „Каквото поускам с вяра, става“. Сега няма да разправям надълго и нашироко. Единият от тях е във Вашингтон, той е вярващият. Другият се намира в Ню Йорк, в една колегия. Той пише до приятеля си във Вашингтон: „Ти ми разправяш, че с вяра всичко става. Как ще стане с вяра? Аз си завърших училището, но имам 40 долара да доплащам, тези пари ми трябва. Трябват ми и още 50 долара за една работа. Откъде ще ги взема? Никого не познавам“. Онзи му пише така: „Помоли се и ако не ги получиш, пиши ми и ще ги имаш“. Българинът във Вашингтон му пише дълго писмо и чака отговор. Онзи от Ню Йорк пише: „Вчерашният ден беше най-щастливият за мене! Имам пари, имам изобилно пари и за работа“. Той като решил да изпълни Волята Божия, тя веднага станала. Аз зная как е станала тази работа. Ако ти отидеш някъде в името на вярата, в името на Бога, Бог е с теб – и каквото искаш, става.

Тук преди години имаше един ревностен брат. Той искаше да издава списание и почна да го издава. Каза: „Да пишем в Америка, там има милиардери“. Аз му рекох: „До-

колкото са моите познания, нито 5 пари няма да дадат. Може би ще дадат по един долар“. Той писа в Америка на трима души милиардери и получи отговор: „Понеже няма определен такъв бюджет, можем да се абонираме за списанието за един долар. Нямаме бюджет“. Няма Го Господ там! Там, дето е Господ, плач няма; плачът иде, когато Господ Го няма. Там, дето е ближният, плач няма; плачът иде, когато ближния го няма. Там, дето си ти, плач има; там, дето е Бог, там, дето е ближният, и там, дето си ти, плач няма; а дето не са те, плач има. Щом плачеш, трябва да знаеш кой не е там. Ако Господ не е там, веднага какво трябва да направши? Ако не е дошъл Господ при тебе, значи ти не Го обичаш, любовта ти към Него е малка, защото Господ не присъства там, дето не Го обичат. Той е всякога там, дето Го обичат, а пък дето не Го обичат, праца другите. Бог казва: „Когато Ме потърсите с всичкия си ум, сърце, душа и сила, значи когато Ме обикнете с ума си, със сърцето и душата си и със силата си, аз ще ви се изявя“.

Та казвам: „Сложете сега у вас новото и тогава няма да умирате“. Този приятел, който замина сега, ако умря, от безлюбие стана това нещо. Той можеше да остане още дълго време, аз виждам коя е причината. Казват, че е умрял от старческа болест. Той искаше да живее до 120 години, а пък замина 50 години по-рано. Болестите от какво идат? Старческата болест иде от безлюбие, и смъртта иде от безлюбие. Сега още не знаем, но след три дена ще видим: ако той след три дни може да възкръсне и да ни се яви, тогава има любов. Но ако след три дена не може да възкръсне, тогава е другото. Опасността къде е? Като влезете в духовния свят, опасното не е там, че сте напуснали тялото си. Ти влизаш в духовния свят и съзнаваш, че не обичаш Бога и че любовта ти към ближния не е такава, каквато трябва; влизаш в другия свят и усещаш, че твоята любов не е била толкова голяма, и това те измъчва. При любовта към себе си способностите се развиват, ти ставаш способен. Онзи, който има любов към себе си, за него няма трудни зада-

чи, той ги решава. Онзи, който има любов към ближния, също – каквито задачи има, решава ги, за него няма противоречие. И онзи, който има любов към Бога, каквито задачи и да има, решава ги, за него няма противоречие. Това е новото.

Вие искате да минете в новото. Намирате се в едно яйце, турени сте в него. Този живот, който имате, е добър, но ако искате да влезете в новия живот извън яйцето, вие трябва да влезете под квачката; после да разрушите черупката на яйцето и да влезете в новите условия. Не че вашият живот нищо не струва, струва, но с този живот в новия живот не може да влезете. От черупката на стария живот трябва да се освободите, за да влезете в новия живот с новите разбирания. Казваш: „Как да го разбирам?“. Трябва съвършена любов към Бога, към ближните и към себе си. Когато човек има тези три вида любов, тогава каквато и мъчнотия да дойде, той веднага ще види хубавата страна и ще му бъде приятно. Когато ми дадат орех, ако съм силен, няма да търся друг, но ще счуля ореха и ще го изям. Дойде някой костелив човек. Хвани го, стисни го, строши му черупката и го изяж. Нямаш право да го счукаш с чук, не се позволява и с камъни. Ще го хванеш, ще го стиснеш и ще изхвърлиш черупката. Щом го счукаш с чук или с камъни, това е престъпление. После нямаш право да го чупиш и с крак, и това е престъпление. Никакъв крак, ще стиснеш с ръката! Аз се учудвах на едного, който хвана ореха с двата си пръста, стисна и го счупи. А някой го строшава с двете ръце. И това е хубаво – тогава мъжът и жената са го хванали.

Новото седи в това: да внесем великата Божия Любов, която излиза от Него през четирите врати. Тази Божествена Любов да влезе в нас през нашия дух, през нашата душа, през нашия ум и през нашето сърце; да влезе в нас и любовта към нашия ближн. Как да влезе? За тази любов към ближния трябва да имаме същото понятие, каквото имаме за любовта към себе си. Когато вие обичате някого, няма други хора да са ви мярка – вие

знаете как. Че го обичате, другите само предполагат. Ближния си ще го обичаш така, както той те обича. Когато ближният те обича, това си ти; а пък когато ти обичаш ближния си, това е ближният ти. Когато ти обичаш някого, това е ближният ти; а пък когато Бог ни обича, това са ближният и аз. Това е свършената Любов. Бог обединява в Себе Си моята любов и нещо плюс – това е Той. Бог обединява и любовта към ближния. Това, което обединява моята любов с любовта на ближния, това е Бог.

Това, което обединява всичко в света, това е Божественото; а пък онези неща, които се обединяват, това сме аз и ближният. Това са страни, които се обединяваме чрез Божията Любов. Така че аз и ближният трябва да се обединим чрез Божията Любов, Бог трябва да ни обедини. Другояче Той не може да ни се изяви в света. Писанието казва: „Ако любите, ще бъдете възлюбени“. Христос казва: „Ако думите Ми пребъдат във вас, Аз и Отец Ми ще направим жилище във вас“. Значи ако вие обичате Бога и вашия ближн, Бог ще ви обикне; и щом ви обикне, всичко за вас ще се уреди. Та казвам: обикнете Бога, за да ви се уредят нещата. Ти казваш: „Ние Го обичаме“. Щом плачеш, не Го обичаш. Обичаш Го и си сиромаш – значи не си Го обичал. Щом Го обичаш, няма да бъдеш сиромаш. Обичаш Бога и боледуваш: щом боледуваш, не Го обичаш. Бог ще ви освободи от всички страдания и те ще бъдате неща на миналото. Божествената Любов трябва да ви очисти, вие трябва да се измените. Има някои начини за изменение. Някой път ще се изменим, като умрем, а пък някой път ще се изменим, без да умрем.

Новото, което ще стане в света, ще стане със закона на Любовта, чрез Божествената Любов: чрез любовта към Бога, към ближния и чрез любовта към себе си. Моята любов, любовта на ближния и любовта на Бога, като се съединят в едно, ще образуват едно. Няма идея, която може да противодейства на тази идея. Някой ще попита: „Как ще стане това?“. Това е Божия работа, да не се смущавате.

Преди години имало една аска канара в Америка, в Нюйорското пристанище, и много кораби са пострадали от нея. Решили да се освободят от нея. Американски инженери направили в канарата три хиляди дупки и турили по един метър експлозивно вещество във всяка от тях, както в българските кладенци. И това вещество го свързват с жици и от пристанището едно малко дете на 5 години, като натиска копчето, цялата тази канара хвърква във въздуха и хората се освобождават.

Та в любовта мъчната работа е само в това: да натиснеш копчето. Но това копче се дава само на онези, у които любовта към Бога, любовта към ближния и любовта към себе си са съединени. И тогава, като натиснеш, всичко става; ако ги нямаш, като натиснеш, ще имаш само грънкане.

Отче наш

В името на Божията Любов, в името на любовта на нашите ближни и в името на нашата любов да стане всичко това! Амин.

26 ноември 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ПОБЕДАТА НА ДОБРОТО

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Духът Божий

Ще ви прочета 10. глава от Евангелието на Матей.

В начало бе Словото

От какво се нуждае човек, коя е най-голямата нужда? Най-голямата придобивка е човек да не изгуби живота си, да не изгуби ума си, да не изгуби сърцето си, да не изгуби силата си. Това е отрицателната страна. Във време на мъчнотии ако изгубиш присъствието на духа си, в какво седи твоята сила? И ако на път изгубиш своето зрение, какво струва погледът ти? И ако ти говориш най-хубавите работи, питам: какво се ползваш, ако не ги разбираш?

В сегашния живот хората при всичкото си знание някой път мислят, че всичко знаят. Хубаво е човек да мисли, че всичко знае. Именно човекът всичко знае – знае всичко, когато греши. Всичко знае до косъм, няма нещо, което да не знае. Всичко знае: когато яде горчиво, знае, че е горчиво, и никой не може да го разубеди. Всичко да знаеш, това значи да знаеш нещата каквито са, а не както не са. Обвиняват едного за едно престъпление, било заведено углавно дело. Млад момък на 25–26 години влязъл да обере една къща. Адвокатът пледира и казва: „Господа съдиш, той не е виновен. Детинска работа е направил, влязъл е да се пошегува. Намерил и взел 20 лева, а пък там имало 100 хиляди лева, които не е бутнал“. А пък на младия човек, като чул това, почнали да му текат съзи, заплакал. Съдията мислел, че той се е трогнал и се е

разкаля, адвокатът искал да го оправдае. Момъкът казал: „Плача, че не видях стоте хиляди лева“. Младият момък показва, че не е така, като онзи го представя; той казва: „Погрешката ми е, че не можах да видя стоте хиляди лева, а задигнах двадесетте лева“. Той говори искрено, а пък онзи повереник иска да покаже, че момъкът нямал никаква лоша помисъл. Кой разбира повече, адвокатът или подсъдимият? Подсъдимият. Той казва: „Аз влязох да крада. Право-криво, исках да взема. Трябваха ми пари“. Така сега въпросът.

Често хората питат: „Кое е реално, кое е съществуващо? Кое е за в бъдеще?“. Съществуващото за ума е светлината: без светлина никаква мисъл в човека не може да се яви. Съществуващото за сърцето е топлината, понеже без топлина никакъв усет, никакво чувство не може да се яви в сърцето. Съществуващото за волята е силата. Ако ти в своята воля не можеш да чувстваш сила, ако не си господар на себе си, какво се ползва твоята воля? Аз наричам силен човек онзи, който се въздържа. Класически пример имаме при Епиктет. Той бил роб на един римски патриций, който имал няколко хиляди роби. Господарят им бил много жесток човек и сам ги биел. Този Епиктет бил философ. И като го биел онзи, Епиктет се усмихвал и го гледал мило. Патрицията се ожесточавал, че другите плачат, а пък този не плаче. Когато го биели, Епиктет считал това като едно изтърсване на килима с тояга. Той казал: „Няма нищо, само се вдига малко прах“. Един ден господарят му натиска крака, а Епиктет му казва: „Господарю, като ми натискаш така крака, ще го счупиш и после няма да бъда полезен“. И онзи счупил крака. Епиктет му казал: „Аз ти казах и както казах, така стана“. Оттам насетне този патриций се изменил, дал на Епиктет голяма сума и го освободил. Казал му: „Ти си човек, трябва да бъдеш свободен“.

Сега изводът е: докато не ти счупят крака, докато не дойдеш до последното, не можеш да се освободиш. Какво е счупването? Ако вие не можете да изтърпите последната обida, не можете да се освободите. Казваш:

„Тази обуда не мога да я търпя“. Че ако е за честолобие, нямаше по-честолобив от Христа, а пък цял легион от римски войници се подиграваше с Него и Той понесе това. Мислите ли, че един цар, с когото се подиграват, няма да чувства? Само царят може да знае. Но тук се проявява следното: именно че силата на доброто, Любовта в него е по-силна от омразата, която действа. Защото онзи, който ви мрази, какво иска? В света онзи, който ви мрази, иска да ви унижи, иска да ви направи наравно със земята, да ви смъкне, а пък онзи, който ви обича, иска да ви повдигне до небето, до облаците. Той ще ви припише даже и качества, които нямате. А пък онзи, който не ви обича, ще ви припише престъпления, които не сте и сънували.

Тук имахме един руснак, разправяха ми за него. В първите години идваше със своята възлюбена. Беше много ревнив, толкова ревнив, че не я оставяше и вечерно време връзваше жена си. Имаше едни букаи – ще я върже с тях и ще я пита сутрин: „Къде ходи?“ „Че къде ще ходя?“ „Не, ти си измъкнала краката си и после пак си ги турила, за да ме лъжеи“. Съмнението у човека е едно унаследено качество. Вие не може да направите заека смел. Защо? Философията на заека казва: „Тази работа не става с бой, но с бягане. В нашия свят, на зайците, работите не стават с бой, а с бягане. Който бяга, е свободен, а пък който не бяга, главата му пади“. За зайците е така.

При една мъчнотия с какво се разрешават въпросите по-лесно – със сила или с ум? С ум по-лесно се разрешават, отколкото със сила. Говоря на вас: в живота човек трябва да разбира Божиите пътища. При всеки един случай трябва да знаеш, когато ти се даде едно изпитание, защо ти се дава. Мислите ли, че когато учителят дава на един ученик трудна задача, той го мрази? Защото го обича, затова му я дава, счита го за способен. И на кого се предоставят мъчните работи да ги свърши? На силните хора, а не на слабите: на слабия никаква мъчна задача не се дава. Има слуги, които местят слабия от креват на креват; питат го: „Как си със здравето? Я си помръдни

ръката“ и т.н. А пък на здравия казват: „Иди на нивата. Я иди за вода!“ и пр.

Кого обичат повече, болния или слабия? Вие как бихте искали да ви обичат – като болен или като здрав да ви обичат? Като болни да ви обичат е хубаво, не искам да отрека нещата. Болният мисли, че има добри хора, които влизат в неговото положение; като си болен, има двама слуги да те гледат. Но те не те гледат от любов, плащат им. Значи зад слугите има някой, който те обича. Лекарят иде: ще ти погледне пулса, ще те погледне умилно, но той не иде даром, казва: „Понеже на мен ми дадоха, и аз на вас давам“. Христос казва: „Даром сте взели, даром давайте“. Отива един да вика доктор и му казва: „Аз ви давам щедро, но и вие ще дадете нещо от себе си на болния“. Не разбирайте сега материалната страна на нещата.

Великото в света е в дадения случай да влезаш в положението на онзи, с когото имаш работа. Ако слугата влиза в положението на господаря и го разбира, той може да живее добре с него; също така и господарят, ако влиза в положението на слугата, може да живее добре с него. Същият закон е и по отношение на Бога: ако не можем да влезем в положението на Бога, ние сме на крив път. Някой път се молим и се чудим защо Господ не ни е отговорил. Че не си само ти, ти сега имаш едно съвсем детинско разбиране. Когато си дал прощението си, има още 2 милиарда и 150 милиона хора на Земята, които са подали своите прошения. Ти искаш твоего прошение изведнъж да се изпълни, на първо място да е. Че кой си ти и защо да е на първо място? Казваш: „Аз не искам да бъда последен“. Ако четеш Откровението, ще видиш, че Бог казва: „Аз съм алфа и омега“. Значи Бог е предпочел да бъде пръв и последен, а пък ти не искаш да бъдеш последен. Човек, който не иска да бъде последен, не е разбрал живота. Но който не иска да бъде и пръв, и той не е разбрал живота. Следователно ти трябва да бъдеш пръв и последен. Ако си само пръв, не си разбрал живота, и ако си само последен от немай къде, пак не си разбрал

живота. Ако си пръв по познание и ако си последен по любов, ти си разбрал живота; ако си пръв по любов и последен по знание, пак си разбрал живота.

Ние се събираме, защо го правим? Аз съм привеждал този пример. Един търновски адвокат отивал до Севлиево. По пътя имало завои, дето обирали търговците понякога. Този адвокат носел два кобура, два парабела. Хващат го разбойниците и понеже не носил пари, те го набили. Разбойниците го питали: „Защо ти са тези кобури?“ „За зор-заман.“ „Че от този по-голям зор-заман има ли?“ „Ако сте в зор-заман с два кобура, нямате пари и не можете да се защитавате, питам: кобурите намясто ли са? Ако ти във време на мъчнотии не употребяваш ума си и сърцето си, тогава къде сега твоята сила? Ще воюваш! Някой казва: „Трябва да бъдем миролюбиви“. Не отивайте да воювате със сламки. Например туриш една книжна сабя и един книжен пищов, за да воюваш. Нищо няма да направиш с тях. Ще носиш оръжието си, пушката си по всичките правила. Някой казва: „Ние не воюваме“. Криво се разбира Писанието. То казва: „Никога не воювайте, дето ще ви бият“, а пък дето ще биеш, воювай. Дето няма да спечелиш, не противи се злomu, нищо повече.

Имаме пример с един религиозен човек на име Симеон, от Еленско, не нашият Симеон. Онзи Симеон е много религиозен човек. Един ден му дошло наум и ми казва: „Искам да мина през Търново с кадилници, с тамян, от единия край до другия“. Питам: „Защо?“ „Да ги обърна тези хора, да им замирише на тамян. Те са съвсем светски хора“. Казах му: „Ако можеш да ги обърнеш, мина с тамяна и кадилницата“. Той пита: „А ти какво казваш?“ „Като твоята кадилница има навсякъде тук. Сутринта като се запали, пуши от комина нагоре. Кадилници“. Той иска да си покаже силата. В Беброво гледа, че изкарват говедата, един голям бик реве и рине земята. Казва му Симеон: „Какво си се разревал тук! В името на Господа Исуса Христа ти казвам да млъкнеш“. Хваща го за рогата. Бикът излязъл по-силен, натиснал го и говедарят едвам го спасил, като дошъл. Ако вие се борите с една

ваша мъчнотия и тя ви търкаля по земята, тогава трябва да вземете това предвид и да знаете как да се борите, трябва да разбирате начините за борба.

Има една слабост в проповядването. Евангелски проповедници проповядват все върху спасението. Но на хората ще им омръзне да слушат 50 пъти да им се казва: „Да се покаеш, да се покаеш...“. На този човек трябва да му проповядваш веднъж и той да се е покаял. Човекът като се обърне за покаяние, нищо не му говори вече. Сега не ви говоря за покаяние, но ви говоря да станете силни. Аз съм изпитвал мнозина. Идва при мене някой и ми приказва, казва, че го боли кракът. Казвам: „Дигни си крака, плюй отгоре и ще ти мине“, той отговаря: „Не съм аз, гето ще плюе така“. Казвам му: „Това е мой метод за лекуване. Ако не искаш, търси друг лек, нека други да те лекуват.“ „Кажу нещо по-съществуено“. Казах му: „Плюй, направи опит! Плюй на крака си и ела и ми кажи, че си плюл и не си оздравял. Но ако плюеш и оздравееш, не е ли тази плюнка намясто? Тази болка е ожадняла на крака ти. Ти като плюеш, тя ще си поблизна и ще ти благодари. И ще пусне крака ти...“.

Това са ред тълкувания. Щом дойде една мъчнотия, човека го изненадват като разбойниците, че не може да мисли. И почне да мисли: „За какъв ли грях страдам?“. Човек страда все поради своята погрешка или поради погрешката на своя ближен, или пък това страдание е за едно изпитание. Когато някой стане гарант някому, онзи дължник, като не може да плати, тогава хване някой гарант. Ако има двама-трима гаранци, съдията вижда, че един от тях е по-тлъст, и хване него. Казвах: „Какво трябва да се прави?“. Турците казват: „Който става гарант, той трябва да е готов да даде сумата, за която гарантира“. Във Варна имаше един книжар, Велчо. Аз го харесвах, той беше евангелист. Дойде един при него, искаше да му стане гарант. Той казва: „Чакай да видя има ли в касата. За колко искаш?“ „За 5 хиляди лева“. Велчо казва: „Виждам, нямам толкова пари, не ставам гарант. Другояче ако не можеш да ги платиш и аз нямам, хата става“.

На един евреин посочват револвер и той казва: „Хата ще стане, чакай“, а пък това бил празен револвер.

От всички, които ме слушате, има ли някой, който да не е роптал; каквото и да му е идвало, сърцето му да е приело, каквото Господ му дава; като дойде нещо, да благодари на Бога? Когато дойде едно страдание, някой каже: „За някои грехове е това“; или пък ще рече: „Не, справедливо е това“. Мнозина от вас, които ме слушате, имате слуги. Как се обхождате с вашия слуга? Или пък някои от вас сте слуги при някой господар. Как се обхождате с него? Слугата пред господаря си е смирен, но като го няма господаря, ще каже много лоши работи за него. Привеждам този пример, това се случило в България, във Варненско преди години. Един млад момък, доста образован, харесал една мома и казал на своя приятел: „Тя е с отличен характер, с добро сърце. Да видиш какво нещо е жена!“. Отиват двамата, а момата носи табла със сладко и кафе да ги почерпи. Той си туря крака и я спъва, тя се простира на земята и казва: „Няма нищо“. Този момък казва на приятеля си: „Виж колко разумно същество е тя“. Приятелят казва: „Не трябваше да я спъваш. Виждаш, че тя не е от долно качество“. Но като се оженили, момата почнала да го налага. Той ѝ казва: „Ти беше много търпелива“, а тя отговаря: „Като слязох долу, ограсках цялата маса, за да си изкарам гнева на нея“.

Та сега всички хора отвън са много тихи, но отвътре какви са? Питам: ако се съдим, какво ще добием? Нищо. Но знаете ли колко са опасни сегашните закони – за една дума може да те глобят. Има думи опасни: ти трябва да бъдеш много внимателен в думите си. И Писанието казва: „За всяка празна реч, която хората казват, в съдния ден ще дадат отчет“. Сега питам: какви трябва да бъдат хората на новото учение? Някой казва: „Ние сме от новото, много се обичаме“. Дойде някой от тях и го питат: „Откъде идете?“ „От Варна.“ „А кога ще си вървите?“ Според новото учение е така: „Добре дошли, очаквам ви отдавна. Много ми е приятно, че ви виждам. Жена ми и децата ми се радват“ – и му дават топла вода, хубаво ядене, креват да си почине, огън – и го изпрацат добре.

А въпросът: „Кога си дошъл и кога ще си отиваш?“, това е старото учение.

Ако вие не сте благодарни на Бога за всичко, което ви е дал, ако не носите във вашия ум, сърце, душа и дух онези блага, които Бог ви е дал преди всичките векове и ако за една малка мъчнотия роптаете, каква е вашата любов? Или някой път казвате: „Защо Господ изпрати този или онзи при мене?“. Аз ще ви приведа пример защо ви изпраща. Един ден в София, когато се разхождах, поисках да посетя един свой познат. Той беше адвокат. Имаше и друг вярващ там, те правеха заявление. Един млад момък дошъл и взел 100 лева, за да му купи брашно, но не му дал брашното. И от другия взел 150 лв. и отишъл да се ожени. Казах му: „Човекът се е оженил, пари са му трябвали. Ти ще го гадеш под съд и ще го опозориш. Колко ти дължи?“. Казах и на другия: „И на тебе колко ти дължи? Ако го гадете под съд, ще опетните Името Божие. Аз имам да му давам“. Дадох му 100 лева и му казах: „Ако момъкът ти ги върне, ще ми ги върнеш и ти“. На онзи адвокат казах: „Колко има да ти дава?“. Адвокатът рече: „Не, не, аз оставям това“. И скъсаха заявлението.

Защо се случи това? За да ви разкажа този пример. Този момък не го знаех, той не дойде да ми благодари. Но казвам: ако аз не бях направил това, щеше да се случи нещо лошо. Писанието казва: „Така да просветнат делата ви пред човеците, че като ги видят, да прославят Отца, Който е на небесата“. И ние така трябва да живеем, че да се прослави Името Божие. И като се прослави Името Божие, с Него ще се прославим и ние. А пък сега искаме първо да се прославим ние, че после Той. Ако Неговото име не се прослави, и нашето няма да се прослави.

Та гръжте тази мисъл: Любовта изисква най-великите жертви. Всеки един трябва да направи жертва за Бога. Всеки да каже: „За Онзи, Който е дал всичко, за Него съм готов да направя най-големите жертви“ – и много да не разправя за това, защото като се разказва, се обезсилва. Няма защо да се разправя много. Ако вие ме слушате заради Онзи, Който ви обича, и ако аз ви проповядвам заради Онзи, Който ви обича, тогава и двете неща са

намясто. Ако вие ме слушате не поради тая любов и ако аз ви проповядвам не поради тая любов, тогава нито вашето слушане, нито моята беседа са намясто. Защото и онзи, който слуша, и онзи, който говори, и двамата са носители на Божественото. Защото и онзи, който приема, също дава нещо. Онзи, който е приел нещата, дава една благодарност. Ние трябва да благодарим за онова, което Бог ни е дал, да благодарим всеки ден за отличния ум, който ни е дал, за сърцето, за волята, за отличните приятели, които ни е дал. Ти си баща: благодари за децата си. Ти си господар: благодари на Бога за слугите си, обхождай се с тях така, както Господ се обхожда.

Някой казва, че имал лоши мисли, които го мъчели, и иска да изпъди тези мисли. Лошото в света не можеш да го изпъдиш с лошо; ако го изпъдиш с лошо, то става по-силно. Ти замести лошото с доброто. Лошото е недоволно от тебе, понеже го туряш на работа. И като заместиш лошото с добро, лошото ще ти благодари – и ще си иде. Ти си умен човек, кое е по-хубаво да направиш? Като биеш един човек, отмалее ти ръката и злото казва: „Много сили похарчваш“, а пък можеш да помилваш човека. Кое е по-хубаво: да го помилваш или да го биеш? Ти казваш: „Ако не го бия, той няма да разбере“.

Вие мислите, че ако човек не се разгневи, няма да има воля. Нямам нищо против това, да се гневи човек, но намясто. Например ти искаш да духаш, като палиш огън. Но ако с духането на огъня той се засилва, тогава то е намясто. Но ако духаш и не можеш да запалиш огън, тогава духането не е намясто. Ако някой има слаби гърди и се опасява, че може да умре от гръдна болест, препоръчвам му рано всяка сутрин, когато пали огън, да го духа – това е за онзи, който има слаби гърди. И на Изгрева трябва да имаме огнище и онези, които са нетърпеливи, да ги караме да духат огъня – така стават много търпеливи. На вас може да ви се вижда смешно, но като раздухваш огъня, онези енергии, които възприемаш чрез очите си, ще ти са полезни.

Та казвам: в сегашния век, понеже се намираме в края на века, нещата не могат да се отлагат. Някой казва: „Като се преродим втори път...“. Втория път прераждането ще дойде по друг начин. В сегашния живот с всички стари сметки трябва да ликвидирате. Ако не ликвидирате, ще останете в една дълга епоха, това ще ви отнеме един дълъг период. И сега някои, ако изостанат назад, едва след 25 хиляди години ще имат благоприятни условия да влязат в този път. Ако искате да знаете, ако сега загубите и пропуснете това, ще трябва да търпите 25 хиляди години. Важен е сегашният момент, не трябва човек да изпуска Божията Любов. Обърнете внимание на онези закони, които съществуват. Зимно време се спира растежът на растенията. И ако посадите някое растение много късно, то няма да узрее. Тогава това е безполезно.

Та казвам: работете с любовта вътре в себе си. Защото на Бога сега му трябва работници; добри работници, които да работят добре. Това е един вътрешен процес: всяка една работа, която вършите, да я свършвате с любов. Ако си болен, какво трябва да правиш? Това е работа. Колко пъти трябва да се моли болният, той даже не трябва да спи, постоянно трябва да се моли. Нито един ден не трябва да прекъсва, все да е съсредоточен умът му. Молитва, молитва, молитва, докато си замине болестта... Някой казва: „Аз се молих три пъти“. С три пъти болестта не си отива – постоянство трябва в човешкия ум, докато се образува в нас една връзка с Божествения свят. Щом се образува тази връзка, тогава нещата стават.

Казвам: в тази глава Христос изтъква значението даже и на най-малкото, което човек прави в името на Любовта. Ние сме много несправедливи спрямо себе си, по три начина обиждаме себе си. Като не обичаме Бога, ние обиждаме себе си; като не обичаме ближния си, обиждаме себе си; и като не обичаме себе си, пак обиждаме себе си. Някой път мислим, че обичаме себе си: не, ние сме хора, които не обичаме себе си. Ако обичахте себе си, не щяхте да умирате; и понеже умирате, значи не обичате себе си.

Та първото нещо е човек да не обижда себе си. И човекът, като се научи да не обижда себе си, няма да обижда и ближния си. И тогава ще знае как да служи на Бога.

Сега се изисква следното: човек да започне с истинската любов към Бога, с истинската любов към ближния и с истинската любов към себе си – това са три прояви. Или казано по-ясно, любовта към Бога е Любовта на Духа; любовта към ближния е Любовта на гушата; а пък любовта към себе си е Любовта към своя ум. Ако твоят ум не носи любов в своите мисли, ако твоята гуша не носи любов в своите прояви и ако твоят дух не носи любов в силата си, в работата, вие не сте в правия път. Трябва да се работи. Всички вие сте войници, призвани сте – голямо сражение се води сега.

Някои от вас искате да се откупите, да гадете пари, че да се откупите. Кой ще върши Волята Божия? С пари работа не става – доброволно ще отидеш. Всеки ще бъде доброволец: като отиде, ще изкара този войниклък. И тогава що е възкресението? Възкресението ще бъде едно възнаграждение, че вие сте воювали храбро в тая голяма война, за да победи Доброто в света. И като победи Доброто, възкресението ще дойде. Ще имате кръстове за храброст сложени. Възкресението е възнаграждение, че вие сте воювали храбро за каузата на Доброто.

Сега ви пожелавам не да се откупувате, но храбро да воювате, за да добиете най-голямата награда – Възкресението – за онова, което сте сторили за Царството Божие.

Отче наш

Напред към светлината!

3 декември 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ПОСЕЩЕНИЕ НА БОГА

*Добрата молитва
Молитва на Царството
Духът Божий*

Ще прочета 12. глава от Посланието към римляните.

В начало бе Словото

На български има едни думи: „Истинско положение“. Какво се подразбира под тези думи? Някои употребяват думата *среда*. Наглед това са обикновени работи, но трябва дълго време, за да се изяснят, за да схванем каква идея се крие в тях. Истинско положение е, че рибата трябва да живее във водата. Щом излезе от истинското положение – водата, тя ще се намери в трудно положение. Може да ѝ разправяме за един идеален свят, че въздухът е по-добър от водата, но тя не е нагодена към тая среда: ще подскочи нагоре над водата и пак ще влезе в нея. Рибите са правили такива опити. Та всички религиозни хора са риби, които живеят във водата, и като мислят за онзи свят, подскочат малко и пак влизат във водата. Понеже в онзи свят не се живее, съвсем друга среда е това, вие казвате: „То не е за нас“. Това е бъдещ свят, към който ние се стремим.

Сега ми дойде една нова мисъл, една картина се представи пред мен. Тя е следната. Всички вие искате да ви турят на първо място, никой не обича да вземе последното място. Но първото място е миналото на човека, а последното място е настоящето или бъдещето. Вземете Библията за сравнение: кое е на първо място там? Нали Библията е писана преди хиляди години. Това, което е написано най-рано, заема първото място в нея, а пък на-

стоящото го няма там. Даже това, каквото е писано преди 2000 години, в нея е на опашката, накрая; а пък настоящето е това, което се говори. То ще се пише в бъдеще.

Ако вие искате да бъдете първи, то сте отживели века; а пък ако искате да бъдете последни, то сте в настоящето. Така се представя пред нас новият живот. Онези туристи, които са тръгнали 4–5 гена по-рано, те зад нас ли са, или пред нас? Дните са назад – те са се изминали, но тези туристи са напред. Туристите, които са тръгнали преди 5 гена, са пред нас, а дните са зад гърба ни. Ако ние тръгнем след 4–5 гена, тогава дните са напред, а ние сме отзад. Та когато нашите дни дойдат отзад, ние ще дойдем отпред. Значи ако времето е назад, вие сте напред; ако времето е напред, вие сте назад. Когато времето отива напред, ти отиваш назад; когато времето отива назад, ти отиваш напред.

Нали сте били при някой кладенец. На него има въже, а по някой път има и две кофи. Винаги празните кофи отиват надолу, а пък пълните – нагоре. Това, което трябва да работи, отива надолу, а пък това, което трябва да почива, отива нагоре. Пълната кофа има богатство. И на нас ни трябва богатство. И казват на кофата: „Я дай това богатство тук, то не трябва да седи долу“. Представете си, че вие имате едно такова съзнание: ние сме такива кофи, които ги пуцат долу и ги изкачват нагоре. Има и трето положение: когато онзи, който работи с кофите, си замине, като остави кофите, какво става с последните? Тогава те ни надолу, ни нагоре отиват.

Има много християни и светски хора, които казват: „Аз не искам да ми влияят“. Че ако не искаш да ти влияят, няма да мръднеш от мястото си. Ако вятърът, слънцето, хората и прочие не ти влияят, тогава ще седиш на едно място и никакъв прогрес няма да направиш. Вие се радвайте, че ви влияят, защото щом ти влияят, и ти ще влияеш. Вие вземате много високо становище – искате да не ви влияят. Прави сте, но това становище е валидно само за Бога. На Бог няма кой да Му влияе отвън,

но на Бога ние Му влияем отвътре. На Господ, Които е толкова велик, ти като почнеш да Му се молиш, Той ако е решил да те накаже, понеже няма кой да Му влияе отвън, отлага наказанието. После е решил някой път да те благослови, но ти станеш опърничав. С това ти Го заставяш да не ти дава благословението – ти си пак причината. Бог е благ, но Той казва: „Нали така прави, няма да му дам“. Ако Бог така се влияе, тогава каква е вашата философия? Това показва съвършенството на Бога.

В света всякога ние се влияем от две неща: от добро и от зло. Не е зле да се влияеш от злото – ще станеш активен; не е лошо да се влияеш от доброто – прилежен ще станеш. Представете си следното. Някой път ние казваме, че някой се е разгневил, но гневът е потребен – той мели брашното. Благодарение на него всичкото брашно е смяно и хлябът е опечен. Гневът пече хляба, пече гървата, навсякъде той прави нещата; а пък доброто урежда – стаите ще нареди, килимите ще постеле, ще сложи масата. Меките работи са от доброто. Злото е отвън, а доброто е отвътре.

Зло има в света. Ние разбираме какво нещо е злото. Писанието казва на едно място: „И понеже Адам стана като един от нас – да познава доброто и злото, значи учен човек стана, за да не би да създаде беля, да отиде вън да оре и да копае“. Адам не е за тук. Че майката, когато иска да се освободи от своето дете, когато стане палаво, какво го прави? Някой път го потупва, но вижда, че не става така, и казва: „Хайде да го пратя на училище“. Четири, пет, шест часа то трябва да е заето в училището – и тя си почива. И като се върне детето, то веднага представя своите претенции и иска.

Някои от вас мислите, че не сте деца. Право е, че не сте човешки деца, но сте Божествени деца. И като деца някои от вас добре се учите, а пък някои не се учите добре. Например учителят ти дава да нарисуваш една картина, а ти рисуваш как да е. А пък той е възискателен, войде и проверява. Аз съм виждал как учителят идва с молив и граска върху твоята картина и нарисува друго,

или ти даде някоя тема да разработиш. Ти си писал нещо и мислиш, че е идеално, и се въодушевяваш. Дојде учителят, нашари написаното и ти казва: „Препиши го!“.

На тебе ти е неприятно и почваш да казваш по адрес на учителя: „Той не разбира“.

Сега вие се учите и вашите учители граскат върху вас, но и вие ще станете учители, и вие ще граскате тогава. Когато един стане учител на себе си, как ще поправи една своя погрешка? Казвам: религиозните хора са направили едно голямо отклонение. В сегашните хора има едно отклонение, и то не на 23, а на 30 градуса. Така е и у религиозните – тяхната ос е отклонена толкова. А пък оста на светските хора е отклонена на 90 градуса и тази ос е отвесна.

Сега ще ви кажа някои неща и вие ще мислите върху тях. Да вземем музиката. В старо време музиката вървеше само по една линия – крива хоризонтална линия. Това са мелодии: тоновете вървят един подир друг на степенни. В сегашната музика освен мелодия има и хармония. В хармонията тоновете са поставени отвесно един на друг. Мелодията се пише хоризонтално по крива линия, а пък хармонията се пише отвесно. А щом дойдете да свирите на някой инструмент, то и мелодията, и хармонията се изпълняват хоризонтално. Хармонията се пише отвесно, а се изпълнява хоризонтално; мелодията се пише на крива линия, а се изпълнява по права линия. И в пианото, и в цигулката се изпълнява по права линия, а по крива линия се пише. Ръката при изпълнението върви по права линия. Ако не сте майстор да изправите кривите линии на мелодията и отвесните на хармонията, вие не знаете да свирите. Онзи пианист, като си сложи ръцете на клавишите и свири тези отвесно турени ноти, трябва да знае в какво направление трябва да вървят дясната ръка и лявата. Някой път ръцете се приближават, някой път се отдалечават, а някой път се прекръстосват: когато лявата ръка отива към дясната, тогава лявата минава отгоре над дясната, после дясната минава отгоре над лявата.

Вие ще кажете сега: „Това са обикновени работи“. Че ако ти не знаеш как да свириш в живота, питам тогава: где е волята ти? Твоята дясна ръка е умът ти, а твоята лява ръка е сърцето ти. Един приятел, музикант, разправя за Моцарт¹⁷: „Той като свирил, дошъл до една нота, която не могъл да вземе с ръцете си, понеже те били заети, и я изсвирил с носа си. Нямамо как да я вземе и я взел с носа си, като с трета ръка“.

Считайте, че религията е наука, велика наука за сърцето. Считайте, че философията е наука за ума. Смятайте, че въпросът как трябва да се живее на Земята, е наука за волята. Волята се занимава с материални работи, тя е най-тежката работа. И всеки човек, който има слаба воля, той не може да живее добре на физическото поле. Религиозните хора са много слаби по воля. Религиозният знае да се моли хубаво, да пише хубаво, да декламира хубаво, но като му гадеш нещо да гради, кола да кара, не може. Той проповядва, че не трябва да се бие коня, че човек трябва да има братско отношение към всички, а пък светският човек работи с камшика. Религиозният оставя коня и конят не върви; казва: „Не трябва да го бия“. Той взема чука и иска да удари камъка, но си казва: „Може да го боли камъка“ – не иска да го бие. После тури една греда, но Писанието казва, че не трябва да се дяла – и я слага без дялане, та да мине без страдание. Без страдание може ли? Може без страдание, но нищо няма да стане. Без страдание нищо няма да стане, а пък със страдание нещо ще стане. Религиозният като стане нужда да оре, понеже знае, че като прекара плуга през нивата, ще разкъса тревите, затова хвърля семената по мирен начин отгоре, но нищо не става. Ще се оре майсторски: най-малко на 30 сантиметра дълбочина, и колкото троскот има, ще го изкараш навън и ще посееш, после ще покриеш посяното отгоре и ще очакваш една добра реколта.

Светските хора са много умни. Светският човек се пазари добре и казва: „Отивам да работя и добре ще ми платиш“, религиозният казва: „Каквото ти се откъсне от сърцето“. Целия ден светският човек работи и вечер-

та стопанинът му плаща 15 лева; религиозният целия ден работи и вечерта стопанинът му плаща 5 лв. Религиозният погледне и казва: „Не ми оцени труда“ – роптае, но нищо не му каже. Казва си: „Представи си, не ми оцени труда!“. Че ти каза: „Каквото се откъсне от сърцето ти“. Онзи човек е умен, който цял ден е работил и стопанинът му даде едно житно зърно или една ябълчена семка. Казвам тогава: „Много добре ми плати“. Отивам и посявам това житно зърно и то брати и дава 40 стръка; и всеки стрък дава по 50 зърна. Няколко години погред посявам получените зърна – и след три години от това житно зърно аз имам 10 пъти повече зърна, отколкото ако стопанинът беше ми дал 50, 100 или 200 лева. Че ако ти отидеш да работиш на един светия, той пари няма да ти даде, а ще си вдигне ръката и ще те благослови. Няма да те благослови така, както знаеш, но ще си простре цялата ръка нагоре с дланта навън и ще те благослови. Вие искате да благославяте по този, първия начин, а светията ще си вдигне ръцете, ще те благослови и ще каже: „Бог да те благослови“. Той не ти дава пари, защото счита, че да ти даде пари, от негово гледище е престъпление, но казва: „С това благословение, което ти давам, ти иди в света и ще прокопсаи“.

Та казвам: четохме сега 12. глава. Там се казва: „Представете вашите тела в жертва жива, свята и благоуходна Богу“. Ти ако не представиш дробовете си в служба на въздуха, какво ще стане с тях? Ще заболяят, ако не служат. Ако не представиш своите очи в служене на светлината, те ще заболяят; ако не представиш своите уши в служене на звука, те ще заболяят. Ако не представиш своя нос, да разбира онези ухания, които излизат от цветята, той ще заболее. И ако не представиш своята уста в служене на Бога, да говори сладко, тя ще заболее. Да говориш сладко, това е работа, велика работа.

Един беден човек пожелал да посети един болен богаташ. Казал: „Аз искам да го видя“. Отишъл при богатия, махнал с ръката си и казал: „Ще оздравееш, да те благослови Господ! Като оздравееш, ще изпълняваш Волята

Божия, за да не заболееш отново“. Богатият вика секретаря си и му казва: „Дай на този човек 20 хиляди лева. Да го благослови Господ за думите му, които като мед паднаха на моето сърце“. Ако бедният седеше и ако не беше казал нищо, нищо не щяха и да му дадат. Какво му коства да каже тези думи: „Ще се оправя тази работа, Господ да ме благослови“. И богатият го благославя, казва: „Дайте му 20 хиляди лева“. Колко ще ви коства да раздвижите въздуха, колко енергия ще иждивите да кажете някому: „Вашиите работи ще се оправят! Господ ще те благослови“.

Любовта никога не довежда нещата, тя винаги изпраца хората на работа. Вие може да знаете кой е любимият ви. Някои искат да знаят кой е любимият им, дали обичат някого. Ще ви дам една диагноза, няма да ви разкрия всичките тайни. Как ще познаете дали ви обича някой, или не? Онзи, който ви обича, щом дойде при вас, у вас се ражда една мисъл, желание да четете, да учите. Това е любов! Или да кажем, че вие сте болен. Този човек като мине покрай вас, у вас се събужда желание да ядете, да ви наготвят хубаво. Този човек ви обича. А ако сте здрав и мине покрай вас някой и се пресече апетитът ви, този не ви обича. И ако мине някой покрай вас и се пресече вашият апетит и желанието да учите, този човек не ви обича.

Любовта е един велик стимул към велики работи, защото великото в света сега и в малкото, и във великото. Едно благословение е любовта: тя те изважда да видиш Божиата Светлина, тя е един подтик. Вие гледали ли сте любовта в светлината? На човек, когото не обичате, като погледнете лицето му, то е като мраморна статуя, няма нищо за обич. А пък когато погледнете някого с любов, тази статуя оживява – лицето оживява и вие виждате гениални работи, добродетели. С любов виждате много добродетели, а пък без любов нищо не виждате, само едно отражение.

Та сега казвам: като мине Бог покрай вас, Божието присъствие се познава по две неща; по две неща се позна-

ва, че е минал Господ. Това е една тайна, която не трябва да ви разправям. И може би ще направя една погрешка, но ще ви я кажа, за да се ползвате; а пък ако не се ползвате, то е ваша работа. Щом почнеш да страдаш, Господ е минал покрай тебе; и щом почнеш да се радваш, Господ е минал покрай тебе – едно от двете ще направи Той. Щом страдаш, Господ е минал, погледнал е на тебе; и щом се радваш, пак е минал. Ти почнеш да роптаеш, че Той е минал и ти е причинил страдание. Че ти не разбираш Неговата Любов! Или почнеш да се радваш, но пак не разбираш: ти се радваш за това, което не е. Радваш се не за Оня, Който те е посетил, но за сянката се радваш; радваш се повече на подаръка, отколкото на дарителя.

Скръбта, това е работа, която трябва да се извърши. Минава Господ и ти казва: „Ще напишеш една тема – „Приложение на Любовта в живота“. Знаете ли колко време ще ви отнеме това? Колко библиотеки ще трябва да посетиш, с колко хора ще трябва да говориш! Не е лесна работа! Или друга тема ще ти остави да пригответиш: „Домашна хармония“. Как ще напишеш тази тема? Хората сега не разбират. Какви акорди ще сложите, я ми кажете? Ще съчините тоновете. Влизаш в един дом: бедни са хората, няма какво да ядеш. Аз тогава ще съчиня една хармония така: слагам основния тон *до*; след това внасям един самун хляб – това е *фа*, после половин кило ориз и едно кило захар – и това е *фа*. В хармонията има цели ноти, половинки, четвъртинки, осминки, шестнадесетинки, 32-ки, 64-ки. Аз хармонизирам, но тази хармония не е права още. Права хармония е следната: виждам в дома четиричленно семейство. Тогава започвам така – четвъртинка на бащата, четвъртинка на майката, четвъртинка на сина и четвъртинка на гъщерята. Какво количество трябва да дадете, че всеки един да остане доволен? Знаете ли каква музика е тая? В музиката, за която аз говоря, една нота е празно шише – трябва да вложиш нещо в нея. *Фа* е празно шише. Има звук *фа*, но трябва да вложиш някакво съдържание в това празно шише.

Като свирят на орган или на пиано, тук никакво свирене няма. Органът е антена – говорът, музиката е горе. На Земята няма никак музика. При радиото ти слушааш, че свирят и пеят, но радиото има отношение към музиката, която иде от друго място. Може би на няколко хиляди километра разстояние свирят или пеят, а пък ти въртиш копчето и слушааш музика, цял оркестър свири. На друго място е той.

Та ние сме сега антени: космите ни, пръстите ни, целите ни ръце и прочие са антени. Божественото от друго място иде, а тук е радиото. Вие сте доволни или недоволни. Някой път има паразитни вълни, причиняват звука *ззззъвъ*. Но тези паразитни вълни не са в радиото, но из въздуха. Те идат и се проявяват чрез радиото – твоя организъм, и ти се безпокоиш. Тогава ще действаш с ултракъсите вълни, при които *зззъвъ* няма; или по-ясно казано, ще действаш с ултравиолетовите лъчи на Любовта, в която няма *зззъвъ*. Това е лесно казано, но знаете ли как се действа с тези ултравиолетови лъчи? Тези ултравиолетови лъчи са единица със сто нули и три накрая. Знаете ли какво число е това? Сто нули и три: знаете ли какво нещо е тази вълна? Тя прониква навсякъде, никакво противодействие няма, нищо не е в състояние да ѝ противодейства. Тя минава и организира всичко. Аз не искам сега да вярвате в това – него един ден трябва да го опитате. Но вие не можете да го опитате. Това, за което ви говоря, за да го опитате, ви трябва сто милиона години; за това се иска ум на херувими и серафими. Ние не трябва да съжаляваме за това, но трябва да се радваме. Аз се радвам, че Бог мисли така, че ангелите мислят така.

Ние трябва да мислим, че Бог мисли за нас. Бог като мене покрай тебе, ще ти даде страдание, за да работиш; или като мене покрай тебе, ще ти даде радост. Радвай се на страданието, понеже е от Бога. Ако се радваш на онова, което Бог ти е дал, Той ще те благослови, а ако роптаеш, ще каже: „Турете още едно кило отгоре му“. Ако пак роптаеш, следващия път като мене, ще каже да

ти турят 3 кила, 4 кила, после 100, 200, а може би и хиляди кила. И някой път можеш да се стълпчеш, да се спитиш под тази тежест.

Писанието казва: „Благодарете на Бога в сърцето си!“. Бог е в правото си да дава Своите благословения, както Той намери за добре, не трябва да Му се месим. Ще кажем: „Да бъде Волята Ти, Господи! Ако не разбирам и роптая понякога, моля Те да ми простиш. Научил съм се да мисля погрешно. Но дай ми добро сърце да разбирам страданието, което ми даваш. Някой път съм ленив, не обичам да работя. Помогни ми“. Сега вие бихте попитали: „Не можеш ли друго нещо да ни кажеш?“. Чудни сте: на човека със счупения крак какво ще му кажеш? Ще му причиниш страдание. Аз ще му кажа: „Ще те накарам да плачеш, да проливаш сълзи, но след време сълзите ти ще обърша. Ще се научиш да търпиш“. Започвам да намествам кост с кост, бинтовам ги и му казвам: „Двадесет гена няма да мърдаш. И втори път няма да скачаш, но когато скачаш, ще си премериш силите и като не можеш, заобиколи“. Та казвам: ние имаме доста счупени крака да поправяме. Колко желаня и мисли имаме счупени! Ние имаме доста счупени работи от миналото и настоящето, които трябва да се поправят.

Някои казват: „Бог ще оправи света“. Че той е оправен. Като ни даде страдание, Бог оправя работите. Ще страдаш: Той ще ти даде някоя болест – и като дойде болестта, какво трябва да правиш с нея? Ще бъдеш много внимателен, ще я нахраниш с много деликатна храна. Ще ѝ направиш компот от череши, от сушени праскови, от сливи, ябълки и круши; после ще ѝ туриш малко дренки. Сега да пребеждам какво означават дренките. Те означават следното – ще сложиш твоето търпение, активност и воля. Ябълката означава пък меките неща – тя представлява най-фината мисъл на чувствата. После крушата значи, че ще впрегнеш ума си на работа; черешата значи, че ще впрегнеш сангвиничния темперамент – весел ще бъдеш. Да ядеш череши, значи да бъдеш весел; крушата значи да мислиш; ябълката значи да впрегнеш

сърцето си на работа, а дренките значат да впрегнеш волята си на работа. И тази болест ще я посрещнеш, ще я питаш откъде иде, защо е дошла? И като я изпрацаш, ще ѝ кажеш: „Поздрав да носиш на домашните, много ти благодаря“ – и ще напишеш писмо до домашните ѝ. После ще дойде здравето и ще ти донесе друго писмо, в което ще ви пишат: „Получихме вашето писмо и много се радваме за апетита, който имате“. Те са посланици, които идат от дома, от нашето отечество, и ни разправят за добрите отношения, които трябва да съществуват.

Това трябва да бъде правото разбиране. А пък който не разбира, ще бъде недоволен, а недоволството носи всички нещастия в света. Адам не беше доволен от своето първо положение и искаше нещо друго, не беше доволен от целия Рай, но друго искаше. Друга манджа не можеше да яде, а искаше да бъде като Господа, и Ева също да бъде като Господа. И вие имате същите слабости като Адам – друга манджа не ядете. В Рая сте: бъдете доволни от това, което Бог ви е дал, и благодарете. По-добре е Господ да стане като вас. Най-първо Господ да стане като нас – и после ние да станем като Него. Писанието казва: „Бог направи Адам по образ и подобие Свое“. Адам не знаеше това нещо, а искаше да бъде като Бога. И дойде някой си отвън, който нищо не е направил, и каза: „Ще бъдете като Бога“. Това е другата лъжа.

Та казвам сега: не се лъжете да искате да бъдете щастливи без Любовта. Щастие без любов няма в света; и страдание без любов няма в света. Щом страдаш, Любовта те е посетила; щом се радваш, Любовта те е посетила. Това са двата принципа на Любовта. Ако разбираш страданията, това е Бог: страданието, както и радостта, са посещение на Любовта. Страданието е начало на нещата, а пък радостта е краят им; страданието е минало, а пък радостта е настоящето, Божественият свят. Бог казва: „Ще обърша всяка сълза“. Миналото, което се е случило, Бог ще го обърше. На Земята няма да царуват страданията – страданието е едно временно състояние. То е като онзи художник, който седи със своя чук и удря с него, изработва нещо.

Две неща стават, за да познаем, че художникът работи. Ако скулпторът е оцанал почвата, дето седи, той е работил. Ако виждаш статуята чиста, той е работил и я е изработил. Ако почвата е чиста долу, а статуята горе е кална, той не е работил. А пък щом около нас е чисто, а горе е нечисто, ние не сме работили. Та не се смущавай от това, че около тебе е кално. Радвай се на тази кал – значи работиш. Щом земеделецът се е окалял, той е орал; щом домакинята си е оцанала ръцете, тя е работила, месила е хляб. Щом перачката се е оцанала, грехите са опрани, а пък щом тя ходи с парадна форма, нищо не е направила, а само се ползва от труда на работещите. Но ние не можем да се радваме само на този техен труд. Можем да се радваме на труда на онези, които са работили преди нас, но и ние трябва да оставим в бъдещето нещо от работата си, нещо за бъдещите поколения. Всеки от нас трябва да извърши нещо за Любовта в този свят. Това значат думите: „Представете вашите тела в жертва жива, свята и благоугодна Богу“.

Някой казва: „Защо трябва да любим Бога с всичкия си ум, сърце, душа и сила?“. Защото като Го любиш със сърцето си, сърцето ти ще оживее, иначе ще атрофира. И с ума си като Го любиш, и със силата си като Го любиш, те също ще оживеят, няма да атрофират. Като живее Бог в сърцето ти, то ще прогресира, като живее Бог в ума ти, той ще прогресира, като живее Бог в душата ти и в силата ти, те ще прогресират. Другояче казано, ако Бог не присъства в твоя ум, сърце, душа и сила, ти ще изгубиш всичко. А пък трябва да обичаш ближния си като себе си, защото това е пак една мярка. Ближният ти има любовта на Бога, той обича Бога. Ти ще обичаш ближния си като себе си – и като го обичаш, ще живееш; тогава и той ще те обича. Ти като обичаш някого в света, ще живееш. Защо трябва да се обичаме? Защото ако не обичаш, не можеш да живееш; и ако не те обичат, и те не могат да живеят. Като се обичаме едни други, ще живеем, но като обича единият, а пък другият не обича, тогава няма живот, там е нещастие. Ако

нивата не е изорана и не е посята, няма да даде жито – тя трябва да се изоре и да се посее.

Та две страни трябва да имате. Негативната енергия е почвата, а пък положителната енергия е семето, което трябва да се посее на нивата, за да израсте жито, от което за в бъдеще ще има полза. Този въпрос трябва да стане ясен. Някой казва: „Мене ми дотегна да го обичам“. Това е неразбиране. Никога няма да ти дотегне да проявяваш Божията Любов, защото Бог е Любов и Той чрез Любовта Си е създал света. И ти трябва да Му съдействаш, да бъдеш проводник. И ако участваш в това, ще участваш и в благата, които Бог е създал; ако противодействаш, ще те сполети нещо, което не очакваш.

Сега аз разкривам само една малка част от нещата. Някой ще каже: „Толкова години се трудим, че не сме ли успели?“. Като рисува някой 10–15 години, ще му дадат предметно учение да нарисува един човек – и работата ще покаже колко е напреднал. На музиканта пък ще му дадат да изсвири нещо, не само да каже, че разбира теоретически работите.

Като дойдат някои, все се оплакват. Някой дойде и ми казва: „Имаше много въпроси да ви питам, но като дойдох при вас, забравих ги“. А аз го виждам: той като дойде, иска да се оплаква от жена си, от мъжа си, от децата си – и като дойде при мен, забравя да се оплаква. И наместо да се оплаква, аз му казвам: „Ти имаш една добра жена; ти имаш много добър мъж. Синът ти е много трудолюбив, гъщеря ти е много красива, с добър характер е. И приятелите ти са добри“. Той казва: „Забравих; имах да те питам нещо, но го забравих“. Рагвам се, че си забравил. Хубаво е човек да забрави грозното; и е хубаво човек да помни онова – хубавото, красивото, възвишеното в света. Хубаво е човек да забрави своите гългове. Казвате: „Дълг е на човека“. Не, в света има само едно служене, от любов – това е истинско служене. В Божествения свят дълг няма, там има само служене от любов.

Един закон има: ще направиш това, което Любовта ти диктува; ще го направиш така, както искаш. Някой път няма да ти диктуват как да го направиш. Тогава ще го направиш както ти искаш – и каквото и да направиш, ще бъдеш доволен от него. Като го направиш, ще се коригира работата. А пък в Божествения свят няма никакво коригиране: каквото направиш, то всичко е добро. Та на Земята се коригират работите, а пък в Божествения свят – не. Когато някой човек те обича, той не вижда твоите погрешки и ти ги изправя: като дойде при тебе, той изправя погрешките ти.

Аз мога да направя когото и да е от вас красив, но като го напусна, той ще погрознее. Аз съм правил опит, но след 3–4 часа човекът пак погрознява. И Бог всякога, като идва при нас, ни прави красиви, но като си замине и дойде съмнението, човекът пак погрознява. Нашият ум се разколебава и си казваме: „С мене ли ще се занимава Бог?“. Че Бог най-после с кого ще се занимава? Щом си недоволен, ти си изпратил своята мисъл пред Бога, Той чувства твоето роптание и казва: „Идете, вижте защо роптае той. Какво не му достига още?“. Вземете един генерал. Той не е доволен, да кажем, че иска на бойното поле да победи 50–60 хиляди души. Те трябва да се избият от неприятелската армия, но и от неговата армия ще бъдат избити. Може ли да бъде той щастлив? Всичките тези измрели герои викат: „Генерале, ние отидохме там и страдаме за благото на нашето отечество“. Майките трябва да родят тези войници пак наново. Знаете ли колко работа трябва за това? Най-малко трябва 25 години, за да се изправят резултатите от една война. Трябва да се поправи и озлоблението от войната.

Не е лошо човек да воюва. Това е философски казано. Трябва да воюваш с оръжието на ума си и на сърцето си. Преобрази една лоша мисъл на противника си в добра – тогава ти си го сразил; превърни едно негово лошо желание или постъпка в добра – тогава ти си го сразил. Преобрази силите на ума му, сърцето и волята му. Мушкай, но на свят да мушкаш: удряй по ума му, по сърцето му

и по постъпките му и ги преобрази. Като го мушкаш, да се преобразят умът му, сърцето му и постъпките му.

Нали сегашният свят е един филм. Сега правят филми. Разправят за такава опера – *Хвърчащият холандец*¹⁸. Защо е холандец, а не е ирландец? Нима само холандецът може да хвърка. Буквата *х* е закон на противоречие. В хиперболата можеш да хвъркаш, а пък ирландецът не може да хвърка, понеже буквата *и* е закон на движение надолу. При сегашните условия ирландецът не може да хвърка. Холандецът се намира при много големи мъчносии. Онази гържава, която е поставена при най-големите мъчносии в Европа, това е Холандия. Като са нямали пътища, през където да минават, те са се научили да хвъркат – от зор са се научили да хвъркат като риби.

Всеки един народ в света можем да го вземем като емблема за поощрение. Англичанина можем да го вземем като емблема за неговата честност, германеца – за неговото трудолюбие. На германците не трябва да туряш много надзиратели – стига на сто души един. Всеки си знае работата и я извършва. Американеца можем да го вземем като емблема за неговата практичност, българина – за неговата упоритост, гърка – за неговата еластичност, да може да замаже. Ако искаш някой да ти замаже стаята хубаво – гъркът е това. Аз го вземам в хубавия смисъл – в умствено отношение да мажеш, това е една цяла наука. Да направяш камъните на бяла боя, от тях да изкараш бяла боя и да замажеш, за това се иска ум.

Та казвам: всички трябва да учите. Най-първо две неща са необходими. На една млада сестра давам морал, казах ѝ: „Слушай, аз не мога да обичам хора, които не работят и които не се учат“. Сега ако искате да добиете моето уважение и любовта ми, работете и учете! После казвам: не мога да обичам хора, които не мислят, които не чувстват и които не постъпват добре. Две неща се изискват: работа и учене! Това е външната страна. А пък вътрешната страна са мислите, чувствата и постъпките. Ако мислите, мислете, което вие обичате; и ако чувствате, чувствайте, както вие искате – туй

е ваше право. Сложете ума си на работа – това е ваше право; сложете и чувствата си на работа – и това е ваше право; сложете и волята си на работа – това също е ваше право.

Човек, който не мисли, губи своето право; човек, който не чувства, губи своето право, човек, който не постъпва, губи своето право. И човек, който не работи и който не учи, той изгубва онзи, хубавия навик в живота. Работата и учението поддържат хубавия, красивия навик, който сме добили. А пък като турим на работа ума си, сърцето си и волята си да учат, ние се ползваме от великите блага, които Бог ни е дал. Защото ние, учениците на Земята, сме дошли, за да мислим добре, да чувстваме добре и да постъпваме добре. Това е работа: ще обработваш мислите си, чувствата и постъпките си. На онзи свят като отидеш, да видиш добрите последствия; и не само на онзи свят, но и в този свят ще ги видиш.

Ако се научите да мислите, да чувствате и постъпвате добре, целият ви живот ще се измени. Та на вас ви пожелавам това: ако искате да имате щастие и Божието благословение, работете добре, учете добре, мислете добре, чувствайте добре и постъпвайте добре. Това е едно резюме на всичко онова, което съм казал. Като забравите другото, това да остане: работа и учение; мисли, чувства и постъпки добри. И Бог ще има всичкото благоразположение и ще благослови труда ни – и ние ще успеем.

Човек, който прави така, не може да няма успех. Успехът е нещо колективно; мислете така: радвайте се на успеха на всички, за да успеете и вие. И всички трябва да се радват на вашия успех, за да успяват и те. Радвайте се, когато Бог се слави – и ще се прославиш и ти. А ако ти се свие сърцето, когато Бог се слави, нищо няма да получиш. Впрегнете – не, не впрягайте, но поканете ума си, сърцето си и волята си на любовна работа. Покани ума си на любовна работа да мисли; покани сърцето си на любовна работа да чувства; покани и волята си на любовна работа – да постъпва добре.

Това е новото в света, което иде. Това е новото, което Бог насажда сега в съзнанието на хората. Това е пътят, по който човечеството в бъдеще ще се повдига – и бащи, и майки, и синове, и дъщери, и слуги, и господари, и прочие. Във всички: и в малки, и в големи – във всички този принцип ще проникне. И ние ще дишаме чистия въздух, ще възприемаме чистата светлина и Божествените звукове ще проникват в нашите души. И това, което вършим, ще бъде на своето място.

Отче наш

Запомнете едно нещо: нека Божиите стъпки бъдат благословени в нашите страдания и в нашите радости.

10 декември 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

АЗ, ТИ, ТОЙ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 12. глава от Евангелието на Матей.

Духът Божий

Когато човек постъпва в училището, каква е неговата цел? На Земята, когато човек постъпи в училището, иска за няколко години да завърши и да стане чиновник. Ще завърши 4 отделиния, прогимназия, гимназия, университет и после специализация върху някоя специфична наука, и след това минава за учен човек. Но вие, както сте се хванали в училището на живота, то не се свършва. Някой завършва за 5 години и умира: способен човек е, дойде и за 5 години завършва. Друг даже и за една година завършва, други – за десет години. А пък някои от вас сте на 45 години и не сте го завършили. Някои искате да живеете 70 години, 80 години и прочие – до 120 години се позволява. Предметите на всяка година се различават и всеки ден не трябва да учите едно и също нещо.

Каква е целта на един цигулар, който свири на цигулка? Нашият брат Симеон толкова години свири, какво е придобила цигулката му? Придобила е нещо, тя се е пооблагородила; след време ще струва повече пари, отколкото по-рано. Цигулката свири... И човекът е едно същество, чрез което Бог се проявява. Важното в живота е Бог да се проявява в него. Цигулката ако седи така, не може да се облагороди; а като свири, трептенията на въздуха, който минава през нея, постепенно я облагородяват. Даже ако взема цигулката на този брат, той ще

заболее, трябва да я пази – тя е възлюбената му. На един цигулар се е развалила цигулката и той отишъл при един италиански майстор да я поправи. Последният взел ножа, извадил гъските, разглобил цигулката и цигуларят припаднал – като че този нож е минал през самия цигулар. Има нещо тясно свързано между него и цигулката.

Какъв е смисълът на живота? Както цигуларят трябва да свири на цигулката, така и чрез човека Бог постоянно се проявява. И постоянно, като се проявява Той, ние придобиваме нещо. И после песните не трябва да бъдат еднообразни, не трябва една и съща песен да се свири постоянно. Не, разнообразни песни трябва да се пеят, от всичките родове. Трябва да има слънчеви песни, които носят живот, меркуриански песни, които носят практичност в живота, венерини песни, любовни, с чувство. После земни, да дадат съдържание; после юпитеровски песни, да изразят благородното; лунни песни, с въображение и мечтане; после сатурнови песни, интелектуални. Сатурн не можеш да го лъжеш, той е критик. После имаш нептунови песни, уранови песни и още много други.

Сега каква е една меркурианска песен? Работите ти не вървят в света, понеже нямаш меркуриански песни; в любовта не ти върви, понеже нямаш венерини песни; на Земята не ти върви, понеже нямаш земни песни. Основният тон на Земята е *фа*. Като не можеш да вземеш *фа*, не ти върви. Или да кажем, че не разбираш песните на Луната. Нали сте били млади. Вечерно време младите се разхождат, гледат Луната и пеят тези песни. Някой ще каже: „Това са глупави работи“. Всяко неразбрано нещо е глупаво. Ако ти не си разбрал защо си дошъл на Земята, глупава работа е. Ако не знаеш как да мислиш, глупава работа е; ако не знаеш как да чувстваш, глупава работа е; ако не знаеш как да постъпваш, глупава работа е. Ако не знаеш как да седиш, глупава работа е; ако не знаеш как да си починеш, глупава работа е.

Хубаво, глупавите работи трябва да станат умни. Не че в света има глупави работи. Всички неща, които Бог е създал, са добри; но ако ти не знаеш как да употребиш

онова, което Бог е създал, то става глупаво. Например едно благо е човек да яде, но ако знаеш как да ядеш. Ала ако някой път ядеш много малко или много повече, отколкото трябва, тогава и двете неща са вредни. Някои икономисват, казват: „Да не ям много“, а пък други ядат много. Ще ядеш толкова, колкото трябва, че нищо да не остане в тебе, всяко нещо да си отиде на своето място. И всички дисонанси произтичат от онова незнание.

Често вие се смущавате вътре в ума си. През вас минават някои мисли, които не са верни, но те така се налагат на вас, та вие мислите, че са верни. Например представете си един човек, който е женен, и мисли, че жена му ходи някъде. Налага му се тази мисъл, че тя ходи някъде. Че тя ходи, ходи: Господ ѝ е позволил това – дал ѝ е крака. Че гледа, гледа: Бог ѝ е дал очи да гледа. Че слуша, слуша... Мъжът казва, че има факти, и си вади логически заключения. Той си мисли: „Тя е ходила – къде е ходила? Гледала е – къде е гледала?“, и пр. Всеки човек е дошъл на Земята, за да гледа нещо, той не е дошъл да бъде спял. И ако имаш една жена и тя ходи, ти се радвай, че ходи, защото ако не ходи, лошо е. Я да стане като някое кюпче и да ѝ носиш гърба, а тя да казва: „Я дай това, дай онова!“. Кое е по-хубаво – да ходи или да седи като някое кюпче?

Та казвам: първоначално религията като наука, духовният живот като наука си имат вътрешен смисъл, който трябва да се изучава. И никога път човек не трябва да се спира върху известни положения. Има много примери, създадени в света, но един пример ако не се разбира, той няма смисъл. Например ти казваш, всеки един от вас казва: „Обичам Господа“, но в тебе се застъпва една мисъл, на която ти не си господар, не можеш да я облагородиш.

Харесваше ми един лекар в Пловдив. Няма да му казвам името, той замина за онзи свят. Харесваше ми неговото стоическо търпение. Той имаше няколко деца, беше завършил в Америка. Четете една книга и децата се качили отгоре му – едно на рамото, друго на врата, тре-

то му тегли ушите. Теглят му мустаците, брагата, а пък той чете философски, като Сократ¹⁹. Казваше: „Ще се научите, но като мен трябва да станете“. Той може да стане, да плесне по една плесница на това, на онова дете, да се разфучи из къщи, но ги погледа и си седи. Аз му чета мисълта, той си казваше: „Хак ти е. Ти ако не искаше тези деца да ти се качат на гърба, не трябваше да се жениш. Но ти имаше идеята да се ожениш, сега носи тези деца на гърба си да ти теглят ушите“. Тези деца като му пипат ушите, искам да кажат: „Като твоите уши искаме да имаме“. Като пипат носа му, казват: „Като твоя нос искаме да имаме“. Като се качват на гърба му, казват: „Да имаме като твоя гръб“. Аз му казах после: „Много добри деца имаш“, той отговори: „Много са добри, но трябва да ги търпя“. Не им се сърдеше, казваше: „Каквито са палави, и аз бях едно време палав. Та моето си е дошло при мен“. Попитах го: „Какво възпитание им даваш?“ „Аз сега им давам свободно възпитание, нека да се качват на гърба ми. Като си замина, няма да се качват на гърба ми и ще кажат: „Де е татко, пак да му се качим на гърба!“.

Та казвам: в този човек имаше една хубава черта, едно разбиране. Той казваше: „Тези деца са за мене, както за Сократ – жена му. Той имаше една жена, която го възпитаваше, а пък тези деца мен възпитават, уча се да се концентрирам“. Те се качват на гърба му, дърпат косите му, а пък той не иска да знае нищо и си чете, като че някои мухи са кацнали. Дойде една лоша мисъл в тебе – това е едно дете, дето се качва на гърба ти. Ти казваш: „Тази лоша мисъл откъде дойде?“. Какво трябва да прави човек с една лоша мисъл? Вие искате да изпъдите лошата мисъл. По никоя начин ти не можеш да изпъдиш една лоша мисъл или едно лошо желание. Това е невъзможно, защото и лошото, и доброто имат еднакъв произход, те произхождат от един и същ извор.

От две ризи, които са тъкани и шити от една и съща жена, едната, която е носена, става оцапана, а пък другата, която не е носена, остава чиста. Коя е причи-

ната? Едната е употребявана. И едната, и другата имат същото качество, само че едната, като е носена, е оцапана. Това, което е оцапано, наричаме зло, а пък това, което не е оцапано, наричаме добро. Това е само за изяснение. Следователно какво се изисква за една лоша мисъл? Ще я извадиш, ще я туриш в коритото и ще я изпереш. И това, лошото, излиза от ризата и тя стане пак чиста.

Да ви приведа един пример. Допуснете, че имате един ученик. Пита го неговият учител, неговият професор – и му туря единица. Този въпрос, за ученика, е свързан с икономическите условия. Ако той получава все единици, няма да може да свърши училището – и тогава парите, които харчи, ще отидат напразно. Тогава ученикът се опълчва срещу учителя. Къде е лошавината? Лошавината е единицата, тя седи в ума на ученика. Учителят чувства, че този ученик е неразположен. Какво се иска? Като сложи на тази черта половин кръгче – и това лошо разположение на ученика се сменя: единицата става шест. С всички ваши погрешки така да се направи – да се направи шест. Но учителят седи и казва: „Не е справедливо“. Значи справедливо е да се тури единица, а не е справедливо да се сложи една крива линия. Като напише единицата, с това учителят ще покаже ли, че ученикът не е даровит; единицата показва ли, че ученикът не е даровит? Ни най-малко не показва. Учителите се лъжат, като казват, че единицата показвала, че ученикът е неспособен. И като сложи учителят шесторката, пак не показва това – туй са относителни неща. Ти на способния ученик и хиляди единици да му сложиш, той е способен; а пък на неспособния хиляди шесторки да сложиш, пак е неспособен.

Учителят трябва да бъде справедлив. Понякога вие какво слагате? Някой път си слагате единица, а пък някой път – шесторка. И когато си сложите единица, вие мислите, че сте неспособни, а когато си сложите шесторка, мислите, че сте способни. Като си сложите единица, това показва, че сте вложили единица енергия. Например някой дойде при мене и работи десет часа. По десет лева на час, правят сто лева. Ако работи един час, давам му

десет лева. Да допуснем, че турям по един лев – единица. Ако работи два часа, получава два лева – двойка, две единици. Ако работи три часа, получава три лева, и т.н. – до десет лева. Това показва сега енергията, която сме употребили в дадения случай. Учителят е констатира колко време е работил ученикът, а пък това е важното. Следователно ученикът трябва да каже: „Работих малко и малко ми дават. Много работих и много ми дават“. Несправедливостта на ученика седи в това, че като работи малко, иска много да му се плати. Несправедлив щеше да бъде учителят, ако ученикът работи десет часа, и да му постави единица.

Сега аз привеждам тези примери за нещо дълбоко. Вие имате един ум и трябва да имате начин за разбиране на вашия ум. Вие имате едно сърце и трябва да го разработите; имате една воля и трябва да я разработите. Защото след като влезете в невидимия свят, дето хората са по-учени, отколкото на Земята, няма да ви дават задачи, каквито имате на Земята, а други. А и възвишените същества, които слизат на Земята, почват да разрешават земни задачи. Всички земни задачи вие разрешили ли сте? Не. Например вечерно време, като се легне, как трябва да се спи? Някои си сгънат колената, някои сгъват ръцете. А пък правилното е, че ще простреш прави ръцете и краката си – няма да ги сгъваш. Щом сгъваш краката си, имаш противоречие, сгъваш добродетелите си; а пък щом сгъваш ръцете си, имаш противоречие в правдата. А щом си изкривяваш врата, дишането ти няма да бъде правилно.

Някой път направете опит една цяла седмица да спите, без да сгънете ръцете и краката. И както сте си легнали, така да станете, без да се обърнете. Не се изисква цяла година да правите този опит, но поне няколко дни. Вие ще направите възражение, ще кажете: „Както ми дойде“. „Както ми дойде“ – това е един неорганизиран свят. Най-първо, ако искаш да научиш Истината и Доброто, трябва да туриш главата си към Северния полюс, а пък краката – към Южния полюс. Иначе не можеш да

научиш Истината и Доброто. Ако искаш да разбереш какво нещо е Правдата, трябва да обърнеш главата си към изток, а краката си – към запад. Някои от вас спите към изток, а пък на някои главите им са обърнати към запад. Изабощо в България всички, които са заминали на онзи свят, са с главите към запад и с очи към изток. Турят им главите на запад, за да дойдат пак на Земята. Сега тези работи не са много съществени. Западът, това подразбира един неорганизиран свят, изток е един свят, който сега се организира. Север е светът на свободата, а пък юг е свят на доброто. Ти не можеш да опитаеш благата на Земята, ако не разбираш закона на доброто. Не можеш да опитаеш свободата, ако не разбираш законите на справедливостта; защото за да бъдеш справедлив, ти трябва да изучаваш Божията справедливост.

Сега има война между Русия и Финландия²⁰, има война между англичани и французи с германци. Мислите ли, че това е произволно? Мислите ли, че Господ, Който е създал света, ще остави в Неговото Царство да има анархия? Не. Това е един опит на хората във войната: те се учат във войната на отричане и самоотричане. Понеже тези хора не са искали доброволно да се пожертват, сега Божи-ят закон ги кара насила да се жертват. Житното зърно ще го питат ли, когато го изкарат от хамбара? Българинът ще го хвърли на нивата и ще тегли отгоре му валяк. И ще го покрие. Зърното може да кряка колкото иска. Земеделецът му казва: „Моето желание е да бъдеш на нивата. И като дойде игущата година, искам да видя, че си работило за мене. Ще дойда и ще те отпрежа отдолу“.

Сега вие имате едно понятие, искате да имате Божието благоволение в света. Ти казваш: „Имаме право“. Помнете едно нещо: право има само онзи човек, който върши Волята Божия, който търси Царството Божие и който освещава Името Божие. Другояче не можеш да имаш никакво право в света. Тогава да ви дам едно право – какво трябва да правите сега. Някой път вие се молите. Ти казваш *аз* или *аз съм*: „Аз съм, който върши Волята Божия. Ти си, Който въвеждаш в Царството Бо-

жие, а пък Той е, Който освещава Името Божие“. Аз съм, Господи, който върша Твоята воля; Ти си, Господи, Който въвеждаш Твоето царство в света; а пък Той, Духът Му е, Който освещава Името Божие.

Сега какво е приложението. Вие казвате: *Аз*. *Аз*-ът седи в това, да вършиш Волята Божия, да постигнеш нещо. Искаш да бъдеш учен човек – имаш право. Но ти не можеш да бъдеш учен човек, ако не вършиш Волята Божия. Единственото Същество, Коемо е учено в света, Коемо знае всичко, е Бог, а пък ние сме само проявление на тази ученост. И ако вършим Божията воля, знанието на Бога ще се предаде на нас и ние ще участваме в тази Мъдрост, която Той има в Себе Си – и ще ни я даде. В това отношение не трябва да имаме повърхностни понятия. Ти казваш: „Понеже сме дошли на Земята, имаме право на всичко“. Имаш право на всичко, но трябва да учиш, а пък учение без воля не може да бъде. Ти ако роптаеш, това не е учение. Ропотът в света е безволие, своеволие.

Като изучавате еврейския народ, ще видите, че евреите 40 години роптаеха в пустинята – и какво доби-ха? Всичкото това поколение, което излезе от Египет, трябваше да се унищожи – и да излезе едно поколение на послушание; всички трябваше да измрат. От ония, които излязоха от Египет, нито един не влезе в Палестина. И Моисей не влезе там. Само Исус Навин²¹ влезе в Обетованата земя. И с вашите мисли е така, с вашите желания и постъпки. Ако роптаеш, нито едно от тях няма да влезе в Царството Божие. И ако вашата мисъл не влезе, кое ще влезе тогава и как ще влезете? Трябваше да дойде едно ново поколение, новородените да станат герои. Понеже евреите, като стояха 400 г. в Египет, бяха станали страхливи като зайците. И имаше причини: знаете ли на какви изпитания бяха изложени! Моисей ги научи в пустинята да бъдат смели и решителни, там водеха един строг живот.

И вие сега минавате през пустинята, не сте в Хаанската земя²². Питате защо са тези страдания. Вие

сте излезли от Египет. Там 400 години сте робували и сега излязохте и сте в пустинята, приближавате към река Йордан. Там има неприятели, които са наследници на Ханаанската земя – трябва да воювате. „Как ще придобием своята свобода?“ Казвате: „Бог всичко ще оправи“. Бог казва: „Трябва да се биете тук. Трябва да завладеете тази Ханаанска земя“. Ако не знаеш как да мислиш, чувстваш и постъпваш, ти не можеш да вършиш Волята Божия и нищо не можеш да направиш.

Вземете един човек, който е облечен с власт, един началник или един министър. Ако началникът иде при един банкер и му каже: „Трябва да дадете 10 хиляди лева“, той веднага ще ги даде. Но ако ти отидеш, банкерът ще каже: „Нямам“. Ако отиде началникът, банкерът веднага ще намери 10 хиляди лева.

Ние постоянно изпитваме тези несгоди в живота. Ти си скържал, но като дойде една болест, та си на умирање, дойде началникът. Лекарят е началникът; той казва: „Има едно лекарство, но 15 хиляди лева трябва да платиш“. Ти ги изваждаш и даваш. Дойде втори път и казва: „Дай 20 хиляди лева“ – даваш ги. „Дай 30 хиляди лева“ – даваш и тях. И всичко човек дава, само животът му да остане. Лекарят има право да вземе 20 хиляди или 10 хиляди лева и прочие, стига да помогне. Но често лекарят вземе 10 или 20 хиляди лева и става както в следния пример. Един руски посланик във време на царска Русия заболял от апандисит. Направили му операция, взели му 60 хиляди лева и пак го уморили.

Та казвам, ние ще поставим сега правилото: не трябва да правим такива опити. Всеки един опит трябва да бъде сполучлив. Аз съжалявам само за едно нещо за вас – че се блъскате по някой път. Аз ви гледам и знаете ли на какво приличате? Има едно нещо, което не харесвам във вас. Или ще се изправите, или аз ще ви изправя. Вие приличате на пясъчни зрънца, турени в едно шише, че като го обърнеш, менят си местата. Един организиран свят не прилича на пясъка. Че какъв ще бъде животът ви тогаз? Както на брата, който искаше да живее 120 години, а

пък замина на 70. Защо ще отивате в другия свят сега, когато от невидимия свят слизат да помагат. Пък вие отивате за охолност горе... Сега не е време за онзи свят, време е за този свят. Онзи свят е уреден, а пък този свят има нужда сега от работници.

Слушам някои да казват: „Мене ми дотегна вече, не се живее вече между тези хора“. Че ти не си работил още за Господа! Казва се в Писанието: „Елате да наследите Царството вие, които сте работили“. Всички трябва да работят. Аз турям работата в най-високия смисъл. Не може да дойде благословение, без да работите за Господа. Защо трябва да работите? Защото Бог е работил за вас: Бог е работил за вашия ум и сърце, за създаването на вашето тяло. И срамота е от наша страна, ако ние не Му се отблагодарим за всичко, което Той е направил, за хилядите благословения, които ни е дал през миналите векове. И сега трябва да Му се отблагодарим за доброто, което ни е дал, да имаме признателност.

Сега аз казвам: или ще се изправите, или ще ви изправя. Какво подразбирате под това? Вие когато оперете грехите, какво ги правите? Те са набръчкани, защото не са гладени. Вземате една желязна ютия и ги гладите. Казвате: „Трябва да се изправят“ – и ги гладите. Някой път, като ги гладят, ги поизгоряват, но гледам, че вече са придобили тази опитност. И изгладената риза е по-хубава. Някой път само светците нямат право да гладят с ютия, грешните могат да турят ютия. Стига светия да ти опере грехите – и това е достатъчно за теб. А пък онзи, който не е светия, трябва да тури ютия отгоре – и с това предава нещо на грехата.

Та казвам: чрез кого ще се предадат Божествените мисли? Всяка една мисъл, Божествена мисъл, трябва да мине през някой ум. Всяка Божествена любовна мисъл трябва да мине през човешкото сърце. Всяко Божие благословение трябва да мине през човешката воля. Ние сме носители на Божествените блага – от нас зависи как да предаваме благата, които Бог изпраща на Земята. И едновременно ние сме работници за себе си и работници за ближните.

Та най-първо трябва да обичаме Бога с всичкия си ум, сърце, душа и сила, за да можем да възприемем правилно благата, които Бог ни дава. Като не обичаме Бога, тези блага не могат да минат през нас. И после, трябва да обичаме ближните си. Законът е такъв: за да можем да предаваме това благо, което сме приели, трябва да имаме любов към ближните си.

Вие като ученици казвате: „Повярвахме“. Не е въпрос за вярване: сега е дошло време да обичате Бога с ума си, със сърцето си, с душата си и със силата си, за да може да приемете правилно Божиите блага. И трябва да обичате ближните си, и ближният трябва да ви обича, за да могат тези блага да се върнат към вас. Трябва да се образува един кръг от Бога към вас, после от вас към ближния, от ближния към вас – и да се върне към Бога. Всяка една Божествена мисъл, всяко чувство и постъпка ще мине по един кръг, ще мине през нас и ще отиде в света. И после ще се върне пак към Бога, за да види Той как ние сме извършили Волята Божия.

Та като отидете в онзи свят, ще имате пред вас картината как сте работили за Господа, няма да има скрито-покрито. Да допуснем сега, че във вас има едно неразположение. Някой път човек има омраза. Омразата е една възможност. Тази омраза ти ще я свържеш с Любовта. Не можеш да туриш омразата в действие, да извършиш едно добро с нея, ако не я облечеш с грехата на Любовта. Ако свържеш омразата с Любовта, тази омраза ще се превърне в любов. И омразата ще почне да действа и да работи за тебе. Сега ви казвам: може да се сърдите комуто и да е, но когато се сърдите, трябва да има справедливост, да има за какво да се сърдите. Като се сърдиш някому, кажи му как седи истината, кажи му как трябва да живее.

Аз ви говоря за подмладяването. Вие не можете да приложите закона за подмладяването, ако не обичате Бога с ума си, със сърцето си, душата си и със силата си. Ако обичате Бога с ума си, ще обновите мисълта си, ще я подмладите. Ако обичате Бога със сърцето си, тази

любов ще обнови вашите желания. Любовта обновява, тя е магическата сила. Ако вие не обичате Господа с душата си, онова, възвишеното във вас, не може да се облагороди. И ако не обичате Бога със силата си, вие не можете да приложите нещата, постъпките ви не могат да се облагородят. Следователно един човек, който с любовта си е облагородил своите мисли, своето сърце, своята воля и своите постъпки, той е влязъл в света на подмладяването. Тези неща трябва да ги знаете.

Един ден може да дойдете до едно състояние, когато краката ви и гръбнакът ви не държат – и почвате да мислите да заминете на другия свят. Знаете ли колко мъчно е да се отиде на другия свят? Знаете ли колко е мъчно сега да отидете в Америка през океана? Мислите ли, че пътят е сигурен? Като някакви мухи капят параходите от 4–5–6 хиляди тона – и никой не обръща внимание. И ако тръгнете за онзи свят, целият път на живота е миниран, има все мини. За да заминете на другия свят, трябва да дойдат най-малко три ангела. Един ангел ще ви носи на ръцете си и двама ще ви ескортират. Други ще ви нападат и тези двама ще ви бранят; ще има много неприятели, които ще ви атакуват от всяка страна. И благодарение на тези ангели ще минете през тази опасна зона, за да влезете в другия свят. По някой път вие сте неразположени, защото ви атакуват лоши духове. И като няма кой да помага, загазите – и ви хванат за роби, затварят ви и вие стоите там с години. И казваш: „Аз не вярвам“. В какво ще вярваш? Не че не вярваш, вярваш, но вярваш в злото. Едно време вярваше в добрите мисли, а сега вярваш в лошите; едно време вярваше в добрите желания, а сега вярваш в лошите; едно време вярваше в добрите постъпки, а сега вярваш в лошите. Ти казваш: „Не вярвам“. Не – обърнал си вярата наопаки.

Та казвам: сега е време, тази година е година, в която да свържете ума си така, както трябва, с Любовта, да свържете сърцето си с Любовта, да свържете душата си с Любовта и да свържете силата си с Любовта. Това е богатството. Вие мислите, че жертвате. Трябва да

се пожертва всичко, за да се придобие нещо. Малкото трябва да го пожертваш, за да придобиеш голямото. Как ще станете наследници на Небето и Земята? Казано е: „Кротките ще наследят Земята“. Само тези, които са свързали с Любовта ума си, сърцето си, душата си и силата си, ще наследят Земята, на тях ще се даде за наследство Земята. А после ще им се даде и друго наследство, по-голямо. За да бъде човек кротък, той трябва да е станал господар на ума си. За да стане наследник на Земята, трябва да стане господар на сърцето си, господар в любовен смисъл. За да стане наследник на Земята, човек трябва да служи на душата си. На ума си също трябва да бъде господар, а тъй като дойде до душата си, трябва да ѝ стане слуга; също и на силата си.

Та едновременно господари в Любовта на ума си и сърцето си и слуги на душата си и духа си. И тогава Бог ще действа във вашия ум, сърце, душа и сила. И тогава няма да има неща невъзможни. Ще бъдете както Христос казва: „Аз и Отец Ми едно сме“. Христос казва още: „Ако думите Ми пребъдват във вас и вие пребъдвате в Мене, каквото искате, ще ви бъде“. Той казва още: „Аз и Отец Ми ще дойдем и ще направим жилище във вас“. Сега вие имате любов, но вашата любов е частична. Аз бих желал някой от вас, който има пълната любов на ума, сърцето, душата и силата, да дойде при мене. Защото аз искам да срещна един Човек. Все го търся и не мога да го намеря. Ще ми бъде много приятно. Ако дойдете, аз искам по този начин да дойдете.

Вие идвате при мене въоръжени. Нарязал се е някой, а всъщност той никак не е въоръжен. Аз казвам: с такова оръжие не искам да идвате при мене. Ти се въоръжи с Любовта в ума си – и тогава ще капитулирам пред теб. Ако идваш без любов, ще те набия на общо основание, но ако идваш с любов в сърцето си, ще капитулирам на общо основание. Ако идваш с любов в душата си, ще капитулирам, но иначе ще те бия на общо основание. И на вас давам същото право: който идва при вас без любов – бой; който идва с любов, капитулирайте пред него – това

е правилото. С любов като идва някой, там е Бог. Ще кажеш: „Да бъде Волята Божия“. Като не идваш с любов, никой не те е пратил – ти си лъжец тогава. Тази идея трябва да остане в ума ви. Любовните мисли, Любовта трябва да управлява вашите мисли и чувства; Любовта трябва да служи на вашата гуша и на вашата сила.

Апостол Павел казва: „Умолявам ви“. На хора без любов не се моля. Като дойде до Любовта, ще ви се моля. Но ако идвате без любов, вие ще ми се молите, да се разберем. Трябва да се говори на един език разбран: никакви тълкувания и възражения – аз не ги приемам, не ги търпя. Всеки един, който опорочава Името Божие, е нетърпим; и всеки един, който опорочава Волята Божия, е нетърпим. Не трябва да търпим нещо, което опорочава идването на Царството Божие. Трябва да дойде Царството Божие и Неговата Правда, трябва да се изпълни Волята Божия и да се освети Името Божие. Това е възкресението. Като стане това, вие ще възкръснете, ще оживеете, няма да има смърт. Човек, който върши Волята Божия, който търси Царството Божие и осветява Името Божие, не умира. Човек, който не изпълнява Волята Божия, нито търси Царството Божие и Неговата Правда и който не осветява Името Божие, умира. Ако искате живота, той е в изпълнение волята на Бога. И това е привилегия. Няма по-голяма привилегия от това, да служиш на Бога и да изпълняваш Волята Божия. Ако изпълняваш Волята Божия, и Бог ще изпълни твоята воля. Ако осветяваш Името Божие, и Бог ще освети твоето име. Ако пък не осветяваш Името Божие, и ти ще останеш без осветяване. Та ще оставите тези заблуждения, които има вътре във вас. Тайни заблуждения имате.

Сега аз ни най-малко не искам да ви виждам хилави, болни, кашличави; ни най-малко не искам да ви виждам сиромаси и недоволни. На човека не му е приятна сиромашията. Бих желал да сте сиромаси в едно отношение, обичам една сиромашия: да бъдете сиромаси в престъпленията. И искам да бъдете богати с добродетели, богати в мисъл, в сърце, в гуша и в сила. Аз искам да бъдете

сиромаси. Да не споменавам обратното – в какъв смисъл да бъдете сиромаси. Казано е: „Блажени сиромасите“. Този стих се разбира в следния смисъл: блажени ония, които нямат никакви престъпления; блажени сиромасите, които нямат богатството на греха – това разбирам в този смисъл. Да сте богати с грехове, това е най-голямото нещастие, което може да има в света. И тези грехове хиляди години ще ги горят в ада – в ада ще гориш. Горенето не е нищо друго освен тези грехове да се превърнат в нещо. Хиляди години ще гориш, докато изкопчат твоето богатство, та да го вземат.

В турско време, когато са идвали турците при някой българин богаташ, вземали са нагорещените вериги от огнището и са ги туряли на врата на чорбаджията. И последният веднага изваждал гърнето с парите: той давал всичко, когато дойдела веригата на врата. Та казвам: не ни трябва богатство, за да не дойде тази верига на врата. И като дойдат тези бирници, ние ще ги пратим в банката. Ще им дадем разписка, ще им кажем: „Всичкото наше богатство е вложено в банките. Ние нямаме нищо“.

Но да се върнем към съществената мисъл: мнозина сте свикнали с миналото. Някой път ви се вижда много трудно да изпълните Волята Божия. Четете Стария Завет, гледайте евреите – много упорит народ са били те. Господ им праща един от пророците и им казва: „Кажу им – или приемат, или не приемат. Те са дом отстъпнически. Но ти, сине человечески, да не бъдеш един от тях. Ако и всички да отстъпят, ти да не бъдеш като един от тях. И да не се плашиш от лицето им“²³. Вие да не се плашите от лошия живот. Ще дойде лошият живот някога... Дойде ви някое лошо желание – вие се изплашите. Всички лоши мисли и желания трябва да ги превърнете. Това са неща, които трябва да се разберат, това е работата, която трябва да се извърши. Човек трябва да насади в своето тяло, ум, сърце и душа всички семенца, които Бог е вложил в него, и като влезе в невидимия свят, да занесе богатата, които Бог му е дал.

Сега помислете какво сте направили – нещо, което може да отиде с вас. Не че не сте направили, много работи сте направили...

И когато Христос видя онази вдовица, която тури само една лепта, и онзи, богатия, който тури голяма сума, каза: „Тази е сложила всичко, каквото е имала, а пък онези са дали от преизобилието си“. Та казвам и на вас, прочетете от книгата *Пътят на ученика*²⁴ беседата, която почва от 121. стр. – *Братя в единомислие*. Не исках да ви говоря сега, а исках да ви чета от тази книга. Но ми казаха: „Ти им говори, а пък те нека четат“. Прочетете тая беседа през свободното си време. Ако вие не я прочетете, тогава ще я прочета. Сега аз говоря и вие ще четете; а пък ако не го четете, вие ще ми говорите, пък аз ще го чета.

Аз ви говоря това, което сега е за нашето добро. Едно гениално разбиране наричам това, една връзка на вашия ум с любовта, с вашето сърце. Когато обичате, трябва да го обичате така, както себе си. Но най-първо ще обикнете Господа с ума си, със сърцето си, с душата си – и тогава всички хора ще ги обичате като себе си. Това е правият път. Ако така постъпвате, ще ми благодарите, че съм ви дал един добър съвет. А пък ако не постъпите така, не искам после да ми се сърдите, че не съм ви говорил. Аз съм ви казал най-хубавите работи, които съм употребявал. Аз ги употребявам и сега. Питам: „Кой си ти?“. Аз съм човекът, който върши Волята Божия. Ти кой си? Ти си онзи, който въвежда в Царството Божие и в Неговата Правда. Кой е той? Той е онзи, който освещава Името Божие.

Ако някой ме попита: „Ти кой си?“, ще му кажа: „Аз съм онзи, който върши Волята Божия. Ти си, който въвеждаш в Царството Божие. Той е, който освещава Името Божие“. Така че нашата воля е тази, която ще извърши Волята Божия. Кой ще въвежда в Царството Божие? Това е нашата душа. А пък кой ще е онзи, който ще освещава Името Божие? Това е нашият ум. С мисълта си именно трябва да осветим Името Божие, защото

сърцето може да бъде чисто само когато умът е чист и волята е силна. Та казвам: тези тримата вътре в нас ще ги турим в едно. Тогава аз изпълнявам Волята Божия, гушата въвежда в Царството Божие и духът осветява Името Божие. Всички трябва да бъдем много внимателни, да не огорчим Духът по никоя начин, защото с това се опетнява светостта на Божието име.

Ние ще изпълним Волята Божия, нашата гуша ще въвежда Царството Божие в нас и Неговата Правда, а пък Духът ми ще осветява Името Божие. И тогава ние ще бъдем добрите работници, които Царството Божие очаква в света. Всички, които така мислят, трябва да гойдат и да работят за идването на Царството Божие. То иде, но трябва работници. Пролетта ще дойде, но трябва работници: семена трябва да се сеят. И в хубавите условия, които идат сега, всички трябва да бъдете въоръжени с това, което ви казвам, за да можете да привлечете благата, които Бог е дал, за да бъдете свободни, здрави, весели, да се подмладите. А в онзи свят като отидете, гругояче е там. Този брат казва така: „Аз уредих всичко за своите“, но не за своите ближни. И вие, като уредите вашите работи, уредете и работите на своите ближни.

Казано е: „Гърсете първом Царството Божие и Неговата Правда и всичко груго ще ви се приложи“. Няма да останете лишени от никакво благо. Ако работите за Бога, ще имате стократно повече, отколкото ако работите за себе си. Затова ще работите за Бога, за да имате стократно повече, отколкото ако работите за себе си. Които работи за себе си, ще получи еднократно, а който работи за Бога, ще получи стократно.

Отче наш

Аз и вие трябва да извършим Волята Божия. Естествено, каквото вършите вие, и аз ще го върша, и каквото аз върша, и вие ще го вършите.

17 декември 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ДАРОМ

Отче наш
Махар Бену Аба

Вие сте чели Евангелието. Някой път зависи как слуша човек или какво е състоянието му. Когато четеш някоя книга, някой път книгата ти е приятна, а някой път ти е неприятна. Ако четеш Евангелието, когато те боли коремът, ще разбереш едно нещо; ако го четеш, когато те боли глава, ще разбереш друго нещо. Ако четеш Евангелието, когато нямаш пари, пак ще разбереш друго. Когато те гонят неприятели и четеш Евангелието, пак ще разбереш другояче. Казваш: „Разбрах Евангелието“. За да го разбереш, трябва да минеш през много работи. Най-хубавото Евангелие, това е животът, който ние постоянно четем и различно го разбираме. Животът е най-голямото Евангелие.

Ще прочета 12. глава от Евангелието на Матей.

„По онова време“ – това е 12. глава. Числото 12 играе важна роля. Има 12 зодии или 12 извора в света, от които изтичат 12 хубави работи. Те са изворите на живота (1. ст.). Хората бяха гладни, не бяха яли. Късаха класове без позволение (2.–8. ст.). Той им е налял масло в огъня. Като срещнеш един съботянин²⁵ сега, като ходи-ходи навсякъде, все ще те пипне за съботата. Ако изпълняваш съботата, човек си, казва той, ако не я изпълняваш, не си човек. Ако те срещне един бантист²⁶, ще засегне въпроса кръстен ли си, или не. Ако си кръстен, добре, а ако не си кръстен, тогава друго (9.–10. стих). Позволено ли е да се яде в събота? В събота всички ядяха и сутрин, и на обяд, и вечер, а пък сега питат позволено ли е да се цери в събота (11.–13. ст.). Едно малко негодувание се явява (от 34. ст. до края на главата).

Всичко в живота е постижимо

Сега ако ви попитат защо сте се събрали и какво очаквате, какво бихте отговорили? Ако попитат публика-та, която е събрана в някой театър или певчески салон: „Защо сте дошли“, тя ще отговори: „За да те чуем, като пееш“. Той ще ги попита: „Ушите ви отворени ли са? Да няма някой от вас глух, та да не я напрасно?“. Или някой художник, който дава изложба, може да попита публиката: „Защо дойдохте?“. Тя ще отговори: „Дойдохме да гледаме картините ви“. И той има право да попита: „Да няма някой от вас сляп, да недовижда“. За художника, за неговите картини човек трябва да има око, за да вижда и разбира. Иначе ако не разбира, той само ще погледне картината и ще каже: „Хубава картина“.

А пък аз искам сега от вас, които ме слушате, ушите ви да бъдат отворени, очите ви да бъдат отворени, устата ви да бъде отворена, носът ви да бъде отворен, краката ви, ръцете ви да нямат никакви дефекти. Така Бог изисква нещата. Можете да кажете: „Ние сме слаби хора“. Какво разбирате под думите *слаб човек*? Че някой път, за да постигнеш нещо в света, трябва да бъдеш слаб; и ако не си слаб, нищо не можеш да постигнеш. Ти ако искаш да слезеш на Земята от Слънцето, трябва да слезеш като един слънчев лъч; няма да слизаш с един човешки автомобил. Че един слънчев лъч ще заеме най-скромната каруца, която има в Природата, и с нея ще слезе. С най-малко разходи трябва да слезеш от Слънцето.

В живота има неща, които са непоносими, има една светлина, която ослепява хората. Ако ви проектират един прожектор от 500 милиона свещи, вие знаете ли, че ще ослепеете при тази светлина. Но някой път ние искаме крайни работи, искаме да бъдем богати. Че богатството е на степени. Някой път избягвате сиромашията. Когато говорите за сиромашията, това е вашето разбиране за сиромашията. Богатството и сиромашията са две красиви момичета. Едната, богатата, се е облякла с джунджурии, цял битпазар е отгоре ѝ, а пък тази, сиромашията, е облечена

много скромно, но прилично, тъй че като я видиш, тя ще изпъква – очите ѝ, лицето ѝ, умът ѝ. А пък грехите ѝ, като ги продадеш, едва ще вземеш хиляда лева. А пък на богатата, като ѝ продадеш грехите, струват много. Тя има скъпоценни камъни, гердани и прочие – милиони ще вземеш. По това се различават. Но ако питаш богатата мома, тя е много глупава, плещи ненамясто. Тя ти говори: „Ти откъде си дошъл? Образование имаш ли, пари и къща имаш ли? Ами корона на главата и скиптър имаш ли? Обуца от камилска кожа имаш ли? Когато кажеш нещо, става ли?“. Това е богатата.

Сега понеже всички искате да станете богати, но не сте богати, а сте сиромаси, питам ви: какви ще бъдете, като станете богати? За сиромашията няма да ви говоря, понеже вие я знаете. Най-голямото недоволство в света произлиза все от богатите хора. Богатият е недоволен, че в яденето не е турено достатъчно черен пипер или червен пипер, или че не е сложено достатъчно масло. Той казва: „Как така да не е турено масло в яденето?“. Колко масло трябва да се сложи в яденето? Вие като богати колко масло ще сложите? С лъжицата ще вземеш и ще го сложиш, без да го теглиш.

Сега, в гадения случай, аз ви говоря като един художник. Искате да знаете какво нещо е художеството. Един художник има около стотина бои и 10, 15, 20 четки. Облякъл е една греха, взема една четка и цапа. И като нацапа платното, вие казвате: „Колко е красиво“. В какво седи красотата сега? И след като е нацапал тази картина, той я излага и казва, че тя струва 50 хиляди лева, нацапаната картина. Вие казвате: „Той цапа“. Но 50 хиляди лева взема. И вие вземате и цапате, но нито един лев не ви дават за нацапването. Тогава в какво седи изкуството на нацапването? Художеството не седи в боите и четките.

Сега мисълта ми е малко отвличена, но ще ви приведа друг един пример. Някой ще вземе перо и ще го натопи в мастилницата, ще го извади и ще пише по книгите. Ако тури черното мастило по грехите, ще направят

въпрос. Но този човек вземе и пише с черното мастило по книгите на редове. Върти си ръцете, прави криволици и прочие – той е художник. И като нацана тази книга, вие я четете и като мед ще ви падне на сърцето. Че откъде го намериха този мед вътре, откъде излезе той? Онзи, който е писал писмото, той е вложил нещо. Това черно мастило е опаковка, а пък той е вложил нещо от себе си.

Та когато ние погледнем Природата, външните ѝ форми, ще видим, че в тези форми е вложено известно съдържание. Бог е вложил нещо във всеки плод, във всеки слънчев лъч, във всеки лист, във всички хора – в техните образи, в техните движения, в техните ръце. И следователно ако разбираш това, което Бог е вложил, ти разбираш Бога. Бог е вложил нещо във всички форми – и в Природата Той ни говори. Като срещнеш един човек, ти ще прочетеш нещо в него – този човек е една отворена книга за теб. И ако прочетеш, ти ще разбереш какво Господ ти говори.

Срещаш един красив човек и на теб ти стане мъчно, че не си красив. Ти не си разбрал добре, Господ ти казва: „Красотата, която съм вложил в твоята душа, да я проявиш както този човек“. Срещаш един учен човек, на тебе ти стане мъчно и казваш: „Как да не съм учен?“. Господ ти казва: „Знанието, което съм вложил в твоя ум, да го проявиш. Аз те пратих на Земята да станеш учен“. Този учен човек е една книга. Срещнеш един музикант, който свири хубаво. Господ ти казва: „Искам да бъдеш добър музикант, да свириш добре“. Свиренето е външната страна. Да свириш, това значи да знаеш как да употребяваш краката си, та като се движиш, стъпките ти да бъдат музикални. Някой път стъпките на човека не са музикални. Човек може да съчини песен със стъпките си. Аз мога да съчиня със стъпките си, като вървя, цяла песен, например *Махар Бену*; като се движа, може да чуете *Махар Бену Аба*, ако имате ухо. Светът е една песен. Вие казвате: „Как може да бъде това?“. Нали като се върти плочата, ти чуваш, че тя говори.

Има определени интервали. Един човек, като излезе от къщи, ако вземе големи интервали, където отива, той няма да сполучи. И ако някой човек излезе от къщи и се почеше по главата, и той няма да сполучи. За да постигнеш някои работи, как трябва да излезеш от къщи? Най-първо, като излезеш от къщи, ти трябва да бъдеш силен, сила трябва да имаш в себе си. Този път, който ще извървиш, изисква сила; и всичките ти мускули трябва да бъдат нагодени така, че да не усещаш никаква умора. Като излезеш, трябва да имаш всичкото разположение на духа си, да ти е приятно, че ходиш. Ако аз бих имал една школа, бих показал някои неща: например като си свиваш краката, да знаеш колко да ги свиваш. Някои хора не знаят как да си свиват краката. Например от ходенето се познава един човек какъв е. На някой човек, като върви по пътя зимно време, когато е кално, целият му гръб отподире е пълен с кал. Другарката му казва: „Откъде я намери тази кал?“. Той като върви, като че ли я взема и я хвърля на гърба си.

Кое е по-хубаво – да вървиш и да си накаляш гърба или да вървиш и да не го накаляш? Кое е по-добро? Единственият чист българин, когото видях, беше в Шумен, друг не съм виждал такъв. Той като излезе да се разходи в Шумен и като се върне, нито по обувката му има кал, нито по грехите му. Казаха ми: „Елате да видите един особен чудак“. Той като мине десетина крачки, ще извади кърпа, ще погледне обувката си и ще ги изчисти. После като върви, гледа да стъпи на камъчетата. Рекоха: „Чудак е той“, аз казах: „Много добър човек е, има нещо хубаво в него. Той е спретнат и хубаво облечен. После има весел поглед, у него има чувство към хубавото“. Това чувство у него е така развито, че не обича да капне нито капка кал върху него. Художник е той – не иска да капне нито капка кал върху картината.

Аз изваждам едно заключение: ако ние вървим в света, дето хората обичат да цапат, дето всеки плещи с думите, човек може да се оцапа, ако не е внимателен. Има някои шегу, някои гуми, с които знаете ли колко пъти се

е оплескал човек? Трябва да знаеш какви думи да употребиш. Има думи в езика, които като ги кажеш, ще те сполети нещо, някое нещастие. Те са експлозивни, трябва да се пазиш от тях. Нали знаеш какво е експлозивна дума? И ако някой ви каже такава една дума, вие ще се запалите. На един спокоен човек като му кажеш една такава дума, като че ли пчела го е ужалила, така се подуе. Някой път гумите са отровни, те са като жила. Ти казваш: „Няма нищо“. Как няма, като ходиш при пчелите и те ужият по окото, по носа и се подуе лицето ти! Ако една красива мома отива на журфикс и я ужили пчела, ще отиде ли? Ще се развали журфиксът. Една пчела може да ти развали настроението, целия журфикс. Та казвам: една дума може да развали целия журфикс на човека.

Великото в художника сега в това, което влага в картините. Има нещо хубаво в художника, в произведението му. Това са онези линии, в които влага известни идеи. Ти като гледаш една хубава картина, виждаш това, което е в душата на художника. В картините си художникът е изразил нещо от това, което е в него, неговите разбирания са в картините му. Когато ти четеш едно философско съчинение, този философ излага как разбира живота – и тебе ти е приятно. Според мен, като четеш една книга, всяка книга, от която можеш да почерпиш сила, е добра. Всяко пее, от което можеш да почерпиш сила, е добро; всяка среща, от която можеш да почерпиш нещо добро, е хубава.

Да допуснем, че двамата души се бият. Единият е блъснал другия по носа, разкържавил му е носа и казва: „Да знаеш, още веднъж да си гържиш устата затворена“, и си заминава. Кръвта тече от бития. Аз съм човек, който разбира, зная да лекувам. Казвам му: „Няма нищо“ – помагам му, спирам кръвта. Аз изваждам заключение. Първият на заминаване казва: „Да си гържиш устата затворена“. Дръж си устата затворена, понеже ако е отворена, кръв ще тече навън, а пък ако е затворена, няма да тече. Питам сега: какъв урок добивам аз от тези двамата? Добивам следния урок: че ако плещя, и на мене може да

се случи същото. И на мен ми казват: „Дръж си устата затворена, когато говориш“. Двама души се карат: дръж устата си затворена, само гледай ораторите, които се проявяват. И двамата са оратори, надговарят се.

Като се срещнат вярващите, говорят си: „Как вярваш в Христа?“. Единият говори и другият говори. И накрая единият казва: „Ти си крив“, и вторият отговаря на първия така. Аз влизам и казвам: „Ето един прав човек. Вие двамата сте криви, пък аз съм правият, с когото може да се оправите, понеже и двамата сте криви“. В какво седи кривината? Аз обяснявам така: „Торбите и на двама ви са празни. Три гена не сте яли, а аз нося торба с хляб“; и казвам: „Я на тебе един самун, я на тебе един самун“. Единият казва на другия: „Ти си глупав, защото не си взе хляб“, а другият казва на първия: „Ти си глупав, защото не си взе хляб, защото нямаш“. Тогава аз казвам: „Аз съм правият човек. Аз нося хляб, вземете. Седнете да се разговаряме“.

Сега да преведа това психологически. Ти имаш едно противоречие в ума си; имаш и едно противоречие в сърцето си. Ще дойде силата, твоята воля, разумното начало в тебе, и ще уреди разногласието, което съществува в ума ти и в сърцето ти. Волята ти трябва да донесе нещо. Някои хора искат да имат силна воля. Всеки човек, чиято торба е празна, няма воля. Човек, чиято торба е пълна, той е човек с воля, защото хлябът изисква воля, за да го носиш. Човек не може да бъде добър, ако няма воля. Някой път вие мислите, че човек като мисли и чувства право, е добър. Може да мисли право, може и да чувства право, но ако няма силна воля да приложи доброто, той не е силен човек. Доброто седи в прилагането на доброто. Сега на всинца ви е потребна сила. Всички боледувате по единствената причина, че отслабва тялото ви. В света има един закон: ако ти се присмееш на някой човек за някой негов недъг, този недъг ще те постигне. Същият закон важи и за добродетелта: ако ти срещнеш някоя добродетел, някое изкуство и му се зарадваш, това ще те постигне. Трябва да се зарадваш за хубавите работи, за

да ти дойдат. Това го наричаме любов. Ако се зарадваш за благо, което има някой човек, това благо ще дойде в тебе.

Да се радваш на благо, което хората имат, това значи да се радваш на Бога, Който се проявява в този човек. Ако този човек е умен, той е проява на Бога; ако този човек е добър, той е проявление на Бога; ако този човек е силен, той е проявление на Бога. И ако ние можем да се радваме на проявлението на Бога, Който се проявява навсякъде, ние можем да постигнем всичко онова, което Бог е определил за нас. Като видиш учен човек, Господ ти казва: „Какво искаш от Мене?“. А пък ти си намръщиш лицето и почнеш да мърмориш: „Аз толкова време чакам, а на мен Ти не обърна внимание. Оставил си богатата за друг човек, а аз ходя да страдам“. Питам: разбрал ли си Божествения път? Вие искате постиженията на нещата в света по този начин, по който никога не могат да дойдат.

Ти виждаш изтъкан един хубав плат. Той има цена, изтъкан е отлично. Но знаете ли как е станал този плат? Онази жена е взела вълната и я е прела, за да има основа; после е прела друга вълна, за да има вътък. После има насноваване, тя си служи с нищелки, бърдо. Много работи е имало: жените, които тъкат, знаят. После има совака, има едно кросно – и тя като седне, движи го и краката си движи нагоре-надолу; и бърдото движи напред-назад. Ти казваш: „Глушава работа. Цял ден седи и с краката си, и с ръцете си работи“. Казваш: „Глушава работа“, но от тази глушава работа излиза хубавото платно. Това са хиляди, хиляди нишки, преплетени по особен начин.

Та човешката мисъл, човешките чувства и човешките постъпки са хиляди нишки. Те трябва да са минали през този стан – и тогава вече имаме един резултат. Платът е един резултат. Ние имаме една мисъл, която е вече един резултат. Та казвам: всеки един от вас трябва да мисли – защо? Трябва да чувства – защо? Трябва да бъде силен – защо? Понеже сами трябва да приготвите онзи материал, от който да се направи нашата бъдеща

греха. Вие искате да се облечете. В невидимия свят ще ви направят такава греха, какъвто материал изпратите. Вие като мислите, изпращате вашите мисли в невидимия свят. Като чувствате, изпращате вашите чувства в невидимия свят; и като постъпвате, изпращате вашите постъпки в невидимия свят. Ще направите едно съчетание от тях – и каквото сте изпратили, такава греха ще ви направят. За да мисли човек, той трябва да има отлична греха. А пък тази греха философите и окултистите я наричат „тялото на мисълта“. И за да чувстваш, трябва да имаш греха – и сърцето си има свое тяло.

Ние казваме: „Да мисли човек“. Най-великото нещо, което човек трябва да има на Земята, то е да чувства, да има усет; и най-великото нещо на Земята е да има човек сила. Онова, което мисли и чувства, да го прилага. Най-великото нещо за художника е как прилага боите. За музиканта най-великото е правилно да взема тоновете – и не само правилно да ги взема, но във всеки тон той трябва да влее нещо. Като вземе *до*, трябва да знае какво да постави в *до*. Същото е за *ре*, *ми*, *фа*, *сол*, *ла*, *си*. Това е първата октава, после има втора и трета октава. Музикантът трябва да знае какво да вложи вътре в тези тонове. Ако аз бях пял *до*, ще искам да се освободя от всичките ограничения, които имам в дадения случай. А пък като пея *ре*, ще искам да зная по кой път трябва да постигна работата добре – каквото почна, да го свърша добре. А пък ако взема *ми*, ще искам материалът, който имам, да е хубав.

Сега всички искате да бъдете добри, но не знаете защо. После слушам мнозина вярващи да казват: „Докато видим Христа“. Хубаво, като отидеш на онзи свят, ти трябва да обърнеш вниманието на хората. С какво ще се препоръчаш, като отидеш на онзи свят? Човек трябва да се препоръча с три неща на Земята: да има едно отворено чело, хубави вежди, хубави очи, хубав нос, хубава уста, хубави уши; и пръстите му, и целите му ръце да са хубаво устроени, гениално устроени. После, като отидете на онзи свят, с какви грехи ще се облечете, кажете

ми! В онзи свят като отидете, с тези грехи няма да ви приемат: те не са официални, а са работнически – в онзи свят не може да пристъпите с тях. Бедният човек се извинява: той има само една греха, няма пари. Бедният може да ходи само с една греха навсякъде, но богатият, който има дванадесет костюма, с кой костюм трябва да отиде?

Вие имате една стара мисъл, казвате: „Ние сме грешни хора“. Мене грехът на хората не ме интересува, това е външната страна – ти си ходил по външния свят и си се окалял. Ти не си създаден грешен човек – иди на баня и се измий. Казваш: „Аз съм болен човек“. Това е външната страна: и богати, и сиромаси, това са външни работи. Мене не ме интересува дали си богат, или сиромас – това е външна страна. Мен ме интересуват три неща: човек умен ли е, добър ли е и силен ли е? Ако е умен, ако е добър и ако е силен, това са качества на човека, за мене това важи. Тогава богатството е намясто и сиромашията е намясто. И богат да е, и сиромас да е, все е богат човекът. В дадения случай, ако е богат, той сам си носи богатството; ако е умен, добър и силен и е богат, сам си носи богатството на гърба като раница. А пък ако е сиромас, друг му носи богатството, той е аристократ.

Сиромасите са скромни хора. Някои казват: „Ние сме сиромаси хора“. Те икономисват истината. И тогава казвам: „Радвам се, че имам чест да се запозная с един богаташ, чие то богатство носи друг“ – и почвам да се разговарям с него. И виждам, че този сиромас не е толкова глупав, стига му умът. Той почва да ми разправя как се рисуват картини, казва: „Нямам бои, но знам да рисувам“. Като му дам платно, знае да рисува; хубаво знае да пише, поет е той – стихове, поезия пише: сиромас е, пари няма, но поезия пише. Дам му книга и той напише куплети, римува ги. Някъде ги римува с *a*, някъде с *e*, *o*, *ъ*, *ь* и казва: „Всичкото това изкуство го добих в сиромашията. Тя ме настигна и се научих да рисувам. В сиромашията се научих и да рисувам; в сиромашията се научих и как да пея“.

Благословена е оная сиромашия, която ни е научила на всички хубави работи, да мислим и да чувстваме – тя е произвела сила в нас. Благословено е онова богатство, което ни е научило да прилагаме това, което сме придобили – богатството е приложение. Следователно сиромашията е училище, в което добиваме нещо, а пък в богатството прилагаме придобитото богатство. Така разбирам богатството и сиромашията, тогава те имат смисъл. Сиромашията е училище – учи се човек. А пък богатството е следното: завършил съм училището, абитуриент съм, после има и други училища. Може някой да е завършил като доктор по медицина или като доктор по право, или да е доктор по богословие. Преди да е завършил, е сиромаш, като ученик; а пък като завърши, той е богат и ще прилага. Например като доктор той трябва да лекува хората.

Искам да ви услужа – някои от вас нямате сила. Станете силни! Как? Ако искате да бъдете силни, никога не допущайте една лоша мисъл в ума си, едно лошо чувство в сърцето и една лоша постъпка във волята. Това е нужно, ако искате да бъдете силни. Някой път не че вие искате нещо. Когато ядете лук, какво правите първо? Най-първо обелвате люспите на лука. Или да преведа поговорката, която имат турците: „Обели ябълката и тогаз я яж“. Ако имаш хубави ябълки, обели ги. А пък аз казвам: „Измий ябълката и тогава я яж“. Аз съм гледал българите в това отношение: някой като минава и види някой плод на земята, вземе го, обърше го малко и го яде. И после казва: „Уроци ме хванаха“. А пък колко свине, волове и други животни са минавали по този път и колко е замърсен този плод. Вземете тази ябълка, че я измий с топла вода, хубаво, и яж вътрешността ѝ – тогава няма да те боли стомахът. Ако искаш да имаш добро разположение, един хубав усет, не гледай грозни работи.

Всякога, когато видиш нещо грозно в света, съблещи неговата греха, не оставяй една отрицателна мисъл да остане вътре в ума ти и да те безпокои – веднага превърни тази лоша мисъл. Защото ако тази лоша мисъл

не я превърнеш и тя влезе в сърцето ти, ще произведе едно неразположение в теб. Да допуснем, че срещнеш един човек и той има на пръста на ръката си един пръстен с хубав диамант. Ти казваш: „Виж какъв хубав пръстен има, а пък аз нямам“. Мислите ли, че на този, който носи пръстена, му е леко? Той има задължения, има да опъва каша до второ разпореждане. Ако е поет, да носи пръстена си на третия пръст – безименния. Тая сестра носи пръстена си на третия пръст – тя се е сгодила за поезията, трябва да пише. Някой носи пръстена си на първия пръст – показалеца. Той раздава правото. Адвокатът трябва да носи пръстена си на първия си пръст. Ако е проповедник, трябва да носи също пръстена си на първия пръст. Всички проповедници трябва да имат златни пръстени с диаманти отгоре и да кажат: „Затова ме прати Господ“.

Всичкото нещастие сега е в това, че момата, след като се сгоди, тогава туря пръстена. Не върви така: момата трябва да носи пръстен може би хиляди години, преди да намери онзи момък. Ако тя чака той да ѝ го даде, това е изгубена работа. Тя ще си носи пръстена, а пък той ще донесе диаманта, скъпоценния камък отгоре. Ти имаш един ум – той е пръстенът, който Бог ти е дал. Като го даде Бог, ще ти даде скъпоценен камък – Божествени мисли, които като диамант ще се поставят в ума ти. А пък ти да нямаш пръстен и да чакаш да ти дадат такъв, това е неразбрана работа. Ще имаш отличен ум, сърце и воля – и като те посети Бог, ще ти даде скъпоценните камъни, от които се нуждаят твоят ум, твоето сърце и твоята воля.

Вие не сте имали моята опитност. Ако искам да видя някой път колко сте търпеливи, трябва да имате моята опитност. Ако вие сте на моето място, бихте избягали някъде, бихте се дянали някъде си в някоя дупка. Понеже аз приемам някой път хората долу, качвам се горе и казвам: „Искам да мисля“. Тъкмо седна и размишлявам върху някоя важна мисъл, го даде някой на вратата и – *трак-трак*. Някой път ми го даде мисълта да мълча. Удари

веднъж – аз мълча; пак удари – *трак-трак-трак*. Само веднъж съм направил наблюдение. Дойде един светия – дядо Георги беше светията. Един ден разсъждавам върху един важен въпрос. Един чука. Рекох си: „Ще седя така“. Но той пак похлопа по-силно и каза: „Учителю, нося ти яйца. Не искам да ги дам никому другиму“. Казах му: „Дай ги там, долу“, той рече: „Не, не, за да се благословят яйцата, давам ги на тебе“. Аз си напуцам работата и слизам долу. Дядо Георги ми казва: „Преброй ги“. Те бяха дванадесет. Седя и си мисля: ако сте вие, как бихте постъпили? Той не похлопа веднъж, но много пъти. Искаше с това да каже: „После ще решаваши въпроса. Аз искам да си продам яйцата“.

Та казвам: хубаво е човек да се учи на търпение. Аз седя и разсъждавам после. След като се разправих с него, той ми се извинява и казва: „Извинявай, че аз много силно похлопах“. Дядо Георги сам се извинява: „Похлопах силно, понеже моите уши са слабо развити, не чувам“. Неговата погрешка е, че много силно хлопа; казва: „Аз съм много глух и затова силно похлопах“.

Казано е: „Искайте, търсете и хлопайте“. Когато отидете на Божествената врата, как ще хлопате? Как хлопате на Божествените врати – като дядо Георги ли? Тихо, съвсем тихо ще хлопаш; после си поседи спокойно. Господ, като бутнеш малко на вратата, вече е чул: Той гледа твоего разположение, как са разположени твоят ум, твоего сърце и твоята воля. И вижда, че си набрал нещо в света и искаш да Му се оплакваш. А пък като се намериш в Божието присъствие, всичкото ти неразположение ще изчезне, понеже ще имаш това, което чакаш в света. Всеки човек е недоволен, понеже няма нещо. Та казвам: първото нещо е – мислете музикално. Един англичанин се познава по това, че когато говори в първо лице, винаги казва *аз*, например: „Аз ви казвам“. Англичанинът е заставен да казва така. В български окончанието на глагола показва и лицето, а пък на английски това не е възможно. И затова трябва да се спомене *аз*. На български може да се каже: „Казвам ви“.

Ако ти, който казваш гумите: „Аз ви казвам“, не подразбираш, че Бог е онзи, Който говори, ще направиш една погрешка. За да кажеш: „Аз ви казвам“, трябва да разбираш, че Бог говори. Ти имаш право да употребиш гумите: „Аз ви казвам“, когато си господар на всички условия, на всичко – на въздуха, на светлината, на водата, на топлината, на земята и пр. Тогава имаш право да казваш: „Аз ви казвам“. Ако пък не си господар и кажеш: „Аз ви казвам“, но подразбираш, че Бог е господарят на въздуха, светлината, топлината и пр., тогава Господ ще бъде доволен от тебе, че мислиш правилно. Ние, съвременните хора, не говорим Истината. Казваме: „Аз ти давам този хляб“, но това не е вярно. Този, който казва така, не го дава – той е купил този хляб от хлебаря. Но и хлебарят не може да каже, че той дава хляба; нито пък земеделецът, който оре земята, може да каже така. Онзи дава хляба, Който е пратил светлината, топлината, въздуха, гъжда и пр.

Христос казва: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето“. Истинският хляб, който приемаме, е Словото Божие, което излиза от Христа. И с това Слово хората ще бъдат живи. За да бъдат живи, три неща се изискват: да мислят добре и да чувстват добре. Тогава всичко е възможно – каквото пожелаеш, ще стане. В гадения случай не се позволява да искаш много неща – трябва да искаш само едно нещо. Като си жаген, ще искаш вода, като си гладен, ще искаш хляб, но в гадения момент ще искаш само едно нещо; а пък ти искаш много неща. Има определено време за някакво постижение, за някоя добродетел, за някое благородно чувство, за някоя благородна постъпка, за някоя благородна мисъл. И тогава ние сме благоугодни на Бога, когато възприемаме добре Неговите мисли в ума си, неговите добродетели – в сърцето си, и когато със своята воля раздаваме правдата в света правилно. Правото се раздава чрез волята на човека: сила се изисква за това. Ти трябва да раздаваш онова Божествено право на всеки човек – на всеки човек трябва да гадеш от доброто, което Бог е изпратил; на всеки човек в мислите си трябва да му предадеш Истината.

Казано е: „Истината ще ви направи свободни“. Ако мислиш правилно, ти освобождаваш хората от умствено робство. Най-първо хората трябва да се освободят умствено, после сърдечно, и после да се освободи тяхната воля. Всички вие се нуждаете от свобода. Свобода трябва да имат вашата воля, вашето сърце и вашият ум. В някои от вас умът вече е свободен, но сърцето не е. Та три вида свобода има в света. Мисълта е почти освободена, но сърцето сега не е свободно. Когато се говори, че сърцето е грешно, се разбира, че то трябва да се освободи. И когато се освободи човешкото сърце, тогава Божествените добродетели ще влязат да живеят в него. И ние ще имаме отличен живот, а пък този отличен живот ще се ползва от свободата.

Та вие се нуждаете от три неща сега: свобода за волята си, добродетели за сърцето си и мисли за ума си. Истината трябва да бъде във вашия ум – умът ви да бъде свободен. Това, за което ви говоря, е външна страна. Истината дава свобода, а Мъдростта произвежда движение в света. Знанието, светлината произхождат от Божията Мъдрост, а пък Бог е Любов. Любовта е най-малкият подтик, без любов в света не може да има движение. Да обичаш, значи да гадеш най-малкия подтик на движение. И всички неща се постигат само чрез закона на Любовта. Подтик трябва да има – тогава идват знанието и светлината. И после идва истинската свобода. Ако ти нямаш любов, не можеш да разбереш Мъдростта и Истината. Аз като ви говоря за Любовта, подразбирам първия подтик на Бога. Този, най-първия подтик, трябва да го приемеш – той е мощен, силен. Няма в света нещо, по-мощно от този подтик. Той като дойде, събужда се човешката воля, човешкото сърце и човешкият ум.

Да обичаш някого, ти подразбираш това – да го прегърнеш. Не, любовта е този подтик. Ако твоята воля няма подтика на Любовта, тя не е силна; ако твоето сърце няма подтика на Любовта, чувствата ти не са правилни; ако твоят ум няма подтика на Любовта, мисълта ти не е правилна. Следователно в мисълта, във

волята и в сърцето трябва да има подтика на Любовта. И без този, най-малкия подтик на Любовта, нищо не се постига в света, затова трябва да започнете с Любовта. Тези подтици са нишки – Любовта трябва да създаде тези нишки. В тебе се тъче нещо. Та само чрез този Божествен подтик, който постоянно идва в човека, нещата стават. Всеки ден, като станеш сутрин, на обед и вечер, ти усещаш този подтик. Вие сте недоволни и не възприемате Божествения подтик в сърцата си, в ума си и във волята си. Ако го приемете в ума си, сърцето си и волята си, вие сте на прав път. И тогава имате условия за постигане в бъдеще на всичко онова, което искате.

Казано е: „Искайте, хлопайте, търсете“. Как ще представите това сега, как ще представите искането? Кой иска, кой хлопа и кой търси? Къде да сложим искането – в мисълта ли? Хлопането къде да го сложим? Всички цитират Писанието. Искането е символ. Кой хлопа? И когато се говори за хлопане, ще сложиш значи сърцето си на работа; за искането ще сложиш ума си на работа, а пък търсенето е за волята. Търсиш да направиш нещо – това е сила. Ако твоята сила не задоволява търсенето, ако твоят ум не задоволява искането и ако твоео сърце не задоволява хлопането, ти не можеш да вършиш Волята Божия. И тогава, като отидеш при Господа, Той ще те попита: „Какво искаш?“. Хлопането какво подразбира? При хлопането ти не искаш, ти желаеш нещо. Бог е, Който събужда в тебе желанието. Няма да кажеш на Господа, че искаш хиляди работи, а само едно нещо ще искаш. И ако Господ даде само едното, всичко друго ще дойде. Щом Бог ти е дал живота, бъди уверен, че всички други блага, които принадлежат към живота, Той ще ти ги даде.

Неразбраният живот произвежда страдание, а пък разбианият живот произвежда радост. Животът има две страни според нашето разбиране. Следователно ако ти не мислиш правилно, животът има два вида, двояко се проявява. И ако не чувстваш правилно, как ще има в сърцето ти разединение. И ако във волята, в силата ти не раз-

бираш нещата, пак животът двояко ще се проявява. Ще имаш три вида любов: умствена, сърдечна и волева. Ако разбираш, ще имаш три вида радост: умствена – радост на твоята мисъл, после радост на чувствата и радост на твоята воля. Като направиш нещо, ще чувстваш, че хубаво си го направил. Ако пожелаеш нещо, ще се радваш, че хубаво си го направил; и ако помислиш нещо, ще се радваш, че хубаво си го направил.

Често аз гледам колко хубави работи е направил някой и ги е захвърлил. Аз съм намирал някои хубави работи, написани на книга и захвърлени на земята. Никога не хвърляй онова, което е написано, на земята: скътай го някъде, тури го някъде. Не го хвърляй в огъня, не го дери. Колко ваши писма има изгорени, скъсани! Вие искате да се запознаете. Голямо нещастие е да се запознаят хората, голяма беля е да се запознаят. Ако искам да се запозная с хората, трябва да нося нещо хубаво, възвишено в себе си, да имам какво да им представя. Или ако искат да се запознаят с мен, и те да имат нещо хубаво, възвишено към мене.

Във Варненско отиват при един лекар двама души – беден и богат. Той лекува и двамата болни. От богатия взема 1000 лв. и му казва: „Вие сте богат“. Изпраца го и си мисли лекарят, че малко е взел. Идва сиромашът, лекарят лекува и него. И когато последният иска да плати, лекарят казва: „Не, от тебе не искам“. Досега никой сиромаш не бил идвал. Като дошъл този, лекарят се зарадвал и казал: „Днес се чувствам много щастлив“. Като поинва сиромаша за ръката, като го лекува и му гледа езика, у лекаря идва нещо хубаво. И той си мисли: „Много желая да бъда като него“, казва му: „Много се зарадвах, че дойде. Зарадвах се, че срещнах такъв пациент“.

Ако вие страдате като този, богатия, отивате при лекаря и той ви вземе хиляда лева, казвам: „Малко са хиляда лева“. Някой път ще отидете при Бога като богат и той ще ви лекува; някой път ще отидете при Бога като сиромаш и пак ще ви лекува. Но казвам: бих желал, като отидете при Него, да не ви взема пари. Всички

онези неща, които стават без пари, носят благословение, а пък всички неща, които стават с пари, не носят благословение. Те са хубави, не са лоши, но не са като това, което става без пари. Това, което става с пари, не носи никакво благо. Купувайте нещата със своя ум, купувайте нещата със своето сърце, купувайте нещата със своята воля, със силата си. Казано е: „Елате и си купете без пари“. Бог е казал така. Вие не знаете досега какво значи без пари. Вие искате да знаете какъв е смисълът.

Аз ви говоря чрез въздуха: и вие дишате, и аз дишам. Чрез този въздух аз говоря за Господа. Въздухът, който излиза от мене, ви казва какво нещо е Господ. И вие дишате, и аз дишам – в какво седи разликата? Аз разбирам защо дишам, а пък вие още не разбирате защо дишате. Като приемеш въздуха, трябва да знаеш, че Господ е в него; и като издишваш, като казваш нещо, да излиза ухаение от тебе. Вътре в себе си направи така! А пък ти дишаш и търсиш къде е Господ – в звездите ли е, или другаде. А пък Той е в тебе, във въздуха. И ти си недоволен и казваш на Бога: „Така живее ли се?“. Господ те пита: „Какъв е животът ти?“.

Ще ви приведа следния пример. Един богатияш отива покрай един скромен човек и му казва: „Какво седиш, та си губиш времето, защо не идеш да работиш?“. Онзи го пита: „Какво да работя?“ „Че ти си учен човек, започни нещо.“ „Благодаря ти“. Праца сиромашът двама души и им заръчва: „Идете в града, намерете този, богатия, и го набийте хубаво“. После праца други двама и им казва: „Като намерите богатия, ще го доведете при мене и аз ще го лекувам“. Довеждат богатия и той се оплаква: „Набиха ме“. Сиромашът го успокоява: „Няма нищо, стават тези работи“ – и го лекува. Намазва му раните, премахва му болките и му казва: „Много ми стана приятно“. Богатият казва: „Колко си добър и учен човек“, а сиромашът отговаря: „Научих се“.

Вие не трябва да давате на Господа съвет какво трябва да прави. Всеки един от вас трябва да прави това, за което е пратен. Впрегнете ума си на работа с

мисълта; впрегнете сърцето си на работа с чувствата, с истината – любете. Впрегнете вашия дух и вашата сила на работа; сложете вашите сили на работа с живота. Тук изразът *впрегнете* е малко груб. Или казано в резюме: станете слуги на Божията Любов и ще постигнете всичко онова, което искате в този и в онзи свят.

Добрата молитва

Любовта, която носи живот, Любовта, която носи светлина и знание, Любовта, която носи свобода на човешката душа – това е Божията Любов.

24 декември 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ДВА МОМЕНТА

Да прочетем *Отче наш* готам, годето сте стигнали.
Прочетохме: *Отче наш, Който си на небето, да се свети името Ти.*

Духът Божий

Ще прочита 2. глава от Евангелието на Матей.

Бог е Любов

На Земята има два важни момента. Единият е човек да се роди, другият е човек да умре. Една работа има начало: да започнеш работата и да я свършиш. Може да започнеш и да свършиш една работа, но тази работа сама по себе си трябва да има едно съдържание. Питаме: „Как може да знае човек дали живее добре?“. Онзи писател или онзи философ, който е написал някаква книга, сам трябва да знае съдържанието; той трябва да се радва, че тази книга, която пише, има съдържание. Щом я намери без съдържание, да не я печати. Имаш една мисъл, която като не разбираш, не я пращай в света да я разбират хората. Имаш един живот, от който сам не си доволен – не го показвай на хората. Когато срещнеш на Земята, не му казвай: „Аз зная“. Че и другите хора знаят, и най-малките същества имат известна специалност. Нима пчелата не знае, нима няма специалност. Пчелата има по-голяма глава в сравнение с тялото, отколкото човекът. Тя в някои отнoшения мисли много по-добре, отколкото човек мисли.

Един ден човекът ще гоиде до положението на пчелата. Той сега минава за царски син по кръв, но не и по ум, не и по сърце. Роген е царски син, но няма знание, не е благороден, не е показал, че има нещо царско в себе си. Казвате: „Човек е направен по образ и по подобие на Бога“. Кой човек е направен така? Първият човек е на-

правен. Сегашните хора тепърва има да стават такива, сегашните хора са кандигати за образ и подобие на Бога. Сега хората нали си поставят кандигатурата, например за депутати. И човек е кандигат за син Божий. Казвате: „В нас Духът Божий живее“. И животът на Бога живее, но Духът му в нас е малко неразбрана работа. Щом Духът гоиде отвън в нас, присъствието на Духа произвежда живота във всички същества. Във всички същества, гето има живот, Духът Божий присъства отвън. Но в този смисъл присъствието на Духа Божий отвън е друг въпрос, друго понятие трябва да имате за Него.

Сега в българския език вземете една гума, например предлога *на*. Българите казват *на*. Както употребяват те тази гума, тя след време, може би след 200 години, ще значи *вземи*. Когато искат да кажат *вземи*, българите казват *на*. Тази гума започва да си пробива път. От предлог тя ще стане глагол, ще се измени гумата. Някой казва: „Как ще се измени животът?“. Една гума, като се употребява дълго, от предлог ще стане глагол. Ако животинския живот не можем да го превърнем в Божествен живот – на глагол, това трябва да стане. Какво значи глагол? Животът на животните е предлог, а човешкият живот сега отива към глагола. На славянски език гумата *глаголати* значи *да говоря, да уча*. Човек не се е научил да говори. Ако той се научи да говори тъй както трябва, ще бъде щастлив, ще бъде радостен, защото всяка гума, която каже, изведнъж ще стане. Кажеш *светлина* – изведнъж ще стане светлина; кажеш *радост* – ще стане радост; кажеш *мир* – ще стане мир. Казва някой *богатство* – ще стане богатство; казва *живот* – стане живот: каквото каже, ще стане. Сега казваш *светлина*, но няма светлина; кажеш *живот* – и него го няма. Трябва да се мъчиш, да пъшкаш.

Онези, които изучават Евангелието, често се спират на стиха: „Това е живот вечен, да позная Господа Бога моего и Христа, Когото си изпратил“. Тълкуват го какво значи, кое ще по-рано – познаването или вечният живот? Казва се: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго

истиннаго Бога“. Как ще го изтълкувате? Едно просто тълкувание има: Бог е Този, Които в дадения случай е един извор, от Които излизат всичките блага, а Христос е носителят. Значи пътят, по който Бог се проявява, благата, които изпраца, като ги приемем, това е вечният живот във всичките негови проявления. Тогава ако не можете да възприемете този вечен живот, който Бог ви изпраца, вие не може да Го познаете. Като възприемеш Божественото благо, ти ще познаеш, че от Него идва.

Вие сега сте недоволни от вашия живот, защото не познавате Бога. Какво ви не достига, кажете ми? Познаването. Вечния живот вие го имате. Като не го познавате, вие се намирате в положението на онзи кукуригу, който като рови на купището, изрови един голям скъпоценен камък. Той светне и петелът казва: „Какво светиш, не се нуждая от твоята светлина. Да си някое житно зърно, че да го клъбна, да се нахраня...“ – и той го изрови. Този кукуригу не знае, че в скъпоценния камък се крият всички зрънца, с него щеше да купи зърна за хиляди петли – да има да ядат и да пеят.

По същия начин вие казвате: „Защо ми е този, голяят живот“. Във Варненско, в някогашното село Суджискъой, имало един Стоян пехливанин. Той казал: „Защо ми е това голо здраве? Такъв живот, такова здраве не го искам, като този живот не искам“. Майка му казвала: „Синко, не говори така“, той ѝ отговарял: „Не съм доволен от този си живот“. Хваща го една болест и Стоян три години лежи на легло. Тогава казва: „Мамо, само да оздравея – в живота и с камъни да ме товарят, но да имам първия живот“. Сега ние не се интересуваме от този Стоян Суджескъойски. Често казваме, че Христос се е родил, че Христос е дошъл. Че се е родил, родил се е, че е слязъл, слязъл е. Хубаво, каква връзка има между Христа и нас. Връзка в света не може да има без любов.

Тогава ще ви прочета от *Езикът на Любовта*²⁷, от първата беседа. Ще ви говоря за нещо, което ви се е говорило и е останало неразбрано. Говоренето е неразбрано, защото в живота Любовта се явява най-после. Най-първо

човек е създаден чрез Любовта, но той я разбира най-после, тепърва трябва да се учи на Любовта. (*Учителя чете:*) „Ако говоря“. Външната страна на човека представлява човешкият говор. Ако говори човек, тогава е човек. (*Учителя чете:*) „Външната страна на ангелите представлява ангелският говор“. Питаме: „Какъв е ангелският език?“. Внушенията, които имате, това е ангелският език. Дојде ви някоя мисъл, това е езикът на ангелите. (*Учителя чете:*) „Ако човек говори, без да влага смисъл в думите си, това е равносилно да има стомах и гробове, а да е лишен от глава. Да няма човек глава, това значи да няма посока в живота си“. Посока на живота, смисъл на живота дава Любовта. Казвате, че Бог е Любов. Туй, което осмисля живота, защото животът тепърва има да се осмисли, е Любовта. Животът още не е организиран. Единствената сила, която организира живота, това е Любовта. След Любовта ще дојде Божията Мъдрост, ще дојде Истината – и те ще организират живота. Като организирате ще разберем Любовта, като организирате ще разберем и Божията светлина, така ще разберем и светлината, и свободата, която Бог ни дава.

(*Учителя чете:*) „Ако говоря с човечески и ангелски езици, а любов нямам, ще съм мед, що звънти, или кимвал, що дрънка“. Павел, който беше един от духовните философи, който мислеше от своето гледище, че знанието е на първото място, дојде до това заключение: „Ако говоря с човечески и ангелски езици, а любов нямам, ще съм мед, що звънти, или кимвал, що дрънка“. Всеки, който няма любов, винаги върши неразумни неща, всякога дрънка. Дрънкането произтича от безлюбието. (*Учителя чете:*) „Обикновено празните неща дрънкат, а пълните са тихи и спокойни, никакъв шум не вдигат“. Неща, в които има любов, няма вдигане на шум. Между хората се заражда ревност, гняв, омраза, много работи се зараждат. (*Учителя чете:*) „Всяко нещо, лишено от смисъл, вдига шум. Следователно който дрънка, той говори на човечески и ангелски езици, но любов няма“. Всеки, който дрънка, няма любов. Тогава питаме: „За да не дрънкаме, какво трябва

да правим?“. Ще започнете с Любовта. Ще разбирате живота на хората тъй, както разбирате своя живот; или ще разбирате своя живот тъй, както разбирате живота на другите.

(Учителя четее:) „И ако имам пророчество и зная всичките тайни и всяко знание и ако имам всичката вяра, щото и гори да премествам, нищо не съм“. Вярата е за хората, а знанието – за ангелите. Значи ако притежавате вярата на човеците и знанието на ангелите, а любов нямате, нищо не сте. Човек може да бъде голям и силен като предпотопния мамонт, или както някой съвременен параход, който цени водите и плаши рибите, но ако няма любов, нищо не представлява. Колкото и да е голям параходът, щом влезе в пристанището, той нищо не е. Не се ли използва, той ще стои известно време в пристанището, но нищо не е; ще стои известно време, докато един ден го бракуват. Смъртта не е нищо друго освен бракуване. Човек умира от безлюбие. Щом изгуби любовта или щом не може да я намери, той умира. Умира много естествено – щом се изчерпи въздухът, умира. Всички умират, ако се изчерпи въздухът. Без това съдържание нямат основа, на която да живеят. По някой път вие се обезсърчавате, обезсмисля се животът ви – и човек започва да остарява.

Защо остарява човекът? Има един стих в Писанието, който казва, на английски е казано така: „Вечното възобновяване на живота, това е младостта“. Да познаваме Бога, вечното възобновяване. Това е закон, то е наука, която трябва да се учи. Човек не е научил това, което трябва. Ти остаряваш по единствената причина, като мислиш, че в старите хора се крие всичката тайна. Това не е така – тайната не се крие в старите хора на Земята – в старите хора се крият всички разочарования. Като видиш всичките бръчки на стария човек, те казват: „Животът няма смисъл. Синове, дъщери, внуци, правнуци – всички да си вървят, берекет не видях от тях“. Че кои са тия внучета? Тия внучета са както когато един художник е нарисувал хиляди картини. Те всички не са

хубави: някои са окарикатурени, в тях няма никакво художество, никой не ги оценява, нищо не му дава светът за тях. Кои е криз? Майките се възхищават от картините, които рисуват техните деца, от гарджетата, които рисуват: „Гениално е това дете“. Но с такива картини, с такива гарджета работа не става. И аз съм рисувал такива гарги, но работа с тях не става. Ето какво разбирам: ти мислиш, че си християнин, но рисуваш гарги; мислиш, че си учен човек, но рисуваш гарги; мислиш, че си силен човек, но също рисуваш гарги. Ти мислиш, че си силен човек, но дойде една мъчнотия и не можеш да я изнесеш. Мислиш, че си богат, обаче изгубиш парите си – виждаш, че не си богат. Богат човек е онзи, подир когото парите вървят отподире. Те са се влюбили в него и където върви, и те са отдясно, отляво, отпред, отзад. Той е богат човек. Ти сега ходиш и търсиш парите, но те са се изгубили.

Тази година на края има един вечен знак, тази година носи на гърба си вечността. Вие казвате, че на края има нула, но това не е нула. Нулата, това е едно число неизвестно, неизучавано, то съдържа всичките ѝ възможности. Всички числа са излезли от това яйце. Казвате: „Нищо“, пък това нищо увеличава всичките числа. То само по себе си няма никаква възможност, нула е, нищо не значи. Това яйце, което е нищо, като го сложиш подир едно число, го прави десет пъти по-голямо, отколкото е то; и като сложиш това яйце пред числото, го прави десет пъти по-малко, отколкото е. Като туриш три-четири такива яйца, стават хиляди, стават милиони.

Сега някои от вас ще философствате. Вие например ще ми кажете: „Направи едно чудо“. И на Христа казаха: „Направи едно чудо“, но Той им каза, че няма да им се даде чудо, освен чудото на пророк Йона²⁸. Сега вие ще кажете: „Направи едно чудо, изгаси тези лампи“. Хубаво, какво ще придобиеете? Аз мога да ги изгася; онзи брат, който седи до ключа, и той може да ги изгаси. Ако му кажа да изгаси лампите, ще ги изгаси – какво доказателство е това? Това не е никакво доказателство, да изгасиш лампите. Да

ги запалиш, разбирам... Казват: „Я да видим може ли да ги изгасиш?“. И малките деца изгасват лампите, и аз мога да ги изгася, но всички трябва да излезем от салона навън. Ако изгаси човек светлината в себе си, ще произведе цяла една катастрофа. Играят си съвременните хора, казват: „Ти можеш ли да изгасиш светлината?“. Но ние нямаме работа с хора, които гасят светлината, ние никога не се опитваме да изгасим светлината – тая наука я нямаме. Да запалим светлината, да, но да я загасим, не! Питам: във вас не е ли запалена светлината, имате ли една малка топличка? Какво имате повече от това? Светлината, както и топлината, се увеличават. С хиляди години вие сте палили огън и трябва да знаете това. Имате една свещ – и като сложите още една, светлината се увеличава; като сложите 20, 30, 100, 1000, няколко милиона свещи, светлината се увеличава.

Когато аз говоря, че трябва да любите цялото човечество, вие схващате това, което не е. Вие трябва да знаете как и питате: „Как да ги обичаме?“. В този смисъл никой не може да обича. Вие разбирате да обичате хората така – да им дадете нещо. Да се обичате значи това: като се съедините всички свещи, ще дадете повече светлина. Когато хората се съединяват, образува се светлина. Ако хората се съединяват, Бог действа чрез тях. Ако не можете да се съединявате, вие не можете да произведете една реакция, не можете да имате едно постижение. Питам ви: кой химик, който е завършил химия, ще види как се образуват химическите съединения. Право е по някой път да изучавате химията. Има една химия за живота. Ако съединиш две думи, например *аз любя*, какво ще образуваш? „Аз любя.“ Казваш: „Аз любя Драган“. Какво разбирате под тези думи? Вече имате едно съединение. Или казвате: „Аз обичам жена си и децата си“; или: „Аз обичам Бога“. Какво подразбирате?

Като казваш: „Аз обичам“, непременно трябва да стане едно съединение. Понеже не става никакво съединение, няма никакъв резултат. Сега хората питат родил ли се е Христос? Може ли да докажете родил ли се е Христос?

Чудна работа: когато има светлина, да питаме как се е родила светлината! Смешен е този въпрос – дали се е родил Христос, или не. Че ако Христос не се е родил, на какво се дължи тази култура, която днес имаме? Ако някой би отказал съществуването на светлината и топлината, тогава как ще се обясни произходът на толкова растения? Кои са тия сили, които създадоха растителното царство? Кои са тия сили, които създадоха съвременния човек? Това са светлината и топлината. Казваш: „Светлината не съществува и топлината не съществува“. Това не е никаква логика.

После хората правят друго твърдение, казват: „Няма дух в света, всичко е материя“. Че какво значи материя? Материята, това е външната страна, проявлението на Духа. Щом ти вярваш в материята, в нейното проявление, същността на това проявление е духът отвътре, който се е облякъл в тази дреха. Той се облича в тази материя, раздвижва я и създава хилядите форми. Материята е едно същество, което иска забавление и е жива – тя живее и духът я забавлява с всичките тия малки форми. Всички форми, които са създадени в света, това са забавления на материята. Всичките тия деца тя ги взема. Казвате: „Чудно нещо, духът забавлявал материята...“. Той я забавлява, защото другояче ще ѝ се пукне сърцето. Този израз: „Ще ѝ се пукне сърцето“, не е научен. Нали се пука понякога сърцето на човека? Като се пукне сърцето му, човек престава да живее. Не трябва да се пука сърцето.

Материята е туй, което те забавлява, а какво нещо е духът? Духът пък е това, което осмисля живота ти и внася радост. Забавлението е от материалния свят. Казвате: „Това е материя“. (*Учителя посочва книгата.*) Например пирам тая книга – това е материя. Но щом започна да чета и разбирам вътрешния смисъл на написаното, това е духът. Тази книга е материя, но тя е необходима. Върху тази материя трябва да се пише нещо. Човек, като чете, ще намери смисъл в написаното. Написаното вече не е материално: духът е вътре, който осмисля нещата и прави материята достъпна за нас. Без духа материята

ще бъде винаги недостъпна. Що е материя? Това, което прави нещата достъпни за нас. Що е дух? Това, което осмисля нещата в нас. Та казвам: има една връзка между духа и материята.

Вие по някой път се възмуцавате от вашето тяло, казвате: „Домегна ми това тяло“. Какво тяло искате? Ангелско!? Че и ангелите се възмуцават от своето тяло; архангелите също се възмуцават от своето тяло, и те са недоволни. В света има един вечен прогрес, всичко има вечно видоизменение – всички приемат по-високи и по-високи форми. Един ангел няма да се задоволи с такъв апарат като вашия. На един ангел Земята му е малка: като го иде тук, не може да се събере, ще търси по-голяма планета като Юпитер. Там като иде, има широка земя – на Юпитер може да се събере един архангел. Аз разбирам: на него вътрешните му стремежи са големи, а не външно да е голям. Стремежът на неговия дух е голям, той не се задоволява, простор иска. Да иде оттук до Пловдив и да се върне, или оттук до Англия, архангелът ще каже: „Това са прости работи“. Той само като си размърда краката, ще отиде дотам.

Иде ми наум онзи анекдот, който написал Волтер²⁹. Разправя, че едно от разумните същества на Сириус решило да го иде на Слънчевата система, да направи научни изследвания. То минало от Слънцето, прекрачило и дошло на Земята. С единия си крак стъпило във Великия океан³⁰ на Земята и водата му дошла до глезените. Като гледало – няма какво да изучава. По едно време гледа, че нещо малко се движи някъде по Северния океан, към Северния полюс. По това време французите правили научно изследване, имали експедиция за Северния полюс с един параход. Съществото взело парахода в ръката си и едва могло да хване с щипци един французин и да го разгледа. Французинът започнал да говори с него. Съществото от Сириус се учудило, че това дребно същество има съзнание, знае да говори разумно. То попитало французина къде отива и той му казал, че отива на Северния полюс да прави изследвания. Най-много го учудвало, че това малко същество

може да мисли. Не го учудили нашите планини и океаните на Земята, но това малко същество – че като го попитало, то разумно му отговорило. Това бил този французин. Разправял после: „На едно голямо същество говорих, че като се изпъчих насреща му, като му говорих, учудих го“. А това същество от Сириус се учудило, че това малко същество, което трябвало да хване с щипци, за да не го смачка, може разумно да говори.

Казвам: човеишката гуша има велики стремежи. Аз изхвърлям амбициите: стремеж е потребен сега, не амбиция. Думата *амбиция*, както се употребява, е неразбрана. Амбиция е да се натовариш като някой кон с неразбрани работи. Амбиция имаше в първите същества, които дойдоха на Земята. След като ги изпъдиха от Рая, те си образуваха големи тела. Един мамонт и още много други видове има, които са имали грамадни тела. Намерено е, че някои от тях са били дълги по 50 метра, понеже са се мислели за външно великолепни. Силата не седи във външната великолепност. В Божествения свят една искра съдържа динамическата сила да запали цял един свят. Една искра, турена на нашата Земя, може да я превърне в жидко вещество и да я запали цялата.

Казвам: в големите и в малките неща в света има една динамическа сила. Който разбира закона, знае, че в малкото има всичките възможности, които ги има и в голямото; и в голямото има всичките възможности, които ги има и в малкото. Ние, като не разбираме закона, сме недоволни от малкото, което Бог ни дава. Казвате: „Какво ще придобия, ако разбирам?“. Най-първо, ако разбираш, ти ще направиш една връзка с Бога и ще бъдеш учен. Когато и да обичаш: някое дърво, някой камък, или водата щом обичаш, ти влизаш в контакт с Бога. Следователно в усилието да обичаш всичко онова, което Той е създал, ти влизаш във връзка с Него. Тогава трябва да се учиш. Единственият, Който учи, това е Бог, Той е създал нещата. С усилието да обичаме когото и да е ние вече влизаме във връзка с Бога.

Само чрез Любовта ние можем да имаме връзка с Бога. Тъй както сега се обяснява Любовта, това са безсмислени работи. Какво ще обичаме? Ти ще обичаш една жена, за да добиеш онази мекота, която е свойствена на земята; ще обичаш един мъж, за да добиеш онази сила, която е свойствена в света. Ти ще обичаш едно дете, за да научиш какво е чистота и невинност; ще обичаш една деввица, за да научиш какво нещо е чистотата в нейната първоначална проява. Пита някой: „Защо трябва да обичаме девницата?“. Ти ще я обичаш, за да се научиш да не се удоволстваш в любовта. В любовта удоволствие няма – горко на онзи, който се удоволства в любовта, той умира всякога. Любовта може да ти даде всичко, което искаш: тя и удоволствие ще ти даде, но ще изпрати смъртта и ти ще я приемеш.

Та казвам: Любовта е това, което изключва смъртта. Всичките тия страдания не могат по никоя начин да се премахнат без любов. Любовта е единствената сила, която може да превърне страданията в красиви форми. Любовта е единствената сила, която може да смекчи смъртта така, че и нея да я няма и да я застави да работи за доброто на хората – и тя ще бъде благотворна сила. Когато говорим за Любовта, разбираме да обичаш постоянно. Да обичаш, значи да правиш връзка с Бога, за да те научи на смисъла на всичките неща, които съществуват, да ги разбираш, понеже всяка една душа си има своя история. Всяка една душа е създадена в света, тя е едно благо: не е създадена в проявлението, но е създадена в своето битие, в своята същина, душата вечно съществува. Може да кажем, че всички души са девници, дъщери на Бога. Те не идват на Земята за удоволствие, но идат да придобият знание.

Целият свят е създаден да научим три неща: да научим какво нещо е Любовта, да научим какво нещо е Мъдростта, да научим какво нещо е Божията Истина. След това да научим животът, който изтича от Любовта, какъв трябва да бъде; светлината, която изтича от Божията Мъдрост, каква трябва да бъде; и Свободата,

която изтича от Истината, каква трябва да бъде. Туй ще учите и тук, на Земята, и горе на Небето: където и да сте, и в Ага да бъдете, пак същото ще учите. Само че ако сте в Ага, там методите са други – там учителите носят големи тояги, че като не знаеш, има бой, бой. В Рая са насядали най-добрите учители, но там няма наказание, после учениците са прилежни, не кръшкат, идеални ученици са, всеки ученик научава хубаво урока си. В Ага кръшкат, обикалят, както тук, после учениците пишат по ръцете си; като не знаят някоя формула, оттам гледат – както тук. Учителят казва: „Я да видим какво има на ръката ти“. Щом се изтрие писаното на ръката – и знанието изчезва. Та казвам: знание, което никога не се изтрива от човешкия ум, това е знание. Всяко знание, което се изтрива от нашия мозък, това е илюзия на живота. Постоянно Бог ни освобождава от нашите криви схващания.

Аз ще ви прочета още. Решил съм да не говоря много – по десет минути е достатъчно за говорене. Аз забелязвам във всинца ви едно постижение, направил съм всинца ви много да говорите, но не съм ви научил още да мислите. Гледам някой, като дойде при мене, по един час трябва да слушам какво съм казал: „Учителю, какво каза?“. Дойде друг – и той ми казва какво съм говорил. Казвам на себе си: „Виж как си ги научил много да говорят“. Решил съм сега второ нещо да ви науча: не какво съм казал, но вие какво сте научили и приложили. Щом дойдете, ще кажете така: „Да бъде светлина!“. Кажете: „Да бъде мир! Да бъде знание! Да бъдем весели, да бъдем радостни, да бъдем добри!“.

Някои от вас казвате: „Учителю, тук има някои, които гладуват“. Блажени, които гладуват, блажени са гладуващите – не е лошо да гладуват. Всеки от вас какво трябва да каже на гладния? Писанието казва: „Блажени онези, които гладуват и жадуват“. Трябва да има гладуване – човекът трябва да има своя храна, не трябва да яде каквото и да е. Например вие някой път осъждате мия, които ядат прасенце, кокошки. Аз не ги осъждам,

казвам: предметно учение е това. Готов ли си и ти като това прасенце да се пожертваш за другите? Ядеш кокошка, питам: „Готов ли си и ти като тази кокошка да се пожертваш“. Ядеш някоя скумрия – готов ли си и ти като тая скумрия да се пожертваш? Ядеш някоя ябълка – същият закон е. Ти казваш: „Колко хубаво се говори“.

Пита някой: „Защо е яденето?“. Яденето е предметно учение. Ти само като изядеш едно прасе – то много обича живота, ще те научи. Туй прасенце като влезе в тебе, започва да живее, да грукти в теб, започва да рови. Петелът като влезе в тебе, започва да кукурига. Не може да ядеш един петел и той да не ти предаде неговите качества. Ядеш петле – ще кукуригаш. Някой казва: „И ти искаш да кажеш нещо“. Петелът иска да кукурига. Не е лошо да кукуригаш. Харесвам едно нещо в петела, той две неща знае. Той е сведующ – сутрин предсказва и от среднощ казва: „Слънцето иде, изгрява“. Подиробед пак казва: „Кукуригу! За другите започва да изгрява, за нас залязва“ – той мисли, че Слънцето изгрява. Ние мислим, че този петел кукурига. По някой път, когато петелът кукурига, това показва, че времето ще се оправи; понякога, когато кукурига, времето се разваля. Ако попиташ петела, той казва: „Ще се поправи времето, Слънцето ще изрее“. Той кукурига, че Слънцето ще изрее, пък някой път изгрява, а някой път залязва. Някой път времето се оправя, някой път се разваля – вие имате почти същата опитност като тази на петела.

Миналата година, като говорих беседите *Големият и малкият брат*³¹, казах, че 1939 година е година на ликвидирание. Кой каквито стари сметки има, трябва да се ликвидират, всички трябва да ги ликвидирате. В 1939 година знаете ли колко души измряха? Между 35 и 36 милиона хора. Всеки ден са умирали по 97 хиляди. Тия хора къде отидоха? 35 милиона ги изчистиха. Каква война е тази? Колко милиона хора може да се избият сега? Само че тази година, понеже изпратиха хора на война, пратиха малко повече – 150 или 200 хиляди. Още един милион не са пратили. В Общата война³² отидоха 36 милиона хора.

Тази година няма да прилича на 1939 година. През 1939 година които ликвидираха, ликвидираха. Които ликвидираха, добре. Позволява се сега някой да отвори бакалница, някакво заведение или да стане чиновник. Които не е ликвидирал добре през 39-та година, той не може да очаква за в бъдеще добро, защото е като изгнаник, като един, който е предател на отечеството. Като шпионин той не може да се ползва от благата на държавата. Дето и да иде: и в Америка, и в Англия, и във Франция да отиде, ще го преследват. Законът е същият в Природата: ако човек не изпълнява законите, тя го преследва. Аз мисля, че вие не сте от онези, които Природата преследва. На Бога му трябва хора, които да разнасят Неговата Любов. Понеже сме на края на сегашната епоха, тя се ликвидира вече, помнете, време за отлагане няма. Едва ли имаме цял век. Двадесети век може да е век на ликвидиране на стари сметки. Вие искате да живеете: ще ликвидирате старите сметки. Които ликвидира добре, ще възкръсне. Ще ликвидираш и ще влезеш в новия живот – това е възкресението. Които не ликвидира, ще повтори живота, ще повтори класа.

Сега някои се безпокоите, казвате: „Какво трябва да правим?“. Как мислите да предадете Новото учение? Аз няма какво да ви говоря. Другите неща, които ще дойдат, те са безпредметни – което е станало, станало е. Дойде някой при мене, пита: „Какво да правя?“. Много общо е това. Дойде болният, пита: „Какво да правя?“. „Стани здрав.“ „Как?“ „Ще намериш здрави хора“. Невежият дойде, пита: „Какво да правя?“. „Стани учен, учи!“. Казвам: Всеки трябва да добие онова, потенциалното, което Бог му е дал. Има една програма вътре, която трябва да изпълним.

Най-първо трябва да научите закона на Любовта. Пита ме някой: „Как трябва да работим?“. Ще работиш, както Бог работи. Как да обичаме хората? Ще ги обичаш, както Бог ги обича. Няма да правиш разлика между едного и другото, на всекиго ще дадеш толкова, колкото е нужно. Няма защо да носиш за благословение да му дадеш

цял варел – той се нуждае от сто грама вода, една чаша вода му трябва. Той не се нуждае от много житни зърна, нуждае се от едно житно зърно – едно ще му гадеш. В туй житно зърно има всичките Божи благословения. Може да му гадеш една златна монета, не книжни пари; някой път ще му гадеш четвърт лира. Златото и то расте, и то се увеличава: всичко в света расте. Думите са златни; най-първо думите на човека трябва да бъдат златни. Под *златни думи* какво погразбирам? Думи, които не се окисляват, не се изменят, чисти остават. При всичките условия мислите, които не се окисляват и не изгубват своята стойност, аз ги наричам *златни мисли*. Чувствата, които при всички условия не изгубват своята стойност, са златни. Постъпки, които при всички условия не изгубват своята стойност, са златни. Това е ценността на нещата.

Та казвам: сега това е новият живот, който влиза в света. От времето на Христа ние сме във Втория Божествен ден. Първият ден на християнството мина, сега сме във втория ден. Този втори ден се завършва в този век: два дена са минали, откак Христос е дошъл на Земята. Два Божествени дни са минали, откак Бог е дошъл. Хиляда години са като един ден и един ден е като хиляда години. Казвам: за да влезем от втория ден в третия, трябва да научим закона на Любовта. Ако не научите закона на Любовта, в третия ден не можете да влезете. Сега не разбирайте буквално.

Ако ти не можеш да мислиш, както Бог изисква, светлината не може да дойде. В разните системи имаме 1, 2, 3, 4, 5 числа. Някой казва: „Не ми трябва тия числа, аз ще мисля отвлечено“. Как се мисли отвлечено? Не може да се мисли така. Някой казва: „Не ми трябва човешката азбука, аз ще мисля отвлечено“. Как ще мислиш, без да имаш символ? И в Божествения свят има азбука, и в Божествения свят има числа. Всички хора в света представляват живи числа – там е Божествената сила. Ако не знаете да ги съединявате, там е Божествената слабост. Седиш пред една душа и не я оценяваш. И тя

няма да те оцени, вие се унижавате едни други. Мнозина от вас искате да идете в Небето. Вие ако идете в Небето, там няма да намерите Христа. Тогава Христос слиза отгоре на Земята, пък вие отивате на Небето: Той отива на работа, вие отивате на веселие, на почивка горе. Не е лошо: онзи, който обича, той иде на работа.

Работата е Божественото училище, гето трябва да се учите. Любовта изисква хората да учат и да работят. Две неща трябва да ви са приятни: да ви е приятно да учите, да ви е приятно да работите. Тогава вие може да се подмладите. Казвате: „Свърши се вече, остаряхме“. Остаряхте от безлюбие, ще се подмладите с любов. Казвате: „Покажи ни как“. Не мога да ви говоря, ако нямате едно разбиране. Ако вие сте на дъното на океана, долу, и пазите вашето богатство, няма да говорите. Ако говорите, ще се напълни устата ви с вода. Трябва да се откажете от вашето богатство и да излезете горе, тогава ще ви разправам. „Не можем да оставим богатството.“ Тогава и аз не мога да ви говоря: долу, в океана, не мога да ви говоря. Ще ви напиша няколко думи, не мога да ви разказвам.

Казвам: ако вие не се откажете от вашите заблуждения, които имате сега, долу, в океана ще бъдете. Ако се откажете, ще се качите горе. Две същества може да се разговарят, ако имат любов – без любов хората остават неразбрани в самите себе си. Човек, който себе си не разбира, и другите не разбира, Бога не разбира и Бог не го разбира. Вие мислите какво има Бог да ви разбира. На онези, които не любят, Бог не говори. Чудното е във вас, че когато се заговори за Любовта, вие разбирате под *любов* това, което не е любов. Помнете: щом преследвате любовта, това не е любов. Няма по-голямо престъпление от това, да преследваш Любовта; няма по-голяма лъжа, когато двама души искат да се надлъзват в любовта.

Наскоро един млад брат дойде и ми носи писмо от неговата възлюбена, за която има високо мнение. Като погледнах почерка, че е зацапано писаното, и се чудя на неговия будалък. Няма никаква любов там, това е една

амалгама, няма никакво съгържание. Най-първо писмото е нечисто, буквите не са написани както трябва. Това показва едно състояние на краен егоизъм, там няма любов, не показва и жертва. Тя иска той да се жертва за нея, навсякъде той да се жертва. Това не е Любов. В Любовта Христос се пожертва, но и ние ще се жертваме – взаимна е жертвата. Не може един да се жертва, другият да не се жертва: щом единият се жертва, и другият трябва да се жертва. Щом някой страда за тебе, и ти ще страдаш.

Под думата *страдание* аз разбирам едно нещо. Като изучавате Библията, Бог казва така: „Аз се обръщам към вас и ви говоря, и вие не Ме слушате. Когато вие викнете към Мене, няма да ви послушам“. Кога страда човек? Когато неговият възлюбен не е отговорил на гласа му. На един, който те е обичал, ти не си отговорил; после ти ще се обърнеш, той няма да отговори. Любовта след себе си носи любов; безлюбието след себе си носи безлюбие. Не смесвайте безлюбието с Любовта. Любовта след себе си носи любов, носи светлина, носи топлина – Любовта носи всичките блага в света. Тя носи възкресението на човешката душа, носи подмладяване, тя всичко урежда. Това е Любовта. Вие искате да доказвате безлюбието, казвате: „Малка любов имаме, ние сме слаби“. На свят ще обичате! Тъй както Бог обича, ще обичаш, тъй както Бог люби, ще любиш. Ще гадеш на Бога в тебе да се прояви, няма да Го ограничаваш. Кажу: „Господи, да бъде Твоята воля! Да бъде тъй, както Ти си намислил! Нека да се освети Твоето Име вътре в моята душа!“.

Казвам: не искам да се занимавам с вашите стари вярвания – ще ги оставите за вас си. Нямам нищо против старото, понеже старите неща са все възпоминания. Доиде някой, разправя ми за страданията си; казва ми: „Ти не си страдал“. Отговарям: „И аз страдам“. Какво има ти да страдаш, от какво има да си недоволен? Или от какво има вие да сте недоволни? Казвате: „Светът какъвто е...“. Имате десетина души приятели и мислите, че това е целият свят. Вие се заблуждавате. Срещате двама-трима лоши хора и казвате: „Светът е лош“. Не,

вие се заблуждавате! На Земята има два милиарда хора, а окултистите поддържат, че в невидимия свят има 60 милиарда души. Тъй щото за да направят едно кръгообращение, да се преродят всичките на Земята, трябва хиляда години. На шестдесет милиарда като им се даде по 25 години, трябва хиляда години, за да направят едно кръгообращение. Някои ще дойдат за по-дълго, други – за по-малко време.

Питам: запознати ли сте вие с всичките тези 60 милиарда? Те не са прости души, някои са напреднали. Какво познавате вие? Та Христа познавате ли Го? Мислите, че познавате Христа? Той сега не е Христос, Който страда, този Христос не е, Когото разпнаха. Исус като проговори на Павел³³, той се сгромоляса и падна от коня си долу. Каза: „Кой си Ти, Господи?“ „Аз съм Исус, когото ти гониш. Не ти е лесно да риташ против остен.“ „Какво искаш от мене?“ „Стани, ще ти кажа“. Казвам: ще ви срещне Христос и от коня си ще се сгромолясате на земята. Докато не паднете от вашия кон, вие проповедници не можете да станете. Апостол Петър падна от коня си, знаете как падна. Преди да разпнат Христа, Петър казваше: „Господи, всички да се откажат от Тебе, аз няма да се откажа. Ти като мене човек не си виждал. Аз съм готов за Тебе да пожертвам живота си. Всички да се откажат, аз, Петър, знаменитият, няма да се откажа“. Казва му Исус: „Ти, Петре, не познаваш себе си. Преди да пее петелът, ти три пъти ще се отречеши от Мене.“ „Ще видиш, Господи, не се отричам“. После се отрече. Като пропя, петелът каза: „Кукуругу, Петре!“. Той излезе отвън и плака.

Петър падна от коня си, апостол Павел и той падна. За да не падне, човек трябва да знае. Два момента има важни за човека: когато обича и когато го обичат. Всяко нещо, което става без любов, носи нещастие. Всяко нещо, което става с любов, носи щастие, блаженство на човека – така седи простата истина. Оставете другите неща... Неща, направени без любов, носят нещастия, неща, направени с любов, носят щастие и благо. Всичко туй трябва да залегне в душата ви. Това е една истина, в която

няма никакво изключение: сто и едно на стоте е вярно. Легайте всяко нещо да го направите с любов.

Сега аз като Христа няма да ви кажа: „Петре, три пъти ще се отречеш“; и като на Павел няма да ви казвам. Казвам ви на вас: вие сте в състояние да не се отречате, вие сте в състояние да не паднете от коня си. Ако се отречете като Петър, вие сте в Стария Завет; ако паднете като Павел от коня си, пак сте от Стария Завет. Ако не се отречете, минали сте. Петър след това геройски издържа своя изпит, а апостол Павел каза: „Вече никой да ме не укорява, аз нося веригите на Христа на своето тяло и от нине ми остава само венец“. Кой венец? Венецът на Любовта. Всички трябва да се увенчаем с онзи, великия венец на Любовта. След туй ще дойде благословието на Христа.

Казвам сега, две неща запомнете, и затова се роди Христос: да правите всяко нещо с любов и да любите Бога. „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил“. Всеки един от вас да каже: „Господи, благодаря Ти, че си ми дал един отличен ум, че си ми дал светлина. Благодаря Ти, че си ми дал едно отлично сърце, в което си положил Своята Любов. С тази любов аз уда да Ти служа тъй, както досега не съм Ти служил“. Да служим на Бога тъй и всички да бъдем благоприятни Нему. Няма никаква мъчнотия, това е най-лесно. По-лесно учение от това няма, вие много по-геройски работи сте изпълнили. Казвам: ако се откажете от това и кажете, че е мъчно, тогава вие нямате разбирание. Щом сте направили трудните работи, и лесните ще направите много по-добре, отколкото мъчните.

Не ми говорете за виното на кръчмаря, говорете ми за виното, което Бог направи на извора. Виното на кръчмаря всякога замайва главата, виното на Бога просвещава ума на човека. Препоръчвам ви да пиете от новото вино, което Бог създаде.

Тайна молитва

7 януари 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

СЛУЖЕНИЕ НА БОГА

*Добрата молитва
В начало бе Словото*

Ще прочета 12. глава от Посланието към римляните.

Тази глава е писана в първите времена на християнството, когато то беше едно зло за Римската империя; едно социално зло беше християнството. Първоначално християнството беше и едно зло за еврейския народ, после стана зло и за Римската империя. И сега е едно зло за съвременната култура.

(Учителя прочете главата.)

На съвременното човечество му трябва една силна мисъл, или другояче казано, една здрава мисъл. Когато човек е болен, и мислите му стават болни; когато е здрав, и мислите му стават здрави. Чувствата някой път също боледуват, и мислите понякга изгубват онази светлина, която имат.

Когато изучават света, всичките хора правят една погрешка. Изучавате Библията на славянски, там се казва: „Опасоша земли жезлом своим и напреже лук свои и уготови“. Един тълкува това и казва: „И опаса Земята с желязо, както гнес Земята е опасана с железници“. „Опасоша земли жезлом своим“ значи – управлява земята; а той го тълкува, че опасъл Земята с желязо и като я опасъл, опържил лука си, наготвил го. А то значи: „Напрегна лъка си и воюва“. Казва авторът: „Сега трябва да се воюва, ще воюваш“. Като дойдат въшките, няма ли да воюваш? Като вземеш онази картучница, гребена, ще воюваш. Казвате: „Да бъде човек миролюбив“. Влезе една бълха: тук те ухапе, там те ухапе, тогава започнеш да я търсиш, пуснеш детективи, пуснеш ръката си, започваш

да я търсиш. На бойното поле, като ги нападнат въшките, войниците си събличат ризите и ги изтърсват над огъня, а те започват да пукат: пук, пук. Това са ми го разправяли, аз не съм го виждал.

Една много сериозна работа е да знаеш как да се бориш. За да се бориш, трябва да бъдеш силен, най-първо трябва да бъдеш много умен. Веднъж един евангелски проповедник ми казва: „Чужда работа, на хората давам съвет, помагам им, на мен не мога да си дам съвет. Хората уча, а до мене като дойде, съвсем загазвам“. И съвременното човечество е загазило, на себе си не може да даде съвет. Разправяше ми друг евангелски проповедник, че бил много строг, не позволявал в църква на никого да бъде с шапка, с ръкавици. Но той имал две дъщери, че като израснали, никак не го слушали, започнали да носят големи шапки. Питат ме другите: „Как е, братко?“ „Остави се, не слушат, носят шапки“. Според моето мнение човек трябва да е много скромнен.

Сега мнозина проповядват, че по любов трябва да се живее, но като дойде да приложат, забравят и казват: „С любов не става“. Това е неразбиране на Любовта. Любовта не е мекушавост, Любовта не е несправедливост. Значи когото обичаш, на него повече ще гадеш, но ти с това го разваляш. Това не е любов, ти го съблазняваш. Когото обичаш, ще му гадеш хубава греха, но ти с това го разваляш – характера му разваляш, любовта разваляш. Той започва да свързва любовта с това, че повече пари ще му гадеш, по-хубави грехи ще му гадеш, по-хубави думи ще му кажеш.

Трябва да разглеждаме нещата от лично гледище, колкото е възможно. Ние носим много неестествени неща, несъобразности от миналите поколения. Ти си взел един хляб отнякъде, но той не е опечен хубаво. Скоро една сестра ми направила кътми. Искала да ми послужи, но кътмите горчат; направила ги е много хубаво, но горчат като отрова. Давам на котката, но и тя не иска да яде. Давам на друг приятел да опита, да видя дали аз не съм сгрешил, но и той казва: „Горчат“. После питам сестрата

защо горчат, тя казва, че е от содата. Защо трябва да се туря сода? Щом се слага сода на едно брашно, то не е на свят.

Дојде ли да се морализира един човек, това е неестествено положение. В това отношение се отказвам да морализирам. Като започна да разправам на някого да живее добре, този човек не е в здравословно положение. Доброто съставя едно вътрешно устройство. Под думата *добро* разбирам един добре организиран свят, където всяко нещо е на своето място. Под думата *зло* разбирам неща, които са крайно неорганизирани. Едно шише е счупено, парчетата са разпръснати: където стъпиш, може да си нараниш крака. Влезеш в една стая, пълна с дим, и започваш да плачеш. Ако те питат защо плачеш, ще кажеш: „Плача от дима, който излиза от собата“. Апостол Павел казва: „Дайте телата ваши в жертва жива, свята и благоугодна Богу“. Как да си представяш тялото в „жертва жива“? Много трудна работа е да разберем.

По някой път чувстваш, че нещо обичаш. Когато детето обича ябълката, хване я и я скрие в джоба. Детето, като обича ореха, вземе го, тури го под един камък, счупи го, хвърли ядката и скрие ореха; и поглежда, като че нищо не е направило. Никакво престъпление няма, че е изяло ореха. Дојде някой старец, погледне го отгоре, като някой детектив го гледа. И туй дете, понеже детективът го търси, почва да лъже. Първоначално, когато Бог създаде орехите, създаде ги за малките деца – да ядат колкото искат. Тия деца бяха като катериците, които ходят да си вземат орехи по гърветата. Тогава нямаше никой, който да гържи сметка; сега вече гържат сметка. Катерицата няма право да изяде орехите. Една катерица не може да обере всичките орехи, а един орех ражда хиляди.

Казвам: в разбирането на онзи, вътрешния живот, когато се дават някои примери, примерът трябва да се постави намясто. Когато се говори, всяка дума трябва да бъде намясто. Аз считам за красив този език, когато човек поставя всяка дума намясто. Има хора, които много добре се обличат, слагат всяко нещо намясто. Хубаво

е човек да е добре облечен, но след като се е облякъл хубаво, ако мисли, че много нещо е свършил, той се самоизмамва. Ти не можеш да се облечеш добре, защото само с обличане не става. Най-първо младите момичета много хубаво се облечат. В селата съм ги наблюдавал: като започне някоя да се облеча, отива ѝ най-малко половин час да се облече. Облеча се, оглежда се, кърпата забражда, че китката мисли къде да тури: като върви, много е спретната. Като се ожени, китката изчезне, шапката не е намясто, обувката не са намясто. Преди да се оженият момичетата, нещо поетично има в тях; като се оженият, стават философи, все надолу гледат. Казват, че женитбата е причина. Не е от женитбата...

Човек е ял една хубава храна, но аз считам, че храната не е здравословна. Той е гладен, гледа навсякъде: гладният мисли, че след като се наяде, работите му ще се оправят. Но това ядене е така лошо сготвено, че като се наяде човек, заболи го коремът. Тази храна не е намясто. Всяко нещо, което не съответства на човешкия ум, не доставя онази светлина, която е необходима. Всяко чувство, което не доставя вътрешна топлина, защото има една топлина, която е необходима за живота, това чувство не е намясто. Аз разбирам нещата много реално: от всяка добра постъпка ще придобиеш сила. Ако нямаш сила, работите не може да се реализират; ако нямаш топлина, работите не може да се реализират; ако нямаш светлина в ума, работите няма да се реализират. Щом изчезне светлината, изчезва и топлината, изчезва и силата. Тогава човек се намира в едно противоречие, тогава идат отрицателните неща.

Питат: „Кой е безверник?“. Безверник в какво? Човек абсолютен безверник не може да бъде. Има една философия в света, според която само аз съществувам, а всичко друго, което виждам, е илюзия. То е отражение на мен – само аз съществувам. Ти ще вярваш в нещата, ще вярваш и в себе си. Не вярваш ли в нещата, не вярваш и в себе си. Не вярваш ли, ти си безверник. Казвам: има три неща за вярване. Някои хора вярват в себе си, някои

вярват в ближните си, някои вярват и в Бога. Някои хора са безверници по отношение на своите близни, а някои са безверници по отношение на Бога. Някои хора са безверници по отношение на себе си, а пък някои са вярващи по отношение на себе си. Някои са вярващи по отношение на своите близни, някои са вярващи по отношение на Бога.

Казвам: когато човек вярва в своята воля, когато вярва в своето сърце, когато вярва в своя ум, този човек е на правата страна, който и да е... Истината, онова, в което трябва да вярваме, е положено в нас. Както е направен външният свят, ние не го познаваме, а имаме само едно отражение от него. Да кажем, че един предмет се отразява. Тази светлина влиза в твоите очи и се образува някакво понятие в ума ти. Представяме си, че имаме някакъв предмет, и повярваме в него. Казвам, че очите имат една реалност, която е нещо относително. Познавам този предмет и ако му кажа: „Стани огън“, той става огън. Ако му кажа: „Стани огън“ и той не става огън, значи е самостоятелен. Събрала се е кир, казвам: „Я се изчисти“, тя не се изчиства, а трябва аз да я изчистя. Значи не съм господар на нещата.

Вие мислите, че сте господари. За да познаеш на кое си господар, кажи му – и ако те послуша, ти си му господар, ако не те послуша, не си му господар. Огънят не те слуша. Трябва да знаеш как да го пипаш, да бъдеш внимателен. Той казва: „Ако ме пипнеш хубаво, ще ти отговоря. Ако ме пипнеш лошо, ще видиш какво мога да ти направя“. Цигуларят като пипне цигулката, тя го слуша, той е господар. Щом цигулката не го слуша, той не е господар. Някои казват, че часовникът вървял криво. Че накриво вървят часовниците, накриво вървят – направен е цял един кръг. Друг казва, че право вървял. Казвам: по криво върви, а иска право да казва. Накриво го карат да върви, а казват, че право показвал. В какво седи причината? Часовникът е правен от разни метали, които различно се влияят от климатическите промени, които стават. Някой път климатическите промени може така да влияят на един хубав часовник, че да закъснее.

Тези, обикновените часовници, които не са хронометри, може да закъснеят 5 минути. Аз имам един часовник: доста скъп, купи го някой и ми го даде подарък. Златен е, при това швейцарски, пък е тънък – и дама може да го носи, но е ексцентричен. Както върви правилно, изведнъж отскочи 30 секунди или закъснее 30 секунди. Поправиш го, пак закъснее 30 секунди. Най-после му казвам: „Прави каквото искаш“. Аз го курдисвам, пък той да прави каквото иска. Забелязвам, че сам се изправя: закъснее 30 секунди и след 30 дена сам се коригира. Иска да ми каже: „Остави ме, аз сам ще се коригирам“. Той ме учи на много работи – аз забелязвам при какви условия закъснява. Като има буря, закъснява две минути. Значи ходил е, разговарял е, слушал е новини от въздуха – и две минути е закъснял. После, когато иде голям студ, погледнеш, закъснее половин час. Извинявам го: докато облече кожата, дебелите обувци и дълги ботуши, закъснява. Щом се стопли – тик-так, върви напред. Казвам: напред върви, понеже времето е топло, няма нужда да облеча кожух, една тънка греха е достатъчна.

Отива един приятел в Швейцария, казвам му: „Заръчайте един часовник, хронометър, да показва точното време. Колкото струва, ще платим“. Най-малко ще трябва 40–50 хиляди лева. Хронометъра може да го направят, ще го проверяват в астрономически обсерватории, но трябва да се сложи на място, дето няма никакво сътресение, атмосферата да е топла, да има определена температура, да няма никакви сътресения. Аз го нося в джоба си, а като се тръска, този хронометър не може да показва точното време.

По някой път вие осъждате вашия мозък. Ти го тръскаш насам-натам, все ще има известно различие в схващанията. Най-първо трябва да се освободите от самокритиката, която имате. Казвате: „Не живеем добре“, но кой е добрият живот сега? Добрият живот е организираният живот, в него се харчи най-малко енергия. Всички добри хора се отличават по това, че нямат абсолютно никакви борчове. Щом имаш борч, щом имаш недъг, щом

имаш недостатък, ти си борчлия, имаш да даваш. Следователно за да бъдеш добър, идеален, трябва да бъдеш както казва Писанието, или трябва да бъдеш свършен. Питате: „Може ли да стане туй?“. При сегашните условия не може, но трябва да бъдем свършени, трябва да бъдем добри. Понеже ако не си добър, ако не си свършен, ти не можеш да служиш на Бога, тъй както трябва. Виж един съвременен симфоничен оркестър: всички музиканти са все академици, завършили са музикална академия, първостепенни музиканти са. Направи музикантът една погрешка и като го погледне капелмайсторът, всичко се коригира безупречно.

Вие сте влезли в Божествения оркестър и свирите, както ви дойде. Но не може така да го караш, както искаш, отмерено ще бъде всичко. Някои цигулари, като не могат да свирят, правят глизанго. Глизангото е като у онези жени, които не са красиви, че се намажат. Като дойде това глизанго, разваля всичко. Тя се маже, за да покаже, че лицето ѝ не е толкова грозно, да стане по-красива. Щом употребяваш козметика на лицето, твоята работа е свършена.

Човек започне ли да прави заеми от хората, неговата работа е свършена – ти имаш вече една черна. Божественото изключва вземането назаем. Аз не говоря за сегашния порядък на нещата. Онзи, на когото ти имаш да даваш, той идва да взема. Има два начина: хората идват при мене и аз отивам при тях. Отивам при тях, защото имам да вземам; идват при мене, защото имат от мен да вземат. Ние считаме, че ако хората отиват при едного, той е най-голям, че е почтен, понеже при него отиват. Ако идват при мене само да искат, аз зная колко е почтено. Казвам: „Моля онова, което имате, да ми го дадете“. И аз отивам и съм деликатен, казвам: „Туй, което имам да давам...“ – посещаваме се не гости. Това е хубаво. Когато посещаваши един човек, не го посещавай само за да вземеш нещо от него – други да бъдат съображенията ти.

И в Божествения свят трябва да става една правилна обмяна между хората. Правилна обмяна знаете ли какво значи? Ти купуваш едно кило ябълки. Този, който ти продава ябълките, трябва да ти даде най-хубавите и ти така да му платиш, че той да бъде доволен, да му платиш добре. Може да платиш сто лева, но сто лева не са много за едно кило ябълки; и двеста лева не са много. Вие сте станали много скържави, понеже сте в голяма сиромашия, казвате: „Сто лева!“. Германците дадоха едно възпитание на хората. Един германец, когато спаднаха техните марки със сто хиляди, не можеше да се нахрани на обед. Казвате: „Много е това“. Но и с един милион не можеше да се нахраниш. Ще дадеш десет-двасет милиона – и пак не стигат за един обяд; едва с 45 милиона можеш да се нахраниш. Като спадна тяхната марка, те надминаха приказките на *Хиляда и една нощ*³⁴. Четиридесет и пет милиарда, за да вземеш един обяд! Един българин, който се осигурил в една германска банка, имал 600 хиляди марки; и той си мислел: „Осигурих се вече“. Получава едно писмо от банката, че му казват: „Господине, не можем да водим сметка по книгите си на вашите 600 хиляди марки“. Отива той в банката и му казват: „За да може да водим сметката, трябва да бъдат най-малко 30 стотинки, а вашите пари струват сега само десет стотинки“. Всичките 600 хиляди марки сега са десет стотинки... Касиерът, като го гледал, казал му: „Аз ще ви дам още един милион и половина, да станат най-малката сума, за която по книгите може да се води сметка“.

Питам: какво ще направиш с шестстотин хиляди марки, или с един милион и половина – те ще бъдат близо около 40 стотинки. Какво ще направиш с 40 стотинки, за да ти водят книги в банката? Човек, който е финансист, знае, че малките доходи при големите капитали много допринасят. Например ако ти имаш един оборот от сто-двеста милиона и на всеки сто лева печелиш по една стотинка, двеста-триста милиона хвърлят много голяма сума. В малките капитали малките приходи са незначителни. Аз ви говоря за тия финансови въпроси, понеже

всички сте финансисти. Вие имате един мозък, вложен във вашата глава, който струва милиарди, едно голямо богатство, вложено във вас, един голям капитал. Най-първо трябва да оценявате колко е капиталът. Имате лице, което показва капитала ви в обръщение. После, имате ръце и крака, това показва капитала, който принася приходи. Истинските приходи на човека зависят от неговата ръка, зависят от неговото лице и от големия капитал, който е вложен в главата. Вие считате, че лицето е повърхностно. Едно хубаво лице показва един капитал в обръщение. Лицето в човека е една сила, главата му е една сила, ръката му е една сила. Добре устроената ръка е една сила, на която можеш да разчиташ; една добре устроена глава е сила, на която можеш да разчиташ.

Сега като се говори, има две крайности. Като говоря за лицето, аз разбирам онзи принцип на справедливостта. Ти не можеш да бъдеш справедлив човек, ако нямаш една добре устроена ръка. Като погледнеш как са устроени ръката, пръстите, всичко това показва добрите и лошите ти страни. Още като погледна пръстите ти, ще видя какъв си: ще видя дядо ти, прадядо ти, няколко поколения как са живели. Всичко е написано, няма скрито-покрито. Като дойде някой при мене, той инстинктивно схваща и започва да си крие малкия пръст, да не го видя, крие го. Като го погледна, изучавам как са ви лъгали. Заг някоя грешка на миналите поколения намирам как са ви лъгали и колко пъти са ви лъгали. Написано е всичко: колко пъти сте лъгали е написано на ръцете.

Сега вземете гумата *лъжа* не тъй, както вие я разбирате. Човек по възможност не трябва да се измамва. По някой път човек като говори, е красив. Но той само тъй си прочита своята реч, за да го турят на една плоча, да започне плочата да говори. Да кажем, вие гържите морал на някой човек. Съветвате го, казвате: „Ти трябва да бъдеш икономист, трябва да пестииш, не си раздавай парите, стисни се малко“. Ти говориш това учение на този човек с оглед на другите хора, но той един ден приложи това учение за тебе. По-напред е бил щедър към теб, сега си свие кесията, не дава.

Казвам: всяко едно учение, което проповядваме, ние ще го опитаме най-първо. Аз съм дошъл до едно правило: когато искам да говоря нещо на хората, опитвам го върху себе си, добре ли действа на мен. Ако добре действа на мен, казвам: добре ще действа и на другите хора; ако не действа добре на мен, няма да действа добре и на другите. Не го прилагам, казвам: сега се изисква каквото и да мислите, каквото и да чувствате, каквото и да постъпвате, да е добро за вас. Щом за вас не е добро, и за другите не е добро. Човек има едно чувство, което показва какво мислят другите хора за него. Тук, под лъжичката, може така да се развият тия апарати, че по радиото, като го завъртиш, веднага да видиш отпук-оттам какво са говорили, да го чуем в себе си. Писанието казва, че по някой път ще започнеш да чувстваш какво говорят грешните хора, вътре ще чуваш всичкото мърморене. Най-голяма опасност е това – някои вярващи, като дойдат до това мърморене, ще полудеят. Ние не можем да се справим с това мърморене: ядеш – мърмориш, спиш – мърмориш. Един ден една сестра дошла и казва: „Ще ми се пръсне главата, не знам какво ми е“. Тя е дошла до това мърморене вътре. Има една опасност всички религиозни хора да станат мърморковци и после може да загубят вътрешното си равновесие. Казва някой: „Хлопа му гърската“. Не зная на кого ли гърката не хлопа. Не е лошото в хлопането, но в него трябва да има съразмерност. Има едно разумно хлопане, има и едно неразумно хлопане.

Апостол Павел дълго е говорил на тогавашните християни. Днес не може да се приложи същият начин, по който Павел е говорил. Да допуснем, че на едно малко дете кажеш: „Яж малко!“. Пишеш една книга, че малко трябва да яде човек, но това дете е на 5 години. Когато детето е на 21 години, същото правило ли ще изкажеш: „Яж малко!“. Учението, което е съобразно с малкото дете, което е на 5 години, не е съобразно за човека, който е на 21 години, който е вече възрастен. Той ще яде два пъти повече, отколкото малкото дете. Именно сега, като разширявате възгледите си, трябва да бъдете

внимателни във вашите схващания. Като обикнете един човек, вие го обиквате повече, отколкото трябва, и като го намразите, намразвате го повече, отколкото трябва – двете крайности има. Тези неща са неизбежни.

Аз считам за близък онзи човек, когото вие обичате. Човекът, когото мразиш, показва, че е далеч от тебе. Щом се мразите, вие сте далече, не се обичате. Значи омразата показва разстоянието, показва един свят неорганизиран, показва също, че има разстояние, поради което хората не се чуват добре, не се разбират. Двама души, които не се обичат, са надалеч, не си разбират от езика; двама, които се обичат, са наблизо. Ако искате да бъдете близък някому, трябва да го обичате – обичта е близка. Вие не го обичате, пък искате той да ви обича – това е пак невъзможно. Казвам: духовният живот и религиозният живот трябва да се приведат в едно разумно разбиране. Искаме да се молим. За да се молим, за да говорим с невидимия свят, трябва да сме близо с онези напреднали братя, които са завършили своето развитие, които могат да помагат. Искаме да помагаме в тоя свят. Само силните, само умните, само добрите хора в света могат да помагат.

Всеки един човек, за да бъде полезен, трябва да бъде умен. На умния човек каквато и мъчнотия да му гадете, той веднага я разрешава. На добрия човек каквато и мъчнотия да му се представи, той я разрешава; силният човек също разрешава всяка мъчнотия. При сегашните условия е потребна сила, потребна е доброта, потребна е разумност, потребна е светлина. Казвам: вътрешна светлина и разумност трябва да на човека. Всеки един иска да му говориш – трябва да знаеш той от какво има нужда. Всеки един човек иде при вас, понеже има някаква нужда от вас. Ако хората нямат нужда един от друг, те не биха се запознали.

Един човек обича музиката, а ти свириш. Спре се човекът да слуша – има нужда. Ти като свириш, му става приятно. Или някой художник обича художеството: като види някоя картина някъде, спре се и гледа, прави му вне-

чатление. Или някой обича архитектурата: спре се при някоя къща и наблюдава вратите, прозорците, прави му впечатление хубавата къща. Или някой наблюдава походката на човек каква е, как се ръкува. Всички се наблюдаваме един друг: някои неща ни привличат, някои ни отблъскват. Човек трябва да бъде такъв, че със своята мисъл да приближава хората. Същето трябва да бъде толкова добро, че също да приближава. Сега на мнозина същето е слабо, сила няма – хората се тревожат – как ще се привличат? Как ще се привлечеш, като не можеш да пееш? Ако пееш хубаво, някой ще се спре да те слуша. Колко пъти аз съм се спирал: пее някой, глас има човекът. Той е вече един проводник на музикалния свят. Не е завършил никаква академия, но е естествен проводник на музикалния свят.

Казвам: във всинца ви има известни дарби, които трябва да развивате. Някои от вас вече сте остарели, казвате: „Вече нашето се свърши“. Сега е време да започнете: като остарее човек, тогава трябва да започне. Като си млад, ти се приготвяваш, като си остарял, вече си станал един способен ученик – ще седнеш и ще видиш колко си учен. Побеляла ти е косата, искаш черна да стане – може да я почерниш за една нощ. Имаме един окултист тук, няма да му кажа името, той е измислил една боя и за 24 часа може да почерни косата – подмлади се. Продаваше едни прахове: като си намажеш косата, почернее. Цялата коса почернее, нито един косъм бял няма.

Аз ще ви попитам сега защо се тревожите? Някой път казвате някому: „Ти още не си остарял“. Казвам: човек, който не е поумял, не може да остарее. Да оглуяваш, това не е остаряване, туй е отслабване. Аз се чудя на изопачаването: вие свързвате остаряването с отслабването. Казвам: не съм остарял, отслабнал съм. Който е остарял, той е поумял. От този човек може да искаш ум, той не е слаб човек. Вие чели ли сте онази книга за Тарас Булба³⁵, гето, когато се връщат синовете му, бащата опитвал да види какво са научили, че ги набивал. Най-големият син набива баща си и той му казва: „Браво,

поумял си“. Не се изисква мекушавост: тази мекушавост, мърморенето, недоволството – оставете това настрана. Казвате: „Това не е хубаво“. Оставете тия глупави работи. Който казва, че това нещо не е хубаво, да гоиде да го направи. „Тази греха не е хубава.“ Да я направи по-хубава. Щом не знаеш да направиш една греха, щом не можеш да я скроиш, трябва да кажеш: „Така се крои, така се шие грехата“ – ти сам да я направиш. Някой не може да свири: вземаш и сам започнеш да свириш.

Та казвам: оставете вашите теории настрана. Теориите са добри и хипотезите са добри, не трябва да ги захвърлите навън. Сега аз така ви говоря за един вътрешен живот. Не искам да ви критикувам, но казвам: вие може да направите десет пъти повече неща, отколкото сега правите. Целия ден ти мислиш да се примириш или да не се примириш. Някой ти направи една малка пакост, ти това не можеш да го забравиш десет години. В какво седи тази пакост? Направил е тази погрешка, но ти защо не разрешиш въпроса? Да допуснем, че той ти е направил една хубава стомна. Ти казваш: „Едно време ми ступи стомната“. Седим ние сега и казваме: „Тази Ева защо яде от този плод?“. Все Ева укорявате, пък вие всички седите при това дърво и всеки ден ядете от него. Не сте ли на същото изкушение? Казвате: „Кое е това дърво на познанието на доброто и злото?“. Ти седяш при хубавото ядене, а адептът ти казва: „Като ядеш от това ядене, ще се оправиш“. Едно меню, второ, трето; казват: „Това-онова да имаш“. Ще си представите какво ли не. Казваш: „Трябва да се яде“. Ти си на изкушение.

Изкушение са и грехите. Като се облечеш хубаво – с цилиндър, ръкавици, хубави обуца, мислиш, че знатен ще станеш. Ако имаш двеста-триста лева в банката, мислиш, че си се осигурил, че хората ще мислят добро за тебе. Ако имаш един апартамент, какво ще мислят хората? Това е черният адепт, който те отклонява от Бога. Бог ти е дал всичко туй, а ти търсиш Михаля по горите. Ти търсиш своето щастие вън от себе си. Бог ти е дал един отличен ум, с който нищо не може

да се сравни. Бог ти е дал една воля, с която нищо не може да се сравни. Една душа е вложил в тебе, един дух и казва: „Ако Ме слушаш, няма да ядеш от гървото за познаването на доброто и злото. Засега така ще правиш“. По някой път питаш: „Защо да не ям?“. Аз може да ви отговоря. Няма нещо, на което не може да се отговори. Човек не трябва да яде. Какво ще накара едно момиче на пет години да се жени, да ражда деца, това за него ли е? Тази работа при гървото е така. Като станеш на 21 години, тогава можеш да мислиш за такива работи. В ума ти да не влиза това гърво, върви си по пътя, не е време сега. Има неща сега, за които времето не е дошло. Писанието казва: „Не яж от забраненото гърво, от забранения плод“. Христос показва на хората едно учение как да ядат от гървото на живота.

Аз толкова години проповядвам да се храните от плода на Любовта, а вие от плода на гървото на познанието за доброто и злото постоянно се храните. Тогава погледнеш: този има ревматизъм, този има коремоболие, това има, онова има. Вчера дошъл един, иска да се запознае с мене. Аз съм излязъл, пък в събота не приемам никого. Някой от десет години се е запознал с учението, иска да ме види; пък води един болен със себе си, констатирали, че има рак. Разстроил му се черният гроб, иска да иде в болница; питат ме да иде или да не иде. И да иде в болница, лекарите като не могат да го лекуват... Казвам: „Моето наставление е да ядеш лимони и да пиеш топла вода. Ще се свърши работата“. Той има деца, станал е сприван човек, инженер е, иска всичко да нагласи, че да живее. Пък докато уреди живота си, разстроил черния си гроб. Исква да свърже двата края на едно място.

Човек, който свързва двата края на едно място, заминава на онзи свят. Никога не свързвайте двата края. При сегашния живот, ако искаш дълъг живот, не давай пари назаем на хората, понеже тези, на които си дал пари назаем, ще искат по-скоро да заминеш за другия свят. Като правите добро, никой да не знае. Щом дадеш пари назаем, хората ще кажат: „Няма ли да пукне този, че да

се освободим“. Ти си дал на десет души по десет хиляди лева и всеки казва: „Да пукне, да пукне!“. По-добре вземи 20 хиляди лева назаем, че да кажат: „Господ да му даде живот и здраве, да не умира“ – те искат да живееш, за да им върнеш парите. По-добре да вземеш пари назаем и да се молят Господ да ти даде здраве, отколкото да дадеш и да искат да умреш, че да се освободят. Смешното седи в това, че правим добро и мислим, че с това добро, което правим, ще добием нещо, пък ние губим. Правенето на добро е само един прерогатив на Бога. Някой път ми казвате: „Учителю, ти много ни обичаш“. Отговарям: това е едно понятие. Аз зная, че в света има само Един, Който обича. Всички други са Негови представители. Всички говорим за Любовта. Тя е един прерогатив на Бога. И може би се изискват хиляди години, за да познаем какво нещо е Любовта към Бога. Да обичаш някого, значи да бъдеш сляп за всичките негови погрешки. Каквото и да направи, нищо не трябва да ти обръща внимание. В момента, в който обърнеш внимание, за да видиш една погрешка, изгубваш мира си.

Аз като проповядвам това в сегашния порядък, не оставяйте да дължите някому. В ума си не гръж, че дължиш, понеже здравето на човека зависи от желанието му да дава. Ако имаш желанието да даваш, ти си здрав човек; ако в себе си мислиш да даваш от хубавите мисли, ти си здрав човек; ако от доброто си сърце даваш и ако от добра воля правиш добро, ти си здрав човек. Ако мислиш дали да направиш едно добро, или не, ти си скържав – трябва спонтанно да го направиш. Защото Бог, Който живее в нас, иска да бъдем като Него. В Него всичко е спонтанно: Той изпраща Слънцето на добрите и на лошите, не прави никакво различие. Бог не прави такова различие, каквото ние правим. Той събира живота на всеки, както и да живее, и му го дава да го преживее. Като прави погрешки човекът, Господ нищо не казва, но после го оставя да преживее, каквото направи; казва: „Опитай го дали е хубаво, постъпи, както ти си извадил заключение. Ако ти е неприятно, постъпи обратно“. Казва, че и

туй е хубаво: ако искаш да грешиш, можеш да грешиш, но това има своите неприятности. Имаш да правиш добро, можеш да правиш добро.

И в греха има известна приятност. Нали на бойното поле един като убие десет души, му турят кръст за храброст? Значи в греха може да се радва. Нима е хубаво да убиеш десет души, твои братя, които баща ти е родил? За какво можеш да ги убиеш? За наследство. Като ги убиеш, искаш това наследство да остане на тебе. След като остане, ти сам ще видиш, че това богатство, което оставиха твоите братя, не може да ти допринесе онова, което биха ти направили те, ако не беше ги убил. Те ще ти бъдат десет пъти по-полезни, отколкото оставеното богатство.

Казвам: сега за старите работи не трябва да се говори. Омразата вие вече сте я научили. Сега всички трябва да се учите на закона на Любовта. Днес има повече хора, готови да проявят Любовта. Как трябва да се прояви Любовта, кажете ми? Ако един богат човек започне да обича бедните деца, неговите домашни веднага ще кажат: „Не може, ти много надалече отиваш“, даже ще направят, че бащата излязъл из нормата. Не трябва бащата да презре своите деца, но ако едно семейство е от четирима души, той има право на една четвърт. Да кажем, те имат четири милиона. Бащата разполага с един милион, майката – с един милион, синът – с един милион, и сестрата – с един милион. Бащата има право да употреби единия милион, както намира за добре, както той иска. Домашните искат това, което е на бащата, да остане на тях. Те не са на правата страна. Майката може да употреби своя милион, както тя иска; синът може да употреби единия милион, както той иска, и дъщерята има право да употреби единия милион, както тя иска. Никой няма право да се меси в онова, което Бог им е дал. Казвам: богатството, което имате във вашия ум, онова, което имате във вашето сърце, онова, което имате във вашата воля, вие трябва да го употребите. Не слушай отвън какво ти казват, че така не трябва да мислиш.

Постъпни, както мислиш, чувстввай, както мислиш; считай, че си в едно здравословно състояние. На здравия казвам: „Ходи!“; нему не казвам: „Ти трябва да седиш да спиш, да почиваш“. Съветвам го: „Ходи, работи, прави каквото искаш. Намислиш ли нещо, направи го, защото то е за благо на човечеството“.

Вие трябва да бъдете добри слуги. Онова, което Бог ви е дал, сте го употребили само за себе си. Забогатеееш, оставиш десет милиона на своите синове. Бащата замине за гругия свят, те го удрят на гуляй, на ядене и пиене. Питам: какво се ползват те от голямото богатство? Ти си оставил на своите синове повече, отколкото трябва. Яденето и пиенето не разрешават въпроса; обличането също не разрешава въпроса. Обличането – това е само един начин да облечеш ума си, да облечеш сърцето си, да облечеш душата си, да облечеш духа си. Един ден съвсем ще се сгърчи лицето ти, но трябва да се види, че в него има нещо благородно. Трябва да благодарите на Бога, че сте остарели, да благодарите на Бога, че сте поумнели, да Му благодарите, че сърцето ви се е стопило.

Сега някой казва: „Аз обичам едн-кого си, гали е правилна любовта ми, ти знаеш“. Ти като обичаш някого, питаш гали е хубаво, или не. Някой път мене ме гледат да излизам. Иде една котка, която знае само да мяучи, дам ѝ едно парче баница или малко сирене с хляб, помачкам го с ръката си и ѝ го давам. Някои като ме гледат, казват: „Занимава се с котката“. Ни най-малко не се занимавам с котката: искам да ѝ услужа, защото ще мячи и ще ме безпокои. Като ѝ дам, тя се задоволява. Щом изяде хляба и сиренето, не ме безпокои, не хлопа на вратата. За да не ме безпокои, давам ѝ – пестя времето си. Някой път ми иде да я ритна, но ритането не е хубаво. Казвам си: „Слушай, няма да я риташ“. После тя доста се е възпитала. Като ме погледне, пита: „Туй за мене ли го даваш?“, не го взема изведнъж. Голямо почитание и уважение ми дава. Казвам ѝ: „Вземи го, само не мячи“.

Задоволявай в себе си онази котка, която мяучи; задоволи я, за да не мяучи. Онова недоволство, което имаш,

то е котката; ти си недоволен, това е котката. Задоволи я. С ритане нищо не се разрешава, ще я възпитааш. Една котка тръгнала с мен, тича напред, качва се по дърветата, връща се, пак пред мене тича – защо? Защото аз нещо ѝ стискам в ръката. Щом нищо не ѝ давам, не е нито пред мен, нито зад мене.

Казвам: служете добре, а не вашият ум да ви бъде слуга. Аз имам друга философия: ние трябва да станем слуги на своя ум; трябва да станем слуги на своето сърце и слуги на нашата воля. Ние искаме умът да ни стане слуга. Онзи, който слугува, е по-умен от ума – аз разбирам повече, отколкото той може да разбере. Умът в гадения случай е само едно пособие. Аз трябва да помагам на ума: да му покажа какво трябва да прави. После трябва да служа на своето сърце, трябва да служа и на своето тяло – и хубаво да служа.

Казвам: учете се да служите на Бога. Няма по-хубаво нещо в света от това, да служиш. Като служиш на Бога, три неща ще имаш. Като станеш сутрин да служиш на Бога, ще станеш добър; като служиш на Бога, ще станеш умен; ако служиш на Бога, ще внесеш сила в себе си. Ако служенето не внася доброта, то не е правилно. В ума и знание ще придобиваш. Ако служенето не внася сила, то не е правилно. Ако служението внася сила, ако внася доброта, ако внася знание, то е правилно служение – и ти върви по този път. Това е истинското служение – да бъдем силни, силни в доброто; после да бъдем добри. Под думата *добри* разбирам добре организирани. Добре организираният човек е в сила да направи всичко; онзи, който не е организиран, нищо не може да направи. Казвам: три неща се изискват – сила, доброта и разумност, за да служим на Бога и да бъдем полезни на великото дело, което сега се върши в света. Някой път във вас ще дойде песимизмът, обезсърчението. То е неорганизиран живот. Щом се организира човек, песимизмът е настрана.

„Представете си телата в жертва жива, свята и благоугодна Богу.“ Служете на Бога, за да можете да дадете онова, което никъде другаде не можете да гадете.

Ако аз не мога да се свържа с Бога, моето служение е безпредметно. Ако вие не можете да свържете хората с Бога, и вашето служение е безпредметно. Ние сме изпратени в света, за да бъдем във връзка с Божественото. Целият свят като се свърже с Божественото, светът ще се оправи. На тия хора ще дадете чист въздух да дишат. Чистата светлина е, която ще ги повдигне.

Казвам сега: станете всички проводници на тази вътрешна връзка в себе си. Свържете ума си с Бога, свържете волята си с Бога. Най-първо вие се свържете и като се свържете, ще разберете по кой начин може да се служи. Тогава и моите думи, и вашите думи ще бъдат намясто. Аз по някой път правя следното ограничение в своите мисли. Защо един учител слага 6 на един ученик. Има един нов начин на разрешение на този въпрос. След като един ученик е говорил в класа, знанието, което е дал, е излязло в пространството. Онзи ученик, който схване това знание, той учи учителя си: каквото ученикът е схванал, той го носи при учителя си, връща го при него. Понеже хубаво е схванал знанието, понеже връща изгубеното знание, учителят му туря 6. На онзи ученик, който нищо не е схванал, учителят казва: „Всичкото туй знание го изгубихте“ – слага му единица.

Та казвам: всичко онова, което ви се говори, хубаво го схващайте, че като се проектира назад, да го имате. В Писанието се казва: „По плода ще ги познаете“. Един ученик се познава по това, какъв плод ще даде от онова, което учителят е говорил. Казвам: от вашия ум, от вашето сърце, от вашата воля ще позная доколко сте готови да изпълните Волята Божия. Сега в сърцето ви има омраза. Изхвърлете омразата: тя ще ви противодейства, ще ви съсипе; никого не мразете. Във всеки човек Бог живее – обърнете се към Бога. Искам да се поправят противоречията във вас. Ако вие не искате да ги поправите, те ще се поправят. Ако не простите на хората прегрешенията им, един ден, като умрете, ще бъдете заровени в гроба и няма да се освободи душата ви. Най-малко десет години ще седите и ще видите как изгнивате там. Хората ще

плачат, а вие ще седите – има една връзка с тялото. Хубаво е човек да умре и да излезе извън тялото, да не вижда как се събаря то.

Казвам: поставете Любовта да ви освободи от всички ваши минали връзки. От всички връзки, които имате сега, които ни привързват, които ни причиняват страдания, трябва да се освободите. Да останат само трите връзки: една връзка на сърцето, която е Любовта; да свържете сърцето си с Бога. Една връзка с ума, тя е Божествената Мъдрост, и една връзка на Истината, която да свърже нашето тяло с Бога. Три връзки: връзка на ума и на сърцето, за да се свържем с Бога, да се освободим от миналото, което сега ни причинява толкова вреди.

Помнете онези думи на Христа, които е казал: „Ако не пребъдете в Мене и ако думите Ми не пребъдат във вас...“; „Ако думите Ми пребъдат във вас и ако Словото Ми пребъде във вас, Аз и Отец Ми ще дойдем и жилище ще направим“. Щом дойде Бог у нас, всичко е възможно.

Тайна молитва

14 януари 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ЕДИН ДЕН

*Добрата молитва
В начало бе Словото*

Ще прочета 10. глава от Евангелието на Йоан.

По какво се отличава човек от другите животни? По това, че той ходи прав. Растенията ходят с главата на долу, животните ходят хоризонтално, а човекът ходи перпендикулярно. Растенията са материалисти, животните живеят за себе си. Вие не сте си задавали въпроса какво е човек, като напусне тялото, като излезе из тази хижа, в която сега живее. Вън от тялото какъв образец има човек, какво представлява? Виждате едно дете и казвате: „Детенце“, а това е един стар човек, скрит в малкото дете. Може в някое съществуване да е бил с дълга брада, някой рабин или патриарх, или може да е бил някой цар, княз или просяк.

Той, човекът, нито е мъж, нито е жена, нито е чорбаджия, нито е княз – това са служби. Когато един актьор играе на сцената царска роля, ни най-малко не показва, че е цар; когато играе ролята на някой философ, ни най-малко не е философ – много малко разбира от философия. Когато играе ролята на някой виден съдия, юрист, който разрешава въпросите правилно, ни най-малко не е юрист. Или играе ролята на баща и на майка: много образи може да играе... Някой път играе ролята на крадец или мошеник. Каква е разликата между крадеца и мошеника? Разбира се, какво разбират хората? Думата *мошеник* е чуждица; тя излиза от един вид коляно, значи *виден човек*. *Мушан* значи виден човек, а *шандър* – който те подтиква да станеш виден.

В тази глава се говори за крадеца. Крадец е всеки, който не влиза през вратата на живота – той е крадец

и разбойник. Понякога някой дух във вас през целия ден ви разиграва въщици: и тебе, и жена ти, и децата ти. Той е крадец. Днес имаме голямо зло, не може да се разбират хората. Често някой казва тъй: „Не мога да го търпя“. Че как си го търпя!? Има някои хора, които носят неволята. Това не е търпение – той търпи от страх. Но ние разбираме под *търпелив* един силен човек. Той и цар да е, който може да направи всичко, търпи и казва: „От мене да мине“. А пък онзи, който не е никакъв цар, от страх търпи и казва: „Ще изтърпя“. Той ще търпи, ще се слага, докато му дойде времето.

По някой път вие много се заблуждавате, че сте много търпеливи. Един търпелив човек трябва да вдига с ръката си три-четири тона. Когато някой го обиди и му каже *баба*, той го хване с ръката, дигне го нагоре, хвърли го, пак го хване, пак го хвърли, обърне го с главата надолу, поиграе си, казва: „Как мислиш, баба ли съм? Ти ли си баба, или аз съм баба?“. Ако един дух може да ви разиграва, да привлече вниманието ви върху някоя каса, когато минавате някъде, вие сте слаб човек. Отворил е той касата и казва: „Бръкни тук, вземи си“, пък така е нагласил нещата, че като бръкнеш, хванат те. Питат: „Кой ти позволи да бръкаш?“ – цял един процес стане – и хайде, турят те в затвора. След това духът дойде и ти казва: „Не те осъдиха право. Наказанието не е правилно, прегрешението е малко. Как бива затуй, че си взел един наполеон, да ти наложат три години, то няма правилен закон в света“. Казва ти също: „Когато крадеш, много глупаво си постъпил. Вземи една торба, две или три, че ако лъжеш, поне да има защо. За един наполеон три години да лежиш! Поне да беше взел 400, 500, 700, 1000... Втори път ще ти дам да бръкнеш, като излезеш от затвора, но умно да вземаш“.

Да допуснем, че някой твой приятел ти каже една обидна дума. Той вече те разиграва – казва ти, че си бугала. Защо не кажеш нещо на този твой приятел? Нагласи цяла една реч, че като срещнеш своя приятел, да му кажеш, че не си от простите. Ако някой е ударил някого,

казват му: „Ти втори път да носиш една голяма сопа и като ти каже нещо или те удари, цапни го по главата, да знае как се говори“.

Вие сега минавате за доста способни ученици, но имате обикновени задачи да решавате. Имате задача за яденето, която не можете да разрешите. Дойде ми наум за един български абаджия, доста знатен абаджия от Варненско. Той имал един слуга Стоян. Викат го на един българин да шие дрехи. Вижда, че приготвят за обед кокошка, и за да не яде неговият слуга, казва: „Той, Стоян, не яде кокошка. Боб му сварете“. Стоян гледа: яде му се от кокошката, но си яде боба и мълчи; мисли си: „Аз ще ти скроя нещо и ще видиш Стоян не яде ли кокошка“. Той казва на господарите: „Моят господар е много знатен, но по някой път го прихващат. Днес тъкмо му е денят. Гледайте: като започне да се върти насам-натам, като че търси нещо, вържете го, да не направи някоя беля“. Той му скрива напръстника и господарят му започва да се върти насам-натам. Онези го хващат и го връзват. Стоян се приближава и му пришепва: „Стоян кокошка не яде!“.

Всеки ден и вас този Стоян ви връзва; и като ви върже, вие се намирате в чудо. Ти, свестният човек, как си попаднал в такова противоречие? Трябва да се изучава животът. Вие сте дошли до една фаза, до негативната страна, и трябва да знаете доколко сте силни. В Питагоровата школа³⁶ пет години наред учениците се подлагат на изпитания. Учениците посрещали с най-големи подигравки новия ученик и ако издържи, тогава го приемат по някой път. Съдбата така те подложи, където ще станеш за подигравка на хората. И апостол Павел казва: „Накъдето ходим, станахме подигравка на хората“. Ако можеш да издържиш, това е силна воля в негативен смисъл. Защото щом идете в оня свят или в бъдеще, да кажем, влезете в един университет, ако вашият ум не е приспособен за ония предмети, които се преподават, какво ще правите там? Какви отвлечени въпроси се разискват там! Ти мислиш, че ще си прекараш времето напразно...

Да кажем, че ще слушате някоя лекция по геометрия или по математика, за числата нещо. Или в съвременната анатомия ще ви разправят цял час за изследвания на човека: за китката, за костите, за мускулите, за нервите, за разните служби, които изпълняват. Ти слушаш, но нямаш въображение, казваш: „Нещо по-съществуващо...“. Ами че ти лекар като си, ако не разбираш анатомията на човек, тогава една счупена кост как ще поправиш? Така трябва да поправиш костта, че да намериш къде е счупеното, да можеш да го поправиш. Като хванеш костите, да знаеш колко парчета имат, как да ги направиш. По някой път вие казвате, че вашето сърце е счупено. Мислите, че всеки човек може да намести счупеното ви сърце. Не, трудна работа е това. Или пък наранено е сърцето: всеки може ли да го лекува? Трябва деликатно пипане. Има вътрешни болки, които много мъчно се лекуват.

В съвременните хора са останали много стари разбирания. Най-първо трябва да се освободите от понятията на млекопитаещите, от понятията на растителното царство, на онези големи растения, които са расли по 250–300 метра височина. В миналото са расли такива големи растения, които сега биха ви учудили. И сега са останали тук-там от тези едри дървета. Някой път вие мислите, че сте много голям човек. Това е идея на едно голямо растение. Ти казваш: „Аз голям човек ще стана, но да имам пари...“. Това е идея на едно растение. Растенията вземат отдолу, искат да пуснат корени много дълбоко, да вземат повече пръст. Това се счита за голямо богатство: в тази пръст растението ще се издигне.

Или някой път във вас имате лакомия – тя се дължи на животните. Имало е предпотопни животни, които по три-четири тона храна са имали в стомаха си. Четири тона храна, четири хиляди килограма в стомаха на едно такова животно – това не може да се събере в нашия салон, то е два пъти по-дълго от него. Този салон е 18 метра; значи 36 метра дълго животно, а е имало и по 50–60 метра дълги. „Защо ги е създала Природата?“ Не ги е създала Природата, но тия духове са слезли от не-

видимия свят и са си направили тия тела, както някой човек си прави понякога голямо здане с по сто и повече стаи. На човека не му трябва сто стаи. Да кажем, ако му дойдат гости, има къде да бъдат. Но постепенно тия всички същества научили, че тези големи тела са непотребни. Започнали са да стават по малко вътрешни приспособления.

По какво се отличава човешката душа? Ако ви поставят да станете съграждани на животните, и там ще имате известна интелигентност, но училища при животните няма, църкви няма, съдилища няма, такива апартаменти няма, музикални инструменти няма, пиано и цигулки няма, нито хоро знаят да играят; после и радио няма. Някаква култура имат и те. В пчелите е останало някакво радио, малки антени. Когато влезете в човешкия живот, там има повече приспособления. А ако влезете в ангелския живот, тези приспособления са хиляди пъти повече, отколкото в човешкия живот. Ангелите са напреднали хора. Ние сме колония и като колонисти постоянно се изпитваме. Ангелите като хора много разумно живеят, имат големи познания; пътуват из слънчевите системи, ходят и по планетите. Един ангел има аероплан: оттук иде на Месечината на разходка, или на една разходка до Венера, до Юпитер. Направи разходка от 4–5 часа и се върне. Един ангел говори за Слънцето. Дойде един негов приятел и казва: „Да идем до Слънцето“. С аероплана идат там, разхождат се в своите жилища. Пък вие само гледате Слънцето и разправяте туй, което не е.

Някой от вас казва: „Да имам една малка къщица, да си поживея...“, но идеалът ви е малък. Все едно е този, който влиза в училището, да каже: „Аз не искам много да уча. Много малко ми трябва, само азбуката да науча“. Но това е първо отделение, а има прогимназия, гимназия, университет, после специални науки. Вие много знаете, но още алхимия³⁷ не сте изучили, не знаете как да се подмладявате. Например има растения на Земята, гето като ги свариш и само се полееш от главата, можеш да се подмладиш. Това може да ви го докаже научно, аз мога

да ви кажа как са го варили алхимиците. Петнаесет минути ще го вариш на огъня, ще се полееш 4–5 пъти на годината, и с всяко поливане с по пет години ще се подмладиш. Десет пъти като се полееш, с петнаесет години ще се подмладиш.

Казвате: „Кажу ни“. Може да ви кажа... Но кажете ми, ако ви покажа как да се подмладите, какъв е вашият проект, как ще употребите живота си? Казвате: „Той ни изпитва“. Искам да ви изпитам колко знаете – ако ви се даде живот, какво ще го правите. Най-първо ще се освободите от ограниченията. Вие не сте сложили волята си на работа както трябва, постижения на волята нямате; постижения на вашето сърце и на вашия ум също нямате. Знаете ли какво геройство е една душа, която мисли, да се кали, да види доколко е силна. Да стане като Христа – човек, който взема греховете на всичките хора. Греховете – това са тежести. Вие не можете да си представите колко тежат греховете на цялото човечество; като Христа да ги пренесете от едно място на друго и да ги ликвидирате. Вие даже нямате понятие какво нещо е да носиш престъпленията на хората – един праведен човек да носи престъпленията на хората.

Представете си, че един мъж с много деликатно обоняние се е оженил за една мома, на която пръстите на краката миришат. Усецали ли сте каква воня излиза от такива крака? Мъжът е заставен да търпи. Като усети, че тя мирише, какво ще каже? Трябва да запази равновесие вътре. Значи какво трябва да правиш: ще бягаш ли? Момата да си измие краката. Но има една вода в света – три пъти като си измиеш краката, престава лошата миризма, ще ги излекуваш. Ще кажеш: „Отде попагнах на такава жена с миризливи крака?“. Ще сваршиш от тази вода, три пъти ще ги измиеш, за да не миришат. Това са греховете на човека. Мирише и човешкото сърце: знаете ли колко мирише! По някой път човек се озлоби, цяла нощ мисли как да си отмъсти... Има такива примери.

Един цар оставил своите дванадесет министри да управляват, дал им воля, а той отишъл за десет години

в странство. Те като останали, започнали да ядат и да пият, да си правят каквото искат. Царят се предрешил като бедняк и ходил при тия министри да проси, за да види как ще се обходят. Отишъл при един министър, той му дал една съдрана шапка, друг – съдрани обувки, съдрани ризи, някой – сухо парче хляб. Всичко това той го на събрал и като се върнал след десет години, посрещнали го. Царят направил голям банкет, поканил всички министри и цял всичките да ги нагари с големи подаръци, които носел от странстването. На банкета царят раздал всекому това, което той го дарил – съдрани обуца, ризи, шапка и т.н. Това било угощението.

И вие, като идете на онзи свят, ще намерите всичките подаръци, които сте дали на Господа. Не само това, но там има и филми. Като идеш в оня свят, няма да те укоряват, но ще ти представят филма на твоя живот, всичко, каквото си направил от началото на живота си. Живот след живот ти ще гледаш три-четири прераждания. Нищо няма да ти разправят за твоите престъпления, че са големи или малки, само ще те попитат: „Как, харесва ли ти?“. Ти ще гледаш и само ще преглъщаши. Вие на това не вярвате... Похвалявам ви, че сте вярващи. Казвате: „Това поне ще е в другия свят... Това ли ни остана сега?“. В оня свят като идете, за да видите вашия живот, най-малко ще ви дадат за всеки месец по един филм. Ще ви дадат дванадесет филма, ще има с какво да се занимавате. Някой път сами трябва да ги търсите, та да ги гледате. Вие като гледате филмирания си живот, ще решите пак да се върнете на Земята – и всичко от филма, което не ви харесва, ще го идете да го поправите. Втори път като идете на Небето, пак ще ви дадат филма на този живот, който сте поправили, за да видите дали сте го поправили. Тези, които могат да поправят филма на своя живот, значи са прогресирали. Да кажем, че като мислите и като чувствате, във вашата стая няма никого, но всичко това се филмира. Сега това са задачи, с които човек трябва да се справи.

Сега ще ви разкажа един изгревски младеж, един млад момък какво прави. Преди 4–5 години иде той със своята възлюбена при мен. Влюбил се, искат и двамата да им дам моето благословение, искат да се опознаят. Един ден те се скарали и той намерил някоя друга. Довежда и втората, иде пак да му дам благословието си. Рекох: „Един човек трябва да изпълнява Волята Божия. Втори път не мога да дам моето благословение, веднъж го давам“. Казвам им: „Не мога да ви дам моето благословение, веднъж го давам“. Аз не съм против тази, втората, но той трябваше да иде и да каже на първата: „Учителя ни даде благословието си. С теб не можем да живеем заедно, не сме един за друг, я ти бъди тъй добра да дадеш благословието на втората“. Щях да го похваля, ако беше направил така. Пък първата плаче, а той иде с втората и за нея иска благословение. И това са изгревски младежи.

Казвам: неразбиране е това, трябва да се изпълни Волята Божия. На този младеж казвам: „Никакво благословение не може да ви дам. Вие двамата трябва да идете при другата. Втората сестра да иде при първата и да каже: „Ти, сестра, отстъпваш ли ми го?“. И ако първата отстъпи, добре – тя да бъде толкова благородна, че да иде на сватбата. Това не е разлюбване, но хората по някой път не могат да живеят заедно. Що ще се съединяват, за да се мъчат? Справедлив трябва да бъде човек – това е Божият закон. Казва Писанието: „Крадецът не иде, освен да открадне, да заколи и да погуби“. Нямаме право да причиняваме излишни страдания. Всеки човек, който причинява излишни страдания, на него ще се върнат.

Хубаво, сега да ви врачувам малко. Имаме 40-та година. Да видим 40-та страница от *Езикът на Любовта* какво говори за 40-та година. Ще ви чета *Реалността на живота*. (Учителя прочете 40-та страница и няколко реда от 41-ва, до изречението: „Физическият живот на човека се обуславя от дишането“.) Една година показва, че Земята се завърта веднъж около Слънцето. За една година ти ще се завъртиш около своето вярване. Тогава да видим какъв е

първият ден на годината. (*Учителя прочете първата страница от „Езикът на Любовта“.*)

Та в 40-та година трябва да знаете, че Бог е Дух у вас, който ви ръководи. В първия ден на 40-та година трябва да се учите да говорите по любов. Опитвали ли сте се да говорите цял един ден по любов? Ала не само на другите хора, но ако имаш десет души слуги, него ден с тях като с братя да се отнасяш. Ако имаш слугини, като сестри да са ти; ако имаш животни, целия ден с всички да се обхождаш по любов. Да кажем, може да си някой генерал или полковник – с войниците да се обхождаш по любов. Ако си съдия, него ден по любов да отсъждаш. Колко хубави работи биха се извършили в света, ако хората се решаха всички по един ден в годината по любов да живеят. Съдии, адвокати, свещеници – всички да живеят по любов поне един ден в месеца. Това са дванадесет гена в годината по любов. Не според съвременната любов на човека, но тъй да постъпваме, че да забравим себе си. Не зная дали вие имате и един такъв ден...

Вие нямате такъв един опит – цял ден да не ти се наруши мирът: от сутринта, като изгрее Слънцето, като погледнеш него и облаците, като погледнеш дърветата, хората, да не ти се наруши мирът, целия ден да си в Рая. Предполагам до един час да сте имали такова състояние, но цял ден... Ами че тогава ще познаете какво нещо е възкресение в човека. Такъв ден като дойде, всичките дяволи ще си съберат пъртушините, няма да има никого около вас, само ангели и светии ще се движат, цялото небе ще е около вас. Всичко ще е чисто, нищо нечисто няма да има – веднага Земята ще се измени. Вие тогава няма да бъдете на Земята: в този ден душата ви и духът ви ще бъдат в някой друг свят. Като се върнете, ще мислите, че сте тук, на Земята. Може да сте имали такива сънища... Може да ти се случи да сънуваш, че една вечер отиваш в странство, за една вечер завършваш университет, диплом вземаш; връщаш се – с отличие си завършил. Събуждаш се: кога си завършил, как си завършил, къде си бил, не знаеш, но имаш впечатление, че си

учил някъде. Даже помниш известни неща, познания имаш: решавал си някои задачи в съня, които още помниш.

Сега кажете ми, каква ще бъде годината? Тази година всеки трябва да има обуца, които да не стискат краката му: нито големи да са, нито малки – и краката да са доволни от обувките. Ако имаш някои ръкавици, да бъдат много меки, хубави, че като ги сложиш, гладки да бъдат. После, тази година не се позволява да си порежеш пръста: ти така ще пипаш, че да не си глождиш пръстите като светия; да не ги гмуркаш в студената и топлата вода. После, тази година не се позволява плесници да биеш. След това, тази година не се позволява да си изкривиш очите: никога и никого няма да поглеждаш накриво. Тази година не се позволява да си изкривиш устата; не се позволява да си изкривиш и носа. Като пипаш носа си с пръстите, ще кажеш: „Моля, позволявате ли да ви погледя малко“. В носа има клетки, които са свършили висше образование, те разпознават уханието на нещата. Много учени са тия клетки: като вземат ароматите, те ви учат да разпознавате миризмите на всички цветя. Очите ви и те са много големи учени, които разпознават краските. Те ще ви кажат всяка краска каква степен има, какво ще ви донесе. Ръцете пък ще ви научат как да бъдете справедливи, те са авторитет за това; краката ще ви научат да бъдете добри. Човек, който не се отнася добре с краката си, не може да бъде добър. Тръгнеш по пътя и ще внимаваш да не удариш крака си. А ти ще се захласнеш и като вървиш, удариш крака си в някой камък; това показва, че си немарлив.

Всеки един недъг, придобит на физическото поле, оставя отпечатък в духовния свят. Съществува един голям дисонанс, защото евреите допуснаха да се разпъне Христос. Макар и да им прости, Той носи още раните в духовното Си тяло, носи и раната в сърцето Си – нали Го мушнаха в сърцето. Христос чака тия хора един ден да се повдигнат. Всичките добри хора в света, обърнатите евреи, ще се сложат на туй място, за да запълнят тази рана. Защото всички трябва да се пречистят, да

се турят на Неговата рана. Един ден и тия рани, които Христос има и на краката, и на ръцете, и те трябва да се затворят. Това е един процес и може би ще отнеме хиляди години, докато раните се затворят, докато се излекуват. На Христа раните не са излекувани. Това е силната страна на живота. Изисква се време, за да се изгладят много неща. Казва Писанието: „Бог ще изгладви греховете ви“. Греховете може да се изгладят, като престанем да ги правим. Бог може да ги заличи: като престанем да ги правим, Той отваря книгата, дето са писани прегрешенията.

Казвам: имаме една задача – да оправим себе си, за да не огорчаваме духа си, за да не огорчаваме душата си, за да не помрачаваме ума си, гърк и за да не опетняваме сърцето си, да не изнасилваме и тялото си. Колко неща има, с които тук, на Земята, трябва да се справим! Това е една лична задача: има нещо, което никои не може да контролира. Но за бъдещия живот, за бъдещата епоха, в която искате да влезете, трябва да имате едно тяло, по-съвършено от сегашното. Отсега трябва да се приготвите. Та казвам: тази работа без любов е непостижима.

Вие се заемете със самовъзпитанието. В тази година поне 12 гена да има, в които да живеете по новия начин. От този месец ви остават още няколко дни. Искам сега от януари да имате един такъв ден – по този начин да го прекарате. Не се смущавайте, че стават опущения, нищо няма... Февруари като дойде, пак един ден да имате. Този месец в края, после в началото. Някои от вас нека вземат днешния ден. Днес сме 28, утре – 29, във вторник – 30, в сряда – 31, последна лекция имате тогава за януари. Ако искате, днешния ден изберете, ако не – последния. Но в сряда да ви видя облечени с официални грехи, с нови обуца, шапка, ръкавици, да не бъдете небрежно облечени; да сте вчесани, с очистени обувки, всичко да е хубаво, като че сте други хора, дошли от Небето – ангели, дошли тук на изложение. Днес не очаквам това, но в сряда непременно да ви видя така облечени. И аз ще се облека така. Сложете всичкото си осветление в ума, че очите

да светят, сложете топлината в сърцето; да сте изправени така, като че сте разрешили всички въпроси, като че сте князе, царе, като че всичко ви е уредено в света. Цялото Небе да слушат по радиото, какво се говори по слънчевите системи. Поне от нашето Слънце или от Месечината да имате по радиото съобщения: отворете радиото, да чуете какво ще ви кажат.

Ето, сега вие врачувайте. Кажете ми коя страница да ви прочета. Кажете едно число, да съдържа 1, 2, 3 – 123. Какво пише на 123. страница: вие сте я чели, аз не я зная. (*Учителя прочете 123. страница от „Езикът на Любовта“.*) Сега и на вас, ако ви кажат от невидимия свят: „Ну барабанчик, бий барабан“, и ако вашето сърце е пълно с кокошки, как ще отговорите на звуковете на тия пръчици? Пита полковникът войника: „Защо не бие барабанът?“ „Кокошки има.“ „Как са влезли?“ „Не зная, ваше високоблагородие“.

И на вас казвам: не туряйте кокошки в ума си и в сърцето си. Всяка една отрицателна мисъл е една кокошка, която е вътре в барабана – и човек не може да мисли тъй, както трябва. Казвам: имате една хубава задача: един ден да мислите защо Господ е направил ръцете ви; един ден да мислите защо Господ е направил ушите ви, защо е направил вашата уста, вашите очи; един ден да мислите защо е направил вашата глава, защо ви е дал туй тяло. Целия ден да размишлявате не само за вас, но във връзка с цялото Битие. Тогава вечерта да благодарите на Бога, че сте се удостоили да бъдете на Земята, и да имате такова благословение. Един ден да благодарите на Бога за всичко онова, с което Той от хиляди години ни е одарил.

Сега ще оставите противоречията на живота. За мене те са сенки, не са толкова важни. Но когато сянката няма някоя черта, която да показва, тя е излишна. Всяка сянка, която седи над една черта, я осмисля. Ако няма сянка под очите на един образ в една картина, очите не са изразителни. Ако има сянка под и около носа, той става изразителен; ако около устата има сянка, и тя

става изразителна. Всичко онова, което имаме, е хубаво. Сенките придават изразителност на нещата. Малките погрешки в живота нека да бъдат като сенки, да придобият онази вътрешна опитност – и тогава да се сбъдне стихът, който казва: „Всичко онова, което се случва с онези, които обичат Господа, съдейства за тяхното добро“.

Казвам: всичко, което се случва в живота ни, трябва да съдействаме да го обърнем за наше добро, за да се прослави Името Божие – и ние да се прославим в Господа.

Тайна молитва

28 януари 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ПОСТИЖЕНИЯТА НА ЧОВЕКА

*Добрата молитва
В начало бе Словото*

Ще прочета 12. глава от Посланието към римляните.

Духът Божий

Има неща, които човек не трябва да забравя. Ние имаме една слабост – някой път забравяме хубавите работи. Например на Земята очакваме щастието, без да знаем законите, по които то се добива. Много писатели са писали за това. За щастието на Земята е потребно едно здраво тяло. То се обуславя от ред поколения, които са живели и са спазвали всичките закони на физическия свят. Деди, прадеди, майки и бащи трябва да са били здрави. Сега не разбирайте под думата *здрав* някой да бъде пълен, вратът му да е дебел. Това ни най-малко не е здраве. Здраве е, когато човек има едно добре организирано тяло, пластично и еластично, което преодолява над всичките мъчнотии и болести. Здравото тяло не боледува, то е герой, който побеждава. При това се изисква и едно добро сърце.

Има едно заблуждение, което е влязло в света, според което всинца сме грешни. Мислим, че Господ така ни е направил. Това е заблуждение: грешни станахме от само себе си. Ние се опетнихме, ние се оцапахме. Ние сме били добри първоначално, но сме се оцапали, и като се оцапахме, казахме: „Така Господ е направил света, няма какво да се прави“. От туй заблуждение трябва да се освободим. После някой криво мисли и казва: „Господ такъв ум ми е дал“. И това е заблуждение. Умът ти е отличен и сърцето ти е отлично. Ако криво мислиш, причината си

ми, ако сърцето ти е опетнено, причината си ти; ако тялото ти не е здраво, причината пак си ти. Не обвинявай Провидението, не обвинявай Онзи, Който всичко ти е дал – Бога.

Ако четете историята на Йов³⁸, той беше един човек с отличен ум, с много добро сърце и здраво тяло. Йов имаше нещо, за което трябваше да се изпита. Той мислеше, че всичко е научил, понеже всички го почитаха и уважаваха – най-богатият човек беше на времето. Той не бе опитвал какво нещо е страданието. Вие всички искате да бъдете щастливи, да не страдате. Това е най-голямото нещастие. Ако човек не страда, ще бъде два пъти по-нещастен, отколкото ако страда. Аз сравнявам страданието с орането на земята. Ако земята не се оре и не се сее с жито, с какво ще се храним? Страданието е работа, която трябва да се върши, само че голямото страдание някога е ненужно, то е ненужна работа. Някой път човек работи повече, отколкото трябва. Представете си някоя сестра от вас, която е домакиня и целия ден чисти. Някои от вас по 4–5 пъти на ден метете стаите си и мислите, че те са чисти. Желанието ви стаята да бъде чиста е добро, но с метенето вие вдигате праха във въздуха. Като влезете в стаята, започвате да кихате, както тук сега някои кашлят, понеже снощи, като са мели, като са приготвявали салона, доста прах е останал във въздуха. Този прах като влезе в гърлото, дразни го, организмът иска да го изхвърли навън и вие кашляте.

Казвам: има нещо, което тепърва трябва да учите. Най-първо ще вярвате, че Бог ви е дал едно добро сърце. Ако сърцето ви не е добро, ще знаете, че погрешката си е във вас. Второто нещо: ако някой път намерите смущение в ума си, няма да обвинявате Господа, че Той ви е създал такъв ум, но причината е във вас. Казвате: „На мене Господ не ми даде условия да се уча, да свърша училище“. Мислите ли, че ако завършите дадено училище, сте постигнали много? Вие сте в това училище – аз говоря за училището, което е Земята.

На Земята вие сте в един университет. Другите университети са спомагателни на този, големия университет. Нали на Земята имате първоначално училище, прогимназия, гимназия, университет – и тогава завършвате образованието си. Всички заедно представляват встъпление в онзи, големия университет, в който сега учите. Вие какво учите в земния университет? Това, което учите, мислите ли, че то е Волята Божия? Хрумне ви някаква мисъл в ума и мислите, че това е Волята Божия. Имате някакво разположение – мислите, че това е Волята Божия. Най-първо трябва да знаете туй разположение, което имате, от Бога ли е, или от хората. Когато срещнете някоя мечка и се уплашите, този страх от мечката ли е, или е от Бога. Срещате един умен човек и започвате да мислите това мислене от Бога ли е, или е от този човек? Аз наричам Божествена мисъл тази: когато човек е сам и се намира в голяма мъчнотия, да му дойде една идея как да излезе от мъчнотията – тази мисъл иде непосредствено от Бога.

Сега не разбирайте, че другите неща не са необходими, но те са второстепенни. Ако вие не разчитате на вашия ум, който Бог ви е дал, ако не разчитате на вашето сърце, което Бог ви е поверил, ако не разчитате на вашата душа, която живее в тялото, тогава уповавате на хората отвън. Че де е стабилността? Кое е по-вярно в теб – което е вътре или вън от тебе? Онова, което е вътре в твоя ум, онова, което е в твоето сърце, онова, което е в душата, е по-вярно от всичко онова, което отвън ще дойде и което ти чакаш. Казвам: този, вътрешния живот, първа има да го учите. Според мен има осем хиляди години, според грузи – шест хиляди години, откак човек е започнал криво да мисли. Откак е излязъл от Рая, той постоянно криво мисли. Най-първите хора, които бяха в Рая, бяха щастливи. Но в тях се зароди желанието да мислят какво ли ще бъде вън от Рая. И като им хрумна тази мисъл, най-после Господ ги изпрати вън от Рая, да видят какво е.

Сега всички учите какъв е животът във от Рая. Вие пожелахте да го видите. Отличен живот е той за този, който го разбира, но за този, който не го разбира, е живот на противоречия. Казвам: трябва да се освободим от това. Сега ние имаме един живот за освобождение. Много работи има унаследени у нас, които ни измъчват; не лични неща, но наследени от деди и прадеди. Индусите са образували цяла наука за кармата. Казвам: това е кармично. То че е карма, карма е, но как ще се поправи кармата? Болният, който има едно слабо тяло, как ще стане здрав? Той първа трябва да изучава Природата, да изучава ония закони, върху които е съградено тялото. Значи за да бъде здрав, на него му трябва чист въздух. Но този въздух не трябва да влиза механически в белите гробове, без мисъл.

Всяка работа, която става без мисъл и без човек да я чувства, не допринася никаква полза. Мнозина от вас сядаме да ядете и умът ви е зает с нещо друго: някоя важна работа разрешавате за след 20 години, за в бъдеще как ще живеете. Мислите ли, че след 20 години ще живеете по-добре, отколкото сега? Не зная, но след 20 години елате, че ми кажете. Днешният живот е по-добър от хилядите години, които сте живели. Сегашният живот е по-добър от онова, което си въобразяваме за в бъдеще, но което не знаем. Ние си въобразяваме неща, които не знаем ще бъдат ли, или не. Туй, което сега имаш, е същественото, това, което е сега в твоето съзнание, е важното. Аз предпочитам сега да ми дадат едно житно зърно, отколкото да ми обещаят, че идната година ще ми дадат хиляда. Едно житно зърно сега струва повече, отколкото хилядите, които може да обещаят, че ще ми дадат идната година. Я ми ги дадат, я не... Разгледайте живота и вижте колко процента от обещанията са изпълнени. Имате ли някаква статистика? Според моята преценка на десет милиона обещания само едно е вярно. Това е моята статистика. Защо е така? Защото цялата почва, на която сега живеем, е пещчлива.

Разправяше един млад американец, че той си написал една проповед. Научил я хубаво и вече си мислел, че в неделя ще държи проповед, с която да учуди всичките слушатели. Мислел, че добре я е заучил, и оставил написаното вкъщи. Отива на амвона и започва проповедта. Влиза една дама с черни очила и като го погледнала, той забравил цялата проповед. Всичко било заличено в неговото съзнание, за да не се прослави. Тъкмо мислел да каже, че е нещо неразположен, че е болен и не може да говори, влиза един господин със сини очи и като го погледнал, веднага му дошла в ума проповедта.

Мислите ли, че онова, което отнема от нас нашите мисли и чувства, е Божествено? Мислите ли, че онова, което ни възбужда, което ни обезверява, което ни обезнадеждава, което ни прави мекушави и гребнави, е Божествено? Не, то е онази жена с черните очила, която влиза – и като влезе тя, ти всичко забравяш. Ние това го наричаме съдба, мислим, че така може да стане. Оставете се, това не е никаква съдба, това е заблуждение. Божията съдба е отлична. Няма по-хубаво нещо от тази съдба. Всички ние се страхуваме, казваме: „Какъв ли ще бъде Страшният съд?“ Тогава се намираме в положението на един гръцки свещеник, който разправял така на своя слуга: „Грешниците ще цъкат и тракат със зъби на оня свят“. Свещеникът бил доста стар и нямал зъби, всичките били паднали. Слугата отговорил: „Ти, дядо попе, нямаш зъби, зъбите ти са изпонадали, и ще правиш заключение от това“.

Това е неразбранщина – аз се чудя на разбиранията на хората. В преносен смисъл се казва, че те ще тракат със зъби. Човек оставя зъбите си тук, на Земята, с какво ще трака? В преносен смисъл, понеже зъбите са бели, те представляват човешките добродетели. Понеже доброто произтича от Любовта, значи че нещастieto на човека произтича не от зъбите му, но от беззъбието. Всякога това е вярно. Когато зъбите се развалят, разваля се и стомахът – и животът се разваля, и щастieto се разваля. Щом като имаш зъби, щастлив си; щом паднат

зъбите ти, ще трябва да търсиш зъболекар, да ти туря изкуствени. Това е физическата страна.

Казвам: в туй отношение ние трябва да имаме добродетели, защото в тях се гради човешкото щастие. Писанието казва: „Сине Мой, дай Ми сърцето си!“, понеже в сърцето се култивират всичките добродетели на човека. Добродетелите растат, но човек трябва да ги посява. Някой път ние седим и уповаваме на другите. Че дядо ти бил добър, че баща ти бил добър, туй важи за тях. Дядо ти е бил добър за себе си, баща ти е бил добър за себе си, но и ти трябва да бъдеш добър. Ти си добър, но трябва да се проявиш. За това има разни системи. Религиозните хора казват, че трябва да се молим, за да станем добри. Това е философия на миналото. Според мен има нещо, което липсва. Липсва нещо, понеже човек първоначално си е помислил, че може да живее без Бога. Второто нещо, което е помислил, е, че и той може да бъде като Бога. Третото заблуждение е, че човек си е помислил, че може да накара Бога да направи това, което той иска.

От тия три заблуждения се е зародило злото в човека. Човек е помислил, че той може да живее извън Бога, че Бог на него не му трябва – че Господ е сам Господ за Себе Си. Другото е, че и той е като Бога, че и той може да издава всичките заповеди. И третото е, че може да накара Господ да направи това, което човек иска. Това са заблуждения. Да живеем извън Бога, това значи да не знаем какво говорим и какво мислим. То е все едно да кажем, че можем да живеем извън светлината и извън топлината. То е като да кажа, че аз мога да живея и без добро, и без Любов, и без Мъдрост, и без Истина. В какво ще живеем тогава? Чудно противоречие! Животът изтича от Любовта, а как ще живеем извън Любовта – как ще живеем без живот?

Някой казва, че можем да живеем без любов. Че как ще живеем без любов, като няма живот?! Когато мислите, че като имате пари, ще бъдете щастливи, тогава вие градите на същото основание. Вие мислите, че като

бъдете здрави, ще бъдете щастливи; мислите, че като имате знание, ще бъдете щастливи. Няма никакво основание за това. Знанието е един резултат, богатството е един резултат, всички други неща са резултати. Резултати на какво? Резултат на безграничната Божия Любов, резултат на несъизмеримата Божия Мъдрост, резултат на непобедимата Божия Истина. От Истината е излязла свободата, от несъизмеримата Божия Мъдрост са излезли светлината и знанието; от безграничната Божия Любов е излязъл животът. Това трябва да залегне във вас, за да живеете тъй, както Бог живее.

И Писанието казва: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога“. Да познаеш Бога как живее, да познаеш Бога как Той мисли. Ти ще живееш като Него не в този голям размер, но трябва да вървиш по Неговите пътища. Любовта на Бога в какво седи? Бог не се занимава с големи работи. Той е създал света и се занимава с един грешник: да го повдигне, да го насърчи, да му покаже как да изправи погрешките си. Чудното е, че всички хора отиват при Господа и искат пари. Ако е въпрос за пари, и вие може да бъдете богати. Развийте във вас усета за златото. Както цветята, така и златото има ухане. Развийте вашия усет и ще познавате по уханието къде има злато в земята, както познавате различните цветя по уханието им. Човек може да развие този усет за златото – и накъдето ходи, ще мирише, ще намира златото. Засега вашето обоняние за златото е атрофирало. Миришете го по банките, но банкерите го държат в каси и не искат вие да миришете златото. Мъчно излиза миризмата на златото из железните каси, но в земята то е свободно заровено и там мирише много кубаво.

Сега не искам да ви съблазнявам с материални работи. Аз съм говорил и друг път и казвам: богатството на човека зависи от онова малко количество злато, което той има в кръвта си. Понеже всички хора нямат еднакво количество злато, затова не са еднакво богати. А според мен и здравето зависи от златото, което имате в кръв-

та си. Понеже то е ценен метал, който не се окислява и е добър проводник на Божествената енергия, затова здравето на човека зависи от неговото органическо злато. От три качества е златото. Има едно умствено злато – то влиза в състава на човешката мисъл. Златото влиза и в състава на човешките чувства, и в състава на човешките постъпки. Следователно човек трябва да изучава умственото злато, сърдечното злато и златото, което функционира в човешкото тяло.

Сега вие може да кажете, че това са отвлечени работи. Всяко неразбрано нещо е отвлечено; всяко разбрано нещо е реално. Вие имате една съвременна призма, която разлага светлината. Като пуснете слънчевия лъч, той боядисва стената; щом махнете призмата, няма боядисване. Значи стената може да я боядисате, без да се боядиса. Казвам: ако вие прекарате този червен цвят, който не е реален и който не боядисва, в човешкия организъм, ако държите тази червена светлина върху един малокръвен човек, веднага неговото малокръвие изчезва, засилва се енергията на тялото му. Понякога аз препоръчвам, ако някой е много малокръвен, да има две-три саксии с червени цветя и да ги полива. Няма да се мине година – и вие ще видите какво влияние ще окаже това върху организма. Ако човек спира погледа си върху червения цвят, който му дават, той ще окаже едно влияние върху неговия организъм.

Сега аз говоря за червения цвят, който е отражение на живота. Той е основният тон на живота. Колкото червеният цвят е по-ясен, толкова животът е по-разбран. Когато животът стане съвсем неразбран, тогава в старите хора, които не разбират живота, се набира червеният цвят на венозната кръв, от която идат всички болести. Всичките болести се дължат на нечистата кръв у човека. Но за да се пречисти кръвта, трябва три качества. Ти трябва да обичаш – ще призовеш алхимическия огън. Ти трябва да мислиш – трябва да се яви светлина. Най-после трябва да бъдеш силен – трябва да имаш Истината в душата си. Следователно ако твоята мисъл не е светла,

ако твоите чувства не са топли, ако твоите постъпки не са силни, кръвта ти не може да бъде червена. Някои мислят, че червеното кара хората да се бият. Онзи цвят, който кара хората да се бият, не е червеният цвят. Червеният цвят събира хората да живеят добре – първата основа се слага. На тебе ти се дава подтик да живееш, и то разумно да живееш. Първото качество е, че животът иска да бъдем признателни на Онзи, Който го е създал. Явява се Любовта, че ние благодарим за живота на Този, който го е дал.

Та казвам: когато говоря за Любовта, аз разбирам да се поправи животът – ти трябва да обичаш. Ако не можеш да намериш Бога вътре в Природата, да Го обичаш, пък после да Го намериш и в своите ближни, къде ще Го намериш? На две места може да намериш Бога – извън себе си, в Природата, и в ближните си. Ако в Природата не можеш да Го намериш, ще Го намериш в ближните. Ако Бога в ближните не можеш да намериш, ще Го намериш в себе си. Казвам: за да намерите Бога, вие трябва да бъдете като Него.

Когато ние говорим за човека, че иска да постигне своето щастие, той прилича на един от старите светии, който искал да научи какво нещо е Господ. Молил се той да изучи естеството на Бога и за това, как може да го обясни на хората. Един ден светията бил на брега на морето – и гледа едно дете с чашка вода, което иска да прелее водата от морето. Пута го светията: „Какво правиш тук?“ „Искам да прелея океана от другата страна“. Казва светията: „Това е невъзможно“. Това дете било един ангел, слязъл от Небето. То отговаря: „Ако това, което аз правя, е невъзможно, също така е невъзможно и разрешението на въпроса, с който ти се занимаваш. Ти искаш да обясниш естеството на Бога“. Колкото повече човек иска да знае какво е Бог, толкова повече той Го изгубва. Като престанеш да мислиш за Бога, какво е Той, по-добре ще Го разбереш. Ти искаш да знаеш какво е Бог. Това е физическата страна. Ти искаш външно да Го познаваш. Бог е онова, което стопля твоето сърце и ти дава

радост – какво искаш повече от това? Бог е онова, което осветлява твоята мисъл и ти дава простор – какво искаш повече от това? Бог е онова, което ти дава сила всичко да разрешаваши в даден момент, да можеш да направиш всичко, каквото искаш – какво повече от това?

Оставете гругите въпроси! Вие искате да бъдете господари на гругите хора. Това е едно голямо заблуждение. Бог е, Който е създал света. Той се въздържа да бъде господар на хората и Ти е оставил свободни да грешат. Знаете ли защо ги е оставил да грешат? Понеже те са толкова гребни същества, че каквото и грях да направят, на Бога нищо няма да Му причинят. Един комар ако плюе на Монблан, ще го оцапа ли? Господ мисли, а човекът като плюе цял един живот като комара, той едва ли ще изхвърли един грам кал. Колко струва един грам кал? За такива, които плюят Господ, има ниви, има и доста духове, които са без работа – те събират човешката кал, за да наторяват Божиите ниви, та да дадат повече жито. За в бъдеще вашата кал ще я намерите на Божиите ниви, от която Той изкарва хубавото жито.

Искам у вас да остане мисълта във вашия ум да стане един прелом. Ако човек не се роди от Любовта, ако не се роди от Мъдростта, ако човек не се роди от Истината, не може да влезе в Царството Божие. Ако човек не се роди от Любовта, не може да бъде щастлив. Ако човек не се роди от Мъдростта, не може да бъде щастлив. Ако човек не се роди от Истината, не може да бъде щастлив. Този закон работи. Първото нещо е: гледайте във вас да се роди Любовта. Вие имате да учите, но вече мисля, че знаете какво нещо е Любовта. Тази любов, която хората имат, е любов на сълзи, страдания и разочарования. Толкоз време аз търся щастливи хора и не съм намерил нито един. Търсил съм в Америка, в Англия, във Франция, в Германия, в Русия, в Япония – навсякъде съм търсил и не съм намерил щастлив човек на Земята.

Защо няма щастливи хора на Земята? Понеже те не са турили за основа Любовта. Младата мома казва, че обича момъка, и напуска баща си и майка си – похвална

черта. Но след 4–5 години пак се връща при баща си. Защо? Ти казваш, че обичаш баща си, но баща ти от твоята любов след десет години умира. И мислиш, че това е любов. Ако обичаш баща си, той няма да умре. Ако баща ти те обича, и ти няма да умираш. И на Земята ние умираме, защото не обичаме Бога. Ако обичаме Бога, няма да умираме. Писанието казва, че ние не се обичаме и от безлюбие умираме. Бог, за да покаже Своята Любов, като умрем, ни търси и постоянно ни съживява. Всяко превъплътяване на Земята не е нищо друго освен оживяването ни от Бога. Той казва: „Ти от безлюбие умря, научи се да обичаш“ – даде ти пак живот, пак се родиш. И пак забравиш тази истина, пак остарееш, пак умреш. Казваш: „Като умра, къде ще ида?“. Като умреш, ще идеш там, дето е Господ, че Той да те възкреси.

Трябва да умрем веднъж, както Христос е умрял. Да изпием тази чаша на човешките престъпления, насилия, заблуждения – и човек да се откаже от себе си. Какъв ще бъде животът. аз се отказвам от всичките страдания, от негодите на живота. Де са вашите прагеди, вашият баща, вашите чичовци; къде ще бъдете и вие? И вие ще бъдете там. Някои казват, че при Бога ще бъдем. Ще бъдем при Бога, съгласен съм – това е великият Божи закон. Но ще бъдем при Бога само когато Го обичаме. Бог не е в нас, но ние сме в Него. Казва Писанието: „Ние живеем и се движим в Бога“. Понеже Бог ни обича, ние сме в Него и се движим в Него; но понеже ние не Го обичаме, Той не е в нас. Понеже сме обичани от Бога, ние сме в Него. Че си в Бога, това нищо няма да помогне за твоего щастие. Когато Бог започне да живее в тебе, когато ти Му дадеш онзи простор, който Той ти е дал, тогава ще бъдеш щастлив. Ако дадем място на Господа, Който е в нас, Той ще ни научи какво нещо е Любовта. Този Господ, Който е в нас, ще ни научи какво нещо е знанието и светлината; този Господ ще ни научи какво нещо е свободата.

Вие сега не сте по-добри от мене. Вие сте толкова добри, колкото и аз съм добър; по същество сте толкова

добри. После аз не си правя илюзии за онова, което мислите за мене. Някой път някои виждат моите погрешки, критикуват ме. Някои казват, че не съм ги погледнал, не съм ги поздравил. Някои са идвали при мене и не съм им помогнал. Това не съм направил, онова: какви ли не работи ми приписват. Аз считам, че това е тяхното занятие. Аз каквото съм, това сте и вие. Онова, което вие виждате в мене, и аз виждам във вас. Аз бих желал в Любовта да сте напреднали. Мен ми е приятно да видя някой път да се скарате; но като се скарате, да ви видя да се примирите. А след като сте си пукнали главите, вие сами да си превържете пукнатите глави един на друг – той да превърже твоята глава и да се презърнете. Да кажем: „Добре се бихме, но можем и да се целунем“. Това е според мене геройство. Нека се бият, но след като се бият, да могат да се примирят.

Аз искам да ви посоча правилния път, не отлагайте! Мнозина от вас отлагате, казвате: „В следното прераждане, като дойдем, ще направим това“. Оставете се от това – в следното прераждане какво ще бъдете, то е съвсем отвлечено. В следното прераждане, като се преродиш, трябва да имаш съзнание. Сега можете да се преродите. Сега ако не се родиш изново... Това е го съзнанието на човека – в съзнанието си човек се преражда. Ще се зароди у тебе новото съзнание, с което възприемате новите лъчи на Любовта, които ще дадат тази Божествена топлина; ще се зародят новите лъчи на Божествената Мъдрост, които ще дойдат в твоята душа; новите лъчи на Истината, които ще дойдат в душата ти. Този свят съвсем друг облик ще има. Всичките противоречия, които сега ви мъчат, ще изчезнат и ще ви се видят като играчка. Нали в ранната възраст някои задачи много ви измъчваха, питахте: защо ни дадоха толкова мъчни задачи. След като пораснете, като станете учени, като погледнете тия задачи, вие се смеете, че са ви били мъчни.

Ако съберете една нула с друга нула, колко ще получите? Две нули. А ако съберете три нули? Нулата я разглеждаме като едно яйце. Ако гържиш това яйце така,

то няма да се измени, но ако знаеш да го туриш под квачката, веднага от яйцето ще излезе единица. Като се разчупи яйцето и излезе пилето, то е единицата. Като сложиш 4–5 нули под квачката, ще имаш 4–5 единици, понеже тази кокошка пак ще снесе други нули. После тя ще ги измъти и те дават единици.

Сега туй, което ви говоря, е потребно, за да произведе един резултат. Колкото и да ви говоря, а може да ви говоря още сто години, ако не възприемете това, вие се намирате в положението на човек, който е на брега на морето и пише на пясъка: „Бог е Любов“. Дойдат вълните, казват: „Не е любов“ – и изтрият написаното. Ти пак пишеш: „Бог е Любов“. Вълните казват: „Не е любов“ – и изтриват. Целия ден вие пишете, те заличават. И в края на краищата кое ще излезе вярно? Казва морето: „Дотогава, докато пишеш на моя бряг, ти си глупав“. Когато напишеш това в душата си и започнеш да живееш по тая философия, че аз да не мога да го залича, това е Любов. При тази любов, която всеки може да заличи във вас, вие сте при морето и пишете на пясъка. Вие пишете: „Да живеем по любов“ – то го заличи. Любов е само онова, което остава в тебе, което те прави силен и мощен, което те прави безсмъртен. Нашата цел е да станем безсмъртни.

Казвам: Любовта само ще ви направи безсмъртни. Не това е безсмъртие, което очакват хората. Те мислят, че тялото ще бъде безсмъртно. То е една хижа, която няма какво да бъде безсмъртна. Ние ще оставим тия въпроси. Душата на човека е нещо велико, за което човек няма представа. Тя е образ на Бога. Величието на човека седи в неговата душа, понеже човек е създаден по образ и подобие на Бога. Душата е онзи, Божественият образ. Един ден, когато видим тази Божествена душа в нас, ние ще я познаваме. Тогава казва псалмопевецът: „Когато видя лицето Ти, душата ми ще се изпълни с всичката пълнота и аз ще бъда доволен от живота“. Казвам: един ден ще видим онзи, който живее в нас – не вътре в тялото, но в онзи, мисловния свят. Вие виждали ли сте

този свят какъв е? Когато Любовта е във вас, тя има едно качество, че лицето започва да свети. На Моусей³⁹, който седя 40 дена на планината, като се върна от нея, лицето му светеше така, че евреите не можеха да го гледат, та той трябваше да си тури едно було. Те не можеха да издържат светлината на тази любов. Казват, че не е дошло времето тя да се прояви. Малко някой да си позволи да прояви Любовта, ще му кажат, че е смахнат, че умът му не стига, че това, че онова. Онези, които любял, са смахнати, ами онези, които не любял, какви са? Аз бих предпочел вие да бъдете от смахнатите. Желая да бъдете от ония смахнати, че като минете покрай някой мъртъв, като кажете: „Стани!“, мъртвият да стане, да ви послуша. Като минете покрай болните, и те да станат здрави и да тръгнат подире ви. Да бъдете от тия смахнати, че като минете покрай замръзналите, да се разтопят. Да бъдете от тия смахнати, че като минете през сухите ниви, дето нищо не е израснало, то да израсне. Това са смахнати хора.

За да се подобри животът ви, гайте път на мисълта. Любовта ако не влезе да ви възроди, у вас всичко е мъртвило. Любовта трябва да влезе и да ви съживи. Искате другите хора да бъдат живи. Най-първо вие трябва да живеете. Вие познавате вашите погрешки. Познавайте ги и ги заличавайте. Когато намерите една погрешка, направете угощение. Щом намерите погрешка, гайте един обяд. Не правете обяд за вашите добродетели: щом намерите една погрешка, за нея направете обяд. След като гадете гала обяд, поправете тази погрешка. След като поправите тая погрешка, вие в нея да намерите Бога. Там е силата Му, че при всичките грешки, които правим, Бог пак ни обича. Любовта е скрита в нашите погрешки. Там е величието на Бога – че Той гледа тих и спокоен. Не че не се интересува от нас, но на всички наши въздишки Той отговаря: „Поправете вашите погрешки“. Не изведнъж, но по една всеки ден... Поправяйте всеки ден по една погрешка – има за какво да живеете. Да допуснем, че вие имате една погрешка: неглиже се носите, има петна по

грехите ви, косата ви е разчорлена, лицето ви е недоизмито. Казвате: „Аз се занимавам само с големи работи“ – тия, външните работи, не са важни. Вие правите една голяма погрешка.

Един от Сократовите ученици искал да се покаже, ходил negliже. Така се явил пред учителя си със скъсани грехи, с кални ръце и крака, неумит. Сократ му казал: „Твоята гордост се показва и през съдраните ти грехи, и през калните ти ръце и крака“. Казвате: „Аз съм свободен да правя каквото искам“. Това е гордост в човека. „Аз съм свободен да мисля каквото искам.“ Но какво е онова, което мислиш? Туй, което мислиш, трябва да бъде добро за тебе, за близките ти, да бъде добро и за Бога; да бъде за твоята слава, за славата на ближните ти и за славата на Бога. Ако това, което мислиш, е унижение за тебе и за твоите близки, ако то е петно за славата на Бога, тогава защо ти е тази свободна мисъл? Казва някой: „Аз мисля свободно“.

Сега питате: „Досега не сме ли обичани?“. Че сте обичани, аз го признавам; че сте обичани, това го приемам, но че обичате, това го оспорвам. Че сте обичани, това сто на сто го твърдя. Казвам: тия хора са много обичани, но дали те обичат, това не го зная. И има защо. Казвам: те имат гробища, имат затвори, та какво ли нямат... При такива условия в нас Любовта не се е проявила. Всичките мои нещастия се дължат на самия мен. Някой път гледате някои светии. Аз по-строго ги съдя. Някои светии, които са писани за светии... Не, благодарим за такива светии. Аз харесвам Писанието. Давид беше според сърцето на Бога. Той много погрешки направи, но направи една погрешка, която всички, като четат, питат: „Как я направи?“. Бог е справедлив. Ако Той не пощади един от Своите приятели – Давид⁴⁰, че неговото презрешение е написано, мислите ли, че към вас ще постъпи другояче? Сега не е въпрос вас да ви е страх от Господа. Не е въпрос за страха: аз не искам да бъдете страхливи. Според мен един страх трябва да имате в света: да се боите да не изгубите Божията Любов.

Бих желал да имате само една добродетел в света: да обичате Бога и ближния си. Единственото важно нещо е да обичате Бога и ближния си – това е достатъчно. Ако имате този страх, да не изгубите Любовта, и ако имате това добро, да обичате Бога, нещата тогава са постижими.

Сега ще ми кажете: „Покажи ни един пример“. Един ден, след като бях говорил беседа за Любовта, иде един млад момък и казва: „Много харесах твоята беседа, много хубаво ми падна на сърцето. Ти си човек на Любовта, не можеш ли да ми помогнеш да си купя една греха, че имам една възлюбена“. Рекох: „Не мога да ти помогна, понеже с хубавата греха ще я направих нещастна. Пък аз не обичам да правя хората нещастни. Не мога да ти дам... За да ти дам хиляда лева, понеже нямам свои пари, трябва да уда да работя заради тебе“. После му казвам: „Ако ти дам хиляда лева за греха, ще кажа това на твоята възлюбена, че аз съм ти дал пари за грехата. Ще те препоръчам, хич няма да се церемоня; ще кажа: „Той е един мързеливец, който не иска да работи, това е един просяк, който ходи да проси“. Бог го е направил гаровит, а той ходи да проси. След като съм проповядвал една беседа за Любовта, иде да иска пари от мене.

Ще ви покажа един пример и вие ще кажете: „Какъв е този човек?! Че това не е учтиво, то не е по Бога, не е по любов“. Тъй ще говоря, не да казвам лъжи. Казват някои: „Да се оженя, да си поживея малко“. Толкова хиляди хора се женят по същия начин. Защо да образуваме един свят на страдания? Да се съберат двама души, да живеят по любов, да се радват, разбирам. Като ги видя, да имат уважение един към друг. Той трепери над нея, счита я за дъщеря на Бога, като писано яйце я пази. И тя трябва да го пази като писано яйце, да не влиза в ума ѝ нито една отрицателна мисъл. Това разбирам любов! Но ако тя постоянно го подозира и ако той постоянно я подозира, пък народят деца и те да се подозират, тогава на какво ще приличат? Мога да ви приведа много примери...

Нас Бог ни търпи и мълчи: няма по мълчаливо същество от Бога. Когато Господ види, че правим много погрешки, казва: „Прогресират те“. Прогрес има и в доброто, и в злото. Който прогресира в злото, в Природата става смяна – после има прогрес и в доброто. Ти ще правиш зло, ще прогресираш в злото дотогава, докато дойдеш до крайния предел, до най-високата точка. Имаме един квадрат с единия връх, обърнат нагоре, и с другия връх, обърнат надолу. Като правим зло, слизаме до най-дълбокото, понеже това е инволюция. Като слезем до най-долното, ще се роди желание да се качим нагоре. Това е възходящият път, това е доброто. Като слизаме, е зло, като се качваме, е добро. Тогава имаме слизане в долините и качване по върховете. Това са процеси, които и в нас стават. Само че Божествените блага във физическия свят се намират в долините, а в Божествения свят богатата се намират по върховете. В Божествения свят долините заемат мястото на планините тук.

Значи псалмопевецът казва, че той е в долината на страданието. Върхът на Божествения свят – това е щастието. Човешките блага тук са в долините, Божествените блага са в планините. Затова сега трябва да се качим в Божествените планини, да добием Божественото благо. Човешкото благо също трябва да се събере на едно място. Сега не искам да ме схващате криво. Вие може да живеете, както разбирате. Аз давам на хората да живеят свободно, но в тази свобода има ограничения. Това не е живот: да бягаш от живота, това не е живот. Живееш между хората, живееш между братята си – трябва да намериш смисъла на живота. Като живееш между другите в едно общество, трябва да намериш доброто; от тия, големите противоречия, да можеш да намериш доброто, във всеки човек да видиш, че се крие едно добро.

И най-лошият човек има една скрита страница, дето е написано Името Божие. Един ден, когато Бог примири целия свят, когато всичките хора завършат своето развитие, тогава ще се филмира всичко и ще видите по кой начин Бог е въздигнал човечеството. Казвам: когато Бог

ви прави добро, старайте се да Му благодарите. Направиш една погрешка – благодари на Бога. Паднал си някъде – благодари Му, понеже ако те беше оставил да паднеш надолу, нищо нямаше да остане от тебе. Благодари Му, че когато умреш, Той пак ще те хване. Ако те остави да паднеш, няма да се намериш. В смъртта Бог пак ще те задържи в земята с цел да те повдигне от гроба. Значи в лошите условия, при които се намирате, Бог има предвид да ви избави от тях, да ви покаже как трябва да живеете за в бъдеще.

В тази глава, която прочетох, се казва: „Побеждавайте злото с доброто“, защото чрез доброто ще намерите смисъла на живота в Любовта. Любовта е единственото нещо, за което трябва да мислиш. Тази любов, която сега имате в света, я оставете. Не че тя не е любов, но има свещи, които горят няколко часа и изгарят. Докато дойдете до ония свещи, които никога не изгарят, които никога не гаснат, домогава, докато чакате да приемете Любовта отнякъде, вие сте още във временната любов, която всякога гасне и трябва да се пали. И тази любов е хубава, не казвам, че е лоша, но в тази любов човек умира, в тази любов той страда. Ако искате да се избавите от тия страдания, трябва да се избавите от вечния огън, който като се запали, не гасне. Да имате вечната светлина, която никога да не изгасне в душата. Това е, което търсим. Щом дойде вече Божественият пламък, тогава ние сме в новата култура.

Каква ще бъде разликата между двамата души, единият от които живее в новата епоха, а другият живее в старата? Единият ще бъде вечно доволен, другият ще бъде вечно недоволен; единият постоянно ще се оплаква, другият постоянно ще дава. Недоволният казва: „Така е, когато човек е богат. Господ е направил света, а няма равенство“. Равенство в света не може да има извън Любовта – извън Любовта е вечно неравенство. В Любовта е вечно равенство, в нея всичките условия и всичките възможности в душата се постигат.

Един от пророците е рекъл: „Казва Господ: Потърсете Ме в ден скръбен и Аз ще ви помогна. Вие ще Ме прославите и елате да разсъждавате“. Бог изисква да Го потърсим при най-големите страдания и да идем с погрешките си да разсъждаваме, за да ни покаже пътя, по който да излезем. Път, Истина и Живот е Той. Път сме ние, хората, които трябва да влезем в този път. Истината, това е цел, към която се стремим. Животът, това са средствата, с които можем да я постигнем. Пътят и животът, това са средствата, с които можем да придобием Истината.

Сега всеки в себе си да работи. Да се радвате на противоречията, които имате вътре в душата си. Представете си, че вие сте на леглото, умираете. Дойдат лекарите и казват, че след няколко часа ще умрете, а вие вярвате, че ще оздравеете. Аз мисля, че можете да бъдете толкова силни, колкото онази американка, на която лекарите казали, че след 12 часа ще замине. Те много се обичали с мъжа си. Той се явява с насълзени очи и казва: „Лекарите казват, миличка, че след 24 часа няма да те има на този свят. Какво ще правя?“. Тя отговаря: „Няма нищо, не се безпокой. Искам, миличък, да ми гадеш едно обещание.“ „Мила, не зная дали ще мога да го изпълня“. Тя казва: „Искам аз като умра, ти да не се жениш.“ „Виж, миличка, не мога да ти обещаая това.“ „Мили, тогава аз не умирам!“.

Ако вие обичате Бога, не трябва да умираете! В безграничната Божия Любов е постижението на човешкия живот.

Отче наш

4 февруари 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

БЕЗ КАА

*Добрата молитва
В начало бе Словото*

Ще прочета 12. глава от Евангелието на Матей.

Венир Бенир

Ако ви попитам защо сте дошли тази сутрин, защо сте се събрали тук, какво ще ми отговорите? Всяка неделя сутрин вие идвате тук, защо? Който ходи в банката, ходи за пари. Който ходи на нивата, отива да оре или да сее, някой на нивата отива да жъне, някой – да вземе пожънатото. Разни са стремежите. Вие всички сте дошли тук, но всички не идвате с еднакви намерения. Някои сте дошли да орете, някои сте дошли да сеете, някои сте дошли да жънете; някои с колата са дошли да вземат пожънатото. Човек е дошъл на Земята. За днес защо сте дошли? Да научите едно изкуство, да плетете дантели – на ваш език говоря. Вие сте учени хора. Учението ви сега да знаете да четете, основата за това са 32⁴¹ букви в българския език. В еврейския език има 22 букви, и то са само съгласни; в българския език има повече. Едно време бяха още повече, но види се, българите ги смаляват.

Трудна работа е с много букви да боравиш. Всяка буква има особен характер, особен строеж. Допуснете, че във вас има желание да направите всичките букви с еднаква външност, като войници, да носят еднакви грехи. Какво ще стане, ако всичките букви станат еднакви? Ще се изгуби смисълът. Всяка една буква трябва да спазва своя особен характер. Но тази буква, понеже иска да научи едно изкуство, трябва да се учи да плете дантели, да знае как да се съчетава с другите букви, че да образува нещо ново. Например ако една буква се съчетае с *о*, ще научи

едно, ако се съчетае с *a*, ще научи друго, ако се съедини с *e*, ще придобие трето, ако се съедини с *и* – четвърто, и т.н. Всичката философия седи в това преплитане. Една буква трябва да има хиляди и милиони преплитания. Сега някои от вас знаете да плетете дантели. Вие имате желязна кука, тя има един зъбец, с него хвацате бримките една след друга: той току мушка едно след друго, има си в ума някоя мисъл. Като гледате, може да кажете, че си играе. Не си играе, но брои всичките бримки.

Има и едно духовно плетене. Ако ти не разбираш азбуката на своите чувства, ако не разбираш азбуката на своите мисли и на своите постъпки, знаете ли какво може да стане? Всичките неприятности произлизат от незнанието на азбуката. Ако онзи, който плете дантели, пропусне една или две бримки, знаете ли какво може да стане? Може да ви приведа друг пример. Вие по някой път може да сте ходили при някой кацар, да видите как прави каци. Той, кацарят, си има едно голямо ренде, дълго понякога един метър и половина. Прекарва рендето по гръските; и като ги оглади, съчетава тия гръски и прави каца. Но между тях туря папур, че ако има някаква празнина, която не е огладена, той да запуши дупките. Всички дупки трябва да бъдат запушени, понеже ще се сложи някаква течност вътре. Ако не се запълнят, течността ще излезе навън.

Вашиите каци например също често се изправват. Вие имате някаква мисъл в главата: мислите, че имате нещо ценно, но след малко погледнеш – няма го. Мисълта е отишла някъде, забравили сте я, изтекла е. Често има ученици, които учат, учат, но като дойдат да гържат изпит, всичко е изтекло из кацата. А пък учителите вярват само в неизтеклите каци. Ако кацата, ако бъчвата не е изтекла, значи ученикът е учил. Щом не е изтекла, учителите казват: „Пълна е кацата“; щом е изтекла, казват, че кацата е празна, не вярват на нея. А учениците се съблазняват, казват: „Той иска да ни смахне“.

Да допуснем, че вие искате да имате едно здраво тяло, една здрава каца. Какво трябва да направите сега?

Тук преди два дни дойде един брат и ми се оплака, че го боли дясната част на главата. Болял го вратът и един месец някъде в болница бил, туряли му инжекции, лекували го. Той казва: „Имах едно малко подобрение, но изгубих своето разположение. Сутрин, като стана, главата ми е замаяна, пък съм учител, трябва да бъда свеж и бодър. Не съм разположен, някой път идат такива мисли, не ми се живее. Млад човек съм, точно сега да живея, пък се е обезсмислил животът ми“. Аз започвам да се разговарям с него, търся причините на болестта му. Казвам: „Сега тебе те боли дясната страна на главата, пък ти си левак. Ти работиш с лявата ръка повече, отколкото с дясната“. Той казва: „Това е по рождение, работя с двете, но повече работя с лявата ръка“. Левакът днес е изключение, защото едно време всички хора са били все леваци. Казвам му: „Ти си закъснял. Наместо да станеш десничар, останал си левак“.

Едно време човекът е работил с дясното полушарие, затова и лявата ръка е работила повече. Сега, понеже дясното полушарие се е уморило, работата е преминала в лявото и човек работи с дясната ръка. Разумните същества, които ръководят човечеството, са направили човек да работи с лявото полушарие и с дясната ръка. Та на него казвам: „Ти ще станеш десничар. Защото в лявото полушарие се намира повече енергия, която привлича повече кръв. Тази кръв не може да се оттегли от мозъка, вследствие на това вечерно време ти не можеш да спиш, мозъкът ти не може да си почине. Така не може да бъде.“ „Какво трябва да правя?“ „Ще станеш десничар.“ „Че как?“. Рекох: „Че там е въпросът. Какво ти казаха лекарите?“ „Туряха ми инжекции, но най-после казах на лекарите, че не мога повече да понасям инжекциите. От младини не съм се лекувал. Рекох: „Докторе, не искам инжекции“.

Всеки казва: „Да му сложим инжекции“. Например всички съвременни хора знаят майсторски да слагат инжекции. Като турят някому някоя инжекция, той да му мисли. Вестникарите слагат инжекции, колкото искаш. Трябва

без инжекции, понеже има инжекции, които са много скъпи. Тук преди години на едного сложиха инжекции по 8 хиляди едната. Той и с инжекциите отиде в оня свят – с 16 хиляди лева билет. Не само на другите хора слагате инжекции, но и на себе си ги туряте. Вие сега сами си слагате инжекции. Хубаво е да сложиш, но като не знаеш каква инжекция да туриш, може да си напакостиш. Ако сложиш една инжекция от серума на Любовта, разбирам, но ако туриш от серума на безлюбието, от серума на безверието? Много шишета има в лабораторията – не е едно, не са две или три. Преди години дойде един в 66⁴² да ми слага инжекция. Той носи губерката да тури инжекцията, пък се учи от мене как да поставя инжекции.

Това беше един евангелист, наричаше се Тенекеджиев. Беше с продълговата тясна глава, миролюбив човек, но разговорчив. Като започне да говори, това няма край. Казва: „Господине, искам да си сложа една инжекция“. Отговарям: „Няма нужда от инжекция“. Казва: „Пет минути ми трябват, един разговор от пет минути“. Казвам: „Нямам време.“ „Но за пет минути ще свършим“. Каня го: „Заповядайте!“ Сяда той и започва. Минават 5 минути, 10, 20, 25, 35, 45, 50, 55, 60, един час и 10, час и 20, час и 30, час и 40, два часа, три часа, три часа и половина. Казах си: „Стягай се сега“. Като спря след три часа и половина, казвам си: изтече всичката вода от църната, колкото имаше. Като свърши, казвам му: „Много са дълги твоите пет минути, три часа и половина.“ „Как, много малко говорих!“ Той няма понятие за времето, какво нещо е то, и казва: „Сега свърших, засега стига толкоз. Някой друг път още пет минути ще ми дадеш“. Но втори път не му позволих да ми говори пет минути.

Казвам: той ми говори за цялата Библия, цитира от единия край до другия, цитира всичките пророци. Аз го слушах, защото трябваше да го слушам, това са все инжекции. Започна от Битието, как е създаден светът, как е живял Авраам⁴³, защо са живели, как са живели и т.н. Пророците защо са пророкували той разказва. Казвам му: „Хубаво е, сега да се разходим. Хубаво е това, което го-

вориш, но тези пророци ти познаваш ли ги, бил ли си с тях, или само четеш книгите им в превод?“ „Не съм, де ще ги намеря“. Рекох му: „Аз ще ти дам един билет да се срещнеш с Авраам, с Йаков⁴⁴, с Исай⁴⁵, да се срещнеш с тях, да поговорим“. Той ме гледа, казва ми: „Чудни сме ние, хората. Как ще се срещнеш? Не може да се срещнеш с когото и да е“. Ако хората не се срещат, за мене е ясно защо. Никога не можеш да срещнеш едно същество, което не обичаш, по никой начин – невъзможно е да го срещнеш. И да го срещнеш, той ще остане далечен, непознат. Ако искаш да срещнеш някого, ти непременно трябва да го обичаш. Невъзможно е да срещнеш, когото не обичаш; но щом го обичаш, ще се срещнеш с него. Никога не можеш да разбереш една истина, ако нямаш любов към нея. За да я разбереш, трябва да я обичаш.

Сега вие може да имате едно разбиране. Аз искам да имате едно правилно схващане за Любовта. В цялата вечност ние имаме да изучаваме Любовта, понеже тя крие в себе си всичките сили: всичко, каквото съществува вътре в Битието, това е в нея. Сега например някои изучават само силите на Любовта. Казват, че някой момък имал любов към някоя мома. Там няма никаква любов – аз наричам това астрално-полова сила, никаква любов не е. Казват за някого: „Той е баща“. Още никаква любов няма – астрално-полова собственост е това. Този баща ще роди едно дете – и мисли, че е негова собственост. Казва: „Това е мой син“. Бащата и синът по някой път не се разбират, понеже нямат любов. Синът не може да разбира баща си, ако няма любов, и бащата не може да разбира сина си, ако няма любов. Вие имате едно понятие в себе си, че имате любов. Аз бих желал да е така, но туй, което мислим, отчасти е вярно, понеже противоречията, които съществуват в нас, са един признак, че ние не разбираме Любовта.

Любовта в нас се явява само със своята сила. Не че са лоши тия сили, с които се проявява, но съвкупността на всичките тия сили, които действат в любовта, ще ни доведе до онази, разумната Любов. Ние трябва да

преживеем физическия свят, да преминем астралния свят на чувствата, да преминем мисловния свят, да влезем в причинния свят – и тогава едва сме във физическия свят на Любовта. Причинният свят – това е най-високото, до което човек може да достигне. Причинният свят е нещо отвлечено, непонятно, той съставя физическата страна на Любовта. Като влезеш там, ще видиш онази красота, с която Любовта се отличава.

Аз не искам вие да се обезсърчавате като младите момичета. Често наблюдавам, че като говоря, някои се обезсърчават; казват: „Няма да го бъде, тази работа е непостижима, толкова години сме правили усилия“. Не се изисква голямо усилие в Любовта – това е един закон. Човек, който иска да работи с Любовта, трябва да изучава малките усилия, микроскопическите усилия, които трябва да прави в света. При всичките големи усилия други сили работят там. Човек, който работи и казва: „Аз много работя“, не работи с любов. Любовта е много икономична, тя прилича на една кибритена клечка – като я запалиш, цял огън запалва. Любовта не работи с чували брашно. Като вземеш само на върха на една игла, като сложиш това брашно в ноцвите, ще набъбне колкото искаш. Малко водица като туриш на върха на една игла, може цял извор да стане. Любовта с малко започва.

Сега във вас се заражда мисълта: „Как ще бъде това?“. Вие искате да си го обясните. Туй, което можеш да си го обясниш, то не е реалност. Няма какво да го обяснявате, трябва да го видите. Някой казва: „Обясни ми го“. Искам аз да обясня на един човек, че един извор извира. Казвам, че този извор може да се увеличи. Сега може да кажем през къде минава тази вода. Задавам го и го занасям при Великия, или Тихия океан. Казвам на човека: „Тази вода на малкото изворче оттук излезе.“ „Как? За колко време?“. Онзи извор може да го направите голям, колкото искате. Казвам: Любовта е онзи безбрежен океан на Божественото за нас, откъдето идат всичките блага, понеже нашата канализация е толкова малка. Разбиранията ни са толкова малки, понеже някой път ние се страхуваме

да не ни откраднат любовта. Говорят за открадната любов, за счупено сърце, за неразбиране – че този не разбира, онзи не разбира. В Любовта няма никакво счупено сърце, в Любовта няма никаква сиромашия, в нея няма никакво нещастие – там са всичките възможности. Като влезе човек в Любовта, веднага иде и радостта, и подмладяването, и богатството – всичко иде, навсякъде можеш да пътуваш.

Вие ми казвате: „Нямаме любов в нас“. Неразбрано е това. „Нямаме любов“ – така не се говори. Това е физическо разбиране, ти си далеч от Любовта. Като кажем: „Нямаме любов“, ние живеем в един свят, дето любовта, като е минавала, е оставяла кал – и ние сега говорим за тази кал. Някъде Любовта хиляди години като е текла, хората са я отбили, запушили са течението ѝ – и за нейната кал говорят сега, останало е само малко влага. От тази влага хората поблизват и казват: „Доста хубава е влагата“. И Любовта си има своя кал. Когато калта на Любовта минава през хората, тя ги чисти. Когато Любовта дойде в света при ония хора, които не са живели според Божия закон, в умовете им, в сърцата им, в душите им има кал, която Любовта, като влезе, чисти; като влезе Любовта, тя изчиства всичко това. Тази кал е останала по гъното и тя е лечебна. Даже и ако имахте една капка от калта на Любовта, тя струва повече от всичкото богатство. Но в духовния свят тази кал не може да стъпи. В Божествения свят кракът на калта не може да стъпи. Тук може, но калта в оня свят не може да иде. Понеже е така, сега вие сте богати от калта на Любовта; много богати ви намирам. Ще бъдете тъй добри да ми съберете от калта на вашата любов, колкото искате – аз я купувам. Вие имате повече, отколкото ви трябва. Мене ми трябва доста от тази кал, пък вие имате в излишък. Събирали ли сте вие любовната кал?

Сега думата *кал* има няколко значения. Кал е едно състояние на чувствата. Когато порите на човешкия организъм се запушат, това е кал. Когато порите на човешкото сърце се запушат, и това е кал. Когато порите

на човеишката воля се запушат, това също е кал. Тази кал е потребна, както кепенците на прозорците са потребни. Нали някой път турят кепенци, завеси на прозорците зимно време; понеже стъклата са добри проводници на топлината и тя изтича, поставят завеси, кепенци, за да задържи топлината вътре. Калта някой път е потребна да пази, за да не би тази топлина да излезе навън. Но когато изгрее Божественото слънце, тази кал не е потребна. Не искам да кажа, че това е грешно. Според мене погрешката е тогава, когато човек задържи прозорците затворени, когато Слънцето грее. Когато Слънцето грее, трябва да се отворят кепенците.

Да допуснем, че се намираме в едно тягостно състояние. Една млада сестра, доста угледна, наскоро дойде при мен. Държала е последния си изпит и гледам, че е доста смутена вътре в себе си дали си е издържала изпита, или не. „Ако ме скъсат сега, вече не ми се живее.“ Аз се поусмихнах – какво ще я късат... Какво разбираме под *скъсване*? За скъсване в живота в този смисъл ние имаме едно понятие – разбираме, че може да те скъсат. Как ще ме скъсат глупавите хора? Сега мислите ли, че ако един паяк дойде върху мене и се качи на гърба ми, че аз може да се скъсам? Най-първо имам едни везни и се претеглям, да видя колко тежа. Като се качи паякът, пак се претеглям – и като зная своето тегло, зная и колко тежи паякът. Щом му зная тежестта, аз го зная какъв е. Той не може да се избави от мен. Щом го претегля, казвам: „Претеглен си, измерен си, с тебе може да се работи“. Казват: „Претеглете ума му“. Има едно място в Стария Завет, което казва: „Претеглен си. Мене, мене, текел, упарсин⁴⁶ – премери Бог царството ти и го свърши“. Претеглен си на везните и си намерен за недостатъчен.

Казвам: трябва да се учите да плетете. Сутрин като станете, купете си по едно огледало и – стари и млади – щом станете, огледайте се. Намерете в себе си една черта и я отбележете. Аз например гледах ръката на едного преди десет години. Гледах неговата сатурнова линия, линията на неговата съдба, преди 10–15 години. Сега

виждам, че тази черта се е изменила, тя не е такава, както беше, сега се е огънала. По-напред беше права, после се е поогънала, изкривила се е. Казвам му: „Преминал си през големи изпитания“. Отговаря: „Побеля ми главата“. Не само главата му е побеляла, но и тази линия от права се е изкривила. Пътят, по който той минава, е тежък, че и пътят се е изкривил, и линията се е изкривила. Ние сега се отдалечаваме от въпроса, но ако някой път погледнете вашите пръсти, този пръст – безименния, аз го наричам пръст на човешкото изкуство и на човешката красота. Той е слънчев пръст. Средният е сатурновият пръст, първият е юпитеров, малкият е меркурианец. Щом сатурновият пръст е наклонен към слънчевия пръст, значи има нужда от него, подкрепя го; симпатия има той, обикнали са се.

Не е хубаво да се изкривяват пръстите. Много сприхав е сатурновият пръст, понеже навсякъде търси само погрешките на хората. Не че желае да търси погрешките, но е съдия – и дето влезе, вижда. Той е като учител по български език. Като му дадеш нещо написано, изведнъж казва: „Така не се пише, не се туря *ь, ъ*“. После ще намери, че местоименията не си сложил намясто, че спрежението на глаголите не е правилно, че настояще, сегашно време, че минало неопределено време... После ще намери, че буквите не са написани добре, казва: „Така не се пишат буквите. Какво си написал една буква по-голяма, така не се пише!“ Казвам: аз похвалявам този човек, че знае езика. Ние в нашия език сме строги, но англичаните са още по-взискателни. В българския език може да напишеш *e*-просто вместо *e*-двойно⁴⁷ – думата няма да се измени, остава същата; но в английски ако на края на думата сложиш *g* вместо *t*, ще измениш съвършено значението на думата. Питаш: „Какво има, една буква?“. Една буква дава съвсем друг смисъл.

Казвам: в любовния речник на Любовта, понеже тя има такъв, всяка буква трябва да е на мястото си. Сега аз не засягам вашата любов – вие боравите само със силите на Любовта. Даже светите едва са имали по два-

три пъти прозрение за Любовта. Най-големите светии, учителите, които идат в света, те разбират Любовта. На Земята не може да се живее със закона на Любовта, силите на Любовта сега се изучават. Виждаме, и Христос каза на еврейския народ: „Докога ще ви търпя? Дотегна Ми вече“. Дотегнало Му е и не Му се живее, пък трябва да работи. Най-после, щом не Му се живее, те казаха: „Щом не искаш между нас да живееш, ние ще Ти съберем малко парици и ще Те изпратим“. И евреите изпратиха Христа, езекутираха Го – Той не си замина по обикновения начин. Вие се спирате върху онова, което евреите са направили на Христа, но не приличате ли на един евреин? Колко хубави ваши мисли сте езекутирали по същия начин; колко хубави ваши мисли има, които сте разпънали на кръст. По някой път ти разпъваш ума си, по някой път разпъваш сърцето си.

Казвам: вие се поддавате на едно външно внушение. Знаете ли колко са настойчиви тия внушения? Нещо във вас ви казва: „Много лош човек си. Много лош си, много лош си...“. Ти ходиш и нещо ти шепне: „Много лош си“. Питам: как може аз, добрият човек, да стана лош? Какво трябва да подразбирате под думата *лош*? Този глас иска да ти каже: „Ти си излязъл от Бога и си обърнал повече внимание на материалните работи. Употребяваш всичките условия на живота си само да придобиеш пари. Ти работиш и само трупаеш пари, къщи правиш, ниви вземаш, като че ще живееш хиляди години на Земята“. Този, който ти казва, че си лош, те пита: „Знаеш ли колко години ще живееш на Земята?“ „Аз още не съм живял“.

Тогава казвам: като започнеш да се разговаряш с лошите мисли, ще ги хванеш. Казва ти нещо: „Ти си лош човек!“. Този, който говори, той на тебе не говори – ти влизаш в един чужд спор. Казва ти той: „Ти си много лош“, но това за тебе не се отнася. Това са двама адвокати, които защитават свой клиент. Единият е обвинител и казва: „Той е такъв и такъв“; изважда най-лошите работи – че е нечист, че престъпления прави. Другият ще го оправдава. Ти седиш и слушаеш: единият те уко-

рява, другият те оправдава. Съдията съди, а ти слушаш единия, който те оправдава, и другия, който те обвинява. Съдията ще даде решението си, ти нямаш право да говориш – ще мълчиш. Онзи те защитава. Ако речеш ти да се защитаваш, ще объркаш една каша. Двамата духове, които вървят с тебе, си спорят. Казва единият: „Много лош е твоят ученик, не върви“; другият отвръща: „Не, той прогресира“. Ти вземаш участие, казваш: „Прогресирам, не съм от лошите“. Не вземай участие: ако си лош, лош си, този факт е свършен; ако си добър, ти си добър. Никога не се докачайте от една дума. Единият казва, че си лош, но това не се отнася до тебе. *Ти* е множествено число, то е един незавършен процес. Казват ти: „Ти си излязъл от Бога и си обърнал внимание само на физическия свят“. Каквото ти говори той, половината е истина. Другият ти казва: „Всичкото това богатство го превърни, употреби го за Славата Божия, за Царството Божие и за твоето повдигане“. Щом си лош, значи това ти престои.

Лошавината в света, това е твоето богатство в света. Всеки богат човек е лош, всеки учен човек е лош, всеки силен човек е лош. Ами че кой може да те бие? Само силният може да те изнуди, само богатият е, който може да те оплете, само ученият може да те заблуди. Тогава казвате: „Да не бъдем такива“. Не е въпросът там. Ако има един невежа, който нищо не знае, е така: силният може да те бие, богатият може да те изнуди, ученият може да те заблуди. Вярно е това, но силният може да те пренесе от единия бряг на реката до другия. Тогава силният може да ти послужи, богатият може да ти послужи, ученият може да те оправи в пътя. Казвам: силният е постъпил зле с тебе по единствената причина, че ти не си боравил с Любовта. Ученият те е заблудил, понеже не си боравил с Любовта; и богатият е постъпил с тебе така, понеже не си боравил с Любовта. Ако ти носиш в себе си Божествената Любов, силният ще постъпи с теб, както Любовта иска; ученият ще постъпи с теб, както Любовта иска; и богатият ще постъпи с теб, както Любовта иска.

Следователно в гадения случай Любовта е мощното в света, с което трябва да работим. Това наричаме *Духът Божий*. Всички ежедневни мъчнотии ти трябва да разрешаваш с Любовта. Да допуснем, че сте изгубили сто лева. Сега вие се чудите как е възможно да изгубите сто лева. Ти имаш още сто лева. Като си изгубил едните сто лева, ще гадеш банкет с останалите сто. Да ви обясня сега това. Ти си изгубил сто лева и си един овчар, живееш в колиба. Иде един цар, който е господар на цялото царство. Не е ли умно да направиш едно угощение на царя? Като направиш угощението в колибата, мислиш ли, че като напусне царят твоя дом, другите сто лева няма да се върнат? Ти имаш сто лева и искам да те опитат: ще ги пожертваш ли за онзи цар, който е дошъл.

Някой път и Бог дойде при вас, когато сте закъсали, та само сто лева имате. Той ви дойде на гости, а вие тогава започнете да се осигурявате, казвате: „Господи, нямам нищо какво да Ти дам...“. Казвам: трябва да вярвате, че и без тези пари можете в света. И без пари може, когато Господ дойде, но когато Господ не идва, без пари не може. Когато Господа го няма, парите трябва да бъдат в джоба ти, но когато Господ дойде, парите трябва да излязат. Онези, които казват, че може без пари, какво разбират? Ако Господ Го няма, без пари не може, не е верен законът. Казва някой: „Без пари може“. Ти живял ли си без пари? Когато Господ Го няма, завърта ти се главата. Когато Господ дойде, парите не трябва; когато Господ Го няма, доста пари трябва – навсякъде, дето идеш, пари трябва да имаш.

Та казвам: когато говорим, че без пари може в света, ние подразбираме, че трябва да разполагаме с ония велики средства, които Бог ни е дал. Ние сме в положението на един син. Ако ти се считах за син и е дошла сиромашията, направи едно угощение, покани я. Тази сиромашия щом дойде, казва: „Скоро Господ ще ти дойде на гости“. Щом дойде богатството, то казва: „Той иде вече, угощението да бъде готово“. Сиромашията пък казва, че скоро Господ ще ти дойде на гости. Господ ще ти дойде на

гости, но Той като дойде, всичкото богатство трябва да го пожертваш. Това значи самоотричане – да пожертваш всичко за Любовта. Онзи, който е пожертвал всичко за Любовта, всичко е спечелвал. Това е един вътрешен опит. Доброволно няма да ти пошепнат, но ще видят колко си умен, цениш ли Любовта повече от всичко. Ако цениш Любовта повече от всичко и заради онова, Божественото, всичко жертваш, тогава то всичко ще ти даде. Ако ти всичко не жертваш, то не дава всичко. Тогава ще боравиш само със силата на Любовта.

Някои от вас искате да напуснете този свят и да идете в оня свят. Така не се говори: ти не си завършил първото отделение, как ще идеш във второ; не си завършил второ, как ще идеш в трето; не си завършил трето, как ще идеш в четвърто; не си завършил прогимназия, как ще идеш в гимназия? Някои хора искат да идат в оня свят. От училището въвн може да идете, но в оня свят не може да идете. Оня свят е свят на учение – трябва да бъдеш подготвен. Иначе ще идеш като някой чужденец да обикаляш оня свят отвън, но за да вземеш участие, трябва да си завършил всичко. Като идеш в оня свят, трябва да знаеш. Казвате: „Ще видим“. Какво ще видите? Нищо няма да видите. Ако в оня свят влезете без любов, светът ще бъде една пустиня – без дърво, без камъчета, без нищо, само кал ще има. И ти ще се намериш до гуша в калта. Това е онзи свят.

Сега не трябва да ви разправам това. Хубаво, когато се потопите до гуша във вода, има ли някаква лошавина? Нима ако човек е потопен във водата 4–5 часа, тази вода няма да изсмуче всичката твоя топлина – и ти ще изгубиш и топлината, и силата, която имаш. Половин час да си във водата е приятно. В този смисъл е определено колко да употребяваме водата. От високо гледище водата е кал – в моя ум е така. Само в оня свят на Любовта я има тази светлина и тя е толкова приятна и мека, тя лекува всички болести. Като влезеш там, всичко ще изчезне. Като погледнеш на всичките си минали съществувания, ще благодариш на Бога, че си преживял хиляди

страдания, ще ти стане радостно на душата, че си страдал. В Любовта като влезеш, ти ще разбираш всичко – и мед и масло ще потече от сърцето ти. Ти ще кажеш: „Благословен да е Господ, Който ме е прекарал през всичките тия страдания, за да имам тия вечни блага, при които сега се намирам“.

Та питам: какво казахме сега? Люби без кал, мисли без кал, постъпвай без кал! Хубаво е и с кал, не съм и против нея, но казвам: сега без кал е по-хубаво. С кал е хубаво вечерно време, но иде ден – и без кал трябва. Епохата, която иде, е без кал. Ще си кажеш: „Беше време, когато калта беше потребна“. Щом си се наранил, сложи малко кал, направи си една превръзка; ала щом заздравее раната, сними превръзката, измий калта – остави без кал своето тяло. Та казвам: снемете вашите превръзки, които имате, измийте калта и ходете без нея. Радвайте се на вашата кал, която имате на Земята.

Отче наш

11 февруари 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ДОБРИЯТ ПЪТ

*Добрата молитва
В начало бе Словото*

Ще прочета 12. глава от Евангелието на Марко.

Духът Божий

Ако дълго време говориш на човек за един предмет, той му става безразличен. Ако дълго време ви дават да ядете захар, ще ви гоїде едно отвлечение. Турците казват: „Байганлък“ – пресищане има. През всичките векове религиозните хора са имали много хубави черти, но имат и някои много лоши. Например богатите имат много добри черти – обличат се хубаво, измиват се хубаво, обуцата им са чисти, грехите им са чисти, кал нямат под ноктите си. Бедните имат колкото искаш кал под ноктите си, грехите им са оцанани колкото искаш, петна ще намериш по тях. Те казват: „Беднотия, какво да се прави“. Един човек, който носи съграни гащи, е културен човек. По какво се отличават културните хора? Колкото по-големи прозорци имат на къщите си, повече светлина влиза – това е култура; няма ли прозорци, и култура няма. Следователно щом са скъсани гащите, това е култура. Преди 30–40 години, ако имахте дупки на обуцата си, щяха да ви вземат на вили и могили, кърпеха ги. Сега нарочно оставят по десетина дупки и това го наричат култура. Преди 30–40 години, ако ходеше някой гологлав, щяха да кажат, че чивията му е хвъркнала, гологлав е тръгнал. Пък сега да се ходи гологлав е модно, културно. И старите си имаха известно основание, и младите си имат известно основание, но има нещо, което не е разбрано.

Ако ви попитат защо трябва да бъдете религиозен, какъв отговор бихте дали? Казвате: „Религиозен човек

съм, вярвам в това или онова“; или казваш: „Аз съм добър“. Ако те попитат всъщност в какво седи добрината на човека, какво ще отговориш? Не че човек не знае какво нещо е доброто, той има едно вътрешно понятие за доброто. Доброто е понятно, но като се опиташ да го определиш, ще видиш, че не е лесна работа да определиш какво е то. След като определиш какво нещо е доброто, ти ще разбереш какво е то, но да го приложиш е друга мъчнотия. Например един художник може да има ясна представа за една картина, знае коя е хубава, но да я нарисуваш не е лесна работа. Има известни черти на лицето, които е твърде мъчно да се нарисуват. Да нарисуваш един човек, да гадеш израз на погледа му, не е лесна работа. Как ще нарисуваш погледа на един добър или на един умен човек, на един чист или на един справедлив човек, или пък погледа на един силен човек? Такива големи тънкости има, че някой път ще ви се завие свят, докато го нарисувате.

Някой път вие казвате: „Да живеем по любов“. Най-много се говори за Любовта. От памтивека хората най-много са говорили за Любовта: бащата говори за нея, младите говорят, всички говорят за Любовта. Но от хиляди години говорят за Любовта – и тя е още неразбрана. Не че хората не знаят какво нещо е Любовта, но не знаят да живеят по любов. Те започват добре, свършват зле. Най-първо са ангели, божества, но като живеят 40–50 години на едно място, стават обикновени хора – и Любовта изчезне.

Сега съвременните астрономи са намерили един начин да определят дали някоя звезда се приближава до Земята, или се отдалечава. Ако вие определяхте това, как ще го определите? На тях им е дошло наум да го определят, те са намерили един инструмент, който разлага светлината, образуват се известни линии. Когато някоя звезда се приближава, тия линии се отдалечават, пространството между тях става по-голямо; когато звездата се отдалечава, пространството между линиите се стеснява. Ония звезди, които изпращат своята светлина и на които ли-

ниите се разширяват, те се отдалечават от Земята; на които линиите се намаляват, ние се приближаваме към тях. Как вие ще определите дали човек се приближава до Любовта, или се отдалечава, дали той се приближава до Мъдростта, или се отдалечава, или дали той се приближава до Истината, или се отдалечава? Не е лошо човек да се поотдалечи малко от Любовта. Това ни най-малко не значи, че не живееш по любов, но ти ще приемеш по-малко от нейната сила.

Казвам: три неща трябва да пазите в ума си. В настоящия живот не трябва да изпускате миналото, защото миналото има връзка с настоящето. И бъдещето има връзка с настоящето. Ако в настоящия живот не изправяте известни ваши погрешки и не прилагате известни ваши добродетели, вие нямате връзка с миналото. Пък ако не използвате благоприятните условия, които Бог ви дава, за да изправите погрешките си и да развивате добродетелите си от миналото, вие нямате връзка с бъдещето. Писанието казва, че всеки, който върши Волята Божия, е благоугоден Богу. По някой път ние мислим, че трябва да вършим големи неща в света, за да извършим Волята Божия. Волята Божия сега в малките неща, които се проявяват в нас. Може някой път да се прояви едно много деликатно чувство, на което ти трябва да гадеш ход. Да кажем, виждаш някоя мравя, която се дави във водата – гледаш я и тя се удавя пред тебе, а ти не обръщаш внимание. Ако веднага се наведеш и помогнеш на тази мравка, Бог намира, че ти имаш буден ум, и казва: „Както ти помогна на тази мравя, така и аз ще ти помогна, когато се намериш в неблагоприятни условия“.

Някой път религиозните хора се разправят кой живее по любов, кой служи по любов. Това е едно от най-големите изкуства. Сега се учим да можем да служим. Ние още не знаем как да служим на Бога. По някой път в ума ни се заражда мисълта да се помолим. Ако се молиш, какво служиш, каква цел има молитвата в живота? Има два възгледа за молитвата. Едните поддържат, че трябва да се молим, другите поддържат, че няма защо да се молим

на Господа. Господ знае всичко, защо ще се молим. Питам: когато малкото дете се моли на майка си, какво погръдбира? Дојде, моли се на майка си: за какво се моли? Моли се за хляб, моли се за някоя круша, за някоя ябълка; моли се за бучка захар, за петмез, моли се за мед, за много неща се моли. Като дојде, ще поиска нещо от майка си от това, което е за ядене. Вие по някой път се молите за пари. Човек трябва ли да се моли за пари? Ядат ли се парите? Не се ядат. Тогава за какво трябва да се моли човек? Най-първо на човека пари не му трябва – безпредметно е да се моли за пари. Защото ако нямаш един буден ум да наблюдаваш и да използваш парите, това е безпредметно. Но ще се молиш да имаш един отличен ум – и парите ще дойдат сами при ума ти.

Ето, имате българин като Мазаров⁴⁸, който има един такъв глас, че всички викат, пляскаат, казват: „Дарба има човекът“. Не само дарба има, но се е учил. Като седя и го слушам, той е българин, но пее на италиански, певицата пък пее на български – и се разбират. Любовни работи развиват: той на италиански любовни работи приказва, тя на български – и тъй музикално пада ударението. Ето, хората се разбират. Тази българка не знае италиански, но как му разбира, как се досеща? Любовните слогове на всички народи са едни и същи, любовното ударение във всички народи е едно и също. Формата е различна, но слогът е един и същ. Казвате: „Как може да е същото?“. Вие вземете една бучка захар, дайте я на един италианец, на един англичанин, на русин, германец, американец, дайте я на когото и да е: като тури захарта на езика, има едно и също усещане. Всичките езици на всички хора разбират едно и също нещо. Може да го кръцават различно, но всички те усещат в дадения случай едно и също. Това е слогът.

Някой казва: „Слог има този човек“. Слог наричам това, което е едно и също нещо във всичките народи. Всичките народи го разбират по един и същи начин, а го изразяват по различен начин. Слогът е един, но формите са различни. Казвам: слогът на Любовта във всичките

народи е един и същ. Във всичките народи, какъвто и да е човекът, който е засегнат от Любовта, веднага излиза нещо от очите му, една и съща светлина излиза. Светлината е една и съща, но предметите, които тя осветява, хората кръщават с различни имена. Българинът – по един начин, турчинът – по втори, англичанинът – по трети, и т.н. Светлината, която излиза от очите, е една и съща. Казвам: като играят любовни работи, той я гледа в очите и тя го гледа в очите – и се разбират. Тя пее на български, но го гледа в очите и се разбират. Другояче не можем да си го обясним. Ако слогът не е един и същ, не могат да се разберат.

Един анекдот има. На едного възлюбената била артистка, играла на сцената в *Бохем*⁴⁹ или в *Ауга*⁵⁰. Той ѝ казва: „Много съжалявам, че снощи се ожени за друго на сцената. Не ти стигам аз само, но и друг мъж търсиш. Като се ожени, какво чувстваше?“. Тя отговаря: „То си е моя работа.“ „Как се чувстваше на сцената?“. Женитбата не е нещо съществено, това е временно слугуване. Има друго съществено нещо. Любовта е същественото – то във всички хора е едно и също. Човек ако обича истински, ревност няма, той не може да се съблазнява. Всякога можеш да се съблазниш в туй, което не обичаш. В един човек, когото обичаш, никога не можеш да се съблазниш, това е невъзможно. Човек не може да се съблазни в себе си. Не можеш и да се съблазниш в Бога, понеже в какво ще се съблазниш? Бог не се нуждае от нищо в света, от Себе Си всичко ти е дал и няма какво да ти вземе. Ако ти вземе, няма какво да придобие – всичко е Негово.

В самите нас има едно вътрешно неразбиране. Ние се страхуваме да не би да ни вземат Любовта. Че Любовта е Бог! Тогава как ще откраднеш Слънцето, къде ще го сложиш? По някой път то иска да ви дойде на гости. Ако Слънцето дойде на гости на Земята, Земята може ли да го побере? По някой път хората искат да видят Бога. Може да Го видят. Казват, че Той живее в техните сърца. Това е неразбиране. Какво нещо е животът? Да разбереш това е най-трудната работа. Христос казва:

„Аз живея в Отца и Отец живее в Мене“. Но знаеш ли каква обширна мисъл е това? Ти като кажеш: „Бог живее в мене“, трябва да разбираш, че Бог живее във всички. Като кажеш: „Аз живея в Бога“, трябва да разбираш, че ти живееш във всички хора. Ако не можеш да живееш в сърцата на всички хора, ти тогава не можеш да пребъдваш в Бога. Ако пребъдваш в Бога, ти живееш във всички. И Бог за да пребъде в мене, също трябва да пребъдва във всички. И аз за да пребъда в Бога, трябва да пребъдвам във всички. Това е Божията Любов. Като гоидем до Божията Любов, пребъдваме навсякъде. Щом Бог пребъдва в мене, пребъдва и в другите. Щом аз пребъдвам в Бога, разбирам, че пребъдвам във всичките хора. Вие казвате, че това е странно: как може да обичаме всичките хора?

Сега кои са качествата, с които Любовта се отличава? Най-първо, за да обичаш, трябва да имаш някаква форма. Да кажем, ние обичаме очите на хората. Нали по някой път казвате, че някой се е влюбил в очите на човека. Не е лошо: аз бих желал всички хора да се влюбят в очите на хората. Очите, това е Истината. Следователно щом се влюбиш в очите на човека, ти виждаш Истината в очите – истината, която излиза през очите, истината, която живее в него. Ако се влюбиш в неговите очи, които показват истината, тази любов е намясто. Ако се влюбиш в очите и тази истина я няма, тази любов е празнота. Може да се влюбиш в ушите на човека. Ушите, това е Божията Мъдрост, знанието. Ако ти се влюбиш в знанието, което произтича от Любовта, тази любов е намясто. Влюбил се някой в истината на човека. Но Истината е емблема на самата любов. Ако ти чрез Истината виждаш Любовта и се влюбиш в тази любов, тогава намясто си се влюбил. Ако си се влюбил в една истина, където любовта я няма, ти изживяваш целия си живот напразно.

Та казвам: устата е емблема на човешкото слово, на разумното, което излиза от човека, на всички ония сладки гуми, които носят смисъла на живота. Казват: „Какво ме ползва да говоря“. Една дума каза Христос, като гои-

де при гроба на Лазар, каза: „Лазаре, излез вѣн!“ . Ако вие имате Любовта, ще опитате това. Ако срещнете един умрял и му кажете: „Стани!“ – и той стане, това е Божествената Любов. Ако му кажеш: „Стани!“ – и той не стане, това е обикновената любов. Това е любовта, от която всички хора страдат – и можеш да плачеш колкото искаш. Та струва си да опитате Божията Любов.

Дојде някой и ми казва: „Учителю, много ви обичам“ . Питам: „Само мене ли обичаш?“ . Ако само мене обичате, вие сте на крив път. Има много братя, някои от които са групави, грозни. Като съм дошъл на Земята, тия братя не съм ги посетил. Казвам: ако вие само мене обичате, вашата любов не е намясто; и ако аз само вас обичам, любовта ми не е намясто. Ако едного обичате, любовта не е намясто; ако един ви обича, любовта не е намясто. Казва Христос: „Както Ме е Отец възлюбил, така и Аз ви възлюбих“ . Значи в тази Любов Христос трябваше да напусне онова богатство и блаженство, да дојде на Земята и да покаже Любовта, която имаше към ония, които Бог е създал. Той дојде да помага на онези, които Бог обича. Всички страдания, които Христос понесе, се дължат на Любовта. Както страдат сега хората, животът не може да се издържи без Любовта.

Във всяка работа, която вършите, трябва да присъства онази велика мисъл за Бога. В тази мисъл трябва да има светлина. Щом дојде светлината, има нещо чудно, което става. Като посеете едно житно зърно, най-първо се изисква една хубава почва. На туй зърно трябва топлина, светлина и влага. Щом житното зърно израсне и даде плод, това показва, че е имало достатъчно светлина, достатъчно топлина, достатъчно влага. Тогаба по същия закон, ако във вас вашите добродетели растат, ако вашите способности се развиват, Любовта действа нормално. Значи три велики сили действат в човека: Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина. Божията Любов, от която животът иде, Божията Мъдрост, от която светлината и знанието идат, и Божията Истина, от която свободата и просторът идат. На всяко едно

семе, което расте, му трябва простор. Ако в любовта ти не си свободен, не можеш да се проявиш. Ще се намериш между двама души, които те обичат, и няма да знаеш как да се проявиш. Ако речеш да се проявиш към единия, другият ще те гледа и ще започнеш да се страхуваш – и ти не може да проявиш любовта. Питам: ако обичаш двама души, как би се проявил? Бог ви е дал правило: ако обичаш двама души, ще ги туриш на мястото на ръцете, на мястото на краката. Като сложиш единия напред, другият да е назад. Това е Любов. Ако не знаеш как да ги поставяш напред и назад, с Любовта не можеш да се справиш. Ако речеш да ги гържиш на едно и също място, работата е опасна, образува се вече гниене. В движението няма никакво гниене; когато нещата се спрат и нямат движение, тогава има гниене, има разлагане.

Та сега има една опасност във всички религиозни хора – че са дошли до това статическо положение в живота. Казвате: „Господ не влиза в положението ни. Толкова време се моля, толкова писма написах, нито на една дума не ми е отговорил“. Че ако аз бях написал стотина писма на Витоша, щеше ли да ми отговори? Като я погледна, уда горе, чак на Черни връх – това е любов. Като вървя, чувам краката ми да говорят. Тя казва: „Радвам се, че си дошъл“. Ту на левия, ту на десния крак стъпвам, а Витоша казва: „Радвам се, че си дошъл“. Като вървя, само това чувам: „Радвам се, че си дошъл“. Като слизам от Витоша, тя казва: „Радвам се, че си заминаваш, радвам се, че си заминаваш...“. Това нещо чувам – Любовта като казва: „Радвам се, че си заминаваш. Радвам се, че отиваш работа да вършиш“. Това значи заминаване. Когато някой заминава от дома си, той отива да върши работа. Това е похвално за него. Като не излиза от къщи, стопанката казва: „Целия ден седи като кюп“.

Та казвам: това положение, в което се намирате, трябва да се напусне, понеже статическото положение, в което сте, ще даде слабостта, болестта, неразположението, остаряването, умирането, отиването на оня свят, съдбата – какви ли не работи идат. Този свят, за който

говорят проповедниците, аз го наричам свят на безлюбие. Казвате: „Ще ме съдят“. В Любовта съдене няма. Направя една погрешка – веднага се осъдя; осъдя се и си сложа глобата, не оставям за в бъдеще да ме съдят. Ти направиш една погрешка, оставиш за в бъдеще да те съдят. Няма какво да оставяш за в бъдеще да те съдят. Направиш ли погрешка, изправи я веднага – присъда има. Няма какво да оставям да ме съдят, да правя главоболие на хората да ме съдят. Казвам: както гледате, в тази работа всичко съм изправил.

Гледам тук: една майка дошла с детето на чешмата, напълила стомната и я дала на детето. Детето изтърва стомната и тя се счупи. Тя седи, дава му урок, казва: „Защо счупи стомната?“. Аз седя и я гледам. Ако бях на мястото на майката, още като купя стомната, щях да направя една здрава връв, ще вържа стомната за превезлото и ще окача тази връв на врата на детето, че ако изтърве стомната, тя да увисне на врата му. Та ви препоръчвам – като носите любовните стомни, не ги носете на ръка, но една връв да има на врата ви, хаталък може да стане; хата може да стане, да се изтърве стомната. Аз имам бинокъл, който е така направен, че има една каишка. Една сестра казва: „Учителю, дай бинокъла да видя Венера“. Като ми го поускат, казвам: „Сестра, веднага тури ремъка на врата, че хата става. Като излизаш по стълбата, може да се хлъзнеш – и отиде!“.

Казвам: сложете сега гerdани на врата си, че любовта ви да бъде окачена, та формите ѝ никога да не се разрушават. Когато говоря за Любовта, аз имам една мисъл, която винаги присъства. Когато говоря за Любовта, подразбирам продължение на живота, щастлив живот; подразбирам светлина, знание, увеличаване на знанието; когато говоря за Любовта, подразбирам вътрешна свобода на човека. Когато говоря за Любовта, подразбирам подобрене на всички външни условия. Така трябва да се разбира. Щом говорите за Любовта, имайте нещо в себе си, което е съществено. Щом говориш за Любовта, сложи някаква съществена черта в ума си. Щом дойде

Любовта, може да направи да наблюдаваш нещата и да ги разбираш. Ако Любовта, като дойде в душата ти, не може да те застави да влизаш в положението на хората, ако не може да те застави да цениш малките работи, ти не си разбрал същността ѝ. Мисля, че вие имате това разбиране, когато обичате някого. Когато той ти даде някакъв малък подарък, някое цветенце, вие го държите и му се радвате. Какъвто малък подарък да ти даде някой, ти го държиш. Защото любовната ръка, какъвто и малък подарък да е дала, тя е вложила нещо в него. Ако един човек ви е дал нещо любовно, ако ви е дал някоя пара и вие я турите в мляко, то ще се подкваси. Ако един човек ви е дал любовно някоя монета, не я харчете – сложете я в кесия, защото тя ще започне да ражда пари. Като влиза в кесията, такава монета не излиза – всеки ден идат парите.

Та казвам: Любовта привлича щастие. В който дом, в който ум, в което сърце, в което тяло и да стъпи Любовта, всичко върви напред. Това е състоянието на Божията Любов. Казвам: това са основни правила, които трябва да държите в ума си. Най-първо имайте едно огледалце и се оглеждайте в него. Ако харесате себе си, погледа си, тогава се показвайте на другите хора.

Ще ви приведа онзи анекдот за един турски бей. В турско време той се оженил за една мома туркиня и според тогавашния обичай тази, за която щял да се ожени, не можел да я види преди женитбата. Намерили му една мома, препоръчали му я, че е много красива, много хубава и богата. Сгодили го, оженили го, но той още не я бил видял. След като се оженили, тя му се показала и го питала на кого от неговите роднини да се показва и кому да не се показва. Той трябвало да каже: „На баща ми, на майка ми, на братята ми се показвай. Пред другите с яшмака ще ходиш, да не се виждаш“. Като дошла при него и той видял каква грозотия била, казал ѝ: „Показвай се комуто щеш, само на мене да не се показваш“. Щом този турски бей казал тя да се показва комуто иска, само на него да не се показва, любовта я няма там, няма я и красота.

В Любовта има нещо привлекателно, тя носи живота. Любецният човек на камък да седне, камъкът оживява; на сухо гърво да седне, гървото оживява. Любецният човек по сняг ако мине, той започва да се топи. Навсякъде, отдето мине, той носи благословение. Ако някой път привлечете Любовта, веднага ще дойдат промените, вие ще забележите една вътрешна промяна. Най-първо ще имате едно вътрешно доволство. Знаеш колко е хубаво да имаш вътрешно доволство. Знаеш колко е хубаво човек да бъде доволен от себе си: имаш едно обнадеждаване, говориш на един свят, доволен си. Това доволство е такова, както на един свой беден приятел ти казваш: „Аз вложих за тебе, на твое име, 500 хиляди в банката. Ето ти книжката“. Преди да дойдеш, той седи сгърчен, щом му дадеш тази книжка, стане нещо с него, едно обнадеждаване иде; мисли си: „500 хиляди лева!“. Той не е видял, но като гържи тази книжка, има предвид банката и веднага се обнадеждава. Такова нещо е Любовта.

Казвам: някои от вас имате по 500 хиляди лева в банката, но книжката я нямате още. Щом идеш без книжка, парите не ги дават. Божествената Любов в света щом се прояви, тя ще примири всички любовни сили, които съществуват. Понеже онази любов, с която вие сте запознати, това са гъщери, синове, внуци, правнуци на голямата Любов. Сегашната любов е закъсала; има и хора закъсали. Не е лошо, че човек е закъсал. Той има всичкото добро разположение: и църкви иска да направи, и училища иска да направи, и да те нахрани иска, но казва: „Нямам брашно и жито, нямам пари, дом нямам, другарка нямам; както виждаш, здрав съм, но още никой не ме обича“. Някой път говорят за една идейна любов, но в идейната любов има известни качества, които са необходими. Не може да обичаш един сляп човек, не може да обичаш един глух човек, не може да обичаш един нем човек. Не може да обичаш един човек, който е неспособен; не може да обичаш един човек, който не мисли; не може да обичаш един идиот. Да обичаш човека, значи да съзнаваш, че има нещо вложено в неговата гуша – и ти да го събудиш. Или някой те обича – иска да те събуди. Това, което ти

събуждаш в другите, него можеш да обичаш; и това, което хората събуждат в тебе, те могат да обичат. Туй, което не можеш да събудиш в другите и което другите не могат да събудят в тебе, не може да се обича, не може да се прояви.

Та казвам: ако Любовта към Бога не може да превъзмogne мъчнотиите, които имате, вие се намирате в едно обикновено състояние на човешкия живот. Трудна работа е това. Например в любовта има нещо, което трябва да изучавате. Формите в любовта са най-скромните форми в света. За да я познаеш, трябва да я отвориш. Ако е книга, подвързията ѝ не е разкошна, но скромна, ала като започнеш да четеш, ще намериш в книгата това, което в никоя друга книга не можеш да намериш. Всяка една дума, написана в тази книга, е мощна, динамична; всяка дума има смисъл, има и сила тази дума. Като дойдеш до книгата на Любовта, каквото и да прочетеш, то става. Ако си болен, казваш: „Стани!“ – и ти ставаш. Ако си изгладнял, казваш: „Хляб!“ – и хлябът дойде. Всичко, каквото искаш, ще стане.

Кое беше онова, което правеше Христа силен? Дадоха Му пет хляба и Той веднага каза: „С тези пет хляба ще нахраня всичките тия пет хиляди души“. Някои искат да обяснят по кой начин е станало това. По същия начин, по който се увеличава и житото. Като посееш едно житно зърно, то дава 40–50 стръка; и всеки стрък – по 50–60, а някой път и по 100 зърна. Петдесет стръка по 100 зърна – едното се увеличава вече. Любовта е закон за увеличаване във всяко отношение. Любовта съгражда организма, любовта съгражда човешкото сърце, съгражда човешкия ум. Любовта е, която предизвиква светлина в ума и осмисля живота. Тя го прави и безсмъртен. Изгубиш ли Любовта, влязаш в един свят на смъртта, страданието ще дойде. Щом носиш Любовта, страданието не идва. В Любовта няма страдание, тя впряга всичко на работа. Когато Любовта дойде, тя впряга всичко в хората на работа и всички се примиряват. Когато Любовта е там, дяволът вече не е разположен – и той те обича.

Щом Любовта си замине от тебе, веднага дяволът ще се нахвърли върху теб, както вълкът – върху някоя овца; щом Любовта е в теб, той не те бута. Когато в нас се заражда желание да направим някаква погрешка, Любовта си е заминала. Щом Любовта дойде във вас, е невъзможно да направите погрешка; по никоя начин не може да я направите и ако я направите, веднага ще се коригирате.

Работете за идването на тази Божия Любов. Досега всички слуги на Любовта са дошли, но тя не е дошла. Защото те всички пускат от излишъка си, а тя от немощията си пусна всичко, що имаше, целия си живот. Докато всичко онова, което имате, не го заложите в съкровищницата на Любовта, тя при вас няма да дойде. В момента, в който ние се решим да пожертваме всичко, тя ще ни посети. Какво разбирате под това? Допуснете, че вие сте един цар. Най-мощният, най-силният цар сте, всичко имате, но Любовта нямате. Недоволен сте от себе си, недоволен сте от царството. Любовта не може да дойде в сърцето на този цар. За да дойде Любовта, той трябва да се откаже от всичко, което има – тогава тя ще го посети. Трябва да напусне трона си, царството си, да се отдалечи, да остави другите на неговото място.

Казвам: когато ние се самоотричаме, трябва да има от какво да се самоотречем. Дойде някой беден, казва: „Аз искам да служа на Господа“. Грешният дойде, казва: „Аз искам да служа на Господа“. С какво ще Му служат? С греховете си. Казва някой: „Аз вече пожертвах живота си“. Какъв живот си пожертвал? Ние още не сме се жертвали. Кое трябва да се жертва? Сега няма да ви говоря да се жертвате, аз говоря друго. Не може Божията Любов да влезе в тебе, или не може Божията Любов да се прояви, ако ти не си готов да я оцениш: от преценката зависи нейната проява. Най-първо трябва да прецениш, че Божествената Любов с нищо не може да я сравниш, тя е несравнима. Всичките прояви на любовта, които съществуват в света, не че не са любов, любов са, но това е временно състояние. Някой път имате ху-

баво състояние, но го изгубвате. Не трябва да кажете: „Тази любов не струва“. Всичко онова, което имате, като дойде Любовта, тя ще го осмисли. Любовта, която иде, ще осмисли живота, тази любов ще осмисли нашия настоящ живот. Физическият живот трябва да се осмисли, духовният живот трябва да се осмисли и Божественият живот трябва да се прояви. Ако един Божествен живот не може да се прояви, ако един духовен живот в нас не може да се прояви и ако един физически живот в нас не може да се прояви, това не е любов. Целият живот трябва да се прояви.

Казвам някои: „Да се откажем от физическия живот“. Това е неразбиране. Физически трябва да живеем; или физическият живот трябва да се живее. Казвам: за да живееш физически живот, трябва да бъдеш силен; ти непременно трябва да бъдеш силен. Щом си слаб на физическото поле, ти любовта не можеш да я проявиш. Ако си най-силният човек, кой може да ти направи пакост? На един цар кой може да му вземе гръцерята или сина; кой може да отнеме нещо на един силен цар? Ако могат да вземат твоята любов, ти си слаб човек; ако не могат да вземат любовта ти, си силен човек. Ако любовта в умствения свят може да изчезне, ти не си от много умните; ако любовта в умствения свят не може да изчезне, ти си от умните хора. Ако любовта е в твоя духовен живот, ти ще имаш онзи огън, който никога не загасва. Ако огънят ти загасва в духовния свят, любовта ти е слаба; ако огънят на любовта не загасва, ти си силен човек. Ако твоята топлина не се губи, ти си от силните – тогава любовта ти действа и в ума ти, и в сърцето ти, и в тялото ти.

Казвам: тия неща ги имайте предвид, като работите. Като говориш за физическа любов, имай предвид силата; като говориш за духовна любов, топлина, мек и благ трябва да ставаш. На Христа казаха: „Учителю благи“, Той отговори: „Благ е тъкмо един Бог“. Благ трябва да бъдеш – благ, милосърген. Под *милосърдие* аз разбирам най-висшето, за да бъде умът в пълнота. Ако ти не можеш

да проявиш милосърдието, любовта в твоя умствен свят не може да се прояви. Милосърдието седи над човешкото разсъждение. Като се изучава то сега, къде е центърът на милосърдието? Той се намира над центъра на разсъдителните способности – по една права линия по средата на главата вървят.

Та казвам: сила, благодет, милосърдие. Като мислите за Любовта, трябва да имате предвид силата, трябва да имате предвид благодетта; като мислите за Любовта, трябва да имате предвид милосърдието. Тогава вие сте на правия път. За Бога се казва, че е милосърден и благоутробен. Като дойде Той, и ние трябва да бъдем милосърдни и благоутробни. Опитвали ли сте вие на физическото поле да бъдете тъй свободни, че никаква болка да не усещате, да имате една приятност, че сте силни? Чувствали ли сте в сърцето си да нямате никаква болка, да имате една приятност и да сте готови на всичко? Имали ли сте такова едно състояние на ума, че всичките задачи да разрешавате? Пожелавам ви да нямате болки в тялото, да нямате стягане в сърцето и да нямате тъмнота в ума си!

Отче наш

18 февруари 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ОБИЧАЙТЕ И РАДВАЙТЕ СЕ!

*Добрата молитва
В начало бе Словото*

Ще прочета 24. глава от Евангелието на Матей.

Махар Бену Аба

Има две съществени разбирания на живота, вие донякъде се досещате. Не мислете, че те не са толкова важни. Какви са тия разбирания сега? Всеки си има особени схващания, но две съществени неща има, две разбирания. В едното разбиране ти си краен сиромаш, нямаш нито косъм на главата си. Представи си, че цялата ти глава е гола, но косъм нямаш и на клепачите, крайно беден човек си. Имаш най-голямата сиромашия, която можеш да си представиш, беден човек си и се оплакваш. Другият е крайно богат, всичко има наредено, модно, нищо не му липсва и в ядене, и в пиене, в грехи, в книги – какво ли няма. Казват: „Блаженство е това“. От това блаженство излиза нещастие. Защото на този, който е сиромаш, никой нищо не може да му вземе, никой не може да го обере; той никога няма да се оплаче, че са го обрнали, невъзможно е. Единственото нещо е, че могат да му направят някое добро: да му се даде нещо, един косъм да му се сложи на главата. Този ще му подари един косъм, онзи ще му подари – ще започнат да растат косми по главата му.

Засега ако сте от доволните, въпросът е разрешен – вие сте от богатите. Ако сте от недоволните, въпросът пак е разрешен – вие сте от сиромасите. Тогава имате право да искате. Има един начин на искане. Някои вземат гумите Христови – да търси човек, да иска, да хлопа – но без да ги разбират. Сядали ли сте да мислите какво нещо е доброто и какво нещо е злото; конкретно какво

е доброто и злото. Вие имате някакви вътрешни субективни схващания. Всеки си определя какво е злото. Злото е един свят на закона – закон има за всяко нещо там. Ако речеш да кажеш една дума, закон има; ако престъпиш закона, затвор има. В злото и да мигаш с очите си, закон има колко пъти трябва да мигаш. Ако мигаш повече или ако мигаш по-малко, в затвора си. В злото точно е определено колко да говориш: ако говориш повече или по-малко, затвор има; няма излишни думи, както вие говорите. И колко трябва да слушаш – и това е определено. Ако сте слушали 5, 10, 15 минути повече, в затвора ще идете. Точно навреме ще идете да слушате и точно навреме ще излезете: ако идете по-рано или ако закъснеете – в затвора! Ако не дойдете навреме, пак в затвора – не си свободен. Може да кажеш: „Аз имам такива възгледи“. Абсолютен закон е там – ти не си свободен.

Доброто е вече противоположно на злото – без закон е то. Ти ще седиш колкото искаш, ще слушаш колкото искаш, ще учиш колкото искаш, ще спиш колкото искаш, ще ядеш колкото искаш. Ще забогатяваш колкото искаш, ще се радваш колкото искаш – всичко ще правиш колкото искаш – нищо повече. Щом дойдеш при някой човек и му кажеш: „Я ми помогни!“, ти настояваш, работиш по закона на злото. Ти заставяш този човек – остави го той сам да се прояви! Вие по някой път се молите по закона на злото, искате по закона на злото. Казваш: „Моля ти се“ – и настояваш. Такава е настоящата религия. При злото като метод закон трябва да имате. И законът – това е злото в света. При това с всичките тия закони, които имаме в света, искаме светът да се оправи. Ще се оправи светът – всяко нещо е намясто. Ти ще се пържиш, защо? Ти не си свободен и в спането. Поспал си повече – в затвора; не си легнал навреме – в затвора. Не си погледнал жена си както трябва – в затвора; погледнал си я както трябва – в затвора. Всички сега казвате: „Да се уреди светът, да има ред и порядък, да има закон, всеки да си знае мястото“. Всичките тия хора мислят, че ще се оправи светът. Светът отвън може да бъде опра-

вен, но който е вътре в този оправен свят, да му мисли. Затворите там са измазани много хубаво, стражарите са облечени хубаво, но който е в затвора, да му мисли.

Сега аз пристъпвам да изясня един порядък. Сега мнозина от вас не са свободни вътрешно. Може да ви се каже, че вие не сте виновни, но под закон сте вътре. И постепенно трябва да се освободите. Седиш, а някой те мъчи вътре, шепне ти: „Ти си един голям грешник“ – в тебе говори. Направиш нещо – казва ти, че не е хубаво: и хайде в затвора вътре, мъчи те. Събудиш се сутрин: сънувал си някой сън, мъчи те – и хайде в затвора. Сънувал си, че ти, който си вегетарианец, насън ядеш месо. Станеш сутрин – съди те някой вътрешно. Целия ден ще разказваш съня, че си ял месо. Неразположен си, макар че никои не знае отвън, че си ял месо.

Сега разбирането ни трябва да се освободи от злото; трябва да се освободим вътрешно, да бъдем свободни. Доброто е отвътре и отвън. Та всички вие сега чакате това, което се разказва в 24. глава на Матей, да стане отвън. То е един процес вътре в нас. Този процес – свършекът на света, трябва да дойде. Този свят, тези противоречия, които съществуват в ума ни, противоречията, които съществуват в сърцето ни и в тялото ни, трябва да се свършат. Хване те ставен ревматизъм – не си ли в затвора? Хване те диабет – не си ли в затвора? Хване те главоболие – не си ли в затвора? Хилядите болести, това са затвори. Всички лекари гържат написани книги за причините какъв е законът на някаква болест. Разправя някой, че газове има, че тумор има. Вие сега седите и мислите, казвате: „Като идем в оня свят, дали ще видим Христа?“. То е все едно да е живял човек сто години на Земята, да е гледал Слънцето и да каже: „Като умрем, ще видим ли Слънцето?“. Никога няма да го види. В оня свят не се нуждаят от нашето слънце. Ако тук не си видял Слънцето, и в оня свят няма да го видиш.

Чудни са някои, които очакват да видят Христа в оня свят. Оттогава вече са минали близо две хиляди години. Как ще си Го представите сега Христа? Двехиля-

дигодишен човек е Той. Тук, като живее човек сто години, израства му брада до гърдите. Като остарее човек, това не е животът – това е старият живот на злото. Всичките тия противоречия, които днес съществуват, са излезли от злото в света. Целият днешен порядък, както днес го виждате, това е злото. Доброто е отвън: тук-там го видите в някой проблясък... Някой милостив човек вижда истината в човека. Следователно ако ти искаш да те обичат, трябва да носиш Истината, за да те обичат. Като обичат Истината, покрай нея ще обичат и тебе, но Истината определя обичта. Някои ще запитат: „Какво нещо е Истината?“. Истината е това: здравият човек, свободният човек, който живее без закон. Той няма никакъв закон, а самият е закон на себе си. Каквото прави, той го прави без никакъв умисъл.

Онези, които служат на Истината, трябва да живеят само за Бога. В Неговия ум няма абсолютно никакво противоречие. Той никога не може да се гневи на някого, да помисли зло. Той вижда най-хубавото, никому не се сърди. Не, не се сърди, но Той като види един човек, радва му се. Истината никога не може да се радва на един човек, който не носи Любовта в себе си. Следователно когато някой казва: „Той не ми се радва“, как ще ти се радва? Ти не можеш да се радваш на един човек, който не носи Любовта в себе си; не можеш да обичаш човека, който не носи Истината в себе си. Следователно вие искате да ви се радват. Казвам: носете Любовта – и ще ви се радват и на Земята, и на Небето: където и да идете, ще ви се радват. Носете Истината – и ще ви обичат и тук, и горе. Където и да идете, като носите Истината, всички ще ви обичат – и гърветата ще ви обичат, и растенията, и животните ще ви обичат, и въздухът, и Слънцето ще ви обичат, всички ще ви обичат.

Сега питате: „Как може да бъде това?“. Вие се намирате в положението на Никодим⁵¹, учен равин, дето дойде при Христа и те се разговаряха; и този беше един от въпросите, за които говориха. Христос каза на Никодим: „Ти си учител израилев – и това ли не знаеш?“. А аз ще

кажа на вас: „От толкоз хиляди години вие сте християни – и това ли не знаете?“. Казвате: „Като гоїде Христос“. Като гоїде Христос и намери, че Истината не е във вас, какво ще стане с вас? Ще ви остави в този свят. В Небето не се нуждаят от хора, в които не живеят Истината и Любовта. Всеки, който носи Любовта и Истината в себе си, го вземат в оня свят; всеки, който не носи Любовта и Истината, оставят го в този свят. Аз да ви кажа, че всеки, който живее на Земята, ще остане на нея по единствената причина – тук да научи Любовта. Ако тук не намери Любовта и Истината, и в онзи свят не може да ги намери.

Сега противоречието във вас се ражда оттам, че вие мислите, пък и всички вярващи мислят, че знаят Истината. Христос казва на едно място: „Сега познах, че всичко от Тебе Ми е дадено“. Значи опитал е нещата... Сега казвате, че всички хора в света трябва да бъдат кротки, да се подчиняват на закона. Дотогава, докато един човек се подчинява на един закон, той служи на злото. Един престъпник върви, но стражарият върви подир него – той се подчинява. Казват му: „Ще се подчиниш“. Ако не вършиш зло, можеш да си свободен; щом вършиш злото, ти не си свободен. Щом кажеш една лоша дума, ти не си свободен; щом мислиш лошо, не си свободен; щом вършиш нещо лошо, ти не си свободен. Казвате: „Ние не сме светии“. Знаете ли какво нещо е светията? Много проста работа. Светията си носи една свещ, че каквото вземе, той го разглежда със свещта си. Чете някоя книга – със свещта си чете; носи някаква кошница – погледне, търси надпис. Ако кошницата няма надпис: „Любов, Истина“, той я оставя, макар и да е златна. Щом има надпис: „С Любовта и Истината“, взема я със себе си. Каруци с надписи има колкото искаш – все са надписани.

Да ви кажа днес: да живеете по този, по новия начин. Като излизате оттук, на никой от вас да не му гоїде нито една лоша мисъл, да не се разсърди, да постъпва добре целия ден. Можете ли да го направите? Ето, аз ще ви дам премия от десет хиляди лева. Нали някои казвате,

че сте сиромаси – десет хиляди лева давам. Но всички онези, които ще ми обещаят, аз ще изпратя да ги изпитат. Ще кажа: вземете по една губерка. И като минеш ти, който искаш да изпълниш Божия закон, всеки ще те бодне. Колкото души и да те намушкат с иглата, да кашеш: „Благодаря, много ми е приятно, че ме мушкате“. После, като те обиди някой, да кажеш: „Колко хубаво говориш! Такъв разговор не съм чувал, като мед ми пада на сърцето“. Вие сега мислите, че това е много. Казвате: „Бива, бива“.

Туй е реалното в живота. Докато човек не може да се самоовладее, не може да изпълни Божия закон. Дошла е буря – да идва; бият се хората – да се бият. Радвай се, тия хора каквото и да правят. Бият се русите и финландците – да се бият; умрял е някой – да умре... Такъв е светът! Какво има да съжالياвате, че е умрял някой – умрял е. Раждат се – да се раждат! Следователно раждането е заробване, смъртта е освобождение за този, който разбира. Но кога се заробва човек? Ако се раждаш, за да научиш нещо в света, ти ще се заробиш. Някои мислят, че някой човек е умрял. Не, освобождава се той, излиза из затвора навън: смъртта е освобождение.

Вие сегите и казвате: „Въглища нямаме, половин тон остана – какво ще се прави?“. Оплаквате се: „Снощи температурата падна на 12 градуса под нулата, много треперихме, нямаме дърва“. Някой ти казва: „Ще вярваш“; ти отговаряш: „С вяра не става тази работа“. Аз по някой път, като ми е студено, вдигна антена около стотина километра нагоре: потече топлина – седя, грея се. Че нали топлината иде от Слънцето, от 92 милиона мили? Топлината постоянно иде, толкова топлина праща то; и дърва, и въглища праща – вие къде ги дявате, и аз не зная. При това седи някой, моли се. Ще се обърнеш в себе си да благодариш за онова, което ти е дал Господ. Благодарни за очите, за ушите, благодари за носа, за устата, за ръцете; ще благодариш, че има звезди, ще благодариш за всичко онова, което виждаш наоколо си. Четеш някоя книга – ще благодариш; минеш покрай някое цвете – ще

благодарих. Какво казва бялото цвете? „Бъди чист като мене!“ Уханье има то, предава от себе си хубави мисли. Намерих червено цвете, то казва: „Бъди активен, расти! Аз бях долу, в земята, с труд и постоянство израснах“. Червеният цвят като дойде, той плаши болестите. Ако има скандали в една къща, белият цвят е потребен, сложете бялото знаме; ако има война, бялото знаме вдигни. Ако хората са мързеливи и не работят, не мислят, не чувстват, вдигни червеното знаме. Другояче не може, че свободата е това.

Аз говоря на онези, които могат да мислят. Някои от вас ще кажете: „Това вярно ли е, или не?“. Условиата, при които сега живеем, верни ли са, или не? Щастливи ли сме ние на Земята, или не? Това е мъчение, мъчение от сутрин до вечер. И при това очакваме някой да постави нов закон. Казват: „Нови закони се направиха“. Че от новите закони нови задължения идват. Сложили са нов закон: да кажем, на годината са турили да плащаш сто лева. Сложили са закон за връхнините, ще плащаш по 50 лева. Ти се зарадваш, казваш: „Тази работа се уреди“. Едно време, когато правех своите изследвания в България, ме питаха селяните: „Кога ще се оправи светът? Да дойде някое ново правителство да ни освободи“. Рекох: много се лъжете, никое правителство няма да ви освободи. Кое то и правителство да дойде, то ще иска вие, данъкоплатците, да плащате. Казват: „Да се намалят малко данъците“. Отговарям им: „Не, според мен има друг един начин. Да се молите на Бога, че нивата, която ви дава 5 кила от десет декара, да ви даде 50 кила, че като дойдат да искат, да има да дават на всички“. Стражар дойде, иска да имате, за да давате. Съдия дойде, поглежда уж за правото – веднага ще платиш. Свещеникът дойде, онея умрялото – ще платиш. Господарят на зданието дойде – ще платиш. Учителят дойде да преподаде нещо – ще платиш. Ще ти дадат хубави грехи – ще платиш. Плащане има навсякъде – без пари не може.

Сега някои искат да кажат да живеем без пари. Един ден една сестра иде и ми казва, че едн-кой си брат служи

на фараона, че той живее още в Египет. Рекох: „Ти не служиш ли на фараона?“. Тя мисли, че вече е свършила с фараона. Че мъжът ти е заминал на онзи свят, ти си пенсионерка – не служиш ли на фараона? Дотогава, докато имате криви вярвания, дотогава вие не носите Любовта и Истината – това е злото. Това, което изключва Любовта и Истината, то е злото. Тогава имаме един ред и порядък – ще се подчиняваме на тези закони. Ти вярваш в този свят на законите.

Аз не казвам ние да преобразим този свят, но ти ще излезеш от този свят на злото – туй може да го направим. Няма да правим зло, няма да мислим зло, няма какво да ни смуцава злото. Ако аз съм беден и погледна пълната каса, няма да ме смуцава, че една каса имала пари вътре. По някой път някои се съблазнявате. Съблазънта е едно заблуждение. Представете си, че минава един мъж, вижда една жена, направена от восък, много красива. Тъй е направена, че мига, мърда се, прави известни движения, усмихва се. Ако ти се заблудиш и помислиш, че тя е жива, ще искаш да я презърнеш, да я целунеш, да поговориш сладко. Питам: не се ли заблуждаваш? За тази жена, която е направена от восък, пчелите дадоха материала, някой художник е дошъл, моделирал е восъка, направил е една красива жена.

Тук скоро е дошъл един любезен приятел. Влиза при нашите кошери и взема мед от пчелите. Той не е от много умните: осем кошера е отворил, изтърсил е меда. Ако той беше от умните, щеше да отвори един кошер: трябва му да извади мед от няколко писти и да си върви. Но понеже е глупав, отворил е и много кошери е разбутал. После минава покрай двора на една сестра – оставила си тя грехите отвън, той ги задигнал. Тя ми разправя, че не си е събрала грехите. Питам: „Защо не си събра грехите?“ „Замръзнали бяха“. Виж, този човек и замръзнали грехи събира. Как той може да събира замръзнали грехи, а тя казва, че не може да ги събира. Рекох: „Ще ги размразиш“. Той взел грехите, взел меда и излиза оттука, хващат го стражарите, цял един процес се образува. Той

не е от умните, от глупавите е – осем пчелни кошера разтуря. Да беше дошъл да ми каже, щяхме да му дадем. Сега отива сам да си вземе – и законът го хваща, в затвора е вътре. Казват: „Да му простим“. Не се прощава на един човек, който не носи Любовта и Истината в себе си; не се прощава, туй да го знаете. Прошка в света има само за онова, което има любов. Казва някой: „Да се обичаме“. Може да обичаш онзи човек, който има Истината в себе си; може да се радваш на онзи човек, който носи Любовта в себе си. Туй трябва да го знаем. Каквото и да ми приказват на мене, другите работи са в света на злото. Друг ме пита: „Защо стана тази кражба?“. Пък защо да не става? Този е учен човек, дошъл да разглежда, иска да види дали кошерите са добре хранени, дали имат достатъчно мед, да не би да страдат тези пчели от глад – научни изследвания прави.

Сега два порядъка съществуват в света. Единият порядък е порядък на доброто, другият е порядък на злото, в който човек като влезе, ще се подчинява на закона. Христос е казал: „Не се противи на злото“. Влезеш ли в света на злото, ще се подчиняваш на всички закони. Ако не искаш да се подчиняваш, ще влезеш в света на доброто, тогава сам ще бъдеш закон за себе си – там никакъв закон няма да има. Само един закон ще има: да обичаш и да се радваш. Когато казваме „да обичаш“, Любовта е изпълнението на всичките закони в доброто. Когато казваме, че трябва да се обичаме, аз подразбирам порядъка на доброто в света. Светът на доброто няма закон, ти ще бъдеш закон на себе си. Ако не си закон сам на себе си, ти не си в света на доброто. Значи ако съществуват в тебе външни закони, на които трябва да се подчиняваш, ти си в света на злото вътре – в този свят злото е господар. И този свят е разумен. И в Природата има закон, и в нея има зло. Следователно за злото навсякъде съществуват закони. А пък има един свят, дето всеки човек е закон на себе си.

Днес ако дойде Христос, какви ще ви намери, къде ще ви намери? Ако днес дойде Христос, вие, които не се

радвате на Любовта, и вие, които не обичате Истината, мислите ли, че Той ще ви вземе в другия свят. Не, ще ви остави тук, на Земята. Тогава вие ще бъдете от недоволните, че животът е неносен. Че какъв носен живот трябва да имате? Значи всички около вас трябва да страдат, пък вие да благувате. Това е несъвместимо с живота. Щом всички страдат, ще страдате и ти; щом всички благуват, ще благувате и ти – законът е такъв.

Та казвам: благото е вътре във вас. Трябва да бъдете спокойни във вашия ум, каквото и да ви се случва, да гледате весело на работата. Каквото и да се случва във вашето сърце, пак да сте доволни; каквото и да се случи във вашето тяло, пак да бъдете доволни. Заболи те кракът – ще видиш колко си умен; заболи те сърцето – виж доколко си умен. Някое смущение в ума ви дойде, за да видите какво знание имате. Вие търсите какво е казал един автор за Христос? Каквото е казал Христос, изпълнихте ли го? 500 милиона християни има: хубаво е, каквото е казал Христос, но вие изпълнихте ли онова, което Той е казал? Християните са го изпълнили дотолкова, доколкото разбират. Има такива, които са го изпълнили. Които са изпълнили закона, те са в Рая, които не са изпълнили закона, са на Земята.

Сега искам в ума ви да остане основната мисъл. Моето положение тук е безпредметно, ако вие не я приложите. Сега казват, че нарушавам съвременния порядък. Доброто изключва злото от вътре навън: доброто изключва злото – от вътре го слага навън, а злото изключва доброто отвън и го туря вътре. Имаме два порядъка: като дойде у теб доброто, ще изхвърли злото навън. Казва някой: „Външният свят е свят на злото“. Щом дойде злото и вземе надмощие, тогава то хваща доброто отвън. Казва му: „Тук имаш право“ – и го слага вътре. Та питам сега: ге е вашето добро, отвън или отвътре? Аз говоря на онези от вас, които искате да бъдете ученици. Ученикът има задача да живее без закон – той да бъде сам закон. Няма какво да ви съдят. Дотогава, докато чакаме Христос да дойде и да съди света, ние не сме разбрали света. Ако очакваме Той да ни съди и тогава да се подобрим,

това е крива посока.

Щом ни осъдят, в Евангелието се казва, че Христос ще каже на едните: „Имайте благословението на Господа Бога да наследите вечния живот, който за вас е създаден“. Ще каже Той: „Вие направихте за Мене това, което никои не е направил“; на другите ще каже: „Вие ще идете за вечно мъчение“. Те ще попитат: „Господи, кога Те видяхме?“ „Понеже не сте го направили на едного от Моите братя, и на Мене не сте го направили“. Ако дойде един цар във вашия дом, вие ще му направите най-хубавата баница, назаем ще вземете, но ще му пригответе. Вие ще се хвалите през целия си живот, че царят е дошъл в къщата ви. Ако дойде някой бедняк с окъсани дрехи, ни най-малко няма да направите една баница като на царя, защото вашето разбиране е такова. Прави сте: на царя като направите едно угощение, той има какво да ви даде. Той е богат – ще плати, и богато ще плати. Ако вие угостите един цар, предполагам, че той ще остави най-малко 50–100 хиляди лева за едно угощение. Не си ли струва да направиш една баница за сто хиляди лева? Сто хиляди лева, това са нищо: някои американски милиардери и някои руски богаташи по-рано са си правили пури от банкноти. Такъв иска да покаже, че е много богат. Аз ви казвам: един път вече да се освободите от всички противоречия!

По някой път аз ви говоря за подмладяването. Някоя сестра говори на друга: „Ти подмлади ли се?“. Гледам, сестрата не е започнала да се подмладява. Виждам защо не се подмладява: че не е мислила правилно. Тя казва, че синът ѝ не бил на работа – тревожи се; възлища нямала – тревожи се. Как ще се подмлади? Ами тази съседка, която мърмори, казва: „Я виж онази сестра с каква хубава шанка е! Каква хубава шанка на главата има“. Някоя мине с хубави обувци. Навън всички са облечени... Ако и отвътре биха били облечени, както и отвън, то почти сме в света на доброто.

Като дойде Христос, най-първо ще ви попита: „Защо не обичате Истината?“. После ще ви попита: „Коя беше причината, че не се радвате на Любовта?“. Какво ще от-

говорите сега? Мнозина от вас ще кажат: „Господи, как да обичаме Истината, когато тя носи само страдания“.

Един познат, майор беше, разправяше една своя опитност. Той беше поставен да завежда стопанството на един полк: коне и магарета. Случило се така, че едното магаре се удушило. Полковникът вика майора и го пита защо се е удушило магарето, защо не е взел грижа за това. Майорът му разправил работата, казал: „Рекох веднъж да кажа истината, как седи работата, арестува ме за 24 часа. Аз се обърках, казвам: „Господин полковник, веднъж в живота си рекох да кажа истината, вие ме арестувате. Бъдете уверени, че втори път няма да ви я кажа“. Ти ако кажеш истината, веднага ще идеш в затвора. Следователно ние не обичаме да казваме истината, понеже ако я кажем, затвор има, наказание. Често вкъщи има същия закон. Майката пита детето: „Ти ли изяде сладкото от гърнето?“. То седи и мисли, казва: „Мамо, аз го изядох.“ „Защо го изяде?“ – тя вземе тоягата и го бие. То е като този майор, още веднъж не казва истината: „Не казвам, че съм бутало гърнето, щом има тояга“. Това са външни примери. Може и вие, като говорите, да приведете пример, но примерите не подобряват света.

Мислите ли, че ако на един щастлив човек дадат хубава греха, която някой прокажен грехар я е шил и някой прокажен я е носил, той ще бъде щастлив? Мислите ли, че ако днес ви паднат много пари, но за това злато някой човек е убит; и че ако вземете тия пари, за които човек е убит, вие ще бъдете щастливи? Мислите ли, че ако ви подарят къща, за която някой се е пожертвал, ще бъдете щастливи? Мислите ли, че с онази земя, която е с кръв оросена, вие ще бъдете щастливи? Много зле разбират съвременните хора това: „Земята с кръв се взема“.

Една земя, придобита с любов, една земя, придобита с истина, е благословение; това наследство е благословение. Но една земя, придобита с насилие, носи само нещастие. Казвам: земята в света Бог я е създал – какво има да делим. Господ е разпределил земята на всички народи, които е пратил по лицето на Земята. На всеки човек му

е дадено място, в което той да живее. Колко въздух му трябва, колко храна му трябва, колко светлина му трябва – всичко е предвидено в живота. Казвате: „Щом е предвидено, защо не става?“. Това е личен въпрос – всеки един от вас да придобие това, което има.

Ще ви прочета стотната страница от *Пътят на ученика*. Какво има, което вие сте чели и аз съм го забравил – искам да си го припомня. (*Учителя припомни стотната страница и половината от следващата страница.*) Значи ще увеличаваш да правиш опита: 3 минути, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 20, половин час, час, час и половина, два, цял ден, докато имаш един резултат. Сега някои от вас казвате: „Колко мисъл трябва!“.

Да ви дам едно тълкувание. Ти ще си умиеш ръката с вода не от обикновената чешма, няма да ходиш да вземаш вода, дето всички ходят да се карат, но ще идеш при един извор, дето никои не се е карал, никаква свада да не е ставала при него. Щом отидеш да вземеш вода от една чешма, дето са се карали, не може да направиш този опит. Ще идеш някъде, дето никаква свада не е имало. Или ако не можеш да намериш такъв извор, няма да допусках наоколо мухи да се карат. Четири-пет гена като пазиш чист този извор, та неговата вода да се пречисти, тогава ще вземеш четири-пет кила вода, ще направиш този опит. Ще го направиш заради Истината и заради Любовта. Ако аз нямам една идея, заради Истината да си измия ръката, ще направя да бъде чиста, защото само чистият човек може да обича. И само ако си чист, може да те обичат. Истината е нещо чисто.

Та казвам: вярвайте в едно нещо – че във вас имате една гуша, която е излязла от Бога и е чиста. Искайте всички да сте чисти, както гушата ви е чиста. Има нещо в човека, което не е опетнено: гушата е чиста. В сърцето са станали много погрешки, на него не може да разчитаме; сърцето трябва да се чисти. В древността във всички окултни школи са правили изкуствени опити; сега правят други опити. Например учителят е много

взискателен. В една окултна школа ще дадат на ученика някой скъпоценен камък или ще му дадат пари. Ще накарат други ученици, които са по-майстори, джебчи, да откраднат скъпоценните камъни и парите. Учителят пита: „Къде са парите?“. Ученикът вдига рамене. Щом губи, той не е от способните ученици. Дадат ли му нещо, не трябва да го губи.

И с вас не правят ли същите опити? Ако ти изгубиш една своя светла мисъл или едно свое светло чувство, те не са ли взети от онези ученици, които ви откраднаха? При каквито и условия да си, ти трябва да бъдеш толкова буден, че да не може никои да ти открадне нищо. Казвате, че гнес имало джебчи. Аз съм седял между някои, турял съм и пари в джобовете си, но мисълта, съзнанието ми е било будно. Нито един не пипа в джоба ми, страх ги е. Ако умът ми шавне за половин минута някъде, джебчията ще бръкне в джоба ми.

Злото в света като дойде, ще отвлече нещо. То ще бръкне в сърцето, но ще бръкне само когато вниманието е отвлечено. Когато твоето внимание е будно, то не може да пипа. Кой ще те бутне, ако ти си въоръжен с Истината и с Любовта? Онзи, който е облечен в грехата на Любовта, никои не може да го бутна – свещено място е това. Онзи, който е облечен с грехата на Истината, никои не го бутна – свещено място е това. Най-великото нещо, с което човек може да бъде облечен, е Истината. По-мощна греха от Истината няма.

Та казвам сега: направете опит – обичайте Истината, радвайте се на Любовта! Когато видиш, че един човек обича, радвай се, че той обича. Да се радвате всички на Любовта на хората. Сега щом двамата души се обичат, ние, всичките хора, имаме особено понятие за Любовта. Този, който обича така, той се радва на Любовта и обича Истината. Този човек отдето мине, всичко оживява. Та казвам: някои от вас сте станали, но не сте оживели; някои сте оживели, но не сте възкръснали. Три степени има: ставане, оживяване и възкресение. Като дойде ста-

ването, то е за тялото; оживяването е за сърцето, възкресението е за човешкия ум. Умът трябва да възкръсне, сърцето трябва да оживее, тялото – да стане. Който става, той е силен; който оживява, е топъл; който възкръсва, е умен.

Та казвам: не се старайте да правите някакви добрини, но обичайте Истината. Всеки човек, който иска да го обичате, вижте има ли някаква истина в него. Обичайте Истината – това е доброто, това е пътят за саморазвитие. И се радвайте на себе си. В себе си дръжте Истината. За да бъдете обичани от Бога, непременно Истината трябва да бъде във вас. Щом Истината е във вас, Бог ще ви обича и вие ще Го обичате. Казва Писанието: „Възлюбил е истината в човека“. Някой иска да бъде обичан от Бога. Щом Истината е във вас, Бог ще ви обича; щом Истината не е във вас, Бог няма да ви обича. Бог обича онова, което Той е вложил в нас. Ако ние пазим чиста своята душа, която Бог ни е дал, Той ни обича. Ако ние не я пазим, тогава не можем да имаме Божията Любов. Сега вие мислите, че сте грешници. Това е друг въпрос. Човек може да има няколко слабости. аз нямам нищо против прегрешенията на хората. Направената погрешка е погрешка. Изворът се окалва отвън – това е друг въпрос. Това мен не ме интересува. Мене ме интересува водата, която извира, да е чиста. Чистият извор може да се изчисти, но ако изворът отвътре е мътен, никой не може да го изчисти.

Казвам: ако искате Бог да ви обича, Истината трябва да бъде във вас. Ако искате другите да ви обичат, Истината трябва да бъде във вас. Този, който иска да го обичате, в него трябва да бъде Истината. Бог се нарича „верен и истинен“. Под думата *верен* разбираме Бог на Любовта; *истинен* е, когато ние обичаме. Неговите отношения никога не се изменят: което каже, ще бъде. Но Божиите неща ще се изпълнят за нас само тогава, когато в нас царува Истината и когато в нас царува Любовта. Тогава всичко онова, което Бог е обещал, ще бъде. Ако не става, трябва да знаете, че причината е във вас. Тъй седи въпросът.

„Верен и истинен.“ Обичайте Истината и се радвайте на Любовта. Не трябва да бъдете болни, не трябва да бъдете мързеливи. Всички трябва да бъдете много умни, трябва да бъдете много добри, трябва да бъдете много силни. Трябва да бъдете най-силните, най-добрите, най-умните в целия свят.

Отче наш

25 февруари 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

НОВИ ПЪТИЩА

Добрата молитва

91. псалом

Молитвата на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 12. глава от Евангелието на Матей.

Сега като сте седнали на столовете, сте изгубили вашата свобода, не сте свободни. Всеки човек, който седи, не е свободен; всеки човек, който не знае как да мисли, не е свободен. Всеки човек, който не знае как да чувства и да усеща, не е свободен; и всеки, който не знае как да се движи, не е свободен.

На пръв поглед тази глава може хиляди пъти да е четена. Колко проповеди не са гържани върху нея! А тя е една малка извадка от дългите беседи, които Христос е имал. Сега, ако се изисква от вас да възстановите беседата, която Христос е гържал, можете ли? Нали има някои ясновидци. Някои от вас сте слушали тази беседа. Ако можехте да схванете вълните на миналото, както радиото схваща вълните, и да я възстановите, да се върнете назад и да възпроизведете цялата беседа... Представете си, че някои от вас сте били в това време и това е написано във вас. Казвате: „Как може това?“. Поне един от вас е бил там, на тази беседа, когато Христос е говорил. Колко ще му бъдем благодарни, ако ни разкаже, но не, забравил сте. На мен ми е чудно кое е станало причина да забравите. Защото по някой път хората искат да помнят миналото, но по някой път го забравят.

Изобщо в живота всеки, който има да плаща, забравя; виж, който има да взема, той не забравя. Здравият забравя, че е здрав, болният никак не забравя, че е болен. Това са сравнения. Сега, като слушате, ако всички бяхте

проповедници, ще видите какво може да вземете, че и вие да говорите. Хубаво е, не е лошо човек да взема, да проповядва. По някой път съм се занимавал с произхода на думата *проповед* – *про-вед-и*. Да проповядваш, значи да учиш. Някой иска да проповядва, пък прави опит с онова, което знае: да види неговото знание на каква основа лежи. Да проповядва – значи човек трябва да направи един малък опит със себе си. Например проповядва се от някого: „Да обичаме всичките хора“, но той никога не е правил опит да обича всички хора. Майката има 4–5 дъщери и снове и не може да обича всички еднакво. И Иаков имаше 12 сина, пък обичаше повече Йосиф.

Това са поставени норми. Какво значи да обичаш? „Обичай ближния си.“ Кой ти е ближен? Може да обичаш един човек, който има нужда от теб. Христос дава добър пример за онзи самарянин, дето помогнал на онзи, който попаднал в ръцете на разбойниците и които го раняват. Минал един свещеник, погледнал го и си заминал. Той си казал: „Не е моя работа това. Аз се занимавам с Божествени работи, с болни хора не се занимавам“. Минава един учител, и той го поглежда и казва: „Не е за мене тази работа“. Минава един самарянин с едно магаре. Като вижда ранения юдеин, качва го на магарето си и казва: „Като няма работа, да закарам този човек до гостилницата“. Занася го там и казва: „Грижете се за този човек. Каквото е потребно, аз ще платя“. Кой му е ближен? Онзи, който му е направил доброто.

Казвам: всички разглеждате Любовта в едно статическо положение. Казвате: „Да обичаме“ – това е едно статическо положение. Някой казва: „За в бъдеще ще развием Любовта“. Никаква любов не можеш да развиеш за в бъдеще. Любовта не търпи никакво развитие – тя се проявява в даден момент, във времето. Ако днес, в дадения случай ти обичаш, и за в бъдеще, след хиляди години ще обичаш; ако в дадения случай не обичаш, и за в бъдеще няма да обичаш. Какъвто си сега, такъв ще бъдеш и за в бъдеще. Това значи, че ако в даден случай не обичаш, трябва да имаш някакъв повод. За колко неща човек

може да обича някого? Може да обичаш за три неща. В сегашния живот, както разбираме, може да обичаш един човек, защото е здрав, защото излиза някаква магнетична сила от него, защото е подвижен и каквото захване, може да го свърши, работи. Можеш да обичаш някого, понеже има добро сърце, някаква особена топлина излиза от него, в обходата му има нещо хубаво. Някой човек, като го погледнеш в движенията, отвращават те, а някой човек има нещо в движенията, което привлича. Това се дължи на чувствата на човека. Пък някого обичаш заради неговата мисъл. Тази мисъл се изявява в лицето или в говора му: като говори, има нещо разумно и затова можеш да го обичаш.

Та вие считате за реален живот онзи, който можем да попиаме. Това е една пета от реалността. Ние чрез петте сетива добиваме някаква реалност. Като пишем нещо, ние считаме, че е реално, но трябва и петте сетива да се произнесат за нещо, което сме попинали, за да бъде то донякъде реално в нашия ум. Сега човек не само трябва да пипа, но той трябва чрез своите усети да придобива. Човек чрез ръката си придобива и може да предава нещо. Вземете един магнетизатор или един лекар: само като пипне с ръката си, може да лекува, защото от неговите пръсти излиза нещо. Той чрез ръката си или предава нещо, или отнема нещо. Онзи магнетизатор знае този закон. Да кажем, вие често се ръкувате, но знаете ли колко е опасно ръкуването; често искате да се целувате, но знаете ли колко е опасно целуването. Не искам да ви говоря, за да не се плашите. Опасно е, когато човек не знае как да се целува и кого да целува; опасно е, когато човек не знае кога и с кого да се ръкува.

Представете си, че вие се ръкувате с един човек, който има проказа или който е сифилистичен, или целувате човек, който страда от тази болест. Вие ще се заразите. Не само това, но опасно е един грехар, който е сифилистичен, да ви шие греха – вие ще бъдете заразени. Опасно е един готвач, който е сифилистичен, да ви готви – ще се заразите; опасно е да ви учи човек, който е

сифилистичен – може да се заразите. Пък проказа има и в човешките мисли, проказа има и в човешките чувства, има и в човешките постъпки. Най-първо в съвременния свят трябва да излекуваме своето тяло, да излекуваме сърцето си, да излекуваме и ума си. Сифилисът е една болест, на която лекарите придават голяма опасност. Тя не е толкова страшна. За някои болести пазите карантина – за скарлатината, за дифтерита. Дифтеритът те хваща като някой вълк за гърлото, а пък скарлатината е много тщеславна: като те хване, тя навсякъде хваща, по цялото тяло. Аз наричам скарлатината треска в силна форма, ще те поразтнесе малко. Обаче щом те хване скарлатината, 40 дена ти ще бъдеш под карантина. Някои болести се дължат на човешкия ум, някои – на човешкото сърце, някои се дължат на човешката воля.

Днес, където и да сте в един културен свят, има цели школи, които развиват човешката воля. Но при развиването на волята има голяма опасност да се втвърдят човешките мускули. Всички стари хора умират от силна воля. Казват: „Да развием сърцето си“. Опасно е да развиеш сърцето си, понеже ако се развие температурата на тялото, човек се разлага, пак страда от известни болести. Пък ако се увеличи чрезмерно светлината в човешкия ум, има друга опасност – да изсъхне човек. Учените хора изсъхват, започват да линейат. Та казвам: крайности в света съществуват.

Религиозните хора, като хванат човешкото сърце, казват: „Всичко е в сърцето“. Светските хора, като хванат човека, казват: „Всичко е в тялото“. Учените хора казват, че всичко е в главата, в ума на човека. От хиляди години се води спор кое е важно. Не е нужно това, там е погрешката. От тялото си човек никога не може да се освободи – то е единствената му среда. И като умре, човек пак има тяло. Някой казва: „Той е умрял“. Умирането е, както зимно време ходиш с кожух, излизаш при 40 градуса под нулата. Ако си ескимос, ще ходиш в мечи кожи. Но ако този ескимос гоиде тука, в топлата зона, той ще хвърли тази меча кожа. Считайте, че тялото,

това е мечата кожа, по-дебелата обвивка на тялото. Не че не е нужна тя – някой път искаме и при най-хубавите условия да носим мечата кожа. Казвам: ако е студено времето, мечата кожа е потребна, но ако е топло, трябва тънка греха.

Аз искам да ви наведе на ред нови разсъждения. Вие разглеждате сегашния живот в едно статическо положение; казвате: „Не се живее“. Сегашният живот за в бъдеще ще се промени. Ако вие, да кажем, дойдете след хиляда години, знаете ли каква промяна ще стане с всички сегашни възгледи? Ако ги пазите, ако не прогресирате, вие сами ще станете смешни на себе си. Не искам да правя сравнение. Някой казва: „Какво означава животинското царство?“. Ония души, които не прогресираха, останаха като волове; други, които не прогресираха, останаха като коне. Които първоначално не са прогресирали, останаха като дървета. Като виждам цели гори, това не е нищо друго освен душиите, наредени в ония форми. Всяка душа, останала в тази форма, казва: „Нас повече от това не ни трябва“. Дърветата са много горделиви. В тях гордост колкото искаш: не искат един бой от 1 метър, 2 или 3 метра, но 10 метра, 15, 20, 30, 40, 50, 100 метра; някои 150–200 метра са се подигнали. Понеже са доста учени, дърветата живеят по 4, 5, 6, 7 хиляди години. Казват: „Ние наука имаме, на нас не ни трябва друга форма. Тази форма на растенията е подходяща за нас и за дългия живот“. Сегашните хора ще кажат: „Това може ли да се докаже?“. Доказват го самите растения – те съществуват, да ги питам! Те ще ви разправят колкото искате: учени са и книжина имат.

Та казвам какво се крие зад растенията. Зад растенията се крие цял един свят. Така направиха, че останаха там. Те като дойдоха до тази област, останаха там, завзеха място. Всички други животни идваха отпосле, а човекът дойде най-после. Нищо не беше останало за него. Човекът да има голям бой – ръста го имат растенията. Да има твърдост – твърдостта я взеха минералите. Животните като дойдоха, завзеха всичко – и за човека

не остана нищо. Като дойде той, нему Господ даде да мисли; каза му: „Ти сега ще се учиш да мислиш. Ти си за счетоводител – да проявяваш мислите си, да проявяваш желанията и постъпките си“. Счетоводител го направи-ха: Господ го остави да мисли колко мисли минават през ума му, колко желания минават през сърцето му и колко постъпки – през неговата воля. Не зная дали вие имате ваша счетоводна книга. Доста сложна работа е това – тя ще сортира мислите. Те не са еднообразни, разни категории има от тези мисли. За всяка една мисъл, която минава през теб, трябва да промислиш. Тя или ще донесе нещо, или ще отнеме нещо от теб. От това никой не може да се избави: част от твоята енергия ще отнеме или ще вземе нещо друго от тебе и ще си замине. Същият закон е и с чувствата. Има някои чувства, има някои усети – ще ти донесат нещо или ще вземат нещо от теб. Същият закон е и с постъпките на човека – с неговите волеви действия.

Та казвам: всичката дисхармония, която днес съществува, произтича от тях. Има нещо у хората, което не им достига. Например хората са крайно обеднели, сърцата им са крайно изпосталели и човек минава в една нова фаза. Най-първо сърцето е от друга еволюция, понеже сърцето на човека първо е било каменно. Господ взел от минералите и създал на човека едно сърце, понеже областта, в която е минавал, била така опасна, че трябвало сърцето да бъде яко. За да не се зарази този човек, затова е имал каменно сърце. Обаче сега той е минал тази зона. При сегашните времена Бог е решил да му даде не каменно сърце, но едно сърце, направено от фина материя – да стане по-отзивчив на страданията, които съществуват в живота. И казва Той: „В това сърце ще напиша закона Си“. Този закон сега се пише. Тия страдания в света не са нищо друго, освен че писмото се пише, законът също се пише.

Вземете един скулптор, който започва да работи на своята статуя с чукчетата си. Хиляди удари може да нанесе, но създава тази статуя. Всеки един чук оставя

своите последствия. Не че в живота си този скулптор ще се занимава само с една статуя: след като свърши статуята, оставя я. Но казвам: всеки един от вас е като един скулптор – трябва да работи върху своя ум. Като погледнете човека, виждате до каква степен е дошъл, какво е изваял. Например като ви гледам, виждам до каква степен сте работили, челото си как сте изваяли. Не е още довършено то; после носа си не сте изваяли, веждите не сте изваяли, очите не сте изваяли. Някои мислите, че сега има много красиви хора. Аз наричам красив човек онзи, на когото челото може да предаде правилно човешките мисли. Трябва да се разглеждат черепите на умрелите хора, за да видите кой човек е културен. На всички хора, които са културни, костта на черепа е тънка; онези, които са с дебели черепи на главите си, не са така културни.

Гърците обвиняваха българите, едно изречение им казваха – няма да го кажа, не искам да го кажа, понеже ще обидя себе си. Не зная дали гърците имат по-тънка глава от моята. Той, гъркът, казва: „Дебела глава“, но българинът не го е превел добре. Сега за филологическия произход, как е на гръцки „дебела глава“? „Хондрос кефало“. Коя е гласната? На произношението на гласните трябва да обърнете внимание. Ако не знаеш да произнасяш *o* отворено, при окръжаващите условия, които те затварят, всякога ще срещнеш една мъчнотия. *О*-то разрешава мъчнотиите, създава кръга. Ако не знаеш как да произнасяш *a*-то, ще се намериш в трудно положение. Всякога ще бъдеш обременен с ненужни работи – ти ще бъдеш натоварен като едно животно. Ако не знаеш да произнасяш буквата *и*, ти няма да можеш да намериш път в живота. Ще започнеш една работа, втора, трета, четвърта; и ще кажеш: „Изгубих си живота напразно“. Ако *e*-то не знаеш как да произнасяш правилно, ти няма да знаеш как да се разширяваш. На някои това може да ви се види много странно. Ами че като съединявате гласните букви със съгласните, знаете ли какво съединение може да направите; ако съедините *o* с *ж* или *o* с *м*? Ами че индусите, като

са съединили *о с м*, имаме думата *ом*. И *дом* – една дума, която има голямо съдържание, или *ом*. Онези, които не са изучавали езиците, може да ги произнесат всякак, но всичката мощна сила седи в това, как ще съединиш тия гласни и съгласни букви. Можеш да направиш каквото и да е съединение вътре, за да произведеш известен ефект в света.

Тогава защо Старият Завет е написан именно на еврейски език? Еврейският език минава за свещен език. Новият Завет защо не е написан на еврейски, но е написан на гръцки? Защото евреите нямаха тия форми на езика, както гръцкият език. Евреите имат две времена – минало и бъдеще; в тях няма настояще. Всяко нещо в тях, което става, е минало; всяко нещо, което има да стане, е бъдеще. После, техният език се пише само със съгласни, гласните се подразбират, те не фигурират вътре, а от долу слагат известни знаци. После, като пишат, не турят точка, запетая, две точки и т.н. – те ги подразбират. Щом дойдете до Евангелието, то е написано малко по-другояче и мисълта е по-деликатна. Еврейският език е по-материалистичен, натоварен. Например *бара*. На турски има *бара*, на български – *бара*. Евреите казват: „Бара берешит“. Една дума, която в разните езици е взела разни форми. Произходът на всички езици е един и същ, но времето, което е минало, е изменило езика на нещата.

Та казвам: времето, в което човек живее, може да измени неговата психология. Лошите условия може да изменят съвсем характера на човека. Добрите условия може също да променят характера на човека, може да го променят в добър смисъл. Лошите условия може да променят в лош смисъл човека, пък може да го изменят в и добър смисъл. Например един човек при лоши условия може да се научи да краде, но при лошите условия може да се научи да работи, да стане трудолюбив. Богатият в богатството може да стане щедър, но може да се научи да яде пицно, да живее разкошно, колкото искаш. Силният със здравето тяло също може да прави погрешки, но може да бъде полезен на хората.

Та казвам: хората на Земята трябва да се научат как да употребяват своя ум. Ние се учим да употребяваме ума си. След това трябва да се научим как да употребяваме своето сърце, после да се научим как да употребяваме своята воля. Като станат религиозни, хората стават лековерни. Сега всеки може да ни лансира някоя идея, както вестникарите ги лансират. Те като нямат новини, измислят нещо, че го турят във вестника. Иде ми наум за един Йончо във Варненско, в когото чувството да преувеличава било силно развито. Всички неща той ги увеличавал хиляди пъти, винаги представлял неща, които не са верни. Влиза в едно село този Йончо и започва да разправя на селяните, че на едн-кое си място имало три големи казана, пълни със злато. Той ги убедил, та цялото село със свещеника тръгнали заедно да откопават казаните. Като останал сам, Йончо си казал: „Да уда и аз, че може да извадят наистина злато“. Той сам повярвал и поускал да иде да копае, да вземе нещо. Три големи казана, това е няколко тона, златото е тежко.

Има неща съществени, които трябва да придобием, които са по-ценни от условията на доброто. На първо място е придобиването на живота, на онзи, вечния живот, който е потребен за в бъдеще. Този живот, който сега имаме, за в бъдеще ще стане ненужен. Този променчив живот – да се раждаш и да умираш, да градиш и да събаряш – това няма никакъв смисъл в живота. Ще живееш 40, 50, 100, 120 години и ще умреш. Вземат ти всичко, пак ще дойдеш втори път, пак ще градиш, пак го вземат, пак дойдеш – няма край това. Писанието казва: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога“. Но познанието на Бога не може да стане въвн от човешкия ум, не може да стане въвн от човешкото сърце, не може да стане и въвн от човешката воля. Чрез ума ние ще добием онази светлина, която е необходима. Чрез сърцето ще добием онази топлина, която е необходима за живота. И чрез тялото ще добием онази сила, която е необходима за човешката воля. Защото онзи, безсмъртният човек, трябва да има един отличен ум. Един отличен ум трябва

да предвижда онова, което има да се случи след хиляди години. Има пророци, които са предсказали неща, които сега стават в нашите времена. А тъй сега се предсказват неща, които за в бъдеще има да станат.

Казвам: не би ли било полезно, ако вие знаете какво има да стане с вас за в бъдеще? Къде е мъчнотията? Мъчнотията е, че всички вие ходите с була. Българите, когато венчават една мома, турят ѝ була. Едно време слагаха доста плътно була, за да не вижда; сегашните була са тънки, тя вижда. Едновременните бяха плътни, че като върви булката, нищо не вижда – не се знае нейното състояние. Някой път ще дигне булото, ще целуне ръка – и като се ожени, ще го носи две-три седмици, един месец; след туй трябва да ѝ хвърлят булото. Ще дойде деверът, понеже той носи голямото знаме, ще насекат пръта на три парчета, ще заведат булката на чешмата, ще я поумият, ще я поокъпят – и ще хвърлят парчетата на юг, на север, на изток. После ще ѝ дигнат булото и тя ще се освободи, ще стане вече като другите хора, ясновидка – ще вижда всичко напред. Сега вече вие, културните хора, тия работи не ги правите; старите българи ги правеха. И Моисей, като отиде на планината, и той се върна с було: без було отиде, с було се върна.

Та казвам: ако човек не знае как да складира знанието, което придобива, той ще образува едно було, ще се заблуди. Чувствата, които придобива, ако не знае как да ги складира, и те ще образуват едно було. И постъпките ако не знае как да складира, и те ще образуват трето було. Три була като тури човек, как ще вижда? Едно було разбирам, но три була като сложиш, три пъти ще иде деверът да сече този прът.

Сега същественото, на което искам да ви наведа, за да използвате сегашния живот, е как трябва да се освободите от ония изкуствени условия, при които се намирате. Постоянно има тревоги, вестниците пишат какви ли не неверни неща. Аз се постарях да ви освободя от страха от Природата. Задуха вятър, вие се плашите; сняг падне, вие се плашите; прах се повдигне, вие се плашите.

Сетне дойде някаква криза, пак се плашите. Навсякъде страх! Страхът е едно чувство, което е дадено на животните, за да се пазят от големите беди. Без този страх те са изложени на големи приключения. Например човек се опари – веднага се явява страхът. Дойде някоя болест, дойде някое страдание или несгода – все ще се отрази върху чувствата. Страхът не е еднакво развит във всичките хора. Повечето от болестите се предават от страх. Човека, който е безстрашен, по-малко болести го познават.

Сега Новото учение учи хората да бъдат безстрашни: не да не се плашат, но да бъдат разумни. Човек не може да бъде безстрашен, ако не владее своя ум. Най-първо трябва да владее ума си: да прави опити да не се поддава на ония внушения. Той трябва да владее чувствата си, за да не се поддава на разни внушения. Трябва да владее и удовете си, и тялото си да владее. Като стъпиш, като вървиш, да не си като гемия, но отмерени да бъдат крачките ти. После, движенията на очите, на ръцете ти да бъдат отмерени, като мигаш, да не мигаш бързо. После трябва да владееш устата си. Често аз забелязвам: вие си държите ръцете затворени постоянно една до друга, хванати. Защо си държите така ръцете? Болният, цом го заболи коремът, все туря ръцете си там, но има причина за това. Понеже това са два тока: дясната ръка е положителна, лявата е отрицателна, следователно като сложи някой ръце на корема, този ток минава и лекува. Като държи човек ръцете си на корема, той се лекува. След като се излекуваш, има ли нужда тия превръзки да бъдат там? Ще дигнеш превръзките си. После някой път вие се хващате от двете страни на главата. Пак същият закон е.

Но казвам: ако владееете вашия ум, вие цялте да измените външния ход на нещата. Сега аз не искам да ви насърчавам. Има някои работи, за които не си струва да се насърчава човек. Например някой път аз свиря, когато има голяма буря – свиря на бурята. Като посвиря на бурята, тя си замине. Пита ме някой: „Защо свиряш?“.

Казвам: „Свиря на бурята – малко да се повесели, понеже иде настръхнала, иска да се кара нещо“. Като ѝ посвиря малко, тя се поукроти, казва: „Хайде да си уга!“.

Често състоянието на хората се определя от силите, които действат в тях. Ако умът вземе надмощие в човека, крайниците, ръцете и краката изстиват. Ако вземе надмощие сърцето, веднага главата ще ви заболи. Любовта е огън – главата ще ви боли. Щом гори главата, сърцето е огън, то е взело надмощие. Щом волята вземе надмощие, тогава мускулите ви ще бъдат силни, ще искате да се борите, да сечете, да трошите, да хвърляте, да ритате. Това ритнеш, онова ритнеш – не е намясто. Сегашните хора искат да възпитат децата. По този начин не се възпитават децата – вие се възпитавате по старому. Казвате: „Той, Господ, ще ни помага“. Господ казва: „Ще мислиш хубаво!“. Трябва да знаеш откъде да започнеш. Ще имаш везни да теглиш мислите си. Всяка мисъл, като дойде, ще я претеглиш, за да знаеш колко тежи твоята мисъл. После ще преглеждаш мислите си, да знаеш формата им; каква е тежината им, какъв е цветът им, после какъв рег имат – ще определиш всичко.

Сега вие имате една мисъл, на която не знаете колко е тежестта. На ония, хубавите мисли, човек ще направи такива хубави грешки, каквито Йаков направи на Йосиф. На такава мисъл ще направите хубав апартамент вътре в главата, ще ѝ гадеш най-хубавото място. Три категории мисли има в света. Физическите мисли остават складирани горе, при веждите – там е складът на физическия свят. У онези хора, които имат силно развит обективен живот, долната част на челото е развита. На онези, които са живели в духовния свят, средната част на челото е развита – там са складирани мислите им. При ония, които са живели в мисълта, в горната част на челото са складирани мислите им. Аз като погледна един човек, виждам де складът му е по-голям. Някой има голям склад на физическото поле, малък в духовния и в Божествения свят. Трите склада еднакво трябва да бъдат пълни. Като дойдете до сърцето, и там има три склада. Сега това

аз го споменавам мимоходом, като един сказчик, който държи сказка.

Един учен повикал едного да го учи и започнал с Любовта. Учен човек, философ бил той. Като говорил на простия човек за Божията Любов, онзи казал: „Чакай тази работа да я науча, повече не ми говори, много ще ми бъде“. Отишъл той и десет години се занимавал с Любовта; и след десет години се връща, казва: „Научих това, което ми говори, продължи сега, гето спря“. Та вие някой път искате много бързо да научите някоу неща. Най-малко по десет години ви трябва за всеки един склад. Десет години за физическия склад, десет години за духовния склад и десет години за Божественния склад – всичко 30 години, за да се осведомите малко. След това вие трябва да завършите науката как да обичате вашата мисъл. Казвам: 30 години за ума, 30 години за сърцето, 30 години за тялото – 90 години трябва да бъдете в училище. След туй ще идете да станете ученик. Сега това е съкратено на 21 години – 4 години в отделенията, 8 години в гимназията – всичко 12 години; и 4 години в университет – 16 години. Някаква специализация, това-онова – пак стават 20-21 години.

По някой път ние говорим за мисълта. Една проста мисъл ще ви наведе. Ето аз какво разбирам под думата *любов*. Ако съм астроном и кажа, че обичам някоя тръба, защо я обичам? Обична ми е тръбата, защото с нея виждам небето ясно; обичам я, понеже разкрива света пред мен. Имам и друга тръба, при която като дойда, не мога да имам тази любов, защото тя малко разкрива. Обичам някой човек, понеже повече разкрива света пред мене, повече виждам. Ако вие сте една тръба за някого, той ще ви обича. Ако нищо не може да вижда човек през вас, защо ще ви обича? Вие искате да виждате. Ние обичаме нашия салон – защо? Защото друг такъв салон няма в София – не само тук, но и в цяла Европа няма като този, такъв чешит няма. Всички тези подразделения ги няма другаде. Това не е случайно. Ние възприемаме повече светлина и светлината пада под известни ъгли, тъй щото

върху вас има известно влияние. Ако бяхте учени, щяхте да се ползвате много; пък сега и без да знаете, пак се ползвате.

Та казвам: всеки един от вас трябва да бъде проводник не само на себе си, но и на другите. Дотолкова, доколкото всеки може да бъде проводник на другите, че да виждат през него, дотолкова ще го обичат. Като дойде някой, няма да му доказвате, но ще кажете: „Погледни чрез мене“. Като идеш при тръбата, ще питаш: „Я ми покажи какво нещо е небето!“ . Тя ще каже: „Погледни!“ . Като погледнеш, тази тръба е така нагласена, че увеличава, прави пречупванията по-големи – ще имаш една ясна представа. Съвременните учени хора казват, че има някои неща, които са безпространствени. Сега не искам да се спрам на това. Те говорят за пространственост, за измерения, за неща, които се простират. Първото и второто измерение се простират. Казваме *пространство* – телата са в пространството.

Когато телата растат и се увеличават, те са в пространството. Имаме една мярка за това: микробата, която не се вижда с просто око. Като я сложите под микроскопа, който увеличава 3 хиляди пъти, ще видите микробата. Сега са сполучили да увеличат 72 хиляди пъти. Ако една микроба се увеличи 10 хиляди пъти, тя ще бъде много голяма. Но за да бъде понятно за нас, пространството може да се намалява и да се увеличава. Природата, като е направила големите тела, за да бъдат достъпни за нас, тя ги е смалила. Слънцето, което е един милион и 300 хиляди пъти по-голямо от Земята; а според други – един милион и 500 хиляди пъти, тя го е поставила на такова разстояние, че го виждаме малко. Колко милиарда е намалено, за да бъде достъпно за нашия ум... Ако то се приближи, ще обсеби цялото небе, нищо не можем да видим. Значи трябва да се отдалечи.

Казвам: в живота си вие правите погрешки. Една идея можеш да я приближиш до себе си така, че да засенчи останалите работи. Ще я поставите на такова разстояние, гето да я виждате. Ако е много голяма, ще я сложите на

по-голямо разстояние, ако е от малките, може да бъде по-близо. Като изучавате нещата едновременно, едни трябва да ги увеличавате, други да ги смалявате; някъде ще се учите да смалявате. Казвате: „Смалил се е човекът“. Как се смалява човек? Той започва да става малък, като остарява. Започва от малкото към голямото, дойде до едно място, направи една крива линия и пак започва да се смалява. Това е прогрес, който сега става механически в света. Ние се чудим как се смаляваме – остаряваме. Ние остаряваме, защото не сме господари на тялото, защото не сме господари на сърцето и защото не сме господари на ума. Започваме да се смущаваме.

Та първото нещо: сложете в ума си мисълта, че сте в едно Божествено училище, че искате да учите. Тази глава, която ви е дадена, ви е дадена да учите. Най-първо ще започнете с Любовта. За да обичаш един човек или за да обичаш един предмет в простата форма, ти трябва да го осветлиш, да го стоплиш, да му дадеш подтик на движение. Всички неща се осветяват. Слънцето свети, топли и се движи. Всички тела, които са топли, които са светли и които се движат, са живи тела; а всички тела, които потъмняват, които изгубват своята топлина и своето движение, умират. Следователно човек умира по единствената причина, понеже потъмнява: изгубва своята светлина, изгубва своята топлина, изгубва и своето движение. И тогава умира.

Та казвам: като се учим, ние чрез знанието придобиваме светлина, която ни е необходима за живота. В религията трябва да добием топлина, която е необходима за живота; а чрез тялото да добием известна сила, която пак е необходима за живота. Чрез светлината, чрез топлината и чрез движението трябва да се движим постоянно и да придобием онзи вечен живот, за който тази Любов говори. Това са новите възгледи сега, които трябва да координирате с вашите стари вярвания. Казвате: „Какво ще ни ползва това?“. Вас, които сте остарели, какво ще ви ползва вашата старост? Вас, които сте болни и страдате, какво ще ви ползват вашите страдания? Казвам:

без страдания не може и без болести не може, понеже не мислим както трябва, не чувстваме както трябва и не се движим както трябва. Затова те са неизбежни. Ако знаем как да мислим, ако знаем как да чувстваме и как да се движим, ще може без страдания.

Забележете: някой път, като станете сутрин, ставате спокойни. Не ви хвърлям упрек. Ти като станеш, трябва да се зарадваш, че си станал, че си на Земята. Виж геният колко е хубав – трябва да ти е приятно. Кажу: „Има какво да се учи“. Първото нещо е да наблюдаваш, като изгрява Слънцето. После си попирай главата и кажи: „Господи, благодаря Ти, че в тази глава си вложил мисълта ми“. Благодарни на Господа за сърцето си, че там е вложил хубавите чувства. И най-после благодарни на Бога за тялото си. Всяка сутрин, като ставаши, благодарни; и вечер, като си лягаши, пак благодарни за главата, за сърцето и за тялото, които ти служат. Като си лягаши благодарни и като ставаши благодарни.

Това са сега елементарни понятия за Новото учение. Казвате: „Да бъде ден свети, да идем в Небето“. Небето трябва да го снемем тук, на Земята. Нашата глава трябва да я накараме да се научи да живее в Небето – то е в Божествения свят. Ще извикаме едновременно сърцето да живее в духовния свят, а тялото – във физическия свят. Това е една от великите задачи, които сега предстоят на шестата раса. Аз я наричам раса на Любовта. Тя има тази задача: да живее човешкият ум в Божествения свят, да живее човешкото сърце в духовния свят и да живее тялото на физическия свят.

Душа чиста, ум силен, Боже, постави в нашите тела!

Отче наш

3 март 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ТРИТЕ ОБЕЩАНИЯ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Ще прочета 2. глава от Посланието на римляните.

Венир Бенир

Може да се каже, че това послание е едно интимно писмо за тогавашните вярващи християни от времето на апостол Павел. Някой път сегашните християни мислят, че се различават от старите християни. И сега имат почти същите изпитания; и тогава Павел имаше изпитания, мислеше какво ще стане. Тогавашните християни казваха, че денят е наближил, че ще се свърши светът. Някои тогава мислеха, че в техните времена ще се свърши светът, че ще бъдат грабнати във въздуха и ще живеят с Христа завинаги. Това е неразбиране. Да бъдат грабнати във въздуха – това е символ. Христос казва на едно място: „Ако ви кажат, че Син Человеческий е тук или там, не вярвайте. Той ще дойде като светкавицата, ще бъде като светлината, която блесва от единия край на небето и свършва на другия“⁵².

Има неща съществени, които преживявате. Същественото е това, което преживяваш и което преживява времето. Защото сегашните учени хора и философи нямат дума за пространството. Като кажат *пространство*, хората разбират това, което не е. Ако се вземе туй, което се простира, то има само широчина и дължина, няма никаква дебелина. Какво пространство е? Под думата *пространство* разбират нещо голямо. Пространството може да се събере в един лешник, защото то е като много фино платно, че може да го събереш на

едно място. Често ние се простираме. Българинът казва: „Простира се по-далеч от чергата си“. Простирането нищо не постига. Да кажем, че един християнин мисли, че той разбира много, че много работи са му ясни. Това нищо не значи какво разбираш. Разбираш, но нямаш сила в себе си. Разбираш какво нещо е сиромашията, но нямаш власт над нея. Разбираш какво нещо е животът, но нямаш власт над живота. Разбираш Любовта, но не знаеш да я задържиш, изгубваш я.

Казваме, че Любовта не се губи, не отпада, а всеки се оплаква, че е изгубил Любовта. Къде е отишла Любовта, къде се губи? Тя не е нещо материално, което може да се изгуби. Някои съвременни християни могат да се попитат в какво седи любовта на човека. Метафизически я определят. Както и да определяш Любовта, тя може да съществува само между живи и разумни същества. Тази любов може да бъде единична, може да бъде колективна. Усещаш се радостен, когато има кого да обичаш, и мислиш, че има кой да те обича. Детето се радва, че има майка, която му дава да яде, да пие и се грижи за него. Слугата се радва, че има добър господар, честен, плаща му навреме. Ученикът се радва, че има добър учител; учителят се радва, че има добър ученик, и т.н.

Любовта вън от живота ние не можем да си я представим какво представлява. Казва някой: „Трябва да имаш любов“. Всъщност под думите: „Да имаш любов“ ние разбираме да имаш една връзка с източника на живота, или да имаш връзка с Духа Божий, със съзнанието на Онзи, Който е създал света, и Неговата светлина постоянно да ни озарява вътрешно при всичките условия на живота. В даден момент някои искат да определят Бога като човек. Бог не е нещо, което може да се определи, нещо, което изпълва пространството. Той е повече от пространството. Това е материално схващане. По някой път хората мислят какво нещо е Господ. Ти направил една погрешка – има нещо, което ти говори. Има две различия. Най-първо тебе те е страх от хората, да не би те да научат, в себе си имаш този страх. При това си вярващ. Ти имаш

страх от хората, но нямаш страх от Бога. Щом научиш, че хората не знаят, на тебе ти олекне. Щом хората знаят, има закон: като те хване законът, ще те подложи на страдания.

Хората ги е страх повече от страданията – това е едната страна. Значи при страданието човек може да изгуби ония условия, при които може да бъде щастлив. Представя си, че той може да изгуби своето щастие. Да кажем, човек има пет сетива. Слухът у него е едно благо. Най-първо човек чува много добре, но после слухът започва да затънява. Като чува де каквото кажат, безпокои се, тревожи се: този казал нещо за него, онзи казал нещо за него. Той започва да говори: „Откъде се намери този слух, по-добре да не чувам“ – и почва да затънява слухът му. Казвам: ако ти се безпокоиш от това, каквото хората казват, какво ще спечелиш? След като се безпокоиш, какво ще спечелиш? Аз разсъждавам по следния начин: представи си, че си беден човек. Седиш и си недоволен от своята сиромашия. Дойде някой човек, благодетел, вземе един лотариен билет, падне ти се един милион. Това е един щастлив случай, който може да ти се падне на десет милиона тегления, такава е възможността. Рядко се случва: вземеш един билет и ти се падне един милион. Сега всички мислят, че може да им се падне един милион.

Този, на който се е паднал един милион, е щастливец. От философско гледище той може би е мислил от хиляда години за един милион – и едва сега му се пада случаят, след хиляда години да спечели един милион. Някои от вас не сте мислили хиляда години за един милион. Сега да оставим това, какво сте мислили. Щом ви се е паднал един милион, вие се радвате. Какво нещо е радостта? Особена светлина. Да кажем, че ви се е паднал един милион златни, не книжни пари, защото един милион книжни е десет хиляди долара; но ако ги вземем златни, доста крупна сума е това. Най-първо прониква една светлина в ума ти и някъде под лъжичката ти стане приятно. Сега започват да се въртят известни идеи в ума ти. Най-пър-

во изпъква идеята за една хубава къща, добре мебелирана, за една стая от 4–5 метра, за няколко стола, масички, гардероб. После, за хубави обуца, за някоя закачалка за грехи, хубава шапка, после – за някой пръстен, за някой златен пентаграм, за някой орден. След това, ако един младеж получи един милион, ще иде в училището, ще завърши медицина, доктор ще стане, ще лекува болни; или ще завърши право, или някой поет ще стане – какви ли не работи си въобразява.

Човек в живота поет ли трябва да бъде, или доктор трябва да стане? Не зная. Ако аз бих избирал, не бих желал доктор да бъде, да лекувам болните. Какво е докторът? Доктор значи учител – да ги учиш. Какво ще учиш болния, който само пъшка, оплаква се. Болният човек нищо не приема, не учи. Болните хора са толкова ограничени, че са чудни. Той е ограничил мисълта си само за цера. Като му каже докторът: „Ето, тук има шишенце от 50 грама, по три канки ще вземаш сутрин, три канки вечер и три канки на обяд“, пита: „Три канки ли ще ми дадете? Има ли още? Лекарят какво каза?“ „Три канки“. Изпие първото шише, дойде второто. Лекарят казва: „Шест канки сега ще пиеш. В лъжичката тури шест канки сутрин, на обяд и вечер – по шест канки“. Постоянно той мисли само за канките, нищо не учи. Болният няма да вземе една книга, една свещена книга – за него същественото е шишето, канките. Болните имат известна философия и много бързат.

Отива един европейски лекар в Мала Азия, лекува един монах. Лекува го според начина, както на запад се лекуват. Монахът бил болен от сериозна болест и лекарят му дава едно лекарство, доста силна отрова. Предписва му само по шест канки да взема; казва му: „Един месец ще вземаш и ще оздравееш“. Монахът си помислил, че ако взема по шест канки цял един месец – сутрин 6, на обяд 6 и вечер 6, всичко 18 канки на ден, много бавно ще бъде. Но си казва: „Като изпия цялото шише изведнъж, ще оздравея веднага“. Той решава да изпие шишето наведнъж, за да оздравее веднага. Изпива на един път всичкото лекарство и след това умира.

Често съвременните християни искат да се спасят от една болест. Има една духовна инфлуенца, наричана от хората първороден грях, от който те искат да се освободят. Пък първородният грях в какво седе? Това е само едно просто желание. Този първороден грях произтича само от една много малка причина. Навсякъде може да ходиш, но в Природата има едно дърво на познанието на доброто и злото. Само като погледнеш плода му и го откъснеш, като близнеш от него – и вече се заразяваш. Оттам насетне векове минават, а ти не можеш да се освободиш от този първороден грях. Да кажем, първородният грях е да бъдеш като Бога, че искаш да бъдеш като Бога. Бог е направил света, Той е господар; и тебе Господ те е направил. Ти нищо не си направил – и искаш да вземеш мястото на Бога. И си слагаш в ума една голяма идея: „Господ каквото може да направи, и аз като Него мога да направя“. После започваш да се отричаш, казваш: „Няма Господ в света“. Понеже ти не Го виждаш, казваш: „Няма Господ в света“ – правиш цяла философия, че светът от само себе си е станал така, нищо повече.

Когато тези хора се аргументират, ще ти докажат, че човекът, който вярва в Бога, е един от големите простаци, че умът му не е просветен. Тия, които доказват, толкова са просветени, че доказват, че Господ Го няма вече. Да се вярва в Бога, това наричат едно от най-големите заблуждения; казват: „Заблудил си се“. В света има две заблуждения. Едни, които са се заблудили с Господа, и други, които са се заблудили без Господа. Разсъждавам сега. Най-първо, ако вярвам, че имам един водител, който ме води из гората, той някой път ме завежда в драките: заблудим се двамата, изпокъсаме си дрехите; или пък аз сам вървя и се заблудя, пак уда в драките. В първия случай казваш: „Той е виноват, аз не искам да се водя по чужд ум“. Във втория случай сам съм се заблудил, пак излизам със скъсани дрехи. Кое е за предпочитане: ти сам да се одереш, или двамата да се одерем; двамата ли да се заблудим, или сам да се заблудиш? Това е безпредметно, заблуждението не разрешава въпроса.

Един човек, който иска да заеме мястото на Бога, трябва да бъде готов да обича хората, както Бог ги обича, и да се пожертва за тях не само веднъж, но всеки ден да се жертва тъй, както Бог се жертва. Той изпраща Своите благословения на всичките, без разлика. Господ не гледа другите хора, какво те вършат, а има съвсем други възгледи за тях. Той като ги поглежда, не ги съди. Щом не ги съди, оставя ги да страдат и да се радват. Остава те Господ да страдаш, ти казваш: „Защо ме остави да страдам?“. Защото радостта не може да се яви без грехата на скръбта. Скръбта представлява грехата на радостта. В света гола радост не може да има, срамота е: срамота е радостта гола да се яви – тя трябва да бъде облечена. Най-хубавата греха, с която радостта може да се облече, е скръбта – тя е хубавата и копирена греха. За скръбта, която ние имаме, причината е много малка: че някой, като е видял хубавата греха на радостта, я е пипнал; и като е пипнал да я види каква е, образувало се е едно малко петно. То е скръбта. Радостта е много чиста и всяко побутване по нейната греха трябва да се чисти – това е скръб. Една муха е кацнала, оставила е една визитна картичка, друга муха е кацнала – като погледнеш, къса ти се сърцето. И мухата казва: „Много хубава греха имаш, и аз бих желала да имам такава греха“ – оставя своята кандидатура. Всички скърби, които имаме, аз ги уподобявам на кандидатурите на ония мухи, които са пожелали да бъдат като нас. Това са най-големите скърби, които имаме.

Някой съжалява, че не е доктор, за да лекува болни. Иде ми наум един анекдот за лекар, който лекувал в средните векове с пуцане на кръв. Той разрязвал една от артериите, давал в същото време няколко чаши топла вода на болния, за да изтече кръвта му. Като оставял да тече кръвта им и като им давал топла вода, всичките, които лекувал, умирали. Казвал: „Двадесет години лекувах и всичките ми пациенти измираха. Дебели глави, искам да им направя добро, а все умират“. После, за да се утеши, си казал: „Нима на другите лекари, които лекуват,

и техните пациенти не умират?“. Като пускаш кръв и даваш да пият топла вода, кръвта изтича още по-лесно. По този начин не се лекуват хората. Сегашните лекари са по-умни: когато някой обеднее, вкарват му прясна кръв от някой млад човек, за да се продължи животът му.

Всички зачекват изкуството за здравето. Едно нещо помнете: в света здраве и благоденствие не може да съществува без любов. Единственото мощно лекарство за лекуването на скръбта и на този първороден грях е Любовта, която излиза от Бога. Някой път как ще познаеш дали имаш любов? Любовта изключва абсолютно всички съмнения. Щом влезеш в света на Любовта, всички съмнения и подозрения изчезват. Да кажем, вие може ли да се боите, че някой може да открадне Земята. Някой от вас може ли да мисли, че някой може да открадне Слънцето? Къде ще го сложи? Слънцето може ли да се открадне? Аз ви давам Слънцето, на ваше разположение е; и не само това слънце – много съм щедър – ако Слънцето не можете да го вземете, давам ви Месечината на ваше разположение – вземете я, занесете я, където искате. Ако искате, може да ви подаря всички звезди. Може да ви харижа и цяла Витоша, може да ви харижа целия Велик океан – да задигнете водата, където искате.

Има неща, които са невъзможни. Вас ви е страх всички – да не ви откраднат любовта; всички плачете, че са ви откраднали любовта. С тия очи, които имате, вие сами може да си затулите прозорците. Те са толкова малки, че ако ви туря една турска лира, с две турски лири може да затуля очите ви и нищо да не виждате. Вие слагате една малка идея в живота си и тя ви затуля останалия свят. Вие искате да бъдете щастливи, да бъдете герои, но поставяте преграда на очите си. Как ще прогресирате?

Мен ми разправяха един случай, който е станал тук, в България, с един генерал. Един български генерал, който на бойното поле бил от много способните, много добре разбирал работата си – бил толкова способен, че не го изпратили на бойното поле, но го оставили в България,

да урежда работата в нея. Намерил си една възлюбена, оженил се, раждат му се две деца, много способни и те. Но на едното дете, като станало на 24 години, дошла му наум идеята, че повече не иска да учи. Генералът днес мисли и се безпокои за сина си, утре мисли – и като мислил, парализирал се. Той мисли, че синът му като не учи, голямо нещастие ще го сполети.

Аз виждам, че често у някои християни влиза идеята да бъдат святи. Сегят и се мъчат, че не са святи, че не са светии. Че да стане светия човек, това не е нещо материално – това е отношение. Светия е всеки един човек, който може да прилага Любовта и е готов да изпълнява Волята Божия. Щом обичаш един човек, ти си светия. Някои хора искат да станат светии в света без любов. Мнозина казват: „Как може човек да обича всичките хора?“. Ти можеш да събереш колкото хора има в света, всичките души, които има, в един лешник. Пита някой: „Как ще обичаш толкова хора?“. Вие се заблуждавате, че хората са много: всички хора можеш да ги събереш в един лешник. Че как няма да обичаш този лешник?! Тия милиарди души мислят, че ти ще ги видиш в един лешник. Може да ги носиш като скъпоценни камъни на пръстите си. Като ги гледаш, как няма да ги обичаш. От тях ще излиза такава светлина, че като ги гледаш, ще се радваш, че тия милиарди души могат да светят като скъпоценни камъни. Често за ангелите се казва, че са много големи. Различно представят големината им.

Силата на човека седи в неговата интензивна мисъл. Интензивната мисъл и интензивното чувство са, които проникват и изпълват пространството, има обмяна вътре между тях. Тази мисъл расте, в нея няма празнини. И ако в себе си имаш такава пълна мисъл, грехът не може да влезе в теб. Може ли вие да ме заставите да ям един мухлясал хляб? Казват: „Грехът е наследствен“. Питам: може ли да заставите един цар да яде мухлясал хляб? Невъзможно е, никога! Вие, които казвате, че сте чада Божии, казвате в същото време, че слабост сте имали да грешите. Значи царят има слабост да яде мух-

лясал хляб: възможно ли е? Заблуждението седи на друго място. Всички хора грешат по единствената причина, че искат да бъдат като Бога. Причината не е в мухлясалия хляб, но че искат да вземат мястото на Бога. Те искат да заставят всички хора да се преклонят пред тях, а те да седят и само да махат с ръцете си и да не правят нищо. Нищо не са създали в света, а искат да бъдат като Бога.

Та казвам: ако идеш пред Бога, как ще се представиш? Представете си, че вие идете на аудиенция при Бога. Как ще се представите, каква ще бъде речта ви? Да кажем, от това събрание идете при Бога: каква ще бъде речта ви? Най-първо ще ви попитат защо сте дошли? Ще отговорите: „Доидох да завърша вашия университет тук“. Ще ви кажат: „Диплом имате ли за този университет?“. Нали ако идеш във Франция, в Германия или в Англия да следваш в техните университети, ще ти искат диплом за едно отлично гимназиално образование, за да може да следваш в университета.

Другото положение: казвате, че човек като се помоли, всичко може. Аз съм привеждал един пример. Един баптист⁵³ проповедник в Русе – няма да му кажа името, той замина после за Русия – беше много усърден да проповядва. Чете той, че веднъж Христос казал едни думи на един сляп и му отворил очите. Винаги събранията се пълнели да слушат този проповедник. Един ден той минава край църквата и вижда един сляп човек, иде му наум също да каже като Христа: „В името на Исуса Христа да прогледнеш“ – и че слепецът ще тръгне вече. Мисли си, че целият град Русе ще узнае и баптиството ще тръгне. Като свършил проповедта, искал да каже на този сляп човек в името на Господа да тръгне. Проповедникът сам разправяше това. Тръгва той от църквата и мисли вече да му каже така, но като идва до слепия, се спира и си казва: „Ами ако му кажа и не могат да се отворят очите му?“. Отложил го за друг път. И досега този сляп останал сляп, понеже проповедникът не могъл да му каже тези думи.

И вие като този проповедник казвате: „Аз ще направя това“. При мене са идвали мнозина, които искат да им помогна, че после да посветят живота си на Христа. Всички какво направиха? Нямам досега нито един пример някой от тези, на които съм помогнал, да е посветил живота си на Христа. Освен че не станаха по-добри, станаха по-лоши от по-рано. По-лоши в какво? По-рано бяха по-искрени, по-сърдечни, сега станаха дипломати, започнаха да турят една бяла покривка. Тази бяла покривка аз наричам една бяла лъжа.

Един от ненапредналите духове от Черната ложа, като иде на гости на някой от Бялата ложа, понеже те си ходят на гости, ще облече най-хубавите бели грехи отвън. Той отвън е бял, а отвътре е черен. Случва се, че и белите по някой път ходят на гости на черните – тогава те се облечат с най-черните грехи. Отвън са черни, отвътре са бели. Питам сега: кое бихте предпочели – отвън бели, отвътре черни; или отвън черни, отвътре бели? Аз не говоря за едно статическо положение: примерът, който ви показвам, е извън времето и пространството. В тебе се явява моментално една користолюбива мисъл. Вървя аз по пътя, срещна една бедна вдовица, а отивам да плащам някъде полица, имам банкноти в джоба. Бръкна, измъкна една банкнота от хиляда лева – мисля, че е малка, от пет лева; но като извадя и видя, че е от хиляда, туря я в джоба и не я давам на вдовицата. Като бръкна в джоба, трябва хич да не гледам каква банкнота ще извадя, та тогава да я дам, но каквато хвана: от хиляда, от десет хиляди – да я дам. Аз като бръкна, като видя банкнотата и размишлявам каква е и дали е Волята Божия да я дам – никаква щедрост няма тук.

При един от руските свещеници, Иван Кронцадски⁵⁴, иде един беден човек да му иска пари. Казва му свещеникът: „Аз нямам пари, но ще се помоля на Господа – каквото Господ ми даде, на твое разположение е“. Умира един от великите руски князе, викат Иван Кронцадски да го опее. След като го опял, дават му в един затворен плик една сума за възнаграждение. Той отива при бедния

човек и без да отваря плика, дава му го затворен. Казва: „Това Господ го даде“. Понеже князът заминал на другия свят, неговите близки турили в плика една голяма сума. Бедният, като отворил плика, уплашил се – намира 8 хиляди рубли. Помислил, че свещеникът е сбъркал, отива и му казва: „Аз имам нужда само от сто рубли, тук са 8 хиляди, много са.“ „Не, не, всичко това е за тебе, това го дадох за теб, не е за мене“. Господ когато дава, щедро дава.

Та казвам: това е едно състояние. Сега не правете разлика. Аз не искам да ви насърчавам, но когато човек дава, трябва да дава безогледно, да извърши Волята Божия – нищо повече. Но знаете ли, като дойде някой позакъсал брат, като го погледнете, вие сте много скъпи в думите. Като го погледнеш, че иде, ти не си щедър на думите си. Но като е някой от мазните, богат или на власт, вие сте много щедри на думите, ще направите едно лицепрятие. В тебе не трябва да има никаква разлика между този и другия. За мене един шлифован гуамант от десет карата, хубаво изработен, е ценен; но ако имам един гуамант от 500 карата, който не е шлифован, за мен той струва повече. Ще се шлифова.

Всеки един от вас трябва да мине през големите изпитания на живота. Вие не можете да бъдете един шлифован гуамант, докато не минете през големите изпитания. Няма да остане изпитание, през което да не минете, за да се оформи характерът ви. Изпитанията са процес на растене. Умът ви трябва да мине през известни изпитания, това е една необходимост. Изпитанията на сърцето също са за растене – при тях сърцето расте. Има страдания и за самото тяло. Вас по някой път ви е страх, че страдате. Човек, който страда, придобива имунитет за безсмъртие. Като страда човек, той ще стане неуязвим за смъртта. Чрез страданието ние ще се домогнем до онова велико благо на Любовта. Едно неразбиране имаме ние. Казваме, че Бог е навсякъде. Всичките страдания са, за да ни изпитат. Бог е, който изпитва душите. Понеже Той ни е създал, тия страдания са да-

гени, за да ни изпитат – и Бог сам наблюдава доколко ще издържим. На Бога е потребна тази форма, Нему е потребен моят ум и Той иска да види до каква степен ще издържа. Нему е потребно и моето сърце – Той иска да види до каква степен ще издържи моето сърце. Нему е потребна и моята воля. Ако не бяха потребни, Той нямаше да ги създава. Аз съм създаден, значи съм потребен за Него. Онова, което Бог прави, то е за Негова слава и за мое добро. Ако аз се повдигам, моята цена се увеличава и при това връзката ми с Бога става по-интимна.

Казвам: какво има сега да се боим? Всички ви е страх от смъртта. Няма някой, който да не го е страх. Но това, от което ни е страх, ние ще го минем. Никой от нас не може да се избави от смъртта. Днес дойдат лекари и те избавят, утре дойдат и те избавят, един ден ще те хване смъртта и ти ще идеш с нея. Вие ще се намерите в положението на онази негърка на 90 години, която остаряла вече толкова, че не виждаше с очите си, и се молела да я прибере Господ. Къщата ѝ била до една семинария. Тя нависоко се молела да изпратят някой ангел, да дойдат и да я вземат. Казвала: „Домегна ми да живея“. Трима души студенти, които я чули, искали да се пошегуват с тази негърка. Отиват тримата и хлопат на вратата. „Кой е там?“ „Аз съм Архангел Михаил, изпратен съм да ти взема душата.“ „Кажете му, че нея я няма тука“. Остаряла била, но не искала да умре.

Дотогава, докато човек има желание да не умира, любовта му е слаба. Когато дойде онзи момент, че Любовта надделее над страха, това е Божествената Любов. Като дойде последният час да си заминаваш, на теб да ти стане приятно, че си отиваш – завършил си работата си. Да ти стане приятно както на онзи ученик, който свършва гимназията, му става приятно, като вземе дипломата си. Той излиза от училището и влиза в широкия свят. Често дойдат при мене някои братя и като кажа, че еди-кой си брат е завършил училището, потекат съзните им. Вие може да живеете в един университет колкото години искате.

Има един анекдот за един студент, който се влюбил в университета и бил вече на 75 години, а все още следвал там. Може ли да го изпъдят от университета? Цял живот можеш да бъдеш в университета, от теб зависи. Но ти след като живееш 85 години, няма какво да учиш повече. Какво ще учите, кажете ми? Бих желал един ден да ви срещна, че да не ви позная. Някоя стара сестра, като я срещна, да е на 21 години, да се е подмладила. Братът, който е бил с брада, да се е подмладил, да стане млад. Гледам, че някои от младите започнаха да стареят. Всички ми се оплакват, че краката не ги гържат, че бърбреците ги болят, че на гръбнака имат нещо, на раменете имат нещо, а все за любов говорят. Все някоя тежест си прибавят... Това е естественото положение.

Изисква се една вяра, която да изключва всичките съмнения. Колко мъчно е човек да вярва. Аз често пазя едно правило. Дойде някой при мене, иска да му направя една услуга. Казвам му тъй: „Ако ти бе на моето място, а аз на твоето, какво би направил за мен?“. Сега аз винаги турям себе си на мястото на грузия. Дойде някой при мене, аз се поставям на неговото място. Казвам си: „Ако съм на неговото място, какво бих искал да направят за мен?“. И това, което аз бих поускал, го правя. Ако той поуска същото нещо, правя го; ако иска повече, казвам: „Това не мога да го направя“. Достатъчно е човек да направи това, което той иска. То е строго определено.

В любовта има един закон. Казвате: „Не зная какво да искам“. Всеки един от вас знае какво да иска. Вие искате от Господа да бъдете богати. Ако бих отишъл при Господа, най-първо щях да поускам от Него да ми даде яки мускули и силна воля, за да се преборя със смъртта. Като дойде смъртта, аз ще я хвана за гушата, тя ще ме хване за гушата: аз горе, тя долу – ще се разправяме като двама юнаци. Туй бих поускал, че като дойде грехът, да го хвана, защото той ще ме хване, както сега се бият руси и финландци. Сега хората искат богатство. Богатството може всеки да ти го вземе. Искат да имат знание. Знанието всеки може да ти го вземе. Най-първо

трябва да бъдеш силен, за да се бориш с мъчнотиите в света, да се бориш със съмненията, да можеш да се бориш с безлюбието. Знаеш: много мъчно е, когато безлюбието влезе в един дом. Като влезе безлюбието в дома ти като един голям пехливанин, като те върже, всичко вземе наоколо, обере те и те остави вързан.

Но да гоидем до същественото, това са обяснения. Аз ви говоря сега за наследствения грях. И вашите желания са наследствени. Искате някое желание, което е безпредметно: искате да бъдете богати, да бъдете учени. Това зависи от вас, защото всеки един от вас се е загължил. Ти искаш да бъдеш богат. Но всеки, на когото му е дадено богатство, е обещал да направи това-онова, обещал е ред предприятия да направи. Дали са му 32 милиона черно на бяло – той трябва да съгради нещо. Ако е взел тия пари, че ги е похарчил и нищо не е съградил? Ако гържавата му е дала тези пари да направи нещо, а той нищо не е съградил, какво ще направи тя с него? Ще го тури в затвора. Вие искате да станете богати. Обещали сте в невидимия свят, че това ще направите, онова ще направите. А сега, като сте дошли тук, казвате: „Ще разполагам, както искам“. В затвора ще идете! Всички имате обещания, а казвате: „Ще разполагам, както аз искам“. Като извършиш предприятието с този капитал, каквото припечелиш от капитала, с него после можеш да разполагаш, както искаш. Известна част от този капитал не е за тебе, ти трябва да създадеш нещо.

На тебе ти е даден животът като капитал, за да създадеш нещо от него. Умът ти е даден като капитал, за да създадеш нещо от своя ум. На теб и сърцето ти е дадено, за да създадеш нещо от своето сърце, да създадеш едно отлично тяло. При Бога ти ще се явиш с едно тяло, но с тяло, което не подлежи на гниене, на разваляне. Бог ти е дал този живот. Как ще се явиш при Бога, когато не си създал ума си, както трябва? Как ще се явиш при Бога, когато не си създал сърцето си, както трябва? Как ще се явиш при Бога, когато не си създал тялото си, както трябва? Той ще те попита: „Къде дяна живо-

та?“. Какъв отговор ще дадеш? Казвате: „Христос ще се застъпи за нас, понеже е милостив“. Казва Той: „Ако Ме любите, ще изпълните онова, което съм ви казал“. Любовта е законът, с който да изпълним Божиите думи. Бог има пълно доверие в нас, да изпълним каквото сме казали и да не правим думата Му на дъве. Това, което сме обещали, трябва да го направим. Не моята дума да бъде закон, но вашите обещания, които сте дали пред Бога, те да ви бъдат закон. Онова, което от любов сте обещали, него изпълнете, а не каквото аз ви казвам. Аз не искам да ви съдя, защото ако съдя вас, ще съдя себе си.

Чели ли сте онзи стих, дето се казва: „Разкая се Господ, че направи човека“⁶⁵⁵. В Стария Завет го има този стих. Защо се разкая Господ? Защото трябваше да дойде да оправи всичките погрешки на хората. Затова се разкая, стана Му тъжно: „Аз направих този човек да Ми служи, а освен че не Ми служи, аз трябва да му служа, да го избавям“. Според Писанието Бог съжалява, че е направил човека. По някой път и вие ще се разкаете, няма да има изключение, но сега да оставим противоречието защо е така. Може да кажете: „Как Господ ще се разкае?“. Оставете тази работа. Мисълта е, че ние не използваме Любовта за нашето благо, но за нашето нещастие. Бог затова съжалява, че великата Любов, която Той има към нас, не я използваме за нашето щастие, да се повдигнем, но я употребяваме за наше нещастие. И след това Го обвиняваме, че Той е причина за това нещастие.

Използвайте Божията Любов за нашето благо, изпълнете онова, което сте обещали! Аз говоря за една любов, която произтича от обещанието. Любовта, която действа във вашите сърца, е любов да изпълните обещанията, които сте дали. Вие сте обещали да мислите добре, че при всичките условия всякога ще имате необятна светлина във вас – това сте обещали. Второто обещание: всякога ще бъдете тъй щедри, че към всички ще бъдете еднакви в чувствата си. И трето: всичко, каквото ви се каже, ще го направите. Тези три неща са, които сте обещали; това е, което аз зная. Проверих тия работи и

ги намерих, документи има какво сте обещали, прочетох ги всички, те сега. Много хубави обещания сте дали, но сте забравили обещанията си. Бог е Дух, за да изпълним обещанията си. Когато изпълним обещанията си, тогава ние ще Го познаем, както сме и познати. Тогава Божи-ята Любов ще ни се изяви. Като четете Евангелието, законът е един и същ. Казвам: сега на Земята всеки да изпълни обещанията си. Една дума не я слагайте като закон. Всеки да постъпи според своя закон, който има. Никога от вас не съдете другого. Може да съди само който е турен за съдник. Христос казва: „Син Человеческий не дойде да съди, но да спаси хората“.

Та казвам: вие сте в първата фаза, не сте пратени да съдите. Вие сте пратени в света да спасявате вашите мисли, да спасявате вашите чувства и вашите постъпки. Всяка една постъпка е разумна вътре. В нея сега една велика душа, на която трябва да помогнем. Казвам: сега ако някой има Любовта, ако някой има някаква любов, Любовта да ни направи силни, за да изпълним Волята Божия. За три неща трябва да работите: да се освети Името Божие, да бъде Царството Божие и да работите за него, и да изпълним Волята Божия.

Казвам: за трите обещания, които сте дали, не се колебайте! Както много добре сте обещали, така ги изпълнете много добре, за да ви бъде добре. Трябва да имате една насърчителна мисъл, да не би да се обезсърчите. Някой път мислите: „Тази работа е голям зор“. Вземете примера на Йов. Понеже е бил богат, и като осиромашал, ходили от него да просят. Йов имал червейчета в раните си. Като идвал някой, а той нямал пари, хващал малкото червейче и като го давал, то ставало на златна монета. Казвам сега: давайте и вие от вашите червейчета!

Отче наш

10 март 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ВЕЛИКОТО БЛАГО

*Добрата молитва
Молитва на Царството
В начало бе Словото*

Ще прочета 12. глава от Евангелието на Йоан.

Духът Божий

Лесно е човек да разбере Истината, но тази леснотия е една от мъчните – най-мъчно я намира човек. Няма лесно нещо от това, да намериш Истината, и няма по-лесно от това, да я приложиш. Във всинца ви има една мъчнотия – има неща, от които не сте задоволени; всеки един от вас усеща, че му липсва нещо. Човек може да е богат, и пак да усеща, че му липсва нещо; може човек да е учен, и пак да усеща, че му липсва нещо. Може да е красив, може да има много гарби, но има нещо вътре, което счита, че не му достига. Питам: това, което не достига на човека, зло ли е? Защо трябва човек да се безпокои, че не му достига нещо? Някой се безпокои, че не си е голял. Че щом си гояде, ще замине на гругия свят. Някой се безпокои, че не е завършил училище. Че щом завърши училище, ще излезе из гимназията навън, между гругарите си няма да живее. Някой мисли, че не го разбират хората. Като ги разбира, трябва да ги напусне.

Представете си, че сте в едно общество: не те познават още, но ти ги познаваш, че на всички дължиш по нещо. Питат те: „Кой си?“, ти мълчиш. Ако тия хора узнаят кой си, трябва да плащаш – ти имаш интерес да мълчиш. Питат: „Защо не се изявяваш?“, а ти в себе си казваш: „Не ми отърва, защото имам да давам“. Но представете си другото положение, че имате да вземате. Всички тези хора питат: „Ти кой си?“. Те не ви позна-

ват, а искат да знаят кой сте. Ако научат, че имате да вземате от тях, те ще се стеснят. Сега работата е трюдна – законът е на твоята страна.

Три неща има, които занимават човека – светлината занимава човешкия ум, топлината занимава човешкото сърце, а силата занимава човешкото тяло. Най-първо човек трябва да изучава светлината. Аз съм срещал хора: като ги наблюдавам, не знаят как да гледат. Върви някой и не знае как да си държи главата. Някой върви и е навел главата си наляво, някой върви и е навел главата си надясно, някой я е вирнал нагоре, друг я е навел напред. Разправят за един американски владику един анекдот. Болял го вратът, та той си държал главата наведена на дясната страна, за да се освободи от болката; от лявата страна го боляло и за да се освободи, навеждал си главата надясно. Той имал подведомствени проповедници, около 400–500 души – и всички ходели с наведена глава все надясно. Разбирам, когато те боли вратът, да ходиш наведен надясно, но когато вратът е здрав да си навеждаш главата надясно, няма смисъл.

Сега аз не зная на коя страна си държите наведена главата. Вратът е един стълб, който държи цял един свят. Той е стълб на Божествения свят, държи това голямо здание, което има многобройни жители. Той има три милиарда и 600 милиона жители – повече, отколкото са хората на Земята. Три милиарда знаете ли колко години би взело, за да ги изброите. Това са все разумни души. Всяка има своя къщица, всяка си има специфична работа и всеки ден те изпращат заявления до вас. Вие сте като цар на вашето тяло, има заявления, че нещо е нарушено. Вие давате резолюция, отлагате, заповядвате на този съдия, на онзи съдия, на този прокурор, на онзи прокурор, на този професор, на онзи професор. Вътре професорите се потриват и те заповядват, работите стават.

Разправят хората (аз не съм проверявал това), че когато вълците заобикалят някой човек, те не го нападат да го изядат изведнъж, но правят един голям кръг наоколо и постепенно го стесняват – търсят повод да

го нападнат. Те виждат този господар и мислят как да се нахвърлят на господаря – повод търсят. Ще му отворят път, той ще излезе из този кръг, и после пак ще го заобиколят, но ще постесният кръга; пак ще му отворят път и ще постесният кръга. И ти трябва да знаеш, че щом ти отворят път и ти стесняват след това кръга, най-после те ще намерят повод да те обвинят. Като гоиде най-тесният кръг, нахвърлят се отгоре. И ако ти не си здрав, от тебе нищо няма да остане.

Разправят за един чорбаджия от Варненско, госта виден чорбаджия, който пътувал по едно време с коня си и го заобиколили вълци, цяла глутница. Започнали по същия начин да му отварят път. Вижда чорбаджията, че му отварят път и че търсят повод да го нападнат. Конят бил здрав, че като му отворили два пъти път, на третия път си казал: „Ако чакам още, и аз, и конят ще хвъркнем“, та казал на коня си: „Ха, синко, само на твоите крака разчитам, ти може да ме избавиш. Ако ти бягаш добре и ако аз мога да се държа на гърба ти, ще се избавим“. Като сбутал коня си – той тича и вълците отподире тичат, но вече не могат да направят кръг. Като бягали около 20 минути, обърнал се назад и видял само един вълк, но и той едва хленцил, но чорбаджията бил вече до селото. Човек за да се избави от зло, на коня си трябва да се качи. Като гоиде едно зло, туй, което ще те спаси, това е конят – умът на човека трябва да мисли.

Недоволството, което човек усеща, се дължи на едно неразбиране. Преждевременно ние сме взели една длъжност, която не разбираме. Дошли сме на Земята, а сме забравили защо сме дошли. По някой път вярващите приличат на онзи поп, който не знаел да чете: много малко знаел да чете, не бил сведуц и още в съботата ходел в църквата, за да намери какво трябва да чете на следния ден. Като намирал мястото, поставял си някой предмет, за да знае това място. Един ден като отишъл, носил със себе си праз и като намерил мястото, откъснал едно листо от прера и оставил бележка с него, че като иде в неделята,

там, дето е празът, ще чете. Него ден неговата попадия носила около десет праза със себе си. Влязла в църквата и видяла, че свещеникът турил праз в книгата. Казва: „Аз не знаех, че моят мъж много обича праз, чакай да му туря на повече места“. Обръща Евангелието и на десетина места натуряла листа от праз. Направил службата и трябвало да чете Евангелието: гледа на много места празови листа, чуди се той де да чете. Бил доста умен и духовит и казал: „Братя християни, аз гождох тук, имаше едно откровение от Бога. Турих само един праз да чета откровението, но някой е дошъл и е турил още десет праза. Дълго време ще трябва да четем, докато разберем всичко туй. Ще взема от първото място да чета“. Рекъл така, понеже не знаел кой е неговият праз.

Няма никакво престъпление, че попадията е турила праз. Дали ще четеш на неговото място, или на мястото, дето попадията е турила праз, чети, не бой се. Не се безпокойте, че някой е сложил повече праз във вашето Евангелие. Не се смущавайте, четете откровението – все ще намерите нещо. Вие някой път се спирате, казвате: „Кой ми е развалил работата, в това Евангелие кой е турил праз?“. Няма нищо: какво лошо има, че празът е влязъл в Евангелието. Някой намира, че празът не е сложен намясто. Ами черното мастило намясто ли е сложено? Евангелието трябваше да бъде написано със златно мастило. Божествените работи може ли с черно мастило да се пишат? Със златно мастило трябва да се пишат; и хартията, на която е написано, трябва да бъде най-хубавата, а не халваджийска. Някои казват: „Това е Божественото слово“. Словото е Божествено, но външните форми не са Божествени. Това е неразбиране.

Та казвам: трябва да имаме една Библия, която да е написана на най-хубавата хартия. Човек е живата книга, живото Евангелие. Библията, това е човекът. Каквото и да правите, вие сте дошли на Земята да напишете някои хубави работи – и с всеки един живот книгата се увеличава. Някой казва: „Само това е написано“. Не, във всеки живот се пише. И в този живот вие пишете ва-

шето Евангелие. Сега то ще бъде по-голямо, отколкото в миналия живот – нови работи има написани.

Когато Моисей писа петте си книги, такава ли беше Библията? Казват: „Тъй е писано“. Когато Моисей писа петте книги, колко беше голяма? Той написа малко. После дойдоха големите пророци и писаха, дойдоха малките пророци и писаха; дойдоха онези историци, които написаха еврейската история – и те писаха; дойде Соломон⁵⁶ – писа, а баща му писа псалмите. Дойдоха евангелистите и писаха: Матей⁵⁷ дойде и писа, Марко⁵⁸ дойде и писа, Лука⁵⁹ дойде и писа; Йоан дойде и писа. После писаха апостоли-те: дойде Йаков и писа, Петър дойде и писа, Йоан дойде и писа, Павел писа. Казвате: „Няма някой, който да не е писал. И аз ще пиша“. Казвам: и вие пишете, нищо повече. А пък после, ако е хубаво написаното, то ще се приложи, ако не е хубаво, не съжбялявайте, но пишете. Много добре е човек да пише. Трябва да бъдем смели като пророците. Ние се ползваме от онова, което са написали всички онези, които са писали Библията. И ние трябва да пишем. После, като дойдат другите, и те да се ползват от онова, което ние сме писали.

Много християни има, които вярват, че последно е *Откровението*. После, като четете *Откровението*, какво разбирате. Колко хора разбират последното откровение? *Откровението* започва с Любовта. Ти не можеш да имаш откровение, без да те е посетила Любовта. Ти не можеш да имаш откровение, без да те е посетила Божията Мъдрост; не можеш да имаш никакво откровение, без да те е посетила Истината. Всеки може да пише Евангелие, но за да е авторитет, трябва да го е посетила Любовта, трябва да го е посетила Мъдростта, трябва да го е посетила Истината. Тогава каквото и да пишеш, ще бъде израз на Божията Любов. Христос казва: „Както Ме е Отец научил, така говоря“. Мнозина питат какво трябва да говорим. Казвате: „Как да ги запознаем с новото учение“.

Всички идват да ме питат как да ги запознаят с новото учение. Лесна работа: ето аз как проповядвам. Бе-

дните, които са гладни, ще ги поканя на гости: ще туря обед, ще им дам хляб да се наядат – ето проповед. Ако проповядвам на голите, ще купя грехи, ще ги облека – ето проповед. На онези, които нямат къщи, ще им съградя къщи, ще ги сложа вътре – ето проповед. На болните като уда да им проповядвам, ще им дам здраве – това е проповед. Онези, които са сиромаси, ще ги направя богати – това е проповед. Вие като искате сега да проповядвате, казвате: „Трудна работа е да се проповядва“. Аз съзнавам, че е трудна работа, пари трябва. Ако речеш на ония хора да им направиш къщи в един ден, можеш ли да им проповядваш? Много праз трябва да се тури вътре в Евангелието.

Освободете се от еднообразието. Всички имате едно понятие за Любовта. Много пъти питам някоя стара сестра, някоя стара баба: „Бабо, какво знаеш ти за любовта, я ми кажи?“. Тя се поусмихне и каже: „Синко, глупава работа е... Едно време се занимавах с това, тропях, гизгах прах по хорото, тичаха подир мене момците. Сега, както виждаш, нито аз тичам, нито подир мене тичат. Едно време се безпокоях: ще дойде някой, ще ме хване за ръката, ще ме раздруса, китката ми вземаха от главата. На хорото не можех да играя, че дойде някой, хване ме за колана, пък не ме обича. Той иска да си играе с мене, ама това е детинска работа. Но сега, синко, тук рамото ме боли. Ох, рамото!“. Питам я: „Там хващаха ли те момците?“ „Хващаха ме.“ „Не трябваше да те хващат.“ „Остави рамото, но и краката“. Питам: „Ами там пипаха ли те?“ „Пипаха ме.“ „Не трябваше“. Тя ме гледа сериозно и казва: „Ти интересуваш ли се от такива работи? Ти си набожен човек, синко, такива работи интересуват ли те?“ „Че как да не ме интересуват! Ами че този, младият момък, е бил един ангел, пратен от небето, предрешен.“ „Как ангел?“ „И то от големите ангели“. Чуди се бабата...

Онези, които са те хващали, са все ангели. Щом те обича един човек, той е ангел, изпратен отгоре. Ти трябва да благодариш, че те е пипнал за рамото. Дето и да

те пипне, той е като небесната светлина: този червен, портокален, зелен лъч, който и да е цвят, който те лъхне, носи живот в себе си. Аз искам да ви представя бабата. Тя мисли, че любовта е най-голямата глупост, казва: „Що ми трябваше да се занимавам с тия момци! Синко, изгоря ме.“ „Какво те изгоря, бабо? С някое желязо ли?“ „Как да ти разкажа на тебе, като не разбираш“.

Сега и гледам тази баба с внимание, сериозно, понеже ме интересува, разглеждам челото ѝ, скулите ѝ, носа ѝ, ушите, гледам ръцете ѝ какви са. Пита: „Какво ме гледаш, не съм млада?“. Гледам: лицето ѝ е много правилно, челото ѝ има една хубава линия, ухото ѝ е хубаво направено, носът е хубав, устата не е изгубила смисъла, после има една хубаво изгържана брада. Започвам аз да ѝ разправам за нея, казвам: „На момците писма писала ли си?“ „Не знаех, синко, да пиша. Ако знаех да пиша, щях хубаво да им напиша, но им говорех“. Питам: „Каква беше онази дума, която казваше на онези, които обичаше?“. Тя въздиша. Рекох: „Разбирам те.“ „Че как, разбираш ли ме?“ „Туй много добре го разбирам.“ „Да не би да си страдал и ти?“ „Ами имам известен интерес...“. Аз харесвам тази баба, понеже е искрена. Тя ме гледа, интересува се аз сериозно ли се отнасям. Казва: „Аз виждам, че ти не ме изпитваш, но това са Божи работи“. Отговарям: „Ти се радвай, че това са все ангели, които са играли около тебе, но и ти си един ангел. Ти си забравила.“ „Аз ангел?! Забравила съм. Ами че крилата ми де са?“ „Онзи, черният дявол, когато си се раждала, ти е оскубал крилата“. Тя казва: „Ааа, този вампир!“.

Та казвам: на най-хубавото, което Бог ни е дал, ние изгубваме смисъла. Изгубваме смисъл в Любовта и търсим след това смисъл на друго място. Нищо в света не може да запълни Любовта. Питате някого какво нещо е Любовта. Казва бабата: „Ти, синко, какво казваш, че е Любовта?“. Рекох: „Бабо, Любовта носи живот. Когато посети Любовта, той не умира: никога не умира и смъртта не го газува – той се подмладява. Ти сега на 19 години искаш ли да станеш?“. Изведнъж бабата се оживи. Казвам: „На

19 години ако станеш, какво ще правиш?“ „Сега искам да уча. Сега вече ще им пиша“. Тя ме гледа сериозна и казва: „Сега ще им пиша, както аз зная.“ „Какво ще пишеш?“ „Мойто ангелче!“.

Сега, като ви представям старата баба, на вас ви се вижда смешно. Аз, който разбирам смисъла на живота и в най-смешните работи, и в тия, които не са сериозни, също виждам смисъл. Я вижте ония, които търсят скъпоценни камъни. Те намерят един обикновен отвън камък, но знаят, че вътре има нещо скъпоценно. Отвътре ще извадят скъпоценния камък: отвън е обикновен, но отвътре ще извадят ценното. В живота има едни работи, които трябва да ги извадим. Във всичките опитности, във всичките горчивини вътре се крият скъпоценни камъни: злато има, какви ли не неща. Ако знаете, ще видите Божествената Мъдрост, която е скрита вътре.

Всеки един от вас носи най-малко три тайни: тайната на Любовта в сърцето си, тайната на Мъдростта в ума си и тайната за Истината в тялото си. Три велики тайни – има какво да изучаваме. Хубаво е, като стане човек, да се огледа в едно хубаво огледало. Наблюдавайте се: най-първо искайте в очите си да имате един мек поглед, че като се погледнете, сами да харесате погледа си. Оглеждайте се дотогава, докато вие сами харесате погледа си. Помисли нещо хубаво, прочети нещо хубаво – и пак се огледай. Ако не се харесваш, чети нещо друго. Направи някоя добрина някому – и като се върнеш, пак се огледай. Тогава, когато харесаш погледа си, направил си нещо хубаво. Всяко добро дело, което човек направи, всяка една добра мисъл, която той има, всяко добро чувство и желание, всяка добра постъпка, която си направил по Бога, се отразява в човешкия поглед, отразява се в човешкото сърце, отразява се в човешкия ум, отразява се и в човешкото тяло. Всякога, когато човек направи едно добро в света, той усеща тази приятност в тялото си. Стомахът ти се радва: ядеш и се радваш. Дишаш – радват се дробовете ти, радва се мозъкът ти, ръцете ти и краката ти се радват – и всичко наоколо ти се радва.

Казвам: трябва да живеем и да се радваме на ума, да се радваме на сърцето си. Защото ние сме господарите, които можем да направим тялото ни да се радва. Ние сме господарите, които можем да направим сърцето ни да се радва, можем да направим умът ни да се радва. Не че ние ще станем сами по себе си щастливи, но трябва да не затваряме прозорците, през които идат Божиите блага, да не затваряме благословението. Ако затвориш ума си, тогава Божественото благословение в мислите не иде. Като затвориш сърцето си, тогава Божието благословение в чувствата не иде. Затвориш тялото си – и Божието благословение в тялото не иде. Казвам: онези, които вървят по новия път, трябва да отворят вратата на Божественото благословение за човешкия ум.

Например на мене много пъти са ми разправяли за неща, които не са интересни. Например боли те коляното – какъв смисъл има? Ти ходиш при един лекар, при друг, искаш да се освободиш. По-голямо благословение от това, да те боли коляното, няма. Като те боли коляното, ще гледаш как свиваш крака си, на колко градуса го свиваш. Защото може да гържиш коляното си в едно положение. Някой, като го боли кракът, проточва го в права линия; някой го свие, направи го под 90 градуса; някой пък го прилепя, че тъгълът става малък. Питам: защо в един случай проточва крака, в друг го свива на 90 градуса, а в трети го свива съвсем? Геометрически защо са тези ъгли? Ако проточиш крака, казвам, че по права линия не си вървял. Като го проточваш, кракът казва: „По тази линия ще вървиш“. Като го пречупиш под 90 градуса, нагоре трябва да вървиш, а ти си вървял надолу. Свиването на крака показва, че нагоре трябва да вървиш.

По същия закон е и с ръката. Боли те ръката – простираш я, свиваш пръстите си. Като те боли ръката и свиваш пръстите си, от невидимия свят ти казват: „Ти не постъпваш благородно, ти справедливо и красиво не постъпваш, работите на хората не ги уреждаш както трябва. На Бога не служиш както трябва“. Свиеш ръката си, казваш: „Всичко онова, което Бог е вложил в моята

ръка, аз ще го изпълня“. Искаш да станеш велик човек. Аз ако бях дошъл на Земята и исках да стана велик, най-първо ще се науча да свивам дясната си ръка. Сутрин като стана, ще свия ръката си и ще кажа: „Туй, което Бог е вложил, ще стане“. Ще свия после лявата си ръка и ще кажа: „Туй, което Бог е вложил, ще стане“. Нищо повече! Вие седите и казвате: „Няма какво да се прави“. Намираме се в положението на онези, които се давят в морето: отварят ръцете си, търсят да се заловят за нещо.

Любовта е първото вѐже, с което ти трябва в живота да се хванеш. Ще се хванеш с лявата и с дясната ръка и ще се държиш. Докато си на бойното поле, никога не пуцай това вѐже – държете се за него. Много пъти съм слушал вярващи да казват: „Първата любов си отиде, едно време беше“. Първата любов си е първа любов, ти се самозаблуждаваш. Този, който те обича, се мени, много маски има – той има 12 маски най-малко. Яви се в една маска – ти си го обикнал; после във втора, в трета – 12 души си залюбил. Това е единият, който те обича с 12 маски. Като дойде с първата маска и като го обикнеш, ще кажеш: „Снеми си маската да те видя“. Не го пуцай в себе си – нека отвѐн да снесе маската да го видиш, защото маската не е той. Втори път като дойде с втора маска, кажи: „Я снеми маската!“ – ще видиш, че е същият. Като дойде трети и снесе маската, пак ще видиш, че е същият. Като снемеш дванадесетте маски от неговото лице, тогава ще ти се усмихне. Като снемеш първата маска, той ще бъде сериозен – още нищо не си свѐршил. При първата маска ще бъде много сериозен, а при втората маска какъв образ ще има? Онзи, който те обича в първата маска, ще каже: „Животът не е играчка, както ти мислиш. Има много да пострадаш“. Казваш: „Много сериозно ме гледа. Рече, че много има да пострадам“.

Вие като намерите първия, мислите, че всичко сте разрешили. Всичко сте разрешили, ако знаете как да страдате; ако не знаете как да страдате, нищо не сте разрешили. Вие трябва да бъдете като ония художници,

които са такива майстори, че каквато линия и да им сложиш, ще я използват, ще направят един образ от нея. Каквато и счупена линия да нарисувате, той ще направи един образ от нея, ще настани линията на мястото ѝ. В живота най-големите противоречия, като ги срещнете, трябва да ги турите намясто. Като ги сложите намясто, сами да се зарадвате – страданията тогава имат смисъл. Вие се запитвате защо Господ ви е дал тия мъчнотии. В какво седят мъчнотиите? Мъчнотиите може да произтичат от богатството на човека. Значи това е едно богатство, което не е добре употребено. Мъчнотиите може да произтичат от знанието на човека – от знанието, което не е добре приложено. Мъчнотиите на човека може да произтичат от неговите деца – че не го обичат децата му, че няма връзка между сина и бащата. Бащата върви в една посока, синът в друга; дъщерята върви в една посока, синът в друга; бащата, майката – всички те не вървят в една посока.

Необходимо е Любовта да внесе живота. Без живот човек не може да започне – това е първата стъпка. Всеки ден, като станете, вие мислите, че ще дойде Любовта. Всеки ден, като станеш, ти ще хлопаш на вратата на Любовта и ще започнеш сутринта с Любовта. На обед ще се разговаряш с Божията Мъдрост, вечерно време, като залезва Слънцето, ще търсиш Божията Истина. Ако можеш сутринта да приказваш с Любовта, на обед – с Мъдростта, и вечерта – с Истината, ти си в Божия път, ти си разбрал смисъла и в душата си имаш вечната радост на живота. Сега вие разглеждате Любовта и казвате: „Едно време бяхме млади, обичахме се“, а като остареете, не се обичате. Ти ако не си стар, никога не можеш да бъдеш млад – основата на младостта е старостта.

Няма по-стар човек от Бога в света, но и няма по-млад от Него. Всичката младост в света иде от Бога, Който е най-стар от всички. Казваш: „Стар съм“. Ако ти си разбрал своята старост, младостта ще израсне от нея, както старото дърво изкарва млади издънки. Нали

всяка година излиза едно младо клонче и на туй клонче се явяват хубави плодове. Всеки ден трябва да има пораснало нещо ново. Щом като престане животът, тия малки клончета трябва да се явяват в него. Ако всеки ден не изниква в ума ти една хубава и красива мисъл, едно малко красиво чувство, една малка красива постъпка, животът се обезсмисля. Всеки ден ще излизате да посрещнете някъде Любовта. При мене са идвали много хора, които са нещастни и разочаровани в живота, и аз съм им говорил. Казват: „Нас ни излъгаха“. Отговарям им: „Не ви излъгаха, но вие сами се излъгахте“.

В света никой не може да ви излъже освен вие самите. Никой в света не може да те излъже освен сам да се излъжеш. Какво ще ме лъже някой дали има Господ, или няма. Някой иска да ми докаже, че има Господ. Аз, умният човек, който имам очи, виждам всичко във Вселената. Дошъл някой философ и започва да философства, казва, че няма никаква светлина, всичко е мрак и тъмнина, че животът няма смисъл. Аз чувствам нещата: как той ще ме убеди в това? Това са външни работи. Щом всеки може да те убеди, че няма Господ, ти си спял човек, твоят ум не работи, твоето сърце не работи и твоето тяло не работи. Щом се убедиш, че няма Господ, ти си изгубил смисъла на Любовта, ти си изгубил смисъла на Божията Мъдрост и на Божията Истина.

Пита някой: „Има ли Господ?“. Казвам: „Ти обичал ли си?“. Въздиша, отговаря: „Замина си, умря“. Казва: „Много бях радостен, когато тя беше жива, но сега си замина“. Значи тя е умряла и Господ е умрял за него. Реалността на живота, това е Любовта. Когато Любовта в тебе умре, загубваш смисъла. Казва някой: „Да умрем“. Струва си човек да умре, за да се прояви веднага Любовта. Но има една смърт, която трябва да избягваме. Да умреш, за да загубиш Любовта, това е най-страшното нещо в света. Няма по-страшно нещо от това, да умреш и да изгубиш Любовта, и няма по-хубаво нещо от това, да умреш и да придобиеш Любовта. Някой ми казва: „Искам да умра“. Как искаш: да умреш и да изгубиш Любовта

или да умреш и да придобиеш Любовта? Ако придобиеш Любовта, това е най-голямото благо – да умрете. Тогава бих желал всички да умрете и да придобиете Любовта. Но ако е въпрос да умреш и да изгубиш Любовта, не желая никои да умира.

Та казвам: смисълът на живота е в новото. Казва някой: „Аз съм алфа“. Алфа е Любовта, омега е Истината. Досега казваха *алфа* и *омега*. Не зная какво разбираха... Алфа е Бог, алфа е Любовта, омега е Истината. Казано е: „Аз съм алфа и омега“. Сам аз съм Божията Мъдрост. Началото е Божието проявление, Истината е завършекът, краят, аз съм човекът, който опитва. Та всеки един от вас трябва да е опитал алфата, всеки от вас трябва да е опитал омегата, а после да остане да опита и себе си. Ако ти не си опитал Любовта, ако не си опитал Истината, ти не можеш да опиташ и Божията Мъдрост. Казвам: сега започнете с първия закон; да започнем днес с туй, което не знаете. Започнете днес с опита на Любовта и наречете този ден начало. Довечера, като залезе Слънцето, кажете: „Бог е омега, ще опитам Божията Истина“. Сутринта ще кажете: „Бог е алфа, ще опитам Божията Любов“.

На български казваме: „Начало и конец“. На гръцки това е изразено така: „Алфа и омега“ – първата буква и последната буква. На български е *начало*, но *н*-то не изразява начало, нито *к*-то изразява края. Коя е последната българска буква? Ъ. Щом кашеш ъ, то е *омега*, но това е Истината. Българинът казва: „*А*-то е началото“. Буквата *а* означава Любовта. Значи ще започнеш да служиш на Любовта. На гръцки е *алфа* и *омега*, на български е *а* и *ъ*. Ако искате това да има смисъл, можете да кажете *начало* и *конец* – и то не е лошо, но тогава трябва тълкуване.

Та на старата баба казвам, че *а* – това е Любовта. Тя отговаря: „Колко си учен! Колко пъти съм казвала *а*“. Това е Любовта, Божията Любов. „Ти си казвала и *ъ*“. „Че колко пъти съм казвала!“ Това е Истината. „Колко съм невежа, казвала съм *а*, без да разбирам Любовта, казвала

съм и ъ, без да разбирам Истината.“ Какво е Истината? Като дойде Истината, тялото ти ще бъде здраво, ти ще бъдеш красива, на 19 години; всички момци ще те обичат, ще те гледат с благоговение, няма да те щипят, а като войници ще стоят пред тебе, ще треперят. Казва бабата: „Така трябва да бъде. Какви безобразни бяха в наше време! Обичаха да щипят“.

Всички религиозни хора много обичат да щипят. У българите поне момците щипят, а сега тук религиозните хора, като те хванат, ще те ощипят. Никакво щипане! Любовта не търси никакви погрешки. Мене ми побеля главата да слушам българите да ми разправят за погрешки. Сега слагам козметиката. Това е българско неразбиране на Любовта. Под *любов* ще разбирате онова, което Бог е създал. Вечер се спрете и благодарете за всичко онова, което е минало в живота ви. В най-лошите работи, които са ви се случили, вижте Божествения промисъл. Намерете нещо добро в онова, което ви се случва. Обиди ви някой – зарадвайте се, че вие не сте на неговото място, че не сте вие, който казвате това. Трябва да има потърпевши. Кое е по-хубаво: ти ли да претърпяваш това страдание, или той да ти каже една обидна дума? Като те обиди някой, ти се зарадвай, че Господ те е избавил от това зло, че ти си само един потърпевши. Ако си сиромаш, зарадвай се на сиромашията си; ако си богат, зарадвай се на богатството си. Ако си учен, зарадвай се на учението си; ако си невежа, зарадвай се на невежеството си. На всичко се радвай, защото като се радваш на всички работи, животът е в динамическо положение, ти прогресираш. Щастие то на човека зависи от това.

Представете си, че между вас има един, който върви инкогнито, с окаляни дрехи: всички го побутват, никой не му обръща внимание. Всинца сте все бедняци, изтикват го. Ако дойда да ви кажа, че това е един царски син, един богаташ, веднага ще му обърнете внимание. Ако между вас царският син ходи одърпан и вие сте нещастни, кой е причината за това? Ако вие го бяхте познали, щяхте ли да бъдете бедни? Сега искам да ви наведа на

мисълта: вие във вас имате царски син. Това е човешкият ум във вас – и вие не се допитвате до него. Търсите щастието въвн от вашия ум, търсите щастието въвн от вашето сърце, търсите щастието въвн от вашето тяло. Това е Божественият път, пътят на щастието – че човешкият ум не иде от самия ум. Щастието не иде по пътя на сърцето, не е в самото сърце. Щастието иде по пътя на човешкото тяло. Най-първо, като станеш сутрин, благодари на Бога, че главата ти е намясто. Като станеш сутрин, благодари на Бога, че сърцето ти е намясто. Като станеш сутрин, благодари, че тялото ти е намясто. И започни: това е алфа и омега на нещата – да благодариш на Бога.

Та сега Любовта е единствената, която внася новия живот. От днес сложете в себе си онзи стих от Писанието, който казва: „Онези, които чакат Господа, тяхната сила ще се обнови“. Онези, които чакат Господа, сутрин ще се подмладят. Онези, които чакат Господа, вечер ще се освободят. Онези, които се събудят посредноц, а това е обед, умни ще станат. Когато вечерно време, посредноц се събудите, вие не знаете какво да правите, пак под юргана се забивате. Посредноц, вечерно време се добива Божията Мъдрост. Когато всички спят, тогава ще повдигнеш очите си към Онзи, Който те е създал, ще излееш душата си, ще благодариш на Господа, че те е сложил в такъв един красив свят.

Желая на всинца ви да мислите за Любовта и да се подмладите; сутрин за Любовта да мислите, вечер да бъдете свободни, а посредноц, когато се събудите, да принесете молитва с благодарно сърце за благата, които са ви гадени.

Отче наш

24 март 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

СВЕТАИНА, ТОПЛИНА, СИЛА

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 24. глава от Евангелието на Матей, до 30. стих.

Духът Божий

Когато човек не знае какво да прави, животът се обезсмисля. Много тълкувания са дадени на тази глава. Аз няма да ви давам тълкувание, ще дам само някои обяснения. Трябва да имате едно правилно понятие за нещата. Питам: „Кога ще бъде свършекът на света?“. Ако някой ме пита кога ще бъде свършекът на моя живот на Земята, ще му кажа. Ако смущението е само в ума му, краят не е дошъл; ако смущението гоиде в ума, в сърцето и в тялото, краят вече е дошъл.

Казвам: който и да е, трябва да се приготви за онзи свят. В края на века животът има друг смисъл. Аз считам тия обяснения за детински. Казва някой: „Кога ще свърша училището?“. Като завършиш училището, какво има? Че си завършил университет, какво ще ти предаде това? Между едно голямо дете и едно малко дете каква е разликата? В ръста. Като ги премериш, едното е един метър, другото е метър и половина; после, като премериш широчината, различават се. Разликата не е само във външно, но и в умствено отношение: едното дете знае повече, другото знае по-малко. Казват, че е израснало това дете. Соломон се оплакваше от много знание, но той не го е разбирал. Когато човек не разбира знанието, то става една тежест. Че многото знание не ползва, това е вярно.

Многото храна не ползва, а малкото и добре смяната храна ползва. Малкото, което човек знае и което не може да приложи в човешкия ум, в човешкото сърце и в човешкия организъм, то се нуждае от още нещо.

Казват сега: „Кога е свършекът на века?“. Аз питам: кога е началото на века? Аз задавам друг въпрос: кога е началото на новия век? Вие искате да знаете свършека. За мене свършекът на един обикновен живот и началото на един висок, възвишен живот, това са две положения. Например свършекът на един затворник е началото на един свободен живот. Кой е затворник? Ти си затворен с вериги, грънкаш, десет години носиш тия вериги. Аз питам: кога ще бъде свършекът на този век, на страданията с веригите? След десет години ще се свърши този век, ще те изпъдят от затвора. Казват ти там: „Това е срамота, не искаме да те виждаме вече, да се махаш от тук, да не виждаме лицето ти“. Докога ще става така? Докато престанеш да виждаш тези любезни настойници, които постоянно ще проверяват веригите на нозете ти, да не би да си направил нещо, да си ги прерязал; ще ги чукаш с чукаче. В турско време имаше такива чукачета, с които са чукали по веригите на затворниците, за да проверят дали всичко е в ред; всяко колелце ще проверяват, да не би да е прерязано. Ако има промяна в звука, вземат мярка, турят други вериги.

Ние сме свикнали и сме обикнали нашите вериги, които са грънкали хиляди години по краката ни, и по някой път ни се свиди и започваме да плачем, когато искат да ни ги снемат. Един, който е бил затворен десет години, казва: „Къде ще уда – тук ме хранеха, сега не съм способен за работа, въвн кой ще ми даде хляб?“. В затвора е лошо, но има кой да се грижи за теб, да те посещава. Колкото и да е лошо, онзи стражар поглежда през прозореца. Най-първо е неприятно, но после свикваш с това. То не е от любов, но стражарят иска да види дали си там, понеже е отговорен. Ще те поздравя днес, утре ще те поздравя. Тогава хората заприличват на затворници. Това е едната страна.

Има какво още да се учи. Аз забелязвам докъде са дошли хората. Няма едно истинско понятие какво нещо е знанието. Невежеството е толкова голямо и в Англия, и във Франция, и в Германия, и в Русия: навсякъде, по целия свят хората са толкова невежи, не знаят как да живеят. В Америка, ако идете в студените места, повечето от хората страдат от гърло. Няма американец, който да не страда. Че как няма да страда?! Мъжете страдат повече. Той сутрин като стане, ще сапуниса гърлото си, ще обръсне колкото има брада. Там по никои начин не се позволява брада: всички бради трябва да се свалят, както тук става с партиите. Закон има против брадите, никакви бради! Без партии! В Америка е писано: без бради. Като стане, всеки професор и всеки студент ще се обръсне. Той ще тури малко вода, малко сапун и ще се обръсне, а във температурата е ниска и става свиване на капилярните съдове. Така всички започват да страдат от гърлоболуе. По някой път съм съветвал американците да си оставят бради на гърлото, за да видят, че няма да страдат. Те обичаха да се бръснат и някои си оставяха от двете страни, как ги казвате, бакембарди. За всички, които ги носеха, това е като превръзка. Не е хубаво човек да си оголва лицето. Има нещо, което не трябва да оголват. Има какво да се учи...

Казват някои: „Човек да има вяра, да има надежда...“. Какви са правилата, чрез които човек може да усили своята вяра, защото вярата може да се усили, надеждата може да се усили, твърдостта може да се усили, милосърдието може да се усили, разумността може да се усили. Всички способности и чувства, които човек има, може да се усилят, може и да отслабнат. Всички хора се различават. Затова у някои способностите са по-силни, у някои чувствата са по-силни, а у някои мускулната система е по-силна. В какво седеше юначеството на Дан Колов⁶⁰? Той вдигаше сто килограма с ръцете си и ги блъскаше в земята, но дойде охтиката, блъсна го в земята. И отиде Дан Колов. Българинът е направил погрешка във физическо отношение, затова си отиде Дан Колов. Когато в един

народ започнат да измират хората, които носят интелигентност, после хората, които носят доброта, после хората, които носят сила, това показва известни погрешки на този народ. Сега Дан Колов се замества с друг Дан Колов в музиката. Сега той изскочи и уравновеси нещата. Той се нарича Мазаров.

Важното е в развиването на човешките способности. Някой казва: „Като идем в Небето, по какво ще се отличаваме?“. Има три начина, по които човек може да се отличава, или три форми на същественото. Ти можеш да се различаваш по степенята на светлината, която носиш; можеш да се отличаваш и по топлината – аз говоря за Божествената топлина. Може да се различаваш и по Божествената сила, която носиш в тялото си. Това е общо казано. Като се разлага светлината, ние имаме седем цвята. В Божествената светлина, за която аз ви говоря, има 12 цвята. За нас са известни само седем, пет са неизвестни. Какви са другите, тях в бъдеще ще ги учите, понеже и тия, които знаете, още не сте ги проучили. Например вие не знаете още свойствата на червения цвят. Хубавите работи като трудолюбието и любезността излизат от червения цвят; но всичките побоища и спорове пак излизат от червения цвят. След като влезеш в един цвят, гето има побоища, значи червеният цвят е в изобилие. Когато мъжкият цвят вземе надмощие, вкъщи има бой. Когато женският червен цвят вземе надмощие, има мир, но има и леност: всички са мирни, всички искат да ядат и да пият и да се удоволстват.

Та казвам, много пъти се говори в Писанието да бъдем добри, да бъдем справедливи, да се обичаме. Това са гуми. Кога ще бъдеш добър? Добротата е качество. Как ще го предадеш? Казват: „Да бъдеш един добър музикант“. В какво седи добрият музикант? Той трябва да има един отличен глас, най-малко на три октави и половина. Гласът му да бъде ясен, да има отличен тембър, да има после известна мекота и да носи в себе си физическа сила, че като изпее една песен, болният да стане и да започне да ходи. На човека можеш да му изпееш една песен и да ста-

не болен. Мнозина, които сте се отучили да пеете, това е по единствената причина, че някога сте пеели и сте станали болни. Затова сте се отказали да пеете – че не искате да се разболявате. Това е едно лъжливо понятие: вие не знаете как да пеете, затова сте се разболели. Ако знаете как да пеете, ще оздравеете. Основният тон на пеенето кой е? Когато искаш да пееш, трябва да има разширение, светлина. Преди да е дошла светлината в своята пълнота, ти не бързай да пееш. Преди да е дошла топлината в пеенето, как ще пееш?

Човек, който иска да пее, трябва да има три качества. Трябва да има изобилна светлина, трябва да има изобилна топлина, трябва да има изобилна сила. Само тогава можеш да пееш хубаво. Тъй щото умът трябва да бъде подготвен със светлината, сърцето трябва да е подготвено с топлината. Изобицо светлината организира мозъка на човека; топлината организира неговото сърце, кръвообращението му, а пък силата организира неговата мускулна система. Когато на човека страда тялото, това показва, че силата му е малка, физическите му сили не са организирани. Казвам: трябва цяла една програма как човек да обработва мозъка си, тъй както един земеделец обработва нивите си, както един градинар обработва градината си, както обработва лозето си. В лозарството трябва не само да знаеш да копаеш, но да знаеш какви пръчки да посадиш, как да ти ги отрежат на една пъпка, на две пъпки, на три пъпки, на пет или на шест; или да оставиш лозето да се развива, без да отрязваш нищо. Знание трябва. Които знае, ще има хубаво грозде; който не знае, ще има обикновено грозде в живота. Ние се спираме на въпроса, казваме: „Каквото да да Господ“. Тогава на умния човек какво му дава Господ? Знание. На добрия човек какво му дава Господ? Доброто. На силния човек какво му дава Господ? Сила. Ами на слабия какво му дава Господ? Слабост. На лошия? Лошота. На невежия? Невежество; и т.н.

Питам: ако един човек е лош и ако един е добър, къде е причината? Добрият човек ще посади нещо в сърцето

си – Бог го благославя с доброто. Добрият има нещо посадено, лошият нищо не е посадил – тръни са израсли в нивата. Следователно нещата растат по естествения път. Някой път ние се забавляваме като онзи турчин, който посадил нивата си с пшеница, навъдили се лалугери и изпоjali житото. Казали му: „Хиляди лалугери има в твоята нива. Изпоjali са житото“. Вдига той едно турско чифте с две цевци, напъlnил го със сачми да ги бие. Като наближил, всичките лалугери се подигнали на краката си да видят кой иде. Той казва: „Ааа, познавате ме, че съм господарят на нивата! Хайде, от мене да замине. Каквото сте направили, прощавам ви, защото сте изjali житото, понеже ме признавате за господар на нивата“. Сложил пушката на рамото, върнал се вкъщи. Добре е това за лалугерите, но не е добре за турчина.

По някой път ние сме много снизходителни за нашите погрешки, защото всичките ни погрешки са все лалугери. Като видим погрешките да се изправят и така да ни посрещат, ние сме готови да простим на прегрешенията, че са направили пакост. Този лалугер като покаже отгоре крака си, на тебе ти е приятно, че те признават за господар; казваш: „Хайде, от мене да замине“. Хубава е тази черта. Аз не съм против лалугерите, но за тях трябва не сята нива, а ливада. Казвам: да не са насети местата, по-добре е за тях да има една ливада, която не е посята. Погрешките на човека трябва да бъдат в необработена почва. В човека има доста необработени полета за погрешки. Под думата *погрешка* аз разбирам един необработен живот. Когато нашите мисли не са организирани и силите ни не са организирани, тогава се зараждат погрешките. Това, което по отношение на мене може да е погрешка, в другите може да е една съобразителност. Казвам: цом в Божествения свят не се ползват от Божествените блага, които Бог ни е дал, това е погрешка. Когато гарбите се развиват по естествен път, не се правят много погрешки, погрешките не се свързват с греховете. Но една погрешка може да причини страдание.

Правете разлика между погрешка и грях. Погрешките причиняват страдание, грехът причинява смърт – тази е разликата. При погрешките ние страдаме, а грехът винаги носи смърт. Казват: „Не прави погрешки, че ще умреш“. Не, ще страдаш! Но грехът носи смърт в себе си, той е една зараза, една болест. Грехът е по-лош от проказата. Проказата е само на физическото поле. Погрешките са малки недостатъци, които причиняват страдание. Следователно погрешките зависят от това: ако известни чувства, известни способности, известни мускули в човека не са развити. Например ако мускулите на стомаха на човека са слаби, той ще страда от стомах и храната няма да се смила добре. Ако неговата диафрагма е слаба, дишането ще бъде слабо. И много съвременни хора страдат само от този мускул, диафрагмата. Той става слаб, защото има две причини в човешкия организъм, които изменят естеството на човека. Когато топлината му е чрезмерна, тя го изсушава и органически нещата съхнат. Много хора съхнат – съхнат, понеже имат чрезмерна топлина. Хората, у които е развита чрезмерна топлина и чрезмерна сухота, пострагват. Дан Колов е умрял от стуг.

Охтиката е една болест на две смени: чрезмерна сухота, която се сменя с чрезмерен стуг; смразяване става, едно нарушение на кръвообращението става. Всичките хора, които страдат от гръдни болести, страдат от нарушение на кръвообращението. Те не разбират медицината. Става нарушение в капилярните съдове и свиване. У ония хора, които страдат от свиване на капилярните съдове, става вътрешно изстудяване. Това изстудяване се получава, защото силата поглъща топлината – онази топлина, при която клетките могат да растат и да се развиват. Те изгубват способността да растат.

Сега общо теоретически е така. Всеки един от вас може да наблюдава тия работи, но трябва да знае как да ги наблюдава. Всички от вас не можете да наблюдавате еднакво. Не мислете, че да наблюдава човек е така просто – например да наблюдаваш каква е формата на един човек. На мнозина от вас този център за форма-

та не е развит. Срещнете един човек и не можете да запомните каква му е формата. Някой човек забелязва какви са му веждите, тънки или дебели, забелязва какъв е носът: широк, дълъг, има ли гърбавина, тия издадености какви са; забелязва устата как е направена, каква гънка има отдолу. Някой забелязва ушите каква форма имат, забелязва брадата има ли вдълбнатина, забелязва формата на главата каква е, забелязва пръстите и ръцете. Някой казва: „Хубав човек, красив човек, снажен!“, а какви са веждите, не знае; очите какви са, сини или черни, също не знае. Не знае каква е устата, а казва: „Много е красив“. И какви са устните не знае, пръстите какви са не знае. Това не е наблюдение. Наблюдение е, когато някой забелязва потънкостите, които има по челото и по лицето на човека. Трябва да знаеш, че има част на желанията, част на топлината, част на силата. Челото е Божествената страна, носът до устата е духовната страна, а пък физическият свят е отдолу. Много пъти трябва да се знае кои са преобладаващите черти.

Сега например защо се бият европейските народи? В тях се е събрала толкова енергия на физическото тяло, че не знаят как да се справят със своята мускулна енергия, със силата – и вследствие на това създават едно забавление – войната. Войната е едно голямо забавление. Едно време, не зная дали и във ваше време е било, преди 30–40 години децата обичаха да се занимават с едни пушкала, направени от свирчовина – бъз. Те правят малки топчици от коноп, от конопени кълчица, и турят вътре две-три. Като натисне детето пушкालото, те дойдат до другата страна и плюскат. С тия плюскала като дойде някое, удари те. Няма да ти направи рана, но като плюсне, ще подскочиш. Сега аз наричам и тия, с големите пушкала, деца: плюсне те някое и подскочиш. Гледам: тогава всички деца бяха много умни. Носи някое плюскалото, те бяха на мода. Някои бяха малки, а някои големи плюскала имаха.

Ние разглеждаме сегашния живот от три становища. Може да го разгледаме от становището на нашия ум, може да го разгледаме от становището на нашето сърце

и от становището на силата; погразбирам от становището на Божествения свят, от становището на духовния свят и от становището на физическия свят. Има едно голямо противоречие – то в какво седе? В една държава има ред и порядък, има закони, и най-малките престъпления се наказват; убийството се наказва със затвор от 15 до 20 години, а някой път се наказва със смърт. Виждам, че в личния морал хората са много напреднали, но колективният, общественият морал е останал много назад. Тия народи се бият днес: и може да се избият хиляди и милиони хора, а няма кой да ги съди. И не само това, но за всяко убийство възнаграждават. В държавата има закон: който върши престъпление, като шпионира държавата и е някой шпионин, ще го накажат със смърт; но ако шпионира друга държава, възнаграждават го. Те едни други се развъртават: англичаните имат шпиони, французите имат шпиони, русите имат шпиони, германците имат шпиони, българите имат шпиони, сърбите, американците, турците, гърците – всички тези хора се развъртават едни други и считат, че това е в реда на нещата, че така имат сведения.

Това е разбиране сега, обаче в Божествения свят тия неща са изключени. Понеже няма единство на Земята, това се позволява. Там, дето има организиран Божествен свят, се изключват тия неща. В Божествения свят се изключват престъпленията. За онези, които вършат престъпления, законът е един и същ. На нито един българин, на нито един англичанин, на нито един французин, на нито един германец, на нито един русин, на нито един американец, на нито един китаец, на нито един японец, който и да е, който върши престъпление, кракът му няма да стъпи в Божието Царство. Може да вярваш в каквото искаш: може да вярваш в Христа, може да вярваш в Господа – вършиш ли престъпление, кракът ти няма да стъпи там. Това е морал! Другояче, както ние сега живеем, е както животните живеят. Хубавото за вълка не е хубаво за овцата, хубавото за овцата не е хубаво за тревата. Казвате, че овците са много кротки. Много са кротки,

но са глупави. В какво седи глупавината им? Най-първо те не знаят как да се хранят. Като тръгнат, имат един навик да вървят вкупом. Тези, които вървят по-напред, ще вземат чиста храна, които остават назад, да му мислят. Умни ли са тия овци сега? Че ако ние, хората, сме такива глупави овци, с какво ще ни похвалят? Казва някой: „Той е човек“. Питам: „Цапа ли храната на ближния? Тогава той е глупава овца“. Тия овци трябва да се разпръснат и да бъдат внимателни, да не цапат храната.

Всеки трябва да има чиста храна. Че у нас, съвременните хора, които цапаме своите мисли, които цапаме своите чувства, които покваряваме своята сила, в какво седи разумността ни? Силата може да се поквари, и тялото може да се поквари. Тялото трябва да се чисти. Има един морал за тялото, има един морал за сърцето, има един морал за ума. Три морала има: да спазваш чистотата на тялото, да спазваш чистотата на сърцето и да спазваш чистотата на ума. Абсолютно чист трябва да бъде човекът. Няма нещо по-хубаво от това, човекът да бъде чист, но не насила: това не е онзи, Моисеевият закон. Има една свобода в света, в която няма никакви правила, тя сама произтича. „За пример!“ – ще кажете. Кой е законът, по който всеки от вас си избира храната? Имат ли животните някой написан закон, че такава и такава трева трябва да пасат? Овците имат ли такъв закон?

Сега казват, че трябва да се научат и хората как да ядат. Овците в кое училище учиха каква трева трябва да пасат? Кой учител им предаде именно каква храна трябва да ядат? Те знаят да си избират храната, но нас, съвременните хора, трябва да ни учат какво трябва да ядем. Какво се разбира под това, да научиш един човек хубаво да яде? Аз ако бих хванал един готвач да ми готви, най-първо ще го разгледам умен човек ли е, т.е. умът му може ли да събира слънчевата светлина в мозъка, или не. После, ако искам готвач, ще видя сърцето му топло ли е, може ли да събира топлина. После ще гледам тялото му здраво ли е, има ли сила. Като ми готви яденето, той трябва

да внесе в него светлина, топлина и сила, да му предаде нещо. Че ако внася тъмнина, студ и безсилие в яденето, та да се обезсилвам, благодаря за такъв готвач.

Някой казва: „Да говори някой една реч!“. Законът е същият: една реч, която не носи светлина в себе си, която не носи топлина и сила в себе си, е безсмислена. И за живота законът е същият: живот, който не носи в себе си светлина, живот, който не носи в себе си топлина и Божествена сила, не е живот – това е мъчение.

Та казвам: ще развиваш челото си, понеже то събира светлината. Долната част на челото събира едни лъчи на светлината, средната част събира друг вид лъчи. Всяка част на челото събира различна светлина – три вида светлина събира. Същото е и за главата: горната част на главата събира топлина. Религиозните чувства са чувства на топлината. Някои смесват религиозните чувства със светлината, но религията не почива на светлината, а на топлината. Светлината иде отгоре. И там има три вида топлина. Има една топлина, която съответства на силата. Има една светлина, която привлича мекотата, и една топлина, която привлича светлината.

Сега казвам: ако в това състояние, в което се намирате, влезете в Небето, в онзи възвишен организиран живот, как ще ви посрещнат светиите? Тук ви е страх да не ви знаят погрешките. Нямам нищо против да са скрити, хубаво е, че са скрити. Ако са съвсем отворени, още по-лошо: има погрешки, които трябва да се крият, ни най-малко не казвам да се държат открити. Погрешките трябва да се организират. Когато човек прави погрешки, това е вечерно време. Като направил една погрешка, съзнанието трябва да бъде будно. Никога не подозирай себе си, не подозирай и другите. Подозрението ще дойде, но то от какво иде? Всеки, който подозира, е чрезмерно страхлив; всеки, който подозира, е чрезмерно честолюбив; всеки, който подозира, е тщеславен. Следователно казвам: много подозрителният човек е страхлив. Той гето иде, се озърта да не би отнякъде да има нещо. Той като влезе, ще се огледа дали хората приятелски ще го погледнат,

или не. Хубаво, кой е приятелският поглед? Според мене като дойде онзи, когото обичам, аз ще му дам изобилна светлина, изобилна топлина, изобилна сила. Той трябва да има достатъчно светлина в ума си, достатъчно топлина в сърцето си и достатъчно сила в тялото си. Туй е Божественият закон.

За да бъдем добри, ние всинца трябва да бъдем носители на Божествената светлина, която да раздаваме на целия свят, на близките, на окръжаващите. Ако не знаем как да раздаваме светлината едни на други, ние си създаваме излишни страдания. Всеки един от нас е носител на Божествената топлина. Казваш: „Аз какво мога да направя?“. Носител си на Божествената топлина, носител си на Божествената светлина и на Божествената сила. В кръга, в който живееш, можеш да бъдеш полезен на своите ближни. Ако носиш светлина, ще бъдеш полезен на себе си, на своя ум, ще бъдеш полезен и на своето сърце, и на своето тяло. Ще бъдеш полезен на домашните си, на обществото, на народа и т.н.

Казвам сега: за да ви изправя, трябва една школа, та да ви дам с какво трябва да се занимавате? Тъй както казвате, да бъдете добри – това нищо не значи. Ще дойде един ден по главата си да се учиш. Трябва да ви се обръсне главата – и на мъже, и на жени – всички да останете без косми. Ще разделите главата на квадратчетата и ще я изучавате. Ще ви кажа: „Това квадратче ще разработвате“. Цяла една година главата ви гола трябва да бъде. Няма нищо, пак ще израсне косата. Тогава ще знаете по цялата глава кое за какво е направено. И челото ще бъде разделено на квадратчетата. Ще имате скица и като се изучите, ще оставите космите да растат, да се скриват тия квадратчетата – те след време се изявяват. А пък сега космите са израснали, за да се скриват нашите погрешки. Религиозният е скрил своите слабости: той минава за религиозен, но не е обработена нивата. Показва се, че е религиозен, пък не е религиозен – не е обработена нивата му.

Чудни са хората в своите понятия. Аз разсъждавам много конкретно в дадения случай. Казват за някого: „Той

е милионер“. Има ли един милион звонкови, американски долари – не книжни пари, но звонкови, злато, той е богат човек. Ако един има един милион книжни пари, а друг има един милион звонкови, кой от двамата сега по-високо? Та казвам: по някой път ние се осланяме на книжните пари, които имаме. Тях ги наричам наследствени черти, книжни наследствени черти. Онова, което ни е дал Бог – то е звонковото, то е Божественото. Кое то Бог е вложил в нашия ум, в нашето сърце, в нашето тяло – то е ценността на човека; книжните пари са после придобити. В нас наследствените работи са книжните пари: баща ни ни е оставил едни черти.

Един наш приятел се готвил да посети друг негов приятел и приготвил десет хиляди лева да му занесе подарък. Той не могъл да го посети, защото го повикали на онзи свят на екскурзия, а на домашните си не казал нищо. Един ден, след десет години намират в Библията десет хиляди лева, но тия книжни пари били излезли из употребление. Та казвам: много от вашите богатства са излезли от употребление, останали са неща, които не са звонкови. Това, изостаналото от употребление, е човешкото. Божественото работи във всичките времена, при всичките условия, а човешките неща не работят.

Казвам сега: мислете върху три неща – имате ли достатъчно светлина в ума си, с която да разрешавате всичките мъчнотии; имате ли достатъчно топлина и сила в себе си, с които да разрешавате всичките мъчнотии. Ако имате достатъчно топлина, сърцето ви ще бъде здраво и война няма да има. Ако имате достатъчно светлина, умът ви ще бъде здрав. Това е съвременната хигиена. Тя навсякъде може да се приложи – и ще имаме едно ново поколение, ще имаме нови хора, няма да имаме тия криви разбирания. Иде векът да се свърши онова невежество. Всичките тия страдания трябва да гойдат до крайния предел. Човек някой път трябва да умре, да се освободи от тъмнината, от страданията, от насилието в света – и да влезе в новия свят.

Не искам да ви говоря за свършването на века – аз ви говоря сега за началото на века. Началото на новия век

носи Божествена светлина; началото на новия век носи Божествена сила и единение на хората, за да се споразумеят. На това основание имам една малка надежда, че тия хора, които сега мислят да се бият със своите плюскала, са намислили да се примирят. И добре ще бъде.

Да ценим нашия ум и да служим на Господа на светлината. Да ценим нашето сърце и да служим на Божия свят на топлината. Да ценим и нашето тяло и да служим на Божествената сила.

Отче наш

31 март 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

МАЙКАТА НА СЪВЪРШЕНСТВОТО

Добрата молитва

Молитва на Царството

Ще прочета нещо от Евангелието на Матей.

Много пъти е четена тази глава. Тя е част от една реч и много малка част от нея е предадена. Какво е положението? Сега вие не сте дошли дотам в своето знание, че да може да възстановите казаното. Ето, тук има само останки, кости, пък мускулите ги няма, нервната система я няма. Трябва да имате разбиране вече. Това, което е полезно за децата, не е полезно за възрастните; това, което е полезно за възрастните, не е полезно за старите; това, което е полезно за старите, не е полезно за жителите на другия свят. Под „не е полезно“ какво разбирате? Не че не е полезно – аз различавам думите. Не е полезно, ако окаляш една греха, защото не можеш да я носиш. Не че по качество тази риза се е изменила, но тя трябва да се опере хубаво – и пак става полезна. Калта я прави безполезна.

Казват за някого: „Той не е лош човек“. Като махнете „не е“, става лош. Преведете сега – „не е лош“, какво означава да не е лош? Лошият човек, за да бъде добър, ще се позлати отгоре. И казва: „Аз съм вече като вас“. Или казано е в Евангелието: „Вълци, облечени в овчи кожи“. Значи вълкът в овчата греха е позлатен. Има вълци в овчи грехи, пък има и овци във вълчи грехи. Как ще преведете това? Както може вълкът да се облече в овча греха, за да се покаже, че е овца, така и овцата може да се облече във вълча греха. Каква ще бъде разликата? Когато овцата се облече във вълча греха, тя е окаляна; когато вълкът сложи овчата греха, той е позлатен. Като му изтриеш позлатеното, той ще се покаже пак вълк;

на овцата като ѝ снемеш калта, остава пак овца. Но в тях има стратегия. Между вълците и овците има доста любов, те се обичат: всички вълци от обич изяждат овците. Казва вълкът: „Много е хубаво овчето месо, дава живот; като изядеш една овца, оживяваш“. В евангелието на вълците е написано: „Който яде овци, живее, който не яде месо, умира“.

Като говоря за вълка, той се отличава по това, че не е глупав. Много умен е вълкът: той съзнава лошите условия на живота, в които живее. Вълкът не прилича на кучето: никога не си забива опашката нагоре, но само малко ще я повдигне. Кучето, понеже живее при човека, е взело от качествата на човека – то забива опашката нагоре, вдига я. В кучето има доста тщеславие; ако проточи опашката си назад, има гордост. Вълкът само повдига малко опашката си – той се бори между живота и смъртта.

(Учителя прочете 5. глава от Евангелието на Матей.)

Блажени ниците духом. Казвам: блажени са децата. Но кога едно дете е блажено? Когато детето е в ръцете на една добра майка, че има кой да се грижи за него, е блажено. Ако нямаше майка и беше оставено само, какво блаженство щеше да има? Никакво блаженство нямаше да има. Блажени са ниците духом, които са в ръцете на майка си, но горко на ниците духом, които не са в ръцете на майка си – тогава идват страданията. Казвам: гледайте да бъдете в ръцете на майка си; цом излезете от тия ръце, идват страданията. Всичките страдания, които идват в света, показват, че майката я няма. Заг всяко едно блаженство седи една реалност. Ако вие нямате реалност, ако нямате любовните ръце на майката, нищо тогава не може да се направи. „Блажени ниците духом, защото е тяхно Царството небесно“.

Блажени нажалените. Ако си нажален и има кой да те утеша, разбирам, но ако си нажален и няма кой да те утеша, какво те ползва това? Малкото дете, като плаче, майката се приближи, утеша го. Тогава това утешение е намясто.

Духът Божий

Съвременните хора страгат от две неща: някои страгат от изобилие, някои страгат от недоимък. Някои са станали сухи като клечки, броят им се ребрата, а пък някои са толкова тлъсти, че мязат на угоени биволици. Преди години имахме една болна сестра, тя и сега боледува. Нейната философия е такава: като се разболе, затвори прозорците, не дава отникъде да влезе ветреца. После колкото грехи има, облече се: три-четири ризи, две-три фланели, че палта, че юргана тури отгоре – и легне. Лекува се – топлина да има. Питат ме: „Какво да правим с тази сестра?“. Казвам: „Да започне да хвърля ризите.“ „Ще изстине“. Казвам: „Толкова ризи не ѝ трябва. Една риза, една фланела и една горна греха е достатъчно“. Сега ние мислим, че доброто е в изобилието.

Сега за някои работи, за които аз ви говоря, трябва да правим опити доколко са верни, защото някой път поставяме хората в заблуждение. Има някои работи, които не са верни. Аз зимно време съм носил тънко палто без подплата. Някой път мисля: „Това палто е тънко“. Щом почна да мисля, че е тънко, че няма подплата, започва да ми става студено. Та то е така – и във всичките хора има едно внушение, с което те създават своите навици. Един мой познат ми разправяше своята опитност: „Двадесет години носех очила. С тях четях; без тях всичко ми беше смътно, не можех да чета. Един ден ставам, взимам Библията, чета си много хубаво. По едно време ми дойде наум да си почистя очилата, че да виждам по-хубаво. Турям ръката – нямам никакви очила. Като видях, че нямам очила, стана ми тъмно. Докато мислех, че очилата са на очите ми, четях много хубаво. Но ми дойде наум, че има малко влага, та трябва да изчистя очилата си, затуй не виждам. Чудна работа, как ще ми обясниш това?“. Казвам: „Как ще ти го обясня? То не е за обяснение, защото ти, докато си бил невежа, си мислел, че очилата ти са на мястото – и си чел. Щом знаеш, че очилата не са там, не можеш да четеш“. Значи докато той държи в ума умствените си очила, чете, щом иска тия очила да

зи пренесе на физическото поле, забатачва се работата. Щом започнете да чистите вашите физически очила, вие не виждате нищо.

Вие сте добри, но някой път искате да бъдете добри отвън – тогава загубвате и това, което имате. Всеки човек, щом помисли да бъде добър физически, ще изгуби и това, което има в себе си. По някой път казвате: „Аз трябва да зная как да се отнасям“. То човек като започне да мисли как да се отнася, забравя и това, което знае. Онзи червей, който ходи из пръстта, кой го учи? Как знае да ходи, защо се криви – той разбира ли геометрически работата? При големите съпротивления колкото по-големи мъчнотии имаш, толкова по-големи кривини ще имаш. Човек като върви, се криви – съпротивление среща; но като се криви, намира пътя си.

Вие говорите за умствения живот, но нямате ясна представа за него. Вие мислите, че умственият живот е такъв, какъвто е физическият. Голяма разлика има. В умствения свят каквото мислиш, става; на Земята нещо става, ако по-напред действаш. Най-първо посеи семето, не мисли за него как ще израсте; посеи го и го остави – и ще видиш какво ще стане с него. Ако започнеш да рисуваш на книга какво ще бъде то, да си въобразяваш как ще израсте, как ще даде плод, ти рисуваш това, което нищо няма да стане. Друг нищо не рисува на книга, но посява семето и то израства. Ти десет години рисуваш, имаш цял салон от картини, но в действителност нямаш нищо; имаш колкото искаш картини, но реалното го нямаш. А някой е посял десет гървета в градината си и има вече плодове.

Има едни добри християни, има и хора от новото учение, които през целия ден рисуват; казват: „Това трябва да бъдем, тъй трябва да постъпваме“. Те имат всичките образци: светии имат, Христовци имат, какво ли нямат на книга, но един Христос, написан на книга, не ползва човека, един светия, написан на книга, не ползва. Не че не го ползва, но съотношение няма. Когато вън е 35–40 градуса топлина, сянката е намясто. Като дойдеш под

сянката на една круша, на една ябълка и лъчите на Слънцето пагат през нея, усещаш приятност. Но ако зимно време дойдеш под сянка, какво ще се ползваш тогава? Някои казват: „Хубаво е човек да си има сенчица“. Знаете ли какво означава това в превод? Да си имаш мъжленце. Ама заблуджението е там, че ако този мъж е само сянка, от тази сянка има да страдаш. Ще имаш такива големи разочарования, каквито не си виждала. Ако този мъж вземе мястото да те ръководи и да внесе светлина, топлина и сила в теб, намясто е. Ако един мъж не може да внесе светлина в ума на една жена и топлина в сърцето ѝ, ако не може да внесе сила в сърцето и в тялото ѝ, той не е мъж – той е сянка и няма реалност.

Аз пренасям същия закон: ако ти вярваш в един Бог, който не може да внесе светлина в твоя ум, ако вярваш в един Бог, който не може да внесе топлина в твоето сърце и който не може да внесе сила в тялото ти, ти си в заблуджение. Това е сянка на живота. По някой път питат: „Каква е реалността?“. Реално е туй, което внася светлина в ума. Реално е туй, което внася топлина в сърцето. Реално е туй, което внася сила в тялото, а здравето е едно последствие, то е резултат.

Та казвам: искам сега да се освободите от ония заблуджения на миналото. „Блажени ниците духом.“ Аз бих го превел тъй: „Блажени любещите, защото на тях е Царството небесно“. Бих изтълкувал „блажени кротките“ така – блажени са умните, защото те ще наследят Земята. „Блажени гонените“ – блажени са, които имат оръжието на Истината. Че това е положителната страна. Вземаме да бъдеш нищ духом така – да има нещо в тебе. Ако аз имам хиляди градуси топлина, мислите ли, че някой враг може да ме пипне? Ако имам хиляда или две хиляди градуса топлина, с какво ще ме пипне той? Но питам сега: кой от вас би издържал една топлина от две хиляди градуса? Трябва да имате азбестови грехи, но не зная дали и азбестът може да издържи.

Сега, като се говори, мнозина казват: „Мирише на попщина“; после казват: „Мирише на религия“. Това са

нереални неща. Казват за някого: „Той е много религиозен човек“. Това са външни неща. Религията е станала мода – да се облечаш с нея. Онези, които отиват на някакви официални приеми, се обличат с цилиндри, турят фрак, огърлица – или бяла, или черна; с ръкавици са, избръсна-ти са хубаво. Ако този човек и отвътре би бил такъв, какво щеше да бъде? А пък той мяза на български шоп. Шопите отвън са много хубаво облечени, но като идеш в къщата му вътре, ще видиш какъв е шопът. Всекиго наричам шоп, който отвън е много хубаво облечен, пък отвътре е нечист – туй е шоп. Целият свят сега е шопски, вътрешно е шопски. И религиозните хора са шопи: отвън са отлични, благородни, езикът им е мек, учтиви са и приличат на млади момичета.

Разправяха ми един пример – тук, в София станал. Иде един селянин – богато облечен, с хубави дрехи, с часовник, с пълна кесия. Една мома на около 19–20 години се хвърля на врата му и вика: „Чичо, чичо!“, започва да го целува. Рагва се, че е намерила чичо си. Чичото я взема във файтона, но и той се чууд. Тя много се рагва, че го е намерила. Отиват на хотел и след един час чичото вижда, че часовникът е хвъркнал, парите ги няма – и чичовата я няма никъде. Колко пъти тази любов, като гоиде в света, казва: „Колко те обичам! Аз това ще направя за тебе, онова ще направя“, но след 4–5 часа, след няколко месеца, след няколко години всичко това изчезне. И пита онзи: „Къде отиде любовта?“. Тогава ние имаме едно смешно схващане за любовта. Любовта не е сила, която изчезва така. Няма в света по-постоянно, по-устойчиво от чувството на Любовта. Казвам: ако човек веднъж се запали с огъня на Любовта, той никога не изгасва. Туй, което изгасва, то не носи името Любов, то е сянка на Любовта. Сянката изчезва, реалността всякога остава.

Ние говорим в света за един Бог като Любов, който никога не се мени. Туй, което всякога остава неизменно в нас, то е Бог. Единственото нещо, което остава неизменно в нас, след като преминем всичките изпитания в света, то е Бог. Питаме: „Защо трябва да преминем

тия страдания?“. За да остане Бог в нас. Като минем през всичките изпитания, Той да остане в нас, Който е всякога неизменен, при всичките условия на живота. Затова трябва да минем през всичките страдания и сиромашията – за да разберем, че онова, което остава в нас, неизменното, на което можеш да разчиташ, това е Бог. То е реалността – туй, разумното в нас, на което всякога трябва да разчитаме. Ако на него разчиташ, то никога не е преставало да ти помага. Когато разчиташ не на него, но на неговата сянка, тогава няма ни глас, ни слушание.

Имаме такъв пример с пророк Илия⁶¹. Той и 400 души Ваалови пророци⁶² се събират. Молиха се Вааловите пророци целия ден, викаха, кряскаха, играха, биха се едни други. Каза им пророк Илия: „Викайте, че вашият бог може да спи. Работа си има Господ, голяма работа има, викайте още!“. После рече: „Няма го, види се, много е зает, но чакайте тогава аз да се помоля на моя Господ“. И когато се помоли Илия, изведнъж огънят слезе и помете всичко. Избави се значи. Тогава ако ти си един вярващ, който играе ролята на онези лъжливи пророци, та целия ден се молиш, с месеци се молиш – и ни глас, ни слушание, трябва да се освободиш от това заблуждение: знай, че това, в което вярваш, не е вярно. И в съвременното електричество, ако в една инсталация съществува най-малкият дефект, светлината не може да се прояви – не че светлината не съществува. И тъй, премахни най-малкия дефект. Съвършен трябва да бъде човекът. Питам: „Как човек може да бъде съвършен?“. В пътя на Любовта не трябва да има никакъв дефект. Пътят трябва да бъде съвършен, за да се прояви Божественото в нас.

Казвам сега първите думи: „Блажени нищите духом“ – блажени, които любяат. Досега Христос е казал: „Блажени нищите духом“ – блажени, които оценяват Любовта, които приемат Любовта. Аз казвам още повече: блаженни са онези, които предават Любовта, не точно предават, но онези, които са проводници на Божествената Любов. Едни са проводници да я възприемат, други са проводници

да я предават. Сега се нуждаем от хора, които да бъдат носители на великата Божия Любов в света. Много малко има, които са носители на Божията Любов. Всички вие очаквате от сянката нещо. Казвате: „Човек трябва да има сянка“. Като погледне къщата, той се навява на къщата. Като помисли за парите в банката, тогава има една сенчица. Казва: „Хубаво е това“, но то е сянка, не е самата реалност, на която човек може да разчита. Реалността се отличава с едно качество. Когато си в нея, никой не може да те разгразни. Когато си в нея, никой не може да те обезсърчи, да те обезвери. Когато си в нея, никой не може да те лиши от твоята сила.

Там, дето твоята сила се нарушава или може да те извадят от твоето вътрешно състояние, ти си в сянката на живота. Така трябва да се разбира животът. Доиде някой и казва: „Ние сме слаби, грешни хора, майка ни в грях ни е заченала“. Това са стари вярвания. Човек, който е заченат в грях, е всякога грешен – той праведен не може да бъде. Ще ми каже някой: „Рогеният от Бога грях не прави“. Следователно каквато е майка ми, такъв ще бъда и аз. Ако аз съм роден от една майка в грях, кракът ми не може да влезе в Царството Божие. Такъв човек трябва да бъде роден отново, но от кого? Да бъде наново роден от онази майка, която грях не прави. Щом се раждам от една майка, която грях прави, кракът ми в Царството Божие не може да стъпи. Щом се родя от майка, която грях не прави, тогава ще вляза в Царството Божие. Рогеният от Бога грях не прави – така сега седи истината. Някой казва: „Аз служа на Господа, но не зная какъв голям грях съм направил“. Не си роден, трябва да се родиш отново, нищо повече.

Хубава е първата майка на сенките, но втората майка е майка на съвършенството, на която ти можеш да разчиташ. И тогава питам: кои са признаците на рогенияте от тази майка? Любовта е качество, което показва, че си роден от нея; щом обичаш, ти си роден. Може да ми кажете: „Аз обичам“. Тогава си роден. „Ама нещастен съм.“ Не си роден. „Здрав съм.“ Роден си. „Разболях се.“

Не си роден. Как ще разбирате това противоречие. Вие мислите статически, мислите, че в доброто човек е добър. Вие мислите за един човек, че е добър като статуя. Питам: може ли да бъде една статуя добра? Никога не може да бъде добра. Добър е един човек, който може да ви направи услуга. Вие се давите, той ви изважда от водата. Или ти си паднал, изкълчил си крака си, а той дойде, намести ти крака – този човек е добър. Вие имате заблуждения – той ви изправя заблужденията, поучава ви. Един човек, който ви поставя в пътя на вашето щастие, е добър. Един човек, който ви изкарва от пътя на вашето щастие, е лош. Дали го прави съзнателно, или несъзнателно, то е друг въпрос. Всеки път, който носи нещастие, е лош; всеки път, който носи щастие, е добър.

Та казвам: Евангелието трябва да се изучава. Мнозина изучават Евангелието, някои имат постижения. Онези, които са постигнали нещо, с тези постижения са в Царството Божие, там живеят. Онези, които нямат тези постижения, са в Божествения хамбар, те са тук, на Земята. Вие се поставяте за кандидати за Царството Божие. Сега как да ви обясня това вътрешно съдържание на духовния живот? Представете си, че сте завършили художествена академия по изкуство, и много добре сте завършили. Искате да дадете някоя изложба, но не може да направите изложба с чужди картини. И аз мога да направя изложба с чужди картини – да взема картините на 20–30 велики художници и да направя изложбата, но тая изложба няма да е моя. Да мисля, че е моя, това е заблуждение. Ще се опретна аз със своята четка да рисувам, че туй, което сам съм нарисувал, да зная, че е мое. Сега духовните хора правят изложение, но с чужди картини. Каквото е нарисувал пророк Исая – вземат картината, слагат я. После вземате картина на Йеремиа⁶³, на апостол Петър, на Йоан, на Павел – направите изложение с чужди картини. Къде са вашите? Велики хора са тези – те са велики, работеха за Бога. И ти трябва да се опретнеш, да работиш като тях.

Да ви дам едно правило, да се ползвате от него. Питате: „Защо са тези изпитания?“. Бог се проявява по два начина в света. Той ще прати един разбойник да те обере. Казваш: „Защо го изпрати Господ?“. Господ го е пратил да те обере и така ти казва: „Не прави като него!“. Затова те е обрал. Щом не обичаш това, не прави като него. Ти си беден: Бог ще прати друг човек, той ще ти даде пари назаем. Питаш: „Защо ще го направи?“. Казва ти Господ: „Бъди като него!“. Дойдат ли крадци, Господ ви казва: „Не бъдете като тях!“; дойдат ли добрите хора, бъдете като тях. Дойдат ли страдания, казват ви: „Не причинявайте страдания“. Дойдат ли добрите хора, които правят добро, Господ казва: „Бъдете като тях и вие. Вземете урок от тях“. Казвате: „Аз ли съм най-грешният човек, че всички страдания дойдоха до мене?“. Не се минава много време, като излезеш навън, това, което не искаш за себе си, го правиш на другите. Мислиш, че всичките други хора са виновни.

Да ви кажа, че няма нито един от вас, за когото да не са ми говорили лошо; няма нито един, от когото да не са се оплаквали – няма изключение. Кой как дойде, все ще се оплаче от някого. Казват ми: „Ти говориш много добре, но твоите не те разбират“. Отговарям им: „Елате вие да ги заместите. Те са станали лоши, защото са взели вашите места. Понеже техните места са празни, вие елате на техните места“. Сега тези, които говорят така, защо говорят лошо? Казвам: за мене те говорят лошо. Какво не говорят отвън сега. Казват: „Извеяна работа“. Да, казвам, аз все извеяни работи търся, всичко в мене е все извеяно. Неизвеяните работи аз ги оставям настрана: неизвеяните са за вас, извеяните са за мене. Нечистото, неизвеяното жито е за вас, което е хубаво извеяно, е за мене.

Сега кое е по-хубаво: добре ли да говорят хората за вас, или зле да говорят? Ако хората говорят зле за мене, злото е за тях, ако говорят добре, доброто е пак за тях. Следователно ако говорят зле за мене, те страдат; като говорят добре, те се радват. За мене е същият закон:

като говоря добре за хората, аз се радвам, ако говоря зле за хората, страдам. Ето в какво отношение: ние нямаме право да говорим зле за хората, а за Божествените работи нямаме никакво право да говорим зле. Ние може да си позволим това, но ще дойдат страданията. За човешките работи можем да си дадем мнението.

Та казвам: всичко в света, което се прави, е Божествено, но то трябва да се посее. Божествените работи са всички добри; всичко, което иде, е добро. Писанието казва: „Всичко онова, което се случва на онези, които обичат Господа, ще се превърне за тяхно добро“. Сега някои идат и питат: „Какво ще стане сега?“. Отговарям: „Какво ще стане? В света иде едно голямо благо. Господ е дошъл да уреди света“. Казвате: „Виж какво правят германците с евреите в Германия“. Ами че дошъл е Христос, съди ги; казва: „Едно време вие защо Ме разпнахте?“ – Германия ги съди. „Защо вие едно време не приехте Моето учение? Досега вашите глави какви са били, че не сте приели още Моето учение? Сега пари давайте. Вие с вашето користолюбие, с вашия фанатизъм какво мислите да правите?“ Евреите не бяха една ниска раса – онези, на които Христос проповядваше. Евреите мислеха, че са богоизбран народ. Питам сега: като ги гонят, богоизбрани ли са? Гонят ги за парите. Ако са сиромаси, хич няма да ги гонят, но 5–6 милиарда имат – германците не са толкоз глупави. Когато хванат един вол, защо го хващат? За да работи. Вола защо го колят? Има нещо в него... Вземете един вълк – той е умен. Обвиняват вълка, че е жесток, но много човеколюбие има в него. Като срещне болна овца, вълкът я побутне по корема и казва: „Много те жаля, паси си тук. Трябва да се пооправиш малко“ – оставя я. Вълкът не яде една болна овца – човеколюбие има той.

Сега направете един опит. Разбирайте ме добре: в нас като че няма никакви добродетели. Вие сте нарисували една картина на силен или на груб човек, или на беден човек; и богатия човек как само сте го нарисували! Но вие искате да нарисувате картина на един добродетелен човек. Какво да ви кажа: аз още не виждам някой да е

нарисувал картина на добродетелен човек. Много хубави картини има нарисувани – картини на беден човек, на груб човек; хубави, отлични картини има нарисувани за беден и за груб човек! Хубави, отлични са картините, много хубаво сте им схванали чертите, идеални са. Но много малко картини съм виждал на доброто, пък силата на човек е именно в доброто. Не може един човек да бъде силен, ако не е добър. Във всяко отношение един народ, едно общество или един човек в своя живот на Земята не може да успее, ако не е силен; силата пък сега е в доброто.

Сега тия народи се бият. По какво се отличават германците? Германците са малко по-умни от англичаните. На физическото поле англичаните сложиха силата във водата, германците взеха силата във въздуха. Та сега едните по вода са силни, другите по въздух са силни. Кой побеждава? От въздуха е по-опасно, отколкото от водата – и се оттеглят сега и мислят. Казвам: мнозина сега сте силни като англичаните по вода, по въздуха не сте силни. Германците по ум са по-силни. Англичаните се заблудиха в своето богатство – казват, че 200 години те всякога са побеждавали. Така мислеха и започнаха да уповават на водата. Казват: „Горе въздушните работи не са толкова важни, но водата“. Иде вече времето за ума. Мнозина от вас претърпяват крушение по море. По вода трябва да бъдете силни, но колкото сте силни по водата, толкова трябва да бъдете силни и по въздуха.

Не само така, но има една сила, още по-голяма от англичаните. Ако дойде един от военните капацитети на Бялото Братство, на Всемирното Бяло Братство, той само от брега като погледне, всичките параходи ще останат на мястото си. Всички матроси ще заспят: ще приспи тия, които са във водата, ще приспи и тия, които са горе в аеропланите. Какво ще правят тогава, как ще воюват? Вие сега още се биете с параходи; казвате: „Долу оръжието!“. Не долу оръжието, но тази сила сега е по-горе от силата на водата и от силата на въздуха. Казвам: доброто е сила вътре. Когато обезоръжиш водата, когато обезоръжиш въздуха, нова сила ще дойде.

Казва се: „Блажени нищите духом, защото е тяхно Царството небесно“. Превеждам: блажени са, които любят Бога с всичкото си сърце, с всичката си душа, тяхно е Царството небесно. Това е Новото учение, което идва сега да спаси света. Казвам: сега всички трябва да бъдете силни. Едно време бяха силни на земята, после станаха силни във водата, сега станаха силни с ума. Сега трябва да бъдете силни и в светлината. Казвам: новите хора трябва да бъдат силни в светлината.

Отче наш

14 април 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

БОЖИЯТА МИСЪЛ

*Добрата молитва
Молитва на Царството
В начало бе Словото*

Ще прочета 12. глава от Евангелието на Йоан.

Няма по-хубаво нещо на Земята от това, да мисли човек добре, да чувства добре и да постъпва добре. Сега не вземайте в обикновения смисъл това, да бъде човек добър, да има светъл ум и т.н. Аз не зная какво разбират хората да има човек светъл ум. Тази лампа е светла, но светлината ѝ от нея ли произтича? Някакъв ток минава и тя го превръща на светлина. Светъл ум значи човек да бъде свободен, да възприема светлината и да произвежда светлина в себе си. Пряката светлина е недостъпна за човешкия ум. Светлината, която имаме, е отражение, тя се нагажда към ума. Светлина е това, което може да произведе една мисъл. Какво отношение съществува по някой път между светлината и мисълта? Светлината е външното условие за проявление на мисълта.

Често идеалът на младото поколение е да ходи по свойки. В какво сега идеалът сега? Този идеал на Земята изгубва своя смисъл. Хората започват с Божествения живот, като ангели, а свършват по човешки. Започват със светлината, идат до топлината и свършват със силата. Те започват с радостта и свършват със скръбта. Като остарее човек, току се оглежда на огледалото; казва: „Отидоха младините“. Като е млад момък и като е млада мома, ще се облече, ще ходи на хорото, ще се показва; а като е стар, носи бастун, наведен е, гледа към земята и казва: „Остарях вече“. Какво погрязва: „Остарях“? Че като си остарял, кой ти е крив за това?

Сега аз разглеждам предмета много обективно, както един зоолог разглежда едно животно. Разглеждам старостта въвн от човека. Не смесвайте човека като млааг или като стар. За мене и старостта е една греха, която човек трябва да облече. Че си се облякъл, това е твоята работа; че си скъсал тази греха, и то е една работа. Като се скъса грехата, съвсем криво разбирате скъсването. Вие така тълкувате скъсването: понеже тази греха си я носил дълго време, тя се е посветила, а щом се посвети грехата, се образуват прозорци.

Най-първо къщите са ги правили само с една врата, но като станаха културни, слагат вече прозорци или на изток, или на юг, или на север, или на запад. Някой път има два прозореца, някой път четири, някой път трябва да се турят стъкла. Като осиромашее човек, много прозорци има. Вие считате тези прозорци като оголяване – скъсала се е грехата. Какво разбирате под думата *оголял*? Всеки човек, който не мисли добре, оголява; всеки човек, който не чувства добре, оголява; всеки човек, който не постъпва добре, оголява. Щом като оголее, ще го изпъдят из рая навън на общо основание. Като дойде Архангел Михаил, той ще донесе една кожена греха, ще го облече и ще го изпъди от рая навън. Казва му: „Хайде в света да работиш“.

Страданията ще научат човека да мисли. Сега аз не искам да ви говоря, да ви убеждавам в това. От толкова хиляди години хората все са говорили и едно нещо са искали – да убедят другите, че има Господ в света; искам да докажат, че Христос е възкръснал. Да допуснем, че има бъдец живот. Хората все доказват това, но още не са го доказали.

Отишъл един от видните проповедници – Муди⁶⁴, при един професор по богословие, който искал да докаже, че действително китът е погълнал Йона. Но китовото гърло е малко, че не би могъл да го погълне. Този професор научно доказвал по кой начин го е глътнал. След като доказвал, доказвал, всички разбрали, че го е глътнал. Муди казва: „Зор видя Йона, докато го глътна китът – той

трябваше да го държи във водата, докато го гълта“. Вие чакате да докажа дали го е глътнал, или не; как и колко време го е държал и дали го е смлял. Трябва да се докаже, че три дена го е държал в устата си. Туй е човешката страна. Защо Йона трябваше да го глътне китът? Защото бягаше от Господа. Прати го Господ да иде в Ниневия да проповядва, а той не отиде в Ниневия, а отиде да проповядва на кита; толкова беше усърден, че като го хвърлиха, отиде да проповядва на кита. А пък като беше толкова учен, китът го научи и как да се моли. Той му проповядваше, най-първо каза: „Добре дошъл“ – прие го в устата си. Проповядваше китът на Йона да се моли, каза му: „Ха сега да те видя! Като ти каза Господ да идеш в Ниневия, защо не отиде? Тия всички хора там ще измрат, ще погинат“. След това китът го изплю на брега и каза: „Ха на добър час, иди да проповядваш. Още веднъж не искам да те приемам на гости. Мене ми е неприятно да приемем гости, които не изпълняват Волята Божия“.

Проповедниците не разглеждат въпроса така. Казват: „Как тъй китът да говори на Йона? Той е едно глупаво същество“. Че хубаво, как умното същество влиза вътре в устата на кита? Казвате, че това е случайност. В алегоричния език случайности в света няма. Какво разбирате под думата *случайност*? Когато човек се е обезверил от всичко в света, той влиза в свят, гето е случайността. Случайността е една много красива мома, която управлява света. Като го хване, тя му доказва; като говори на човека, той разбира какво е дадено нещо. Като си се обезсърчил от всичко, тогава ще дойде нещо, което ще те убеди – и ти сам ще се учудиш как е станало това нещо. Понеже като няма да можеш да го обясниш, ще кажеш: „Това е случайност в света“.

Сега аз не искам да ви доказвам какво нещо е случайността в света, защото трябва да ви държа цял един час отгоре на повърхността. Това е много трудна работа. Представете си да ви държа с конец над един кладенец и да ви доказвам може ли да влезете в кладенеца, или не. На вас не ви се иска да слезете. Аз трябва да ви доказвам,

да ви убеждавам, че като слезете, там има богатство, че това има, онова има – цял час ще ви отнеме, докато ви убедя. Ще кажат: „Може да ме пуснете, но я ме извадите, я не“. Не сме ли и ние, хората, които висим с един конец отгоре над кладенеца? Какво нещо е смъртта? Ходиш, разхождаш се – и дойдеш вечерно време над кладенеца: не влизаш още, защото още не се е скъсал конецът. Като се скъса конецът, ще слезеш долу. Питам: след като се скъса конецът и ти влезеш в кладенеца, закон ли е това, или случайност?

Случайността не е за разумните хора. За всички онези, които се учат, за тях това е случайност. За вярващите действия онзи Божествен закон, онази последователност, онази разумност, която съществува в света. Разумността е една необходимост. Ние казваме, че един човек е разумен. Казваме, че на човека лицето му е светло. Има една светлина, която излиза от лицето на човека, когато той стане разумен. Ако човешката мисъл се усили, човек може вечерно време да ходи, без да му трябва светлина: самото му лице носи светлина и свети. Вие влизате в света и не знаете как трябва да постъпите. Всякога, когато човек не знае как да постъпи, значи малко светлина има, мисълта му е слаба. Но вие, когато мислите, за кого мислите? Мислите за този, когото обичате. Мнозина искат да имат силна мисъл, но силната мисъл, светлата мисъл зависи от Любовта. Невъзможно е, ти не можеш да мислиш за това, което не обичаш. В света има два начина, по които се учим – по нещата, които обичаме, и от нещата, от които се отвращаваме. От тези работи, които обичаме, ние се привличаме, искаме да ги опознаем отблизо. Нещата, които не обичаме, искаме да бъдат колкото се може по-далече от нас.

Сега сме в един свят, дето всякога човек може да изгуби туй, което има. Имате една светла мисъл – тя може да потъмнее. Имате едно светло чувство – то може да потъмнее. Ако искате да се реализират нещата във вашия живот, те трябва да минат през три фази. Първо онова, което трябва да се разбира в живота, трябва да

бъде като мисъл в мисловния свят; после тази мисъл ще слезе във вашето сърце, ще се превърне в едно чувство, нова форма ще вземе. Така ще живее госта дълго време. След туй това чувство влиза във физическия свят като една постъпка. Така ще живее дълго време и тогава ще се въплъти отвън, ще стане като някоя реалност. Едно дете, дали е от единия пол, или от другия, ако не мине през трите свята, вие не можете да очаквате да изяви нещо хубаво. Деца, които не са минали от мисловния свят през духовния във физическия свят, ако не са живели в ума на човека, те отвън не могат да се въплътят. Ако се въплътят, ние ще кажем, че те са изродени.

Казвам: законът е същият във всичко. Бог трябва дълго време да ви гържи в ум Си, трябва да ви гържи в сърцето Си, да ви гържи и във волята Си, че като излезете из ума, из сърцето и волята на Бога и влезете в света, тогава ще стане нещо от вас. Роденият от Бога трябва да е гържан и в мисълта на Бога. Вие казвате: „Да видим Христа“. С виждане тази работа не става; и само с молитва не става. Молитвата е хубава, но ще се намерите в трудно положение, ако не разбирате.

Мене ми разправяха един анекдот, тук, в България или в София е станал. Може да е измислен, не съм го проверил. Един шоп отива на пазара и носи една каца масло. Двама софийски апаши като търговци гледат маслото, харесват го и казват, че имат съдружник в Княжево. Дават на шопа малко пари и му казват, че ще го заведаат при един свещеник, който ще му плати, а те вземат маслото. Отиват при свещеника и казват: „Дядо попе, този селянин е малко побъркан, но на ти 50 лева, прочети му да му мине. Той ще ти иска пари за масло, но ти му чети“. Отива селянинът при свещеника да му плати. Той си туря епитрахила и започва да му чете. Казва шопът: „Дядо попе, тази работа с четене не става, да ми платиш маслото“. Свещеникът го потупал и почнал още да му чете. Шопът пак му казва: „Дядо попе, тази работа с четене не става. Маслото трябва да се плати“. Къде е погрешката? Свещеникът се е захванал с четенето, не

е видял уловката. Дяволът някой път ще ви сложи 50 лева – и вие ще плащате маслото на дявола. С четене, с молитви не върви тази работа.

На Земята човек е дошъл да върши Волята Божия. Трябва да изучава Божията мисъл, да изучава Божията Любов и да я възприема. Да я възприема във всичките нейни проявления. Има си закони, по които трябва да се изучава Любовта. Няма по-красив предмет от изучаването на Любовта. Аз се радвам, че младите изобщо са по-жежки да я изучават. Старите казват: „Това за любов не става. Ние бяхме там, това е празна работа, в света нагали има любов“. Че какво има в света? В света има любов, но ако ти разбираш какво нещо е светлината, ако разбираш какво нещо е топлината, мисълта, чувствата, постъпките. С тия три работи ще се въоръжиш, за да разбираш Любовта. Когато човек разбира отношението на Любовта, в него настава един нов живот, тогава ще дойде безсмъртието. Казва се: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога“. А Бог е Любов. Човек като познае Любовта, ще влезе в живота на Вечния Живот. Във Вечния Живот ще намери всичките възможности. Туй, което човек търси, там ще го намери.

Питам: гнес какво трябва да се прави? Казват, че Христос е дошъл да спаси света – и пострада. Ние, като разглеждаме света, питаме: „Как Христос още не е спасил света?“. Това не е еднократен процес – то е един непрерывен процес, както когато се вари розово масло. Знаете ли: няма нужда да знаете от колко килограма рози излиза едно кило масло. Горещо да ви кажа аз, макар че не съм варил розово масло: приблизително се изисква три хиляди килограма цвят, за да се изкара едно кило розово масло – 1:3000. Три хиляди килограма розов цвят, че като го варите, канка по канка излиза и пада туй масло. Колко време се изисква, докато извадите едно кило масло? А пък да извадите един килограм от първичната материя, от която светът е създаден, от която човек е създаден, трябва 3 хиляди години всичките фабрики в света да работят. И ако могат да изкарат един килограм материя,

целият свят ще се поправи. Като поръсиш един глупав човек от тази материя, умен става; лошия като поръсиш, добър става. Дето минеш, като поръсиш десетина канки на съвременния свят, всички тия хора ще станат хора.

Разправяха ми един пример. В едно чорбаджийско семейство се бият синове и дъщери, чува се крясък. Влиза една мома, хубаво облечена, поусмихва се, казва: „Какво има? Много хубаво се борите“. Всички се чудят. Тя поговаря с този, с онзи; всички насядат, а тя пита: „Какво има между вас?“. Бащата казва: „Много се радвам, че дойде“; и майката казва: „Много се радвам, че дойде“. Всички се радват, че е дошла, веднага престава караницата, престава злото. Момата носи нещо. Че тия хора, които се карат вкъщи, се карат за едно парче хляб. Всички са гладни, всеки тегли парчето да яде. Бащата го тегли, майката, синът, дъщерята се карат да го вземат. Тя иде и торбата ѝ е пълна с хляб, за всички има по един самун. Веднага спорът престава.

Сега вие по някой път за какво спорите? За хляб, за речено-казано: как някой си е позволил да вземе повече хляб от тебе. Не е въпрос за вземането. Кажат ти, че той е говорил нещо лошо за тебе; ти се докачиш и казваш, че няма право да взема от твоя хляб. Процесът е обратен. Онзи лошо е говорил, аз го казвам по търговски: той си е позволил да вземе цяло кило от торбата ти. Какво право има? Какъв е законът, кой взема от торбата? Аз съм виждал, като вземат хляб – че с хляба по главата. Българинът, още като вземеш самуна, ще те набие на мястото. Англичанинът и американецът, като ги обидиш, не ходят да се съдят като българите. По някой път аз съм виждал как се бият англичаните. Казва единият: „Господине, говорил си нещо лошо по мой адрес.“ „Да“. Започнат да се боксираат по носа, по главата, набият се. После се хванат за ръка, поздравят се, наместват си шапките, примиряват се. Върви единият и казва: „Не трябваше аз да говоря за този човек“. Другият, който го бие, казва: „Не трябваше толкоз да го набия“. Единият мисли, че не е трябвало да говори така лошо, другият

мисли, че не е трябвало да го набие така. Не е лоша работа да се набият хората.

Влизам в един дом. Майката с точилката бие едно малко момиченце, то плаче. Майката казва: „Извинете, господине!“. Рекох: „Ти го опитваш дали хубаво знае да пее“. Доста хубав глас има момиченцето, отлична певница ще стане. Гласът му е много ясен: като взема тоновете, те са много верни. Основния тон много добре взема, мекота има, топлина има, светлина има и сила има. Щом майката бие детето, човек става от него. Дете, което плаче, човек става от него; дете, което не плаче, човек не става.

Казвам: помнете едно нещо, в света съществува един закон – както постъпваш с другите, така ще постъпват и с тебе. Както мислиш, така и за тебе ще мислят; както чувстваш, така и за тебе ще чувстват; както постъпваш, така и за теб ще постъпват. Казвам: практическото приложение на закона е, че човек сам създава своята съдба по единствената причина на своята мисъл. Ако възприеме мисълта такава, каквато Бог я изпраща в света, тя все ще има едно отражение. Ако възприеме Божествените чувства така, както ги изпраща Бог в света, ако възприеме Божествените блага и постъпки, човек ще има всичко. Вземете това: най-първо бащата трябва да възпита своя син. Ако той не може да му предаде онази Божествена мисъл, която Бог му е дал, ако не може да предаде Любовта, както трябва, ако не може да предаде Истината, както трябва, какво ще стане? Защото Истината седи в постъпките. Ако не можеш да постъпваш добре, ти ще бъдеш един човек, неспособен да предаде Истината. Ако не можеш да чувстваш добре, ти ще бъдеш неспособен да предадеш Любовта. Ако не си способен да мислиш добре, ти няма да можеш да предадеш Божията Мъдрост.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина трябва да се предават такива, каквито са. Колкото и да е малко това, трябва да го предадеш така, както мислиш, и да бъдеш доволен в себе си, че си го предал. Ти трябва сам да се радваш на онова, което си направил.

Сега това е един закон, с който трябва да се справите заради вашия вътрешен закон. Той ще ви служи за в бъдеще, не за сегашния живот – това е за далечното бъдеще. Ако не се научите да мислите добре, да чувствате добре и да постъпвате добре, не зная дали ще можете да виждате ангели в бъдещето. Ако вие видите ангели, ще се намерите в положението, както ако някой кон гоиде при човека и иска да види това същество, което Бог е създал. Това същество ще се качи на гърба на коня, ще му тури гем, ще му сложи седло, един ремък отдолу, ще се покачи на гърба му и с шпорите ще го побутва по корема. Конят ще каже: „Ето това същество е създал Бог“. Това същество ще му тури юзда, ще го впрегне в каруца, ще се качи на каруцата, ще вземе камшика и ще викне: „Дий!“ . Конят ще каже: „Ето това същество Бог е създал“. Като се върне, конят ще каже: „Още веднъж не отивам при хората. Там няма никаква свобода“.

Казвам: има един начин, при който можете да бъдете здрави. Аз много пъти съм говорил, че искате да бъдете здрави. Човек, който иска да бъде здрав, трябва да разбира закона на Любовта. На Земята ако иска човек да работи, умът му трябва да разбира закона на Любовта. Ако иска нещата да стават тъй, както той иска, трябва да разбира закона на Любовта. Не тази любов, която вие имате: едно приятно разположение трябва да има човек. Разположението ще гоиде.

На всяка една мисъл, която проникне във вашия ум от Бога, какво място ще гадете? Сегашните богати хора нали имат стая за гости: най-хубавата стая, като гоиде някой голям гост. Като гоиде някой цар на гости на друг цар, той ще му даде най-хубавата стая, легло, покривки, юрган, килими – всичко туй, в съвършенство направено. Казвам: във вашите души вие имате ли стая, приготвена за една Божествена мисъл? Тя е като един ангел: като гоиде, имате ли стая за нея? Ако нямате стая, тази мисъл ще мине и ще замине – не може да остане във вас. Тя като я погледнеш, ще си замине. Ако имате стая, тази мисъл ще остане във вас, този ангел ще остане

във вас и цяла нощ ще ви говори. Като се върне ангелът при Бога, той ще разправи за нуждите, които имате в света. А ако само мине покрай вас, ще каже, че нямате нужди, че онова, което имате, не сте го разработили, че вие не се нуждате от нищо друго. И тогава Господ ще ви изпрати един, който да ви научи как да си държите стаите чисти.

Знаете ли колко мъчно е да имате чист ум, колко мъчно е да имате чисто сърце и чисто тяло? Като се изпотпява човек, от седемте му милиона прозорци навсякъде излиза пот. Приложен е начинът: като се лекува някой болен човек, най-първо излиза пот, която е миризлива, а най-после излиза една студена пот. Като вземе да излиза тя, човек е чист, престава да мирише. Щом престане да мирише, този човек е здрав. Дотогава, докато потта мирише, човекът не е здрав. Дотогава, докато се безпокоиш от собствените си мисли, ти не си здрав човек. Дотогава, докато се безпокоиш от собствените си чувства, ти не си здрав човек. Дотогава, докато се безпокоиш от собствените си постъпки, ти не си здрав човек. Казваш: „Условията са такива“. Ти ще внесеш в себе си спокойствие, ще намериш това спокойствие. Ще се обърнеш към Бога: ще се молиш, ще се молиш, докато гойде спокойствието.

Сега на вас този процес ви се вижда мъчен, понеже мислите, че трябва да се направят големи усилия. Казва някой: „Много дълго трябва да се моли човек“. Дългото време погразбига една вътрешна интензивност. Човек желае всичко туй с цялото смирение на душата си, желае нещата да ги има. Защото гордостта в човека иде, когато той мисли, че няма нужда от никого. Това е едно заблуджение. Казва някой: „Аз нямам нужда от никого“. Имаш нужда от баща си, от майка си, от братята, от сестрите. Майка му девет месеца го е носила – нямам нужда от нея; баща му го е хранил – нямам нужда от него. Всичко в света работи за нас. Казва някой: „Нямам нужда от никого“. Когато казва така, не зная какво мисли човек. Той има нужда от въздух, има нужда от светлина,

а казва, че не се нуждае от нищо. Къде е философията? Ние сме така зависими! Седи той, в себе си се е надул, казва: „Нямам нужда от никого“. Това е глупава работа. Тез първа човек има да се учи, да се моли, да говори на баща си така, че във всяка дума да има светлина, във всяка дума да има топлина, да има и сила вътре; тя да носи нещо благородно, да носи едно уханье. Само като си гизнеш очите към Бога, от тия очи да излиза светлина; като си отвориш устата, да потече благо, като че мед тече из устата ти навън. А пък като проточиш ръката си, да излезе сила. Законът е такъв: слабият, като дружи със силния, силен става; глупавият, като дружи с умния, умен става. Онзи, на когото сърцето не е топло, като дружи с онзи, на когото сърцето е топло, и неговото става топло. С какъвто дружиш, такъв и ставаш.

Дружете с хубавите светли мисли, дружете с топли чувства, дружете със силните постъпки! Силните постъпки се направляват от ангели. Мислите, чувствата и постъпките, това са качества на един свят, който първа има да изучаваме. В сегашния физически живот се учим да се обличаме и събличаме. Ние сме се научили да обличаме върхни грехи, ризи и други. Да се обличаме, това сме научили, но какъв е смисълът на живота, не знаем. Казват: „Трябва да се наядеш“. Какво е яденето? Наядеш се, после спиш. Казва някой: „Пак да ядем, пак да спим“; другите казват: „Много учен човек е“. Ще стане някой, ще вземе книгата, ще награска с черно мастило, ще напише думите, ще постави точки, запетаи; и казват: „Написал е нещо“.

Веднъж бях при един евангелист, който вярва точно тъй, както е писано в Евангелието. Подула му се страната, вика лекар. Казвам му: „Нали е писано в Евангелието, че който има вяра, да се помоли и ще оздравее“. Рече: „Молих се, но не оздравях“. Питам го: „Каква е тази вяра, която не може да оздрави един зъб?“. Той каза: „Господ няма да се занимава с такива работи“. Рекох: „Че само лекарите ли могат да направят това?“. Казвам му: „Ако аз мога да те излекувам без лекарство, какво ще кажеш?“.

Отговаря: „Без лекарство не може.“ „Как да не може?“ „Това е било само по времето на пророците, сега не може при сегашните хора“. Питам го: „Ако аз го направя, какво ще кажеш?“. Казва: „Ааа, ще го направиш...“. Хубаво, турям си ръката, престава болката. Рече ми: „Ти ме омагьоса“. Щом каза, че го омагьосах, пак дойде болката. Казва ми: „Аз вярвам в Господа Исуса Христа. Ти искаш да ме убеждаваш в друго верую“. Отговарям: „Не, искам да те извадя! Като вярваш в Христа и като Го повикаш, Той без да си тури ръката, пак ще оздравееш. Аз Го повиках. Той като си сложи ръката, ти оздравя“. Казва: „Как? Той ще се занимава ли с мене?“. Чудни са хората! Ние не обичаме да пипаме този, когото не обичаме, пазим се като от огън, не искаме да го пипаме; а като обичаме някого, пипаме го. Които обичаме, мислим за тях, чувстваме за тях, постъпваме за тях.

Та вие не разбирате закона. Казвам: трябва да бъдем проводници на Божествената мисъл. Сега аз да ви го кажа... Това е едно тщеславие, няма какво да ви казвам! От Божествено гледище аз, като те видя, ти говоря нещо с определена мисъл. Понеже за в бъдеще искам да разказвам за това, като проповядвам, затова го правя; другояче не щях да кажа никаква дума. Трябва ми един пример: затова го правя, за да разправам. Другояче можеше да те намеря, като спиш, да си сложа ръката – и ще оздравееш, ще благодариш на Господа. Но понеже ти си се молил на Господа някой да си тури ръката и да те излекува, минавам и си слагам ръката. Аз се радвам, че си здрав; радвам се, че благодариш на Бога. Сега задето се разправаме, влизат отрицателни мисли. Ти мислиш, че искам да те заблудя – неприятни работи. Казва онзи: „Да не изнесеш името ми“. Рекох му: „Че в Небето вече те знаят колко си вярващ. Според твоего верую Христос чрез моята ръка те излекува.“ „Че как чрез твоята ръка?“. Рекох му: „Слушай да ти кажа: тъй както ти гледам ръката, мисля, че си от циганско произхождение. Ако още не вярваш, ще те изкарам, че си от циганско произхождение“.

Та казвам: всички хора, които не разбират Словото Божие, са все от цигански род. Всички хора, които не постъпват както трябва, са от цигански род. Циганите са ученици, които са изгонени от Школата. Всеки човек, който е бил в Школата на Любовта и не е завършил както трябва, е циганин. Рекох му: „Ще оставиш твоята цигания“. Той си каза името. Рекох му: „Името си не ми казвай. Името ти е много добро, но циганията ти е лоша“.

Както Ме е Отец научил. Бог ни учи да приложим Божествената Любов в нас, да имаме онова велико смирение и да се радваме, че живеем в един свят, който Бог е създал и е украсил; учи ни, че трябва да се научим да бъдем носители на всички блага. Като се научим така да живеем, през цялата вечност ще проучваме каква е Божията Любов.

Както Ме е Отец научил. Желая както Господ ви е научил, така да постъпвате. Едно време Господ се проявяваше чрез пророците, чрез Христа и чрез апостолите, сега се проявява чрез всички, които Го обичат.

Отче наш

21 април 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

КАКТО МЕ Е ОТЕЦ ВЪЗДИГНАА

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 20. глава от Евангелието на Йоан.

Духът Божий

Има едно събитие, което е велико и което важи за всеки един човек, едно събитие, което е важно за всеки народ, едно събитие, което важи за цялото човечество. Има едно събитие, което важи и за цялото Небе: Учителят, който се явява след смъртта Си на Своите ученици. Това е едно нещо от първите по рода си. Толкова време Той беше с тях, те не Го познаха: познаваха само външната Му страна. Когато Христос умря, те си казаха: „Свърши се тази работа, то се видя. Това беше нашето заблуждение“. Разбягаха се като пилци без квачка, казваха си: „Колко бугали сме били, че се подгадохме на това заблуждение, а не си живяхме, както другите хора си живяха“. Вие сега може да кажете: „Да бяхме ние тогава, в тяхното време“. И вие цяхте да направите същото, и вие цяхте да се разбягате. Но сега минавате за големи герои.

Важното е, че Христос казва: „Както Ме е Отец възлюбил, така и Аз ви възлюбих“. Той се явява да оповести една велика истина – както Го обича Баща Му, както Бог обича, както Той проявява Любовта Си, така и Христос обича. Вие ако вземете да четете цялата християнска литература, няма да намерите нито един тълкувател, никой не е изтъкувал защо Христос сега три дена в гроба – защо не беше един час, един ден, а

сега три дена. Ще кажете: „Не е толкова важно. Човек и без да го знае, може“. Три дена – това значи, че целият човек е засегнат – и тялото му, и неговото сърце, и неговият ум. Засегнат е целият човек! Ако беше стоял един час, отчасти щеше да бъде засегнат, а така целият човек е засегнат. За в бъдеще човек има да се развива в три направления: физическо, духовно и Божествено. Когато някой ви запита защо Христос сега три дена в гроба, ще кажете: „За да ни покаже по кой път да вървим“.

Три пътища има на Земята, по които трябва да се върви. Мнозина са направили погрешка в ранната си възраст. Учениците вървяха по два пътя. Разпродадоха имането, готови вече, каквото придобият, да го дадат. Като го разпродадоха, трябваше някой да работи за тях. Вие носите насъбраното от много векове и ако го изхарчите безразборно, казвате: „Да си поживеем на Земята“. Знаете ли какво нещо е живеенето? Целта на човека е самоусъвършенстването. Човек има вложени всичките условия, направен е по образ и подобие Божие. Този образ и подобие изисква човек да се усъвършенства. Не да придобива, но онова, което е вложено в него, трябва да се прояви, да се усъвършенства човек. Той трябва да стане подобен на Бога, да започне с Любовта.

Та казвам: вие сега се спирате върху живота. Светските хора се спират върху физическия живот на Земята. За тях Господ е възкръснал, когато си имат къщица, когато имат парици. Русите казват: „Есть денги, Христос възкресе, нетъ денги, смертью смерть“. Това е тяхно разбиране. Други разбират, че като си имат къщица, като си имат парици, като си имат жена, като си имат дечица – Христос възкресе. Умре жената – умре и той, както Настрадаин Ходжа⁶⁵ казва: „Като умре жена ми, половината свят се свършва, като умра аз, всичко се свършва в света“.

Третият път е да се служи на Бога. Защото в първия път, като искаш да имаш къщица, ще служиш на тази къщица: камъни ще носиш, ще градиш, ще я чистиш. Къщата иска голямо слугуване всяка година, пък всяка

сутрин трябва да я чистиш: ще измитаеш стаята, ще постилаеш килими, ще я украсяваш със столове, с маси – с какво ли не украсявате къщите си... Жена ако имаш, деца ако имаш – и на тях ще служиш. Хората служат на къщата, на жената, на децата, но щом дойдат до Господа, искат Той да им служи. Ако вие сте служили на една къща от любов, ако сте служили на жената и на децата си от любов, защо да не може да служите на Бога по същия начин. Вие казвате: „Не си струва, защото Господ няма нужда от нашето служене“. Да служим на Бога се подразбира да се учим да прилагаме всичките добродетели, които съществуват, понеже целият човек е направен само от добродетели. Главата му, ръцете му, пръстите му, очите му, ушите му, носът му, устата му – всичките му органи са направени само от добродетели. И като изучавате законите на тези добродетели, тогава ще възкръснете. Някой иска, без да изучава добродетелите, да възкръсне. Това никога няма да дойде. За да обичаш, трябва цялото ти тяло да обича, понеже човек е сбор от голямо множество от души. Някои ги изчисляват на 30 милиарда, някои ги изчисляват на 300 милиарда.

Един учен човек, който се занимавал с живота на птиците, изчислил, че всичките птици наброяват около 80 милиарда – това е птичето царство на Земята. Хората са сега около два милиарда, а птиците са 40 пъти повече, отколкото хората. А в човешкото тяло всичките клетки са около 300 милиарда. Вие даже нямате понятие за това число и каква функция имат тия души вътре в нас. Вие мислите, че сте едно цяло и имате право да правите, каквото искате. В човека има цяло народно събрание, има депутати, има министри, министър-председател има: 12 министри има във физическото поле, 12 има в духовния свят – значи 24; и в умствения свят 12, това са 36 министерства. Ако някой ви попита за имената на вашите министри, знаете ли ги? Първо казвате, че човек имал ум, имал и сърце, пък имал и воля. Чудното е, че човек има воля и не знае как да се ползва от волята си; има ум и не знае как да се ползва от ума си; има и сърце, но и

сърцето си не знае как да употреби. По някой път вие се плашите, че сърцето ви бяло много бързо. Защо сърцето трябва да бие? Уплашили сте се, страх ви е. Човек се плаши да не би да му вземат това, което има. Страхът е признак на една слабост в човека. Той като прегреша, се явява страхът да не би да му вземат живота. Казано е, че щом човек престъпи една от Божиите заповеди, може да изгуби живота си.

Аз не искам да се спирам върху неща второстепенни и третостепенни. Мнозина желаят да идат в Небето, да се представят на Господа. Искате да имате една аудиенция, вие да идете първи при Него. Не е лошо това желание. Виждаме, че Христос, Който възкръсна, казва на Мария: „Не се допирай до Мене, защото не съм възлязъл още при Отца Си“. Преди да иде при Бога, Той се яви на учениците. Не отиде първо да се яви на Отца Си, а Той се яви на Своите ученици. Защо? Да ги представи и тях пред Бога. Христос ако беше се явил първо при Бога, щеше да представи само Себе Си, но Той се представи със Своите ученици, показва, че е свършил добре работата, която Му е била възложена. При сегашните условия, ако във вас се яви желание да идете при Бога, какво ще Му представите, кажете ми, защото човек трябва да носи там някаква идея. Христос представи страданието, което премина за три години, Учението Си, после представи геройството на Своите ученици, защото геройство има и в бягането. Не мислете, че в бягането няма геройство – голямо геройство има в бягането на човека.

Светлината, която бяга с 300 хиляди километра в секунда, кой я кара да бяга? Това е от страх. Вие ще ме разберете криво: тя тича, за да си свърши работата, да не би да изгуби своето предназначение, да не изгуби онова, което ѝ е дадено. Защото ако светлината намали това бягане, ако намали движението, което има, тя ще потъмнее, ще изгуби онзи живот, който носи в себе си. По някой път вие се плашите, понамалявате вашата мисъл, казвате: „Не трябва човек много да мисли, ще му изхвъркне умът“. Няма опасност за това – има опасност

от спирането в живота. Всяко едно спиране носи след себе си катастрофа. Цялото това спиране, което е сега в света, се дължи на едно малко спиране в живота на човечеството. Ако то се спре още малко, катастрофата е неизбежна. И може да опитате.

Вие се колебаете в живота си, казвате: „Да си живеem“. Слушал съм от мнозина братя да казват: „Ние ще служим на Господа, но първо да се пенсионираме, да се осигурим. Като станем пенсионери, ще служим“. Като станат пенсионери, задигат ги от Земята, не остават тука вече. Та вие всинца сте пенсионирани тук. Пенсионирани сте: изобилно въздух имате, изобилно храна имате, изобилно живот имате; мисли, чувства, всичко туй е гадено на човека.

Сега трябва да знаете, че се движите, че има една мисъл, която ни въздейства, че се движим в една среда, благоприятна за нас. Има една велика работа в света, която трябва да се извърши. Всички ние живеem в един неорганизиран свят, в една материя първична, която не се подчинява на Божиите закони. И тялото ни е създадено от тази неорганизирана материя. Най-първо Бог механически е образувал човека, че в него е вложил живота Си и той е станал жива душа. Това са две степени: най-първо организиране и после оживотворяване на тази материя. Ние не само трябва да се организираме, но трябва да се възодушевим, трябва да внесем новия живот, който сега хората наричат възкресение. Това е велика задача, която всеки човек има индивидуално. Пред всичките народи и пред човечеството седи една велика задача. Казвам: един ден пред вас ще се яви вашият учител, все-таки той ще се яви, по който и да е начин вие трябва да бъдете ученици и да имате един учител.

Това е всемирен закон вътре в Природата – и Слънчевата система си има учител. Планетите – това са учениците, Слънцето е учителят. То ги учи: всички обикалят около това Слънце и се учат; тяхната орбита се определя от неговата мисъл. Едни обикалят по-бързо, други по-медлено, но всички се завъртат: някои за една

година, както нашата Земя, някои за 12 години, някои за 50–60 години; а някои за 120 години.

Казвам: движението тук е свързано. Ти като обичаш някого, стремиш се към него. Понеже всичко се движи в света, това правилно движение, този стремеж не може да се изпълни така изведнъж. Изисква се дълго време, докато вашият учител дойде при вас. Като дойде, той и вие ще минете през една тъмна бурна нощ, каквато никога не сте виждали. Така беше и с учениците на Христа. Беше тъмна нощ, вечерта учениците с Учителя си ходиха да се молят. Учителят беше поставен на голямо изпитание. Ходиха да се молят да дойде помощ от Небето. Учениците бяха толкова силни, че тримата души, които беше взел при Него да помагат и да бъдат будни, заспаха... А им каза: „Да се помолим малко“. Сега ще кажете: „Да спят! Не знаят ли, че Учителят им страда?!“. Мислите ли, че сегашният християнски свят не спи? Често тълкуват 24. глава от Евангелието на Матей, че ще се обсади Йерусалим. Те мислеха, че когато римляните обсадиха Йерусалим, за тях е писано. Целият християнски свят сега е обсаден. Колко римляни имаше тогава, когато обсаждаха Йерусалим? Сега са десет милиона, които го обсаждат, заграден е наоколо.

Казва Писанието: „Ако ония дни не се съкратят, нито една плът няма да издържи, но заради избраните тези дни ще се съкратят“. Искате да знаете какво ще стане? Тия дни на изпитание ще се съкратят, защото Божиите решения не търпят обратни решения. Онова, което е определено, ще стане. Вие искате да минете без страдания. Може, но няма да имате и радости. Вас ви е страх от смъртта, но за да може да имате един живот, трябва да минете през смъртта. Че това е бойно поле! Що е смъртта? Това са най-големите ограничения, в които човек може да влезе. Онзи, който може да победи тия ограничения, е силен човек, той има един ум, който не се колебае, и една воля, която не се колебае. Любовта е, която превъзмогва всичките мъчнотии. В това бойно поле ако човек влезе без любов, той не може да изнесе война-

та. Христос дойде в големите страдания и последното оръжие, което Той употреби, беше Любовта.

Ако четете Милтън⁶⁶, той не е могъл да изнесе хубаво идеята. Той разказва, че като се разбунтували ангелите в Небето, те не искали да служат на Господа. Казвали: „Да бъдем самостоятелни“. Един от напредналите духове искал да стане божество и по един хитър начин сполучил една трета от жителите на Небето да ги привлече на своя страна. Казвал: „Какво само да Му се кланяме, да мислим, че Той е създал всичко, само да Му пеем! Няма никакво творчество в нас!“. Милтън дава, че причината за този бунт е бил Христос. Бог изявил, че има един Син, на когото е приготвил Своето Царство, и че хората трябва да бъдат в Неговото царство. Така тълкува идеята Милтън, аз само искам да ви представя тази идея. И когато се опълчват тия духове, образуват се два лагера. Тъмните духове разбрали, че мечовете на добрите духове били много по-силни, изковани в Божиите работилници. Гранатите били по десет хиляди тона едната във всяко едно дуло.

Идеята на Милтън е това. Та като дошли духовете на светлината, като извадили своите мечове, образувал се смут. Понеже не могли да умират, отстъпили малко назад. Казали: „Какво да правим сега?“. Тогава те били поумни, отишли, задигнали цели планини, че ги сложили върху оръдията и ги затрупали с канари и планини. Всичките оръдия били затрупани отгоре – това показва, че били малко по-умни от тях. Но работата е, че войната не се свършила. Тогава дошъл Христос със Своите Божествени гърмове и ги изпоплашил, страх и трепет ги обладал и всички се върнали в бездната вътре.

Питам: с кое оръжие вие ще победите? Няма пострашно оръжие от Любовта. Тя разтопява всичко: дето мине, съпротивление няма, никой не може да се противи. Ако искате да преодолеете една мъчнотия в света без любов, вие ще се търкаляте, ще отстъпите. Силата на човека седи в любовта му. Тази идея трябва да се загнезди в ума ви. Царството Божие насила се взима. Аз го

тълкувам така: Царството Божие с Любов се взима. Със сила, защото силата произтича от Любовта. Дето има любов, има сила, дето няма любов, няма сила. Да желаеш нещо, това не е любов, то е користолюбие. Трябва да обичаш: Любовта седи в обичането. Да служиш на Бога, това е Любов; да обичаш ближния си, това е Любов. Трябва да имаш един обект, който да обичаш.

Сега пред вас седи една велика задача. Христос казва: „Мир вам!“; казва още: „Както Ме е Отец възлюбил, така и Аз ви възлюбих“. След туй, като се яви на учениците Си, те станаха силни и смели и можаха да понесат страданията, разбраха смисъла на живота; с явяването на Христа пред тях разбраха смисъла на живота. Сега хората, като обикнат някого, влизат в една любовна каша и загазват всичките. Момата, като се влюби, изгубва смисъла на живота. Майката, като се влюби, изгубва смисъла на живота. Детето замине, мъжът замине и тя замине. Всички съвременни хора страдат все от любов. Един евангелист, който обичал много жена си, която умряла, казва: „Не си струва да люби толкова много човек“. Да обичаш хората и да умираш, това не е любов. Христос казва: „Както Ме Отец възлюби, така и Аз ви възлюбих“. Казва още: „Както Отец въздигна мъртвите, така и Синът, който иска, ще ги въздигне“. Всеки, който люби Господа, ще бъде въздигнат. Мнозина са сложили напред тази идея: казват, че за да възкръснеш, трябва да добри дела, благодеяния. Това са малки работи, те са играчка. Да правиш добро, това е играчка в света.

Трябва да имаш онази Любов, която ражда вярата, която планини мести. Тия планини трябва да ги поставиш на оръдията на тъмните духове. Като дойдеш в сражението, ще дигнеш планините, ще ги натрупаши на оръдията на своите противници, да не може да стрелят вече. В сегашния живот чрез вашата любов може да превърнете противниците си във ваши приятели; или най-малко да ги накарате да се подчинят. Целият свят ще се подчини на Любовта. Това е разрешението. Онзи лед, който зимно време е твърд, така е замръзнал, та с нищо не може да

го разбиеш, и с топ не можеш да го разбиеш. Но като го нагрее Слънцето, този голям дебел лег се разтопява и съпротивлението, което той има, изчезва. Любовта премахва всичките противоречия. Противоречията се явяват в ума, заледяването се явява в сърцето. Това заледяване трябва да се премахне.

Та казвам: най-първо ще опитаме Любовта в нашия ум, в нашето сърце и в нашата воля. Туй заледяване трябва да изчезне. Тогава ще чуеш в душата си: „Мир вам! Както Ме е Отец възлюбил, така и Аз ви възлюбих. Идете сега и разнесете това Слово навсякъде“. На когото задържите греховете, ще бъдате задържани, на когото простите, ще бъдате простени. На онези, които повярват в онова, което съм казал, ще се простят греховете им, ще оживеят. На онези, които не повярват, ще се задържат греховете им. Ще се задържат значи онези, които не могат да обичат – грехът им ще остане; на онези, които обичат, прегрешенията им ще се разтопят.

Казвам: сега идваме до третата епоха, епохата на Любовта, която носи в света изявлението на Бога. Бог ще се изяви по един начин в тия усилни времена и тогава ще има разпъване на кръст.

Наскоро в един от българските вестници много добре, много духовито бяха представили Христа на Голгота. Всичките европейски народи: и българите, и сърбите, и французите, всички вдигнали по един кръст, отиват към Голгота. Като се наредили, цяла една процесия, всички носят по един кръст, не много голям. Сега всеки народ носи по един кръст. Казвам: много добре го схващате. Тази картина аз бих желал някой художник да я нарисува хубаво, да остане и за в бъдеще и да я сложим в нашия салон. Хубава идея, трябва да се обработи. Всичките народи носят кръстовете си прегърбени, отиват на Голгота. Това е разрешението. Тогава трябва да дойде другата картина – възкресението. Лесно се представят народите с кръстовете им, но как ще ги представиш без кръстовете? Същият закон е.

Как представят Христа възкръснал, има ли грехи? Всички народи ще ги наредите възкръснали, голи ще ги наредите, за да проявят Любовта. Защо е представен Христос гол? Не че Той е гол, тия художници не разбират. Художникът като рисува Христа, трябваше да нарисува да излиза от Него светлина, да Го облече само в светлина. Те като не знаят как да рисуват светлината, рисуват Го гол. Светлина трябва да излиза: щом е в светлина, Той е облечен. Няма да виждаш тази голота, която ние имаме без светлината. Казано ясно: тази светлина е новата греха на Любовта, с която човекът ще се облече, той вече не е гол. Всеки човек, който има любов, е облечен, всеки, който няма любов, е гол. Всеки, който има тази греха, има вече живот; всеки, който е изгубил тази греха, е подложен на смърт.

Сега на всички предстои едно голямо изпитание. След това изпитание техният учител ще се яви и ще им каже: „Мир вам! Както Ме Отец възлюби, така и Аз ви възлюбих. Идете и кажете на света това, което сте чули от Мене!“ „Както Ме е Отец въздигнал, така и Аз ще ви въздигна“.

Отче наши

28 април 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

НАЙ-МАЛКАТА ПОГРЕШКА И НАЙ-МАЛКОТО ДОБРО

*Добрата молитва
В начало бе Словото
Размишление
Духът Божий*

Ще прочета 1. глава от Евангелието на Йоан, го 35. стих.

Мога да кажа

Има известни отношения, които хората трябва да спазват. Много от погрешките на света произтичат от неспазването на известни отношения. Какви са вашите отношения? Забравили сте. Някой път мислите за неща, които не са съществени в дадения случай. Може да мислите колко години ще живеете на Земята. Това не е съществено. В дадения случай съществено е днес какво може да направите. Като мислиш колко години ще живееш, започваш да се безпокоиш дали ще можеш да живееш 120 години.

Това е само едно сравнение. Някой път вие сравнявате, но сравнението нищо не доказва. И онова, което знаеш, нищо не доказва. В дадения случай какво ти трябва? Каквото можеш да научиш, да приложиш. Един цигулар, след като учи 20 години и стане виртуоз, знае да свири; или един пианист има неща, които трябва да спазва. Той трябва да държи цигулката в изправно положение, струните да бъдат първокачествени, лъкът трябва да бъде малко намазан. Ако не е намазан, ще започне да издава малко грезгави звукове. Като започне да свири, цигуларят ще опита струните, ще ги попита: „Разположени ли сте?“. Ще каже на първата струна: „Как сте вие, духът ви разположен ли е?“. Тя ще каже, че е разположена. После

втората струна ще попита как е, ще рече: „Тази работа аз искам да я свърша, искам вашето разположение“. Тя ще отговори: „Разположена съм, готова съм“. После ще бутне третата, четвъртата, след това ще хване цигулката, ще я тури под брадата, ще сложи лъка. Цялата публика, която слуша, също трябва да бъде разположена, да бъде готова да слуша. Той дава, той свири, те ще вземат. Вие отивате на един концерт, казвате: „Отидохме да го слушаме“. След като го слушате, какво приемате от музиката? Казвате: „Много хубаво свири“. В какво сега хубавото свирене? Казва някой: „Слушах класически парчета от Бетовен⁶⁷, от Бах⁶⁸“. Че какво е писал Бетовен, каква е тази песен? Казва: „Девета симфония“. Каква е тази „Девета симфония“?

Някой казва: „Аз вярвам в Бога. Толкова години съм изучавал Любовта, Писанието. Зная стиховете да ги цитирам“. Отлично е това. „Бог е Любов.“ Какво означава „Бог е Любов“? Не мислете, че когато аз ви говоря за топлината, това е топлина. Зимно време може да ви направям за камината, за топлия климат, който го има в тропическите места, или за топла къща, в която сте са хубаво отоплени. Но стаята, в която сте вие, е студена, 20 градуса под нулата е. Питам: като ви говоря за топлината, вие ще се стоплите ли? Хубаво е, че говоря за топлината, но преди да ви говоря за тази топлина, аз трябва да съм стоплил стаята, в която сте. Тази година предметно учение ще имаме: годината трябва да бъде в съгласие с онова, което аз говоря.

Казвам: когато аз говоря, сърцата ви и умовете ви трябва да бъдат готови да възприемат онова, което ви се казва. И не само онова, което отвън ще ви се говори, но и онова, което отвътре ще ви се говори. Защото едновременно има един, който ви говори отвън, и има друг, който ви говори отвътре. И във вас има един, който възприема отвън, и един, който възприема отвътре. Четири-ма души трябва да бъдат в съгласие. Сега мнозина казват: „Аз зная да пея“. Българинът казва: „Аз зная да говоря френски“, казва: „Бонжур“. Той знае да говори, разказва:

„Във Франция съм ходил, градинарство съм работил“. Има българи, които така говорят английски, че като говорят на един англичанин, той казва: „Моля, повтори го“. Като му повториш думата, тогава ще те разбере. Ако на края на думата туриш меко окончание, а думата има твърдо окончание, тя има две различни значения.

Вие сте дошли да изучавате една от най-видните науки, Божествената. Казвате: „То е лесна работа, да разбира човек Божествените работи“. Това е най-мъчно – да го разбираш и да го възприемеш. Може да го чуеш, но да го възприемеш и да го приложиш е мъчно. Всеки може да учи пеенето, но да се научиш да пееш и гласът ти да има израз... Като пееш, трябва да приложиш светлината, като пееш, трябва да приложиш топлината. Като пееш, трябва да има и сила в пеенето. Това се изисква, за да имаш гениалност, но се изисква и талант. Може да бъдеш гениален музикант и пак да ти липсва нещо. Някои сега имате понятие за гениите, казвате: „Той е гениален човек, създаде нещо“. Но да създаваш нещо, това ни най-малко не подразбира, че то е хармонично. Писанието казва: „В началото Бог създаде небето и земята“. Мислите ли, че като ги създаде, светът е бил уреден? Не, създаден е светът, но не е уреден. Човек може да бъде гениален и работите да не са уредени. На всички гениални хора работите им не са уредени. Талантливите хора трябва да гойдат, за да уредят света.

Та едно време сте били гениални, когато създадохте вашия свят. Сега трябва да повикате вашите таланти, за да уредите света. По някой път вие слагате на една дума едно съдържание, което тя няма. Мислите, че геният всичко може да създаде. Не, специфична е неговата работа. И талантливият, и светията, и той не може всичко да направи, и неговата работа е специфична. И на един учител работата му е специфична. По някой път вие казвате, че искате да бъдете светии. Но англичаните и българите имат различни схващания за светията. Българинът иска да види светията с хълтнали очи, с хълтнали бузи, жълт да бъде и много тънничък – тъй, като вейка

да върви, лицето му да свети; той не разбира под светия човек, който много яде. Един светия според българина не трябва много да яде: щом започне да яде, няма добро мнение за него, казва: „Не мяза на светия“. Но щом светията започва да не яде, пада му реномето и лекарите го посещават, казват: „Разболял се е. Не яде“.

Сега всички тези неща трябва да се приведат в едно изправно състояние. Да кажем, вие говорите. Всеки един език има свои добри и лоши страни. Всички съвременни хора ги смущават глаголите. Има несполучливи глаголи. После, има съществителни, които безпокоят, местоимения, прилагателни, съюзи. Езикът има положителни и отрицателни страни. Например като чуеш гумата *умира*, ти не си спокоен вече. Дойде глаголят *оживява*, имаш едно разположение; щом кажеш *умря*, имаш друго разположение.

Много пъти сте чели: „В начало бе Словото“. Всякога има начало в живота. Когато човек почувства и възприеме Любовта, това е начало. Питам: „Кое е туй начало?“. Щом приемеш първия лъч, който може да ти отвори пътя, за да виждаш, това е началото на твоето раждане. Щом приемеш първата дума, с която можеш да влезеш във връзка с едно разумно същество, ти си приел първия лъч или първото трептене на една дума, която те свързва с един разумен свят.

Сега мнозина от вас се интересуват какъв е оня свят. Апостол Павел, който е ходил там, казва, че тази работа не може да се опише. Око не е видяло и ухо не е чуло онова, което Бог е приготвил. Питам: ако съвременните млекопитаещи, котката например, би се заинтересувала какъв е човешкият живот, как щеше да го разбере? Като мине по пианото и тури краката си, ще започнат да се чуват тоновете на пианото. Самата котка, като мине и чуе, ще се учуди. Че толкова ли е силна тази котка, че такива тонове произвежда? Сега мислите ли, че тази котка, като слезе от пианото и иде при другите котки, може да опише човешкия свят? Мнозина казват, че може да се мисли право, но мярката за правото мислене не е

външна мярка. Казва някой: „Какво нещо е Истината?“. Истината не може да се определи. В душата на всеки човек има едно чувство, една мярка, с която той познава Истината. Във всеки човек има едно чувство, с което той познава Любовта; има чувство, с което познава Мъдростта. Ако тия чувства ги нямате, всичко това е безпредметно. Ако аз говоря на един човек и неговото ухо е запушено, безпредметно е да говоря. Ако на онзи, на когото рисувам, са затворени очите и не може да възприеме краските и образите, безпредметно е рисуването.

Всякога има едно ново схващане. Всеки ден Божественият свят носи нещо ново, всеки ден носи нещо ново, Божествено. Когато възприемеш много добре новото, ти се радваш; когато не можеш да възприемеш новото, Божественото, ти страдаш. Просто разбиране е това. Ако по някой път вие се питате: „Защо страдаме?“, аз казвам: „Защото не сте възприели новото, Божественото“. Ако днес искате да идете в Англия или във Франция, трябва да имате паспорт. Мислите ли, че ако идете в Англия и нямате паспорт, англичаните ще се отнесат много добре с вас? Паспортът трябва да бъде изправен. Там ще бъде описано лицето ти, веждите ти какви са, очите ти, челото ти, брадата ти, космите ти... Всичко туй като разгледат, трябва да отговаря на вас. Онзи, който разглежда паспорта ви, ще види отговаря ли цветът на вашето лице на този, който е описан в паспорта. Защо правят хората това? Защото нямат доверие един в друг.

Казвам: ако аз ви попитам какво нещо е Любовта, как ще ми отговорите, как ще ми я опишете? Казвате: „Това е човешката любов“. Кои са качества на човешката любов? Човешката любов първо започва много добре и свършва много зле. Това е едно от качества ѝ. Каква е духовната любов? Започва зле и свършва много добре. Сега вие може да кажете: „Защо е така?“. Аз не разглеждам въпроса защо е така, само констатирам фактите. „Не може ли другояче?“ Може, как не: нещата стават точно такива, както ти искаш. Нима не зависи от вас, като

имате брашно и правите една баница, как да я направите? Имате хубаво брашно и сирене – от какво зависи хубавата баница? От вас зависи: майстор трябва да бъде, да я направите. Ако не знаете да я направите, или препечена, или сурова ще бъде. Онзи, който яде баницата, ще каже: „Прегоряла е“. Ако не е допечена, ще каже: „Не е добре опечена“. Тогава ще имат за вас две мнения: или че е сурова баницата и не знаете да печете баница, или че сте я прегорили. Тогава казват, че сте немарлив. Ако човек прегори баницата, значи ходи навън, зяпа за други работи.

Когато вляза в една къща и ягенето е прегоряло, аз имам понятие за домакинята. Щом не е добре сготвено, щом не е добре опечена баницата, пак имам друго мнение. Неизбежно изпъкват образи. Този, който не знае как да пече, оставя сурова баницата, но и всичките му работи са така nedovършени. Това е общо заключение. Този, който прегорява баницата, всичките му работи са прегорени: и в умствения свят, и в сърдечния свят, и във волята. Този закон е общ. Това не е фатален закон, но той прониква навсякъде. Като разгледате, работите са такива. Казва някой: „Какво от това, че не съм опекал баницата?“. Този навик той не го е придобил сега. Сега ако не опечеш баницата, това е един недъг, останал от миналото, който трябва да поправиш. Казва друг: „Какво има, че някой певец е взел един фалшив тон?“. Много значи. Ако тази фалшива нота е дупка на гъното на една стомна, пълна с вода, всичката вода ще излезе навън от стомната. Ако вие вземете една фалшива нота, всичкото благо, което придобиете през геня, ще изтече през тази дупка. Това е вярно: една дума можеш да кажеш и тази дума може да ти коства години, докато смогнеш да я поправиш. Това са изключения.

Имате едно желание на Ева да опитате какъв е плодът. Ако вземете буквално, че тя само го е близнала и сдъвкала, осем хиляди години не можем да се избавим от едно близване на Ева. Осем хиляди години една погрешка

тя поправя и не е могла да я поправи. И ние след нея не можем да я поправим. Много сериозна работа е това.

Вие по някой път казвате тъй: „Аз не ви обичам“, но знаете ли колко може да ви коства това? Казвате: „Аз ви обичам“ – знаете ли колко може да ви коства тази гума? Ти казваш, че аз ви обичам. Трябва да обичате! Като кажеш, че не ви обичам, пак трябва да имаш основание. Може да каже някой: „Не ви обичам, защото няма какво да обичам във вас“. Тогава сложете нещо, което аз мога да обичам. Трябва да бъдете последователни. Казвате: „Не ви обичам“, но не е така въпросът. Добре, вие кажете: „Не мога да ви обичам“, а другият каже: „Аз ви обичам“. И двамата сте бедни. След като кажа, че ви обичам, вие не сте станал богат. Тогава ще питат: „Мислите ли, че вашата любов е намясто?“. Ако сте беден и някой каже: „Аз ви обичам“, мислите ли, че с това той ще направи нещо? Нищо не е станало. Има една любов, която е важна. Като кажа на един болен: „Аз ви обичам“, този болен стане, престава да е болен.

Сега вие казвате така: „Ние вярваме в Бога, обичаме Го“, а забелязвам, че между вас и между всичките хора, гори и в къщите ви, има дисонанси. Мислите ли, че вие ще ме убедите, че вярвате в Бога и че Го обичате? Мислите ли, че аз съм от тези, глупавите, та да повярвам. Мислите ли, че като говорите и аз виждам една непосредственост във вашия живот, ще ви повярвам? Как ще убедите вие Господа, че вършите Неговата воля? По някой път се чудя на хората. Той се е спрял, прочел е *Отче наш* и пита как така да не го послуша Господ. Ти си декламирал *Отче наш*; и не само ти, милиони същества има, които всеки ден декламират *Отче наш*. Та Господ слуша, слуша; ти си чел *Отче наш* и се чудии защо Господ не те е послушал. Как си го чел? Ако аз бях на вашето място, щях да чета *Отче наш* така. Ще кажа: „Досега, Господи, не съм чел *Отче наш* както трябва. Много пъти съм казвал: „Да бъде Волята Ти“, но досега не съм направил Твоята воля. Ще ми простиш. Аз искам днес да

изпълня Волята Ти тъй, както е Твоята воля. Ще изпълня Волята Ти, както Ти искаш“. Като се върна вечерта при Господа, ще искам да видя дали Той е доволен. Ще отида в света да изпълня Волята Му. Има доста работа, която може да се свърши, за да е доволен Той от моята работа. Ако е доволен, аз веднага ще видя в Лицето Му, че е доволен от работата, която съм свършил.

Наскоро дойде една сестра от света, доста добра сестра от света и доста умна, запозната добре с окултната наука, разумна, имала две деца. Умира едното ѝ дете, че не може да намери мир – така привързана, влюбена била в него. Не излизала от къщи, светът почернял – тя иска да се самоубие; иначе е сериозна. Каза: „Много роптах на Господа защо ми взема това дете. Вдигах шум, карах се – как тъй да ми вземе това дете, не знае ли, че ще ми причини болка!“. Каза още: „Чудя се как Господ не ме бие“. Пита ме: „Защо умря детето ми?“. Рекох ѝ: „Ти искаш да те лъжа... Твоят любовник те е напуснал, влюбила си се ти...“. Тя започна да се усмихва. Продължавам: „Щом той те е напуснал, ти не си била вече добра, не си постъпвала добре, обидила си любовника си. Ти мислиш на мене да ми разправяш, че имаш някакво дете... Не, не говори любовни работи! Ходиш да разправяш това, пък си станала на 40 години, прилича ли ти?“. Тя започна да се усмихва, каза: „Ти ме разсмиваш.“ „Ами ти пък искаш да ме убедиш, че детето ти е умряло. Виждам, че представяш работите в една алегория“.

Българите говорят много алегорично. Когато отиват да искат една мома, ще дойдат тези, женихите, които ходят да правят добро на младите момичета. Ще идат, ще седнат на камината и ще кажат: „Иване, ние забелязваме, че имате много хубава нива, та сме хвърлили око на нивата. Продавате ли я?“. Отговарят им: „Как ще я продаваме, тя от баща ни е останала, тази нива не я продаваме. Ти доста ниви имаш“. Втори път пак дойдат, пак за нивата говорят. Но въпросът не е за нивата, а за една от дъщерите. Той казва, че от баща си има няколко ниви; това значи: „На коя си хвърлил око? Една имам

от десет декара, друга имам от пет“. Казва женихът: „На средната съм хвърлил око“. След като говорят така алегорично, ще дойдат до същността, до реалността, ще кажат: „Средната ви гъщеря сме харесали, допада ни, ще се съгласите ли да я дадете“. Така ще дойдат до реалността на нещата. Селянинът другояче може да откаже, да каже: „По кой начин не продавам нивата. Да си вървите, да не идвате друг път, не продавам нивата“ – и работата спре.

Та казвам: ние сме на Земята да изпълним Волята Божия, от която зависи нашето бъдеще. Волята Божия ние сме я изпълнявали, както животните са я изпълнявали. Мислите ли, че ако по необходимостта на закона ви заставят да вършите Волята Божия, това е волята на Бога? Един учен човек трябва сам да извърши волята на Господа, не трябва да го заставят да вдига и да слага чука. Не е това, което се изисква: то не е работа на чука, не е работа и на перото. И то свършва една работа – да напише едно писмо. Тук не се изисква и работата на иглата, която ушива една греха. Изпълнението волята на Бога – това е най-хубавото, което човекът може да направи.

В момента, в който ти решиш да направиш Волята Божия, ще се освободиш от всички несгоди. Онези вериги, които са на краката ти, ще паднат; онзи мрак, който имаш в ума, ще изчезне; и товарът на сърцето ти ще изчезне. Ще се намериш в един приятен свят, като един цигулар, който свири в добре отоплен салон, цигулката му е намясто, лъкът е намясто, той е разположен, а публиката ръкопляска. Като излезеш, джобът ти е пълен. Вестниците ти пишат, а на цигуларя му е приятно, че е свирил. При сегашните условия свириш и салонът не е отоплен, струните на цигулката не са намясто, публиката те освирква, вестниците пишат зле, че да се чудим де да си скриеш главата. Казваш: „Що ми трябваше концерт да давам на тези хора“. Целият свят е пълен все с развенчани виртуози. Онази млада мома, която е разочарована в любовта, не е ли развенчан виртуоз? Младият момък, който е разочарован в любовта, не е ли развенчан виртуоз? Онези

религиозни, които са паднали духом, казват: „Животът няма смисъл“. Не са ли и те развенчани виртуози?

Случило се е нещо, казваш: „Не ме слушат хората“. Че как да те слушат? Една погрешка има, която е много малка. На един в живота не му вървяло и питал един мъдрец: „Какво да правя, че да ми тръгнат работите?“ „Каквото кажеш, направи го, не го отлагай!“. Ние всичко отлагаме за след време. В днешния ден ако имаш една малка погрешка, поправи я. Най-малката погрешка – поправи я, и най-малкото добро – направи го. Ако това направиш, ти си в правия път. Всеки ден може да поправиш една погрешка. Не да правиш погрешка, но да поправиш една погрешка и да направиш едно малко добро. Ние трябва да поправим една погрешка, за да дадем повод на Божественото. Като се махне тази погрешка, която сме поправили, Духът Божий ще дойде да посади доброто на това, поправеното място, дето е била погрешката. Духът Божий посява едно от хубавите Божествени семена в живота. А пък там, дето си направил едно добро, това гърво вече се е разцъфтяло, израства и завързва плод. От него ще се ползваш. Тъй щото ако поправяш погрешките, Духът Божий посажда новите семена на живота. Като правиш добро, тия гървета се оживотворяват и плод дават, следователно има на какво да разчитааш. Някой път вие мислите, че се занимавам с погрешките на хората. Никак не ме интересуват погрешките на хората в този смисъл.

Преди няколко време аз ви разправях за младата снаха на село. Българите са много интересни, казват: „Представи си, пресолила боба“. Цялото село знае, че младата снаха е пресолила боба. Пък има го и гругото: „Представете си, оставила боба недосолен“. Ако аз съм една млада невеста, ще кажа: „Зная как да варя боб, вие го солете, както искате. Аз зная да го варя хубаво. Да го сваря е моя работа, но да го соля не е моя работа. Да ме гържат отговорна за несварения боб, това е моя погрешка, но не бива да ме гържат отговорна за неосоления боб“.

Аз искам вие добре да сварите боба, но да го осолите, това не е ваша работа. Проявената любов е свареният боб. Ти прояви любовта в дадения случай – ни повече, ни по-малко. Тази любов щом я проявиш, ще имаш светлина в ума, мир в сърцето, сила в тялото. Ти ще чувстваш онази сила, която носи здраве, весел ще бъдеш. Ти ще почувстваш един мир в сърцето си, който никога не си чувствал. Ще почувстваш и една светлина, която ще изпълни гушата ти с радост и веселие. Това е Любовта. Ако Любовта не внесе светлина, ако не внесе топлина и ако не внесе сила, бобът не е сварен. И бобът трябва да се сваря: несвареният боб е опасен, и свинете не го ядат. Ако дадете несварен боб на една свиня, и тя не го яде, колкото лакома и да е; ако бобът е сварен, яде го. Но няма по-опасно нещо от това, да ядеш несварена любов.

По алегорично ви говоря: няма по-опасно нещо от това, да ядеш несварен боб; няма по-хубаво нещо от това, да ядеш сварен боб. Свареният боб е отлично ядене. Който яде хубаво сварен боб, бърбреците му са намясто; който не яде хубаво сварен боб, бърбреците винаги страдат. Ако не искате да ви страдат бърбреците, яжте хубаво сварен боб, за да няма нужда да се оплаквате от тях.

Сега по какво може да познаете истинската любов? При истинската любов по пътя, през който минавате, ще има сто-двеста души да ви кажат: „Отбийте се, не ни задминавайте“. Ако не носите Любовта, те казват: „Не се спирайте – да си вървите, защото носите нещастие“.

Отче наш

5 май 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ЗДРАВΟΣЛОВНО ГЛЕДИЩЕ

*Добрата молитва
Духът Божий
Размишление
Венир Бенир*

Ще прочета 13. глава от Първо послание към коринтяните.

В начало бе Словото

Някой път се учуввате какво има да се каже още за Любовта. Още нищо не се е казало за нея. В бъдеще, когато се каже същинската дума за Любовта, хората ще бъдат свършени; ще бъдат свършени и ще знаят как да живеят. Сега трябва да се разказва на малките деца. Детето е родено от разумен баща и от разумна майка, от ред разумни поколения, но то е невежа, не знае. Дадеш му една книга – нищо не разбира. Казваш му да смята – не знае да смята. Само едно изкуство има: знае да яде, знае и да заповядва това-онова. Но за знание – нищо не знае: ако го накараш на някаква работа, трябва да го учиш.

Някой пита защо хората не се раждат научени. Че ако се раждат научени, какво ще учат? Само ненаученият човек може да стане учен, а ученият може да стане ненаучен. В света има два процеса: едни хора ги учат да станат учени, други ги отучват от онова, което знаят. Пита някой: „Защо е така?“. Да кажем, няколко поколения си ял месо, научил си се да го ядеш. Правиш го майсторски на какво ли не: на кюфтета, на попска яхния, тюрлю гювеч. След като станеш вегетарианец, трябва да се отучиш от месото. Ще те отучат, че да не се съблазняваш. Някой казва, че е вегетарианец, но само привидно е вегетарианец, той е помак вегетарианец. Помака защо го на-

ричат помак? Веднъж помаците поускали да си направят джамия, ходили в гората да си избират дървета за нея. Но когато работели, не трябвало да кажат нито една българска дума. Отиват из гората, търсят дървета, избират ги. Казва един помак: „Хубаво е това дърво, право е, но на върха е малко кривичко“. Всичко казал на турски, но като дошъл до думата *кривичко*, казал я на български – и вече не можело да употребяват това дърво.

Сега и верующите, като ходят да си избират идеи, ще употребят една дума от старото. В приказката е сложена идеята, че българският език не е свещен. При мен някой път идват да ми разказват нещо, аз казвам: „Това е помашка работа“. Някой ми разправя, че една работа не е станала както трябва. Де е злото, че е влязла една българска дума?

Та казвам: ние в живота имаме едни противоречия, които не можем да примирим. Няма какво да се примиряват противоречията. Бог ни е дал очи и ние още не знаем как да употребим очите си. Много нещастия, много неприятности произтичат от незнанието как в даден момент да насочим погледа си и къде да го насочим. Че казва някой: „Как тъй!“ . Представете си, че вие сте инженер, който кара един трен. Ако вашите очи са слаби, а трябва да минете през някой мост и отдалеч не виждате, че линията или мостът са развалени, какво може да стане? Такива страхотни неща са ставали в миналото. Колко тренове са влизали в пропастта от недовиждане.

Казвам: вземете в съвременния живот. Вие казвате, че живеете в един век просветен, християнски. Всички са настръхнали, а и те са хора просветени. Християнските народи са учени хора, университети имат, разбират – дълбоко разбират тайните на живота. Сега тия хора имат една задача и не могат да я уредят – бият се тези хора. Вие четете вестниците и ви е приятно дали англичаните побеждават, или германците, и вземате страна. Кои са надвили? Каква е разликата между германците, англичаните и французите като хора? Всяка победа се записва с изчезването на хиляди хора от едната и от

другата страна и с осакатяването на хиляди хора, които са инвалиди.

Наскоро тук минавам покрай лимоново гърво, което е минало през една война. Гледам го, искам да му помогна да се съвземе. Казвам: това гърво страда от много знание. Онези, които са го гледали, много са знаели... Първите, които са го съжелявали, са искали да го наторят, че пръстта нямала хранителни сокове. Те донесли толкова силен тор, че наместо да го охранят, го осакатили малко. Второто положение гледам: и като садят лимони, много знаят... Изучавам колко хората знаят за лимоните, как си гледат лимоните. Имаме един лимон, казват, че трябва да му се тури син камък. Казвам: „Да му турим“. Сложиха му син камък, че той изсъхна. Защо изсъхна? От синия камък. Казват: „Трябва да му се тури син камък“, ама колко да му се сложи? Един казва: „Една шепа“. С една шепа ще го отровиш, изисква се много малко – един грам ти ще сложиш във водата. Та казвам на една сестра да ми донесе една стомна вода, да полеем лимона. Не я оставям тя да го полее, аз ще поля лимона. Дигам стомната, тя пада върху бъчвата – пукна се, счупи се. Пък чужда беше стомната.

Питам: „Защо е пострадал този лимон?“. От невнимание, от незнание. Казвам на сестрата: „Ти ми донесе една стомна, но аз счупих чуждата стомна“. Ще кажем: „Пукна се само стомната“. Пукнала се е, но ще трябва да я купим. Працам сестрата да купи една стомна: макар че тяхната е вехта, ще им купим нова. Едно поливане ще ни коства 20 лева най-малко. Тя отиде и гледам – донесе една хубава стомна. Казвам: „Ще вземеш, ще я напълниш с вода и ще я занесеш на сестрата, отдето си я взела. Още веднъж да не ми носиш чужда стомна“. Тя взема новата стомна, но взема и своята – и отива и двете да ги напълни. Но хубавата стомна се счупва. Аз ѝ казвам да напълни новата стомна и да я занесе на сестрата, не ѝ казвам да носи и своята. Държах ѝ една малка лекция. Казвам ѝ: „Ще идеш да купиш още една стомна“. Отиде, намери една хубава стомна. „Ще вземеш стомната и ще

внимаваши, като писано яйце ще я занесеш, да се отървем от тази бяла“.

Казвам: в живота правим такива погрешки, от които аз изваждам ред заключения. Често ние правим такива погрешки: искаме да помогнем. Не можеш да помогнеш на един човек, когото ти не обичаш. Не можеш да помогнеш и на себе си, ако не се обичаш. Не можеш да помогнеш на себе си, ако не обичаш Бога, Който е в тебе. Ти имаш признателност, гледаш лицето си в огледалото, но още не си видял онова, което Господ е създал в теб. Трябва да се зароди в мисълта ти една благодарност за хубавото, което е поставено. Някой път ние говорим за ума, но понякога цапаме ума си с мисли, които не са намясто. По някой път цапаме сърцето си с чувства, които не са намясто. Може отвън да са хубави, но има мисли, които трябва да ги държим отвън. Сега питам: как се държи една мисъл отвън? Това, което ти влияе, с което не можеш да се справиш, то е отвътре.

Да кажем, ако влезе един доста голям трън в крака ти, той ще те ограничи: дето стъпиши, ще чувстваш болка. Питаш: „Какво трябва да се прави?“. Трънът отвътре, който е влязъл в крака ти, трябва да излезе навън от него. Ако мислиш: „Горкия трън, къде да го пратя?“, ти го изхвърли навън да си търси чайрето. Той е влязъл в крака ти, без да го караш. Понеже тръните са много горделиви и честолюбиви, като го бутнеш, той се забие в крака, в ръката ти. Казва: „Господине, ти като минаваш, тук трябва да бъдеш внимателен, в мене има достойнство“. Трънът е като пчелите: като минеш покрай кошера, тя ще излезе, ще забие жилото си. Понеже не може да го изтегли, умира. Казва: „Ще знаеш още веднъж, като минаваш покрай кошера, да спазваш всичките правила, които пчелите имат“.

Разправяше ми един ученик един случай. Казва: „Ние имахме кошери, исках да си открадна мед. От тези, старите кошери бяха. Разкопан беше един трем, турени бяха кошерите. Гледам белите писти и си мисля: „Ще взема с ножицата, ще клъцна питата, ще я набуча с един шиш и

ще я извадя навън“. Отидох, но докато я извадих, тричетири ме ужилиха по лицето. После вън се скрих, но връщам се въкъщи, лицето ми е подутото. Баща ми ме гледа и пита: „Къде си ходил?“ „Ходих да гледам пчелите.“ „Не си ходил да ги гледаш, но си ги бутал“. Извадих мед, но очите ми се затвориха. Оттам насетне не ходих вече да изваждам мед от пчелите и намерих, че скъпо струва“.

Хубаво, ние виждаме една погрешка. Често в живота си за постигането на някой наш идеал колко тревоги, колко страдания не претърпяваме. А на нас ни трябва три неща, за да се създаде в нас порядъчен живот. Първо едно знание как да пазим в изправно положение ума си, т.е. главата си как да пазим; после как да държим в изправно положение и сърцето с чувствата си. Образ на това сърце е сърцето, което пипате вътре, но има и друго сърце, което е във вашия организъм. И трето положение: трябва да държите в изправно положение и тялото си. Защото ако не знаете как да се движите, с движението си може да предизвикате един човек. Например един човек вас с движенията си може да ви разгневи. Съвременните хора в дипломацията са станали толкова внимателни, наблюдателни. Като гойде един дипломат, най-първо ще погледнеш как ще те погледне, каква светлина има. От поведението ти той съди какво е твоето разположение. Когато те изпраца навън, трябва да бъдеш крайно учтив – за най-малката неучтивост веднага ще има лошо мнение.

Това са хора от света, а религиозните хора казват: „Ние трябва да бъдем чистосърдечни, да се проявим таклива, каквито сме“. Че ако се проявиш такъв, какъвто си, какво ще бъде? Да допуснем, ти кажеш за някой: „Той не е религиозен човек“. Отде знаеш, че не е религиозен човек? Религиозността е вътре в главата, тя не е нещо, което се купува оттук-оттам. Човек не става сега религиозен. Казват: „Той стана религиозен“. Ако сега може да стане религиозен, изгубена работа е. Той само носи религиозността. Под думата *религия* се разбира любов към Бога. Тази любов също си има своя мода. Любовта и тя ще се

появи или във външна, или във вътрешна форма, или ще се развие в отношение. Казвате за някого: „Той не е учен човек“. Човек не се ражда учен: той носи учението, носи всичките възможности със себе си. Казват за някого: „Той е много учен човек“. Всичките хора се раждат с възможности, а учеността се определя от възможностите, които са дадени на човека. Повече от тия възможности той учен не може да бъде.

Има много учени хора, които са невежи. Мнозина от вас казвате, да кажем, че имате един квадрат. Четирите страни са по два сантиметра. Може да ги сметнете така: $2 \times 4 = 8$; или може да ги сметнете: $2 \times 2 = 4$. Ако кажеш, че $2 \times 2 = 4$ или $2 \times 4 = 8$, има разлика в смятането. Ако кажеш: $2 \times 4 = 8$, това е крайният резултат. Ти не знаеш промените. Казваш: 2×4 и $4 \times 2 = 8$, ти се интересуваш как се е образувало 4. Следователно двете линии на квадрата какво представляват в органическо отношение? Едната линия на квадрата представлява бащата, другата линия представлява майката – и двете линии са успоредни. Третата линия представлява сина – тя пресича бащата и майката. И четвъртата линия, която представлява дъщерята, е успоредна на третата и пресича бащата и майката. Бащата и майката са успоредни и братът и сестрата са успоредни.

Следователно квадратът в духовния свят представлява отношения. Най-първо, когато две линии са успоредни, това показва отношение между две същества, разстоянието между тях не се изменя. Както и да се кривят, те са успоредни – това вътрешно отношение трябва да не се изменя. Казвам: дотогава, докато вашият ум и вашето сърце вървят успоредно, вътрешните отношения не се изменят и вие разсъждавате правилно. Щом се измени вътрешното отношение и се стесни това разстояние, непременно ще дойде катастрофа. Онова, което се движи отгоре по тия две линии, ще се срещне, ще направи катастрофа някъде или някой малък инцидент.

Та казвам: в напредъка на човешкия живот вие някъде знаете как да постъпите. Има някои, които обичате, с

тях постъпват добре. Много майки има, които от любов към децата си ги хранят повече отколкото трябва, и децата се разболяват. Има майки, които от любов осакатяват децата си. Разболее се детето и те от любов викат един лекар, втори, трети, четвърти. Единият даде един метод, другият – втори метод. След като са викали дванадесет лекари, правили са консулт – погледнеш, изпратят детето в оня свят. Майката трябва да знае едно нещо: на майка, която обича детето си, то не може да умре; на майка, на която любовта е слаба, децата ѝ умират. Когато любовта на бащата към сина е слаба, той умира. Всичките синове, които умират, умират от слабата любов на бащите си; всичките дъщери, които умират, умират от слабата любов на майките си. И обратното е вярно.

Казвам: ако хората умират, умират по единствената причина на слабата си любов. Преди години бях в Търново у една сестра. Бях тръгнал на път и се спирам в техния дом. Когато отидох в дома, братът беше здрав; като влязох в къщата, разболя се. Аз зная, че се е разболял за изпитание, и си седя спокоен, не се интересувам, че се е разболял, тъй привидно седя незаинтересован. Иде сестрата и казва: „Учителю, наш Иван заминава“. Рекох: „Накъде?“ „Заминава си, пък имам малки деца, да го опази Господ поне да се отгледат децата, че тогава да си замине.“ „Че как си заминава тъй, без да пита?“. Тя казва: „Учителю, работата е сериозна, ти не вземаш това предвид“. Ставам, отивам в стаята – братът едва диша, не се чува гласът му. Турям ухото си, а то е доста остро, наблюдавам и го слушам тихо – той се моли, много хубаво се моли. Послушах няколко минути: той изчете молитвата, очите му са затворени. Рекох на сестрата: „Сестра, не бой се. Така както е сега, той е сигурен, че ще се върне, няма да умре. Утре ще бъде здрав“.

Казвам: дотогава, докато в нашето сърце действа Любовта, здравето всякога се връща. Бог е Любов в света. Ако ние умираме, умираме от безлюбие; ако страдаме в света, страдаме от безлюбие. Туй трябва да се

има предвид. Ако човек страда по закона на Любовта, ти ще опиташ страданието и ще видиш, че в него има нещо приятно. В ума ти ще има известна приятност, ще се радваш, че си пострадал. Апостолите разправят в Писанието, че като ги били евреите заради Учението, набили ги, както евреите знаят да бият, хубаво. И всички апостоли се върнали радостни, че са се удостоили да носят страданието, както своя Учител. Имаме друг един пример. Христос понесе най-големите страдания в света, но и Той се върна при учениците Си, върна се весел и възкръснал влезе в новия живот. Каза им: „Туй е, което ви помага“. Той им даде един пример, че онзи, който обича Бога, и да умре, ще оживее. Защо умря Христос? Да покаже, че този, който носи Божията Любов, като умре, ще възкръсне. Сега някои от вас питат: „Виждане ще има ли в света?“. Щом се обичаме, виждане ще има и възкресение ще има; щом няма любов, работите другояче се изпълняват.

Казвам сега: имайте любов в себе си. Обичайте вашия ум, който Бог ви е дал, т.е. не допуцайте да се цапа умът ви. Обичайте сърцето, което Бог ви е дал – не давайте то да се цапа. Обичайте и тялото си, понеже е казано: „Вие сте храм Божий“. Не допуцайте то отвътре да се цапа, защото постъпките цапат тялото, а от цапането на тялото се явяват всичките кризи в живота. Желанията стават причина за всички страдания, които имаме в душата. Всичките пертурбации, които стават, се дължат на неестествените мисли, които по някой път проникват в нашия ум. Една мисъл се натрапва в човека. Казвам: в това отношение трябва да имате едно издръжливо знание. Гледам: един човек рисува планинска местност, едно езеро. Всеки ден се приближавам, но виждам, че той цапа с боите. Отблизо като гледам, никакво езеро не се вижда, вижда се нацанано платно, бои се виждат. Ако някой гледа картината само отблизо, ще каже, че художникът не може да рисува; ако тя се гледа от разстояние, вижда се вода, езеро. Казвам: как той се е домогнал до това знание, без да знае, така да постави боите, че отдалече като гледаш, да се види езеро? Отбли-

зо не се вижда нищо: картината е много хубава отдалече, но не и отблизо.

Та сега и вие като се срещнете отдалече, картината е много хубава, но отблизо не е така хубава. Отдалече като се гледате, отлични хора сте – учени сте, но щом дойде човек до вас, вижда, че е цапано с боите. Казвам: не се приближавайте много един до друг, защото хубавата картина изисква да не се гледа отблизо. Вие мислите, че като се приближите при една картина, ще намерите нещо. Илюзия е: на картината ще гледате само външната ѝ страна. Няма какво да разглеждате как е нарисувана картината. По някой път ние се учудваме на художниците, на онова разбиране, което имат. Те като турят боите някъде, знаят отдалече какъв ефект ще даде. Казвам: геометрици са, на 4–5 метра или на 10–20 метра знаят какъв ефект ще даде. Отдалече трябва да се гледа картината. И вие, когато постъпвате, трябва да имате същата перспектива. Знание трябва: няма по-хубаво нещо от свещеното знание.

Един музикант казва: „Я ми дай *ла*“. Изведнъж ти ще се отдалечиш: няма да пееш *до* на ухото му отблизо, ще се отдалечиш от него на пет метра. И в музиката има закон: колкото си по-далече, гласът е по-хубав. А пък ако искаш гласът ти да е хубав отблизо, когато хората са наблизко, много тихо трябва да пееш. Ако пееш силно, ще произведеш съвсем друг ефект.

На мен често са ми казвали: „Учителю, направих тъй, както ти каза“. Ама както аз казвам тази работа не става. Трябва да направим работата, както Бог е поставил, както Бог иска. Първо – онова, което аз ви казвам, вие ще го сравните с нещо вътре в себе си. Първо туй, което аз ви казвам, после онова, което ще сравните вътре в себе си. След това има едно трето положение – свидетелството на двама или на трима души е вярно. Туй, което е във вас, онова, което иде отвън, и онова, което вие разсъждавате в даден случай – тия три неща показват как трябва да бъде направена работата. Една работа трябва да бъде направена по любов, по отношени-

ето на сърцето. Една работа трябва да бъде замислена, тъй както умът я е скроил. И една работа трябва да бъде направена така, както човешката воля може да я направи в даден случай. Та казвам: по любов ще вложим сърцето си; по ум, както умът е замислил нещата; и по воля – нея вземам като най-възвишеното, което душата е решила. Тия три фази като се съберат на едно място, то е вече в съгласие с онзи Божествен закон. Казвам: всякога, когато усещате разгвояване за една постъпка, Божият закон там не работи.

Аз ви говоря сега от здравословно гледище. Човек за да бъде всякога здрав на Земята, непременно ще дойде тук на големи изпитания. После в областта, през която вие пътувате, трябва да имате желание да не се спънете. Човек трябва да мисли. Като мисли, ще образува светлина, която е необходима за вътрешния живот. После трябва да има силна воля. Това подразбира сила, която трябва да тури неговите мисли и неговите чувства в движение. Защото без сила нещата не могат да се реализират. Писанието казва: „Да възлюбиш Бога Господа своего с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила“. По четири неща трябва да възлюбиш Господа; четири неща има, за да бъде постижимо онова, което ние желаем. Щом човек обича Господа с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си сила и с всичката си душа, всичко онова, което желае, е постижимо. Няма да има никакво изключение, всичко може да се постигне. Няма да искаш нещата да се постигнат изведнъж. Ти ще посееш едно семе с всичката си любов, която сърцето ти има към Бога, с всичкия си ум, с всичката си сила и с всичката си душа. Туй семе ще го оставиш на законите на Природата и то ще ти даде онзи плод, който очакваш.

Казвам: всяко нещо, което правим, по същия закон трябва да работи. Нещата, които са направени без любов, не са дълготрайни. Виждаме: в сегашната култура на християнството неща, които не са направени с любов, не могат да бъдат трайни. Ако днес всички християнски

народи отправят ума си към Бога, войната ще престане. Какво има да спорят? Англичаните са богати, може да отстъпят. Германците, техните братя, които имат по-малко, може да се спогодят разумно. Братя са те, родени от един баща. Но когато братът иска да живее само за себе си и няма предвид баща си и майка си, въпросът е другояче. Ако хората са решили да живеят по братски, ако вие тук, на Изгрева, решите да живеете по братски, животът ще бъде друг.

Казвате: „Бият се“. Но има много работи и тук за уреждане. Колко бодливи телове има турени! Какво показва това? Някой е взел една педя от мястото на другия – цял въпрос става. Че всички спорове са за земя – Германия спори за своите колонии. Русия е недоволна, че по време на войната всички взеха – и на нея взеха Бесарабия; взеха от Финландия, от Полша своето си. Казва тя: „Не става така“. Спорят все за онова, което е взето. Българите и те са недоволни, защото са им взели нещо – искат да им го върнат. На всички хора са взели нещо. Какво се изисква? Не отнемай на човека туй, което Бог е направил. На българина да се даде това, което Бог му е дал; на русина да се даде това, което Бог му е дал; на англичанина, на французина, на всички народи и на всеки един човек – законът е все един и същ. На всеки един от вас да се даде това, което Бог му е дал. Това трябва да бъде една вътрешна мярка.

Вчера седим тук и един брат говори. Казвам: „Не се месете в политиката, опасна работа е да се говори за политика. Хитлер⁶⁹ отиде и нападна Белгия и Холандия. Отиде да освободи Вилхелм⁷⁰, нали е в Холандия“. Братът ме гледа: Хитлер отишъл да освободи брат си; толкоз години не го е виждал, че го освобождава, защото го държат пленник...

Важното за нас е в този живот да се учим да служуваме на Бога. Трябва да поставим в ума си светлина, защото светът се нуждае от просветени хора. Както и да говорим сега, апостол Павел казва: „Ако любов нямам, нищо не се ползвам“. Трябва да съзнаваме в себе си Божи-

ето присъствие: да виждаме Бог да присъства в ума ни, когато мислим, да чувстваме, че Той присъства в сърцето ни, да виждаме, че присъства и във волята ни. Когато вършим нещо, навсякъде – и в постъпките ни, във всяко наше действие, Бог трябва да взема участие. Тогава нашият живот се развива правилно и ние сме радостни и весели.

Казвам: това е новото – да присъства Бог в ума ни, да присъства Бог в сърцето ни, да присъства в тялото ни, в душата ни, навсякъде. Както е казал Христос: „Както Отец пребъдва в Мене и Аз в Него, така и вие да пребъдете в Мен, за да бъдем всички едно – Бог в нас и ние в Него“.

Отче наш

12 май 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ЧЕТИРИ НЕЩА

Добрата молитва

Ще прочета 25. глава от Матей до края.

Има едно изречение, което казва, че повторението е майка на знанието, но повторението е и майка на глупостта. Добрите работи като се повтарят, човек придобива нещо, но глупостите като се повтарят, човек изгубва нещо. Има нещо в света, което се спечелва, има нещо, което се изгубва. В това сега опасността, че има една възможност. Ние не знаем кои са били причините за падането на ангелите, които са седели на толкова високо положение, със слава и знание – и в тях се заражда едно изпитание. Някои напускат Небето и стават тъмни духове. Разни теории има – и никой досега не знае причината.

Когато някой приятел напусне приятелите си, никой не знае причината кое го е заставило. Най-първо те се обичат и след това се зароди някоя малка причина, която никой не знае. Как е възможно тази обич да престане? Причините ние не знаем, но следствията ги имаме на лице. Когато двама души се обичат, ядене и пиене има; а щом не се обичат, няма ядене и пиене. Когато двама души се обичат, къщата е добре мебелурана и осветена; щом не се обичат, къщата е тъмна и разхвърляна. Когато се обичат, добре се обличат, щом не се обичат, не се обличат добре. Тогава значи докато някой се облича хубаво, работите вървят наред; щом работите не вървят добре, дрехите започват да се скъсват. Това показва, че търговията не върви.

Съществуват известни правила, които всеки трябва да спазва. И добрите правила се нарушават от умните хора повече, отколкото от глупавите. Понеже на глупа-

вия никога не му идва наум да седне да пише поезия, а на умния ще му дойде наум да пише поезия и ще направи доста глупости. Въпросът не е в глупавите хора, ние ги знаем тия работи. Всеки от вас може да пише поезия, но писали ли сте поезия? Казвате: „Да се римува, това е лесна работа“. Всеки знае да замеси хляба, но ако вземете брашно, от десет години седяло в чувала, какъв ще бъде този хляб?

Върху тази глава от Матей какво ли не се е казвало – страхотни работи за вечното мъчение. Един български свещеник казвал на слугата си Стоян: „Не зная, Стояне, какво ще се прави в онзи свят. Ще има скърцане със зъби“. Стоян отговаря: „Ти, дядо попе, няма да се плашиш, твоите зъби са паднали. Няма какво да се мъчиш“. В телесен смисъл мъчението е един вътрешен акт. Не е тъй, както се пише, но за да бъде понятно, ще го представя на физическия свят. Така, както го е описал Данте⁷¹, това не е ад. На Западния фронт⁷² е много по-страшно от Дантевия ад. На войниците от пукането на бомбите и на снаряжите очите са им излизали навън. Пукат се с изкривени лица, нервната им система е разстроена. Каквото и да пишат вестниците, все е малко. Тези хора са имали някаква идея. Каква идея имат? Едно време за Бога са се биели, а сега? За един Версайски договор⁷³ – не искат да го коригират. И след като измрат милиони хора, тогава ще го коригират. Защо преди това да не е възможно да го коригират? Вие се чудите защо тези хора не разсъждават правилно.

Във вас има едно желание да се помолите, но казвате: „Кой ще става да се моли, студено е, зимно време е“. После си кажете: „И под юргана може“. Но аз ви питам: какво те застава да лежиш под юргана? Защо да не вземеш юргана на гърба си, че да станеш прав. Какви са съображенията ти, че ще легнеш на едната страна и ще четеш молитвата? Ако се молиш на лявата страна, ако се молиш на дясната страна или легнал по гръб, по лице, молитвата ще бъде чута от Господа, но ще има различни резултати. Ако имате един оратор, който да легне

на лявата или на дясната си страна и да ви говори, или да легне на лицето си или на гърба си, какви ще бъдат резултатите? На лявата страна, на дясната, на лицето или на гърба – това са изключителни случаи, това не е естествено положение. Когато се моли, човек трябва да се представи в едно красиво положение пред Бога. Мисълта ти и чувствата ти трябва да бъдат такива, че да няма никакъв дефект. Аз съм виждал мнозина, като отиват да се молят, отиват с едно такова изкривено лице: и православни, и евангелисти, какви ли не съм ги наблюдавал. Седи той пред иконата и сълзи му текат – иска да покаже на Господа, че много страда. Той вярва в иконата – че тя ще изпрати мисълта му до Бога. А умният човек, който мисли, не иска да я изпрати така. Един богат човек хванал един слуга, който бил умен, но не знаел да чете. Името му било Иван. Един ден богатият казва: „Като дойде някой, прочети ми онази книга.“ „Не зная да чета.“ „Да си се научил“.

Разните хора изваждат различни тълкувания. Човек със злото се отчуждава от Бога и това става мълком. Вие поне психически имате тая опитност. Двама души са близки, но по едно време усещат, че са се отдалечили, после започват да не си говорят. Докато хората си говорят и се карат, значи се обичат; докато се карат, още има любов. Колкото оскърбления и да има, те показват, че има любов; но като престанат да си говорят, е още по-лошо. Ако разглеждаме тялото физиологически, когато има болки в крака, в главата, в гърба, човек още може да се лекува, но когато престанат болките в крака, той изсъхва, не може да се лекува. С изпитания е зле, но без изпитания е още по-зле.

Аз не искам да ви говоря за невежите хора. Съвременните големи художници рисуват картини и правят своите изложения, за да видят мнението на хората. Големите артисти, мъже и жени, по някой път играят роля – и според ролята ще се определи как да играят. Има актьори, които на сцената разплакват хората; има проповедници, които като говорят най-сериозни работи,

никого не разплакват. Вие като четете тази глава, хваща ви страх; казвате: „Аз от кои съм?“. Една свещ, която гори, какво ще пита? Ако гори, от горящите свещи е; ако не гори, не е от тях. Мнозина братя са ме питали колко са напреднали. Лесна работа: дойде някой, дам му една задача по математика. Питам: когато имате едно скръбно чувство, какво число сте? Отивате в гостилница, давате 54 лева за ядене и след това имате коремоболие. Питам: кое стана причина за това? Значи за 54 лева ти си купи една болка. Питам сега: с колко лева ще я излекуваш? Някой път с по-малко. Една доза рициново масло е 5 лева. Това е външна страна. Кои са същинските причини? Тази храна, която ти е произвела болките, няма никакво съотношение към теб – ти си ял храна, която те мрази. Всяка храна, която ти причинява приятност, те обича. Ако те заболи коремът и си ял яйца или риба, те те мразят. Или на научен език казано, тази риба няма никакво отношение към вас.

Вие някой път с болестите трябва да постъпвате тъй, както един американски доктор ми е разправял. Една вечер се връща той от театър и усеща, че подире му вървят двама апаша, гледат да го оберат на някое пусто място. Докторът извадил кесията си, обърнал я да им покаже, че няма нищо в нея. Като им показал, отишли си. Щом имате нечиста кръв, апашите вървят подир вас. Обърнете кесията надолу, за да им покажете, че няма нищо в нея. Докога? Докато човек има и последната лоша мисъл, и последното лошо чувство. То може да е скрито някъде, защото възможностите за страданията са скрити в човешката душа. Той ги носи, че това е карма, едно съчетание.

Един мой познат ми разправи един сън. Казва: „Сънувах една вечер един поп, мой познат, близък, върви облечен в черно, и много други попове, все с черно облечени. И този, който върви, погребва някого. Те вървят в процесия, аз вървя отстрани и гледам. Събуждам се и си мисля какво означава този сън. Според поверието лошо е да сънуваш поп. Него ген ми дойдоха такива страдания, че си казвам:

„Откъде го видях този поп!“ Но този поп е вътре. Той е едно кармично състояние, което човек изпитва. Черният цвят е винаги носител на странни работи. Господ казва на Каин⁷⁴: „Защо ти е потъмняло лицето?“. Щом почне да потъмнява лицето, човек е вече неразположен. И ако имате едно огледало, щом почне да се изменя цветът на лицето ви, отдалече още може да разбирате състоянието си, сами можете да бъдете лекари на себе си. Вие още не сте чели колко са ударите на пулса и гали са ритмични. Някой път не са ритмични, има един нередовен пулс. Или пък черният цвят всякога произтича, когато настане разстройство на черния дроб или стомаха. Тогава човек добива един черен цвят. Или ако много се разстрои черният дроб, тогава се добива жълт цвят. А българите са мислили, че като пожълтее, човек поумнява. Почва той да мисли, но това е мисъл от притеснение. Жълтеница ѝ казват. Има ли някакъв цяр? Има, да не мрази никого – нищо повече. Има една спотаена омраза, която разстройва черния дроб. За да се разстрои черният дроб, се изискват 5, 10, 15, 20 години, та да се произведе едно болезнено състояние.

Вие някой път се намирате в добро състояние, но в добрите състояния се изплаща кармата. Ще ви дойде едно изпитание, изпитанията ще дойдат. Тогава е естествено, че не може да ги избегнете. Имате гъщеря, която ви е обичала, която гледате като едно ангелче, но един ден вашата гъщеря се изопачи. Тя почва да става замаяна, непослушна, казва, че къщата по-рано е била светла, но сега е тъмна. Брата си не търпи, майка си не търпи, измени се сърцето ѝ. Кои са причините? Тя се е влюбила в един свой познат от миналото, който е останал много назад. И в този, разваления момък, вижда своето щастие, но там е нейното нещастие. Българите, когато сготвят някое развалено месо, ще му турят масълце, червен пипер, миризми, ще го докарат.

Аз имам само един пример и той е от Сливен. Имаше един брат, който беше тръгнал в пътя. Много добре вървеше, но една сестра се влюби в него. Казвам на

сестрата: „Слушай, този брат не е за тебе. Той си има една тежка карма“. Отговаря: „Най-големите страдания да мина, но с него да бъда. Две години да живея, но с него“. Среца ме след две години и ми казва: „Кешким да бях те послушала“. И тази сестра и досега гледа този брат. Не е лошото в любовта, но тя мислеше, че там ще намери своето щастие. А те са два противоположни полюса, като рака и щуката: тя е с един обективен ум, материалният свят я интересува, иска да живее добре, да си има къща, апартамент, деца, автомобил. А този брат е един замаян човек, цял ден с цигарата: напише няколко реда, а откъде ще дойдат парите, не иска да знае – нищо не пулва. Него го мързи да бутне каквото и да е: носи си цигарата, пуши и от време на време цитира автори, поети, и доста хубаво ги цитира. Той е ходил в Русия, следвал е нещо и се е обезсърчил. Аз считам, че той е имал едно влюбване – изгубил е първата си любов и е загубил вяра във всичко. И казвам на тази млада сестра: „Ти не можеш да възстановиш това, но ако искаш да се пожертваш за него, добре е“.

Сега да направя аналогия. Ако вие се влюбите в дявола и се ожените за него, мислите ли, че ще бъдете щастливи? И на някои казвам: „Не се жени!“ „Как да не се женя?“ „Не се жени за дявола“. За кого трябва да се жениш? Ожени се за онзи, който те люби, който те обича, но никога за онзи, който не те обича. Без любов не се жени, защото ще имаш страдания. Ако не се ожениш, ще имаш страдания, но ако се ожениш, ще имаш десет пъти повече страдания – моралът е там. Сериозна работата е женитбата, тя е един акт. Това е едно отношение на човека към Бога. Във всички свои съществувания човек ще учи четири неща: ще се научи да люби Господа с ума си, ще се научи да люби Господа със сърцето си, ще се научи да люби Господа с всичката си душа и с всичката си сила. Тия четири неща като ги завършим, ще завършим своето развитие. Че ти искаш да се жениш: най-първо готов ли си да жертваш живота си и всичко да дадеш? И този, за когото се жениш, готов ли е всичко да даде,

да се жертва за теб? Но ако и той, и ти не сте готови да се жертвате, стойте си настрана, живеете си тъй.

Ние не можем да бъдем благоприятни на Бога без Любов, тази лъжа трябва да изчезне. Като се приближаваме при Бога, всеки наш акт трябва да бъде пълен с Любов. Като се приближаваме при Бога, да няма ни сянка на една изопачена мисъл, на едно изопачено чувство, на изопачена постъпка. Не говоря за външни работи. Че човек говори по-високо или че не се обхожда – всичко зависи от състоянието на ума, от състоянието на сърцето, на човешката душа и от състоянието на човешката сила. Единственото нещо, което спасява хората в света, е Любовта. Само Любовта може да спаси и да повдигне хората. И понеже ние разрешаваме този въпрос хиляди години, сега разрешаваме въпроса.

Някой път се чудим защо хората не са разумни. Та най-разумните хора сега се бият. Че какво им коства на англичаните, на германците и французите да коригират един Версайски договор? Защо всички мислят само за себе си? И в нашия живот е същото. За пет пари човек някой път разваля живота си. Всичките ни страдания в света произтичат от безлюбие. Ако човек ми дава подарък без любов, ако носи хляб, аз го давам на кучетата. Имам една котка, която ме учуди. Давам ѝ един хубав козунак, не го яде. Казвам ѝ: „Какво искаш?“. Давам ѝ кашкавал – и него не яде. Но един ден ми пращат от едно място селска пита – давам ѝ от нея, яде. Казвам: този козунак е без любов и този кашкавал е без любов, но тази пита е с любов. Онова, което носи благо в живота, то е Любовта. Нашата душа, нашият стомах и нашият ум са хиляди пъти по-умни от котката.

Никога не можеш да проектираш в ума си една лоша мисъл, нито в сърцето си – едно лошо желание; никога не можеш да прекараш през душата си една лоша постъпка. Те не се лъжат. Не зная дали има развален ум, това е едно старо понятие. Казват: „Развалено е човешкото сърце“, но то от съвсем друго съображение е нацапано. И за това сърце, за което казват, че е лошо, Господ казва:

„Сине Мой, дай Ми сърцето си!“. Туй, което ни причинява страдания, то е нещо отвлечено, за което не искам да говоря. Когато това, лошото влезе в човешкото сърце, човешкото сърце се изопачава. Когато се разстрои стомахът, изменя се и лицето, но причината не е в лицето. Като се оправи стомахът, пак имаме едно красиво лице.

Грехът не е едно естествено състояние, той иде отвън. Една чужда мисъл отвън причинява това състояние. Христос казва онези неща, които са Му направили: гладен бил – значи за сърцето; гол бил – облекли Го. Кои са тези, бедните хора? Иде някой човек, ти имаш подтик да му направиш добро. Не се отказвай от своя вътрешен подтик! Имаш един много малък подтик: не се отказвай, какъвто и да е. Това е Божественото начало. Тези, малките подтици, носят най-хубавите последствия. От малките подтици в своето сърце и в ума си никога не се отказвайте. Тези, които вървят по закона на Любовта, онези, които служат на Любовта, с която техният ум се занимава, с която сърцето им се занимава, с която душата им се занимава, онези, които служат на Любовта, с която тяхната сила се занимава, те ще наследят богатата, която Бог е определил за тях.

Пазете най-малкото правило: щом някой път не послушаш това, малкото подбуждение, изправи се пред Господа и кажи: „Прости ми, Господи, че не Те послушах!“.

Отче наш

2 юни 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

НОВИ И СТАРИ НЕЩА

Добрата молитва

Духът Божий

Размишление

Венир Бенир

Ще прочета 12. глава от Евангелието на Матей.

(Учителя прочете първите осем стиха.)

Тук става един спор, дето сегашните хора не ги интересува. Що ги интересува, че минавал Исус през сеитбите и учениците започнали да късат класовете? Според буквата на Моисеевия закон в събота нищо не трябва да се къса и да се яде – от другите дни трябва да се приготви. Казвам: има ред други работи, които нас ни смуцават така. Ева се смуцаваше за нищо и никакво. И ние, съвременните хора, се смуцаваме за такива работи, които са ни в клин, ни в ръкав. *(Учителя прочете останалата част от главата.)*

Често се говори за новите и за старите времена в живота. Учените хора дават едно тълкувание за това, обикновените хора също дават тълкуванията си. Имаме нови и стари грехи. Някъде новите грехи са ценни, но старата греха на един светия е ценна, новата – не толкова. Старото гърво е по-ценно от младото – повече ражда, повече плод дава. Всички говорят за новите времена. Нови неща са ония, които правилно разрешават мъчностиите, които срещаме в живота. Под думите *стари работи* разбираме неща, които вече са излишни. Старостта е разрешила въпросите, а младостта сега ги разрешава. Но някои от вас искате да бъдете млади и да живеете с разрешени въпроси, без да ги разрешавате. Вие правите една погрешка. Като остареете, тогава искате да разрешавате въпросите – не живеете в разрешеното,

но започвате да мислите за младините си. Връщаш се ти назад и казваш: „Едно време, като бях млад, като бях дете...“. Или някой разправя за своята религиозна опитност, казва: „Едно време имахме много любов, колко усърдни бяхме! Сега не са толкоз усърдни“.

Много повърхностно се разсъждава по този въпрос. Това значи: едно време кесията беше пълна със злато, пък сега е празна. Седиш и се обезсърчаваш... Но това не дава никакво тълкувание. Че пълната кесия какво ще ти допринесе? Ако ти останеш със своята собствена кесия, като имаш пълна кесия, казваш: „Човек всичко може да направи“. Така е, но само в този порядък, в който живееш. Но представи си, че си в една гора с твоята пълна кесия – какво ще те ползва това? При хората, дето има хлебари, зарзаватчици, гребари, всичко можеш да направиш, но в гората между дърветата какво те ползват твоите пари?

Или ние по някой път, като се намерим в някоя мъчнотия, започваме да мислим защо Господ така е направил света. Какво подразбираме под това? Туй значи: защо Господ не е напълнил кесията ми със злато, ами я е оставил празна? Оставил е малко работа и за теб. Вие мислите, че много кесии не са напълнени. Аз считам, че всеки извор, който тече, е пълна кесия, която Господ е напълнил, и тя от хиляди години тече. Ако твоята стомна или твоят котел е празен, ще си гадеш труд, ще идеш при пълната Божия кесия, която тече, и ще напълниш котела си. А ти ще дойдеш в дома си и ще попиташ: „Защо Господ не дойде да ми напълни стомната?“. Голяма личност си, че Господ да ти служи! Било е време, когато Господ ни е служил. Сега сме станали възрастни: Господ седи, пък ние трябва да служим.

Ние нямаме представа за величието на Бога. Искаме Господ да ни служи. В какво Той трябва да ни служи? Има работи, в които Господ трябва да ни служи, друг не може. Ако е за живот, да ни даде живот – Той трябва да служи. Но за малки работи, които ти сам можеш да направиш, да искаш Господ да ти служи, това не е право.

Ти вкъщи нямаш хляб и казваш: „Господ не е ли помислил за това?“. Отдавна е помислил. Защо хлябът не идва? Ще ви дам един пример. Ако ти разрежеш гърлото на един човек и турши хляба в устата му, като го сдъвчи, този хляб ще влезе ли в стомаха? Ще влезе през устата и ще излезе навън. Казваш: „Защо излиза?“. Много естествено, гърлото е прерязано. Ако човешкото гърло беше намясто, хлябът, който дъвчиш, ще влезе в стомаха. Ако хлябът не иде в твоята къща, гърлото ти е прерязано. Ще намериш хирург да зашие гърлото ти. Аз виждам хората с прерязани гърла.

Всички в сегашния живот считате, че всеки човек, който се мъчи, е светия. Не, той е мъченик. Светия става само онзи човек, който е победил смъртта. Човек, който умира, не може да бъде светия – той е мъченик. Казват: „Стана светия, понеже се мъчи“. Но с мъчение светия не се става, извадете тази идея из главата си: който победи смъртта, той е светия. Ако не можеш да побеждаваш мъчнотиите в живота си, ти си мъченик, но не си светия. Ако нямаш пари, ти не си светия, а си мъченик. Ако нямаш знание, ти си мъченик, но не си светия; ако нямаш сила, ти си мъченик, но не си светия. Тъй сега въпросът. Казвате: „Виж какво било това. Отрязали му гърлото, храната излиза навън“. Ще видите, че има едно духовно гърло.

Понякога някой казва: „Не мога да се моля“. Защо не можеш да се молиш? Има си причини. В Америка един набожен християнин – набожен, но беден, посещавал събранията вечерно време, всяка вечер отивал. Една вечер, като се връща, минава покрай къщата на един богаташ; гледа – прозорецът е отворен и на него е оставена една торба. Почудил се той и си казал: „Господ е заблудил този богаташ да остави торбата си тук за мене, понеже ми трябват пари“. Хваща торбата, тръгва си. Казва: „Толкоз години се моля, ето, торбата дойде най-после“. Отива вкъщи, вика жена си и децата си и им казва: „Господ отговори на молитвата ми, дойде торбата, ето“. Жената замесва хляб, приготвя хубаво ядене, децата се

радват, че грехи, всичко ще имат вече. Отива той да се моли, но рече да се помоли – и торбата застане пред него: молитвата отива до торбата, не отива по-нагоре. Друг път молитвата му отива нагоре, в пространството, вижда Господа, сега отива до торбата и се връща. Той мисли... Минава ден, два, три – моли се и молитвата все се връща. Казва: „По погрешка съм взел тази торба. Не е тази, която Господ е определил, препятствие има за тази торба“. Взема той торбата и отива при богатата, казва: „Взех тази торба и мислех, че ще уредя работата си, но тя ми спря молитвата, изгубих общението си с Бога, изгубих вътрешния си мир. Първоначално торбата произведе радост, но сега започвам да осиромашавам“. И му оставя торбата.

Примерът, който е даден, е разказан дотук – проповедниците така го дават. Но още една страна има, която проповедниците не са дали. Връща се сиромашът и отива да се моли – молитвата му отива нагоре и той е радостен. След няколко дена иде един слуга и носи голяма торба. Той, човекът, се наплашил, казва: „Тази работа не е на добре. Аз взех торбата, не ми провървя“. Сега я носят, но въпроса аз ще оставя вие да го разрешите. Той видял слугата с торбата и си казва: „Беля има“. Аз искам вие да разрешите въпроса какво е станало с торбата: дали тази торба е била пак между Господа и него... Какво е станало с торбата, оставям вие да разрешите.

Онова, което ние сами си позволим да направим без Волята Божия, то всякога ни препятства. Например имате един карикатурист, който рисува карикатури. Всички неща, направени в света, са много сериозни, много хубаво са направени, а една карикатура, това е измислица на човека. Например един карикатурист, за да придаде някакъв ефект, ще направи носа по-дълъг, отколкото трябва, два-три пъти по-дълъг. Вземете в *Папагал*⁷⁵ – турчинът е нарисуван с голям нос. То бива, бива, но повече от 15 сантиметра... Ако бяха нарисували носа на един слон, той е много по-дълъг от 15 сантиметра. Аз не съм мерил колко е дълъг носът на един слон, но предполагам да има

един метър. Ако ние имахме един метър дълъг нос, какво щяхме да правим с него? Слоният със своя нос си помага, той си взема храната, отдето минава, всичко взема с носа си, работи с него. Много умно същество е слонът, от всичките млекопитаещи седи на първо място до човека, той е най-умното животно. От слона нагоре човекът е най-умен.

Ние живеем в един свят и често не знаем защо се случват известни противоречия. Ти имаш една глава и не знаеш защо е главата ти; имаш гробове и не знаеш защо са гробовете ти; имаш стомах и не знаеш защо е стомахът ти. Човек може да страда от три неща: може да страда или от главата си, или от гробовете си, или от стомаха си. От главата си страда, когато не знае как да мисли; от гробовете си страда, когато не знае как да гиша; от стомаха си страда, когато не знае как да се храни. Значи човек страда, когато не знае как да мисли, не знае как да чувства и как да тури ред и порядък в своите чувства, не може да сложи ред и порядък в постъпките си.

Например вие по някой път искате да идете в оня свят, между ангелите. Какво ще видите? Ще видите какви големи същества са, каква голяма светлина излиза от тях, че имат хубави облекла, около главата си имат ореоли. Мисля, в 45-а година на миналия век, по време на една епидемия в Англия, в която десет хиляди хора са измрели, един астроном, като наблюдавал вечерно време небето, към десет часа гледа един човек, голям с километри, в пространството от изток към запад. Търка астрономът очите си, гледа – мисли да не е някакво заблуждение. Няколко вечери го наблюдава – по същото време се явява. Той повикал десет други астрономи, между тях и една жена – по същото време наблюдават небето. Наблюдава единият астроном, гледа човек в пространството. Търка очите си, казва си: „Илюзия е, не мога да виждам ясно“. Дойде друг – и той гледа, вижда човека, търка си очите, но мисли, че вижда някаква илюзия. Изредили се деветте мъже и всичките мислят, че е някаква илюзия. Като

погледнала жената, казва: „Един голям човек виждам в пространството“. Авторът, който е писал за този пример, разказва, че като изчезнала епидемията, изчезнал и този човек. Значи този голям човек имал връзка с епидемията.

При сегашните условия, ако някой попадне там, пак ще види един грамаден човек, който ръководи това, което става в Западна Европа. Ние се безпокоим защо тия хора воюват. Питам ви: нали когато вие вземете една българска буталка, аз я кръщавам мътилница, първо вземате млякото, сварявате го, подквасвате го? Като се подкваси, слагате го в мътилницата, туряте му вода. После вземате една чукалка и биете млякото. Какво е виновато млякото, че го бият? Като го бият, погледнеш – изскочи маслото. Като се очука добре млякото, вземат, че с една лъжица извадят маслото в котела, умият го, турят го в гърнето, а мътеницата, която остане, какво я правят? На мен не ми харесва думата *мътеница*, защото тя не е измътена – не е измътена от кокошките, а може да е *бутаница*.

Няма по-хубаво нещо, още като стане човек сутрин, да знае какъв тон да вземе. Гледам онзи диригент, който дирижира, някой път дава верен тон, някой път не може да гаде верен тон. Мислите ли, че един диригент, който е пил вечерта 50 или 100 грама ракия, или половин кило винце, може да вземе верен тон! За да може човек да се моли добре, той трябва да не пие. Ние, съвременните хора, трябва да се отучим от пиянството. Всяка мисъл, която размътва човека, е пиянство; всяко чувство, което размътва човека, е пиянство; всяка постъпка, която размътва живота, и тя е пиянство. С физическото пиянство се води борба, но от туй, астралното пиянство, всички трябва да се освободите. Даже напреднали християни си попияват винце. Някои казват, че са въздържатели, но съм забелязал, че има много християни, които в годината два-три пъти ще се напият. Когато някой започне да кряска вкъщи, да вдига шум – как мислите, не е ли пиян? Когато някой вземе да пъшка на леглото – мислите ли,

че е здрав? Мислите ли, че онзи, който кряска, е здрав човек? Има едно кряскане разумно. Но някой път бащата се разгневи и казва: „Аз ще ви изтрепя всички вкъщи“. След като бащата каже, той може ли да направи това? Щом като говори, че ще ги изтрепе, той е пиян. Като изтрезнее, започне да мисли, рече: „Казах, че ще ги изтрепя! Как ще ги избия, нали съм ги раждал?“. Та той като избие жена си и децата си, какво ще стане с него?

Сега думата *избива* има на български двояко значение. Казваме: „Избиваме нещо“. Ако отделим *из* и остане само *бива*, какво бива? „Бива ли да пия?“, казваме. „Бива, което има.“ „Бива ли да имаш?“ „Бива.“ „Бива ли да свиреш?“ „Бива.“ Като турим едно *из* пред *бива*, става *избива* – съвсем друго значение. *Бива* значи човек всичкото добро, което има, да го направи. Като не направи доброто, което трябва, което *бива*, то става *избива*. Всяко нещо, което не става, е *избива*; всяко нещо, което става, е *бива*. Казвам сега: всички вие отделете *из*, сложете едно *тире* и тогава пишете *бива*. Спрете се върху нещо, което бива. Бива да мисля добре, бива да обичам Бога, бива да обичам ближните си, бива да обичам себе си, бива да обичам всичко в света, което Бог е създал.

Та казвам: трябва да има една вътрешна връзка между главата ни, гробовете и стомаха ни. Ако бихме свързали стомаха с постъпките, ако бихме свързали гробовете с нашите чувства и със силата си и ако бихме свързали успеха на живота с нашата мисъл, ние ще бъдем на правата страна.

Та казвам: трябва да имаме един пример. Ти ставаш сутрин – смутен си. Ще идеш при Господа да видиш как Той мисли и как чувства. Обичай хората, както Той ги обича; и в постъпките си пак Господа ще вземеш за образец. Всяка сутрин трябва да ходиш при Господа да научиш как Той върши Своите работи, та и ти да ги вършиш като Него. И в религията е тази задачата. Това е едно предметно учение за живота, за самоусъвършенстването. По този начин ще се подмладяваме. Сега ние остаряваме, защото търсим Господ там, гето не е. Някъде в нас ще

приемем нещо. Има нещо в мозъка ни, има нещо в чувствата ни, има нещо в нас, една малка светлинка, която трябва да приемем. Когато Бог е в нас, виждаме нещо светло в ума си някъде, но не знаем къде е. Чувстваш светлина и ти е приятно – ти като че виждаш нещо. Когато чувстваш добре, усещаш в сърцето си нещо приятно – пак имаш една малка светлинка. Когато светлинката съществува горе в ума и долу в сърцето ти, всичко върви, всичко, каквото започваш, става. Когато тази светлинка потъмнее и се изгуби, има блъсканица. Както вечерно време, когато се изгубиш в някоя гора, ако не спреш, може на 20 места да си пукнеш главата.

Сега вие всички очаквате да ви докажат, като умрете, дали ще идете да видите къде е Господ. В едно бедно семейство всякога идвала една госпожа, тъй малко грозничка, но тя била дегизирана, за да не я познават. Отива, носи хляб, друго нещо за ядене: остави ги, погледне хората намръщено и си отиде. Казват те: „Много хубави работи оставя, но е много намръщена, като че от немай къде го прави – гневи се, като оставя нещо“. Едно от децата я запитало: „Защо толкова хубави работи правиш, тъй си така намръщена, какво зло сме ти направили? Може би ти е омръзнало да ни носиш ядене? Защо ни се сърдиш, не може ли да бъдеш по-весела?“. Тя му показала юмрука си. Какво е искала да каже? Аз да ви кажа какво е искала да каже: „Ако стана по-весела, вие ще станете по-лоши“. Някой път ми казват: „Снеми си маската да те видим“. Ако ме видите, ще ме знаете, а аз искам да не ме знаете.

Защо Христос казва: „Да не знае лявата ръка какво прави дясната“. Всичкото зло сега в това, че каквото направим, всички трябва да го знаят. Снесем едно яйце – кудкудякаме навсякъде, всички вестници знаят. Там е всичкото заблуждение, това е естественото положение за кокошката. Кокошките в своето естествено положение никак не са кудкудякали, като са снасяли яйцето. Снесе тя яйцето – мълчи. Когато кокошките дойдоха и станаха ученици на хората, тогава се научиха да кудкудякат.

Вие направите едно нещо и кажете: „Дотегна ми тази работа“. Наточите десет пъти зелник на мози, когото обичате, и казвате: „Дотегна ми“. Чукайте млякото, казвате: „Дотегна ми“. Обувките си обувате – „дотегна ми“. Спите – дотегне ви да спите; работите – дотегне ви да работите. Питам: какво трябва да правите, като ви е дотегнало? Дотягането винаги показва, че умът не е намясто, сърцето не е намясто и чувството не е намясто.

Следователно всяка сутрин, като станем, имаме една работа – трябва да наместим ума си. Ще идем при Бога – ще оправим ума си; ще идем при Бога – ще оправим сърцето си; ще идем при Бога – ще оправим постъпките си. Всяка сутрин, като станеш, независимо дали виждаш Господа, или не, помисли за Него и кажи: „Искам да бъда като Господа, да мисля, както Той мисли. Искам моята душа да бъде тъй широка, както Неговият Дух. Искам да постъпвам точно тъй, както Той постъпва“.

Това е най-лесната работа. Аз съм виждал малките деца какво правят. Вие казвате: „Туй как да го направим?“. Аз съм виждал малките деца: като дойдат до една каца с мед, гледат я – детето започне да мисли. Сложи си пръста в кацата и опитва меда – то чувства. После отиде, че си измие пръста във водата. Направете и вие същото.

Отче наш

9 юни 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

СВЕЩЕНО ЧУВСТВО

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 18. глава от Евангелието на Матей.

Духът Божий

Какво ще извадите от тази глава? Вие сте вещи, чели сте Евангелието. Всички четат това Евангелие, а ненаписаното малцина го четат. Има едно Евангелие във всеки човек. Когато някой път човек се намира в голямо смущение, все-таки го чете. Някой път, като четат Евангелието, разбира се, отиват в Откровението. То е най-мъчната работа. Някои започват от началото, от Битието, как Бог е създал света. Тия две неща, началото и краят, са най-мъчните. В началото, като се ражда детето, то не знае нищо, не помни къде е било. Някой път казвате: „Има ли онзи свят, или няма“ – не помните. Нима детето знае, че е било в утробата на майка си? Като станат на година и половина, на две, децата вече имат малки спомени, спомнят си за първите впечатления, когато се е пробудило съзнанието им.

Има една еднообразна страна в социалния живот. Казва някой: „Да идем на църква, да послушаме, за Бога да приказваме“. Бих употребил една дума, но тя е банална, не изразява туй, което искам. Една дума, която се употребява много пъти, губи смисъла си. Повтаряш: „Любов, любов, любов“, но не знаеш какво нещо е Любовта. Любовта не е нещо, което може да ти предадат с думи. Ако само ти повтарят: „Захар, захар“, ще останеш само с думата, няма да знаеш какво нещо е захарта. Ако кажеш: „Вода,

вода, вода“ и не пиеш тази вода, няма да имаш понятие за нея. Ти ако кажеш: „Светлина, светлина“ и не можеш да я видиш, да я опиташ, какво ще разбереш? Има неща, които, като не се опитат, си остават неразбрани.

Има една свещена страна в живота. Религията е място, дето имаме едно свещено понятие за Бога. Това е вътрешен свещен живот. Когато дойде до него, човек трябва да го държи чист, пък ние го излагаме на показ и то става вече обикновено. Щом човек стане обикновен, той вече изгубва смисъла на живота. Човек всякога трябва да остане необикновен. Казвате за някого: „Той е необикновен човек“. Че това е хубавото, да бъдеш необикновен човек. Някой път казвате: „Да се примириш с всички хора“. Че това е вярно, но в какъв смисъл? Да се примириш с всичките разумни хора, разбирам, но да се примириш с всички глупави хора... Тях не трябва да ги срещаш никогата. Ние под думата *човек* разбираме хора само на Божествената Любов. Всеки човек, който е влязъл в областта на живота, той се е заблудил.

Сега в Любовта има много заблуждения. Например вие сте двама души. Че вие сте по-необикновени от всички в обществото! Това може да е вярно, може да не е вярно. Може ли точно да определите колко ви обичат? Децата имат една мярка и с ръце определят колко обичат майка си, баща си, колко обичат братчето си, сестричето си. Детето отваря ръцете си и показва кого колко обича. И като си отвори ръцете толкова, че не може повече, това е най-голямата любов. Много хубаво разсъждават децата, защо дясната ръка показва ума, лявата ръка показва сърцето на човека. Детето иска да каже: „Аз обичам баща си и майка си с всичкото си сърце и ум, напълно ги обичам“.

Сега вие по някой път искате да знаете какво нещо е реалното в света и какво нещо е илюзията. Ти не можеш да определиш реалното и илюзията – и двете думи не са от българския език. За реалното на български ще кажем *същественото*, пък илюзията е нещо привидно. Думата *реално* значи нещо, което можеш да държиш, да хванеш.

Има и друго определение: например зимно време има 30 градуса студ. Вие казвате: „Студено!“. Отивам при огнището да наклада огън. Драсвам една клечка, втора, трета, но огънят не се запалва. Или пък туря на огнището една картина, която представлява как гори огънят. Реално ли е това? Ще видите, че на картината огънят гори, но той нищо не може да ви даде. Ако запаля огъня, от реалния огън вие ще получите нещо, ще почувствате топлина. Туй, което възприемате от огъня, то е реалното за вас. Значи реалността допринася нещо. Всяка мисъл, която допринася нещо, е реална; всяко чувство, което допринася нещо, е реално; всяка постъпка, която допринася нещо, е реална.

Всяко нещо, което в нас допринася нещо, е реално, пък има неща привидни. И те са хубави, но спадат към рисуваните работи, към художеството. Рисувах една картина – тя не е реална, това е сянка на реалността. За да стане то реално, ти трябва да намериш тази сянка, да намериш някоя картина и човека, който е нарисуван. Например някой художник е рисувал Слънцето, но ти трябва да излезеш някоя сутрин да видиш Слънцето като изгрява, че тогава да направиш едно сравнение. Този художник, като е рисувал реалното, е схванал само сянката на реалността. Та по някой път и ние имаме едно възпоминание, любовни картини имаме в света. Вие всички имате такива любовни картини. Те са доста хубави – най-хубавите ви картини. Те са хубави, знатни картини, през целия ви живот сегят във вашата светая светих на видно място. Питам: какво ви ползва, когато баща ви е умрял, пък ви е оставил неговия лик – какво имате вие от баща си?

Аз сега се спирам върху един въпрос, за който трябва да се мисли. По някой път вие мислите, че имате някаква опитност в живота. Аз казвам, че всеки момент, през който ние минаваме, трябва да бъде изпълнен с реалността. Например моята любов не може да запълни вчерашния ден. Следващият момент трябва да бъде запълнен с любовта от следващия момент. Съзнанието във всеки момент трябва да бъде запълнено и волята всеки момент трябва

да се усилва. Ние разчитаме на една вяра на миналото. Казвате: „Аз едно време много вярвах“, но вашата вяра се е обуславяла на материални работи. Вие вярвате, понеже са ви давали. Представете си, че някой човек нищо не ви дава, ще вярвате ли? Аз похвалявам в този случай децата. На детето каквото и да му каже баща му и майка му, то вярва. Баща му казва, че ще донесе Слънцето – и то вярва. Вие може да го разубеждавате, но то казва: „Баща ми каза, че ще донесе Слънцето“. Тази вяра трябва да имаме. Но щом бащата само веднъж излъже детето и то се усъмни, тогава бащата сам го пропъжда.

Сега необходимо ли е за вас баща ви да ви донесе цялото слънце? Необходимо ли е баща ви да ви донесе всичкия хляб на света изведнъж, или по малко? Та понякога някои от вас, религиозните хора, искат да станат учени, всичко да знаят. Най-първо човеицката глава не може да събере всичко. Де ще го събереш? Даже знанието, което е без тежест, ако го събереш всичкото, няма да можеш да вдигнеш главата си. Даже у всичките философи, които постоянно разсъждават, се развиват само две способности в лявото и в дясното полушарие на челото; от двете страни на челото им излизат рогчета. Казват някой път: „Рог ли ще ти израсне?“. Тия хора, забележете, че държат главата си надолу, тежка става; не могат да я държат нагоре. Или по някой път искате всичката любов. Вие ще се намерите в едно чудо. Ако всичките растения ви обикнат, те ще отворят устата, ще кажат: „Дъжд, светлина!“ – ще искат от вас. Ако животните ви обикнат, и те ще искат от вас. Ако хората ви обикнат, ще тръгнат да тичат, да искат. Какво ще правите тогава? Те най-първо ще искат и после ще ви дадат, тъй вие разбирате, че ако всички ви обичат, значи ще ви дадат нещо. Реалността не е там.

Казвам: има в света едно Съществуване, което всички обичат, но То задоволява нуждите на всички. Вие по някой път искате да бъдете като Бога. Питам: може ли да задоволите нуждите на всички? Даже някои от вас, които сте семейни, имате опитността да задоволите

едно-две същества, които го идат. Имате четири гъщери и четирима сина: може ли да ги задоволите или да им задоволите нуждите? Забележете величието на Бога, че Той задоволява нуждите и на малките същества, и на една пчела задоволява нуждите. А пък на един човек трябва милиони да му даваш, за да задоволиш неговите нужди. На една пчела една канка мед ѝ стига, а на един човек цяло тенеке трябва да му дадеш. Една пчела пари няма да иска, костюми, шапки няма да иска – малки работи иска тя. Един човек какво ли няма да иска от Бога! Той ще иска някой път един голям диамант, някой път ще иска корона – корона трябва да му намери Бог. Някой път ще иска огърлица, някой път ще иска обуца – обуца ще му намери. Автомобил иска – автомобил ще му намери. Иска да се разхожда от един свят на друг – Бог ще му вземе билет, ще го прати. Иска на Сириус⁷⁶ да иде – ще го прати; иска на Слънцето да иде – ще го прати. Накъдето поиска, ще го прати. Вие не сте от тях: има други хора, които искат тия работи – и отиват.

Вие сега казвате: „Той, Господ, е милостив, благоутробен“. Това е в един свят, дето децата са непослушни, дето има неразбрани работи, че бащата по някой път трябва да бъде милостив. Но Божията милост отива още по-далече. Бог вижда много неща, които не са съобразни. Нима е съобразен грехът в света? Но Бог го допуска. Например вие какво понятие имате за злото? Злото влиза в Обществената безопасност⁷⁷. Обществената безопасност не влиза ли в държавата? Ти като идеш в Обществената безопасност, как мислиш, ще те посрещнат ли с баница, или ще ти дадат обед, ще те посрещнат братски? Там ще те поставят на изпит. После ще искат да знаят дали си пял, дали знаеш да говориш; после ще искат да знаят знаеш ли да пееш, знаеш ли да се молиш. Идеш в една църква – свещеникът не изисква така от тебе.

Злото и доброто съществуват в Божествената държава. Като вървиш по Волята Божия, Бог те изпраща в църква; като престъпиш Божия закон, той те изпраща в Обществената безопасност. Питате: „Защо е злото?“. За

да се изправите. Обществената безопасност е изправление, добрият живот е в църквата. По някой път се оплаквате, че някоя болест е дошла – вие сте в Обществената безопасност. Дошъл е ревматизъм – ти си в Обществената безопасност. Дошло е коремоболие – вие сте в Обществената безопасност; дошло е главоболие – вие сте в Обществената безопасност. Някой кореспондент е влязъл в някоя държава – ще го интернират, пращат го навън от държавата.

Трябва да имаме едно священо чувство, когато дойдем до изпитанията, при които сега хората се намират. Ние имаме едно чувство: седим някой път да съдим защо германците, англичаните и французите се бият. Вие нямате право да питате. Че двама пехливани се борят, какво лошо има? Искат да покажат кой е по-силен. Който надвие, е по-силен. Когато свалят на земята, няма ли да има мъчнотии. Някой път ръката му може да е изкълчана или кракът му да е изкълчен. Вие казвате: „Защо се борят тия хора?“. Да си покажат силата. Те дават добър пример на страхливите наоколо, които са като баби: като се борят, хиляди хора се насърчават от тия юнаци.

Много вярващи има, които мязат на зайците и на жабите. Човек, когото постоянно го е страх, е заек; човек, когото го е страх и бяга от мъчнотиите, е жаба. Но този, крайният страх, и той има добра страна. Крайният страх на жабите е спасил заека да не се самоубие. Заекът, като е дошъл на света, намерил, че от него по-слабо съществува няма. Казал: „Станах за подигравка, всички мене гонят, нямам никакво достойнство, не искам да живея. Такъв живот, гето Господ ми го е дал, не го искам“. Отишъл той да се дави. Видял, че жабите се изпоплашили от него и влезли във водата. Казал: „И от мене има по-страхливи“. Като се върнал при другите зайци, казал: „Изпоплаших ги всичките, изпохвърлиха се във водата“.

Сега да дойдем до същественото. Трябва да имаме вътре едно чувство: като погледнем растенията или животните, като погледнем себе си или нагоре, към Слънцето, да имаме един священ трепет. Понякога някои искат

да знаят кой е заставил Христа да дойде на Земята. Христос дойде на Земята сам да научи какво нещо е Любовта и да я опита. Той дойде да научи какво нещо е страданието. Преди да беше дошъл на Земята, не знаеше какво нещо е страданието. Сега вие питате: „Не може ли Христос без страдание да спаси света?“. Че всеки от вас, ако би могъл да спаси света без страдание, би бил Христос! Сега кое е по-хубаво – със страдание или без страдание да бъде Христос? Аз поставям въпроса тъй: с наука ли да бъдем учени хора, или без наука да бъдем учени хора. Един човек от невидимия свят или един ангел, ако не е преминал през една опитност, ще има понятие като за една картина. Той за злото няма да има представа, а ще има представа само за доброто.

Реалността каква е? Доброто и злото остават неразбрани. Сега човешкият живот за ангелите е неразбран. По някой път, за да бъде разбран нашият живот, някой ангел, който много е страдал и който е бил на Земята, се праща да помага на някой човек. Има ангели, които не са страдали – и те не могат да помагат на страдащите хора, тях ги пращат при щастливите хора, при богоизбраниците. Някой път вие искате Бог да ви прати някой ангел да ви помага. Че как ще ви помогне – той няма вашата опитност, той не знае какво нещо е грехът. Да допуснем, че вие имате два плода: единият е сладък, другият е горчив. Един ангел няма право да опитва горчиви плодове. Ако би се опитал само да близне горчивия плод, той в Небето не може да влезе, ще изгуби Небето. Вие десетина пъти може да близнете горчивия плод – и пак си оставате. Представете си един велик художник, който е нарисувал един отличен портрет, много хубава картина, един гениален образ, пък е изкривил едното око. Никак не му прощават на художника – веднага той ще развали своя живот. Има важни работи, които развалят целия живот.

Съвременните хора, както живеят, едно изложение не могат да дадат. Един ден вие ще идете в невидимия свят, ще направите изложение на картините, които сте

нарисували тук, за да видят какво сте направили. Всеки човек, който иде в невидимия свят, трябва да направи едно изложение. Реалното ще занесеш със себе си. Писанието казва, че добрите дела на човека ходят пред него. Като идете в оня свят, ще направите едно изложение от онова, което сте мислили, което сте чувствали, което сте направили. И небесните жители, като дойдат, ще се произнесат да останеш ли в невидимия свят, или да те върнат тук, да работиш на Земята. Сега вие мислите да идете в невидимия свят по благодат – без картина, без нищо; мислите, че като идете там, ще ви турят гадема, огърлица, ангелска греха, златна корона, ще ви дадат китарата в ръка. Вие ще имате китарата, пък не знаете да свирите: тук, на Земята не знаете да свирите на китарата, пък в оня свят как ще пеете?

Гледам: съвременните хора някой път пеят в хора, но не взимат участие, а само да се каже, че пеят – нямат никаква модуляция в гласа. Един човек ако разбира Любовта, неговият живот ще бъде като днешния ден – ясен, безоблачен. Ако човек разбира Божията Мъдрост, като днешния ден ще бъде животът му. Любовта, това е светът на душата; Мъдростта е светът на ума, Истината е светът на волята, на човешкия дух. Сега човек живее в три свята. Любовта ще те научи да се жертваш, да си готов на всички жертви така, че като жертваш, да се радваш, а не четири реда сълзи да ти текат. Казваш: „Аз млад и зелен си отивам, умирам“. И млад като умираш, трябва да се радваш, и стар като умираш, да се радваш. И слуга като си, да се радваш, и господар като си, да се радваш; и светия като си, да се радваш, и грешник като си, да се радваш. Ето в какъв смисъл вземам, че като си грешник, трябва да се радваш.

Представете си, че вие сте един теляк; на български няма дума. Мислиш ли, че ти като теляк няма да се оцанаш? Ще се оцанаш. Като теляк ще видиш много форми, които не са така красиви. Много съблазни ще дойдат в ума ти, докато си теляк, това е грешно състояние. Сега теляци има и в умствения свят. Някой човек не знае как

да мисли – теляк става, иска да оправи погрешките. Който в морално отношение не знае как да постъпва, теляк става. Те, теляците, имат кесии, направени от лен; някои са от коноп, от волска козина, други са от биволска.

Та казвам: предстои ви велика задача. Няма по-хубаво нещо от това, да може човек да очисти ума си от всичките ония противоречия, които съществуват. Всички противоречия, които съществуват в ума ти, да можеш да ги примиряваш; противоречията, които съществуват в сърцето ти, и тях да можеш да примиряваш. Като нямаш противоречия, можеш да ги примириш. Веднъж един ми каза: „Не исках да ви безпокоя, но не мога сам да си помогна“. Пита ме: „Защо се разболях?“. Казвам: „За да дойдеш при мене.“ „Защо?“ „Защото преди тебе дойде жена ти да се оплаква, че не се отнасяш добре с нея, мъчил си я. Тя ме помоли да ти кажа някоя блага дума, за да се отнасяш малко по-човешки с нея“. Още казвам: „Ти си сега в Обществена безопасност. Тази болест се дължи на това, че не се отнасяш добре с жена си. Като се отнасяш добре с нея, болестта ти ще мине“. Пита: „Сериозно ли говориш?“. Отговарям: „Много сериозно. Казвам: ако не оздравееш, ела пак след десет дни“.

Иде той след десет дни, казва: „Много ти благодаря, много съм добре с моята възлюбена, светлина дойде в ума ми“. Казвам му: „Господ живее в жена ти, ти нямаш почитание към Господа, уважение нямаш към Него. Господ живее в нея. Има една страна в нея, където не е Господ, има една страна, където е Господ“. Господ казва: „Не трябва да постъпваш така“. Онези, които обиждат Господа, трябва да знаят, че Бог поругаем не може да бъде. Ако не се оставяш сам Господ да бъде с тебе, тогава вече работата е друга. Докато Господ праща мене да се примириш, ти си на спасителен път; ако остане Той сам да се разправя, работата е свършена. Не докарвайте въпроса до там – Господ да се разправя с вас. Като дойде някое малко изпитание, благодарите на Бога.

Благодарете на Бога за Любовта, която Той изявява към вас. Благодарете на Бога за Мъдростта, за свет-

лината, която изявява към вас. Благодарете на Бога за свободата, която ви дава. Да се изпълни сърцето ви с благодарност – това е сила. Този закон и в дома действа, и в народа трябва да действа, и в обществото, и в цялото човечество, навсякъде трябва да действа.

Казвам: ние ще започнем от друг морал. Отношенията на всички трябва да бъдат коректни, еднакво коректни. Всякога човек трябва да има много чиста мисъл за Бога. Всеки един човек, който и да е, трябва да има много чиста мисъл за Бога; всеки човек, който и да е, да има много чисти постъпки за нещата.

Желая днешната светлина да остане такава завинаги в ума ви; днешната светлина да остане в сърцата ви завинаги. И в постъпките ви да бъде така.

Отче наш

16 юни 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ТЪРПЕНИЕТО

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Духът Божий

Ще прочета 12. глава от Евангелието на Матей.

Днес ще ви говоря върху търпението. Много пъти сме говорили за него. На съвременните хора им липсва търпение, те имат постоянство. Човек може ли да постоянства, има желание да постигне нещо. Може би вие имате различни мнения за търпението. Търпите някаква болест, но това не е търпение. Имаш един чувал, турен на гърба си, и казваш: „Ще го нося“. Това не е търпение. Когато волята на нивата е впрегнат, той търпи, но това не е търпение. По своя воля не оре, но целия ден тегли оралото. Казвате: „Много е търпелив“. Някой носи сиромашията, казвате: „Търпи“. Да носиш страданието, това не е търпение. За да бъде човек търпелив, той трябва да бъде гениален по сърце, по чувства. За да бъде търпелив, той трябва да бъде гениален по воля. Търпението е едно от великите качества.

За Бога казват, че е дълготърпелив. Ти посееш едно семе – очакваш някакъв плод. Трябва да бъдеш търпелив. Има големи деца, има и малки деца, има религиозни деца, има и философски деца. Аз наричам всички хора деца, които нямат търпение – те бързат. Едно дете, като иска нещо от майка си, бърза – иска начаса да му го даде. То мисли, че майка му може всичко да направи. Има някои неща, които майка му може изведнъж да направи. Поиската детето сладко от майка си – майка му има гърне със сладко: отвори гърнето, даде му една лъжица. Но някой път няма хляб, а то иска хляб. Сега някои от вас при

сегашните условия може да идете на фурната. Но представете си, че хлябът и на фурната е свършил? Трябва да чакате най-малко два часа, докато се изпече. Връщате се от фурната, че нямало хляб за вас. Чудите се как тъй да не е останал един самун. Искате да купите нещо – нямате в джоба си пет лева. Чудите се как тъй може да гоидете до това положение, да нямате нито един лев в джоба си, как тъй Провидението да не промисли за вас.

Който мисли така, той не знае какво е търпението. Който мисли да има поне един лев в джоба си, това не е законът на търпението. Търпението е едно качество да издържаш. Ти трябва да издържаш. Каквато и тежест да се сложи върху гърба ти, трябва да имаш съзнание, че си герой, че можеш да носиш, че можеш да дадеш един добър пример на хората. Търпеливият човек може да се състезава с няколко хиляди души и да ги накара да бягат. Десет хиляди души ще ги разпъртушини така, че всички да вземат хоризонтално положение, да се сгушат. Един търпелив човек и хиляда души може да носи. Ако се качат десет хиляди на гърба му, може и тях да носи, приятно му е, като ги носи.

Вчера аз седея и размишлявам. Иде една сестра и казва: „Учителю, един рой пчели се е хванал на вишнята, не го знаем откъде е дошъл. Хванал се е на едно дърво. Защо се е хванал, и той не знае. Не е намерил някоя гунка, но се е хванал за един клон“. Питам: „Този рой дали е от нашите, или отвън е дошъл, чужд. Ако е от нашите, не е харесал тия кошери, излязъл е малко да се разходи“. Може да имаше най-малко 7–8 хиляди пчели, може и 9–10 хиляди да са. На един брат му дошло наум, взел един прът, закачил за него един кошер, намазал го с маточина, турил го отгоре на роя. Пчелите седят на клона, не влизат в кошера: седят на купчина и размишляват. Пък се задава гъжд, гръмотевици, ще ги накваси, а те са излезли на разходка със своята царица. Братът казва: „Чакай да вземем една кадилница, да ги накадим, да им кажем да влязат в кошера, понеже гъжд иде“. Като нагласихме кошера, като ги накадихме, всички влязоха в кошера вътре.

Тия пчели са излезли от един кошер. Пчеларите казват, че старата пчела, старата майка излиза из кошера. Каква е всъщност теорията, няма да се спираме. Те казват, че винаги от кошера излиза старата пчела, младата остава. Други твърдят обратното: казват, че старата майка остава в кошера, а новата царица излиза навън – младата отива в света да воюва. Всички пчели от кошера не излизат – само определено число излизат, а другите остават. Ако се спрем да разискваме върху въпроса коя царица излиза от кошера, младата или старата, ще се яви нетърпение. Някой път учените хора стават нетърпеливи – как тъй да не се приеме неговата теория. Като поддържаеш една теория, тя най-първо трябва да съответства на един факт като истина. Туй, което твърдиш като теория, така ли е, или само предполагаш? Не трябва само да предполагаш, но трябва да имаш един факт, на който да се обуславяш.

Ти не можеш да бъдеш търпелив човек, ако нямаш любов: търпението е външната страна на Любовта. Следователно чрез търпението ще знаеш каква е любовта ти. На един човек, който е нетърпелив, и любовта му е такава. Каквата му е любовта, и търпението му е такава. Ако попиташ: „Защо съм нетърпелив“, ще ти кажат: „Защото любовта ти е малка.“ „Защо съм търпелив?“ „Защото любовта ти е голяма“. Представете си един кошер от 30 хиляди пчели – ти го знаеш, повдигнеш го във въздуха. Или ако вдигнеш десет хиляди хора в един салон като нашия – вдигнеш ги във въздуха и ги понесеш, какво ще кажете? Че онзи, който кара Земята, не ви ли носи на гърба си? Като казваме, че ни носи на гърба си, това е вече нашето съзнание. Ти съзнаваш, че трябва да бъдеш търпелив.

Има два вида търпение: едното е това, с което се издържат неволите в света. Има и нещо неприятно, което трябва да се издържи... Например бременната жена носи едно дете в утробата си, тя трябва да има търпение. Всички майки имат търпение, но много деца, като се родят, са нервни. Тази нервност се дължи на майката. Тя

като го е носила, е била нервна – и детето става нервно. Ако майката, докато е носила детето, е била търпелива, и детето ще бъде търпеливо; ако майката има любов, и детето ще има любов. Каквото е било състоянието на майката през време на бременността, такова ще бъде състоянието и на детето.

Някой път вие мислите да обърнете някой човек. Може да го обърнете, но това е едно състояние. Може да го родите, но и там има качества: това дете може да бъде търпеливо, пък може да бъде нетърпеливо. Роден е той, но от кого е роден? Сега аз говоря за едно раждане. Има една философия, която е непреривен възход. Всеки ден вие се раждате: тази сутрин сте се родили, вечерта ще остарееете, ще легнете да спите, утре пак ще се родите. Ден след ден вие се раждате, остарявате и придобивате известна опитност. Сега по някой път вас ви е страх от старостта. Старостта е един възрастен човек, тя е един богаташ, който иска да има слуги, да го носят.

Вие имате съзнание, че едно време сте били млади; сега имате съзнание, че сте стари. В какво седи вашата младост и вашата старост? Казвате: „Едно време аз не разбирах“. Едно време не си разбирал, но си бил по-весел; сега, като си разбрал много работи, станал си малко песимист, гледаш мрачно на живота, той се е обезсмислил. Питам: в какво седи това обезсмисляне? Един ден, като се обезсмисли животът ти, в този ден ти не си се родил. Всеки ден се раждаш от една майка. Вие вземате идеята – „роден от Бога“. Въпросът другояче седи. Ако всичките хора бяха родени от Бога, ние можеше да оправим света. Като кажем – и ще се оправят светът.

Но сега има някои работи, като ви говоря за тях, ще кажете: „Може ли да бъде така, или не?“. Вие сега имате известни възгледи. Вземете един религиозен човек, един владица: той си има корона, има си мантия; излезе там в църквата и си покаже ръката на всичките, а те трябва да я целуват. Погледне този човек с короната, казва: „Знаете ли кой съм аз? Аз съм владица с корона на

главата“. Ако тази корона беше Божествена, той щеше да заповядва на целия свят. Той има корона, но утре го хване някоя болест, дойде лекарят и казва: „Трябва да се тури инжекция“. И владиката се огъва на инжекциите, трябва да го лекуват. Той е помазаник на Бога, а има нужда да му слагат инжекция от някакъв серум, за да оздравее. Ако вие сте един владика, как ще си обясните това противоречие?

Един брат го хванала една болест и ми казва: „Ще уда в Бургас да се лекувам, да ми стане по-добре, да си прекарам по-лесно“. Казвам: „Може да идеш“. Аз го виждам, че ще страда, но нищо не му казвам. Той мислеше, че като иде в Бургас, ще му бъде по-добре. Казвам: „Добре ще бъде“. Отива той в Бургас и пише оттам: „Учителю, загажихме съвсем“. Казал му един лекар, че ще му направи операция и за три-четири дена ще му мине. Като му направили операцията, не само че не му минава за три-четири дни, но месец минава – и не му минава. Идват и ми казват: „Отива си братът“. Казвам: не е лошо да иде в оня свят. Какво има, като иде в оня свят, стига да е готов.

Казвам, че в дадения случай този брат го учат на търпение. Той досега носеше неволята, за госта търпелив минаваше. Кой как дойде, говореше: „Много търпелив брат, такъв търпелив брат не съм виждал, хич не се тревожи“. Не се тревожеше тука, но го виждам, че в Бургас се тревожи. Казвам: „Няма нищо, той ще остане, трябва да се научи на търпение“. Иде братът тук, гледам го, съвсем е закъсал. Казвам му да иде да го прегледа един лекар, аз не вземам никакво участие в лекуването му. Идва си той: онзи намерил работата много сериозна. Казал: „Я оживее, я не“ – много сложна е работата. Казвам: „Нека определи диагнозата каква е. Аз казвам, че ще оздравее“. Питате сега: „Как ще оздравее?“. Всичко в света зависи от онова състояние на търпението вътре в човека. Ако човек е търпелив, той може да постигне много. Казвам на брата: „Трябва да научиш търпението“. Щом научи търпението, той ще оздравее.

Христос казва: „Ако имате вяра колкото синапово зърно, каквото кажете, ще бъде“. Ще бъдат нещата, ако са разумни. Нали човек казва: „Може да бъде поставен на голямо изпитание“. Преди години тръгвам от Варна и пристигам в Пазарджик. Там ходих при един приятел – за пръв път минавам, по особена програма вървим. Аз му казвам: „Еди-кой си ден трябва да тръгнем и да вървим в София“. Иде един евангелски проповедник и приятелят ми му казва, че в еди-кой си ден ще идем в София. Проповедникът отговаря: „Не казвайте, че еди-кой си ден ще тръгнете за София, но кажете: „Ако е рекъл Господ““. Приятелят ми казва: „Него ден ще вървим“. Проповедникът отговаря: „Не може така да се говори. Него ден може нещо да се случи“.

Аз оставах на него да вземе файтон, но той обича своите търговски работи, ходил и забравил да поръча файтона, пък гарата е на три километра от къщата. Гледам – файтон няма, пък трябва да вървим. Излизам вън, гледам един вързан кон и една каруца при него. Казвам: „Отвържете коня“ – качихме се на каруцата. Човекът, чиято бе каруцата, ни настигна и му казвам: „Колкото ти струва, ще ти платим“. Проповедникът и той се качи на каруцата. По едно време една клечка излязла от оста, спряхме се. Казвам: „Върнете се десет крачки назад“. Намериха клечката, поставиха я на мястото ѝ, стигнахме на гарата три минути преди да тръгне влакът. Взехме си билет, качихме се на трена. Казва ми моят познат: „Не зная какъв беше този дявол“. Рекох: „Не е дявол това“. Проповедникът мисли, че като кажем, че ще идем в София, ние разпореждаме работите, както искаме. Той мисли, че по Бога мисли, казва: „Аз мисля право, вие мислите криво“.

Като се качихме на гарата, аз му казвам: „Сега и ние мислим право, и вие мислите право. Нашето учение се постави на опит: каруца нямаше – намерихме; клечката излезе навън – намерихме я; тренът дойде и навреме се качихме. Божествено е нашето учение. И твоето е Божествено, но още не е проверено – нашето е проверено.“

Когато по твоего учение намерши колата и клечката и се качиш навреме, и то ще е Божествено“. Всяко нещо, което става навреме, то е Божествено. Всяко нещо, което носи светлина в ума на човека, е Божествено. Всяко нещо, което носи топлина в човека, е Божествено. Всяко нещо, което носи сила в човека, то е от Бога. Онова, което е Божествено, то е общо и е достояние на всичките хора.

Има някои хора: като ги видя, аз зная, че ще останат още на Земята. Да ви кажа как го зная... Не мога да ви кажа, но го зная, че този ще седи още на Земята. И да иска да умре, не може – не го искат, няма място, определено за него. Искаш някой път да се качиш, но няма място на трена или няма място в автомобила. Някой път не искаш да идеш, пък си заставен да идеш.

Казвам: всичките изпитания, които идат на хората, са за да се усили търпението на човека. Представете си един баща, който е чувствителен човек, пък има палаво дете. Дава му той всички средства, книги, но то бяга от училище, не слуша майка си, обича да побийва братчетата и сестричетата си. Аз в България само веднъж видях един търпелив човек – в Пловдив беше, евангелист, който приблизително минаваше за търпелив човека. Той е сегнал, четете една философска книга, детето му се качило на гърба, тегли косата му, закача го. Той се пообърне, поусмихне се, казва си: „Ти ще поумнееш, като станеш като мене“ – нищо не му казва, не го бута. Детето пак се качи на гърба му, пак го погледне: той, бащата, четете книгата. По едно време го сне от гърба си, постави го до себе си и каза: „Я издекламирай нещо, този човек иска да знае колко си учен“. Изпъчи се това дете, доста самонадеяно, започна да декламира. Виж го ти какъв пангалозин!

Пан значи голям. Рекох: „Той е професор, опитва ти търпението“. Казва ми бащата: „Идеалист бях едно време, пишех любовни писма – на този пишех; и той ми пишеше любовни писма. Аз му пишех, докато дойде на Земята. Казваше ми: „Татко, всичко ще се уреди“. Сега виждам как се урежда – не слуша. Няма нищо, каквото

дал Господ, трябва да го нося“. Казвам: това беше един светски човек и имаше търпение. Виждам, че той носи търпението от миналото си; говори: „Едно гете има на гърба ми“. Казвам: ти на гърба си едно не можеш да носиш, а Господ има милиони. Някои от вас носите една неволя – и нея някой път не можете да я носите. Тази неволя седи на гърба ти. Във всичките условия, в които живеем, кой е, който се разпорежда със съдбините ни? Ние търсим... Всеки ден хората се раждат, умират: на този кракът е счупен, на този – ръката, другиму главата е пукната. Някой се е разболял, влязъл е в болницата – хиляди болести има. Някому са направили операция, не е заздравяла раната. Как ще си обясните тия работи?

Нещастията в света произтичат от малкото любов, която хората имат. Нещастията на хората произтичат от малкото търпение, което имат. Но търпението е външен резултат. Човек не може да стане търпелив, докато неговият ум, неговото сърце и неговата воля не са взели участие. Даже някой път, щом започнете да ставате нетърпеливи, трябва да знаете, че ще ви дойде някаква болест. Щом започнеш да се нервираш, някаква болест ще ти дойде. Щом боледуваш с търпение, скоро ще оздравееш, защото това не е мъчна работа, като знаеш как. Ако отиваш на една фурна и имаш пет лева, като ги покажеш на фурнаджията, хляб ти дава. Ако вземеш хляба и не гадеш парите, казва ти: „Върни хляба“. Защо петте лева имат по-голяма сила, отколкото твоите думи? Ти отиваш в църквата и гледаш да се прекръстиш. Ако се прекръстиш, мислят, че си религиозен. Дойдеш: ако изчетеш *Отче наш*, ще те считат за вярващ, ако не четеш *Отче наш*, не те считат за вярващ.

Човек трябва да направи нещо. Не е мъчно той да направи нещата, ако знае как. Всичката мъчнотия седи в това, че човек не знае. Човешкият организъм е в състояние сам да поправи работата. Не мислете, че един лекар отвън може да ви лекува. Лекарят, който лекува, е вътре в човека. Лекарят отвън донася един малък импулс, една малка запалка, поощрение, подбуждение. Достатъчно е да

кажеш на един човек, че ще оздравее, и той ще повярва в това. Той да не пита: „Как ще оздравея?“. Щом му кажеш: „Ще оздравееш!“ – ще оздравее. Щом една болест не се маха, тя е дошла, за да се научиш на търпение. Сега няма само ревматични болки. Има един любовен ревматизъм – любовен ревматизъм, от който всички страдате – и млади, и стари страдате от него.

Ние, съвременните хора, не сме достатъчно изправни със себе си. Тебе те е страх да признаеш, че носиш в себе си Божията Любов. Дойде някой и ти говори, иска от тебе, проси ти нещо. Но има едно просене, от което трябва да се освободите. Едно дете постоянно иска: „Мамо, това, мамо, онова“. Тези деца са своенравни. Има деца, които просят, но носят страдания: три-четири гена е гладувало то, но седи тихо и спокойно, не иска. Усещаш ли, че този човек има нужда, помагаш доброволно. Този човек носи търпеливо. Към такъв човек може да имаш любов. Той не иска от тебе: няма обуца или са му скъсани обувките, но седи спокойно, не казва нищо – не казва, не прави сравнение с теб, който си хубаво облечен и шапка имаш, не казва: „Аз съм окъсан, недоволен“. Той казва: „Аз ходя обут с бащините ми обуца, които Бог ми е дал“ – в човешките работи бос и гологлав ходи. Ние, щом видим, че един човек няма хубаво палто, щом ходи бос, казваме, че е осиромашал; ако ходи гологлав, без шапка, казваме, че е осиромашал.

Сега не искам това да стане един култ. Ще бъде смешно, ако искаме да се покажем, че гологлави и боси можем да ходим. Аз за пет минути мога да направя едни обуца – за пет минути ще си направя едни обувки от плат. Прекарвам показалеца, слагам ги, натъквам ги на краката си. Вие се чудите сега как може да стане това. Че не е ли чудно: един човек свири на цигулка и за една вечер взема 50 хиляди лева. Вие 50 хиляди лева не може да ги спестите за 20 години, а той като направи няколко движения с ръка по цигулката, от единия до другия край по струните, прави тия пермутации, плащат му. Как този човек заставя хората да му платят 50 хиляди лева за неговото изкуство?

Един американски милионер повикал един знаменит виртуоз в Америка, поканил го да му плати хиляда долара възнаграждение. Милионерът имал едно кученце и казал: „Свирете“. Като започнал да свири виртуозът, кучето се разлаяло. Милионерът казва: „Достатъчно“ – изважда и му плаща. Питам сега: защо му плаща? Той показал, че кучето е разбрало, че виртуозът добре е свирил, понеже се е разлаяло. Милионерът така вярвал: че като се е разлаяло кучето, музикантът добре е свирил. Вие ще наречете този човек ексцентричен. Няма никаква съобразност там.

Някой път може да искат да опитат вашата вяра. Има сега една сестра, която се е разболяла. От 5–6 месеца тя не излиза, гържи се загърната в грехи, да не я лъхне вятър. Казват: „Отива си сестрата“. Ами че аз се радвам, ако си отива. Да иде при баща си: цом е завършила училището, да си върви със своя диплом. Казват: „Много е отслабнала“. Казвам им: „Всеки, който отива на онзи свят, все ще отслабне; ако е тежък, не отива.“ „Какво да се прави, не може да яде?“. Хубаво е – нека се научи да яде, както трябва. Не трябва много да яде, само парче хляб. „Не може да приема стомахът ѝ.“ „Че още по-добре.“ Като излизат навън, гледат ме и си казват: „Колко е особен този Учител“. Казвам им: „Да излезе да се разхожда.“ „Не може да се мърда“. Рекох: „Може да се мърда“. Тя не може да се мърда, пък иска мене да размърда.

Друга сестра иде и ми разправя: „Огън има, голям огън“. Казвам: „Хубавите работи на огън стават“. Пекат някоя скабрица на скара. Тя се пържи, той гледа дали се е зачервила отгоре. Тя се пече, онзи я обръща; като се опече, радва се. Като я извадят, работата не е свършена, турят малко лимон, масълце. Отлична работа! Нали вие сте яли такива скабрици? Сега това е в преносен смисъл. Една хубаво казана дума, това е една скабрица, хубаво изпечена на скара. Едно хубаво чувство, това е една опечена скабрица; една хубава постъпка е една хубаво опечена

скабрица. Казвате: „Ние сме вегетарианци, не ядем риба“. Отговарям: „Аз ям, по три ги ям и бих желал и вие да ядете такива скабрици, опечени хубаво“. Има умствени скабрици.

Сега трябва всички да бъдем образец. Онова, което Христос е направил, и онова, което светиите са направили, е поощрение за всички. Каквото Христос е направил, и ние можем да го направим. Каквото вие правите, и аз мога да го направя, и онова, което аз направя, и вие може да го направите. Всеки може да се научи да свири, всеки може да се научи да пее, понеже всички имате условия. Всеки човек, който има една отлична глава, едно отлично сърце, едно отлично тяло, е изпратен на Земята да върши Волята Божия. Всеки човек има една специфична мисия. Има някои работи, които само някои от вас може да свършат, да ги направят. Например в Природата как е? Това, което първият пръст може да направи, вторият не може да го направи. Това, което вторият пръст може да направи, третият не може да го направи. Това, което третият може да направи, четвъртият не може да направи. Четирите като се съединят, могат да направят това, което сами не могат да направят. Да кажем, ако ти вършиш една работа с дясната ръка, ще имаш един резултат, ако правиш една работа с лявата ръка, ще имаш друг резултат. Ако аз лекувам с дясната ръка един болен човек, след като оздравее, този човек ще поумнее. Ако го пипам с лявата ръка, този човек ще оздравее; той няма да поумнее, но ще стане по-добър. Ако го пипам с двете ръце, това е по-добре.

Пък на един човек, за да му предадем всичките хубави качества, едно училище трябва да мине. Ако един човек го погледна добре, ако го изслушам добре и ако той ме изслуша добре, когато му говоря, ако го пипам добре, ако го бутам с крака добре, аз му предавам нещо хубаво. Всякога от краката, от ръцете, от очите, от ушите излиза нещо Божествено. Когато аз ви говоря и ако вие ме слушате, може да се ползвате. Някои от вас ще кажат: „Ние сме ги слушали тези работи“. Разбрана е само тази

работа, която е опитана. Тогава ще бъдете доволни. Вие сте жаден. Давам ви чаша вода, вие я опитвате. В опита ще се образува връзка между мен и вас или между когото и да е – законът е същият. Ония блага, които Бог ни дава, ни свързват с Бога. Бог ни дава грехи – значи сме свързани с Бога, ако опитваме благата Му. Ако Бог ти дава едно страдание, защо да не го опитаеш? Ако Бог ти дава една сиромашия, защо да не я опитаеш? Тази сиромашия е намясто.

Всичко онова, което Бог ни дава, трябва да го опитаме, да видим хубавата му страна. Всички Божи работи носят едно благословение. Няма Божествена мисъл в света, която да не носи своето благо. Няма Божествено чувство, което да не носи своето благо. Няма Божествена постъпка, която да не носи своето благо. Ако дойде една болест, това е благословение; ако дойде една сиромашия, това е благословение; ако дойде знание, това е благословение; ако дойде добрина, това е благословение. Но и най-противоречивите неща като дойдат, от Божие гледище това е благословение. Писанието казва, че всичко, което се случи на онези, които обичат Господа, ще се превърне за добро.

Светът сега се намира в едно противоречие. Мислите ли, че онова, което англичаните вършат, е право? Мислите ли, че това, което германците вършат, е право? Право е то. Ние, които разбираме нещата, не взимаме ничия страна, защото вие не знаете каква е целта на съвременното човечество. Българите имат една поговорка, казват: „Вкъщи петелът пее, не кокошката“. Хубаво: ако вкъщи винаги само петелът пее, а кокошката никога не кудкудячи, какво ще стане? В дадения случай, когато петелът пее, е намясто, но и когато кокошката кудкудячи, е намясто. Чудни са хората, когато правят сравнения! Художникът трябва да рисува с боите си, музикантът трябва да вземе лъка си и да свири. След като е работил, художникът има нещо, една картина. Цигуларят, след като свири, картина няма, всичко се носи из въздуха – за ушите е тази картина. Може да мине ден, два,

три, година може да мине – и музиката ще остави нещо, което се е отпечатало. Казвам: не е само четката, не е само ръката, но и с езика си когато говориш, с очите си когато гледаш, може да оставиш нещо. Казваш: „Веднъж срещнах един човек и той ме погледна много мило, погледа му няма да забравя“. Години са се минали, а ти не можеш да забравиш хубавия поглед. Една хубава постъпка, една хубава мисъл, едно хубаво чувство оставя едно вечно впечатление в човека, което отива и в другия свят.

Та казвам: истинският баща в света е само Онзи, от когото излиза Любовта. Истинският баща е само Онзи, от когото излиза Мъдростта. Истинският баща е само Онзи, от когото излиза Истината. Истински син е само онзи, който е приел любовта на бащата. Истински син е само онзи, който е приел мъдростта на бащата. Истински син е само онзи, който е приел истината на бащата. Казвам: в тия времена всички вие трябва да приложите Божията Любов, Божия закон. Аз наричам закон само онова подбуждение в дадения случай, което подбужда сърцето ти да възприемеш Любовта. Аз наричам закон само онова подбуждение, което кара ума ти да възприеме Божието знание. Аз наричам закон онова подбуждение на волята, което те кара да възприемеш онзи факт на Истината, която ще те направи свободен. Казва Христос: „Онзи Ми е брат, майка, приятел, който изгълнява Волята Му“.

Та казвам: за да изпълниш волята на Бога, без търпение не може. Всичко, което ни се случи, трябва да благодарим за него – това е един процес. Не да го разправяме на другите: аз говоря за една вътрешна опитност в себе си. Така трябва да бъде, това е един вътрешен свят. Но трябва да бъдем търпеливи сега. Някой път аз зная какво нещо е търпението, моето съзнание е всякога будно. Като дойде някой човек, иска да ме опита колко съм търпелив, да ме смути. Никога не трябва да се смущаваме, каквото и да дойде. Иде при мене един и ми казва: „Домегна ми да живея“. Аз се усмихвам, казвам: „Ти още не си живял“. Отговаря: „Домегна ми тази сиромашия“. Ти още не знаеш какво нещо е сиромашия. Сиромаш е онзи човек, който

е обикнал сиромашията, че вижда хубавата ѝ страна. Докато не видиш хубавата страна на сиромашията, ти не си сиромаш. „Аз съм богат човек.“ Докато не опитаеш богатството, не си богат. Ти докато не обичаш това богатство, какво можеш да направиш с него? Един богат човек бих желал да има една хубава библиотека, един орган, за да свири, да има една хубава стая за молитва, да има няколко души професори, да е свързан с всички бедни хора, всички хора да му бъдат любезни братя, да не се плаши. Наричам богат човек онзи, на когото кесията не е затворена, на когото чешмата не е затворена.

Чешма, която се затваря, е слаба, чешма, която не се затваря, е силна. Сега не казвам, че тя трябва да се затвори. Има чешми, които трябва да бъдат затворени, обаче не се позволява Божествените чешми да се затварят. Човешките може да се затварят, Божествените – никога! Доиде човешката любов – обърни ключа; доиде Божествената – остави я да тече. Има едно богатство човешко, има едно богатство Божествено. Има едно търпение човешко, има едно търпение Божествено. В Божественото търпение ти влизаш в положението на всичките хора. Една задача му е дадена на човек – виждаш го, че той плаче. Скърби – той трябва да скърби; охка – трябва да охка; върти се – трябва да се върти. Въртенето е гимнастика, упражнение. Наблюдавал съм болните. Като ги гледам, усмихвам се – намирам, че болният прави хубави движения. Казва ми той: „Ти никак не влизаш в положението ми. Не знаеш какво ми е, ти се смееш“. Отговарям: „На мен ми прави голямо удоволствие, като те гледам. Ако не беше болен, нямаше да правиш такива движения“. Казва: „Да не ти дава Господ“. Отговарям: „Аз ходя да ги търся. Ти си специалист, затова дойдох при тебе“. Ако вие вземете само външната страна, смешен става човекът.

По някой път в източната философия говорят за търпението. Знаете колко мъчно е човек да търпи. Седнете сутрин спокойно и стойте, без да си мърдате очите

половин час; мисълта ти да е концентрирана, да мислиш, че всичките ти работи са уредени. Като седиш, ще се яви щипеница, а ти да седиш спокойно. Никаква лоша мисъл да не мине в ума ти, че работите ти не са наред. Десет минути така да седите. Ще ви дойдат разни мисли, някой ще хлопа на вратата, някоя муха ще мине, ще обърне вниманието ви, някоя бълха се е скрила и ще ви ухапе – не трябва да се помръднете, трябва да бъдете страж на всичките неща, нищо да не ви смущава. Веднъж препоръчах това на един брат и той ми каза: „Като правих онава, което ми препоръча, заспах“. Трябва да се концентрираш, без да заспиш поне пет минути. Много мъчна работа е да се концентрираш поне пет минути, да не допуснеш нищо лошо в ума си. Като се концентрираш, ще ти мине мисълта какво ли става сега във Франция, какво ли става сега на Небето, какво ли става в ада. Кажу си: „Нито адът ме интересува, нито Небето ме интересува в дадения случай – интересува ме само настоящето, това, което Бог ме учи, урока, който имам“.

Тогава аз привеждам един пример, той е следният. В древността осъдили един философ, който много философствал: казал едно изречение, за което го осъдили на смъртно наказание. Понеже бил много учен, царят искал да го избави и му казал: „Ще ти сложим на главата едно гърне, пълно догоре с мляко, за да обиколиш целия град и нито една капка да не излееш. Тогава ще бъдеш свободен от наказанието“. Обиколил той града и като се върнал, го попитали: „Какво видя около града?“. Казал: „Нищо не видях“. Това гърне аз го наричам Божия Любов. Ти не можеш да познаеш Божията Любов, която носиш в твоя ум и в твоето сърце, докато не обиколиш целия град с това гърне, без да излееш нито капка. Като се върнеш, ще кажат: „Ето един човек, който е разбрал Божията Любов“.

Сега всички страдаме от една философия. Аз по някой път казвам: братята не живеят добре. Какво разбирам? Не използват Божиите блага. По някой път и аз казвам

за себе си: „И ти не живееш добре“. Какво разбирам? „И ти не използваш Божиите блага.“ Някой път може да използваш своето благо. Кое е по-хубаво: да страдаш за своите грехове или да страдаш за погрешките на другите? По-добре е да страдаш за погрешките на другите. Добре е да страдаш и за своите погрешки – така се изправяш. Още по-добре е да се ползваш от погрешките на другите. Като изправяш своите погрешки, ти се учиш. Като изправяш погрешките на другите, е по-добре; още по-добре е да служиш на Бога. От всичко онова, което става в света, ти се учиш, всичко изправяш. Да вършиш Волята Божия значи всичко онова, което Бог е създал, ти да го извършиш, да не внесеш в него никаква поквара. Това ще бъде само за вас. Ако речете навън да го разправяте, ще влезете в стълкновение. Това е за този, който разбира.

Понякога дойде при мен някой и ми говори за много работи. Казвам си: „Ти сега на този човек може ли да гледаш като на себе си?“. Мнозина са идвали да ми разправят нещо. Дойде мъжът, оплаква ми се от жена си. Аз казвам: „Жена ти е много добра, но ти не я разбираш“. Той си казва: „Трябва да е виждал жена ми, като говори тъй за нея“. Дойде тя и също ми се оплаква от мъжа си. Казвам: „Много добър е мъжът ти. Ти не го разбираш, не го познаваш“. Тя си казва: „Идвал е той“. А пък аз ги виждам, че и двамата са добри, само че не се разбират. Мога да направя който и да е мъж да обича жена си и която и да е жена да обича мъжа си. Това е лесно като да се яде баница, но ако го направя, то ще бъде най-голямото нещастие. Може да го направя, когато ще бъдете щастливи.

Сега да ви приведа един пример, да видите какъв е законът. Сега ви казвам, че мога да ви направя да станете нещастни. Питате: „Как?“. Представете си, че имате една торба със злато, аз задигам златото по един начин, без вие да знаете. Казвате: „Окраде ме този човек“ – и веднага се смутите. Аз ви изпитвам. След време се дегирирам, вие не ме познавате – вземам друго лице, дойда при вас. Вие ми казвате, че при вас е дошъл един философ,

много учен човек: като ви е разправял нещо, ви е обрал. Питам: „Тъй ли? Аз мога да го намеря, в тази работа съм маг. Като кажа една дума, парите ще дойдат“. Отговарят: „Много ще бъдем радостни“. Казвам: „Затворете си очите, 15 минути като седите така, парите ще дойдат“. Затваряте си очите. Аз пък нося торбата скрита и я оставям. Те като я видят, казват: „Колко учен е този човек“.

Мистичната страна е това, да мислите право. Ти имаш Любовта в себе си, но дойде един ангел, задигне торбата с Любовта. Този, същият ангел, ще дойде след време и пак ще донесе Любовта – и ти ще бъдеш радостен. Това постоянно става с вас: все току ви обират и вие пак забогатявате.

Отче наш

23 юни 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ПЪРВАТА ЗАПАЛКА

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 12. глава от Евангелието на Лука.

Духът Божий

Дванадесета глава, която прочетох, е говорена преди близо 2000 години. Тя има приложение в сегашния живот. Какво приложение имат съвременните религии или науки в живота? Казват: „Да живеем, да вярваме в нещо, в едно учение“. Музикантите говорят за музика, как да знаят да пеят, да свирят. Художниците говорят за изкуство, да знаят да рисуват; ораторите говорят, че трябва да знаят да говорят.

Интересни са религиозните хора. Аз не зная какво разбирате под това, да е религиозен човек. Думата *религия* е излязла от лигата. Лигата като тече, образува една връзка между всичките мисли, чувства и постъпки на хората. Нарича се *лига* или *религия*. Думата *религия* няма съдържание, безсъдържателна е. Като кажеш *религия*, мислиш, че означава нещо, пък тя нищо не означава, много проста дума е. Заради тази простотия сега я гонят. Казва някой: „Аз съм много религиозен човек“. Защо – че носи името *религия*. После някой казва: „Аз съм много добър човек“. В какво седи добрината на хората? Това е много крив въпрос. Да оставим тези детински въпроси, защото едно време хората са били деца, говорили са като деца, после са станали възрастни. Сега в нашите времена религиозните хора са остарели, защото всички хора стават религиозни, когато изгубят смисъла на живота. Щом

някой казва, че е станал религиозен, виждам, че се е обезсмыслил животът му. Става той религиозен, ходи, взема пари назаем; вземе оттук-оттам, изпохарчи всичко.

Сега, като ви говоря за заеми, има такива чиновници – на този дал пари назаем, на онзи дал. Дойдат, проверят – няма ги парите. Намерят го натясно, турят го в затвора. Той все добро е правил с чужди пари. Никога с чуждо нещо добро не правете! Нека да гладува онзи, защо му са парите? Казва някой, че пари му трябвали да се облече. Трябвали са му две хиляди лева да се облече, да излъже някоя мома. Или някому трябвали 4–5 хиляди лева, бил на служба, трябвало да се облече хубаво, с цилиндър, да го видят хората. Всичките хора все се надяват да дойде някой министър с цилиндър да им оправи работите.

Отива сестрата на Хитлер, на един такъв голям човек в Германия, при брат си и той ѝ казва: „Къде да те поставя, нищо не знаеш, много си проста. На каква служба да те сложа?“. Справедлив е човекът, а тя мисли, че брат ѝ вече може да я настани някъде. Някои хора, като повярват в Бога, казват: „Той ще ни намери някаква служба“, понеже са повярвали в Господа. Господ пита: „Какво сте научили?“. Не знаете да пеете, а капелмайстор искате да станете.

Някой ми казва: „Нищо за мене да не говориш“. Отговарям: „Но това има две злини. Ако ти направих едно престъпление и аз не говоря за него, ще направя добре; ако кажа нещо, ще се докачиш. Ако не направя дума за твоята погрешка, ти си доволен. Аз ще мълча, но като направих добро, искаш да говоря за тебе. Тогава позволи ми и за погрешката ти да говоря. За доброто ти да говоря, това е правото“. Не е лошо човек да говори за лошото, но той трябва да бъде като един добър музикант, да каже: „Ти не взе този тон, ще ти кажа как се взема. Ти сол в първата или във втората октава, или в третата октава си взел правилно“. Колко души от вас можете да вземете сол в четвъртата октава вярно? Някой от вас може да вземе сол в първата и втората октава, но в третата е по-мъчно, а в четвъртата октава малцина може да го вземат вярно.

Та казвам: всичкото съвременно знание е произлязло от едно стълкновение, хората са се заблудили. Има две подбудителни причини в разбиранията на хората в света. Едното е разбирането на злото, другото е разбирането на доброто. Някои разбират какво нещо е доброто, други разбират какво нещо е злото. Ако искаш да чупиш камъните, търси чук да ти помага. Мислиш ли, че чукаът няма да ти помогне? Ще ти помогне. Ти ще обвиниш ли този чук, че троши камъните? Ако не ги чупи, с какво ще градиш? Или някой път градят с хубаво направени тухли, но някъде така е дошло, че трябва тухлата на половината да се пречупи и да я сложи на мястото. Някой казва: „Не цапай!“. Но ако човек не знае да цапа, как ще гради? Цапането е цяла наука. Онези, които градят, които мажат зданията, цапат. Замаже с цимент – нацапа. Ако не цапа, не може да гради.

Казвам: няма да цапаш, ако си съградил вече. Онова, което си съградил, няма да го цапаш, но онова, което градиш, цапай го. Ако светът сега се цапа, това показва, че той се гради. Нашият свят не е съграден, вследствие на това онези, които градят, цапат. Мислите ли, че ако вие влезете в една къща, която мажат, всичко ще бъде наред? Подът, всичко туй оцапано ще бъде. Долу ще бъде оцапано, а стените ще бъдат хубаво замазани. Най-после и подът, и той ще се измени. Какво лошо има, ако се оцапа нещо? Сега често ми казват: „Оцапахме се“. Казвам: „Съградено е нещо“. Ако си се оцапал, когато градиш, ще те похвалят. Когато всичко вкъщи е чисто и ти се цапаш, тогава на тебе ти липсва нещо.

Изследвайте характера на децата и на хората. Когато едно дете пише, аз съм наблюдавал: някои деца, като пишат, цапат си пръстите. Като е писало детето, нацапало си е пръстите с мастило – това показва, че е работило. Някои хора, като пишат, си цапат пръстите с мастило, пък на някои, като пушат цигари, пръстите им стават жълти от тютюна. Учи се човекът да пише... Искам да ви кажа как аз разглеждам света. Някой път човек е оцапан; понякога ти говориш и като говориш, ще

си оцпаш езика. Често известни болести се явяват от някои думи. Ако не вярвате, аз ще ви кажа да произнесете няколко думи, да видите няма ли да ви заболи езикът. Ще ви излезе голям мехур на езика. Например хваща те ревматизъм в коляното. Защо те хваща там? Защото си престъпил добродетелта, нищо повече. Добрите думи се кредитират от краката. Заболи те лакътят – престъпил си правдата. Затова ръцете ти страдат, защото правото все с тях го правим. Ще подпишеш правото с ръката и ще го гадеш някому. Не гледаш ли както Господ иска, ще те заболяят очите. Не слушааш ли както трябва, ще заболяят ушите ти. Не говориш ли както трябва, ще те заболи устата, гърлото. Не мислиш ли както трябва – ще те заболи главата. Не обичаш ли хората както трябва – ще те заболи коремът.

Сега някой гоиде и казва: „Не зная отде се яви тази болест“. Боли го коремът – аз зная откъде е дошла. Доста богати хора са идвали да ги лекувам. Преди години гоиде при мене един богат човек да го лекувам. Казвам: „Никакво лекарство няма за тебе. Ще ти дам доста скъпо лекарство. Ти пари имаш. Ще намериш десет вдовици и ще ги посетиш. Ще посетиш първата вдовица, после втората, третата – и така всичките подред“. Тия вдовици, това са елементи. Пита: „Не може ли с друго лекарство?“. Рекох: „По който начин не може. Твоята болест с лекарство не се лекува. Само тия десет вдовици като посетиш, ще ти мине“. Аз ги сложих едната на единия край на града, другата – на другия край. Казва: „Далече са“. Отговарям: „Лекарство е това“. Той ме гледа, гледа и ми казва: „Тебе ти е охолно“.

Всички ние страдаме от една голяма немарливост в живота. Младият момък е спретнат: като стане, огледа се на огледалото, облече се хубаво. У старите българи момците носеха хубави грехи, нашарени с гайтани, поясът бе добре стегнат. Върви момъкът спретнат, като че целият свят е негов. Като стане на 30 години, народи деца – поясът му не е вече така спретнат. По-рано, като го срещна, разправяше за момите: за еди-коя си гъщеря

на едн-кой си чорбаджия. Разказва за чумбера ѝ, после за талията ѝ, за последните ѝ чехли; а пък ноктите ѝ, краката ѝ, зъбите ѝ били бели като мъниста, пък ушите ѝ... Казвам: какъв учен човек! За него всяка една мома е скъпоценен камък – ако може да я купи, не е лошо. Ако можеш да я купиш евтино и да я продадеш скъпо, не е лошо, ще си уредиш работите; ако ти се излъжеш и я купиш скъпо, а я продадеш евтино, тогава ще загазиш.

В сегашния живот вие трябва да започнете да пеете. Не се самоосъждайте! Вие се самоосъждате: казвате, че имате тези и тези погрешки. Хубаво е да имаш погрешки. Ако имаш погрешки, ти си работил; щом нямаш никакви погрешки на Земята, аз се съмнявам, че от тебе нещо може да стане. Ако ти като земеделец излезеш на нивата в своята парадна форма, обикаляш само нивата. Ако се облечеш хубаво, туриш цилиндър, облечен в парадно облекло, и обиколиш нивите си и се върнеш, нищо няма да стане. Ако така облечен пак обиколиш къщата си, която се строи, ти нищо няма да направиш. Ще трябва да вземеш своята мистрийка, ще вземеш тухли, вар – ще градиш. С цилиндър работа не става; и на нивата нищо няма да направиш със своята парадна форма.

Сега при мене мнозина са идвали със своите цилиндри и ми казват: „Каква е вашата религия?“. Казвам: аз искам да освободя хората от тия, лъгавите работи. Нямам нищо против религиите, но религиите са един долап, в който като влезеш, няма да те пуснат оттам, докато не дадеш и последното когрантче. Религиите поставят добрите хора в Рая, лошите – в Ада. Като ги поставят там, те не могат да излязат во веки веков, свършено е. Че те говорили ли са с Господа, били ли са Негови съветници? Казват: „Тъй е писано в свещените книги“. Свещените книги хора са ги писали, не ги е писал Господ. Господ е говорил – хората са писали. Те са писали онова, което допада на тях; онова, което не им допада, не са го писали.

Та казвам: в това разбиране на живота ние сами се осакатяваме. Една грешка не може да се изправи, ако ти

сам не я изправиш. Ако едно дете се заинати и не иска да говори, то ще остане нямо. Казва то: „Не искам да говоря, не искам да мърдам устата си“. Всички деца, които не искат да говорят, са много щцеславни. В България дойдоха мисионери, англичани и американци, които искаха да се научат хубаво да говорят български и тогава да започнат да говорят. Те не можаха да научат български. Които започнаха да говорят с погрешки, те се научиха да говорят. Докато се научиш да говориш един език, ще правиш погрешки. Българите, които отиват в странство, правят погрешки, но се научават да говорят. Направиш погрешка – коригирай я; направиш погрешка – коригирай се. Докато се научиш, може да правиш погрешки и в говоренето, и в писането.

Всички вас ви е страх да не правите погрешки, пък от главата до петите само погрешки имате. Гледам: носът на някого не му е намясто – погрешка носи в себе си. Веждите му са изопачени – погрешка носи в себе си. Очите му не са на свят, брадата му не е на свят, космите – и те не са на свят, ноктите също са дисхармонични. Като погледнеш на ноктите, там е отбелязано от каква болест има да боледува човек в бъдеще. На онези, които заболяват от охтика, ноктите им показват охтика; на онези, които заболяват от ревматизъм, ноктите им показват ревматизъм. На онези, които са неврастеници, ноктите им показват неврастения; на онези, на които умът им ще кръшне малко, ноктите и това показват. Най-хубавите благородни чувства, правите мисли, правите чувства са написани на ноктите. Виждали ли сте вие хубави нокти? По някой път изследвайте светските хора, които имат доста хубави нокти. Когато на един човек носът е намясто, очите са намясто, ушите са намясто, аз му позволявам да си маже лицето, да го краси, да тури червило. Но когато къщата му не е съградена, той и да я маже, това е цапане. Ако знаеш, сложи си цвят така, че не ставай смешен. Като си направиш устата червена или като я почерниш, е различно, защото когато устата се почерня, има един смисъл, когато почервене, има друг

смисъл, когато устните пожълтеят, имат трети смисъл. Аз не ви говоря за самоосъждане. Когато мажеш къщата си, избери най-хубавия цвят; намери цвета, с който да замажеш къщата си. Сега това е външната страна.

Целият наш външен живот се дължи на онова вътрешно състояние, което сме минали през хилядите години. Всичкият този живот се отразява. Сегашият живот, който живеем на Земята, и той ще даде своя отпечатък за в бъдеще. Най-първо той дава отпечатък върху самите вас, после самите ви мисли ще дадат отпечатък и върху другите. В едно семейство каквито са бащата и майката, такива са дъщерите и синовете – ред поколения си приличат. Даже хората ги познават: за някой от внуците казват, че прилича на дядото – има същите черти като дядото, същия характер, говора, движенията.

Сега се спират и казват какво е казал Христос. Христос навремето се е намирал в голямо противоречие с тия дебели глави на евреите. Моисей постави закона, че в събота нищо не трябва да се работи. Ако идеш в събота и събереш някоя съчица за огъня, ще те извадят на позорния стълб и ще те утрепят. Евреите разбраха Божия закон изключително така: че не трябва да имат връзка с други народи, че всички други са езичници, пък те са правоверни. Това е буквално разбиране. Като четете Стария Завет, ще видите какъв е характерът им. Питаме защо им пати главата? Защото такава е тяхното разбиране. Много хубави работи имат написани, но и толкова лоши работи има. Сега заради добрите работи се възнаграждават, а заради лошите се наказват. Това е вече закон за кармата.

Лошото в евреите ето къде седеше. Те бяха народ много религиозен, но и много користолюбив. Двама братя бяха Йаков и Исав⁷⁸, но малкият брат, за да вземе първенството, отиде, че излъга баща си, показва користолюбие. И майката взе участие, тя го научи. Йаков каза: „Баща ми ще ме познае, брат ми е космат и наместо благословение, ще ме прокълне, че искам да го излъжа.“ „Не бой се – каза майка му, – ще вземеш кожата на някое огра-

но агне, баща ти ще я попиа и ще мисли, че си Исав“. Като отиде Йаков при баща си, Исаак⁷⁹ му каза: „Гласът ти мяза на Йаковия, но ръката ти прилича на Исавовата. Нещо е станало“.

И вие някой път приличате по ръката на Исав, а по гласа – на Йаков – и баща ви се чуди. Туй е голямата криза, драмата, която съвременните хора претърпяват. Вземете сега Румъния: искаха ѝ Бесарабия. Русия ѝ казва: „Едно време бяхме слаби, ти взе това от нас, сега ние сме силни и си го вземаме от вас. Сега, ако искате, по мирен начин ще го дадете“. Сега Бесарабия трябва да се даде и Добруджа трябва да се даде – Версайският договор трябва да се поправи. И ние имаме Версайски договор в нас; имаме и Бесарабия задигната, и Добруджа – всичко туй трябва да се връща.

Често при мене идат някои и ми казват: „Кажу ни къде ще бъдем в оня свят“. Рекох: засега не търсете оня свят, търсете този свят. Вие още хиляда години в оня свят няма да бъдете – тук ще бъдете. Някой пита: „Като умра, къде ще бъда?“. Тук ще се въргалиш на земята: цялата Земя е пълна все с такива души – заминали. Влезеш в някоя гостилница – 30–40 души подсмърчат; влезеш в някое съдилище – 10–20 души съдят: и те подписват присъди, и те си дават мнението. Влезеш в някоя къща, дето има млада мома – там има още 10–20 фалирали моми – и те седят в къщата, и те вземат участие. Казват те: „Какъв е този неуреден свят?“. Питам ги: „Какво търсите тук?“ „Че какво търсим – да оправим тази работа“. Как оправят работата? Казват на момата: „Не слушай мъжа си – този пуяк не го слушай, той е едно говедео. Сложи му един гем, че му се качи на гърба“. Спорят сега.

Та казвам: по някой път е добре да дойдат при нас умрелите. Преди няколко дена сега, имам едно хубаво разположение, замислил съм се. Току иде една мрачна мисъл, един песимизъм, едно отчаяние. Гледам наоколо откъде иде – няма никого. След половин час идват едни дами, пратили ги от провинцията при мене. На едната синът

умрял, на другата друго умряло – всичките закъсали. Още като идват, в пространството до мене идат техните мисли. Пратили ги аз да им уредя работата. Казвам им: „Слушайте, ще се научите да обичате Господа. Няма да ходите да хленчите за вашите деца. Душите са на Господа: пратил ги е Той при вас да се запознаете с тях, после тези души се връщат при Него. Ще благодарите, че са заминали“. Вие искате като говедо да хванете една душа и да я държите. Господ я е изпратил за пет години, вие казвате: „Защо Той я взе?“. Че това е Негова работа, не е твоя. Твоят учител е нарисувал една формула на дъската. Няма да се мине половин час – ще я изтрие, ще напише друга формула; ако ти не я запишеш, той ще напише друга, няма да я остави на дъската. Учителят ту пише, ту заличава, защото дъската е малка. Ние, съвременните хора, трябва да знаем, че Господ пише и изтрива.

Но на вас искам да ви кажа нещо, от което да се ползвате. Никога не се спирайте да гледате безобразни работи – това е едно правило. Виждаш: някой човек си счупил колата – не се спирай да го гледаш. Ако си майстор и можеш да я поправиш, иди, помогни; но ако не си, замини си, не е твоя работа. Карат се двама души – не се спирай да слушаш как се карат и защо. Ако можеш да уредиш работата, спри се и я уреди, ако не можеш, не стой, мини и замини. Минаваш покрай някоя неорана нива – не се спирай да питаш защо не е изорана. Ако можеш да я изореш, изори я, ако не, мини и си замини. Минаваш покрай някой беден човек – не се спирай да го гледаш колко е окъсан. Ако можеш да му помогнеш, спри се.

Обличането в света трябва другояче да го схващате, защото хората най-първо трябва да се облекат с една отлична мисъл. Второ, хората трябва да се облекат с едно отлично чувство; и трето, те трябва да се облекат с една отлична постъпка. Човек има първо тия трите обличания да направи. След като си се облякъл така, тогава може да мислиш за обикновеното обличане, за обикновените грехи. И те ще дойдат. На един човек, на когото мисълта не е намясто, на когото чувствата

не са намясто и постъпките не са намясто, защо му са хубавите грехи?

Хубавите мисли, хубавите чувства и хубавите постъпки изискват хубави грехи. Ние, съвременните хора, нямаме още хубави грехи от хубава материя. После, ние не сме и против пръстените. Хубавите пръстени с най-хубави скъпоценни камъни, от най-хубаво злато, в което няма никакъв примес, от същинско злато, помагат. Хубаво е всеки един от вас да има по един златен пръстен; хубаво е всеки да има по един сребърен пръстен. Ако носите сребърен пръстен, ще страдате по-малко. Ако материалните ти работи не вървят, носи сребърния пръстен на малкия пръст – той ще уреди работите. Разбирайте ме сега така: ще уреди работите, ако разбираш езика му – като турши пръстена, той ще започне да ти говори. Не се ли носиш чисто, не обичаш ли хубавото и красивото в Природата, сребърния пръстен ще го носиш на безименния пръст. Ако искаш да бъдеш съвестен, носи го на средния пръст; ако искаш да имаш благородни чувства, носи го на първия пръст; ако искаш по Божествено да постъпваш, носи го на палеца. Всякога, когато искам да оправя работата, аз турям сребърния пръстен, който вие не виждате. Ще кажете: „Сребро нямаме“. Мислено ще го сложиш на пръста, невидим пръстен ще носи човек.

Вие сега идвате да ме слушате и сте станали много учени, вече цитирате от Писанието какво е казал Христос, от мене по-добре знаете Библията. Някои от вас повече от мене знаете написаната Библия, но онази Библия, която аз зная, нея не знаете. Тая Библия не я уча толкова, защото няма какво да я уча – това е резюме от една голяма Библия. Вие тук имате една глава от реч, която Христос е държал по няколко часа. Тук имате едно малко резюме, а и тия притчи са несвързани. Например ние много пъти говорим за Любовта, но ни трябва едно училище, трябва някой да покаже как да се обича. Ти не можеш да обичаш, докато някой не ти покаже. Това е все-таки да идете в една къща и да говорите. Мислите, че като говорите за Любовта, тя ще дойде, но Любовта

с говор не иде. Вие може да говорите и имате право да говорите. То е все-таки да влезете в една къща и да говорите за огъня, за кибрита, но огънят с говоренето няма да дойде. Като идеш да говориш за огъня, ще носиш една запалка, ще запалиш огъня – и като го запалиш, ще млъкнеш. И в Любовта е същото. Докато говорите за Любовта, вие нямате любов. Това е още идейна любов. Но за да дойде Любовта, ти трябва да имаш една запалка. Първата запалка като дойде във вас, ще ви покаже какво е Любовта.

Когато Божият дух дойде във вас, Той носи запалката. Всякога, когато Духът иде, Той ще ти създаде една голяма неприятност. Знаеш ли защо ще я създаде? Ти не искаш да се концентрираш в себе си, разсеял си се навън. Всичките ти работи те спъват: къща имаш, пари имаш, богатство. Тогава Духът като дойде, ще те лиши от всичко това, за да ти даде ново съзнание: ти ако няма за какво да мислиш, ще се концентрираш в себе си. Като се концентрираш, ще запалиш запалката – и огънят ще се запали. Ще каже Той: „Грей се сега на този огън!“, и ти ще започнеш да мислиш, че Бог е, Който урежда работите. Не съм против къщите, но една къща като съградиш, след десет години ще изгори. Имаш жена и дете – след десет години ще умрат.

Веднъж с един варненски адвокат се разговаряхме. Като спорехме, му казвам: „Няма да се минат много години, и ти ще измениш своите възгледи“. Аз му казвам: „Макар че не обичам да предсказвам, но на тебе ще предскажа, че след четири-пет години ще се случи нещо с тебе и ти свършено ще измениш своите сегашни възгледи, свършено ще ги напуснеш, много религиозен човек ще станеш“. Отговаря: „Аз идиот ли съм? По никой начин не може да бъде!“. Казвам му: „Запиши си го това.“ „Как е възможно то?“ „Сега остави този въпрос, ти сам след пет години ще дойдеш при мене да ми разправиш как е възможно“. Ето как е станало. Този адвокат сега е на онзи свят. Той се оженва и обиква жена си. Интересува се от македонското дело; това бяха двама братя адво-

кати. След пет години той бил една вечер на събрание, жена му била сама вкъщи. Счупила лампата, заляла се с газ, запалила се и изгоряла. Заравят я, а след това става един преврат с него и той ме намира и ми казва: „Убедих се, повярвах, но тя стана жертва заради мене“. Попита: „Защо не ми каза това?“. Казвам му: „Няма защо да ви разправам – в Божиите ръце сте, може да ви обърне Господ“.

Ние сме много смешни същества, с много големи претенции. Всеки ден животът ни виси на косъм. Вървиш някъде – може да те бутнат, да си счупиш ръката, крака, може да ти се случи да оглушееш. Ние да благодарим на Бога, че ни пази от всичките злини, с които сме заобиколени. Имаме толкова врагове, че ако ги знаем, ще ни побелеят главите преждевременно. Казвам: в сегашните времена човек, като стане сутрин, нека да се моли усърдно в душата си. Трябва да имате желание да слушате, да изпълнявате Волята Божия.

Сега аз не искам да говоря за вашите погрешки, понеже те са и мои погрешки. По някой път аз говоря за моите добродетели, понеже моите добродетели са и ваши добродетели. Аз говоря за Любовта, но знаете ли колко мъчно се предава тя? Материалните работи са най-голямата спънка за Любовта. Ти когато обичаш един човек, никога не му давай пари назаем. Ако го обичам, ще му дам ключа от касата си, ще му кажа: „Взemi колкото искаш и после ги върни“. Ще го оставя да постъпи, както аз постъпвам. Когато някой мене ме обича, той трябва да ме остави свободен. Щом идва у дома и започне да ме гледа, че се плаши от мен, той няма любов. В любовта трябва да имате абсолютно доверие един към друг. Доиде някой при мене – аз му вярвам. Мен са ме лъгали мнозина. Защо? Зная, че онзи ме лъже, и аз пак му вярвам. Любовта в мен не може да допусне, че той ме лъже. Мене тук колко са идвали да ме лъжат... Той като ме лъже – и сам вярва в лъжата. Някой дойде, минава за доктор, а никакъв доктор не е. Друг иде, минава за студент, а никакъв студент не е. Такива лъжи са ми казвали. Идват други и

го препоръчват, казват: „Учителю, той се е обърнал към Господа“. Казвам: „Той се е обърнал, но кесията му не се е обърнала“. Вярвам в обръщение, където и кесията, и сърцето се е обърнало – всички се обръщат.

Туй, за което ви говоря, е нашето минало, това са големите заблуждения, които са натрупани. Всеки ден аз намирам и гледам тия хора да казват: „Ние не сме на правия път“. Говори някой: „Аз не съм на правия път, но и вие не сте на правия път“. Отговарям: „На ваше разположение съм, кажете ми истината“. Той казва: „Трябва да гоидете в църквата“. В тия, каменните църкви?! Писано е във вашите книги, но тия, които са ги писали, те не ги изпълняват. Христос има право да говори, понеже каквото говори, го изпълни. Това, което Христос е говорил, като го изпълниш, тогава говори на хората. Много работи са написани...

Някой мъж се ожени и трепери от жена си. Защо? Много ревнива е тя. Не е лоша ревността, но тази ревност трябва да бъде справедлива. Жената, която е ревнива, трябва да бъде абсолютно чиста, никаква нечиста мисъл, никакво нечисто желание не трябва да има в душата ѝ. Тя има право да бъде ревнива. Но тази, на която умът е пълен с всичките лоши мисли и желания, и тя е ревнива. На нея ревността ѝ не е място. Това прилича на един бивол, който, като излязъл от локвата, маха опашка. Мъжът има право да бъде ревнив, но и той трябва да бъде абсолютно чист. Аз не искам да съдя хората. На един човек, за да го съдиш, трябва да му дадеш да оправи живота си – такъв е Божественият закон. Това е съдба: ще му дадеш условия да се изправи. По закона на Любовта могат да се изправят най-евтино всичките погрешки. Бъдещите благословения, които идат, Бог ще ни ги даде. Ако не възприемем Любовта, ние ще си създадем една карма, много по-лоша, отколкото сега имаме.

Преди години Бог даде на Съглашението⁷⁹ условия да оправи света, даде му победа. Казах ви тогава: „Ще победят“; сега ви казвам: „Ще ги победят, нищо повече“. Какво им костваше да турят напред Божествената Правда?

Те направиха тѣй, както знаеха. Казвам: сега побеждават другите, те трябва да поправят света. Ако и те не го поправят, ще дойде ревизия, още по-строга. В света трябва да се даде правото. Никои не трябва да се лишава от правото: каквото право му е дал Бог, трябва да му се даде. На жената трябва да се даде правото, което Бог ѝ е дал; на мъжа трябва да се даде правото, което Бог му е дал; на слугата трябва да се даде правото, което Бог му е дал. На вола трябва да се даде правото, на растението трябва да се даде правото: на всичко трябва да се даде правото, което Бог му е дал. В нищо няма да престѣпваш Божия закон. Казваш: „Аз не мога“. Не, ще сложиш запетая след *не*, ще кажеш: „Не, мога!“.

Сега Любовта е единствената сила, в която можем да намерим правото. Това значи да се свѣржем с Бога. Тогава ще видим ясно нещата. Сега ние тука всяка неделя се събираме и четем три молитви. Първо *Добрата молитва*, 91. псалом, *Молитва на Царството*. Сега аз вече виждам, че някои казват: „Домегна ни да повтаряме едно и също нещо“. Като четем *Добрата молитва*, всичко, което е вложено в нея, да стане. Каквото е писано в 91. псалом, и то да стане; и каквото е писано в *Молитва на Царството*, и то да стане. Не искам само да говорим: да стане то вътре в нашия живот, да стане в живота на семейството, на обществото, в народа и в човечеството. Светът трябва да се преобрази.

Вие всички сте дошли тук и трябва да изпълните задачата си – ще нарисувате една отлична картина. Вие няма да нарисувате картината, но ще я копирате. Като я копирате, ще гледате да стане по-близо до оригинала. Сега става спор между всичките художници – всички художници спорят за този оригинал. Но Природата и тя не е оригинална – и тя е копие, но е по-близо до оригинала. На онези художници, които добре са копирали, картините са хубави. Сега, като намерите Любовта, трябва да я копирате. Любовта трябва да е изобразена на вашите очи, трябва да е изобразена на вашия нос, на вашата уста, на вашето лице; в прѣстите, на ноктите, на космите – на

всякъде трябва да бъде изразена; всеки косъм трябва да е подписан с любов. Много цветове има Любовта и всичко трябва да е подписано с любов. Щом така са подписани нещата, тогава можем да живеем разумно, да живеем тъй, както трябва.

„Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил“. Това е живот вечен – да познаем ония велики възможности на Любовта. Защото всичкото бъдеще, което иде, зависи от Любовта, която ще възприемем сега, която ще приложим не по старому. По стария начин вие сте я опитали – по нов начин ще я приложите, че тази любов да я носите навсякъде във вас. Това сега пожелавам и на вас.

Сега насърчителната мисъл е следната: макар да паднеш 70 пъти на ден, пак да станеш. Стани, изтърси се – и пак ходи да изпълниш Волята Божия. Не се обезсърчавай, че не стават работите: и 70 пъти да паднеш на ден, пак стани и върви напред! Не казвайте, че не живеете добре, но кажете: „Живеем добре“. Втори път като паднеш, пак стани и кажи: „Живеем добре“. Казвайте: „Живеем добре, живеем добре, живеем добре!“.

Отче наш

30 юни 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

КОМЕДИЯ, ДРАМА, ТРАГЕДИЯ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 11. глава от Евангелието на Йоан.

Духът Божий

Две неща трябва да интересуват всеки човек, т.е. ония хора, които са направени по образ и подобие на Бога. Някой път хората отричат, че Бог съществува. Туй отричане е право. Ако има Господ, който прилича на хората, Той не съществува. Ако има Господ, който е направен според образа на хората – това положение не е право. Но ако хората са направени по образа на Бога – това е правото положение.

Сега друг въпрос: съвършенството е цел, към която човек се стреми. Но съвършенството плаши хората. Казвате: „Що е съвършенство?“. Съвършен е онзи човек, който може да извърши всички Божии блага, но не да ги използва в обикновения смисъл, а да ги използва за добро. В какво седи изкуството на един художник? Да може добре да рисува. Но не да рисува карикатури, то не е художество. Карикатурата – това човекът го е измислил.

Казвам: в живота комедия е човешкият живот, драма е духовният живот, трагедия е Божественият живот. Всички хора ги е страх от трагедията, защото е Божествено нещо, а всички обичат комедията, понеже комичната работа е човешка. Ще дойдем до спора какво нещо е комедия, какво е драма. В комедията героите се осмиват, в драмата трябва да страдат, в трагедията трябва да се ограничават – те умират, изчезват от

своето място. Всякога в трагедията героите изчезват от сцената. А пък целият свят е пълен с герои от комедията: кого как срещнеш, всички, които съществуват, са хора на комедията. Та сега комичните герои трябва да минат в драматични, драматичните – в трагични.

Хубаво, сега някои не искат да умират. На мястото на онзи, който умира, ще се роди друг. Един се ражда, друг умира. Раждане и смърт, това са двете кофи, които се движат в обратна посока по онова успоредно въже на един кладенец, от който вадят вода. Едната кофа се качва, другата слиза. Празната кофа слиза – това е този, който се ражда. Когато нагребе живота, изтегляш я нагоре – това е този, който умира. Всеки, който се е напълнил в живота, той е пълната кофа – изваждат го горе в невидимия свят, за да даде придобитото, да го занесе в другия свят. Смъртта не е нищо друг освен един закон за жертва, за самоотричане, за щедрост. Човек докато не се научи да умира, щедър не може да стане. Онзи, който не иска да умира, и щедрост няма. Всеки човек, който го е страх от смъртта, той не е щедър. Българите му казват пинтия. Щом казва: „Не искам да умирам“, пинтия е той. Какво значи думата *пинтия*?

Всяко разбрано нещо е драматично, всяко нещо, което е неразбрано, е комично, а трагично е всяко нещо, което може да се приложи. Седенето на житото в хамбара е комедия, хвърлянето му на нивата е драма, като го ожънат и овършеят, това е трагедия. Процесът в хамбара е комедия – то си мисли това, което не е. Драмата е като на нивата – пак си мисли това, което не е; казва: „Отиде, свърши се тази работа“. Житото изникне, оживее, и като го овършеят, пак се чуди, пита: „Не се ли свършиха тези страдания?“. Тогава от трагедията пак ще дойдем до комедията на човешкото. Човекът, за да бъде весел, трябва да познава комедията много добре. Човек, който не разбира комедията, винаги е песимист; който е комичен, той винаги е весел. За да бъдеш весел, непременно трябва да обичаш комичните работи, да се смееш на онова, което не разбираш. Например комично е, когато ге-

мето обуе дрехите на баща си и крачолите му се влекат; облече палтото на баща си и ръкавите увиснат. Един ден това момче ще стане като баща си, тия гащи ще му станат. В дадения случай то е малко и преждевременно иска да стане голямо като баща си.

Всеки човек, който преждевременно иска да бъде съвършен, е комичен; всеки човек, който преждевременно иска да стане учен, е комичен; всеки, който преждевременно иска да бъде богат, е комичен. Хубаво е човек да вижда комедията, да бъде весел, но комедията е глупост. Например ако понякога играем някоя комична роля, не че сме глупави – ние минаваме за много умни. Умният става комичен, когато не постави нещо на неговото място. Например ако един художник, който рисува, направи един образ с чело, 3 сантиметра високо, с нос, дълъг 7 или 8 сантиметра, а брадата я пусне 15 сантиметра, на какво ще заприлича портретът? Извади той тази картина, иска да я покаже на хората, че е нещо гениално. Онези, които разбират изкуството, виждат, че това е една комедия: този човек няма понятие за отношението на Земята.

Та казвам: аз виждам хубавата страна на комичния живот. Трябва много да благодарим на глупавите хора. Ами че всичкото удоволствие комичните хора го представят. Та казвам: комедията произтича от едно вътрешно неразбиране на живота, на истинския смисъл. Но и тъй, както го разбират хората, не е лошо. Колкото и да е весел, човекът казва, че не си струва толкова весел да бъде. „Трябва да стана малко песимистичен, и другите хора трябва да станат сега сериозни.“ Но и в религиозните хора има една комична страна, набожните хора са комични. Каква е вашата идея за това, да бъде човек набожен? Той седи някъде сериозен, седи и примигва с очите си – иска да покаже какво нещо е набожността. После хората играят роля и в трагедията. На сцената някой умира, пък не знае как да умре. Защо бърза, като умира – проточи крака си и тъй го проточи, че става комичен. Хубавата страна на трагедията е, че тя освобождава човека от едно мъчение. Когато мъчението и

страданието е непоносимо, трагедията ще те освободи – от трагедията ще минеш в свободата. За трагедия считаме това, което освобождава човека: умираш, освобождаваш се от излишните страдания. При трагедията има излишни страдания.

По някой път ние от живота образуваме грама: искаме от него това, което не може да ни даде. Да допуснем, имаш да даваш 20 хиляди лева някому: дал си една полица и ако не ги платиш, ще те затворят. Пък си един честен човек, никога не си лежал в затвор. Смутиш се – вече имаш грама. Цялата нощ мислиш какво ще стане. Човекът си мисли, че ще го затворят. Че като го затворят, какво има? Ще те затворят в една стая, ще ти турят един адютант да те пази – какво лошо има? После ще имаш хляб. Като си отвън, като не си затворен, ще мислиш само за себе си; щом те затворят, ти си осигурен – хлябът ще дойде. Адютантът ще погледне, ще каже: „Как сте?“. Аз тъй го разглеждам, а вие тъй не го разглеждате. Но като съм в затвора като вас, и аз няма да го разглеждам така.

Ако човек не разбира грамата, той е слаб. Слабият човек, като влезе в граматичния живот, сам съставя грамата: от неразбирането на условията, при които се намира, се образува грамата в него. Той все казва: „Какво ще правя, какво ще кажат хората?“. Хората ще кажат, че не си платил и са те затворили – два месеца ще лежиш. Какво има, че си лежал – ще излезеш от затвора. Къде е причината? Причината е у теб – ти не трябваше да вземаш тия пари назаем. Казваш: „Защо се случи?“. Защото не си мислил: ако беше мислил, нямаше да влезеш в затвора. Например направил си модни обуца: идеш при някой обуцар, вземе ти мярка, пък ги направи такива – францужки. След това те убеди, че тия обувки са хубави. Свият ти се пръстите; ходиш с тях, образуват ти мазоли. Казваш: „Францужки обуца“, но те ти образуват мазоли. Щом си направил модерни обувки, това е янлъш мода. Станеш християнин и си сложиш такива обуца, които образуват мазоли – ти си янлъш християнин. Един

християнин ако постоянно се безпокои, какъв християнин е? „Какво ще стане с България, какво ще стане със света?“ Господ, Който е създал света, е определил светът да си светува; българите ще си българуват и ти ще си живееш – нищо повече. Някой българин Той го е взел, че му е направил баня, окъпал го е малко. Това нищо не значи – това е привилегия, че си на баня.

Необходимо е да разбираме настоящия живот и условията, които сега са ни дадени. Пита някой: „Какво нещо е съвършенството, съвършеният свят?“. Светлината, която ни огрява, това е съвършенството. Тя произтича от умове, които са съвършени. Топлината, която иде, произтича от един извор, който е съвършен. Въздухът, който дишаме, произтича от един център, който е съвършен. Всичките блага, които имаме, идат от един съвършен свят. Ние живеем в един съвършен свят и искаме да влезем в друг някой. Казват: „Да идем в онзи свят, между ангелите“. Не че идеята е крива, но тя е комична в разбирането. Ако в едно дете, което влиза в първо отделение, се зароди желание да иде в университета, между професорите, какво ще прави? Детето е на 8 години: като иде между професорите, ще стане ли професор? Те ще го погледнат, ще го погалят, ще му кажат някоя слагка гума. На това дете му трябва най-малко 30 години, за да стане един добър професор. То трябва да мине през отделенията, прогимназията, гимназията, да завърши университета, че и някаква специализация, и тогава вече има възможност да стане професор.

Сега проповядват да идем на оня свят, но каква е идеята за оня свят? Онзи свят е като един хор. Представете си един хор от 160 души – и всички пеят; всички пеят с такива хубави гласове, че никой не прави погрешка. За да влезеш в този хор, трябва да знаеш да пееш хубаво; ако не можеш да пееш, кракът ти не може да припари там. Ти като идеш, ще образуваш един дисонанс. Сегашните хора със своите мисли, както сега мислят, в оня свят не могат да влязат, понеже ако влязат, ще произведат един дисонанс вътре. Лошите мисли на хората

миришат. Хубавите мисли имат хубаво ухане, лошите мисли имат лошо ухане; добрите чувства имат хубаво ухане, лошите имат лошо ухане; хубавите постъпки имат хубаво ухане, лошите постъпки имат лошо ухане. Ти не може да влезеш в другия свят с такива идеи. От онези, които се занимават с другия свят, едни отказват, че съществува. Които отказват, това има комична страна. Други твърдят, че има онзи свят – и те имат комична страна.

Едните отричат, казват, че няма такъв свят. Такъв комичен свят няма, съгласен съм – не съществува такъв комичен свят. Но един друг разумен свят има. Има един свят, дето съществата се обичат и никой не говори зло никому; има един свят, дето злото се подчинява на доброто, омразата се подчинява на Любовта, лъжата – на Истината. Такъв свят има, дето всички хора по братски и сестрински живеят, дето цял живот никой не хвърля лош поглед никому, но се рагват на щастие то на другите, живеят един за друг. Това е онзи свят. Оня свят е и този свят. И ние можем да живеем там, но за да живееш там, трябва да има кого да обичаш. Човек най-първо обича себе си. Във вечността Бог е бил сам. Някой казва: „Защо Бог е създал света?“. Сега на това аз няма да ви отговоря – има някаква причина, на която Той е отговорил. Ако не беше създал света, нямаше да съществуваме. Бог създаде света заради нас. Че Той не иска само заради Себе Си да живее – иска и за другите да живее. Ние по някой път сме като Господа, сами създаваме. И ние трябва да създадем нещо. Ако ти не можеш да обичаш другите хора отвън, къде е твоята сила? В любовта се показва именно силата на човека. Човек, който не може да обича, той е слаб човек. Най-първо с малкото ще започнеш – с омразата. Сега не искам вие да вземете тия схващания в този смисъл, но само да имате един поглед върху разсъжденията.

Ние живеем в един свят, за да бъдем свършени. Свършени трябва да бъдем, за да можем да използваме благата, които Бог ни е дал. Защото в тия блага намираме

смисъла на живота. Всеки един от вас е недоволен – и прав е. Но недоволството във вас може да се задоволи, ако се стремите към съвършенство и ако използвате благата, които Бог дава в света. Сега например по някой път ви боли главата и не знаете къде е причината за болката. Болката на главата се дължи на стомаха. Щом храносмилането не е правилно, винаги има главоболие. Ще направя една аналогия. Мисленето е храносмилане. Правилното мислене е свързано със стомаха. Когато една мисъл е вече съвършена, ти я използваш – това е истинският Божествен свят. Когато те заболи главата, показва, че нещо в стомаха има нередовно. Ти като ядеш, не благодарих на Бога. Някой човек те обича, ти не си доволен от него. Защо? Две неща има: или яденето, което е приготвил, не е знаел как да го приготви, или ти не знаеш как да оцениш това ядене. Сега двама души от вас се различават. В различieto седи противоречието. Двама души имат желание да ядат баница. Единият има един баничар, другият има друг баничар: спорят кой баничар да направи баницата. Как да се разреши въпросът? Днес, в неделя, ще ядем баницата, опечена от номер едно – и двамата ще ядем от нея; утре, в понеделник, баницата ще опече номер две. Единият баничар да направи баницата, и другият баничар да я направи.

Ние постоянно се намираме в едно противоречие кой да бъде господар – умът или сърцето трябва да се подчини. На какво основание? Когато е въпрос за отношение на осветлението на сърцето, сърцето трябва да се подчини на ума. Когато е въпрос за отношението на топлината, умът трябва да се подчини на сърцето. Щом дойде въпрос за топлината, умът трябва да отстъпи. Щом се дойде до светлината, сърцето трябва да отстъпи. Щом умът и сърцето дойдат до отношението с човешката воля, те трябва да отстъпят, понеже силата е там. В света трябва светлина, трябва топлина, трябва и сила; трябва ум, трябва сърце, трябва и човешка воля. Човешката воля е в приложението, а то е в настоящето. Настоящото всякога трябва да го гледаме весело. Никога не гледайте

песимистично на нещата. Ако разглеждаш настоящето, всичките блага са там – в настоящето е Бог. Ти си спял за своето благо, мислиш някъде за в бъдеще какво ще станеш: остави твоего бъдеще. После мислиш в миналото какво си бил: остави това. Сегашното е важно – днешният ден е най-важният ден. Ще си кажеш: „Аз живея в съвършенство днес. Ще използвам всичките блага, които Бог ми дава“.

Ние, като напуснем събранието, ще идем да направим едно хоро, ще направим упражненията. Някой ще каже: „Какво са пощурели тези да се въртят“. Питам: онези, които са насядали край масата с чаши в ръка, или които пушат пури, или които са взели чадъри или бастуни – те ли са най-умните хора? Аз бих желал хоро да въртят и да ми свирят, отколкото да пуша тютюн. Ако е зимно време и искам да си стопля ръката, намясто е пушенето. Ако аз съм жаден – пиенето е намясто. Но тия хора, които пият, ни най-малко не са жадни. Пиенето на абсент не утолява жаждата; пиенето на ром също ни най-малко не утолява жаждата. Ако дойдем до действителния живот, че се образува една кръчма и кръчмарят казва: „Най-хубавото вино е чистата вода“, колко души ще ходят да пият от него? Хубавата вода е най-хубавото вино.

Някои питат защо хората не приемат Истината. Вкусът им е изопачен. Направи една кръчма, вода да продаваш – никой няма да дойде, много малко хора ще дойдат. Сега да оставим света. Казват: „Така е определено. Така трябва да стане“. Когато един човек пие вино, аз не го осъждам, казвам: „Този човек е комедия“. Той мисли, че като пие вино, ще придобие нещо. Аз го виждам, че той ще изгуби и туй, което има, защото в комедията винаги кръчмарят печели, клиентите винаги губят. В драмата е вече въздържанието. Отде произтичат страданията? Щом речеш да бъдеш въздържател, понеже имаш един навик – гледаш чашата, та се мъчиш да си пийнеш. Въздържаш се – това е драмата. В себе си когато съвършено се откажеш от пиянството, това е трагедията. Когато се откажеш от всичкия лош живот на Земята, това е голя-

мата трагедия, която ще те постигне един ден. Когато забравиш престъпленията, ще изчезнеш от Земята. Сега не бихте ли обичали всички така да изчезнете? Тогава ще дойде възкресението. След трагедията в света ще дойде възкресението, раждането на новия живот.

Сега да бъдем съвършени, да използваме всичките настоящи блага, които Бог ни е дал. Всеки да ги използва тъй, както той разбира, и да благодари на Бога така, както той разбира, както той чувства. Всичките други хора после да му служат само като едно малко допълнение. Дотогава, докато мислим правилно, мисълта на хората може да ни бъде полезна.

Казвам: уповавайте на онова, което Бог е вложил във вас. Бъдете весели в комедията на живота, в навиците, които сте образували. Бъдете весели и в драмата, че като гледате нещата, пак да се смеете. Как искаш да пиеш? Аз съм давал един пример за един, който изхарчил всичкото си богатство и най-после станал въздържател. Чел Евангелието и разбрал, че трябва да се живее трезвен живот, че пияниците няма да наследят Царството Божие. Искал да даде на себе си един урок. Отива в кръчмата и казва: „Дай едно кило вино! Дай ми една чаша с вода! Напълни още една чаша с вино!“. Той дигне чашата с вино, тури я до устата и пак я остави на масата. Отвътре нещо иска винце. Той казва: „Слушай, аз 30 години те слушах и изпълнявах всички твои заповеди. Сега ти ще ме слушаш, вино няма да пиеш“. Взема чашата с водата и пие. Онзи отвътре казва: „Винце!“. Пак дигне чашата с вино и каже: „30 години тебе те слушах, сега ти ще ме слушаш“. Дига чашата с вода, изпива я, плаща за виното, оставя го и си отива. Свършил с въпроса.

Желая сега и вие на вашите герои в комедията да дадете такава едно разрешение.

Отче наш

7 юли 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

СЪВЪРШЕНСТВО ВЪВ ВЪЗПРИЕМАНЕТО И ДАВАНЕТО

(Учителя каза всички да излезем на поляната. Наредихме се в полукръг. Една сестра застана в кръга и искаше само тя да остане с Учителя. Той ѝ каза да напусне кръга и да си върви.)

Този дух го има във всички ви, това във всички ви седи – искам да ви покажа, че го има. Този дух лицемери. Когато нещо не е по угодата на човека, когато Бог не направи нещо, както човек иска, той казва: „Аз не вярвам в Бога“. Дали нещата са така, както ние ги искаме, или не, те еднакво трябва да ни засягат. От нашето гледище нещата може да са лоши, но така изглеждат на нас, защото не сме съвършени.

Сега ще направя една забележка. Всички ще бъдете смели. Когато един човек хули Името Божие, ще му кажете, че това не трябва да го прави. Когато се отнася до вас, мълчете, тогава може да мълчите; но когато някой гойде да похули Бога, там ще говорите.

Тази сестра мисли, че като е по-близо физически до мен, ще придобие нещо. Нищо няма да придобие. Това е едно физическо разбиране, да искаме да сме близо. Колкото физически сме по-близо, толкова по-зле.

Вие искате да се ползвате. Има две течения в света: едното е от центъра към периферията, другото е обратното. Това е кръвообращението в човека. Когато човек възприема една мисъл отвън, това е неговата венозна кръв, която се връща към центъра. Ние някой път правим движения, навеждаме се надолу – това е венозното течение. То съответства на корените на едно растение. При венозното течение материята иде от противоположната страна на Земята. Когато гъстотата на една материя е пред нас, ние вече имаме едно венозно течение, което трябва да се пречисти, тъй когато гъстотата остане зад

нас, тогава имаме едно артериално течение. Та казвам: за да разбирате Любовта, не трябва да има гъстота пред нас – трябва да има едно артериално течение. Ще дойдем до другото течение, венозното: и то ще дойде, това са неизбежни работи.

Тази сестра мисли като господарка. Този дух е непокорен и от Небето е изпъден навън, толкова години сега като светия, иска да ме лъже. Още десет хиляди години да сега, аз ще имам същото мнение. Той навсякъде иска първото място, облича се с много хубави грехи, но всичко е външно. Дойде ли до вътрешното, няма го. Туй не е само до нея: във всинца от вас го има това, то е скрито във вас. Вие си мислите, че сте много кротки, но всъщност като ви ритнат някъде, се вижда.

Та казвам: злото не е грехът. Злото ние трябва да го подчиним, да му заповядваме. Като се научим да му заповядваме, ще бъдем свободни. Щом не заповядваш на злото, няма да бъдеш свободен.

Когато правите едно движение наогул, това показва, че вие сте били растение с корените към центъра на Земята. Това е едно венозно течение. Тази кръв трябва да се върне към центъра на Земята и да излезе от центъра към другата повърхност, която е обърната към Слънцето – онова течение, което е обърнато към Бога. Значи едно течение трябва да мине през нашия ум, да се преобрази. Това е нашият дух, който се е озарил от Божествената светлина. Този стремеж трябва да възприеме някаква сила, за да се преобрази.

Питам сега: какво препятства на тази сестра да застане при всичките? То е гордостта, която съществува. Гордостта, това е едно чувство, което е дадено на човека като самоуважение – и тогава е намясто. Онези блага, които Бог е дал на човека, той трябва да ги пази – това е самоуважение. Когато един човек започне да мисли, че той е нещо повече от другите, това е гордостта. Той започва да се сравнява с Господа, казва: „И аз като Него мога. Аз мога да заповядвам на целия свят“. Казвам: всичките ви нещастия, на когото и да са те, дори и на

светиите, угам от едно състояние на безлюбие, когато човек няма любов. Щом се нарушава твоят мир, нямаш любов. Любовта изключва всичките скърби, всичките противоречия, Любовта изключва безсилието – всичко лошо Любовта го изключва.

Та казвам: хубаво е сега, че ние извадохме злото навън, но има едно зло потребно. Човек може да не каже нищо: като излезе, няма да вика, отвън мълчи, а отвътре мърмори. Отвън минава за много добър. Казва някой: „Да знаеш, че аз говоря истината“. Ни най-малко не говори истината! Истината говори само онзи човек, който се подчинява на Истината, който е свободен. Тази истина не е само заради мене. Когато всички имаме еднакво отношение към Бога, еднакво изпълняваме Волята Му, ние сме свободни. Щом аз я изпълнявам по един начин, вие по друг, не сме свободни.

Една въшка може да се качи на главата на човека – и мисли, че е свободна. А пък аз не мога да се кача на главата на въшката. Какво става? Ако аз се кача на главата на въшката, убивам я. Тогава въшката ме осъжда и казва: „Аз се качих, исках да опитам човешината ти, а ти за едно качване ме уби“. Вие казвате, че въшката е глупава. Ни най-малко не е глупава: в Божествения свят тя ще те осъди, че не си имал търпението да я гържиш на главата си. Сега да ви кажа закона: една въшка има право само една секунда да стои на главата ти. Щом се качи и седи повече от една секунда, смъртта ще я последва, но въшката не знае това. Казвам: и вие може да се качите на главата на един светия, но само една секунда може да седите на главата му. Ако не слезете във втората секунда, нещастията ще дойдат. Вие сте се качили на главата на един светия и имате състоянието на една въшка – тогава ще дойдат страданията. Туи страдание е смъртта, която вече иде. Та казвам: щом се качиш на главата на един светия, ще стоиш една секунда, на втората ще слезеш долу.

Казвам: всичко онова, което ние правим, трябва да бъде разумно. Аз не искам нещата да бъдат еднообразни,

понеже в еднообразието е грехът. В еднообразието престъпленията са неизбежни; в разнообразието има една вътрешна свобода. Свободни сте, когато всичко е подчинено на Божественото. Подчинение без любов – това е робство. Подчинение с любов – това е свобода. Туй трябва да се знае. Ако един човек, на когото ти служиш, не те обича, ти не си свободен. Ако те обича и ти му служиш, той те освобождава. Ако ти му служиш без любов, и той не е свободен. Ако той приема твоето служение, което ти му правиш, ти си свободен. Ако ти правиш някому услуга без любов, той не е свободен, ти го заробваш. За да бъдем свободни, аз трябва да правя нещата с любов и вие трябва да ги приемате с любов. Ако вие ги приемате с любов, аз съм свободен; ако аз ги правя с любов, вие сте свободни. Тези максими трябва да ги пазите. Вън от тия закони няма втори. Ако правиш нещата с любов, освобождаваш другите, ако на вас ги правят с любов, освобождават вас. Едновременно всички трябва да бъдем свободни. Любовта трябва да дойде по два начина.

Всеки трябва да прави упражнения. Някои мислите, че не може да ги правите. Аз гледам, всички тук правите упражнения, но трябва да ги разбирате, те са по закон. Вие правите едни упражнения, като се въртите наляво и надясно. Ние се навеждаме надолу или изнасяме крака напред-назад. Какъв смисъл давате на крака? Десният крак е за братята, левият крак е за сестрите. Тогава ще правиш с десния крак известни упражнения. Ако упражненията са хармонични, ти постъпваш добре. Ако искаш да знаеш дали сестрите постъпват добре, трябва да правиш упражнения с левия крак. Щом започнеш да се кривиш, значи отношенията на сестрите не са прави. Всеки ден ви гледам как се кривите – мислите, че упражненията са прави. За да правиш правилно гимнастическите упражнения, трябва да имаш правилни отношения към всички същества, които Господ е създал – хармония трябва. Най-първо вдигате ръцете нагоре – значи благословието да дойде за вашия ум, за вашия мозък; след туй това благословение да слезе във вашите гърди, да слезе към

стомаха, да се завърши при краката. След това вземете обратното движение нагоре.

Във вас има желание да служите на Бога. В това положение вие се повдигате нагоре. Считате, че Господ е някъде в Небето. Небето е нашият вътрешен ум. Само като мислиш, ти си в Небето; само като работиш, ти си в Небето. Щом не работиш, щом не чувстваш, щом не мислиш, ти не си в Небето. Човек е в Небето, когато мисли, чувства и работи.

Аз се радвам, че изкарахме дявола навън. Сега искам и вие да го изкарате навън, да кажете на този дявол да си върви. Ще му кажете: „Или ще си вървиш, или ще ме слушаш, каквото ти казвам“. Няма две мнения. Досега дяволът ви е заповядвал осем хиляди години и вие сте му служили, сега той ще ни служи. Осем хиляди години са достатъчни: каквото ни е казал, сме го правили. Няма някоя погрешка, която да ни е казал, и ние да не сме я направили. Сега каквото ние кажем, той ще ни слуша. Дяволът ще каже, че е ангел, че има благородство. И ние сме благородни. Той е излязъл от Бога – и ние сме излезли от Бога. Той трябва да се подчинява на Бога: сега дяволът се учи на подчинение. Писанието казва: „Изпитвайте уховете от Бога ли идат“. Та да оставим тия работи.

Всяко нещо да правите от любов. Любовта е двояка. Едната любов е тази, която раздава, другата е, която възприема. Вие трябва да изучавате и двата закона – да бъдете свършени във възприетото и свършени в даването. Тогава ще се образува този вътрешен мир.

Сега, когато правите тия упражнения, едни се издигат, други клякат. Разбъркана работа! Това показва, че няма хармония. В един оркестър всеки знае своята част и всички заедно свирят: не може единият да е по-напред, другия – по-назад. Всеки трябва да спазва известно време. Ако приложим Любовта, всичките движения ще бъдат хармонични, няма да има препятствия. Не искам да си правите забележки, но всеки един от вас сам трябва да се поправя. Някой път едни движения ги правите бързо, но то не е естествено, понеже това движение оставя

една дисхармония и в стомаха, и в гробовите, и в мускулите. При всяко движение, което правиш, ти трябва да мислиш, когато го правиш, за да бъде то мощно. Щом правиш едно движение и не мислиш, тази енергия се изразходва, без да има някаква полза. Това е един житеен клас, който няма плод. Нещата за да бъдат разумни, трябва да присъства човешката мисъл. При това трябва да вземе участие и вашето сърце, и вашата гуша. Туй, което правите, трябва да го обичате. Всеки ген ако няма едно разнообразие, ще има еднообразие. Всеки ген ще искаме нещо ново. Новото е в мисълта, новото е в чувството, новото е в постъпките.

Искам днес да направим упражненията по всичките правила. Всеки един от вас да заповядва и да стане господар на себе си. Искам всеки един от вас да заповядва на дявола. Да му кажете в себе си: „Ще слушаш!“. Няма да го изпъждате, но ще го сложите на работа – и каквото му кажете, да го изпълни. Той като се убеди, че може да му заповядвате, е отличен слуга. Дяволът е и отличен господар, но и отличен слуга. Днес се постарайте да направите това. Както виждате, днес генят е хубав, има само едно малко облаче. Едно малко противоречие имате.

(Направихме упражненията.)

14 юли 1940 г., 5 ч.с., София, Изгрев

РЕЧНИК НА ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ

- абаджия** *ост.* 1. Производител на аба. 2. Шивач или търговец на дрехи от аба.
- абсент** *гр., фр.* Силно алкохолно питие, зелено или безцветно, приготвено с пелин и други билки.
- бабачко** *тур.* Юнак, храбрец, мъжага, юначага.
- бамбашка** *тур., разг.* Особен, необикновен, съвсем различен.
- бива** *диал.* Може, добре.
- билион** *фр.* Милиард.
- бой** *диал., тук* Ръст.
- бонжур** *фр. (bonjour)* Добър ден.
- борч** *диал.* Дълг, заем.
- букаи** *тур., остар.* Окови.
- буталка** *ост.* Тесен конусовиден дървен съд, в който ръчно се бие мляко, докато се получи масло.
- бърдо** *ост.* Част от тъкачен стан, уред със зъбци, между които минава основата и чрез които се набива вътъкът.
- виноват** *рус.* Виновен.
- връхнина** *ост.* 1. Това, което е в повече, свръх определеното; горница. 2. Определен процент данък върху основния.
- все-таки** *рус.* Обаче, въпреки, все пак, при все това.
- всинца** *рус.* Всички.
- вътък** *ост.* Нишки, които при тъкане се преплитат с основата.
- гем** *тур., диал.* Дълъг ремък на юзда.
- глизандо** *итал.* Приплъзване на пръстите по струните на инструмент.
- глождя** *ост.* 1. Обяждам със зъби нещо твърдо; гриза, гложгам. 2. Дразня, причинявам неприятно усещане.
- губерка** *ост.* Игла.
- даждие** *ост.* Данък.
- джунджурии** *разг.* Разни дребни предмети, накити и др.

- динарий** *гр.* Златна или сребърна монета в Древния Рим.
- долап** *ост., разг.* 1. Измама, капан, хитрина, интрига; долапчия – хитрец, измамник. 2. Голям шкаф в стена с прегради за дрехи, съдове и др.
- драка** *разг.* 1. Трънлив храст. 2. *прен.* Свадлив човек.
- дрехар** *ост.* Шивач или продавач на дрехи.
- дявам** 1. Поставям нещо някъде. 2. Отивам някъде, скривам се.
- епитрахил** *черк.* Част от свещеническите одежди във вид на широка и дълга лента, която се надява на врата по време на служба.
- ескорт** *фр.* Войскава част, която придружава някого за охрана; конвой.
- жидко** *рус.* Течно.
- журфикс** *фр.* Увеселение, забава през деня, устроена за развлечение.
- звонкови** (пари) *рус.* Монети.
- зелник** Баница със зеленчуци – зеле, спанак, лапад, киселец.
- зор заман** *перс., разг.* Трудно време.
- иждивявам** *ост.* Изразходвам.
- инфлуенца** *ит.* Грип.
- кадилница** Глинен или метален съд, в който слагат жар и тамян, за да кадят.
- кешким** *диал.* По-добре би било, дано.
- кимвал** *гр., остар.* Музикален инструмент от два медни диска, които се удрят един в друг; чинели.
- клуп** 1. Колелце от нестегната при връзване част от въже или връв. 2. Примка за бесене.
- кобур** 1. Кожен калъф за пистолет. 2. Кожена чанта, прикрепена към предната част на кавалерийско седло.
- кодрант** *библ.* Древноримска медна монета, състояща се от две лепти или една четвърт от асария.
- конец** *рус.* Край.
- краски** *рус.* Цветове.
- кросно** *диал.* Част от тъкачен стан с прави кръгли дървета: на едното се навива основата, а на другото – готовата тъкан.

- купище** 1. Куп. 2. Място, където се хвърля смет.
- куркой** *рум.* Птица мисирка, пуяк, фиток.
- кътми, катми** *тур.* Палачинки.
- кюп** *разг.* 1. Голям глинени съд; делва; 2. Не правя разлика между различни хора или неща; подвеждам под общ знаменател.
- лепта** Малък паричен дар за обществена полза с благотворителна цел.
- медлено** *рус.* Бавно.
- миро** *гр.* Светено благовонно масло за християнски църковни обреди.
- мравя** *рус.* Мравка.
- мязам** *диал.* Приличам.
- неглиже** *разг.* Свободно, небрежно, като у дома си.
- него ден** *разг.* Този ден.
- непреривен** *рус.* Непрекъснат.
- нине** *остар.* Сега.
- нищелка** *диал.* Част от тъкачен стан, която мести нагоре и надолу нишките.
- нощви** *ост.* Дървено корито, в което в миналото са месили хляб.
- опущение** *рус.* Спадане, смъкване.
- отделение** *ост.* Клас в началното училище.
- охтика** *ост.* Туберкулоза.
- пангалозин** *диал.* Вагабонтин, немирник, пакостник, хубостник.
- папур** Едра трева из блата и мочурища с високи меки стъбла, от които се плетат рогозки; шафар.
- парабел** *лат.* Вид пистолет.
- пермутация** *лат.* Разместване, смяна.
- пертурбация** *лат.* Смушение, нарушение в установения ред или ход на нещата.
- петмез** *тур.* Сварен до сгъстяване сок от грозде, захарно цвекло и захарна тръстика, понякога с прибавени други плодове и парченца тиква; рачел.
- пехливанин** *тур.* Борец.

пинтия *тур.* Скъперник.

поминавам *ост.* 1. Живея, прекарвам. 2. Умирам.

потънкост Тънкост, подробност.

пощо-защо *диал.* 1. Твърде малко, незначително. 2.

Повърхностно, отгоре-отгоре.

превезло *ост.* Извита дръжка на котел или друг съд.

прерогатив *лат.* Преимущество, предимство, изключително право.

прокажен Болен от проказа – тежка заразна болест, която засяга кожата и лигавицата.

прокопсвам *разг.* Имам сполука, преуспявам.

прошение *ост.* Молба.

равин *евр.* Еврейски свещеник.

реторта *лат.* Обла стъклена чаша с дълга отводна тръба, която служи за нагриване и дестилиране на веществата при химични опити.

рефлектор 1. Вдлъбнатото огледало за отразяване на светлинни лъчи. 2. Лампа с вдлъбнатото огледало отзад или с лупа отпред за насочване на силен сноп светлина.

самарянин 1. Жител на областта Самария в Древна Палестина. 2. *прен.* Милостив човек (по евангелската притча за милостивия самарянин).

самун *тур.* Кръгъл хляб.

сведующ *рус.* Запознат, вещ, компетентен.

скабрица Вид черноморска риба.

сказка *книж.* Популярно изложение, доклад пред събрани слушатели; беседа, лекция.

сказчик *рус.* Който държи сказка; говорител, лектор, оратор.

скиптьър *гр.* Царски жезъл.

скържав *ост.* Скъперник.

слог *ост.* Сричка.

соба *тур.* Печка, пещ.

совалка *ост.* Продълговата дървена рамка със заострени краища, в която се закрепва прежда за вътък и се прокаква между нишките на основата при тъкане.

странство *ост.* Чужбина.

трем 1. Покрито и отворено място пред стаи на къща; пруст. 2.

Чардак, веранда. 3. Широка гостна стая.

трен *фр.* Влак.

турям *диал.* Слагам, поставям.

тържик *ост., библ.* Торба за път.

уд *ост.* Крайник, орган на тяло.

услишание *рус.* Чуване, слушане.

харизвам *разг.* Давам безвъзмездно, подарявам.

хата *тур., остар.* 1. Грешка, погрешка. 2. Пагуба, поквара, развала. 3. Премеждие, беда, пакост, злополука.

хаталък *тур., диал.* Беда, злополука, повреда, вреда.

хемисфера *гр.* 1. Земно или небесно полукълбо. 2. Полукълбо на главния мозък.

хленця *диал.* Едва се влача.

цер *диал.* Лекарство.

чайре *тур., остар.* Цяр, лек.

чешит *тур.* Особен, своеобразен човек; оригинал.

чивия *тур.* Клечка, клин, обикновено за закрепване на едно нещо с друго, за затваряне на нещо.

чрезмерно *книж.* Извънредно, прекомерно голям; прекомерен.

чукундур *диал.* 1. Кръмно червено цвекло. 2. Глупак, тъпак.

чумбер *тур.* Кърпа за глава, забрадка.

щерна *ост.* Цистерна или водоем, обикновено със застояла вода.

янлъш *тур.* 1. Грешка. 2. Погрешен, сбъркан, неистински.

яшмак *тур.* Покривало за главата и лицето у туркините, було.

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

1. **Султан Махмуд** – в Османската империя има двама султани с това име. **Махмуд I** е 24-ият султан (1696-1754), а **Махмуд II** е 30-ият султан (1785-1839) в Истанбул. Идва на власт в резултат на братоубийство. Той успява да реформира и изведе държавата от смутното кърджалийско време. По негова заповед е ликвидиран еничарският корпус. Създава Министерски съвет на мястото на Дивана. Неговото реформаторско и революционно за ориенталските представи управление бележи „началото на края” на Османската империя и династия. Синовете му управляват империята до избухването на Априлското въстание.
2. **Апостол Петър** или свети Петър, брат на ап. Андрей Първозвани, бил неук и беден рибар от гр. Капернаум на брега на Галилейското езеро. Еврейското му име е Симон, а името Петър, което на гръцки означава *камък*, му дава Исус Христос. Ап. Петър е един от любимите ученици на Спасителя и е въздигнат от Него до апостолско достойнство. Петър следва неотлъчно Христос до деня на Възнесението Му. Преди залавянето на Спасителя Петър се отрекъл от Него по време на съда, но и горчиво се разкалял. След Възнесението на Исус и слизането на Светия Дух ап. Петър проповядвал и вършил много чудеса и изцеления в Палестина, Мала Азия, в Гърция и други страни. Отишъл в Рим по време на гонението на християните от Нерон и бил осъден на разпъване през 67 г. В новозаветния дял на Библията са включени две съборни послания на ап. Петър, отправени до всички християни.
3. **Граблашев, Васил (Велико)** – адвокат, окултист и спиритист, теософ, автор и преводач от английски език, учил в България и Америка. Граблашев е издавал списание *Задгробен мир*, орган на Психическото дружество. Автор е на книгите: *Окултизъм, мистицизъм и учението на Дънов; Ръководство за добиване спиритически явления;*

Спиритически чудеса или доказателства за задгробния живот. Около 1922-23 г. заедно със сина си Николай Васил Граблашев отново заминава за Америка и не се връща повече в България. Там създава ново семейство.

4. **Вестниците *Утро, Зора* и *Заря*** са част от българската преса, издавана от началото на ХХ век до 09.09.1944 г. Най-известен от тях е *Зора* – вестник, създаден от Данаил Крапчев през 1919 г. Излиза до 1944 г. в София. В него често публикува Йордан Йовков. По-късно и Димитър Талев влиза в редакционния колектив на *Зора*, където отпечатва много от творбите си. По това време това е най-авторитетният вестник на интелигенцията.
5. **Карма** (санскр. *действие, влияние, причина-последствие, съдба*). В индуизма и будизма това е разбирането за действие, което има своите последствия в положителен или негативен аспект (добра/лоша карма). Кармата е част от цикъла на самсара на причина и следствие. От философска гледна точка понятието *карма* е аналог на понятието *причинност* в западната философска традиция. В индуизма и в будизма това е резултатът от действията на човека. Човешкото съзнание се разглежда като извор на причинните импулси, посяти в миналото, които влияят на настоящото състояние на съзнанието, а създадени в настоящето, определят бъдещите състояния на съзнанието. Всяко съзнание, посяло дадена причина, трябва да наблюдава, да преживее и осъзнае последствията от тази причина. Поради тази причинно-следствена обвързаност се достига и до извода за необходимостта от реинкарнация или прераждане. Под кармична причина не трябва да се възприемат само действието, а и мотивите, мислите, чувствата, желанията и думите, изказани от човека. Според индийската философска традиция има три вида карма: *санчита карма* – натрупана, събрана карма, чиито резултати още не са се проявили; *праарабдха карма* или карма-съдба – която съставя сегашния ни живот и събира плодовете на част от натрупаната карма; *криямана карма* или карма-семена – тази, която човек сега създава чрез своите мисли и постъпки и чиито плодове ще бере в бъдеще. Освен индивидуалната карма, която се

отнася към дадено конкретно самосъзнание, има и групова карма, която може да се прояви и разгърне към дадено колективно съзнание на ниво семейство, род, нация, раса или цивилизация в общопланетарен аспект. Изчистването на лошата карма започва с промяната на мислите, намеренията и действията в положителна посока и чрез любовта.

6. **Матусал** е библейски персонаж, син на Енох. Споменат е в *Битие*, глава 5:21-27. Когато е на 187-годишна възраст, му се ражда син. Умира на 969 години и е даван като пример за дълголетие. Според една от версиите името му означава „когато той умре, то ще дойде“, като се има предвид всемирният потоп. Матусал умира в годината на потопа, но не от него.
7. **Йосиф** е библейска личност, един от дванадесетте сина на старозаветния патриарх Йаков. Животът му е описан в книгата *Битие* (гл. 37-50). Поради ясновидските си дарби, а и поради факта, че е любимец на своя баща Йаков, той бива намразен от своите братя. Те организират срещу него заговор и го продават като роб в Египет. Благодарение на големите си способности, в тази страна Йосиф успява да се издигне и да стане приближен на фараона – според Библията – „първият след фараона“, и организира мащабна земеделска и стопанска политика. Като такъв той отново се среща със своите братя, дошли в Египет да купуват храни по време на неплодородни години в Палестина. Накрая Йосиф и братята му се помиряват, а престарелият вече Йаков успява да се срещне със своя любим син. Старозаветният разказ свързва именно с тази история преселението на евреите в Египет – страната, където по-късно те ще бъдат поробени, защото Йосиф настанява там всички свои братя, техните семейства и роби.
8. **„Иванко убиецът“** – става въпрос за драмата на Васил Друмев *Иванко, убиецът на Асеня I* (1872) – връх във възрожденската ни драматургия. **Иванко** е български болярин, родственик на Асеновци. Той за кратко узурпира владетелския престол, но не успява да утвърди властта си. През 1196 г. организира заговор срещу цар Иван Асен I и го убива. След намесата на Теодор-Петър, по-големият

- брат на убития цар, Иванко бяга във Византия. Отначало той се сражава на страната на василевса, но впоследствие се обръща срещу него и по-късно Калоян успява да го привлече на своя страна срещу Византия.
9. **Шекспир, Уилям** (1564–1616) – знаменит английски драматург, актьор и поет от епохата на Ренесанса. Той е собственик на компания за театрални представления, позната и станала популярна под името *Мъжете на Царя*. Автор е на ненадминати по художествено майсторство сонети, трагедии и комедии. През 1599 г. е построен театър *Глобус*, в който Уилям Шекспир е акционер. За представленията си там той пише комедията *Дванадесета нощ*, трагедиите *Хамлет*, *Отело*, *Крал Лир*, *Макбет*, *Ромео и Жулиета* и др.
 10. **Войната** между Германия, Франция, Англия – Втората световна война.
 11. **Австро-Унгария** е дуалистична монархия, състояща се от две части – Цислейтания и Транслейтания. Просъществува от 1867 г. до 1918 г. Австро-Унгария се появява в резултат на реформата на Австрийската империя. През 1914 г. влиза в състава на блока на Централните сили, където заедно с Германия, Турция и България участва в Първата световна война. Едновременно с поражението във войната Австро-Унгария е насилствено разкъсана от Антантата (ноември 1918 г.). Австрия е превърната в малка немскоезична държава с едва 40% от немците и около 12% от територията и цялото население на империята. Същата съдба сполетява и Унгария. Около 3,5 милиона маджари остават извън пределите на родината – в Румъния, в Чехословакия и др. Унгария губи 2/3 от територията си и около 30% от унгарското население.
 12. **Йосиф Флавий** е знаменит еврейски историк и военачалник. Известен е с достигналите до нас на гръцки език трудове – *Йудейската война* и *Йудейските древности*, както и с редица трактати. Те имат за цел да запознаят античния свят с историята и културата на евреите и да развенчатят предубежденията против този народ.
 13. **Тит Флавий Веспасиан** (39–81) е император на Римската

империя от 79 до 81 година. Той се стреми към популярност и добри отношения както със Сената, така и с народа на Рим. През краткото си управление се прославя със своята щедрост и добронамереност. Тит печели популярност, докато е на трона, а след смъртта си бива обожествен и възхваляван като един от най-благородните и добродетелни императори.

14. **Талант** – антична мярка за тегло, използвана в Европа, Северна Африка и в Близкия изток. В Римската империя 1 талант съответства на масата на водата, която се съдържа в една стандартна амфора (около 26 литра). В Древен Рим талант наричат теглото на 100 римски либри (1 либра = 327 грама или на 96 драхми). С таланти измервали и среброто и златото, които имали равностойност на определено количество златни или сребърни монети.
15. **Епиктет** (50-138) – гръцки философ, представител на стоицизма. Произхожда от Мала Азия. Бил роб на богат патриций в Рим, на жестокия Епафродит, освободен роб на Нерон и един от стражите му, който го освобождава. Ученик е на стоическия философ Музоний Руф. Останали са записаните негови *Беседи* и мисли, които стават много популярни в монашеските среди през Средновековието.
16. **Толстой, Лев Николаевич** (1828-1910) – руски граф, писател, религиозен реформатор, философ, есеист и публицист – убеден пацифист. Отказва се от частната собственост върху земята и имението си, от авторските си права, и работи земеделски труд. Става вегетарианец и пълен въздържател. Новия си религиозен светоглед претворява в романа *Възкресение*. Признат е за един от най-великите писатели на всички времена. Световноизвестни са неговите романи *Война и мир*, *Ана Каренина* и *Възкресение*. Той реформира теоретично християнството, което проповядва вяра в богочовека Христос, в неговото възкресение и чудеса, а Толстой утвърждава християнската нравственост, изразена в проповедите на човека Христос. Създател е на религиозно-философско учение *толстоизъм* за несъпротивление на зло то чрез насилие. На 82 години напуска имението си и планува пътуване за България, за да се срещне с Учителя,

- но умира на малката жп гара Астапово.
17. **Моцарт, Волфганг Амадеус** (1756–1791) – гениален австрийски композитор, представител на Виенската класическа школа. Автор на произведения, които се смятат за връх в симфоничната, концертната, камерната, оперната и хоровата музика. Виртуозен цигулар, органист и диригент.
 18. **Операта *Хвърчащият холандец*** – става въпрос за *Летящият холандец*, опера с музика и либрето от Рихард Вагнер. Историята идва от легендата за Летящия холандец, в която се разказва за кораб, осъден да плава до деня на Страшния съд. Централна тема в нея е изкуплението чрез любовта.
 19. **Сократ** (469-399 г. пр.Хр.) – древногръцки философ, баща на етиката като морално учение. Не е писал никакви съчинения, но разбиранията му са предадени от неговия ученик Платон. В края на живота си е обвинен в безбожие и развращаване на младежта и е осъден, като сам изпива чашата с отрова. Поставя за основа на учението си Доброто като морален принцип и проповядва развиване на добродетелите, вяра във висшата сила на Бога и мъдро поведение в живота.
 20. **Война между Русия и Финландия** – става въпрос за Съветско-финландската война (1939-1940), която завършва с подписването на Московския мирен договор между СССР и Финландия. Според Пакта Рибентроп-Молотов Финландия е оставена в сферата на интереси на Съветския съюз. След края на военните действия във Финландия договорът променя съветско-финландската граница.
 21. **Исус Навин** (*Йехова е спасение*) е предводител на еврейския народ в периода на завоюване на Обетованата земя – Ханаан. Неговото битие и дела се съдържат в *Книга на Исус Навин*. След смъртта на Моисей Исус Навин става водач на Израел – задачата за влизане, завземане и установяване в Обетованата земя е поверена на този способен и смел човек. Книгата дава информация за завладяването на Ханаан и за установяването на израилтяните в нея.
 22. **Ханаанската земя** е т.нар. **Обетована** (обещана – от *обет*,

обещание) земя, намираща се в североизточния ъгъл на Средиземноморския басейн. Тя е малка по размери, заема едва 15 000 кв. км площ. Когато евреите се настаняват в Ханаан в началото на XII в. пр.Хр., започват сблъсъци с местното население. Ханаан граничи със Средиземно море, с Ливанската планина и Сирия и с Пустинна Арабия.

23. **Книга на Йезекиил**, 2:5-10.
24. **Пътят на ученика** е книга със Съборно слово от Учителя от 1927-1930 г.
25. **Съботяни** – така са наричани представителите на Църквата на адвентистите от седмия ден. По същество тя е християнска от протестантски тип. Възникнала е през втората половина на XIX в. в САЩ и признава единствено каноничната стойност на Библията. Привържениците ѝ почитат съботите като ден на Бога, а не неделите. Църквата им е известна у нас като съботянска и е основана през 1891 г.
26. **Баптисти (от седмия ден)** – протестантска общност, създадена през 1671 г. и разпространена предимно в САЩ, Англия и Канада. Спазват съботата като ден на Бога. От тайнствата признават само Кръщение, и то извършено над възрастни, а не над деца, и Причастие. Приемат Светото Писание за единствен източник на вярата. Отхвърлят почитанието на иконите и на светците и молитвите към тях.
27. **Езикът на Любовта** е книга с Рилски беседи от Учителя, 1939 г., София.
28. **Йона (гълъб)** е пророк от Стария Завет. Живее в Галилея. Той получил от Бога дара на пророчеството. В онова време жителите на Ниневия разгневили Бога със своя беззаконен живот и Той заповядал на Йона да отиде в тоя град и да проповядва покаяние, но Йона се уплашил, защото знаел, че ниневийците са свирепи хора. В страха си Йона забравил, че трябва да изпълнява непрекословно заповедите на Господа. Силно смутен и развълнуван, той се качил на кораб и тръгнал в друга посока, но Бог скоро го наказал за малодушието и непослушанието. Страшна буря се надигнала в морето,

- корабът бил в голяма опасност. По заповед на Бога един кит погълнал Йона и той прекарал в утробата му три дни и три нощи. Изхвърленият в морето и погълнат от кита Йона чувствал смъртна печал, но не изгубил присъствие на духа. В него се появила надежда, че Господ ще го спаси от морската дълбочина и той започнал да се моли на Бога, като се каел за греха си. Като минали четиридесет дни и погибелта на Ниневия не последвала, ниневийците видели в това знак за Божията милост и прошка, излезли от града и отишли при пророк Йона. Дали му дарове за Йерусалимския храм като благодарност за спасението си. Съпровождан от признателността на ниневийци, Йона се оттеглил с мир в родната си земя. Автор е на *Книга на пророк Йона*.
29. **Волтер, Франсоа** (1694-1778) – френски писател и философ от епохата на Просвещението. Свободомислещ по дух, той се противопоставя както на абсолютизма в управлението на Луи XV, така и на религиозната доктрина на йезуитите, заради което е затварян в Бастилията, а част от живота си прекарва като емигрант в Англия. Бил е директор на Френската академия. Сред най-известните му творби са новелата *Кандид* и трагедията *Едип*.
30. **Великият океан** – Тихият океан
31. **Беседите Големият и малкият брат**. В навечерието на 1939 г. Учителя произнася беседата *Големият брат*, а на другия ден, 1 януари, в 10 часа сутринта, беседата *Малкият брат*. И в двете има пророчески думи за това, което предстои да се случи на България и света.
32. **Общата война** – Първата световна война.
33. **Апостол Павел** е един от най-важните апостоли на християнството, изиграл решаваща роля в неговото разпространение извън еврейската общност. Той е роден в град Тарс в Киликия в еврейско семейство и името, което използва в еврейската общност, е Савел. В същото време той е римски гражданин по рождение и когато пише на гръцки, използва латинското си име Павел. Той първоначално участва в гоненията срещу християните. След чудодейното явяване на Христос при Дамаск става християнин и един от най-ревностните разпространители на християнската вяра.

Проповядва в Антиохия, Киликия, Кипър, Ефес, Атина, Македония, Коринт и Испания. Около 67 г. Павел е осъден на смърт и е екзекутиран в Рим. Според християнската митология смъртта му е съпроводена от множество чудеса. Новият Завет на Библията съдържа четиринадесет послания, написани от апостол Павел.

34. **Хиляда и една нощ** или *Приказки от хиляда и една нощ*, известни също като *Приказки на Шехерезада*, е сборник от народни приказки от Близкия изток и Южна Азия, съставен на арабски език през Златния век на исляма. В съвременния си вид сборникът се формира в продължение на столетия с приноса на множество автори, преводачи и учени от Близкия изток и Северна Африка, а корените на самите приказки могат да бъдат проследени до древната и средновековна арабска, персийска, индийска, египетска и месопотамска литература и фолклор. Въпреки че най-старият запазен арабски ръкопис на *Хиляда и една нощ* е от XIV в., учените обикновено отнасят появата на сборника към IX в. Общото за всички варианти и издания е първоначалният рамков разказ за владетеля Шахриар и неговата съпруга Шехерезада, принудена да разказва всяка нощ нови и нови приказки. Общият брой на нощите и приказките в различните варианти на сборника е от няколкостотин до повече от хиляда. Някои от най-известните приказки са *Аладин и вълшебната лампа*, *Али Баба и четиридесетте разбойници* и *Пътешествията на Синдбад Мореплавателя*.
35. **Булба, Тарас** е герой от едноименната повест на Николай В. Гогол, публикувана през 1835 г. Събитията в книгата стават в средата на запорожските казаци през първата половина на XVIII в. Повестта *Тарас Булба* разказва историята на един стар запорожец – Тарас Булба, и на двамата му синове – Андрий и Остап, които учат в православната семинария в Киев. По-късно тримата мъже се включват във войната срещу Полша, която управлява Украйна на запад от река Днепър. Андрий е влюбен в полско момиче и заради него изоставя другарите си и започва да служи на поляците. Тарас Булба научава за предателството на сина си. По време на една от последните битки той вижда Андрий в полско

облекло и го привлича към гората с коня му. Там бащата прострелва сина си в упор, като му казва: „Дадох ти живот, сега ще го взема”. Остап и Тарас са убити от поляците, като запазват непоколебимия си казашки дух.

36. **Питагоровата школа** е основана в град Кротон в Южна Италия през 532 г. пр.Хр. и просъществува до края на VI в. пр.Хр. Основана е върху същността на източната мъдрост и знанията на египетските посветени. Питагор основава религиозно-философска школа. Тя е обгърната в мистерии и символи, а достъпът до нея е много труден. Школата се занимава с философски, научни, политически и религиозни въпроси. В нея има както мъже, така и жени, представители на всички раси, религии, икономически и социални слоеве. Недопустима е всяка дискриминация. Учениците образуват братство на посветените. Постъпващите в школата дават обет за мълчание и спазват множество забрани относно храненето и хигиената, за да постигнат нравствено и физическо пречистване с помощта на тайното учение за прераждането на душата. На ученика се обяснява, че различните богове съответстват на действащи в цялата Вселена разумни сили, говори се за единство на народите в еволюционния път, за търпимост и равнопоставеност на религиите в езотеричната наука. Ученикът се докосва до Божествената Психея, човешката душа. Обучението започва с *Наука за числата*. То разглежда числото не като абстрактно количество, а като качество на върховната *Единица*, на Бога. Това е наука за живите сили, за работата на Божествените качества в макро- и микрокосмоса. Питагор откъсва учениците от света на формите и ги отвежда в несътвореното Битие, при *Великата Монада*, която нарича Единица. Бог, Неделимата Същност, има като Свое число Единицата, която съдържа в себе си Безкрайното. Съгласно Питагор великата Монада действа чрез творческата Диада. Самата Природа е не само земната, видимата Природа, но и небесната, недостъпната за физическото ни зрение Душа, първичната Светлина. *Четирите елемента*, от които са сътворени планети и същества, са четирите състояния на материята. *Земята* представя плътното, твърдото състояние; *водата* – течното; *въздухът* – газообразното;

огънат – безтегловното състояние. Петият елемент, *етерът*, е астралната светлина. Заслуга на питагорейците е учението за количествените закономерности в развитието на света, което помага за развитието на математическите, физическите, астрономическите и географските знания. Изучавайки числата, те изследват числовите отношения и ги намират във всички области на човешката дейност. Всичко в Природата се измерва и подчинява на числото; да познаем света, неговата закономерност и строеж – това значи да познаем управляващите го числа. Мистиката на числата е сърцевината на питагорейския идеализъм. На нейните представители дължим откриването на ирационалните числа. Питагор и учениците му въвеждат термина *философия* като любов към Мъдростта и копнеж за постигане на Истината. Важно значение имат и работите на питагорейците за изучаването на музиката. Според тях музикалните свойства и отношения могат да се изразяват с математика. Питагорейците имат успех и в областта на небесната механика, която наричат *сферика*. Според тях движението на небесните тела също се подчинява на математически отношения. Питагор не е писал трактати – неговото тайно учение за избрани не е допускало изложение в книга, но му приписват книгите *За възпитанието*, *За държавата*, *За природата* и *Свещени слова*. Питагор е запознат със земните цикли. Той говори за древен континент, родина на червената раса, където процъфтява могъща цивилизация, наречена от гърците Атлантида.

37. **Алхимия** е названието на химията до научния ѝ период, от древността в Египет до XVII в. Алхимията се оформя около IV в. и през средните векове се развива като наука. Целта ѝ е превръщане на метали в злато и сребро, получаване на еликсир за дълголетие, лекуване на болести и др. Някои алхимици откриват редица съединения, което има значение за развитието на химичните знания. Древният Египет е люлката на алхимията. За неин родоначалник е считан бог Тот – основоположник на науките и изкуствата, изобретател на писмеността и покровител на библиотеките. Египетската алхимия се пренася в Гърция, а Аристотеловата физика предава на Александрийската школа идеята за превръщането

на елементите. Според питагорейците металите са седем и са свързани със седемте планети: Слънце – злато, Луна – сребро, Венера – мед, Марс – желязо, Сатурн – олово, Юпитер – кала, и Меркурий – живак. Алхимиците прибавят различни минерали към медта, получават бели и жълти сплави, подобни на златото и среброто. На тази основа са правени опити за изкуствено получаване на благородни метали. През VII в. арабите завоюват Египет и възприемат алхимията. В този период се ражда основоположникът на средновековната алхимия – Абу Муса-Джабир ибн Гайан, наричан още Гебер (VIII – IX в.). Съчинения, подписани от него, са *Книга на седемдесетте*, *Книга за отровите* и др. Гебер описва и много практически химически операции: топене на металите, боядисване на тъкани, сублимиране, разтваряне, кристализация и др., както и методи за добиване на азотна киселина, живачен двухлорид и други съединения. Гебер оставя много ученици и последовател, между които най-известни са Абу-ар Рази, Авензоар, Абу-Мансур и Авицена. Главната заслуга на арабските алхимици се състои в създаването на първата рационална фармация. В съчинението *Трактат върху основите на фармакологията* (975 г.) на персийския лекар и алхимик Абу-Мансур се съдържат важни сведения за равнището на тогавашните химически знания. Чрез дестилация са получавани някои етерични масла и дестилирана вода. Приготвят и някои химически съединения за лекуване на различни заболявания. За осъществяването на заветната си цел – превръщането на металите – арабските алхимици въвеждат ново понятие – *философски камък*. Според латински съчинения на Гебер философският камък спомага за превръщането на металите, тъй като прибавянето му към неблагородно вещество превръща последното в злато. Според алхимиците той има следните свойства: червен на цвят, прозрачен и ковък, а във форма на прах – жълт, светещ на тъмно. Освен получаването на злато алхимиците си поставят и още по-сложни задачи – създаване на изкуствен човек *хомункулус* и откриване на еликсира на безсмъртието. От IX до XVI в. европейската алхимия дава крупни учени и мислители като Алберт Велики, Роджър Бейкън, Реймонд

Лули, Парацелз, Исак Нютон, Никола Флаemel.

38. **Йов** (*омразният, гоненият*) е герой от *Книгата на Йов* от Стария Завет. Той е богат, благословен човек, който се страхува от Бог и живее праведно. Но Сатаната оспорва почитеността на Йов и Бог го оставя в неговите ръцете. Тогава за Йов започва трагедия: той загубва децата си, богатството си и здравето си. *Книгата Йов* съдържа най-трудната поезия в Стария Завет и сто думи, които не се срещат никъде другаде, тя е изключително самобитна и обикновено се свързва с премъдростната, т.е. нравствено-поучителната литература.
39. **Моисей** е библейски герой, религиозен водач, законодател и пророк в юдаизма, една от най-важните личности в еврейската история, автор на *Петокнижието*, първите пет книги от Библията. Същевременно книгите *Изход*, *Левит* и *Числа* представляват своеобразна биография на Моисей. Той достига високо обществено положение в Египет, но оглавява евреите в усилията им да се освободят от египетското робство. Библията сочи Моисей като основна фигура в така наречения *Изход* – преселението на евреите от Египет в Ханаан, както и в консолидирането на еврейските племена около култа към Йехова. По време на пътуването им на изток Моисей получава Десетте Божии заповеди – основа на еврейското законодателство, както и на редица други правни, религиозни и житейски норми от еврейската традиция, въвежда институцията на Съдии на Израил – по-късно главни водачи на народа му, превръща брат си Аарон и неговите потомци в жреци на Йехова. Въпреки че доживява до 120 години, той умира, преди евреите да достигнат Обетованата земя.
40. **Давид** (*мил, възлюбен*) е библейски цар на Израил и Юдея, приемник на Саул, баща и предшественик на цар Соломон. На Давид се приписва авторството на повечето от псалмите, включени в Библията, смятан е за пророк от юдаизма. За него се разказва в книгата *I Царства*. По времето, когато действаният цар Саул се компрометирал в очите на своите поданици, израилският съдия Самуил е натоварен да избере нов цар. Чрез пророческо откровение изборът му се спрял на Давид, тогава все още невръстно дете. Той влиза в битка

срещу филистимеца Голиат – гигант, потомък на свръхчовеци от по-старо време, смятан за непобедим. Давид – все още невръстен, победил гиганта, като му нанесъл смъртоносен удар с прашка. Давид има славата на прекрасен поет и музикант (свирел на арфа). Като цар успява да укрепи държавата си, дава началото на мащабно строителство – градове, канализация, водопроводи, крепости – особено в столицата си Йерусалим. Давид води успешни войни със съседните си държави. В морално отношение личността му като цар е противоречива – той изпраща своя военачалник Урий на сигурна смърт, за да може да се ожени за неговата съпруга Вирсавия.

41. Според тогавашната българска азбука буквите са 32 – в тях се включват и Ъ и Ж (голям юс). Те са премахнати от правописната реформа на българския език от 27 февруари 1945 г.
42. Става въпрос за ул. „Опълченска“ 66 в София. От 1904 г. Учителя живее там в дома на Петко Гумнеров.
43. **Авраам** е праотец на много племена, в това число на исмаилите, израилтяните и др. Той е потомък на сина на Ной – Сим. Според библейската книга *Битие* Аврам е първият от патриарсите на еврейския народ. Името му на еврейски означава *велик баща*, но впоследствие Бог променил името му на Авраам – *баща на множество*, като знак, че ще стане прародител на евреите. В религиите юдаизъм, християнство и ислям Авраам е ключов персонаж, тъй като играе важна роля в двете свещени книги – Библия и Коран. Юдеи, християни и мюсюлмани го наричат *бащата на народа на Израил*. За юдеите и християните това става чрез сина му Исаак, а за мюсюлманите той е пророк на исляма и е прародител на Мохамед. За да изпита верността му, Бог поискал от Авраам да принесе в жертва своя син Исаак, но в последния момент превърнал момчето в агне. Бог казал на Авраам да напусне родния си дом в Ур и да завладее земята Ханаан. Там Той сключил завет с него – заради верността си към Йехова Авраам получил обещания, че ханаанската земя ще принадлежи на потомците му.
44. **Йаков** е третият от библейските патриарси, по-малък брат

на Исав. Той е син на Исаак, който е син на Авраам. Йаков е известен и под името Израил, което носи, защото се е борил с Бога и дори успял да изтръгне благословията Му. Тъй като Йаков бил вторият син в семейството на Исаак и очаквал за наследник да бъде предпочетен първородният, по-възрастният му брат Исав, той с измама се сдобил с първородство и така си осигурил наследството, а брат му бил принуден да се превърне в скитник чергар и да се препитава с лов и разбойничество. Но Исав, забогатял междувременно, простил на Йаков и след като се завърнал от Харан, между тях се установили дружески отношения. Животът на Йаков бил вгорчен от загубата на любимия му син Йосиф, за когото смятал, че е разкъсан от диви зверове, докато всъщност той бил продаден в робство от своите братя. В края на живота си Йаков отново успял да се срещне със сина си, узнавайки при това, че Йосиф е сановник в Египет, и там умира.

45. **Исай**, или св. пророк Исайя, произлиза от рода на юдейските царе и пророчества във втората половина на VIII в. пр.Хр. Той живеел свято, спазвал строго Закона Господен и угаждал на Бога, Който му се явил в чудесно видение и му заповядал да възвести Неговата воля на юдейския народ. Исай сам разказва за това чудесно явление в VI глава на *Книга на пророк Исайя*. Оттогава той, послушен на Божията повеля, встъпил в пророческо служение. Господ му възвестил, че ще накаже юдейския народ заради неговата неблагодарност и безчестие. Господ в безпределното Си милосърдие се бавел с гнева си и неведнъж избавял Йерусалим от нашествията на враговете. Но чудесните личби не обръщали към Него сърцата на юдеите. Пророкът се стараел да събуди в юдеите вяра и благочестие, като им предсказвал за дохождането на Месията Христос: той говорел за Него по-ясно и по-подробно, отколкото всички други пророци. Въдъхновен от Божия дух, Исай проследил в пророчествата си целия земен живот на Спасителя. Той пророкувал в течение на 60 години. Преданието говори, че е умрял в дълбока старост – на 126 години.

46. *Книга на пророк Даниил* 5:25-28

47. **Е-двойно** е името на тридесет и втората буква от старата кирилица – Ъ.
48. **Мазаров, Тодор** (1907–1975) – български оперен певец, тенор, представител на стила Белканто. Пее на сцените на Софийската опера и на Виенската опера.
49. **Бохеми** е опера от Джакомо Пучини по италианското либрето на Луиджи Илика и Джузепе Джакоза. То се базира на новелата на Анри Мюрже *Сцени из живота на бохемите*.
50. **Аида** е опера на италианския композитор **Джузепе Верди**. Действието се развива в Мемфис и Тива по време на царуването на фараоните. Либретото е от четирима автори, първият от които, Едуард Мариет, френски историк египтолог, е подготвил сценария по легенда, разшифрована от папирус. *Аида* е изпълнена за първи път през 1871 г. в Кайро с изключителен успех.
51. **Никодим** – новозаветна библейска личност. В Своята беседа с него (Йоан 3:5-7) Христос изяснява някои важни страни от учението Си, между които е и условието за спасението на човека – новораждането. По този повод Той казва на Никодим: „Истина, истина ти казвам: ако някой се не роди от вода и Дух, не може да влезе в Царството Божие; роденото от плътта е плът, а роденото от Духа е дух. Недей се чуди, задето ти казах: вие трябва да се родите свише”.
52. *Евангелие от Марко*, гл.13:21-25
53. **Баптистки проповедник** е проповедник на **Баптисти (от седмия ден)** – протестантска общност, създадена през 1671 г. и разпространена предимно в САЩ, Англия и Канада. Спазват съботата като ден на Бога. От тайнствата признават само Кръщение, и то извършено над възрастни, а не над деца, и Причастие. Приемат Светото Писание за единствен източник на вярата. Отхвърлят почитанието на иконите и на светците и молитвите към тях.
54. **Иван Кронщадски** или **св. Йоан Кронщадски** (1828-1908) е един от най-известните свещеници в Руската православна църква, канонизиран през 1990 г. Извършва всекидневно в различни храмове Божествената литургия,

като смята, че по този начин извършва великото тайнство на идването на Божията Любов в нас. Неговите молитви за болни предизвикват чудодейно изцеление. По негово време възниква сектата *йоанити*, в която са събрани хора, които чрез измама събират дарения в името на отец Йоан и срещу които той се противопоставя. Канонизиран е през 1990 г.

55. **Битие 6:6**

56. **Соломон** е последният от тримата царе на обединеното еврейско царство, което той наследява от баща си Давид. Соломон управлява в средата на X в. пр.Хр. При него Древен Израел достига най-голямата си военна сила, като подчинява съседните области от долината на Ефрат до границите на Египет. Той предприема и мащабна строителна програма, увенчана от Соломоновия храм в неговата столица Йерусалим. Държавата, създадена от него, се разпада малко след смъртта му. Голяма част от сведенията за Соломон идват от Библията, като по-късно му е приписвано авторството на няколко от нейните книги (сред тях *Притчи Соломонови*, *Еклизиаст* и *Песен на песните*). В Библията Соломон е възхваляван за своята мъдрост, богатство и могъщество, но в същото време е обвиняван за толерантността към многобройните си жени, които, макар и приели юдаизма, продължават да почитат старите си богове.

57. **Матей** е един от 12-те апостоли и автор на първото от четирите канонични Евангелия – *Евангелие от Матей*. Роден е в гр. Капернаум, Галилея, където е работил като събирач на данъци (митар) за властника на Галилея – Ирод Антипа. На брега на Тивериадското езеро Исус Христос се спрял, призовал Матей да върви след Него и той Го последвал. Осем години след Възнесението по молба на йерусалимските християни Матей написал своето Евангелие, в което разказва за живота и делото на Христос. Според преданието проповядва на евреите в Йерусалим, след това в Персия и Етиопия. Умира като мъченик.

58. **Марко** е един от четиримата евангелисти, роден в Йерусалим. Още като млад се присъединява към християнските общини, като неговата майка Мария е последователка на Исус Христос и нейният дом е място за събиране на

- вярващите в Него. Още като юноша той взима участие в проповедническите мисии на апостол Павел, а впоследствие става неразделен спътник и участник в мисиите на апостол Петър. С тях е бил в Рим, а по-късно отива в Александрия, където основава църква, става неин пръв епископ и умира от мъченическа смърт през 68 г. Написва Евангелието под ръководството на апостол Петър.
59. **Лука** е един от 12-те апостоли и автор на третото канонично Евангелие – *Евангелие от Лука*. Той е лекар и приятел на апостол Павел. Смята се, че е грък по произход, родом от Антиохия. Според преданието е бил увлечен от живописата и за първи път е нарисувал иконите на Исус Христос и Света Богородица. Те стават образец за всички по-късни икони, апостол Лука се смята за основоположник на християнската иконопис. След смъртта на ап. Павел той започва да проповядва в Италия, Далмация и Македония. Апостолската му мисия продължава 84 години, когато го залавят идолопоклонници и го обесват в град Тива. Автор е и на *Деяния на апостолите*.
60. **Дан Колов (Дончо Колев Данев)** (1892-1940) е български борец и кечист. И до днес е смятан за един от най-великите борци за всички времена и е легенда в бойните изкуства. Заминава за САЩ заедно с група българи, когато е едва на 17 год. За цялата си кариера изиграва над 1500 срещи. В двубои успява да победи много от известните по онова време кечисти, непобеждавани от никого професионалисти, включително забележителни тибетски майстори. Той е първият европейски шампион на България по борба свободен стил, известна по онова време като *кеч*, и печели европейското злато през 1936 г. на шампионата в Париж. Интересна и показателна за неговата сила и дух е случката, когато отива на лов, но се среща лице в лице с мечка, с която се бори около час, като накрая успява да я пребори и да я убие с пушката си. Следи от неговите ръце са оставени по лапите ѝ, където я е държал в жесток захват.
61. **Пророк Илия** е еврейски пророк от IX в. пр.Хр., живял в Древна Юдея. За него е писано в Стария Завет, Новия Завет, Талмуда и Корана. С големи подробности е разказано за него в III и IV *книга Царства* и по-малко във II *книга*

Паралипоменон и *Книга на Малахия*. Пророк Илия се появява, за да върне еврейския народ към истинския Бог, защото се е увлякъл по идолопоклонство. Нищо не се знае за произхода му. Името му, което означава *моят Бог е Яхве*, може би му е дадено заради борбата му с култа към езическото финикийско божество Ваал. Характерното за Илия е, че проповядва и изобличава дръзко и безстрашно. Той заповядва безмилостно да се избият всички жреци на вавилонската богиня Езавел. Свети пророк Илия единствен сред хората е взет жив на Небето и не е умирал физически. Той се възнася, като с ученика си Елисей отива до брега на Йордан, а от другата страна на реката стояли още петдесет ученици и ги наблюдавали. Тогава Илия взел кожуха си, сгънал го, ударил с него водата, тя се разделила и двамата преминали по сухо. Изведнъж се появила огнена колесница с огнени коне и отнесла Илия с вихрушка на Небето. Като излитала тя, кожухът му паднал на земята и Елисей го взел. Когато Йоан Кръстител и Исус Христос са проповядвали, някои юдеи са ги мислели за завърналия се Илия. Според тълкуванията на православната църква за пророк Илия се говори в последната книга на Библията – *Откровение на свети Йоан Богослов*, като за единия от двамата пророци, които Бог ще прати преди края на света, за да изобличават Антихриста. Пророк Илия е един от най-великите християнски светци.

62. **Ваалови пророци** са служители на **Ваал** (*господ*) в Стария Завет. Той е идол на финикийците, култът към който се разпространил и сред евреите. За него се разказва в книгата *Съдии*, глави 2, 10 и 11. Поклонението на Ваал се установило в прочутата Вавилонска кула и включвало разврат, кървави оргии, човешки жертвоприношения и церемониална проституция. Някои изследователи са на мнение, че Ваал е Слънцето и че под това име то е приемало божествени почести. Ваал е бил смятан за божество на Природата, отговарящ за дъжда, гръмотевиците и светкавиците. Храмовете и олтарите на Ваал са издигани на високи места. Думата *Ваал* означава още „съпруг, господар“, но тя се е превърнала в символ и на лъжливите богове.

63. **Пророк Йеремия** е живял 600 г. пр.Хр. Наставлявал народа в истинското богопочитание. Предсказал падането на Йерусалим, което е станало в негово време. По време на вавилонския плен оплакал поробената си родина. Йеремия започнал да укорява народа заради идолопоклонството и да го предупреждава, че Божият гняв ще дойде над него. С тая цел написал книгите *Плач Йеремиев*, *Послание на Йеремия* и *Книга на пророк Йеремия*.
64. **Муди, Дуайт** (1837-1899) – американски проповедник, основател на Църквата на Муди, на Муди Институт и Издателство *Муди*, които съществуват и до днес. Муди успява да трансформира методите за евангелизиране, като спечелва хиляди американци и британци за идеите си и оставя невероятен пример за силен и добродетелен характер.
65. **Настрадин Ходжа** (1208-1284) е турски хуморист. Писал е разкази, подобни на Езоповите басни. Творчеството му е с шеговит характер и в продължение на векове развеселява хората. Разказите на Настрадин Ходжа се срещат в арабския, арменския, българския, гръцкия, италианския и турския традиционен фолклор. През османския период Настрадин Ходжа е много популярен в българските земи. В народното ни творчество негов аналог е Хитър Петър. Двата често спорят и се надхитрят.
66. **Милтън, Джон** (1608–1674) – английски поет, известен с епическата си поема *Изгубеният рай*. Противник на абсолютната монархия, носител на републикански възгледи и привърженик на либерализма.
67. **Ван Бетовен, Лудвиг** (1770-1827) – немски композитор и пианист, представител на Виенската школа. Още когато е на възраст около 30 години, започва прогресивна загуба на слуха му и това е отбелязано в творчеството му с теми като героизъм, трагизъм и борба, интелектуална дълбочина и интензивност на изразяването. Автор е на симфонии, сонати и концерти, измежду които са *Лунната соната*, *Апасионата*, *Девета симфония* и мн. др.
68. **Бах, Йохан Себастиан** (1685–1750) – немски композитор и органист, представител на епохата на Барока. Автор на

опери, на оркестрова и камерна музика, а също и на музика за орган.

69. **Хитлер, Адолф** (1889-1945) е политик, канцлер на Германия от 1933 г. и фюрер и райхсканцлер от 1934 г. до смъртта си; лидер на Националсоциалистическата германска работническа партия. След като прави неуспешен опит за преврат и прекарва по-малко от година в затвора, Хитлер получава подкрепа за своята националистическа, антисемитска и антикомунистическа реторика. Националсоциалистите екзекутират много от своите опоненти, реструктурират държавната икономика, модернизират войската и установяват тоталитарна националсоциалистическа диктатура. Във външната политика Хитлер се стреми към завладяването на Lebensraum – жизнено пространство. След инвазията в Полша на силите на Вермахта (септември 1939), Великобритания и Франция обявяват война на Германия, което води до избухването на Втората световна война в Европа. Страните от Оста окупират по-голямата част от континентална Европа, както и части от Азия и Африка, преди да понесат военно поражение от Антихитлеристката коалиция. Към 1945 г. Германия вече е в развалини. През последните дни от войната, когато Червената армия настъпва към Берлин, Хитлер се жени за Ева Браун. След по-малко от 24 часа двамата се самоубиват във фюрербункера. Идеите му са изложени в книгата *Моята борба*.
70. **Вилхелм Втори** (1859-1941) е последният германски император. Възкачва се на престола през 1888 г. като кайзер и крал на Прусия. Той е с открито милитаристични възгледи и увеличава въоръжените сили на Германия, отговорен е за участието ѝ в Първата световна война. През 1918 г. Вилхелм Втори отива в изгнание в Холандия и там подписва абдикацията си.
71. **Алигиери, Данте** (1265-1321) е италиански поет, писател, философ и политически мислител от град Флоренция по време на Средновековието. Неговото най-прочуто произведение е *Божествена комедия*, считано за връхна точка в развитието на средновековната литература и

основополагащо за развитието на съвременния италиански език. *Божествена комедия* е съставена от три части: *Ад*, *Чистилище* и *Рай*. В първа част – *Ад*, поетът разказва за пътешествието си през царството на мъртвите, продължаващо през Страстната седмица през пролетта на 1300 г. Неговият водач през Ада е латинският поет Вергилий. Поемата започва на Разпети петък, когато Данте е 35-годишен, изгубен в тъмна гора, нападнат от зверове, алегорично изображение на изкушението към грях; той търси път към спасението и започва пътешествие в подземния свят. Адът има *Преддверие*, където Данте вижда души на хора, които през целия си живот не са извършили нищо – нито добро, нито зло. В *Първи кръг* обитават душите на онези, които не са приели Светото кръщение, там са великите философи, поети и учени на древността. Във *Втори кръг* са сладострастниците, в *Трети* – чревоугодниците, в *Четвърти* – скъперниците и прахосниците; в *Пети кръг* – гневливите, в *Шести* – еретици, безбожници, материалисти; в *Седми кръг* – самоубийците и съгрешилите срещу ближния, срещу Бога, Природата и обществото; в *Осми кръг* – тези, които са съблазнявали, търгували са със свещени предмети, злоупотребявали с магии и гадания, лицемерите. В този кръг стоят хората, виновни за Христовото разпятие, и тези, които са сеели граждански и политически раздори, всякакъв вид фалшификатори. В *Девети кръг* са изменници срещу роднините, срещу отечеството, срещу приятели. Там стои Луцифер и разкъсва Юда, Брут и Касий.

72. **Западен фронт** е военен термин, използван през Първата и Втората световна война и представляващ териториите между Германия на изток и Съюзниците на запад (Великобритания и Франция). Тази въоръжена граница по време на военните действия се нарича фронт. От първите няколко месеца след началото на Първата световна война (1914 г.) до последните месеци от лятото на 1918 г., Западният фронт бива съставен от статична линия от окопи, разпространяваща се от крайбрежието на Северно море до Швейцарската граница. За да преминат противоположните линии на окопите, защитени с бодлива тел, и двете страни са принудени да използват огромна артилерия и десетки хиляди войници.

Различните конфликти за преминаването на фронта трат до няколко месеца и с цената на хиляди жертви страните, подели конфликта, напредват едва по няколко километра. Основните противници, сражаващи се на Западния фронт, са Германия, Франция, Великобритания, а по-късно, през 1917, и САЩ. Западният фронт през Втората световна война заема почти същите географски части. Финалната му фаза започва на 6 юни 1944 г. с инвазията в Нормандия, когато американски и канадски армии превземат крайбрежието ѝ. Резултатът е капитулацията на Нацистка Германия и победата на Съюзниците над Тристранния пакт.

73. **Версайският договор** е един от договорите в края на Първата световна война. С него се слага край на войната между Германия и Антантата. Подписан е на 28 юни 1919 г. във Версай, Франция. Той е изработен на Парижката мирна конференция, която работи от януари 1919 г. под председателството на френския министър-председател Жорж Клемансо. Договорът встъпва в сила на 10 януари 1920 г. след ратификацията му от Германия и четирите главни съюзни държави – Великобритания, Франция, Италия и Япония. Версайският мирен договор има за цел да затвърди границите в полза на държавите победителки, като Германия не е допусната до преговорите. Договорът урежда не само нейното положение в следвоенния свят, но задава и принципите, по които по-късно се изготвят договорите с останалите победени страни. Версайският договор е свързан с обсъждането и на устава на Обществото на народите.
74. **Каин**, Авел и Сит са братя, синове на изгонените от Рая Адам и Ева. Каин е първият им син, земеделец, а Авел е овчар. Даровете на Авел към Бога са приети с по-голямо благоразположение, защото неговото сърце било чисто. Това води до поява на завист у брат му, който впоследствие го убива, извършвайки първото братоубийство според Библията. Каин сам погребва брат си Авел и отказва да се изповяда и покае пред Бога (*Битие*, 4. гл.). Той изгубва Божията милост, но Бог не допуска Каин да бъде убит от човек и с това показва, че Той е сам неговият съдия. Каин

- се оттегля в земята Нод, на изток от Едем, и става основател на град Енох, наречен на един от синовете му. След това се ражда третият син на Адам и Ева – Сит, който е праведен.
75. **Папагал** е хумористично-сатиричен вестник, издаван до 1944 г.
76. **Сириус** или α от съвездието Голямо куче е най-ярката звезда на небосклона. Видимата ѝ звездна величина е $-1,46$, тя е една от най-близките до нас звезди: намира се на 9 светлинни години от Слънчевата система. Сириус е двойна звездна система, състояща се от бяла главна звезда и бяло джудже компаньон. Системата е на възраст между 200 и 300 милиона години. Изгревът на Сириус е отбелязвал прилива на Нил в Древен Египет.
77. **Обществена безопасност** е отделение на полицията за разправа с политическите противници. Създадена е през 1907 г. по Закона за столичната полиция. В началото е отделение към Канцеларията на софийския градоначалник и се състои от шест бюра – съдебна полиция, полиция на двореца (с охранителни функции), нравствена полиция, контрол, анархисти, пътници и обществени заведения. През 1919 се обособява като самостоятелно отделение. От 1925 г. е преобразувана в отдел *Държавна сигурност* към Дирекция на полицията. След 1945 е наследена от Държавна сигурност.
78. **Исав** – библейски герой от книгата *Битие*, гл. 23, 24, 25, 27. Той е син на Исаак и брат на Йаков. Исав бил изкусен ловец и често живеел в полето, а Йаков бил кротък и тих и живеел в шатрата заедно с баща си и майка си. Исаак повече обичал Исав, който му носел от улова си, а Ребека повече обичала Йаков. На Исав, като на по-голям син, принадлежало първородството и благословието на бащата. Веднъж Исав се върнал от полето уморен и гладен. Йаков в това време се хранел. Исав поискал от храната му, но Йаков пожелал в замяна Исав да му отстъпи първородството си, за да получи благословието, и така ревностно да служи на Бога. Гладният Исав се съгласил, като показал своето пренебрежително отношение към Божието благословение. Когато Исаак остарял и ослепял, той поискал да благослови

Исав като по-стар син. Но благодарение на хитростта на Ребека той наместо Исав благословил Йаков. Исаак скоро узнал своята грешка, но независимо от това утвърдил своето благословение към Йаков. Заради това Исав възненавидил брат си и даже искал да го убие, така че Йаков трябвало да избяга от семейството си. По съвета на родителите си той се отправил към родината на майка си във Вавилон, при брат ѝ Лаван, за да живее при него, докато не премине гневът на Исав.

79. **Съглашението** или **Антантата** е военен блок от Първата световна война, сформиран през 1907 г. и воюващ срещу Централните сили. Основните съюзници в Антантата са Франция, Британската империя и Руската империя. Трите държави влизат в Първата световна война през 1914 г. в резултат от тяхното тройно съюзно споразумение. Много други държави се присъединяват към съюзниците по-късно, по време на войната, САЩ де факто също е такъв, като крайната им геополитическа цел е в никакъв случай Централните сили начело с Германската империя да не излязат победители от глобалния конфликт.

Поредицата *Утринно слово* включва следните заглавия:

1. Абсолютната истина (1930-1932), 2012
2. Сеятелят (1932-1933), 2012
3. Новото разбиране (1933-1934), 2012
4. Учение и работа (1934-1935), 2013
5. Топлината на Любовта (1935-1936), 2013
6. Старото отмина (1936-1937), 2013
7. Ликвидация на века (1937-1938), 2014
8. Всичко е за добро (1938-1939), 2015
- 9. Първият момент на Любовта (1939-1940), 2015**
10. Божествената усмивка (1940-1941)
11. Да обичаш и да те обичат (1941-1942)
12. Плодовете на Любовта (1942-1944)

Петър Дънов
Учителя

ПЪРВИЯТ МОМЕНТ НА ЛЮБОВТА

УТРИННО СЛОВО
1939–1940

Редактор

Спаска Миховска

Художник

Илиана Попова

Компютърен дизайн

Иван Джеджев

Печатни коли 34

Издателство

„БЯЛО БРАТСТВО“

02/ 418 0110

0897 847647

Отпечатано в Университетска печатница

sales@bialobratstvo.info

www.bialobratstvo.info

www.beinsadouno.org